

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PEDER HEGELUNDS
ALMANAKOPTEGNELSER

I

PEDER HEGELUNDS ALMANAKOPTEGNELSER

1565-1613

Udgivet ved Bue Kaae

I

TEKST OG OVERSÆTTELSE

R

HISTORISK SAMFUND FOR RIBE AMT
1976

Udgivet med støtte fra:
Carlsbergfondet
Den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse
Esbjerg Sparekasse-Bikuben
Ribe amtsråd
Esbjerg byråd

ISBN 87-87490-129

K. ROSENDAHL
BOGTRYKKERI
AKTIESELSKAB

Forord.

Den senere biskop i Ribe, Peder Hegelund, som i 1560'erne studerede ved universiteterne i Leipzig og Wittenberg, begyndte 24 år gammel at foretage dagbogsagtige notater og fortsatte dermed livet ud. Til notaterne benyttede han et af tidens almanakhefter i lommebogsformat, lox7 cm; det blev til ialt 49 almanakker.

Dagbøgerne fandt lykkeligvis senere plads på Det kgl. Bibliotek, hvor de har været benyttet af historieforskere, men materialet var alt andet end let at gå til. En udgivelse af dagbogsoptegnelserne, forsynet med oversættelse, noter, registre m.v., var en påtrængende sag.

Historikeren, lektor Bue Kaae, tog opgaven op og arbejdede i en lang årrække med det komplicerede manuskript. Han havde kontakt med bestyrelsen for Historisk Samfund for Ribe Amt, der var indstillet på at støtte udgivelsen med råd og dåd efter bedste evne.

Imidlertid blev det hurtigt klart, at udgivelse af et så omfattende værk i bogtryk ville blive meget bekostelig, og det så ud til, at det langt ville overstige Historisk Samfunds økonomiske formåen at financiere den, hvis bogen skulle kunne købes til en nogenlunde overkommelig pris.

Især tre forhold har samvirket til nu trods alt at muliggøre udgivelsen, forhold der hver for sig har været af afgørende betydning:

Ved at anvende moderne off-set teknik har det vist sig muligt at opnå en meget væsentlig besparelse og dog få en efter udgavernes opfattelse rimeligt klar og smuk gengivelse.

Fra kulturelle fonds og fra kommunale myndigheders side er der ydet en meget betydelig økonomisk støtte, for hvilken Historisk Samfund udtaler sin varmeste tak og påskønnelse.

Endelig er der anledning til at fremhæve, at en kreds af personer med stor velvilje har stillet deres sagkundskab, tid og kræfter til rådighed for at bistå med planens virkeliggørelse. Særlig må nævnes lektor Verner Bruhn, der har påtaget sig det redaktionelle arbejde, herunder en krævende korrekturlæsning; lektor Ellen A. Madsen's værdifulde arbejde med oversættelsen fra græsk og fru Grethe Sørensens minutiøse arbejde med renskrivningen.

Selskabet for udgivelse af Kilder til dansk Historie takkes for bistand til udsendelse af et rundspørge til belysning af interessen for værkets udgivelse og rigsarkivar Johan Hvidtfeldt og professor Troels Fink for forskellig opmuntring og støtte.

Men den første forudsætning for, at det hele er blevet til noget, har været lektor Bue Kaaes udholdende iver og interesse for at delagtiggøre et historisk interesseret publikum i det stof, de gamle kalenderoptegnelser indeholder. Historisk Samfund bringer lektor Bue Kaae sin varme tak og anerkendelse for hans utrættelige og samvittighedsfulde arbejde gennem de mange år.

Historisk Samfund for Ribe Amt, sommeren 1976.

Edelberg.

Udgiverens forord.

Ved udsendelsen af Ribe-bispen Peder Hegelunds almanakoptegnelser ønsker jeg at rette en varm tak til bestyrelsen for Historisk Samfund for Ribe Amt, der har betroet mig denne udgivelse.

En særlig tak retter jeg til bestyrelsens formand, stiftamtmand M. Edelberg, der med stor energi har skaffet de nødvendige midler til udgivelsen, og ligeledes takker jeg de institutioner, der har imødekommet stiftamtmandens henvendelse om økonomisk støtte hertil.

En oprigtig tak skal rettes til Vestjyllands historiker H.K.Kristensen, der har omfattet mit arbejde med levende interesse og altid har været beredvillig med hjælp på den ene og den anden måde.

Min kollega, seminarielæktor Verner Bruhn, har som bestyrelsens repræsentant ydet en meget værdifuld hjælp, dels ved at sørge for den redaktionelle side af udgivelsen, dels ved korrekturlæsning samt med råd og bistand i det hele taget. Det arbejde, som Verner Bruhn i den henseende har påtaget sig, har sparet mig for mange anstrengelser.

En ganske speciel tak til min kone, bibliotekar Signe Kaae, der gennem årene og ikke mindst i arbejdets slutfase har hjulpet mig med råd og dåd på en måde, som kun jeg kan vurdere.

En helt afgørende hjælp har jeg modtaget fra min tidligere kollega, lektor Ellen A.Madsen, der har stået mig bi ved oversættelsen af latinen og helt overtog nedskrivningen og fortolkningen af det græske, og for alt dette er jeg Ellen A.Madsen megen tak skyldig. Ligeledes takker jeg pastor Carl Lomholt for hjælp med det hebraiske.

Universitetsstipendiat Ole Degn har velvilligst gennemset kommentaren og er navnlig for Ribe-rådmændenes vedkommende kommet med så mange korrigerende og supplerende oplysninger, at jeg har fundet det naturligt i kommentaren at henvise til oplysninger, som jeg i den henseende har fået fra ham - det sker som (Ole Degn).

Yderligere takker jeg fhv.missionær A.Andersen og professor Bent Noack for hjælp og råd ved forskellige lejligheder, og samtidig takker jeg professor Peter Skautrup for velvilligt gennemsyn af den ordliste, der ledsager den foreliggende udgave.

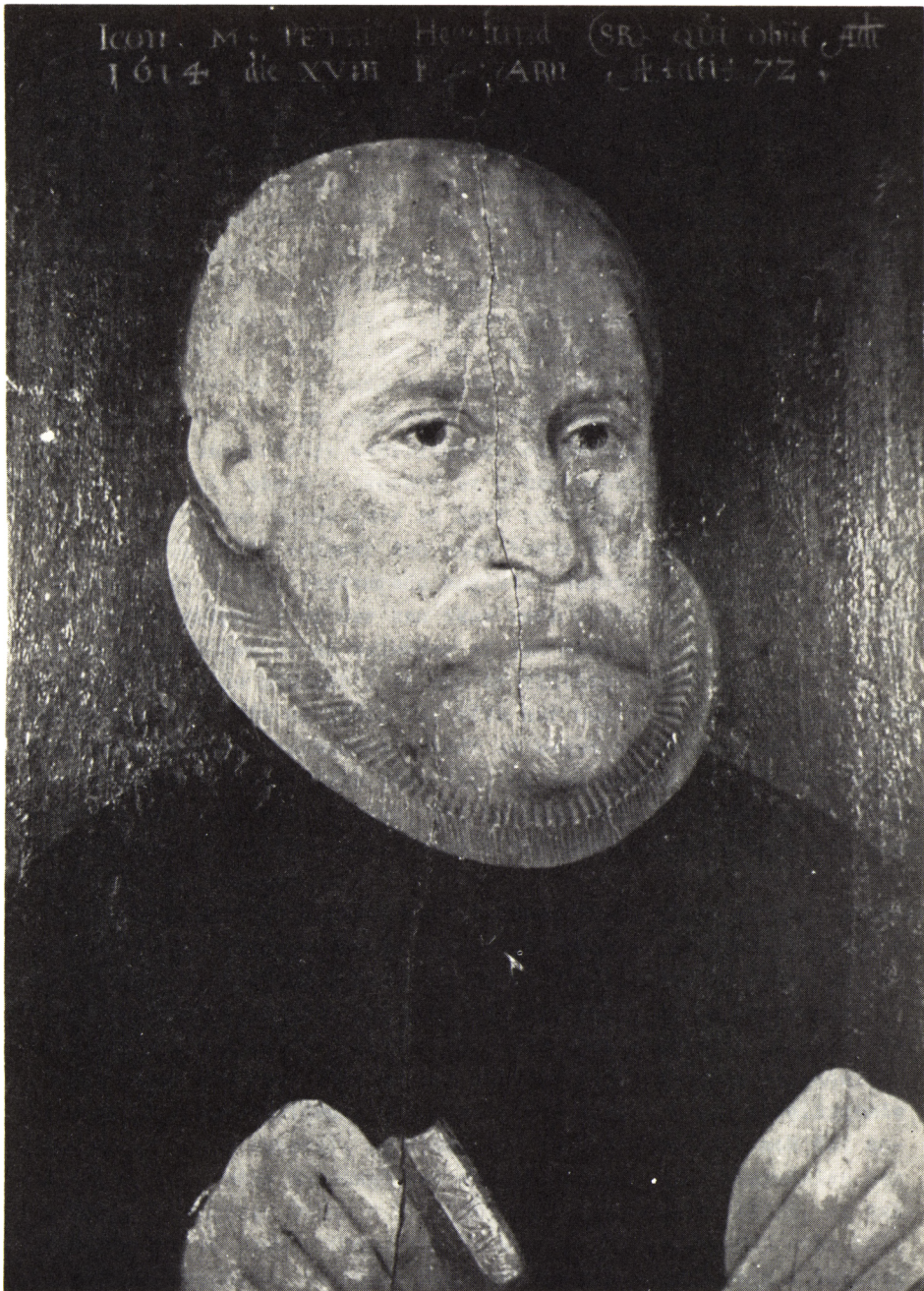
Det vil også kun være naturligt at rette en tak til fru Grethe Sørensen, Ribe stiftamt, for tålmodigt og trofast arbejde med et manuskript, der ikke har været så helt let tilgængeligt.

Centralbiblioteket i Esbjerg takker jeg for altid elskværdig og imødekommende indstilling over for mit arbejde ved fremskaffelse af litteratur m.m. og ved trods vanskelige pladsforhold at have givet mig husly gennem lange tider.

En varm tak retter jeg til Sydjysk Universitetscenter for i nogle måneder under arbejdets slutfase at have ydet mig vikarhjælp, så at jeg i højere grad har kunnet hellige mig arbejdet med manuskriptet.

Til slut retter jeg en oprigtig tak til Esbjerg Sparekasse-Bikuben, Esbjerg, der i 1975 belønnede mig med en hædersgave, der kun kunne være til opmuntring for mig.

Bue Kaae.

Portræt af Peder Hegelund i Den antikvariske Samling i Ribe; portrættet er malet på egetræ; det blev iflg. museumsprotokollen for ca. 100 år siden skænket til Den antikvariske Samling af proprietær Vilhelm Øllgaard på Bramminge Nygård; det havde da henligget på Darum kirkes loft.

Oversættelse af indskriften:

Billede af mag. Peder Hegelund, superintendent i Ribe, som døde i det Herrens år 1614 den 18. februar, i sin alders 72. år.

INTRODUKTION.

Kalenderne.

Peder Hegelunds kalenderoptegnelser, som her foreligger udgivet med oversættelse og kommentar, findes i original på Det kongelige Bibliotek i København - Hjelmskjernes saml. 2544, 8° - manuskriptet indgik 1732 i Bibliotheca Danescholdiana; det kostede da to mark.

Kalenderoptegnelserne, der strækker sig fra begyndelsen af 1565 til slutningen af 1613, er indført i en række små bøger, der hver måler ca. 10 x 7 cm. Det er skrivekalendere eller såkaldte practicae, bøger, der på astrologisk grundlag bl.a. gav anvisninger på, hvilke dage der f.eks. var gode til åreladning m.m., ligesom de oplyste om ulykkelige dage, på hvilke der var onde aspekter fra planeterne.

En sådan practica var indrettet på den måde, at der til de trykte sider med de mangfoldige astrologiske oplysninger - hver side strakte sig over en halv måned - svarede et noteringsblad, hvor man ud for de forskellige datoer kunne gøre en kort notering.

Under d. 7. 10. 1566 noterer den unge Peder Hegelund, der da studerede i Wittenberg, at han overværede magister Balduus' gennemgang af praktiske dagbøger - og der kan ikke være tvivl om, at det har drejet sig om anvendelsen af en kalender af den nævnte slags; men allerede da havde den unge student i et par år flittigt gjort sine notater i kalenderne for 1565 og 1566. Ja, ofte har han da - som så mange gange i de efterfølgende kalendere - haft så meget at skrive, at pladsen ud for de enkelte datoer ikke slår til, og han breder sig ud over hele siden og markerer med streger, til hvilken dato notitsen hører, ligesom han iøvrigt da som senere også i vid udstrækning bruger den trykte side til sine notater.

Kalenderne er ikke bevaret helt i deres oprindelige omfang, således mangler f.eks. bladene for de første syv måneder af 1566, ligesom de første uger af 1567 også mangler; og et enkelt forhold tyder på, at Peder Hegelund også 1564 har ført notater ind i en nu forsvundet kalender - altså det år, da han begyndte sine studier i Leipzig, for i kalenderen for året 1565 er der således ved hver uges begyndelse anbragt et fremadskridende romertal (ikke anført i den foreliggende udgave, se herom senere), og disse tal angiver tydeligt nok det antal uger, som Peder Hegelund ved den pågældende uges begyndelse har tilbragt i Leipzig. Udfor d. 7. 1. 1565 står der således XXXIX, og tallene skrider så ugevis frem, indtil der ud for d. 8. 4. 1565 står LII, hvilket tal angiver, at Peder Hegelund da har opholdt sig i Leipzig et år; det vides, at den 22-årige Peder Hegelund d. 23. 4. 1564 blev immatrikuleret ved universitetet i Leipzig, hvad der i høj grad må støtte den her fremsatte formodning.

På Det kongelige Bibliotek findes en fortrinlig afskrift af kalenderoptegnelserne indtil d. 19. 10. 1603, foretaget af C.F. Bricka - Ny kgl. saml. 604, 8°. Denne afskrift har i høj grad været en støtte for den foreliggende udgave.

Engang i det 18.århundrede foretog Jacob Langebek ekscerpter af Peder Hegelunds kalenderoptegnelser - Ny kgl.saml.559 fol.- afskrifter af disse ekscerpter findes i Ny kgl.saml.1206, 4°, Rostg.saml.nr.45 fol., Thott 1933 og Kallske saml.nr.492 fol.

Ole Degn har ved arbejdet med sin bog: Livet i Ribe 1560-1700 (1971) i Ribe katedralskoles bibliotek fundet de ekscerpter af kalenderne, som Kinch så flittigt har gjort brug af ved udarbejdelsen af sin Ribe bys historie.

Den foreliggende udgave af Peder Hegelunds kalenderoptegnelser bygger først og fremmest på en fotokopi af manuskriptet, foretaget af Det kongelige Bibliotek og velvilligst herfra stillet til min rådighed.

Denne fotokopi er af mig indgående sammenholdt med manuskriptet på Det kongelige Bibliotek, og der skulle i den henseende være et tilstrækkeligt grundlag for den foreliggende udgave af Peder Hegelunds kalenderoptegnelser.

I tilknytning til ovennævnte afskrift Kallske saml.492 fol. findes kopier af de breve, som Peder Hegelund i sin egenskab af biskop 1595-1613 har sendt til provsterne i Ribe stift - kopier af sådanne breve findes også i Rostg.saml.nr.7, 4°, Ny kgl.saml.727 2° og Ny kgl. saml.1199, 4°.

Et uddrag af kalenderne for 1565-72 findes trykt i Magazin til den danske Adels Historie I, 1824,s.77-80, 151-60.

Henvisninger:

1. Bjørn Kornerup: Hans Poulsen Resen, 1928,s.29.
2. Kh.saml.2.rk.II,s.518.
3. Peder Hegelund: Susanna. Udg. med kommentar og efterskrift af Aage Jørgensen, 1972,s.256.

Kalendernotitsernes karakter.

Den, der giver sig i lag med Peder Hegelunds kalendernotitser i håb om ad denne vej at få indblik i et sjælelivs dybder, vil forgæves søge hertil, og det vil også den, der måske håber at finde noget i retning af en chronique scandaleuse med afsløringer og nærgående bemærkninger om de mange kendte mennesker inden for hans samtids danske åndsliv og samfundsliv i det hele taget, som han omgikkes og for visses vedkommende stod på fortrolig fod med, men det må sikkert være fuldt tilstrækkeligt, at de mange kalendernotitser giver et levende og vidtomfattende indtryk af en klog, videbegerlig, virksom, venlig, måske lidt sagtomdig mands liv og færden blandt sin samtids mennesker, først og fremmest i Ribe, hvor han levede langt den største del af sit liv; men også uden for byen, og interessante og oplysende er således ikke mindst optegnelserne fra de rige ungdomsår i Leipzig og Wittenberg, da han sammen med andre danske studerede ved universiteterne her og modtog stærke indtryk fra de to berømte lærdomssæder.

Geografisk spænder kalendernotitserne på en vis måde vidt, fra de mellemtyiske byer i syd og til Limfjorden i nord, grænsen for Ribe stift, som han fra 1595 til sin død 1614 skulle lede som biskop, fra Fanø i vest til Ystad i øst, dertil de mange rejser til København.

Nok så vidtrækkende er kalendernotitserne i social henseende: Peder Hegelund har været i berøring med Frederik II, som han hele sit liv viste sin taknemmelighed mod - endnu 1613 har han i sin kalender en notits om kongens dødsdag, således som det lige siden 1589 hvert år havde været tilfældet - også den unge Kristian IV har han strejft og følger iøvrigt opmærksomt hans bevægelser inden og uden for riget; mægtige rigsråder har han kendt som sine beskyttere, og han kunne regne fremtrædende adelsmænd blandt sine venner.

Den store europæisk berømte teolog Niels Hemmingsen og kredsen omkring ham stod han nær, han har omgåedes Anders Sørensen Vedel og Tyge Brahe - Anders Sørensen Vedel var gennem mange år hans nære ven.

I det tyske universitetsmiljø har han været under indflydelse af så store og berømte navne som f.eks. Joachim Camerarius.

Han har omgåedes og brevvekslet med professorer, biskopper og andre gejstlige, og han har haft indgående kendskab til borgere- købmænd og håndværkere- og han satte ofte sin fod i de jyske herregårde, og vi stifter gennem hans notitser også bekendtskab med bønder.

Det omfattende personkendskab, han har haft, giver i forbindelse med den levende interesse, han har følt for mennesker, vigtige personalhistoriske oplysninger, der ikke blot vedrører hans nærmeste omgivelser i Ribe, men så at sige omfatter hele landet.

Smukkest giver hans menneskelighed sig nok udtryk i den medynk, han lægger for dagen over for samfundets udstødte, de mennesker, som samfundet ønskede at skille sig af med, en medlidenhed, som notitser i hvert fald lejlighedsvis giver udtryk for - det gælder f.eks. Lønnepræsten Jens Hansen Rusk, der 1611 blev brændt for trolddom.

Det er umuligt i den fromme og retlinede Peder Hegelunds kalendernotitser at finde perfide eller onskabsfulde bemærkninger, hvilket dog ikke udelukker, at han nok i visse tilfælde kommer med personlige vurderinger, hvor han giver udtryk for, hvad han mener, naturligvis inden for de rammer, som en kalender nu engang afstak. Den mulighed forelå vel altid, at udenforstående kunne se deres snit til at kigge i hans notater, hvad han tydeligvis i visse tilfælde har frygtet; det har afgjort været tilfældet, når han anvender halvt kryptiske hebraiske bogstaver for at dække over pigenavne, hvis indehavere har interesseret ham - for det meste, når han gik i giftetanker.

Man skal således ikke vente at finde kalendernotitser efter de helt store linier; de indeholder imidlertid et væld af oplysninger om mere jordnære ting, der har haft betydning i Peder Hegelunds hverdag, som vind og vejr, stormfloder og andre voldsomme naturbegivenheder, der har været direkte truende for ham og andre, mærkværdige naturfænomener, der ligesom tegn i sol og måne nok har kunnet fremkalde ængstelse i usikre sind; der er notitser om bryllupper, barnefødsler, sygdom, død og begravelser i og uden for Ribe, notitser om priser på fødevarer, kvæg, heste o.s.v.- alt i alt et rigt og varieret billede af hverdagslivets mangfoldighed, som det har taget sig ud for en mand, der har

tilhørt bypatriciatet i Ribe i den anden halvdel af det 16. og mere end det første årti af det 17. århundrede.

En række af notitserne beror ganske simpelt på egne iagttagelser af begivenheder og forhold, der har været Peder Hegelund nært inde på livet, og de har næsten af sig selv fundet optagelse i kalenderne; andre hviler på, hvad der er blevet ham meddelt mundtligt eller skriftligt; Peder Hegelund har i følge kalenderne haft en omfattende korrespondance, men kun en brøkdel heraf er blevet bevaret; mange oplysninger stammer fra skrivelser, som han har modtaget i embeds medfør, andre oplysninger fra officielle skrivelser har han kunnet gøre sig bekendt med gennem sit bekendtskab og sin omgang med de vekslende lensmænd på Riberhus.

Notitserne synes ganske overvejende at være ført løbende, dog kan det se ud, som om hovedstationerne på hans bispevisitatsrejser i forvejen er indført i kalenderne, hvad der meget naturligt kan hænge sammen med, at han forlods underrettede provsterne om de kalenter, som skulle afholdes på disse rejser; det bemærkes også, at der er foretaget rettelser på ruterne, vel fremkaldt af uforudsete omstændigheder.

Karakteristisk for notitserne er ganske overvejende deres tilforladelighed. Peder Hegelund har rettet i dem, når han har ment det nødvendigt for deres pålidelighed, og i flere tilfælde har han ganske simpelt slettet notitsen ud, når den efter hans mening efter nøjere overvejelse ikke har stemt overens med virkeligheden.

Principper for udgivelsen af kalenderne.

Ved udgivelsen af manuskripterne til Peder Hegelunds kalendere er manuskriptforfatterens ortografi i alt væsentligt bibeholdt - en let bearbejdelse af teksten er dog foretaget ved bl.a. at lade alle notitser, der begynder med en sætning eller et sætningsemne, indlede med stort begyndelsesbogstav, ligesom det samme er tilfældet med person- og stednavne.

Overalt i gengivelsen af kalenderne er tegnsætningen normaliseret efter nutidige principper.

Dertil kommer, at alle forkortelser er opløst.

Sammendraget er fortløbende notitser af samme indhold som f.eks. notitser om sygdom, vejrlig o.lign., da sådanne notitser hver for sig ellers ville kræve uforholdsmæssig plads og i nogen grad ville virke tyngende på teksten.

Udeladt i udgivelsen af kalenderne er gennemgående de overstregninger, der af Peder Hegelund er tilkendegivet som fejlskrivning, for det meste som følge af, at han har henført notitserne til en fejl-

agtig dato, hvorefter han har gentaget notitsen ud for den dato, som efter hans formening var den rette.

På samme vis er overstregninger af enkelte ord i notitserne udeladt og eventuelle rettelser dertil uden nærmere kommentar gengivet i udgivelsen af kalenderne.

Udeladt er også gentagelser som fødselsdage, dødsdage og andre mærkedage, der regelmæssigt år for år er nedskrevet i notitser, der ikke bringer nye oplysninger til teksten og yderligere ville kræve uforholdsmæssig megen plads i en udgivelse.

Det gælder bl.a. den årligt tilbagevendende notits under d.9.6. om hans fødselsdag med oplysning om, hvor gammel han med Guds nåde er blevet, det gælder de stadigt gentagne notitser om hans talrige børns fødselsdage, hans bryllupsdage, årsgange for embedstiltrædelser m.m.- trofast noterede han gennem alle årene fra 1591 til 1613 sin anden hustru - "min meget blide Margrethes" - dødsdag d.22.7., ligesom han 1588-1613 under d.4.4. omhyggeligt noterede, at denne dag var Frederik II's dødsdag, på samme måde, som han år for år gentog de samme notitser om andre mærkedage inden for kongehuset.

Udeladt er derfor også de gentagne sammendrag ved hvert års begyndelse, hvor Peder Hegelund noterede, hvor mange år han havde beklædt den og den stilling, hvor mange år han havde været gift, hvilke familieførelser der gennem årene havde fundet sted m.m.

Disse opsummeringer ved årsskifterne er af pladshensyn udeladt, og kun sådanne notitser er herfra medtaget, der ikke findes andetsteds i kalenderne.

Nogle fortløbende tal ved hver søndag er ligeledes udeladt, da de er skønnet at være uden betydning for kalenderens karakter af dagbog og historisk kilde iøvrigt.

Oversættelse.

En meget stor del af kalenderne - det gælder i ganske overvejende grad de tidligere års kalendere - er skrevet på latin, et sprog, som Peder Hegelund med fuld ret følte sig hjemme i - allerede under sin skolegang i Ribe katedralskole, der netop i de år, da hans opvækst fandt sted, var ledet af pædagoger, der var skolede i den klassiske humanisme, der var trængt igennem ude i Europa, og som for Nordeuropas vedkommende var præget af navne som Erasmus af Rotterdam og Philip Melanchton, for at nævne nogle af de betydeligste, der prægede renæssancens og reformationens lærdomsliv og humanisme. Så godt var Peder Hegelund i sine unge år bevandret i det latinske sprog, at han i en alder af 17 år 1559 kunne skrive et langt latinsk mindedigt i anledning af Christian III's død, et digt, som fandtes værdigt til trykken.

Og der kan ikke herske tvivl om, at denne færdighed og legende letthed i anvendelsen af latin er blevet fremmet under de flittige studieår i Leipzig og Wittenberg.

Oversættelsen af kalenderens latin er søgt ført så tæt til Peder Hegelunds formulering som muligt, uden at det forhåbentligt er gået ud over det mundrette danske.

For en klassisk skolet humanist som Peder Hegelund måtte det kun føles naturligt også at have kendskab til det græske, der med renæssancens gennembrud og ikke mindst ved Erasmus af Rotterdams virke fik så stor en betydning for det nye lærdomsliv, der fulgte i de nye åndelige strømningers kølvand.

Da Peder Hegelund som ung student kom til universiteterne i Leipzig og Wittenberg, gik han, som kalenderne flere steder bærer vidnesbyrd om, med liv og lyst op i studiet af græsk, og han benyttede sig, som det tydeligt fremgår af kalenderoptegnelserne, hurtigt af sit græske ordforråd i notitserne her; ofte viser han glæden ved sin nyerhvervede viden ved blot at anvende græske bogstaver, og derfor finder man i notitserne for disse år danske og tyske ord i græsk forklædning, ikke altid lige gennemskuelige; det kan også ske, at den ivrige student drister sig til hjemmelavede "græske" ord, som når han f.eks. under d.22.8.1565 i notitsen om en forbryders henrettelse anvender ordet $\epsilon\tau\eta\lambda\iota\tau\epsilon\upsilon\sigma\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$, der betyder "indskrevet på en stenstøtte, en stele". Men dette verbum er meningsløst i denne sammenhæng, men Peder Hegelund har øjensynligt opfattet stele som stejle, de to ord, der på dansk lydligt ligger hinanden nær, og han har øjensynligt i sit beknep for at finde en dækkende glose anvendt det anførte græske udtryk for det danske "at lægge på stejle".

Navnligt i de første kalendere kan Peder Hegelunds græsk nok give anledning til visse spekulationer, især når det tages i betragtning, at der er tale om en nybegynder i studiet, omend det drejer sig om en student, der er levende optaget af sit studium.

Således er Peder Hegelund da heller ikke sikker i anvendelsen af accenter og spiritus'er, ligesom han fejlagtigt anvender ϵ i slutningen af ord, som han staver på græsk, i stedet for ζ .

Det har været udgiveren magtpåliggende i den henseende at være trofast over for kalenderens tekst, indbefattende også de morsomme og i og for sig talende stave- og skrivefejl.

Som det fremgår af kalenderne, var Peder Hegelunds store interesse for det græske ikke blot begrænset til de unge år i udlandet, men fulgte ham op igennem årene, selv om det så ganske afgjort var latinen, han følte sig hjemme i.

Men som årene gik, trådte de klassiske sprog i notitserne afgjort i baggrunden til fordel for det danske.

Ejendommelig er Peder Hegelunds anvendelse af hebraisk, der bruges som en art kodesprog, når Peder Hegelund omtaler kvinder, som han påtænker ægteskab med - der er altså her tale om en intimitet, som han søger at beskytte mod evt. nyfigne blikke; sladderer var i de dage ikke altid rar i Ribe - og Peder Hegelund var alle dage en meget forsigtig mand.

Peder Hegelunds levned i kort begreb.

I. Barndom og første ungdomsår i Ribe, 1542-61.

Peder Jensen Hegelund tilhørte såvel på fædrene som på mødrene side det 16. århundredes danske borgerpatriciat.

Han blev født i Ribe d.9.6.1542 som søn af den fra Viborg vel engang i 1530'erne indvandrede Jens Kristensen Hegelund, af anset Viborgfamilie, og Anne Pedersdatter - død 6.4.1562 - der tilhørte de socialt højerestående lag i den driftige vestjyske by.

Jens Kristensen Hegelund var 1544-54 rådmand i Ribe og til sin død d.18.3.1571 borgmester og var utvivlsomt indtil den nordiske syvårskrigs udbrud en meget velstående mand.

Vel engang i slutningen af 1540'erne blev Peder Hegelund elev i Ribe katedralskole, der netop under den fremragende Jens Pedersen Grundet var blevet en udmærket skole, ledet efter en ny tids tarv; Peder Hegelund kom i kraft af sin dygtighed og flid til at stå i et særlig nært forhold til en af Grundets efterfølgere som rektor, salmedigteren Hans Thomesen, der nærrede store forventninger til sin unge elev, der iøvrigt 1558 sin unge alder til trods blev knyttet til skolen som hører.

Den dygtige yngling skrev i anledning af Kristian III's død et langt latinsk mindedigt, der blev fundet værdigt til at blive trykt som tillæg til den tale: Oratio de Christiano, som Hans Thomesen i sin egen skab af rektor d.21.12.1559 holdt på skolen til minde om kongen, og som udkom i trykken 1560.

Da Hans Thomesen 1561 søgte til København, bragte han sine to yndlings elever Peder Hegelund og Anders Sørensen Vedel med sig; de to unge elever var knyttet sammen i et varmt venskab, der først skulle lide skår, da de 1580 rivaliserede om stillingen som teologisk lektor i Ribe, og helt gik i stykker ved bispevalget 1595.

II. Læreår i København, Leipzig og Wittenberg, 1561-69.

Peder Hegelund opholdt sig som student i København de følgende tre år, og vel fra 1562 blev han optaget i den europæisk berømte teolog Niels Hemmingsens hus, og den levende engagerede unge ripenser modtog en meget stærk og varig påvirkning fra denne den betydeligste personlighed ved Københavns universitet. Hos denne philipismens stærkeste og mest begavede fortalere i Danmark blev Peder Hegelund styrket i den forkærlighed for Philip Melanchton, som Hans Thomesen muligvis allerede tidligere havde lagt grunden til.

I disse år knyttede Peder Hegelund nære forbindelser med fremtrædende personer i hovedstaden, professorer ved universitetet og andre, som var stærkt påvirkede af de synspunkter, som Philip Melanchton gav udtryk for.

I 1563 gjorde den unge student sig fordelagtigt bemærket ved sit første selvstændige lille skrift, et teologisk digt på fire blade, et sørgedigt om Kristi fødsel: De natali Domini nostri Jesu Christi carmen elegiacum.

D.23.4.1564 blev han immatrikuleret ved det vidt berømte universitet

i Leipzig, der i lighed med andre tyske universiteter var blevet re-formeret i overensstemmelse med de til tiden svarende principper, som Philip Melanchton havde gjort sig til talsmand for; det var hans hensigt at opnå magistergraden ved studier i udlandet, og de følgende 1½-2 år arbejdede han flittigt og levende optaget i Leipzig, hvor bl.a. universitetets største navn Joachim Camerarius gav ham en grundigere indføring i de klassiske sprog.

Det må velnok være i Leipzig, at han udgav sit skrift *Carmen gratulatorium ad Joh. Albertium, Seelandiæ episcopum*, et gratulationsdigt til Sjællands biskop Hans Albertsen.

I slutningen af oktober 1565 begav Peder Hegelund sig tilbage til Ribe og derfra videre til København, hvor han traf aftale med Niels Hemmingsen om at være hovmester for dennes søn, Hans Hemmingsen, under de studier i Wittenberg, som han stod foran at skulle påbegynde, og d.1.5.1566 blev de to unge mennesker da også i overensstemmelse med denne aftale immatrikuleret ved universitetet i Wittenberg, lutheranismens højborg.

Peder Hegelund og Hans Hemmingsen fandt begge optagelse i den ansete matematik-professor Sebastian Dietrich v.Windsheims fornemme hus, og der opstod et meget nært forhold mellem v.Windsheim og Peder Hegelund, der altid senere mindedes sin husvært og præceptor i taknemmelighed for de åndeligt rige år, han havde tilbragt i Wittenberg, hvor ikke blot v.Windsheim, men også andre professorer ved universitetet havde haft betydning for hans åndelige udvikling.

D.24.8.1568 opnåede Peder Hegelund med hæder den eftertragede magistergrad, og d. 10.3.1569 kunne Hans Hemmingsen ligeledes som magister afslutte sine studier, hvorefter begge kunne vende tilbage til Danmark, hvor de ankom til København d.4.6. samme år.

III.Rektortiden i Ribe, 1569-80.

D.15.11.1569 overtog den 27 årige Peder Hegelund ledelsen af Ribe katedralskole, der i hans 11 år lange rektortid - en i sig selv efter tidens forhold lang periode - på en smuk måde kom til at hævde sig blandt landets bedste latinskoler, ledet som den var i den nye tids humanistisk-kristelige ånd, der kendetegnede den philipistiske rektor.

Peder Hegelunds pædagogiske virksomhed var dog ikke indskrænket til skolen alene, men i rektorboligen, Puggård, optog han elever, ikke mindst præste- og adelssønner, hvis forældre ønskede, at deres drenge skulle nyde godt af den personlige omgang med ham i det daglige- altså nærmere bestemt modtage privat undervisning hos ham.

Til brug for undervisningen i det hele taget forfattede han lærebøger som det lille skrift *Epitomes orthographiæ Aldi Manutii compendiolum, ut puerilibus scholis usui esse possit, confectum*, der blev udgivet i Antwerpen 1579 - en lille bog, der beskæftiger sig med den rigtige stavning af latinske ord i overensstemmelse med venezianeren Aldus Manutius' synspunkter.

Dertil kom året efter en lille bog om de latinske adjektivers bøjning: *Formulæ declinandî comparandique nomina adjectiva*, der blev udgivet i København.

Men Peder Hegelunds navn som pædagog er så afgjort knyttet til hans interesse for skolekomedien, og det er ikke så helt få skuespil, der på hans foranledning blev opført af skoleelever i Ribe.

Hans navn vil i dansk litteraturhistorie varigt være forbundet med hans bearbejdelse og fordanskning af Augsburg-rektoren Sixtus Bircks Susanna-spil, der vel i den form, som han har givet det, sammen med mellemspillet Calumnia (d.v.s. bagtalelse) d.28.6.1576 blev fremført af latinskoleelever på Palladsjord, sydøst for domkirken, hvor skolekomedierne sædvanligvis blev opført.

Dertil kom, at han i sin rektortid også udsendte opbyggelige bøger som: Exempla regulæ: vivo ego, dicit Dominus Deus, nolo mortem peccatoris: sed ut convertatur et vivat. De trøsteligste Exempler aff det Gamle oc Ny Testamente, om Guds Naade oc Barmhiertighed imod allehaande store Syndere oc Synderinder: huilcke hand wforskylt aff blote Naade aleniste for Jesu Christi hans kiere Søns skyld haffuer forladt Synden. Sammendragne vdi en Sang aff P.H.R. Kbh.1578.

Samme år kom de to bøger: De peccatoribus - om synderne - og De remissione peccatorum - om syndernes forladelse.

En særlig karakter har det lille arbejde, også fra 1578: Argumenta resurrectionis corporum. Trøst oc Beuissning udaff Guds Ord om Legemens Opstandelse - et trøsteskrift - til Ribe-bispen Hans Laugesen og hans hustru i anledning af deres begavede søn Lauge Laugesens pludselige død i Roskilde d.23.9.1576, da han var på vej til København, hvor han skulle studere.

Det vides, at Peder Hegelund efterlod sig nogle historiske skrifter, der ikke blev offentliggjort og utvivlsomt er gået tabt: Epitome de regibus Daniaë og Historia belli Svecici ab anno 1563, og det er rimeligt at antage, at Peder Hegelund har arbejdet med disse historiske arbejder i sin rektortid; det har nok i særlig grad været tilfældet med det sidste arbejde - om den nordiske syvårskrig - om hvilke indtrykkene i 1570'erne har været friske og stærke.

D.11.11.1571 blev Peder Hegelund gift med den purunge Anne Jensdatter Holm, datter af den første lektor i Ribe efter reformationen, Jens Knudsen Holm - død 1568 - og dennes hustru Karen Sørensdatter.

Ægteskabet var kortvarigt, eftersom Anne Jensdatter døde allerede d.27.7.1573 efter ved en vanskelig fødsel at have givet livet til det eneste barn i ægteskabet, sønnen Jens Pedersen Hegelund - død 1605 som magister.

Peder Hegelund søgte hurtigt efter hustruens død atter at blive gift, og efter et par forgæves forsøg til forskellig side blev han d.26.6.1580 gift med den 17 årige Margrethe Jørgensdatter, datter af Tønderprovsten Jørgen Pedersen og dennes hustru Elisabeth Meiger.

IV. Årene som lektor i teologi i Ribe, 1580-88.

Kristi Himmelfartsdag d.12.5.1580 blev Peder Hegelund i skarp konkurrence med ungdomsvennen Anders Sørensen Vedel udnævnt til lektor i teologi i Ribe, i hvilken egenskab han skulle holde teologiske forelæsninger i St.Barbaras kapel, en udbygning på sydsiden af domkirkens kor.

D.25.5. blev han ordineret til præst i V.Vedsted, Ribe h., få km fra stiftsbyen; sognepræsteembedet her var nemlig knyttet til lektor-embedet i Ribe.

Yderligere fik han 1585 et kannikedømme ved Ribe domkapitel.

Fortsat havde han iøvrigt i sit hus unge til privat undervisning og opdragelse, og fortsat virkede han som forfatter af skrifter med pædagogisk sigte, og de var beregnet også for andre end dem, der fulgte hans forelæsninger i St.Barbaras kapel; det gælder f.eks. således hans *Versiculi proverbiales et sententiosi illustrium poetarum cum Danicis proverbiiis collati*. Nogle mærkelige oc udlesde Latinske Vers oc Sprock, forklarede oc lignede met vore almindelige danske Ordsprock - et arbejde, der efter al sandsynlighed ikke kom til at omfatte mere end de få sider, formentlig prøvetryk, der foreligger, men dog i sin sparsomhed fortæller om hans hensigt med at sammenstille sentenser fra latinsk digtning, især fra Vergil og Ovid, med tilsvarende danske ordsprog, forstået således, at de danske ikke skulle stå helt i skygge.

Af pædagogisk tilsnit er også: ABC aff bibelske Ordsprock, det er de kortiste, lettiske oc brugeligste Sprock aff Bibelen effter ABC faar Børn, 1588, en lille bog, skrevet til belæring, vejledning og opbyggelse for Riberhus-lensmanden Albret Friis's mange døtre.

Men det arbejde fra lektorårene, som Peder Hegelund så afgjort har betragtet som sit hovedværk i denne periode og vel i det hele taget, er det fornemt udstyrede: *Epigrammata Phil.Melanthonis selectiora, ex edito epigrammatum libello et aliunde excerpta.Collecta a Petro Hegelundo, insuper et iconibus exornata a Sigismundo Feyerabend. Francofurti a/M.1583* - et hyldestskrift til det store forbillede Philip Melanchton, med stort besvær og mange udgifter fra Peder Hegelunds side udgivet af Sigismund Feyerabend i Frankfurt.

Af andre skrifter fra denne tid kan nævnes: *Elogia mulierum*. Om ypperlige Quindfolck, nogle bibelske Historier, forfattede udi Rhiim til en Bryllupsdict udi Trude Biørns til Biørnsholm met Jomfrue Ermgard Gyldenstjerne, deris Bryllups Høytid d.30.Aug.1587.

Yderligere: *Nuptiis secundis Johannis Laurentii medici, poetæ et canonici Ripensis et Magdalænæ Jacobæ, Ripis die XV Oct.1587 celebratis. Tum et Nuptiis Jacobi Fabricii, ecclesiastæ Tunderensis, et Agnetis Georgiæ, eodem die celebratis, udg. i Slesvig.* - Altså bryllupsdigte til henholdsvis lægen og digteren Hans Lauridsen Amerinus i Ribe og hans hustru, den senere Odense-biskop Jacob Madsen Vejles datter Lene, og til diakon og konrektor i Tønder Jacob Fabricius og Agnete Jørgensdatter, søster til Margrethe Jørgensdatter Hegelund.

Dertil fra samme år: *Memento mori*. Om Liff oc Død til sal.Anne Parsbergs, sal.Christoffer Gyldenstiernis til Iffuerssnis efterladte Husfrues hendis Begræffuelse, mestenpart forfattede udi Rhiim.

V. Årene som sognepræst ved Ribe domkirke, 1588-95.

D.8.3.1588 blev Peder Hegelund udnævnt til sognepræst ved domkirken i Ribe og opgav således sin stilling som teologisk lektor, selvom han et lille stykke tid fortsatte med sine teologiske forelæsninger.

Ved kgl. befaling blev det 1592 bestemt, at der skulle tillægges sognepræsteembedet ved domkirken et kannikedømme ved kapitlet, og således kom Peder Hegelund for et stykke tid i besiddelse af to kannikedømmer.

Det var en meget stor sorg for ham, at han d.22.7.1591 mistede sin højtelskede hustru Margrethe Jørgensdatter, der, som det synes, på det nærmeste var udslidt af syv besværlige barnefødsler.

Han søgte hurtigt at indgå et nyt ægteskab - orienterede sig atter uden held til forskellig side - men endelig - d.21.1.1594 - blev den 51 årige sognepræst gift med den 18 årige Anne Andersdatter Klyne, datter af den ansete rådmand i Ribe Anders Sørensen Klyne og Kirsten Lauridsdatter, der ligeledes tilhørte det ripensiske patriciat.

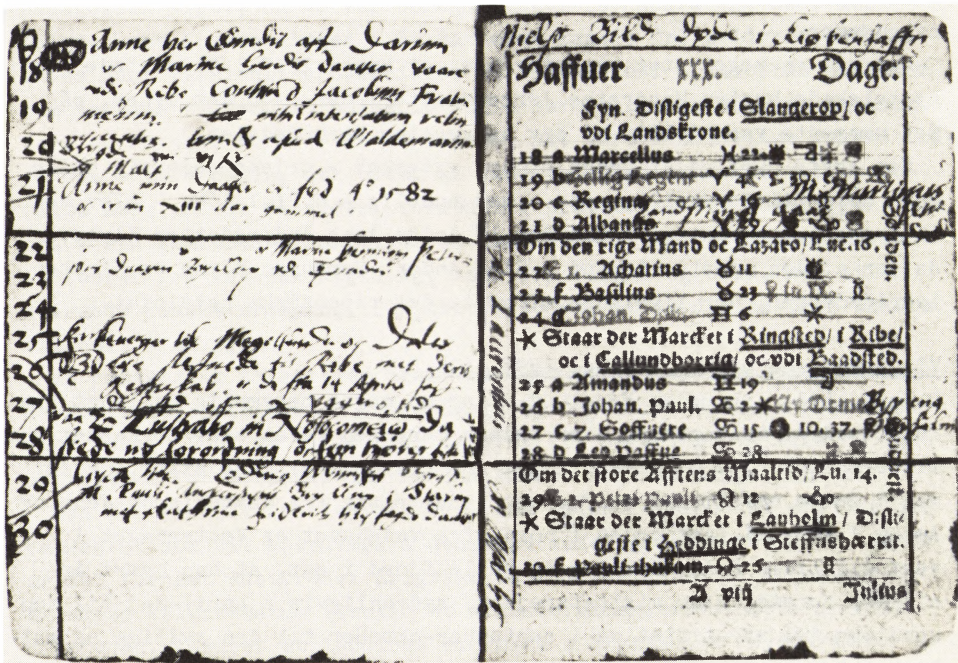
VI. Årene som biskop i Ribe, 1595-1614.

D.30.3.1595 blev Peder Hegelund efter en meget besværlig og langt fra fuldt oplyst valgproces, hvor Anders Sørensen Vedel blev forkastet som bispemne, i Ribe domkirke indsat som biskop over Ribe stift, og det var i dette omfattende stift, der strakte sig fra Vesterlands Føhr og Amrum i syd til Limfjorden i nord, fra vadehavet og Vesterhavet i vest til Lille Bælt, Kolding og Vejle fjord i øst, at han hvert år nidkært foretog sine visitatsrejser, sædvanligvis i april-maj til den nordlige del af stiftet og i september-oktober til den sydlige og østlige del.

På disse visitatsrejser lagde Peder Hegelund megen vægt på de såkaldte kalenter, hvor kirkelige spørgsmål af forskellig art blev behandlet af præsterne i de forskellige herreder. Han indkaldte selv til disse møder, foreskrev, hvad der skulle forhandles, og deltog selv i de drøftelser, der fandt sted, og fik ved disse sammenkomster på mange måder lejlighed til at fortsætte den pædagogiske virksomhed over for de præster og andre, som han havde udøvet som rektor ved katedralskolen og lektor ved kapitlet i Ribe.

Han visiterede på de besværlige rejser naturligvis først og fremmest sognene og skolerne og førte tilsyn med hospitalerne og fattigkisterne, men ikke mindst interesserede han sig for katedralskolen i Ribe og hospitalet i det forhenværende Sortebrødrekloster her.

Den stridende modstand, der efter Kristian IV's tronbestigelse blev rejst mod philipisterne, og som var kendetegnet ved streng ortodoksi og autoritetstro i forbindelse med en uforsonlig statskirkelighed, var han utvivlsomt meget imod og voldte ham nok megen sorg, ikke mindst da den var ledet af hans højtbegavede og sikkert mest elskede elev Hans Poulsen Resen, og en samtidig ved da også at berette, at Hans Poulsen Resens voldsomme fremfærd mod teologiske modstandere var en væsentlig årsag til Peder Hegelunds død d.18.2.1614.

En gengivelse af Peder Hegelunds almanakoptegnelser 1/1 fra 18. til 30. juni 1595. - Notitsen under d.21.: Anne min Daatter er fød A^o 1582 oc er nu XIII Aar gammel - er i overensstemmelse med de principper, der er gjort gældende i introduktionen til den foreliggende udgave, ikke medtaget i teksten.

1565.

Januar.

Ætatis meæ XXIII. Pestis Ripis. Exarsit nostris bellum cum Suecis.
Degebam Lipsiæ in studiis.

Øverst på siden 1.-15.januar: Candela 4 gr. Auspicabar Catechesin
Ioach: Cam:

1. Ἐπιστήθεια
7. Examinandi et suscepturi gradum Magisterii singulari ceremonia
introduci sunt in collegium Nouum ad vespervas. (Tegnet et bøger).
11. ☉ (Vandmandens tegn).
17. Vitam cum morte commutavit magnæ pietatis et eruditionis senex
M.Georgius Hala Francus, qui post repurgatam doctrinam celestem
non vno in loco eandem sparsit et propagavit: et inter cætera
ingenij sui atque eruditionis monumenta tale opus ex Homericis
poëmatis, quale Nizolius ex scriptis M:T.C., sua diligentia et
studio confectum reliquit.
25. Honorem et titulum Magisterii in Philosophia susceperunt XIII
honesti iuvenes, Decano et promotore D:Victorino Strigello,
Rectore D.D.Cramb, Procancellario M: Antonio Klingio.
26. Disputavit D.Alesius.
30. Conueni D.D.Morch.

Januar.

Min alders 23. Pest i Ribe. Krigen med svenskerne blussede op for
vore. Jeg studerede i Leipzig.

Øverst på siden 1.-15.januar: Et lys 4 gr. Jeg begyndte på Joachim
Camerarius' Katekismus.

1. Godt nytår.
7. De, som skulle underkastes prøve, og som skulle erhverve magister-
graden, blev ved en enestående ceremoni indført i det nye kol-
legium hen imod aften.
17. Mag.Georg Hala Francus, en olding af stor fromhed og dannelse,
har ombyttet livet med døden, han, som efter at den himmelske
lære er blevet rensset, har udbredt og forplantet den samme ikke
kun på ét sted, og han har blandt sin ånds og sin dannelses
øvrige værker efterladt sig et sådant arbejde på grundlag af det
homeriske digt som Nizolius af Marcus Tullius Ciceros skrifter,
udført med omsigt og flid.
25. 13 værdige unge har opnået værdighed og titel som magistre i
filosofi, da hr.Victorin Strigel var dekan og promotor, hr.dr.
Kram rektor, mag.Anton Glining prokansler.
26. Dr.Alesius disputerede.
30. Jeg har truffet hr.dr.Morch.

1565.

Februar.

1. Literis mihi e patria missis significatum est, obiisse Lambertum Iacobum Ripis.
3. Kauffthen wir zwe schock holz, kostett alles mith einander 32 gross.
4. (Tegnet et bøger)
5. Celebratæ nuptiæ M.Laurentii Petreii Witebergæ.
(Fiskens tegn)
10. Scripsi Christiano Hegelio Pragam.
Rumusculis incerto autore sparsis nunciatum est aliquid de morte Fr. II R.D., item quod a Suecis obsessa sit Badehuss et Elsborg, et quod Hafniæ pestis sæuiat. Item de periculoso incendio palatii, in quo celebratæ essent nuptiæ Ducis Holsatiæ Adolphi etc.
(Ordene fra Rumusculis til og med Elsborg er overstreget, og ud for dem står i forbindelse med en klamme: falsa.)
17. Rediit ad nos Praga Lipsiam Petrus Laurentius Godsck., qui et litteras rettulit mihi a Christ: Martino Heg:
18. (Tegnet en sko).
25. Fama de compositione belli inter Suecos et nostros, sed vana.
(De to sidste ord er senere tilføjet).
26. Contulit se Witebergam Petrus Godsck.
27. Conueni Bohemum illum Georg.

Februar.

1. Det er gennem brev sendt mig fra fædrelandet blevet tilkendegivet, at Lambert Ibsen er død i Ribe.
5. Mag. Laurids Pedersen holdt bryllup i Wittenberg.
10. Jeg skrev til Kristen (Mortensen) Hegelund i Prag.
Ifølge løse rygter, der stammer fra usikker hjemmelsmand, er der meddelt noget om, at Frederik II, konge af Danmark, skulle være død, ligeledes, at Bohus og Elfsborg skal være belejret af svenskerne, og at pesten raser i København. Ligeledes om en farlig ildebrand i det slot, hvor hertug Adolf af Holsten fejrede sit bryllup o.s.v. (Ud for de overstregede ord står: falsk).
17. Peder Lauridsen Gotschalck vendte tilbage til os fra Prag til Leipzig.
Han bragte også brev tilbage til mig fra Kristen Mortensen Hegelund.
25. Rygte om bilæggelse af striden mellem svenskerne og vore, men usandfærdigt.
26. Peder Gotschalck begav sig til Wittenberg.
27. Jeg har truffet denne böhmer Georg.

1565. Marts.

1. Λόγοις ἐπυρθαρόμετα
 1. Quod Rex in armis habeat decimum quemque suorum subditorum
 2. Quod repulsi sint Sueci ab Elsburgi obsidione sed pugna non incruenta ipsis Cal: Ianuarii.
4. φιλοτήγεις κρατήρ συββίτιον τῶν ἑτερείων
8. Oratio habita i æde Paulina de ieiunio.
10. V (Vædderens tegn)
Recitavit M.Iacobus Strasburg. Carmen insigne de tentationibus Christi.
11. Exhibiti sunt Adelphi Terentii in curia.
(Tegnet et bæger).
12. Exhibita Pseudolus Plauti in area collegii Paulini.
13. Conueni D.D.Petrum Helleborn, quem et exorauī.
14. Iterum data est Adelphorum fabula in area collegii Paulini.
Øverst på siden 16.-31.marts: Reuersus est Camerarius ex Noribergensi profectioe.
16. } φιλοτήγεις κρατήρ apud { nos
17. } } Andream
18. Clausit extremum mortalis vitæ diem Reuerendus Senex eximius Theologus D.D.Alexander Alesius, qui in academia Lipsensi vixit et docuit annos XXII compleuitque cursum vitæ suæ annorum LXV.
20. Celebrata promotio Witebergæ.
Prom.

Marts.

1. Vi erfarede:
 1. at kongen skal have hver tiende af sine undersætter under våben.
 2. at svenskerne skal være drevet tilbage fra belejringen af Elfsborg, men efter en ikke ublodig kamp selveste d.l.januar.
4. Venskabskål-sammenskudsgilde med de andre.
8. Tale holdt i Paulinerbygningen om fasten.
10. Mag.Jacob Strasburg fremsagde et udmærket digt om Kristi fristelser.
11. Terents "Adelphi" blev opført på rådhuset.
12. Plautus "Pseudolus" blev opført i Paulinerkollegiets gård.
13. Jeg talte med hr.dr.Peter Helborn, som jeg også fik formildet.
14. For anden gang blev skuespillet "Adelphi" opført i Paulinerkollegiets gård.
Øverst på siden 16.-31.marts: (Joachim) Camerarius er vendt tilbage fra rejsen til Nürnberg.
16. Drikkelag hos { os
17. } Andreas.
18. Den ærværdige olding, den fremragende theolog hr. dr.Alexander Alesius har lukket sine øjne for sidste gang i denne verden, han, som har levet og undervist ved universitetet i Leipzig i 22 år, og han har fuldendt sit livs løb med 65 år.
20. Promotionsfest blev fejret i Wittenberg.

1565.

23. Perscriptum est nobis de immani exactione nostratium, quod Ripenses cives soli penderent in bellum 8000 thaler: et Canonici 3000. Tum et decimum quemque rusticum in armis esse, et breviter florem iuventutis Danicæ mitti contra Suecos. Nunciatum et, sed minus certis autorib., de pugna commissa, in qua penes nostros fuit victoria, sed non incruenta, nam ex Suecis cæsa sunt 18000 ex nostris 10000. (Notitsen fra Nunciatum og ud er overstreget). Scripsi patri.
27. 27 Martii profectus est Witeberga M. Canutus Petri Boetius.
27. el. 28. Obiit Jørgen von der Haid(?)
29. ἀναγκοπολία
31. Promoti sunt Baccalaurei.

April.

1. Recitatæ leges a D.Victorino. Perscriptum nobis de Synodo Viennæ in Austria celebrata permissu Imperatoris.
6. Dies obitus matris meæ anno 1562.
7. Disputatum est de Sole: ἐγένετο ἡμῖν ἀναγκοπολία
8. Recitata statuta a D.D. Cramb.
10. Profectus est in patriam Absolon Magnus.
11. ☿ (Tyrens tegn)

23. Det blev meddelt os om den umådelige skat, som skal udredes af vore landsmænd, at Ribe-borgerne alene skulle betale 8000 thaler i krigsskat og kannikerne 3000. Så også at hver tiende bonde er under våben, og at blomsten af Danmarks ungdom om kort tid skal sendes mod svenskerne.

Det blev også meddelt, men med mindre sikre hjemmelsmænd, om en kamp, der havde fundet sted, i hvilken en ikke ublodig sejr var tilfaldet vore; thi af svenskerne var der faldet 18.000 og af vore 10.000.

Jeg har skrevet til fader.

27. Mag.Knud Pedersen Boesen er draget fra Wittenberg d.27.marts.
27. el. 28. Jørgen von der Haid(?) døde.
29. Tvangsauktion.
31. Baccalaurerne blev promoverede.

April.

1. Lovene blev oplæst af hr.Victorin(Strigel). Der blev bragt os meddelelse om synoden i Wien i Østrig, der blev afholdt med kejserens tilladelse.
6. Min moders dødsdag år 1562.
7. Der blev disputeret om solen. Vi havde tvangsauktion.
8. Statutterne blev oplæst af hr. dr.Kram.
10. Aksel Mogensen rejste til fædrelandet.

1565.

13. Venerunt Witebergam conterranei nostri:

Torbernus Olaus	}	Ripens(es)
Petrus Olaus		
Nicolaus Iacobus		

15. (Tegnet et bøger)

18. Redditæ sunt Nic: N.literæ et pecunia a parentib.von Iacob Griff, sc: 2o thr.

20. Habita oratio in æde Paulina de oboedientia et passione filii Dei.

22. Recitatum carmen luculentum à M.Iacobo Strasburgo de temperamento Iustitiæ et Misericordiæ in Deo.

23. Obiit Ripis peste Iohannes Klyne.

26. Perscriptum huc aliquid de statu patriæ nostræ et de bello, tres nostras naues per noctem incurrisse in classem Suecicam, et Prætoriam nauem Suecorum illis scopulo submersam esse. De miranda protectione, qua seruauit Deus in sum.periculis D. Hermolaum Trolle.

Maj.

1. Fuit apud nos Georgius fionensis

4. Disputatum est a D.D.Henrico Salmut de sacerdotio Christi

8. Exhibita in area collegii Paulini Phormio Terentii lepidissimis actorib.

9. Exhibita in ædib: ciuicis Susanna.

13. Vore landsmænd kom til Wittenberg:

Torben Olufsen	}	ripensere
Peder Olufsen		
Niels Jacobsen(Kraft)		

18. Der blev afleveret brev og penge til Niels Klausen (Vilslev) fra forældrene af Jacob Griff, nemlig 2o thaler.

20. Tale holdt i Paulinerbygningen om Guds søns lydighed og lidelse.

22. Et herligt digt læst op af mag.Jacob Strasburg om foreningen af retfærdighed og barmhjertighed hos Gud.

23. Jens Klyne døde af pest i Ribe.

26. Meddelelse nået hertil, noget om vort fædrelands tilstand og om krigen, at tre af vore skibe om natten var sejlet ind i den svenske flåde, og at svenskernes admiralskib, der var drevet ind mod en klippe, var sunket. Om den vidunderlige beskyttelse, ved hvilken Gud i de største farer har reddet hr.Herluf Trolle.

Maj.

1. Jørgen Fynbo var hos os.

4. Hr. dr.Heinrich Salmuth disputerede om Kristi præstedømme.

8. Terents' "Phormio" blev opført i Paulinerkollegiets gård med de allerkæreste skuespillere.

9. "Susanna" blev opført på rådhuset.

1565.

10. Disputatum in schola Iurisperitorum.
11. Publice in collegio Pau: exhibita est Susannæ comoedia a nobilibus adolescentibus magnificentissime.
12. Fuit Tuco Krabbe Lipsiæ, qui Praga venerat.
II (Tvillingernes tegn).
14. Mercatus Lipsensis. (Det er muligt, at denne notits hører til d. 13. el. 15.)
16. In mercatu conuenimus M:Laurentium Petreium Witebergensem.
17. Dederunt se in iter Andreas Seuerini et Tuco Bradhe, per quos et scripsi:
D.D.Nicolao Hemmingio }
D.D. Erasmo Læto } Hafniam
M.Iohanni Thomæ }
Eodem die coenebam Luca Daminch
20. Abiit Lucas Daminch, sed non acceptis literis meis propter festinationem.
22. Vidimus Histricem }
Testudinem } Lipsiæ in mercatu.
Vrsos tres saltantes }
23. Paulo ante illum diem, quo abii, redditæ mihi sunt literæ patris mei cum quodam eius consilio.
24. Expatiatum sum Witebergam ad conterraneos meos, à quibus humanissime exceptus et tractatus sum.

-
10. Disputeret i de retskyndiges skole.
 11. Komedien "Susanna" blev opført offentligt i Paulinerkollegiets gård på den mest strålende måde af unge adelige.
 12. Tyge Krabbe var i Leipzig; han kom fra Prag.
 14. Leipzigermesse.
 16. På messen talte vi med mag.Laurids Pedersen fra Wittenberg.
 17. Anders Sørensen (Vedel) og Tyge Brahe begav sig på rejse; gennem dem sendte jeg da også brev til:
hr. dr.Niels Hemmingsen }
hr.dr.Rasmus Glad } i København
mag.Hans Thomesen }
 - Den samme dag spiste jeg til middag sammen med Lucas Daminch.
 20. Lucas Daminch rejst, men uden at have fået mine breve på grund af hastværk.
 22. Vi så et hulepindsvin }
en skildpadde } i Leipzig på messen.
tre dansende bjørne }
 23. Lidt før den dag, jeg rejste, kom der brev tilbage til mig fra min fader med et råd fra ham.
 24. Jeg gjorde en afstikker til Wittenberg til mine landsmænd, ar hvem jeg blev modtaget og behandlet på den venligste måde.

1565.

30. Ingressus est iter Georgius Fionensis Hamburgam, per quem scripsi
Lucæ Daminch et patri meo.
31. Rediit Lipsiam. Abiit David Scotus in patriam.

Juni.

2. Discessit à nobis Nicolaus Nicolai Witebergam ad Torbernum Olaj.
3. Declaratus nouus Rector D.D. (plads til navnet ladt åben) cos.,
medicus.
4. Ναυμαχία, de qua in sequenti pagina.
7. Disputabat D.Cramb Iurisconsultus.
8. Misi Nic:Nic.cadum suum cum libris.
9. Natalis meus anno 1542, quo expleui annos XXIII.
10. Venerunt Witebergam:
 - 1.Andreas Lenuig
 - 2.D.Mathias
 - 3.Laurentius Ægidius
 - 4.Christiernus.
12. ☉ τροπή (☉ Krebsens tegn)
14. συνηρόμην λόγον μετὰ τοῦ βιβλιοπηγοῦ
15. Orationem luculentissimam habuit D.Victorinus de primis parentibus.
På siden 1.-16.juni står skrevet følgende, der atter er over-
streget: ὑπὸ κύνα, ἐπὶ κυί

-
30. Jørgen Fynbo begav sig på vej til Hamburg; gennem ham skrev jeg
til Lucas Daminch og min fader.
 31. Jeg vendte tilbage til Leipzig. David Skotte rejste tilbage til
fædrelandet.

Juni.

2. Niels Klausen (Vilslev) drog fra os til Wittenberg til Torben
Olufsen.
 3. Hr.dr.(Simon Scheibe), som var borgmester og læge, blev udnævnt
til ny rektor.
 4. Søslag, om hvilket på den følgende side.
 7. Den retslærde dr.Kram disputerede.
 8. Jeg sendte Niels Klausen (Vilslev) hans vindunk tillige med
bøgerne.
 9. Min fødselsdag 1542; jeg er i dag fyldt 23 år.
 10. Kom til Wittenberg:
 - 1.Anders Lemvig
 - 2.Hr.Mads (Skøtte)
 - 3.Laurids Gødesen
 - 4.Kristen (Pedersen Morsing)
 12. Krebsens vendekreds.
 14. Jeg gjorde regnskab op med bogbinderen.
 15. Hr.Victorin (Strigel) holdt den herligste tale om de første for-
ældre.
- På siden 1.-16.juni: (Nu kommer vi) ind under Hundestjernen.

1565.

17. (Tegnet et bæger)

21. Literæ mihi redditæ A S Iuaro.

23. Strasb.incepit examen Philippi.

24. Dedi literas per Iacob Gram

ΜΙ. 24. og 25. (Tegnet et par ben) { $\alpha\delta\epsilon\lambda\phi\omega$
 $\pi\rho\omicron\sigma\kappa\eta\delta\eta$

27. Lipsia M.N.N. (overstreget og meget utydeligt)

29. Naum(b)urgsch marckt.

ΜΙ.16.-30. står følgende, der ikke kan henregnes til nogen bestemt dato:

O funesta dies atro signanda lapillo $\acute{\epsilon}\upsilon\theta\upsilon\mu\alpha\chi\acute{\iota}\alpha \nu\eta\omega\nu \eta\mu\epsilon\tau\acute{\epsilon}\rho\omega\nu$
Tristissimi nobis perscribebantur rumores:

Principio quatuor naues nostras, quibus præfecti erant Petrus Huitfeld et Lawe Wenstermand, conflagrasse in portu Pomeranico à nostris 1° tum quidem accensas, cum viderent tota se Suecorum classe obsessos esse, neque amplius se defendere se posse, tum quia scirent Ducem Pomeraniæ firmam illis stationem in suo littore concessurum non esse. Homines verò nauculis in terram euasere. Item Nauem prætoriam Engelen (navnet senere tilføjet) Lubecensium, dum in statione Hafniensi puluerem pyrrium ad solem apicaret, penitus conflagrasse, cum hominibus 400. (De sidste tre ord er senere tilføjet). Tum denuo proelium nauale commisum esse ad Møen insulam ibique ex Suecica classe naues quinque periisse. Alterum proelium terra ad Nylosam gestum esse, ibi decem Cimbrorum millia occubuisse sed victoriam illam tunc non $\alpha\delta\alpha\kappa\epsilon\upsilon\nu$ penes nostros fuisse sc.ad XV Cal:Iulii.

21. Jeg fik brev ved A(nders)S(ørensen Vedels?) Iver.

23. Strasburg har taget fat på Philip (Melanchtons) Eksamen

24. Jeg sendte breve ved Jacob Gram til { min broder, min svoger
{ (eller mandlige slægtning).

27. Mag.Niels Nielsen fra Leipzig.

29. Marked i Naumburg.

ΜΙ.16. - 30.: O ulyksalige dag, som tælles skal iblandt de sorte (se tillæg). En hæderlig kamp fra vore skibes side.

Der forebragtes os de sørgeligste rygter:

For det første, at fire af vore skibe, for hvilke Peder Huitfeld og Lave Venstermand var befalingsmænd, er gået op i luer i en pommersk havn, rigtignok stukket i brand af vore, for det første da de så, at de var indesluttet af hele den svenske flåde, og de ikke kunne forsvare sig mere, endvidere fordi de vidste, at hertugen af Pommeren ikke ville give dem sikkert tilholdssted på sin kyst; mandskabet slap rigtignok i land i bådene. Ligeledes, at lybeckernes admiralskib Engelen fuldstændig er gået op i luer med 400 mand, da det i Københavns havn udsatte krudt for solen. Endvidere at der atter er leveret søslag ved øen Møen, og der er fem skibe af den svenske flåde gået tabt. At et andet slag til lands er leveret ved Nyløse; der er 10.000 cimbere faldet, men sejren tilfaldt os, men den kostede mange tårer; nemlig d.15.cal. til juli.

1565.

In nauali pugna D.Hermolaus Trolle Prætor graviter vulneratus est in bracchio et coxendice. (Ordene fra In nauale og notitsen ud er senere tilføjet).

Ml.25. - 30.: Diligenti custodia et excubiis Lipsiarunis capta est.

Nederst på siden 16. - 30.: M.Nicolaus Schrening creatus professor Hebrææ linguæ. De Camerarii Filio Romæ propter relligionem (sic) incarcerato.

Juli.

8. 12 wochen zw Michaelis.

9. Ἐπιτομή Δευτέρα, in qua nostra classis erat nauium insectorum XXXVI, Hostium vero omnes circiter XLVI. Et quidem ex nostris maxima pars classis nauium sc. XXIIII vtcunque auram haberet fauentem, hosti non audebat ἀντοφθαλμείν sed velificationibus vsa socios in primis destituit (quæ res autoribus vertat malè), tertia igitur pars classis nostræ, h.e. naues XII, cum integris hostium copiis ita dimicat, vt Deo iuuante plus damni dederit quàm acceperit. Nam amissis duabus nauibus Prætoria serenissima Iegeren et Christophoro (in qua vehebatur Nicolaus, Frater Hermolai Trolle) naues octo hostium, vt fertur, perdidit et submersit. Et quidem adeo vtrinque confractæ sunt vulneratæque

I et søslag er admiral hr.Herluf Trolle blevet alvorligt såret i armen og i hoften.

Ml.25. - 30. Ved dygtig bevogtning....Leipzig...fanget.. (oversættelse ikke mulig på grund af tekstens uklarhed).

Nederst på siden 16. - 30.: Mag.Nicolai Schrening er blevet udnævnt til professor i hebraisk.

Om Camerarius' søn, der er blevet fængslet i Rom på grund af religionen.

Juli.

9. Søslag nr.2, i hvilket vor flåde var på 36 udrustede skibe, men hele fjendens på omkring 46. Men på vor side gik det rigtignok sådan, at den største del af flåden, nemlig 24 skibe, hvor gunstig vind den end havde, ikke vovede at se fjenden i øjnene, men satte alle sejl til og derved i høj grad svigtede fællerne (lad den sag vende sig til det onde for ophavsmændene); altså kun en trediedel af vor flåde, d.v.s. 12 skibe, kæmpede således med fjendens fulde styrke, at den med Guds hjælp voldte mere skade, end den led. Thi efter at to skibe var gået tabt, ødelagde det strålende admiralskib Jægeren og Christophoro (på hvilket Herluf Trolles broder Niels var om bord) otte af fjendens skibe, således som det fremstilles. Ganske vist, men begge parters skibe blev i

naves, vt neutra victrices tunc a pugna destiterint. Et terra quoque sub idem tempus pugnatum est, nostrique ægre victoriam ibtinuerunt.

11. ἀρχὴν ἐποίησα τοῦ ἀναγινώσκειν τὰ βιβλία ἑλληνιστὶ μεταφραθεῖσα ὑπὸ τῶν ὀβ
13. ♂ (Løvens tegn).
14. Creati sunt VIII Baccalaurei.
15. Feriæ ὑπὸ κύρα, ἐπὶ κυνὶ
21. Iohan:Andreas cum Canuto Schram expatiati Witebergam.
22. (En vanskeligt forståelig figur tegnet).
24. Publicè promulgatum est Senatus=cons:
 1. De non excipiendis hospitio iis, qui ex vrribus adueniunt ubi grassatur pestis, vt Francfurt, Mulhausen, Hamburg.
 2. De vasibus aquariis vbique ante ædes ponendis propter periculum incendi.
 3. Vt singuli ciues armis, quibus possint, quibusque decet, intra dies plus minus quatuor=decim, si quid opus erit, instructi sint et ad omnem euentum parati.

August.

3. Canutus Schram correptus est febricula et liberatus. (De to sidste ord er muligvis tilføjet senere).
9. Fuit apud nos Ihens Lydichss aurifex.

den grad slået sønder og beskadiget, at ingen af parternes skibe da kunne trække sig ud af kampen som sejrherre.
Og på samme tid blev der også kæmpet til lands, og vore vandt med møje sejr.

11. Jeg er begyndt at læse Bibelen på græsk, oversat af de 72. (se tillæg).
14. Otte baccalaureer blev udnævnt.
15. Ferie under Hundestjernen, i Hundestjernens tid.
21. Johannes Andersen har gjort en afstikker til Wittenberg med Knud Skram.
24. En byrådsbeslutning er offentlig blevet bekendtgjort:
 1. Om ikke at give husly til dem, som kommer fra byer, hvor pesten raser, som Frankfurt, Mülhausen, Hamburg.
 2. Om at opstille vandkar overalt foran bygningerne på grund af brandfaren.
 3. At de enkelte borgere inden for ca. 14 dage skal være udrustet med de våben, som de kan, og som det bør sig, hvis det bliver nødvendigt, og være beredt på alle eventualiteter.

August.

3. Knud Skram blev angrebet af let feber og befriet derfor.
9. Jens Lydiksen Guldsmed var hos os.

1565.

11. Studiosi Ripenses nostri Witeberga mittunt tabellarium in patriam.
Finis Feriarum.
13. Incoabat M:Leon Lycius φυσικὰ Philippi, et D.D. Petrus Helleborn
Psalterum Da(:)
III) (Jomfruens tegn)
14. ἀναγκοπολία
15. Deduximus Ihens Lydichss profecturum Braunschwigam.
16. Oppidum Sonewald fulmine tactum repente conflagrauit clara luce,
sed homines euaserunt vniversos exceptis duobus viris.
19. προύπεμπον οἱ Δάδοι γραμματοφόρον εἰς τὴν πατρίδα
(Tegnet et bøger).
20. Celebrata Pompa Funebris Ferdinandj Cæsaris Pragæ.
22. Duo supplicio affecti

}	ὁ μὲν καράτομος
	ὁ δὲ ἐν ὕψει στηλιτευόμενος
23. Ἀρχὴν ἐποίουεν ὁ λύκιος τῆς ἀκροάσεως φυσικῆς Ἀριστο-
τέλους
26. Suscepimus Puerum famulum.
Abierunt Lipsia Canutus Schram
Johannes Andreas
M.Nicolaus Roschildensis
vt viderent Wolckwitz propter choros Nobilium -
2 - Grim - 3 - Møel - 2 - Lombitz - 2 - Meissen - 3 - Dresdam

-
11. Vore Ribe-studenter sender fra Wittenberg brevbud til fædrelandet.
Slut på ferien.
 13. Mag.Leon Lycius begyndte på Philip (Melanchtons) Fysik og hr.
dr. Peter Helborn på Davids salmer.
 14. Tvangsauktion.
 15. Vi tog afsked med Jens Lydiksen, som skulle til Braunschweig.
 16. Byen Sonnewalde, der blev ramt af lynet, brændte pludseligt op i
lys lue, men indbyggerne undslap alle med undtagelse af to mænd.
 19. Danerne sendte en brevbærer til fædrelandet.
 20. Kejser Ferdinands begravelseshøjtidelighed blev fejret i Prag.
 22. To, der har fået deres straf, den ene blev halshugget, den
anden blev lagt på hjul og stejle. (Se introduktion).
 23. Som en sulten ulv er jeg begyndt at høre på Aristoteles' Fysik.
(Se tillæg).
 26. Vi antog en dreng til tjener.
Knud Skram, Johannes Andersen, mag.Niels Roskilde tog fra Leipzig,
for at kunne besøge Liebertwolkwitz på grund af adelsmændenes kor -
2 - Grimma - 3 - Mügeln - 2 - Lommatzsch - 2 - Meissen - 3 - Dresden

1565.

Dresdam-4-Freiberg - 3-Walthem - 2-Leitznitz - 2-Grim -
3-Leipzig.

ἦν παρ' ἡμῶν ὁ ἑορδαῖος, ὁ ἐκάνεος ἀργυροτόκος

28. Nuptiæ celebrantur in ædibus D.D.Petri Helleborn.

September.

2. Reuersi sunt ab itinere octo dierum K.S., I.A.,M.N.R.
Collecta publicè facta ad subleuandos afflictos homines in oppido, quodam Soneuuald, quorum domus et facultates omnes excepto templo fulmine tactæ sunt et consumtæ.
5. Vale nobis dixit M:Nicolaus Roschildensis Witebergam reuertens.
7. Disputauit D.D.Andreas Freihub de V capite Epistolæ ad Rom:
8. Holler mann Riber marck.
10. D.Victorinus post aliquot dierum profectionem rediit ad operas suas.
11. Scripsi Christiano Hegelio Pragam dedique fasciculum librorum ipsius studioso cui mandauerat ipse, et inter illos erat mirificus ille de peregrinatione in Palæstinam suscepta.
14. Ω (Vægtskålens tegn).
15. Obiit diem suum Modestinus Pistorius vtriusque iuris Doctor et cos. Lipsensis.
- Ml. 16. - 30., men uvist til hvilken dato: λυχνοκαυρία: πρώτη
λυχνῶν ἀφή

Dresden - 4-Freiberg - 3-Waldheim - 2-Leisnig - 2-Grimma -
3-Leipzig.

Hos os var Rasmus Skåning, den sølvføddende.

28. Der bliver holdt bryllup i hr. dr.Peter Helborns hus.

September.

2. Knud Skram, Johannes Andersen, mag.Niels Roskilde vendte tilbage fra deres otte dages rejse.
En offentlig indsamling blev iværksat for at hjælpe de skadelidte mennesker i Sonnewalde, hvis hjem og ejendomme alle med undtagelse af kirken blev ramt af lynet og ødelagt.
5. Mag.Niels Roskilde tog afsked med os og vendte tilbage til Wittenberg.
7. Hr. dr.Andreas Freihub disputerede om Romerbrevets 5.kapitel.
10. Hr.Victorin(Strigel) vendte tilbage til sit arbejde efter flere dages rejse.
11. Jeg skrev til Kristen (Mortensen) Hegelund i Prag og gav en pakke med hans bøger til en student, som han selv havde betroet den, og der var mellem dem den mærkelige bog om færden, der gik til Palæstina.
15. Modestinus Pistorius døde, dr. i begge retsdiscipliner og borgmester i Leipzig.
- Ml. 16. - 30.: Lystænding, den første gang vi har haft lys tændt.

1565.

24. Auctus est M:Valentinus Thaw, in Rheda illa artificiosissimè in gratiam Electoris a se fabricata, cuius vsus tum varius et multiplex fuit, tum is vt terræ spacia dimetiretur et altitudines montium etc. (Tegnet en vogn).
25. Elati sunt aliquot homines pestis contagio infecti. (Tegnet en ligkiste(?)).

Oktober.

Ml.1. - 16., men muligvis refererende til l.lo.:

Aduenerunt Lipsiam Nicolaus Iacobus

Nicolaus Nicolai

Torbernus Olai

et hi abierunt 5^a die.

2. Conueni Lucam Daminch iuniorem.
3. Conueni eius Patrem, qui me donauit coronato.
4. Aperui me Dno.M:Schreningio, qui promte me tunc iuuit pecunia sua ad dies 14.
- 5.el.6. Circa hos dies obiit filius Electoris Alexander, maximus natu.
6. Incendium in suburbio Lipsensi ante Portam Hallensem.
12. Promotio 4 Baculariorum (sic).
Conueni D.Victorinum Strigelium, qui humanissimum mihi responsum dedit.
(Et tegn, der sandsynligvis må tolkes som skorpionens).

-
24. Mag.Valentin Thau er kørt bort i en rejsevogn, som på den mest kunstfærdige måde er lavet til ære for kurfyrsten af ham, og hvis brug var så forskelligartet og mangfoldig, at den kunne måle afstande til lands og bjergenes højde.
 25. Adskillige mennesker, der er blevet smittet af pest, er blevet begravet.

Oktober.

Ml.1. - 16.: Niels Jacobsen (Kraft), Niels Klausen (Vilslev), Torben Olufsen kom til Leipzig, og de drog bort den femte dag.

2. Jeg traf Lucas Daminch den unge.
3. Jeg traf hans fader, som gav mig en krondaler.
4. Jeg talte åbent til hr.mag.Schrening, som uden tøven hjalp mig med sine penge for et tidsrum af 14 dage.
- 5.el.6. Omkring disse dage døde kurfyrstens søn Alexander, den ældste.
6. Ildebrand i en forstad til Leipzig foran Halle-porten.
12. Promotion af 4 baccalaurer.
Jeg talte med hr. Victorin Strigel, som gav mig det venligste svar.

1565.

15. Abierunt vnà Witebergam:

Iohannes Andreæ	}	quib.perscript(um) erit
Canutus Schram		de profectione M.Nicolai
Nicolaus Nicolai		Haluegii.

16. Rursus me consolatus est Deus ope M:Nicolai Schreningij.

17. Auspicatus est Victor:Strig:orationem M:C.pro Milone.

20. Dedi me in iter egressus Lipsia.

21. Fuit Paulus Schlichius Witebergæ ex Prussia profectus, tendebat in Galliam.

23. Transiuimus Magdeburgum.

24. Wolmersted.

26. Garleb.

29. Zerrelndorp apud aurigam et ῥοαμματαροφόρον Witeberg:

30. Lunæburgi apud Lucam Daminch et vespera Hamburgi apud Petrum Tomsleger.

November.

1. Discessi Hamburgo.

4. Obuius mihi fuit Rendesburgi Andreas Seuerinus, qui literas mihi attulit et pecuniam a Patre.

7. Obuius mihi fuit M:Petrus Seuerinus abiturus in Italiam.

9. Conueni D.Ascerum Petr: in Spandet, cuius equo tunc vectus sum Ripas.

15. Drog sammen til Wittenberg:

Johannes Andersen	}	til hvem der vil blive skrevet om
Knud Skram		mag.Niels Halvegs afrejse.
Niels Klausen (Vilslev)		

16. Atter har Gud trøstet mig ved mag.Nicolai Schrenings hjælp.

17. Victorin Strigel begyndte på Marcus Ciceros tale for Milo.

20. Jeg begav mig på vej bort fra Leipzig.

21. Paul Schlich var i Wittenberg; han, som var kommet fra Preussen, agtede sig til Frankrig.

23. Vi drog gennem Magdeburg.

24. Wolmirstedt.

26. Gardelegen.

29. Suhlendorf hos kusken og brevbæreren fra Wittenberg.

30. I Lüneburg hos Lucas Daminch og om aftenen i Hamburg hos Peter Tomsleger.

November.

1. Jeg forlod Hamburg.

4. Jeg mødte i Rendsborg Anders Sørensen (Vedel), som bragte mig brev og penge fra min fader.

7. Jeg mødte mag.Peder Sørensen, som skulle til Italien.

9. Jeg traf hr. Asser Pedersen i Spandet, på hvis hest jeg red til Ribe.

1565.

12. ✈ (Skyttens tegn).
18. In ædibus Lene Kortis.
21. Dedi me in iter Hafniam versus cum Petro Martino Hegelund.
29. Hafniæ diuerti ad Iohannem Pouuelss.

December.

1. Disputabat M:Erasmus Katholmius.
2. Coniua D.D.Nicolai Hemmingij et D.D.Iohannis Francisci et M: Iohannis Thomæ. ἐν ὑπόσχεσις περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐμμιλλιοῦ εἰς Γερμανίαν προπεμφομένου
7. Discessimus Hafnia.
9. Slingerup expectaui Petrum Martinum.
11. Roschildiæ apud Reinholdt et apud M:Andream.
12. Suoræ apud M:Canutum ⚔ (Stenbukkens tegn).
13. Antuorskov apud Andream Foss et Desiderium.
14. Korsør
21. Venimus Ripas.
24. Apud Episcopum M:Paulum.
30. Apud Bagonem affinem meum.

-
18. I Lene Kortes hus.
 21. Jeg begav mig på vej til København sammen med Peder Mortensen Hegelund.
 29. I København tog jeg ind hos Hans el. Jens Poulsen.

December.

1. Mag.Rasmus Katholm disputerede.
2. Til bords med hr. dr.Niels Hemmingsen og hr. dr. Hans Frandsen og mag.Hans Thomesen i anledning af mit løfte angående Hemmingsens søn, der skal ledsages til Tyskland.
7. Vi forlod København.
9. I Slingerup ventede jeg på Peder Mortensen(Hegelund)
11. I Roskilde hos Reinholdt og hos mag.Anders(Lauridsen ?)
12. I Sorø hos mag.Knud(Pedersen Boesen).
13. I Antvorskov hos Anders Foss og Desiderius(Foss).
14. Korsør.
21. Vi kom til Ribe.
24. Hos biskop mag.Poul(Madsen).
30. Hos Bagge(Jensen), min slægtning.

Bag i almanakken 1565:

ἡμέρα { μὲν
ἀπευκτὴ
ἀποδακτος

1566.

August. (De forudgående måneder mangler

1. Discessit a nobis D.Mathias Skiøtte Hafniam versus cum Simone Burch.
3. Dedit se in iter Franciscus Veteramentarius, qui profecturus Ripas.
4. Redemi Chirographum meum a M:Iacobo Berger, oeconomo communitatis Lipsensis, nomine fratris.18 thr.18 gross.
5. Dedit se in viam Iohannes Andreas Buskedal, per quem literas dedi ad D.Nicolaum, M.Maccabæum.
7. Publice charta a Rectore affixa indicatum est, Principem Augustum tribuisse mensis communitatis mille modios frumenti et nosocomio 50 Aureos annuatim. Eodem die expatiatus sum Delitz ad Christophorum Scoppfer, qui thaleros 40 mihi numeravit.
Hinc Lipsiam discessi vbi negotia mea expediui apud D.P.Helleborn et apud M:Iacobum Berger meo et Christiani Martini nomine.(Notitsen fra Hinc og ud er indført efter notitsen under d.11.8., men hører rettelig hjemme under d.7.)
10. Reuersi quoque sunt D.Teuber et M:Sebastianus professores Witeberg: cum studiosis adolescent.reliquis, qui apud Principem aberant vt declararent causam studiosorum Witeberg: $\pi\epsilon\rho\iota$ τῆς στασεως καὶ ἀκροβολισμοῦ μετὰ τῶν στρατηγῶν τῶν φρουρῶν.

Bag i almanakken 1565:

En afskyelig, forbandet og nytteløs dag.

1566.

August. (De forudgående måneder mangler

1. Hr.Mads Skøtte tog fra os til København sammen med Simon Burch.
3. Frands Skomager, som skulle til Ribe, begav sig af sted.
4. Jeg indløste mit gældsbevis hos mag.Jacob Berger, curator ved universitetet i Leipzig, i min broders navn, 18 thr.18 gross.
5. Johannes Andersen Buskedal rejste, gennem ham sendte jeg breve til dr.Niels (Hemmingsen), mag.(Kristian) Maccabæus.
7. Det blev meddelt offentligt ved en bekendtgørelse opslået af rektor. at fyrst August havde skænket looo skæpper hvede til universitetets spiseborde og 50 gylden til hospitalet i årlig rente.
Den samme dag gjorde jeg en afstikker til Delitz til Christopher Schoppfer, som udbetalte mig 40 thaler.
Derfra drog jeg til Leipzig, hvor jeg forrettede mit ærinde hos dr.Peter Helborn og hos mag.Jacob Berger på egne og Kristen Mortensen(Hegelunds) vegne.
10. Vendt tilbage er også dr.Teuber og mag.Sebastian(v.Windsheim), professorer i Wittenberg, med de(andre) unge studenter, som drog til fyrsten for at fremstille Wittenberg-studenternes sag: Om striden og forpostangrebet i forbindelse med fæstningsmyndighederne.

1566.

11. Reuersus sum Witebergam.

17. Σύναξις

20. Creati sunt 38 Magistri inter quos et Iohannes Butzerus, Decano tunc M:Laurentio Dornhouero.

23. Consului D.D.Vitum Winshemium de purgatione capituli καὶ περὶ τῆς ὀφθαλμίας, qui et mihi narrauit de nauibus multis onerariis mercatorum, quas Sueci secum abduxerint, et postea de conflictu nauali, in quo capta sit prætoria Lubecensium nauis et aliæ quædam vnâ.

26. Venerunt Witebergam Lipsia Desiderius (plads åben) et Mauritius.

27. Discessit in Patriam M:Ioh.Petreius Butzerus, per quem literas dedimus ad

D.Nicolaum

M:Erasmum

δοκίμωμάτων

Nicolaum Kaaes

Biörn Anderssen

M.Nicol: concionatorem.

Pilulæ.

September.Autumnus.

5. Profecti sunt Henricus, Iohannes et Augustus a Schonberg fratres. Elata est filia D.Casparis Peuceri peste correpta, quæ nondum compleuerat annos XII, Magdalene.

11. Jeg er vendt tilbage til Wittenberg.

17. Marked.

20. Udnævnt er 38 magistre, blandt dem også Hans(Pedersen)Butzer med mag.Lorens Dürnhofen som dekan.

23. Jeg har rådspurgt hr.dr. Vitus v.Windsheim om renselse af hovedet og om min øjensygdom, han har fortalt mig om mange handelsskibe, som svenskerne har taget med sig, og dernæst om et søslag, i hvilket lybækkernes admiralskib skal være taget og nogle andre tillige med.

26. Desiderius(Foss) og Mourids(Stygge) kom til Wittenberg fra Leipzig.

27. Til fædrelandet drog mag.Hans Pedersen Butzer, gennem hvem vi sendte breve til dr.Niels(Hemningsen), mag.Rasmus(Katholm), første-sekretæren, Niels Kås, Bjørn Andersen(Bjørn), mag. Niels(Nielsen Kolding), prædikant.

Piller.

September. Efterår.

5.nBrødrene Heinrich, Johannes og August v.Schonberg rejste.

Henfaren er dr.Caspar Peucers datter, Magdalene, som blev angrebet af pest; hun var endnu ikke fyldt 12 år.

1566.

7. Rediit Franciscus Veteramentarius Ripis.
13. Obiit Episcopus Hallensis Sigismundus.
ἀγγελίη μάλα λύρη de dimissione scholæ Witebergensis.
14. Dedit se in iter Torbernus Olaus
Christiernus Petreius
Iohannes Keiser
Dampe
Elata est eodem die uxor.
15. Suscepi famulum 2½ gr. γάμος τοῦ πατρὸς.
Celebratæ nuptiæ secundæ Patris mej cum honestiss:matrona Maria
Klynes etc. ξὺν θεῶ.
17. Defunctus est clarus et pius vir M:Georgius Schonborn diaconus
Witebergensis ecclesiae.
18. Sumsi Bolum.
20. Incidi venam medianam dextri Brachii ex consilio D:D.Viti Winsh.
- 21.el.22. Wiborg.moriz mess.
22. 2½ gr.
29. ἐσημογόρει ὁ γεώργιος μαίωε
Oktober.
3. Finem imposuit M:Sebastianus septimo libro Euclidis.
5. Ratione inita cum M:Sebastiano persolui quidquid debui præter
habitationem.
6. εὺα ξ 16
Leipzig.

-
7. Frands Skomager vendte tilbage fra Ribe.
 13. Biskop Sigismund af Halle døde.
Et særdeles sørgeligt budskab om bortvisning fra Wittenberg skole.
 14. Torben Olufsen, Kristiern Pedersen, Johannes Keiser, Dampe
(Lauesen) begav sig på rejse.
Henfaren er samme dag hustruen.
 15. Jeg antog en tjener til 2½ gr. Min faders bryllup.
Min fader fejrede sit andet bryllup med den højagtede kone Marine
Klyne. Måtte det være med Gud.
 17. Den fremragende og fromme mand, diacon ved Wittenberg kirke, mag.
Georg Schonborn døde.
 18. Jeg fik en fangst.
 20. Jeg lod mig årelade på veneåren midt på højre arm efter hr.dr.
Vitus v.Windsheims råd.
 - 21.el.22. Morids messe i Viborg.
 29. Georg Major holdt tale for folket.
Oktober.
 3. Mag.Sebastian(v.Windsheim)gjorde ende på Euklids syvende bog.
 5. Efter at have gjort overslag med mag.Sebastian(v.Windsheim)
betalte jeg,hvad jeg skyldte, med undtagelse af husleje.
 6. Leipzigermesse.

1566.

- 7.-12. Feriæ ob mercatum.
7. Audiui M.Balduum de vsu Ephemeridum practicarum.
8. Dedit se in viam Franciscus Veteramentarius.
13. Celebratæ nuptiæ M:Iacobi Mathiæ Viellej et Catharinæ Bagiæ cognatæ meæ Ripis
- Ml.16.-31., men sikkert refererende til d.16.: Nundinæ Witeberg.
18. Designatus Rector M:Eusebius Menius et Decanus M:Ferenarius.
25. Disputauit M:Michæel pro gradu Doctoratus Medicinæ præsidente D.D.Casparo Peucero.
28. Ἐκλειψις τῆς ☾
Hoc die 28 supplicio capitis affectus est Iohannes Funccius autor χρονολογίας et cum ipso duo alii à rege Poloniæ et primatib. Prussiæ insimulatus proditionis.
29. Promoti duo doctores Medicinæ.
Eodem die abiit M:Thomas et Troilus.
30. Profectionem suscepit in patriam Noribergam M:Mauritius.
Eodem die 30 venerunt Witebergam Bathazar (sic) Kaus bibliop: Hafniensis et Ioh:Andreas.
31. Συνεδίωθησαν ἡμῖν ὁ βάλτασαρ.
November.
2. Sensit Iohannes initium febriculæ.

-
- 7.-12. Ferie på grund af messen.
 7. Jeg hørte på mag.Balduus om brugen af praktiske dagbøger.
 8. Frands Skomager begav sig på vej.
 13. Bryllup blev fejret mellem mag.Jacob Vejle og Karen Baggesdatter, min slægtning, i Ribe.
 - Ml.16.-31.: Wittenberg marked.
 18. Mag.Eusebius Menius blev valgt til rektor og mag.Ferinaris til dekan.
 25. Mag.Mikael disputerede for doktorgraden i medicin under hr.dr. Caspar Peucers forsæde.
 28. Formørkelse af ☾
Denne dag d.28. blev Johann Funck, forfatter af Chronologia, henrettet og sammen med ham to andre, af kongen af Polen og primaterne af Preussen, med urette beskyldt for forræderi.
 29. To medicinske doktorer blev promoverede.
Samme dag rejste M:Thomas(Varder) og Troels.
 30. Mag.Mourids begav sig på rejse til fædrenebyen Nürnberg.
Samme dag, d.30., kom til Wittenberg Balthasar Kaus, boghandler fra København, og Johannes Andersen.
 31. Balthasar Kaus spiste sammen med os.
November.
2. Hans (Hemmingsen) mærkede begyndelsen til en let feber.

1566.

4. Vsus est Iohannes pilulis et grauis morbi initiis liberatus.
11. Profectus est a nobis Baltazar Kaus Bibliopola.
12. ἑτάσις
16. Fama tum primo accepimus supplicio affectum in Prussia Iohannem Funccium Noribergensem.
20. ἀγάπη
24. ἀγγελίη μάλα λυγρή, puella peste infecta in ædibus nostris
ἐν τῶν θεαμάτων ἀλγιστῶν
Die 24 Nuptiæ M:Laur.Ægidij et Sophiæ celebratæ Ripis.
25. ἀρχὴν ἐποίησεν ὁ ἰωάννης ἀναγιγώσκειν τῷ σεραδῶν τὰ χροινικά
Festum collegij, in quo grauissimas preces carmine heroico
comprehensas recitauit publicè D.Ioh:Maior.
27. Redditæ mihi literæ a Christiano Martino Hegelio Lipsia.
28. Venit Witebergam Hafniâ D.Iacobus Wilhel: cum familia et cum
illis Eberhardus.
πρὸς φιδίας ἑλληνικῆς μελέτη ξὺν ἰωάννῃ
December.Hyems.
1. δῆρις τῶν οὐνεαμῶν.
3. D.Caspar Peucerus profecturus Budissinam ab suis propter
dinem et valetudinem substitit Dresdæ.

-
4. Hans (Hemmingsen) anvendte piller og blev helbredt for begyndelsen til en alvorlig sygdom.
 11. Boghandler Balthasar Kaus rejste fra os.
 12. Disputation.
 16. Vi hørte da først rygtet om, at Johann Funck fra Nürnberg er blevet henrettet i Preussen.
 20. Nadver.
 24. Et såre sørgeligt budskab: en pige er blevet smittet af pest i vort hus. Det smerteligste, jeg har set.
D.24. blev mag.Laurids Gødesens og Sofies bryllup fejret i Ribe.
 25. Hans Hemmingsen begyndte at læse Krønikerne for Sebastian(v.Windsheim).
Kollegiefest, under hvilken hr.Johann Major fremsagde de alvorligste bønner, udtrykt ved et heroisk digt.
 27. Jeg fik brev fra Kristen Mortensen Hegelund i Leipzig.
 28. Kom til Wittenberg fra København hr.Jacob Villumsen med familie og med dem Iver(Andersen).
Øvelse i græsk verslæsning sammen med Hans(Hemmingsen).

December.Vinter.

1. Windsheimernes disputation.
3. Dr.Caspar Peucer, som skulle drage til Bautzen fra sine, gjorde ophold i Dresden på grund af ... og vaklende helbred.

1566.

5. M:Barth:Schonborn incoabat Computum seu de Tempore.
13. Scripsi in patriam Patri et Avia per Theodoricum bibliopolam Lubecensem.
Rescuiimus eodem die, diem suum obiisse M:Thomam Wardensem Hamburgi.
15. Captus Comes Mansfeldensis Rotenbergi ab Episcopi et capituli Hallensis copiis.
- Øverst på siden 16.-31.: Nundinæ Witebergenses.
16. Retulit nobis Franciscus literas ex patria a nostris
á Patre meo
ab Olao Petreio
á M:Paulo, a M:Laurentio Ægidio.
18. Discesserunt milites præsidiani Witeberga, Lipsia et aliunde, vt concurrerent Erfordia ad communem obsidionem per
27. Obequitârunt Witebergæ scholastici cantores in habitu equestrii colligentes stipem.
- Bag i almanakken:
Regia succumbant pugnacis lilia Gallj.

-
5. Mag.Bartholemæus Schönborn begyndte på astronomisk beregning eller om tidsregning.
13. Jeg skrev til fædrelandet til min fader og min bedstemoder gennem Dietrich, boghandleren fra Lübeck.
Den samme dag fik vi at vide, at mag.Thomas Varder var død i Hamburg.
15. Greven af Mansfeld er i Rothenburg blevet taget til fange af styrker, der stod under biskoppen og kapitlet i Halle.
16. Frands(Skomager) bragte breve fra fædrelandet fra vore: fra min fader, fra Oluf Pedersen, fra mag.Poul(Madsen), fra mag.Laurids Gødesen.
18. Garnisonssoldaterne drog fra Wittenberg, Leipzig og andetstedsfra, for at de kunne strømme sammen i Erfurt til den fælles belejring gennem
27. Skolesangerne red i Wittenberg i rytterantræk for at samle penge.
- Bag i almanakken:
Måtte den kamplystne franskmands kongeliljer knægtes.

1567.

1567. (Titelbladet og de to første uger mangler).

16. Auspicatus est Officia M:T:C:M:Ioha:Ferinarius.
21. Ist ein Feule knecht zw Wittenberg gemunsterert worden vntter dem Hauptman Mathæus Arnoldtt, vnd alda zw Witteberg(sic) in besassung geblieben.
24. Rediit ad nos ex Dania Christophorus tabellarius Hafniâ.
Μῆτιν ἄειδε θεὰ τοῦ Βράδου καὶ Μανδρώπου
26. Nouum Thoracem indui.
27. M:Sebastianus auspicatus est λογιστικὴν ἀετρονομικὴν

Februar.

1. Incendium Witebergæ in ædib.magnificis M:Crucigeri sed restinctum absque magno damno.
2. Nouas caligas indui.
5. Scripsi Hafniam D.Nicolao et Baltazari Kaus per aurigam Rostochiensem.
Discessit et M:Sebastianus πικροπεδίον, Bitterfeldt, ad socrum suum decumbentem.
6. Auspicatus est M: Cruciger explicationem Epistolæ ad Romanos.
13. Examen publicum promovendorum in Magistros.
18. Creati Magistri XXXII, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἰακώβος ματθιάδης. (Over det sidste græske ord er tegnet noget, der ligner en sky).

-
16. Mag.Johannes Ferinarius påbegyndte godt Marcus Tullius Ciceros De Officiis.
 24. Christopher(Dønemercker) vendte tilbage til os fra Danmark, fra København.
Vreden, gudinde, besyng, som greb både Brahe og Mandrup.
 26. Jeg tog en ny vams på.
 27. Mag.Sebastian(v.Windsheim) påbegyndte godt praktisk beregnende astronomi.

Februar.

1. Ildebrand i Wittenberg i den højjagede mag.Crucigers hus, men den blev slukket uden større skade.
2. Jeg tog nye støvler på.
5. Jeg skrev til København til dr.Niels(Hemmingsen) og Balthasar Kaus gennem en fragtmand fra Rostock.
Mag. Sebastian(v.Windsheim) er også rejst væk til den bitre slette, Bitterfeld, til sin svigerfader, som ligger syg til sengs.
6. Mag.Cruciger begyndte godt på udlægningen af romerbrevet.
13. Offentlig eksamen for dem, der skal promoveres til magistre.
18. Udnævnt er 32 magistre, blandt hvilke også Jacob Madsen(Århus).

1567.

23. Σύραξις

27. Imposuit M:Sebastianus finem τῆ λογικῆ ἀστερονομικῆ

Marts.

1. Misimus Christophorum tabellarium H(af)niam cum literis ad D. Hemmingium.
 3. Auspicatus est M:Sebastianus publicè Tabulas Prutenicas et privatim Euklidem.
 6. Misi fasciculorum(sic) literarum et libellorum Hamburgum ad patrem meum per Davidem(?) aurigam.(Davidem(?) er overstreget, og det ser ud som om aurigam er sat i stedet for).
- Die sexto Martij creatus est pastor Ripis M:Iacobus Mathiæ Velleius.
9. Circa hos tempus discessit Lipsia Victorinus Strigelius Ambergam, Palatio vrbem.
 14. Venit ex Bohemia et ex castris Gothanis ad nos Christianus Hegelund.
 16. (Der mangler to blade for tidsrummet 16.marts til 15.april).
 23. Hic rationes meæ et Hemmingianæ incipiunt.

April.

17. Dies obitus Philippi Melanchtonis.
18. Affectus est supplicio nobilis ille Germaniæ ἀλάτωρ .Wilhelmus Grumbach et D.Pontanus etc.
Supplicium sumptum Lipsiæ de vno illorum, qui Pharmacopolam Witeb. abductum circum vexaverant (?)

23. Marked.

27. Mag.Sebastian(v.Windsheim) afsluttede den praktisk beregnende astronomi.

Marts.

1. Vi sendte Kristoffer(Dänemercker), brevbærer, til København med brev til dr.(Niels)Hemmingsen.
 3. Mag.Sebastian(v.Windsheim) begyndte offentligt godt på de pruten-siske tavler og privat på Euklid.
 6. Jeg sendte en pakke med breve og små bøger til Hamburg til min fader gennem fragtmanden.
- Den 6.marts blev mag.Jacob Madsen Vejle udnævnt til sognepræst i Ribe.
9. Omtrent på denne tid drog Victorin Strigel fra Leipzig til byen Amberg i Ober Pfalz.
 14. Kristen(Mortensen)Hegelund kom til os fra Bøhmen og fra Gotha.
 23. Her begynder mine og(Hans) Hemmingsens regnskaber.

April.

17. Philip Melanchtons dødsdag.
18. Henrettet er den bekendte ridder, Tysklands plage, Wilhelm Grumbach og hr.Brück etc.
I Leipzig blev en af dem henrettet, som havde mishandlet(?)den apoteker fra Wittenberg, som de havde bortført.

1567.

22. Per Simonem Aurig: scripsi in patriam Patri
Matri Fratrib.
M:Paulo M:Iacob.M.
M:Laurentio Michaeli etc.

Accepi et eodem die literas a patre et fratre, quibus tum respondi.(Denne notits er overstreget).

24. Aduenerunt Witebergam duo populares nostri, sc.D.Budæus,Laurentius.
Et inceptit M:Sebast. τὸ δεύτερον στοιχείον εὐκλείδου
27. Nuptiæ Baltazaris Kaus Roschildiæ.

Maj.

1. Dedi M: Σεβαστ: :pro me Engeloῦ εἰς διδάκτορον
Maigilde hoess Las.
6. Aduenerunt huc Christianus Petreius, Iohannes Stage
Ripensis, Petrus Laurentius Medelfarensis.
8. Obiit in pia confessione filii Dei Eberhardus Andreas Coronæus
ex Schania.
10. Rediit Christophorus tabellarius Hafnia.
11. Accepimus Nicolaum lupum famulum.
15. Expatiatii sunt animi gratia in thermas et fodinas metallicas et
Pragam quoque Mauritius Styge
Desiderius Fos
Iohannes Laurentius.

-
22. Gennem Simon Fragtmand skrev jeg til fædrelandet til min fader,
moder, brødre, mag.Poul(Madsen), mag.Jacob Madsen(Vejle), mag.
Laurids(Gødesen), Mikael.
Og jeg modtog samme dag brev fra fader og min broder, på hvilke
jeg da svarede.
24. To af vore landsmænd, nemlig hr.Budde Johansen(Randers) og
Laurids(Pedersen Hvering) kom til Wittenberg.
Og mag.Sebastian(v.Windsheim) begyndte på Euklids andet element.
27. Balthasar Kauses bryllup i Roskilde.

Maj.

1. Jeg har givet mag.Sebastian(v.Windsheim) en engelot i lærer-
honorar for mig.
6. Kristen Pedersen, Johannes Stage fra Ribe, Peder Lauridsen fra
Middelfart kom hertil.
8. Iver Andersen Landskrone fra Skåne døde i from bekendelse til
Guds søn.
10. Kristoffer(Dänemercker), brevbærer, vendte tilbage fra København.
11. Vi antog Nicolai Wolff som tjener.
15. Mourids Stygge, Desiderius Foss, Johannes Lauridsen(Århus) gjorde
en afstikker til de varme bade og til malmgruberne og også til
Prag til husværelse af sindet.

1567.

16. Discessit hinc Andreas Lenuicius et M:Adamus Rugianus peregrinationis ergo.
17. Redditæ mihi literæ Ripis a Matre, Amita, Sorore, M:Iacobo Mat:, eius Vxore, àb Avia mea etc.
24. Redierunt ἀνάπαλιν πρὸς ἡμᾶς οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ εὐχόμενοι
25. Conuiuium nationale Hungarorum, celebratum in ædibus M: Sebastianj.
(Tegnet et bæger).
28. Sumptum est capitale supplicium de muliericula, quæ infantem suum necauerat.

Juni.

1. His Calendis Iunii incepterunt meæ nouæ rationes cum M:Sebastiano, nam hucusque persolui ipsi.
4. Scripsi Hamburgum fratri meo Georgio προεῖλον τῷ Λουκᾷ τῷ εὐρηματοποιῷ
Iunii rationem cum M:Sebastiano et satisfeci quantum debebam vsque ad Calendas Iunii. Abductus Ioh:Fridericus captiuus in Bohemiam vt Cæsari sisteretur.
6. Redierunt ex profectione Bohemica:
Desiderius Mauritius Styge
Ioh: Laurentius.

-
16. Anders Lemvig og mag.Adam Rugianus er rejst herfra for at foretage en rejse.
 17. Jeg fik breve fra Ribe, fra mor, faster, søster, mag.Jacob Madsen (Vejle) og hans hustru, fra min bedstemoder etc.
 24. De tre brødre v.Schonberg er vendt tilbage til os igen.
 25. Ungarernes nationalfest blev fejret i mag.Sebastian(v.Windsheims) hus.
 28. Et fruentimmer, som havde dræbt sit spædbarn, blev henrettet.

Juni.

1. Denne 1.juni begyndte mine nye regnskaber med mag.Sebastian (v.Windsheim); thi jeg betalte ham indtil da.
4. Jeg skrev til Hamburg til min broder Jørgen.
Jeg besøgte Lukas Salvemager.
Jeg gjorde overslag med mag.Sebastian(v.Windsheim) og fyldestgjorde for, hvad jeg skyldte indtil d.1.juni.
Johann Friedrich, der var blevet taget til fange, blev ført bort til Bøhmen, således at han kunne fremstilles for kejseren (Maximilian II).
6. Desiderius(Foss), Mourids Stygge, Johannes Lauridsen(Århus) vendte tilbage fra deres afstikker til Bøhmen.

1567.

7. Lauimus.

9. Annos expleuj XXV. Natalis meus anno 1542 om efftermiddag mod affthen.

12. Mauritius Styge laborabat angina satis cum periculo, reuersus ex Bohemica profectione.

Rumores de magno damno, quod in Bohemia dederint incendiarii latrones.

15. Cooptatus in numerum et ordinem Professorum Witebergensium M: Christoph:Bezelius in locum M:Ioh:Ferinarii auocati Friburgum Silesiæ.

24. Rediit ex patria nostra Simon auriga cum literis ad me a:

M.Paulo Mathiæ

M.Lavr:Ægidio

M:Iacobo Mathiæ

et fratre meo Christ.

26. Imposuit finem secundo Euclidis M.Sebastianus.

Juli.

Nederst på siden 1.-15: Ioach: Camerarius rediit Lipsiam ex profec-tione Francica.

5. M:Edo Hildericus Frisius declamauit de Isocrate.

6.el.7. D.Ionas supplicio affectus Hafniæ.(Tegnet et bøger ud for d.6).

7. Vi badede.

9. Jeg fyldte 25 år. Jeg er født år 1542 etc.

12. Mourids Stygge blev syg af halsbetændelse, der var farlig nok, efter at han var vendt tilbage fra sin afstikker til Bøhmen.

Rygter om den store skade, som mordbrændende banditter skal have forvoldt i Bøhmen.

15. Mag.Christoph Pezel blev optaget i de wittenbergske professorers skare og orden i stedet for mag.Joh.Ferinarius, der blev kaldt til Freiburg i Schlesien.

24. Simon Fragtmand vendte tilbage fra vort fædreland med breve til mig fra mag. Poul Madsen, mag.Laurids Gødesen, mag.Jacob Madsen (Vejle) og min broder Kristen.

26. Mag.Sebastian(v.Windsheim) afsluttede andet element af Euclid.

Juli.

Nederst 1.-15:Joach.Camerarius vendte tilbage til Leipzig fra sin afstikker til Franken .

5. Mag.Edo Hildericus Frisius deklamerede noget om Isokrates.

6.el.7. Dr.(Justus)Jonas blev henrettet i København.

1567.

- 8.) Solenne conuiuium medicorum.
9.)
9. Expatiatum sumus in montem Apollinis.
10. Scripsi Ripas, Patri, Matri, Aviae et aliis
M:Paulo Mathiæ
M:Laurentio Ægidio
M:Iacobo Mathiæ.
12. Laumus cum Desiderio.
14. Scripsi {
 Hafniam
 in Scandiam tyll
 } {
 D. Nicol: et Vxori
 D.Ioh.Francisco
 M:Era:Kathol(sic)
 M:Ioh.Sasciridi
 Baltzer Kaws
 Hans Bagge
 Bend Ioh:Sartorium
19. Præsentatio Candidatorum petentium titulum Magistrorum.
24. Libellus Similium D.Iohannis Grundith in lucem editus Witebergæ
a.M:Andrea Velleio.
29. Auspicatus est V.Vinshemius Sophoclem.

August.

2. Inundatio insolita Albis.
4. Discessit hinc in patriam M:Andreas Seuerinus Velleius.

8.) Lægernes højtidelige(eller årlige) sammenkomst.
9.)

9. Vi tog på udflugt til Apollobjerget.
10. Jeg skrev til Ribe til fader, moder, bedstemoder, mag.Poul Madsen, mag.Laurids Gødesen, mag.Jacob Madsen(Vejle) og til andre.
12. Vi badede sammen med Desiderius(Foss).
14. Jeg skrev til København til dr.Niels(Hemmingsen) og hans hustru, til dr.Hans Frandsen, til mag.Rasmus Katholm, til mag.Johannes Sascirides, til Balthasar Kaus, til Skåne til Hans Bagge, Bent Johansen Schrøder.
19. Præsentation af de kandidater, der stræber efter magistertitlen.
24. Hr.Jens Grundets lille bog om lignelserne blev sendt ud i lyset i Wittenberg af mag.Anders(Sørensen)Vedel.
29. Vitus v.Windsheim begyndte godt på Sophokles.

August.

2. Usædvanlig oversvømmelse forårsaget af Elben.
4. Mag.Anders Sørensen Vedel drog herfra til fædrelandet.

1567.

7. Examen publicum candidatorum.
10. Nobiles cum equitatu vniuerso comparuerunt Hafniæ, vt deinceps ipso rege duce expeditionem in Sueciam susceperent, εἰς τὴν Ἑλλάδα.
11. Rediit Tabellarius Gregorius Ripis.
12. Promoti XXIIII Magistri Witebergæ.
13. Denuo aliquæ ædes infectæ erant in suburbio Witebergæ apud arcem.
15. Venit Vldricus dux Megalpurgensis Witebergam et postridie abiit profesturus Dresdam ad Electorem.
- 15.el.16. Ioh.Hemmingius feбри laborare incepit.
17. Decumbere incepit lectulo Iohannes Hemming: (Tegnet et bæger).
22. Rediit Hafnia Simon Aurig Tabellarius.
Aduenit et Paulus Thomas Witebergam.
24. Indui primò thoracem meum pelliceum. (Tegnet et klædningsstykke - en vams el.lign. med korte ærmer).
25. Restitutus est sibi Iohannes Hemmingius.
Peperit feliciter Rebecca, uxor M:Sebastiani, hospitis nostri.
28. Discessit hinc Laurentius Petri Huering sub specie relegationis.
29. Perscriptum huc fuit, Lituanos secundo proelio cum Moschis conflixisse, et 29 Augusti cæsa esse decem millia Moscorum et paulo ante cæsa esse septem Moscorum millia.

7. Offentlig eksamen for kandidaterne.

10. Adelige med hele rytteriet indfandt sig i København, for at de umiddelbart derefter med selve kongen som fører kunne begynde felttog i Sverige. Gid(det må gå)med Gud.
11. Gregers Brevbærer vendte tilbage fra Ribe.
12. 24 magistre blev promoverede i Wittenberg.
13. Atter blev nogle bygninger ødelagt i forstaden til Wittenberg ved borgen.
15. Ulrich, hertug af Mecklenburg, kom til Wittenberg og tog dagen efter bort for at drage til Dresden til kurfyrsten.
- 15.el.16. Hans Hemmingsen begyndte at lide af feber.
17. Hans Hemmingsen begyndte at holde sengen.
22. Simon fragtmand vendte som brevbærer tilbage fra København.
Poul Thomsen ankom også til Wittenberg.
24. Jeg tog for første gang min vams af skind på.
25. Hans Hemmingsen er blevet rask.
Rebecca, mag.Sebastian(v.Windsheim), vor værts hustru, nedkom lykkeligt.
28. Laurids Pedersen Hvering tog som relegeret herfra.
29. Det meddeltes hertil, at litauerne var stødt sammen i et andet slag med moskovitterne, og at der d.29. august var blevet slået 10.000 moskovitter ihjel, og at der lidt før var slået 7.000 moskovitter ihjel.

1567.

30. Christophorus cum literis nostris abiit Cimbriam.
Eodem die vidimus Witebergæ Crocodilum exiccatum longitud: 18
cubitum.

September.

1. Interfuimus nuptiis M. Michaelis Winshemii.
Contulerunt se Bibliopolæ Francofurtum.
 2. Incidit dissidium M. Budæo cum Desiderio, sed per nos deinde
vnicè compositum.
 5. Supplicium sumtum est incendiario latrone.
 8. Ribermarckend.
 12. Ioh: Andree profectus in patriam.
Expediui nomen apud Lucam εμμηματοποιόν
- Øverst på siden 16.-30.: Witeberga efferebantur de die plus minus 12
funera peste correpta.
19. Absolut M. Sebastianus prælectionem tabularum Prutenicarum publicè.
 20. Misit Pet: Olaus M: Iacobo Mathiæ libros, quos eius nomine hic compa-
rauerat.
Eodem die rediit Andreas Lenuig cum suo comite ex itinere et
peregrinatione Germanica et Italica.
 21. (Tegnet et bøger).

-
30. Kristoffer (Dänemercker) drog med vore breve til Jylland.
Den samme dag så vi i Wittenberg en udtørret krokodille på 18
alens længde.

September.

1. Vi deltog i mag. Mikael v. Windsheims bryllup.
Boghandlerne begav sig til Frankfurt.
 2. Mag. Budde (Johansen Randers) kom i strid med Desiderius (Foss), men
den blev siden bilagt af os.
 5. En mordbrændende bandit er blevet henrettet.
 12. Johannes Andersen drog til fædrelandet.
Jeg betalte min gæld til Lucas Salvemager.
- Øverst på siden 16.-30.: I Wittenberg begravedes om dagen ca. 12 lig,
bortrevet af pesten.
19. Mag. Sebastian (v. Windsheim) afsluttede offentligt forelæsningsen
over de prutensiske tavler.
 20. Peder Olufsen sendte mag. Jacob Madsen (Vejle) de bøger, som han
i hans navn havde købt her.
Den samme dag vendte Anders Lemvig med sin staldbroder tilbage
fra rejsen til Tyskland og Italien.

1567.

- 23(?) Fama et trepidatio de transferenda vniuersitate Witebergensi Misenam vel Torgam propter initia luis contagiosæ.
24. Eunuchus exhibita a pueris actoribus in domo scholæ Witeberg:
30. Aduenerunt Witebergam Iohannes Wincke, Seuerinus kneffs Colding: cum Baltazaro.

Oktober.

1. M:Sebastianus feбри laborare incepit.
3. M:Lazarus Colerus disputabat publicè pro Licentia in iure, præside D.D.Vito Winshemio filio.
4. Nicolaus Michaelis Schanus transegit cum Ioh:Famulo et à conuictu nostro suffixit.
- 5.-11. Nundinæ Lipsenses.
7. Humaniter et laute accepit nos Henningus Gøie, qui cum vxore sua contendebat in aulam Electoris Saxonix, inque eius comitatu erant Mandropus Parsberg et Hannibal Gyldenstiern; aduenerat etiam per id tempus Tyco Krabbe, sed profecturus ad suum dominum in Bohemiam.
10. Celebrauimus Burchardi festum et assidebat nobis M:Sebastianus meliusculè habens ex morbo, ἰεὶ ἡμεῖς χυδαίος
12. Concionem habuit M.Nicolaus (Man)tewfell.
16. Literas dedimus Ripas per Ioh:Ricter, Hafniam per Baltazarum Kaus. Auspicatus est M:Christoph:Bezelius Ethica.

-
- 23(?) Rygte og bestyrtelse angående Wittenberguniversitetets overflyttelse til Meissen på grund af begyndende smitsom syge.
 24. Enukken blev opført af drengeskuespillere i Wittenbergskolens bygning.
 30. Johannes Wincke, Søren Kneus: fra Kolding ankom til Wittenberg sammen med Balthasar(Kaus):

Oktober.

1. Mag.Sebastian(v.Windsheim) begyndte at blive syg af feber.
3. Mag.Lazarus Cøler disputerede offentligt for licentiatgraden i jura, under forsæde af hr.dr. Vitus v.Windsheim, sønnen.
4. Niels Mikkelsen Skåning traf overenskomst med Johannes famulus og fæstede ham i samråd med os.
- 5.-11. Leipzigermesse.
7. Menneskeligt og artigt modtog os Henning Gøye, som sammen med sin hustru havde travlt med at komme til kurfyrsten af Sachsens hof, og i hans følge var Manderup Parsberg og Hannibal Gyldenstjerne; på samme tid var også Tyge Krabbe ankommet, men han skulle videre til sin herre i Bøhmen.
10. Holdt vi fest for Burchard, og mag.Sebastian(v.Windsheim), som Gud ske lov havde det noget bedre efter sygdommen, var sammen med os.
12. Mag.Nicolai(Man)teufel holdt tale.
16. Vi sendte breve til Ribe gennem Johannes Richter, til København gennem Balthasar Kaus.
Mag.Christop Pezel begyndte godt på Ethica.

1567.

17. Die XVII Hora XIV vidimus plenilunium Eclipticum.
18. Renunciatus est Rector D.D.Ioh:Poso et Decanus M:Sebastianus.
19. Nundinæ Witebergenses.
23. Renunciatus est Doctor Iurisprudentiæ a Decano D.Vito Winshemio M:Lazarus Cölerus Oschatzensis.
24. Testudo et lætitia Buhanani. (Tegnet en cithar).

November.

2. Reuersus est ex patria nostra Christophorus tabellarius et cum eo Nicolaus Wilsleff.
Persolui M: Σεραετιάνας (omni)a, quæ debebam et pro habitatione vsque ad Pascha et præter thaleros Sex.
 6. Dedit se in iter Martinus Torchillus in patriam cum Petro Luser bibliopola Flensbürgensi.
 8. Dedit se in iter Simon Awrigk Hafniam cum literis nostris.
 12. (Tegnet en sko).
- Nederst på siden 16.-30.: Ex hoc soluendi sunt in septimanam 14 grossj.
16. Enixa est vxor principessa Electoris feliciter prolem femellam.
(Tegnet et bæger).
 22. Lauimus.
 23. ὁῆεις τοῦ χριστιανουῦ πετριουῦ καὶ του λυκου
 24. M:Sebastianus Theod:publicè auspicatus est Euclidem.

-
17. Den 17. så vi i den fjortende time en total måneformørkelse.
 18. Hr.dr. Johann Poso blev udnævnt til rektor og mag. Sebastian (v.Windsheim) til dekan.
 19. Wittenberg marked.
 23. Mag.Lazarus Cöler fra Oschatz blev af dekanen dr.Vitus v.Windsheim udnævnt til doktor i retsvidenskab.
 24. Buhanans cithar og glæde.

November.

2. Kristoffer(Dänemercker), brevbærer, vendte tilbage fra vort fædreland og med ham Niels(Klausen)Vilslev.
Jeg har betalt mag.Sebastian(v.Windsheim) alt, hvad jeg skyldte, både husleje indtil påske og desuden seks thaler.
 6. Morten Therkildsen(Gadbjerg)begav sig på vej til fædrelandet sammen med Peder Luser, boghandler i Flensborg.
 8. Simon Fragtmand begav sig på vej til København med vore breve.
- Nederst på siden 16.-30: Fra da skal der betales 14 gross om ugen.
16. Kurfyrstens højstforømme hustru blev lykkeligt forløst med et pigebarn.
 22. Vi badede.
 23. Strid mellem Kristiern Pedersen (Morsing) og (Nicolaj)Wolff.
 24. Mag.Sebastian Dietrich(v.Windsheim) begyndte offentligt godt på Euklid.

1567.

26. Indixit nobis soluendos pro victu in septimana(m) XIII grossos.

28. Incepit M:Sebastianus τετραβιβλον Ptolemæi.

December.

Øverst på siden 1.-15: Ex hoc tempore dabimus pro victu in Hebdomadem XIII grossos.

2. Peroravit D.D.Ioh:Maior Carmine.

4. Rediit Iohannes Richter Ripis.

12. Conueni Conradum Rihelium de D.Nic.Hem:Commentario epist: ad Hebræos exprimendo et in epistolas III B.Iohannis.

13.-19. His 7 diebus administrata est ἀνατομή a D.D. Abrahamo.

13. Discesserunt hinc Mauritius Styge et Laurentius Petreius Hwering.

ἀνατομία

Hucusque persolutum est M:Sebastiano pro victu; Tum enim sunt elapsæ Septimanæ 6 à calendis Nouembrib.

Nederst på siden 16.-31.: Allatum est carmen Witebergam ab aliquo eruditore papista editum cum pictura anatomie Lutheri, Quem mortuum disseccarent Theologi de coena Domini sententiam diuersam sectantes.

23. Scripsi Ripas Patri, M:Iacobo et aliis per Gregorium.

Absoluit W.Winsh. ἀνατα μαστιγοφόρον Sophoclis

26. Han meddelte os, at vi skulle betale 14 gross i kost om ugen.

28. Mag.Sebastian(v.Windsheim) begyndte på Ptholemæus' Tetrabiblon.

December.

Øverst på siden 1.-15.: Fra dette tidspunkt skal vi betale 14 gross om ugen for kost.

2. Hr.dr.Johann Major sluttede af med et digt.

4. Johannes Richter vendte tilbage fra Ribe.

12. Jeg talte med Conrad Rihel om dr.Niels Hemmingsens kommentar til forklaring af hebræerbrevet og til St.Johannes' tre breve.

13.-19. I disse syv dage er dissektionen blevet ledet af hr.dr. Abraham(Werner).

13. Mourids Stygge og Laurids Pedersen Hwering tog bort herfra. Anatomi.

Indtil nu er der betalt til mag.Sebastian(v.Windsheim) for kost; thi nu er der forløbet seks uger siden 1.november.

Nederst på siden 16.-31.: Et digt bragt til Wittenberg, udgivet af en eller anden kyndig papist, med billede af Luthers legeme, som theologerne dissekerede som lig, idet de fulgte en afvigende mening om Herrens måltid.

23. Jeg har gennem Gregers skrevet til Ribe til fader, mag.Jacob (Madsen Vejle) og andre.

Vitus v.Windsheim afsluttede Sophokles' Ajax, den svøbesvingende.

1567.

29. Imposuit Winshemius finem τῆ ὀδυσσεείᾳ a quo XIII
posteriores Odysseæ libros audiui explicari.

Bag i almanakken:

τῶ ἐρᾶσμίῳ	33
ἀνεδίδου ἀὐτῶ δυο καὶ <ἐπειτα> ἐν	3
per M.Sebastianum	3
darnach	12
darnach per Mathiam	2
noch _____ 13 octob:(?)	<u>8</u>
Restant ergo	5

(Hele dette regnskab er overstreget).

Dani, qui Witebergæ degerunt Anno 1567.

M:Iacobus Mathias	Christianus Petreius (overstreget).
M: Budæus Iohannis	Petrus Laur:Medelfar (overstreget).
D:Iacobus Wilhelmus	Laurentius Mörcke
D:Nicolaus Michaelis	M:Andreas Seuerinus (overstreget).
Mauritius Styge (overstreget)	Andreas Lenuig (overstreget).
Desiderius Fossius	Matz(åben plads)Alborg
Petrus Hegelund Rip.	Erich Olaus Hallandsfar
Iohannes Hemingius	Iohannes Wincke
Petrus Olaus Rip.	Seuerinus Kneffs Cold:
Paulus Thomas Rip.	Nicolaus Wilsleff
Iohannes Stage Rip.	19
Martinus Torchili (overstreget)	

29.(Vitus v.)Windsheim gjorde ende på Odysseen, af ham hørte jeg de
13 sidste bøger af Odysseen forklaret.

Bag i almanakken:

Til Erasmus	33 gr.
jeg betalte ham to og(derpå) en	3
gennem mag.Sebastian(v.Windsheim)	3
derefter	12
derefter gennem Mathias	2
endnu 13.oktober(?)	<u>8</u>
Resterer altså	5

(Hele dette regnskab er overstreget).

Danskere, som opholdt sig i Wittenberg 1567.

Mag.Jacob Madsen(Århus). Mag.Budde Johansen(Randers).Hr. Jacob
Villumsen. Hr. Niels Mikkelsen(Skåning). Mourids Stygge.Desiderius
Foss. Peder Hegelund Ribe. Hans Hemmingsen. Peder Olufsen Ribe.
Poul Thomsen Ribe. Johannes Stage Ribe. Morten Therkildsen(Gad-
bjerg). Kristiern Pedersen(Morsing). Peder Lauridsen Middelfart.
Laurids Mørck. Mag.Anders Sørensen(Vedel). Anders Lemvig. Mads
(Johansen) Ålborg. Erik Olufsen Hallandsfar. Johannes Wincke.
Søren Kneus Kolding. Niels(Klausen)Vilslev.

1567.

Laurentius Petr.Huering (overstreget)

Petreius Gotschalch (overstreget)

Iohannes Canuti Arhus

Ioh:Laurentii Arhusiensis

Ioh: Andreas (overstreget)

γ ῥωσενοβ: β δουππ: δουκ: β εγγελ: γ ουγγελ(ε)χ: α κορωα	}	ἀντι των κ ^ε παρ ^α τ ^ω <λου>κα τ ^ω εμνηματοποι ^ω
--	---	--

(Hele dette regnskab er overstreget).

Laurids Pedersen Hvering. Peder Gotschalch. Johannes Knudsen Århus.

Johannes Lauridsen Århus. Johannes Andersen.

3 rosenobler 2 dobbelt dukater 2 engeloter 3 ungarsk 1 krone	}	i stedet for de 26 <joachimsthaler> til Lukas Salvemager.
--	---	--

(Hele dette regnskab er overstreget).

1567.

....nomus.Lucretius. Aristophanes.Primum mobile Schreckfuchsj. De linqua Latina. Josephus Scaliger. De Poesi, Iulius Scaliger-Luciani opera. Pindarus ex editione Henrici Stephani cum fragmentis Anacreontis. Nomenclator Had:Luij. (Alt overstreget). Libri emendi Iohanni Hemmingio. Nomenclator Had:Iunii. Europa Mercatoris. Biblia Germanica. Opera Luciani. Theocritus. Homerus paruus in 16. Imagines Anatomicæ. Musicæ voces P.Schedii. Physica.Libellus de anima. (Alt overstreget).

....nomus. Aristophanes.Schreckenfuchs:Primum mobile. Joseph (Justus) Scaliger: (Conjectanea in M.Terentium Varronem) de linqua latina (1565) dvs. Om det latinske sprog. Julius (Cæsar) Scaliger: Om poesi.-Lucians værker. Pindar i Henricus Stephanis udgave med anakreontiske fragmenter. Hadrian Junius' leksikon.

Bøger, som skal købes til Hans Hemmingsen. Hadrian Junius' leksikon. Mercators Europa. Den tyske Bibel. Lucians værker. Theocrit. Den lille Homer i 16. Anatomiske billeder. P.Schedes Musikkens stemmer. Physica. En lille bog om sjælen.

1568.

Degebam Witebergæ in studiis A^o Etatis 26.

Wags

Gott vermag

Halt dich rheim,
Sey gern allein,
Achte dich klein,
Mache dich nit zu gemein.

Schweig, leidtt vnd lach,
Gedultt richtt alle sach.

Welddt, wie du wildtt,
Gott ist mein schildtt.

Januar.

Øverst på siden 1.-16.: Facta est nobis copia Bullæ pa(pæ) Pii Quarti de horribili iuramento, quod (exi)gendum est ab omibus(sic), qui in Italia honores aliquos et p^romotiones assequi volunt. Proposita est ille Bulla Anno 1564.

1. (Tegnet en sko).

3. Profecti sunt Dresdam ex mandato Electoris Theologi Witebergenses et Lipsenses:

D.Georgius Maior	}	Witebergenses
D.Paulus Eberus		
D.Paulus Crellius		
M:Caspar Cruciger		
D.Henricus Salmut	}	Lipsenses
D.Andreas Freihub.		

Jeg studerede i Wittenberg i min alders 26. år.

Januar.

Øverst på siden 1.-16.: Der er til os lavet en kopi af pave Pius IVs bulle om den frygtelige ed, som skal aflægges af alle, som i Italien vil opnå nogle embeder og forfremmelser. Denne bulle er udstedt 1564.

3. Følgende theologer fra Wittenberg og Leipzig er på kurfyrstens bud draget til Dresden:

dr.Georg Major, dr.Paul Eber, dr.Paul Crell, mag.Caspar Cruciger, alle fra Wittenberg, dr.Heinrich Salmuth, dr.Andreas Freihub, begge fra Leipzig.

1568.

4. Conflictus in Gallia. (Tegnet et bæger).

5. N.

Reuersi sunt Theologi acceptis literis Electoris in via, τὸς ἐν-
στάτας reiecisse colloquium in aliud tempus.

10.el.11. Redditæ nobis literæ Hafnia et ex Schandia per Simonem
Aurig, qui de expeditione in Sueciam nonnulla attulit lætiora,
nimirum progressum esse exercitum nostrum per Holewegen,
occupatis tribus Blockhuser, vsque ad Linnecöpin, nam Iennepinck
in fuga ipsi Sueci accenderunt.

11. Conueni D.D.Crellium de commentario D.N.Hemmingii.

12. Dedit se statim in iter Hafniam versus Christophorus Tabellarius.

19. Interfuius nuptiis Wenceslai Dörfferi βιβλιοπηγῶν

20. Aduenit huc Francofurto ad Oderam Henricus Knopperus.

26. Initium feci cum Ioh:Hem:repetitionis dialecticæ φ.

28.(?)(Tegnet

Februar.

2. Introductio prima Candidatorum, qui gradum pri(m)um honorum
philosophiæ petebant, XXVI.

3(?) Vidimus monstrum hominis, cui a dextra aure et maxilla magna
moles carnis excreuerat ad vmbilicum vsque propendens, et in
dorso erant quasi culei monachorum triplices.

4. Sammenstød i Frankrig.

5. Theologerne er vendt tilbage, efter at brev fra kurfyrsten var
modtaget på vejen, som meddelte, at modstanderne havde udsat
mødet til et andet tidspunkt.

10.el.11. Der er blevet sendt breve (tilbage) til os fra København og
fra Skåne gennem Simon Fragtmand, som meddelte adskillige glæde-
ligere ting om krigstogtet til Sverige, at vor hær virkelig var
nået frem til Linköping gennem Holaveden, efter at tre blokhus
var blevet besat, thi svenskerne brændte selv Jönköping af på
flugten.

11. Jeg talte med hr.dr.Crell om dr.Niels Hemmingsens kommentar.

12. Kristoffer (Dänemercker) Brevbærer begav sig straks på vej til
København.

19. Vi deltog i Venceslav Dörffer Bogbinders bryllup.

20. Henrik Knoppert ankom hertil fra Frankfurt an der Oder.

26. Jeg begyndte sammen med Hans Hemmingsen repetitionen af
P(hilip Melanchtons) Dialektik.

Februar.

2. Den første indførelse af de kandidater, der søgte den første
æresgrad i filosofi, 26.

3(?) Vi så et menneskeuhyre, på hvem der fra højre øre og kæben var
vokset en stor kødklump ud, der hang lige ned til navlen, og på
ryggen var der ligesom tredobbelte munkelæderposer.

1568.

4. Discessit a nobis in patriam M:Budeus Iohannis Randrusiensis
Ludouicus Haderslebius
Alb: Lemmigeri frater.
5. N.
6. Rediit Gregorius Tabellarius Ripis.
7. Composito Pauli Thomæ cum Iohanne Wincke et Iohanne Stage.
13. Redditæ literæ Ioh:Hemm:à Matre.
14. Profectus est Simon Aurig Hafniam missus a Ioh:Wincke et Hen:
Knoppero.
15. (Tegnet et bøger)
27. Reuersus est Christophorus Tabellarius ex Schania.

Marts.

Nederst på siden 1.-16: Perscriptum est huc obiisse M: Chilianum
Episcopum Wiburgensem, sed falso.(De to sidste ord er tilføjet senere).

7. N.
9. Promotio Magistrorum 42, inter hos et Desiderii nostri et Theodori
Suenonii Sueci.
10. Susceperunt Eberus et Crellius profectionem ad Marchionem
Anspachensem vt cum quodam Cargio Theologo renouante Osiandri
errorem conferrent.
16. M:Sebastianus Theo:Tabulas μετεωρολογικὰς a se conscriptas et
editas et Ioh:Hemmingio inscriptas nobis obtulit

-
4. M: Budde Johansen Randers, Ludvig Haderslev, Albert Lemeiers
broder rejste fra os til fædrelandet.
 6. Gregers Brevbærer vendte tilbage fra Ribe.
 7. Forlig mellem Poul Thomsen på den ene side og Johannes Wincke og
Johannes Stage på den anden.
 13. Brev sendt til Hans Hemmingsen fra moderen.
 14. Simon Fragtmand er draget til København, sendt af sted af Johannes
Wincke og Henrik Knoppert.
 27. Kristoffer(Dänemercker), brevbærer, er vendt tilbage fra Skåne.

Marts.

Nederst på siden 1.-16.: Det er meddelt hertil, at mag.Kjeld(Juel),
biskop i Viborg, er død, men det passede ikke.

9. Promotion af 42 magistre, blandt dem også vor Desiderius(Foss) og
svenskeren Theodor Svensson.
10. (Paul)Eber og(Paul)Crell tog en afstikker til markgreven af Ans-
bach, for at de kunne forhandle med en vis teolog(Georg)Karg, som
er i færd med at forny Osianders vildfarelse.
16. Mag.Sebastian Dietrich(v.Windsheim) viste os nogle meteorologiske
tavler, der var sammenskrevet og udgivet af ham og tilegnet Hans
Hemmingsen.

1568.

17. Susceperunt iter Hamburgum Pet:Olaus, Paulus Thomas, Nicolaus Wilsleff etc. XVII die obdormiuit in Domino optimus doctissimusque vir M:Iohannes Canutius, Canonicus Ripensis.
20. Die 20 Martii obiit Albertus Senior Marchio Brandenburg: primus dux Borussiæ, Anno ætatis 78. Eodemque die vxor obiit.
22. Synodus Islebiensis, in quo agebatur 1. aduersus D.Georgium Maiorem, 2.de communicatione Naturari in Christo reali, 3.de verbis Pauli 1.Cor.10 τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστὶ;
24. Rediit Simon Awrigk Haffnia, quocum perscriptum est de copiis multis ex nobilitate Suecorum.
28. Hic mihi incipiunt nouæ rationes Hemmingianæ.

April.

4. (Tegnet et bøger)
6. N.
Dedit se in viam Henricus D.D.Alberti Knopperi filius pedes cum Tabellario quodam.
6. Reuersi Hamburgo Petrus Olaus, Paul:Thomas, Nic:Nic:
9. Fuerunt Witebergæ Ioachimus Engelhartus et Samuel Noviomagus prefecturi Hafniam.
10. Scripsimus προπεπτικόν M;Desiderio Fossio.
Missum fecimus famulum nostrum Andream prole suscepto Panchrato. (Fejl for Pankratio).

-
17. Peder Olufsen, Poul Thomsen, Niels(Klausen)Vilslev osv. begav sig på vej til Hamburg.
D.17. indsov i Herren den meget udmærkede og meget lærde mand mag.Jens Knudsen(Holm), kannik i Ribe.
 20. D.20.marts døde Albrecht d.Ældre, markgreve af Brandenburg, den første hertug af Preussen, i sin alders 78.år. Og den samme dag døde hans hustru.
 22. Synode i Eisleben, på hvilken der forhandlede 1. imod. dr.Georg Major, 2. om den reale forbindelse mellem naturerne i Kristus, 3.om ordene i Pauli 1.Cor.10: Det brød, som vi bryder, er det ikke fællesskab med Kristi legeme?
 24. Simon Fragtmand vendte tilbage fra København, gennem ham kom der meddelelse om mange tropper af svenskernes adel.
 28. Her begynder for mig nye regnskaber med (Hans)Hemmingsen.

April.

5. Henrik,hr.dr.Albert Knopperts søn, begav sig på vej til fods med en brevbærer.
6. Peder Olufsen,Poul Thomsen,Niels Klausen(Vilslev) vendte tilbage fra Hamburg.
9. Joachim Engelhardt og Samuel Noviomagus, som begge skulle til København, var i Wittenberg.
10. Vi skrev et følgebrev til mag. Desiderius Foss.
Vi afskedigede vor tjener Andreas efter at have antaget drengen Pankratius.

1568.

15. In viam se dedit M:Desiderius Fossius, suscepta peregrinatione Noribergam et in Austriam.
25. (Tegnet en sko)
26. Scripsi in patriam Patri, Bagoni, M:Iacobo Mathiæ, M:Ioh:Lagonio, misique
ῥεοκερκτικᾶ M:Desiderii per Iohannem Richter.

Maj.

1. Creatus est Rector D.Peucerus et Decanus M:Pezelius.
4. ἀποφράς
7. N.
Imposuit M:Bezelius finem primo libro Ethicorum.
8. Fulmus apud Henningum Gøie.
11. Discessit M:Iacobus Mathiades Witeberga peregrinationis ergo vt per Silesiam, Morauiam profisceretur Pragam, reuertereturque per vallem Ioachimicam et Thermas Witebergam.
15. Discessit Simon Awrigk Hafniam cum literis nostris.
19. Missum feci τὸν παμμαθρον Παγκράτιον
22. D:Iohannis Albertus Dux Megalopurgensis venit Witebergam profecturus Pragam ad cæsarem.
Scripsi per Christophorum Tabellarium Patri, M:Lauretio, M:Iacobo et aliis.

-
15. Mag.Desiderius Foss begav sig på vej, da han havde bestemt sig til at rejse til Nürnberg og til Østrig.
26. Jeg skrev til fædrelandet til far, til Bagge(Jensen), mag.Jacob Madsen(Vejle) mag.Hans Laugesen, og jeg sendte et følgebrev fra mag.Desiderius(Foss) gennem Johannes Richter.

Maj.

1. Dr.Peucer blev valgt til rektor og mag.Pezel til dekan.
4. Ulyksalig dag.
7. Mag.Pezel afsluttede den første bog af Etikken.
8. Vi var hos Henning Gøye.
11. Mag.Jacob Madsen(Århus)drog fra Wittenberg for at gøre en afstikker, således at han gennem Schlesien og Mæhren kunne komme til Prag og vende tilbage til Wittenberg gennem Joachimsthal og de varme bade.
15. Simon Fragtmand drog til København med vore breve.
19. Jeg lod den helt modbydelige Pankratios gå.
22. Johann Albrecht, hertug af Mecklenburg, som skulle til Prag til kejseren, kom til Wittenberg.
Gennem Kristoffer(Dänemercker), brevbærer, skrev jeg til far, mag.Laurids(Gødesen), mag.Jacob Madsen(Vejle) og andre.

1568.

24. Imposuit M:Sebastianus finem Secundo Euclidis.
Eodem die auspicatus est D.Vitus Winshemius ὀιδίποδα τύραννον
Sophoclis.
Item M:Caspar Coloniensis Institutiones iuris.
25. Venit huc Canutus Bramss Haderslebiensis.
27. ἤρχον τῶν προτελειῶν ἐυχῶν του παυλου ματθιᾶδου
29. Discessit Ripas tabellarius Ioh:Stage, per quem scripsi Patri
meo.
30. Conuiuium Hungarorum.

Juni.

5. N.
Aduenerunt Witebergam Ferdinandus Laurentii, Iacobus Troilus,
Iohannes Barby, Roschildenses.
7. Parentatum memoriae Philippi Melanthonis carmine luculentissimo a
D.D.Iohanne Maiore.
8. (Tegnet et bæger)
10. Συμπόσιον τῶν παιδων τῶν ἱητρων
12. Absolui legendo ὑπομνήματα Victorini Strigelij in omnes psalmos
Dauidis.
14. Obiit D.Henricus Dux Brausiucensis(sic).
16. Discessit hinc Iacobus Laurentius Randrusiensis Hafniam.

-
24. Mag.Sebastian(v.Windsheim) afsluttede andet element af Euklid.
Den samme dag kom dr.Vitus v.Windsheim godt igang med Sophokles:
Kong Oidipus.
Ligeledes mag.Caspar Cöler med romerretten.
 25. Knud Bramsen Haderslev kom hertil.
 27. Jeg begyndte (med) Poul Madsens indgangsbønner.
 29. Brevbærer Johannes Stage drog til Ribe; gennem ham skrev jeg til
min far.
 30. Ungarernes fest.

Juni.

5. Ferdinand Lauridsen, Jacob Truelsen, Hans v.Barby, roskildensere,
kom til Wittenberg.
7. Der blev holdt mindefest for Philip Melanchton med det fortræf-
feligste digt af hr.dr.Johann Major.
10. Lægesønnernes drikkelag.
12. Jeg har fuldført læsningen af Victorin Strigels kommentarer til
alle Davids salmer.
14. Heinrich, hertug af Braunschweig, døde.
16. Jacob Lauridsen Randers drog herfra til København.

1568.

17. Rediit Dux Iohannes Wilhelmus Wimariam.
18. Rediit Tabellarius Ioh:Stagæ Ripis.
21. Reuersus est M:Iacobus Mathias Arhusiensis et Ioh:Canutus
23. Profectus est Hafniam Christophorus Schroder $\rho\iota\pi\lambda\iota\omega\pi\eta\gamma\omicron\varsigma$
26. Absolui Gramm:Græcam Rulandi.

Juli.

1. Witebergam venit D.Iohannes Marchio von kßstrin profecturus Wolffbüttell ad exequias Ducis Henrici Braunsuigensis, cuius filiam in matrimonio habet.
3. Significauit Decanus M:Christophorus Pezelius, vt qui gradum petitori sint nomina sua inter 14 dies profiterentur.
4. Nuptiæ M:Pauli Mathiæ Episcopi Ripensis.
Reuersus est tabellarius Simon Aurig.Hafniâ et D.Georgius.
- 6.el.7. Interfuimus nuptiis M:Iohannis Cygnæi, cum M:Sebastiano.
11. Hucusque persolutum est M:Sebastiano.
12. Profectus est hac Torgam her Æschi Høg, sogneprest tyll Gerløff wed Randerss ath tale der paa sin høstrwes arffue.
Øverst på siden 17.-31.: τὸ ὄνομα ἀπογορευτέον
18. Dedit se in iter Hafniam Iohannes Stage.
21. Carolus Philippi Hispanicorum Regis filius obiit, seu potius vltimo supplicio affectus est patre conniunte.
25. Dispensatio seu prima præsentatio Candidatorum.

-
17. Hertug Johann Wilhelm vendte tilbage til Weimar.
 18. Brevbærer Johannes Stage vendte tilbage fra Ribe.
 21. Mag.Jacob Madsen Århus og Johannes Knudsen(Århus) vendte tilbage.
 23. Kristoffer Schrodt, bogbinder, drog til København.
 26. Jeg blev færdig med Rulands græske grammatik.

Juli.

1. Til Wittenberg kom Johann, markgreve af (Brandenburg-)Küstrin, som skulle drage til Wolfenbüttel til hertug Heinrich af Braunschweigs høje ligbegængelse, hvis datter han er gift med.
3. Dekanen mag.Christoph Pezel bekendtgjorde, at de, som vil søge at opnå graden, skulle indskrive deres navne i løbet af 14 dage.
4. Mag.Poul Madsens bryllup, biskop af Ribe.
Brevbæreren Simon Fragtmand og hr.Jørgen(Eriksen) vendte tilbage fra København.
- 6.el.7. Vi deltog i mag.Johann Cygnæus' bryllup sammen med mag. Sebastian(v.Windsheim).
11. Der er indtil nu betalt til mag.Sebastian(v.Windsheim).
12. Hr.Eske Høg drog herigennem til Torgau, etc.
Øverst på siden 17.-31.: Navnet bør registreres.
18. Johannes Stage begav sig på vej til København.
21. Carlos, den spanske kong Philips søn, døde, eller snarere han blev ryddet af vejen med faderens billigelse.
25. Dispensatio eller den første fremstilling af kandidaterne.

1568.

28. Dedit se in viam Iohannes Wincke profecturus Hafniam.

August.

3. Misimus Simonem Awrigk Ripas.
Discessit hinc Iohannes Laurentii Arhusiensis.
8. (Tegnet et bæger).
10. M:Desiderius Fossius ex Italica peregrinatione reuersus est
Ripas et inde ad suos.
Laurentij Lunder marckind.
12. M: Sebastianus incoabat: Σεωϋδν ○
Decanus M.Christoph.Pezelius
M:Sebastianus
M:Cas:Cruciger
M:Bar.Schonb.
18. Examen mei priuatum
19. } Examen publicum
20. }
22. Ducis Iohannis Iunioris Nuptiæ. (Tegnet et hjul)
24. Solennis renunciatio Magistrorum XXX:
1.M.Bartholemæus
2.M:Georgius Ruta, Rector scholæ Ernfridorfensis
3.M.P.R.
4.M.Ioh:Piscator Noribergensis.

28. Johannes Wincke, som skulle til København, tog af sted.

August.

3. Vi sendte Simon Fragtmand til Ribe.
Johannes Lauridsen Århus tog herfra.
10. Mag.Desiderius Foss vendte tilbage til Ribe fra sin rejse til
Italien, og derfra til sine pårørende.
Laurentii marked i Lund.
12. Mag.Sebastian(v.Windsheim) begyndte på Theoria, søndag.
Dekan mag.Christoph Pezel
Mag.Sebastian (v.Windsheim)
Mag.Caspar Cruciger
Mag.Bartholemæus Schönborn
18. Eksamination af mig privat
19. } Offentlig eksamen.
20. }
22. Hertug Hans den Yngres bryllup.
24. Den højtidelige udnævnelse af 30 magistre:
1.Mag.Bartholemæus
2.Mag.Georg Ruta, rektor ved skolen i Ehrenfriedersdorf.
3.Mag.Peder(Hegelund) Ribe,
4.Mag.Johann Fischer Nürnberg.

1568.

September.

1. Ved denne dag står trykt: Hirschbrunst. Hertil har P.H. føjet:
H.vnd Hopffen pflucken.
5. Petrus Olaus hinc abiit vt viseret die bergsteten vnd warmbadtt,
huc rediturus.
8. Christophorus Tabellarius profectus est Ripas et Arhusium.
12. Naufragium.Circa hoc tempus maxima procella et tempestate maris
submersæ sunt for skagen 350 naues piscatoriæ et mercatorum.
18. Profecti sunt Lipsiam:
D.D.Paulus Eberus
M:G.Cruciger (G fejl for C).
M.Henricus Møller
vt conferrent et comunicarent cum Theologis Lipsensibus antequam
colloquium inirent cum Theologis Ducis Wimarensis.
22. Wiborg marckind.
23. Petrus Olaus reuersus Erfordia et Ithena.
25. Vidimus Chasma Witebergæ a IX ad X vesperi.
Perscriptum quoque est Huc Ihenæ diebus superioribus visam noctu
tridem.
26. Michaelis.
29. Petrus Olaus Ripensis et M:Nicolaus Wilsleuius profecti sunt Ripas.

-
5. Peder Olufsen drog bort herfra for at se bjergbyerne og de varme
bade, han ville vende tilbage hertil.
 8. Kristoffer(Dänemercker), brevbærer, drog til Ribe og til Århus.
 12. Skibbrud. Omtrent på denne tid sank i voldsomste storm og uvej
på havet 350 fiskerbåde og handelsskibe fra Skagen.
 18. Hr.dr.Poul Eber, mag.C.Cruciger, mag.Heinrich Müller drog til
Leipzig, for at de kunne samtale og forhandle med de leipzigske
theologer, førend de begyndte samtale med hertugen af Weimars
theologer.
 23. Peder Olufsen vendte tilbage fra Erfurt og Jena.
 25. Vi så en meteor i Wittenberg fra 9 til 10 om aftenen.
Det er også blevet meddelt hertil, at den de foregående dage er
blevet set i Jena tre gange om natten.
 29. Peder Olufsen Ribe og mag.Niels(Klausen)Vilslev drog til Ribe.

1568.

Oktober.

3. Nuptiæ Lagonis Brockenhuss et Sororis Mauritii Stygii.
Ad hunc III diem persolutum est M: Sebastiano pro conuictu nostro.
Leipzig.
6. Christophorus Tabellarius profectus est Ripas et Arhusium.
16. (Tegnet en lukket kasse).
Øverst på siden 17.-31.: Creatus rector M:Pomeranus et Decanus M:
Math.Blochinger.
17. (Tegnet et bøger)
19. Dies dictus Colloquio Theologorum Aldenburgi.
Ô exoptatum gratissimumque diem, quo de pace inter nostros et
Suecos facta primum comperimus.
24. Literæ redditæ ex Liuonia.
Incepi lectionem Corporis Doctrinæ Philippi ab initio et Institut:
Iuris.
(Tegnet et bøger)
25. Dedit se in viam Simon Awrig Hafniam.
31. Pro concione populum ad gratiarum actionem adhortabatur D.D.
Georgius Maior pro restitutione Lucis Euangelii per Lutherum
facta; admonuitque esse hoc die, 51 annos a prima doctrinæ veræ
incoata repurgatione.

Oktober.

3. Lauge Brockenhuuses og Mourids Stygges søsters bryllup.
Indtil d.3. er der betalt til mag.Sebastian(v.Windsheim) for
vort underhold.
6. Kristoffer(Dønemercker), brevbærer, drog til Ribe og til Århus.
Øverst på siden 17.-31.: Mag.Pomeranus blev valgt til rektor og mag.
Mathias Blochinger til dekan.
19. Den til forhandling aftalte dag med theologerne i Altenburg.
Oh, længselsfuldt ventede og højst behagelige dag, på hvilken vi
for første gang erfarede, at der var sluttet fred mellem vore og
svenskerne.
24. Brev sendt fra Livland.
Jeg begyndte fra begyndelsen på gennemlæsningen af Philip
(Melanchtons) værk om (den himmelske) lære og af romerretten.
25. Simon Fragtmand begav sig på vej til København.
31. I stedet for at prædike opmuntrede hr.dr.Georg Major folket til
en taknemlighedstilkendegivelse for den genindførelse af evange-
liets lys, der var foretaget af Luther; og han mindede om, at det
denne dag var 51 år siden, at den første renselse af den sande
lære var begyndt.

1568.

November.

3. Casu læsus est Iohannes secundum oculum.
4. Literas nobis Hafniâ reddidit Christophorus Schrod. $\Theta\epsilon\omega\ \delta\acute{o}\xi\alpha$
6. $\lambda\acute{\upsilon}\sigma\iota\varsigma$
7. Pro concione publicè gratias egit Deo M.Christoph: Pezelius propter concessam à Imperatore Austriacis et Morauis doctrinam repurgatam.
12. Disputavit quidam pro licentia gradus Doctorum Iurisprudentiæ.
16. Electoris Palatini filius Dresdam aduenit.
21. (Tegnet et bøger)
26. Desponsatio facta filiæ Augusti Electoris et Filii Frederici Electoris Palatinj.
30. Discessit hinc Christophorus Schrod $\Delta\iota\pi\lambda\omega\pi\eta\gamma\acute{\iota}\omicron\varsigma$,per quem scripsimus Hafniam.

December.

2. Reuersus Hafnia Simon Aurigk.
4. Nocte quæ consecuta est diem quartam Decembris obiit præstantissimus vir, D.D. Iohannes Schneidewein, Iurisconsultus et professor Vitebergensis, Seruesti, vbi in cubiculo mane inuentus est mortuus, apoplexia suffocatus.

-
3. Ved et ulykkestilfælde beskadigede Hans øje nr. 2.
 4. Kristoffer Schrodt bragte os breve fra København, Gud være lovet.
 6. Indløsning.
 7. I stedet for at prædike bragte mag.Christoph Pezel offentligt Gud tak, fordi den rensede lære af kejseren var blevet tilladt østrigerne og mährerne.
 12. Der var en, der disputerede for licentiatgraden i retsvidenskab.
 16. Kurfyrsten af Pfalz's søn kom til Dresden.
 26. Forlovelse indgået mellem en datter af kurfyrst August og en søn af kurfyrst Frederik af Pfalz.
 30. Kristoffer Schrodt, bogbinder, drog herfra, gennem hvem vi skrev til København.

December.

2. Simon Fragtmand vendte tilbage fra København.
4. Den nat, som fulgte efter d.4.december, døde den meget fremragende mand, hr. dr.Johann Schneidewein, retskyndig og professor i Wittenberg, i Zerbst, hvor han om morgenen blev fundet død i sit sovekammer, kvalt af apopleksi.

1568.

5. Scripsi Ripas per quendam D.Balthazarum Cygnæum Patri, Affini, M:Paulo etc.
7. Rediit Christophorus Tabellarius ex Dania.
18. Obiit Dux Wirtenbergensis Christophorus.
20. Profectus est Christophorus Tabellarius in Cimbriam, per quem scripsi Parentibus et affinib.
28. Protexit me Deus clementer in ædib.D.Iacobi Vilhelmi inter gladios quinque sicariorum, qui meum caput petebant et aliorum Danorum non alia causa, quam petulantia maliciosa incitati, sed inter crebros ictus vulnus mihi inflictum est sub scapula sinistra, et Iohanni Laurentio in ipso vertice.

Bag i almanakken:

Natus et Ioh:Hemmingius Anno 1550 inter 12 et primam horam noctis præcedentis dominicam Trinitatis.

Dani, qui Witebergæ degerunt Anno 1568.

(overstreget)	M:Iacobus Mathiades Ioh:Laurentii Ioh:Canutius	} Aarhusienses
(overstreget)	Ioh:Canut:Wincke Ioh:Nico:Hemmingius	

-
5. Jeg skrev til Ribe gennem en hr.Balthasar Cygnæus til far, min mandlige slægtning, mag.Poul(Madsen) osv.
 7. Kristoffer (Dänemercker) vendte tilbage fra Danmark.
 18. Hertug Christoph af Württemberg døde.
 20. Til Jylland drog Kristoffer (Dänemercker), brevbærer, gennem hvem jeg skrev til mine forældre og mine mandlige slægtninge.
 28. Gud beskærmede mig nådigt i hr.Jacob Villumsens hus mellem fem banditters sværd, banditter, som tragtede efter mit og andre danskeres hoved, ikke af anden grund end at de var drevet af ond skamløshed, men mellem talrige slag blev der tilføjet mig et sår under venstre skulderblad og Johannes Lauridsen i selve issen.

Bag i almanakken:

Hans Hemmingsen er født år 1550 mellem 12 og 1 i den nat, der går forud for Trinitatis søndag.

Danskere, som opholdt sig i Wittenberg år 1568:

Mag.Jacob Madsen (Århus), Johannes Lauridsen, Johannes Knudsen, århusianere,
Johannes Knudsen Wincke, Hans Nielsen Hemmingsen,
københavnere

1568.

Petrus Hegelund }
(overstreget) Petrus Olaus } Ripenses
" Paulus Thomas }
" Iohannes Stage }
" M:Nicolaus Wilsleff
" M: Budæus Ioh: Randrusiensis
M: Desiderius Fuchsius Louaniensis
M: Iacobus Wilhelmus Nestuediensis
Andreas Lenuig.
.....us m..(we)ndelboe (Langebeck: Laurentius vendelboe)
Seuerinus Kneffs Coldingensis
(overstreget) Mathias Ioh: Alburg } famuli
" Ericus Olaus hallandfar }
D: Nicolaus Michaelis Schanus
Christianus Ioh: købmand Wiburgensis
(overstreget) Henricus Knopperus
" Ioh: Borchardus Flensb.
Georgius Christoph: Dybuadianus
Iacobus Laurentius Arhusiensis frater
Canutus Bramtius
(overstreget) Iohannes Barby Roschildensis
" Georgius Troilus Roschildensis
" Ferdinandus Laurentii Roschild.
D: Georgius Erricius
Georgius Andreas Ridzleuius
Iohannes Albertius Fodderus
(overstreget) Iohannes Legel
Petrus Torchilli Arhusiensis.

Peder Hegelund, Peder Olufsen, Poul Thomsen, Johannes Stage -
ripensere,
mag. Niels (Klausen) Vilslev, mag. Budde Johansen Randers, mag.
Desiderius Foss, Louvain, mag. Jacob Villumsen Næstved, Anders Lemvig.
(Laurentius) M..Vendelbo, Søren Kneus Kolding.
Mads Johansen Ålborg, Erik Olufsen Hallandsfar - tjenere.
Hr. Niels Mikkelsen Skåning, Kristen Johansen, købmand i Viborg,
Henrik Knoppert, Johannes Borchard Flensborg, Jørgen Kristoffersen
Dybvad, Jacob Lauridsen Århus, broder, Knud Bramsen, Hans v. Barby,
Roskilde, Jørgen Troelsen Roskilde, hr. Jørgen Eriksen, Jørgen Andersen
Rislev, Johannes Albertsen Vodder, Hans Legel, Peder Therkelsen
(Abildgård), Århus.

1569.

Ætatis meæ 27. Degui Witebergæ et Ripis. Ludimoderator Ripensis.

Januar ("Glugmaaned")

Øverst på siden 1.-15.: Istis diebus Typis expressus et absolutus est Thcydides(sic) Latinè totus conuersus à clariss:viro D.D.

Vito Vinshemio.

5. Inuentus est in lecto suo mortuus, apoplexia, vt creditur, strangulatus, M:Iohannes Hermannus Dantiscanus, vir doctissimus et multarum linquarum præsertim Hebraicæ et Caldaicæ peritissimus, qui præcipuas Europæ academias adierat: natus tunc XXXVIII, bonis et doctis omnibus magnum sui desiderium relinquens.
11. Obiit vxor M:Alberti Leimigeri ἐν ταῖς ὀδύναϊς
14. Absolui legendo Fastos Ouidij.
15. Viduæ honestæ descendenti per gradus cellæ collum luxatum est, et ipsa inuenta mortua.
16. Perscripsit huc Mandropius Parsberg ex aula Wirtenbergensi, decessisse ex viuus D.Christophorum Ducem Wirtenbergensem et Filium eius grandiozem, esseque filium reliquum annos XV natum.
26. Lata est sententia (Notitsen er ikke fuldendt).
28. Simon profectus.

Min alders 27. Jeg boede i Wittenberg og Ribe. Rektor i Ribe.

Januar.

Øverst på siden 1.-15.: I disse dage er Thukydidens blevet trykt og udgivet helt oversat til latin af den meget berømte mand hr.dr. Vitus v.Windsheim.

5. Mag.Johann Hermann Danzig er blevet fundet død i sin seng, kvalt af apopleksi, således som det må antages, da 38 år gammel, en meget lærd mand og meget dygtig til mange sprog, især til hebraisk og kaldæisk, han, som havde besøgt de førende universiteter i Europa, efterladende et stort savn hos alle gode og lærde.
11. Mag.Albert Leimigers hustru døde i barselseng.
14. Jeg blev færdig med læsningen af Ovids Fasti.
15. En agtværdig enke har fået forvredet halsen, da hun gik ned ad trappen til sit forråds-kammer, og hun blev fundet død.
16. Manderup Parsberg meddelte hertil fra slottet i Würtemberg, at hertug Christoph af Würtemberg og hans voksne søn er gået bort fra de levende, og at der er en søn tilbage på 15 år.
26. Det er en vidtudbredt mening ...
28. Simon(Fragtmand) er draget bort.

1569.

Februar. ("Blidel")

6. Hucusque.

Celebratæ nuptiæ Fratris mei Christiani Hegelundi Ripis cum honesta virgine Anna Petri Krage, cuius Ripensis piè olim defuncti filia. (Tegnet et bøger).

10. Suscepit titulum Doctorum Iuris D. Fridericus Trawbott, renunciante id ipsum D. D. Iachimo a Bewst.

Øverst på siden 14.-28.: Deduxit M: Sebastianus Ioh: Hemmingium ad Decanum. Natalis Thomæ Georgii Ripensis amitini mei Anno 1542.

22. Somnium Ihh mirificum.

28. Examinatus Ihh.

Marts. ("Tordmaaned")

4. Examen publicum.

10. Publica renunciatio Magistrorum Philosophiæ 45, inter quos erant Dani:

Andreas Limuicus 8

Georgius Christoph: Dibuadius 9

Iohannes Hemmingius 15

Ioha: Lauren: Arhusiensis 16

Paulus Thomæ Ripensis 26

12. Liberavit Deus has terras magno periculo inundationis Albis, quæ sine insigni damno dilapsa est, neque glacies magnum damnum dedit. Profectus hinc est Iohannes Dibudad.

13. Condæus occubuit.

Februar.

6. Indtil nu.

Min broder Kristen Hegelund holdt bryllup med ærlig jomfru Anna, datter af Peder Krag, en fordum fromt henfaren borger i Ribe.

10. Hr. Friedrich Trawbot erhvervede doktorgraden i jura, idet hr. dr. Joachim v. Beust tildelte (ham) den.

Øverst på siden 14.-28.: Mag. Sebastian (v. Windsheim) fremstillede Hans Hemmingsen for dekanen.

Min fætter Thomas Jørgensen Ribes fødselsstund år 1542.

22. Hans Hemmingsens mærkelige drøm.

28. Hans Hemmingsen blev eksamineret.

Marts.

4. Offentlig eksamen.

10. Offentlig udnævnelse af 45 magistre i filosofi, blandt dem var (flg.) danskere:

Anders Lemvig 8, Jørgen Kristoffersen Dybvad 9, Hans Hemmingsen 15, Hans Lauridsen Århus 16, Poul Thomsen Ribe 26.

12. Gud befriede disse lande fra den store fare, der var forbundet med Elbens oversvømmelse, som var brudt op uden påfaldende skade, og heller ikke forårsagede isen stor skade.

Johannes Dybvad drog herfra.

13. (Louis de) Condé faldt.

1569.

23. Redierunt Theologi Witebergenses et Lipsenses ex colloquio cum Flacianis habito Aldenburgi. Quid verò effecerint, tempore edocebimur, vbi scripta illorum $\pi\alpha\theta\acute{\alpha}\lambda\lambda\eta\lambda\alpha$ edentur.
29. Natus M. Sebastiano filiulus, cui nomen paternum indidit pater, sc. Nicolai.

April ("Faaremaaned")

3. Vidimus Taurum syluestrem seu Bubalum, qui erat tantum trimestris et captus erat vitulus in Lituania, cætera tauro similis, nisi quod ex palearibus promissam haberet barbam et collo armissique erat latissimus, colore ferrugineo, pilis breuissimis præterquam in collo. (Tegnet et bæger)
13. Obiit Bartholemæus Vogel, opulentissimus ciuis Witebergensis.
14. Inquisitum est in Flacianos.
24. Vidimus Vibebergæ D.D. Simonem Simonium Lucensem, Philosophiæ professorem clarissimum.
29. Aduenerunt Witebergam profecturi Coloniam M: Petrus Seuerinus, M: Ioh: Philippus Pratensis.

Maj.

2. Misi sanguinem, incidente mihi venam M: Petro Seuerino Ripensi. (2.5. er på den trykte sidé mærket med ∇ = Auserwelt aderlassen. P.H.s notits er opr. skrevet under d.3., men er ved streger henført til d.2.).

-
23. Theologerne fra Wittenberg og Leipzig vendte tilbage fra en forhandling med flacianerne, der fandt sted i Altenburg. Hvad de i virkeligheden udrettede, vil vi lære til den tid, når deres skrivelser bliver udgivet sideløbende.
 29. Der er født mag. Sebastian (v. Windsheim) en lille søn, som faderen gav det fædrene navn, nemlig Nicolai.

April.

3. Jeg så en urokse eller bøffel, som blot var tre måneder, og den var fanget som tyrekalv i Litauen, for resten lignede den en tyr, undtagen at den fra doglæppen havde et langt skæg, og den var meget bred på hals og bov, af mørkegrå farve, med meget korte hår undtagen på halsen.
13. Den meget rige borger i Wittenberg Bartholemæus Vogel døde.
14. Der blev anstillet undersøgelse mod flacianerne.
24. Vi så i Wittenberg, hr. dr. Simon Simonius Luca, den meget berømte professor i filosofi.
29. Mag. Peder Sørensen, mag. Hans Filipsen de Prato, som skulle til Köln, kom til Wittenberg.

Maj.

2. Jeg afgav blod, efter at mag. Peder Sørensen Ribe havde åbnet en vene for mig.

1569.

4. Expatiabar Lipsiam cum

M:Petro Seuerino }
M:Iohanne Philippo } equitibus
M:Iacobo Mathiæ
M:Desiderio Fossio
M:Iohanne Hemmingio

9. Discessit hinc Iohannes Barby ex quo de morte Lagonis Brochenhuss tutoris sui certior factus est.

18. Discessimus Witeberga PR, Inh Ὁεῶ δόξα

19. Fuimus Seruesti.

21. Fuimus Magdeburgi.

24. Fuimus Lunæburgi.

25. Obiit diem suum D.D.Iohannes Albertius, anno ætatis 44, professor Theologiæ et Episcopus Seelandiæ.

27. Venimus Lubecam, vbi commorati sumus in sextum diem.

Juni.("Skersommer")

1. Obiit Robert Geispuscher, peritus Chirurgus, Ripis hydropisi et morbo icterico et Skørbug.

2. Expatiati sumus Tramindam et sub vesperam conscendimus nauem.

4. Ea vespera venimus Hafniam, qua eadem nocte Iohannes Hemmingius compleuit annos XIX et pater D.D.Nic:Hemmingius LVI.

4. Jeg tog til Leipzig med mag.Peder Sørensen, mag.Hans Filipsten (de Prato)-ryttere. mag.Jacob Madsen(Århus), mag.Desiderius Foss, mag.Hans Hemmingsen.

9. Hans v.Barby rejste herfra, efter at han havde fået sikrere efterretning om sin formynder Lave Brockenhuuses død.

18. Vi Peder Hegelund Ribe og Hans Hemmingsen forlod Wittenberg, Gud ske lov.

19. Vi var i Zerbst.

21. Vi var i Magdeburg.

24. Vi var i Lüneburg.

25. Hr.dr.Hans Albertsen, professor i theologi og Sjællands biskop, døde, 44 år gammel.

27. Vi kom til Lübeck, hvor vi opholdt os til den 6.dag.

Juni.

1. Ruprecht Geispuscher, den dygtige kirurg, døde i Ribe af vattersot og slagtilfælde og skørbug.

2. Vi tog til Travemünde, og om aftenen gik vi om bord.

4. Den aften kom vi til København, og samme nat fyldte Hans Hemmingen 19 og hans fader hr.dr.Niels Hemmingsen 56 år.

1569.

7. Initæ rationes cum ἐπιεικείῃ paterna.
9. Natalis meus anno Christi 1542. Isto itaque die beneficio Dei compleo annos XXVII.
Viuo quidem ærumnas inter lapsusque frequentes.
Viuo tamen; vita hæc quantula quam misera est.
Vincam, etiam moriens, victum a te, Christe, Draconem,
Et meus iste aliqua parte triumphus erit.
Vivam, et totus humo nouus efflorebo, mihi
Tunc erit æternum viuere vita Deo.
16. Soluit e portu classis nostra XXX bene instructarum nauium.
21. Profectus sum Hafnia et comitem itineris habui D.Eneualdum Gregorij.
26. Neoburgi diuertimus ad Sontag Skomacker.
27. Futura comitia Othoniæ et conuentio quædam inter Commissarios Sereniss: Regis nostri et Ducum Holsatiæ. (Ordene i notitsen er efter Othoniæ tilføjet senere).
29. Obiit diem suum D.Otto Krumpen.
30. Veni Ripas, vbi reperi incolumes parentes. Θεῶν χάρις

Juli. ("Ormemaaned")

1. Obiit Relloff Nielssen.
5. Delati sunt libri mei Hamburgo Ripas.

-
7. Regnskabsaflæggelse påbegyndt med rimelighed fra faderen(Niels Hemmingsens) side.
9. Min fødselsstund i Kristi år 1542. Således fylder jeg på den dag ved Guds velvilje 27 år.
Jeg lever nok blandt kummer og hyppige fald,
Jeg lever dog; hvor ringe dette liv er, hvor ulykkeligt det er!
Selv døende vil jeg besejre slangen, der er besejret af dig, Kristus,
Og den triumf vil være min i nogen måde.
Jeg vil leve og hel og ny vil jeg opstå af jorden, og jeg vil da leve evigt i livet for Gud. (Se tillæg).
16. Vor flåde på 30 veludrustede skibe løb ud fra havnen.
21. Jeg tog fra København og havde som rejseselskab hr.Enevold Gregersen.
26. Vi tog i Nyborg ind hos Sontag Skomacher.
27. Der skal være møde i Odense og overenskomst mellem vor konges strålende udsendinge og hertugerne af Holstens.
29. Hr.Otto Krumpen døde.
30. Jeg kom til Ribe, hvor jeg fandt mine forældre raske, Gud være lovet.

Juli.

1. Relluf Nielsen døde.
5. Mine bøger blev sendt fra Hamburg til Ribe.

1569.

- 7.(vel her) Commissarij et Legati Regis Daniæ et Ducum Holsatiæ conuenerunt Ottoniæ propter controuersiam de feudo Slesuicensi, quem Holsati acceptum ferre nolunt Coronæ Daniæ, totaque controuersia reiecta est in aliud tempus, nimirum post biennium denuo agenda. Gott hilff.
8. Ottens marckends
9. Appulit classis nostra Reualiam, vsa densis nebulis.
22. Obiit vxor D.D.Pauli Eberi Witebergæ.
25. Konning Frederich den Anden stiftede i dette aar 1569 frit gods och rente til hundrede studenters vnderholdning i Kiøbenhaffns vniuersitet.
26. Conuiuio exceptit M.Paulus Mathiæ Canonicos et Senatores præcipuos.
27. Profectus est Hafniam Petrus Olaus suo et Capituli nomine deferebatque ipsorum tributum 800 Ioachimicos.
29. Rationes inter Mathiam Anchersen Stigtschriffuer et Marine Klynes.
31. (Tegnet et bæger).

August.("Høstemaaned")

3. Electus est in Superintendentem Ecclesiarum Ripensium M.Iohannes Lagonius. Faxit Deus vt Ecclesiæ et ipsi sit salutare. (Denne sætning er senere tilføjet).
7. Sed literis tum Hafnia perscriptis ad M.Thomam significatum est, regia voluntate designatum esse M.Iohannem Thomam.

-
7. (vel her) Kongen af Danmarks kommissærer og udsendinge mødtes i Odense med hertugerne af Holstens på grund af strid om det slesvigske len, som holstenerne ikke vil skylde den danske krone, og hele striden er blevet udsat til en anden tid, idet den visse- lig efter to års forløb påny skal forhandles. Gud hjælpe.
 9. Vor flåde løb ind til Reval i ly af tæt tåge.
 22. Hr.dr.Paul Ebers hustru døde i Wittenberg.
 26. Mag.Poul Madsen modtog som gæster ved et gæstebud kannikerne og fremtrædende rådmænd.
 27. Peder Olufsen drog til København på egne og kapitlets vegne og medførte deres tribut på 800 joachimsthaler.
 29. Regnskabsaflæggelse påbegyndt mellem Mads Ankensen, stiftsskriver, og Marine Klyne.

August.

3. Mag.Hans Lugesen blev valgt til biskop i Ribe. Gud give, at det vil blive til gavn for kirken og ham selv.
7. Men gennem brev, der er sendt til mag.Thomas(Knudsen) fra København, er det blevet meddelt, at mag.Hans Thomesen er blevet udnævnt ved kongelig vilje.

1569.

11. Profectus sum Ripis Hafniam, maxime quidem Patris gratia, vt exigere 350 Ioachimicos, qui debebantur ipsi propter Navem regi concessam à Iohannes Klyne.
(Ordene fra maxime og notitsen ud er senere tilføjet).
18. Veni Hafniam et diuerti ad D.D. Nicolaum Hemmingium.
21. (vel her) Scripsi domum per Michel Thomssen.
22. Literas reddidi a Patre D.Iohanni Skowgard.
23. Reddidi et D.Petro Oxe.
24. Responsum tuli: Som Gud, der er icke nu raad tyll penning.
Et istis diebus classis nostra in portum appulit, naues piraticas secum adducens X et alias onerarias in portu Riualiensis captas complures.
27. Conueni D.D.Erasmus, a quo amicum et prudens responsum rettulli.
28. Perscriptum M.Ioh: Lagonio vt veniat.
Redierunt ex Schania D.Iohannes Friis, Georgius Rosenkrantz, Petrus Bild, Nicolaus Koes, collucuti cum Suecus, adeoque ita discessum est, vt bellum sit redintegrandum.
29. Visa est stella in medio coeli non procul à Sole versus boream, ipso meridiano tempore sudoque coelo hora XII Hafniæ.
30. Venit Hafniam M:Paulus Mathiæ Strobisus.

-
11. Jeg tog fra Ribe til København, især da for fars skyld, for at jeg kunne inddrive 350 joachimsthaler, som skyldtes ham for et skib, der var overladt til kongen af Jens Klyne.
 18. Jeg kom til København og tog ind hos hr.dr.Niels Hemmingsen.
 21. Jeg skrev hjem gennem Mikkel Thomsen.
 22. Jeg afleverede et brev fra far til hr. Hans Skovgård.
 23. Jeg afleverede også (et) til hr. Peder Okse.
 24. Jeg fik svaret: etc.
I disse dage løb vor flåde ind i havnen, medførende lo sørøver-skibe og adskillige andre, nemlig nogle fragtskibe, som var blevet taget i Revals havn.
 27. Jeg talte med hr.dr.Rasmus(Katholm), af hvem jeg fik et venligt og klogt svar.
 28. Det er blevet meddelt mag.Hans Laugesen, at han skal komme.
Hr.Johan Friis, Jørgen Rosenkrantz, Peder Bille, Niels Kås, der havde forhandlet med svenskerne, vendte tilbage fra Skåne, og man skiltes ligefrem på den måde, at krigen skal genoptages.
 29. En stjerne er set midt på himlen ikke langt borte fra solen i retning mod nord, selv ved middagstid, og med klar himmel kl. 12 i København.
 30. Mag.Poul Madsen Strøby kom til København.

1569.

September. ("Fiskemaaned")

8. Obiit diem vir pietate virtute et doctrina præstans, M.Canutus Petreus Ripensis, Lector S.Theologiæ in' illustri coenobio Suora A^o XXX° ætatis.
11. (el.12.) Obiit vxor Nicolaj Foerd Bibliopolæ Hafniensis. Rex traiecit i Schaniam.
14. Rediit Helsingora Hafniam M:Iohannes Lagonius, confirmatus a Regia maiestate Episcopus Ripensis, cumque ipso D.Iacobus Seuerinus et D.Iacobus Vardensis.
17. Profecti sumus Hafnia:
D.M.Ioh:Lagonius Rip:Epis.
D.Iacobus Seuerinus Rip:
D.Iacobus(âb.plads)Vardensis
D.Nicolaus Gregorii
et Ego PR.
24. Venimus omnes Ripas præterquam Episcopum, qui statim nos subsecutus est ad diem 26.Sept.

Oktober ("Sædemaaned")

6. Expatiatum sum cum M.Iacobo Mathiæ Velleiam ad Lupulodemiam et diuertimus ad D.Nicolaus Buck, à quo sumus humaniter lautèque accepti.
9. Velleiæ tum primò omnium concionem habui ad sacra vespertina ex initio 1.Cor.1. ξὺν θεῶ

-
8. Mag.Knud Pedersen(Boesen)Ribe, lektor i den hellige theologi ved det berømte Sorøkløster, døde 30 år gammel, en mand, fremragende ved fromhed, dygtighed og lærdom.
 - 11.(el.12.) Den københavnske boghandler Klaus Føerds hustru døde. Kongen tog over til Skåne.
 14. Mag.Hans Laugesen vendte tilbage til København fra Helsingør, udnævnt af kongelig majestæt til biskop af Ribe, og med ham hr. Jacob Sørensen og hr.Jacob(Pedersen)Varde.
 17. Vi tog fra København:Hr. mag.Hans Laugesen, biskop af Ribe, hr. Jacob Sørensen Ribe, hr. Jacob(Pedersen)Varde, hr. Niels Gregersen og jeg, Peder (Hegelund) Ribe.
 24. Vi kom alle til Ribe undtagen bispen, som straks fulgte os d. 26.sept.

Oktober.

6. Jeg gjorde en afstikker til Vejle sammen med mag.Jacob Madsen(Vejle) til humlegilde, og vi tog ind hos hr.Niels(Madsen) Buch, af hvem vi venligt og pænt blev modtaget.
9. I Vejle holdt jeg da for allerførste gang prædiken ved aftensangen ud fra begyndelsen af 1.Korintherbrev kap.1. I Guds navn.

1569.

12. Reuersi sumus Ripas.

16. Augustis ceremoniis consecratus et declaratus est Episcopus Ripensis M.Iohannes Lagonius à M:Chiliano Iulio Episcopo Wiburgensi. Quod bene vertat Ecclesiam.

28. Dies natalis Ottonis Christophori Rosenkrantz Holgeri F.Bygholm.

November ("Slactemaaned").

1. Concionem habuit M.Iohannes Lagonius.

4. Incendio consumtæ sunt aliquot domus Ripis sex boeder om vid Korsbrødregaard, et unus homo ruina Camini oppressus.

6. Nocte ea, quæ secuta est diem Dominicum inter 2 et 3 piè obdormiuit honestissima matrona Helena Timdaatter vxor M:Iohannis Cancellarij Archidiaconj Ripensis.

8. Sepulta.

9. Negocium cum duro Aulico.

12. Transactum inter M:Iohannem Lagonium et M:Laurentium Ægidium, Item inter hunc et me.

Nocte consecuta diem 12 Nou.peperit Fratria mea Anna Christiani vxor infantulam primogenitam.

Tristissimi rumores Ripas allati de irruptione in Schaniam facta Et trium vrbium incendio Sedecim arcium, quodque perierint naues onerariæ LXIII.

12. Vi vendte tilbage til Ribe.

16. Ved højtidelige ceremonier blev mag.Hans Laugesen indviet og indsat som biskop af Ribe af Kjeld Juel, biskop af Viborg. Gid det må være til lykke for kirken.

28. Otto Kristoffer Rosenkrantzes fødselsdag, Holger på Bygholms søn.

November.

1. Mag.Hans Laugesen prædikede.

4. Adskillige huse i Ribe er blevet fortæret af ild, seks boder om ved Korsbrødregård og et menneske er blevet knust ved sammenstyrtning af skorstenen(egl.ovnen).

6. Den nat, som fulgte efter søndag, mellem 2 og 3, døde fromt den meget ærbare kone Ellen Timsdatter, hustru til mag.Jens Kansler (Viborg), ærkedegn i Ribe.

8. Hun blev begravet.

9. Besværlighed med en plump hofmand.

12. Overenskomst mellem mag.Hans Laugesen og mag.Laurids Gødesen, ligeledes mellem denne og mig.

Den nat, som fulgte efter d.12.november, nedkom min svigerinde, Anne, Kristens hustru, med sit førstefødte pigebarn.

Meget sørgelige rygter er bragt til Ribe om indfald i Skåne og afbrænding af tre byer og 16 borge, og at 63 fragtskibe er gået tabt.

1569.

15. Suscepi scholæ Ripensis moderationem.
16. Ordinatus est Petrus Olaus.
17. Prosodia et Elegia 2 de tristib.
22. (vel her) De Imitatione et elegantia carminis.
23. Reuersus est pater meus domum ex Bøgild.
- 23.el.24. Abortiit Sophia vxor M:Laurentii Ægidii, cuius infantuli funus ego ad sepulturam detuli.
27. Argumentum carminis.

December ("Christmaaid")

1. Traditi fratrem meum curæ Iohannis Albinj.
4. Decantetur in templo Decalogus: Gud Fader vdi Himmerig.
6. Distribui Eleemosynam i Schola mihi à M:Iohanne Archidiacono traditam, sc. x mk.d et 27½ vlnas lereth aff Niels Ebbessens gaard.
11. Kom, hedningers frelser sand.
O, stjerners skaber.
- 12.-14. Λιτανείαι
18. Kyrie.
Christum vi skulle loffue, 4.
Christus aff Gud faders hierte.

-
15. Jeg overtog ledelsen af skolen i Ribe.
 16. Peder Olufsen er ordineret.
 17. Prosodi og to sørgedigte af (Ovids) Tristia.
 22. (vel her) Om verseefteligning og elegant versbehandling.
 23. Min far vendte hjem fra Bøgild.
 - 23.el.24. Sofie, mag.Laurids Gødesens hustru, aborterede, hendes lille drengs lig stedte jeg til jorden.
 27. Emne til digterisk behandling.

December.

1. Jeg overgav min broder til Jens Hvids omsorg.
4. I kirken skal de lo bud afsynges: etc.
6. Jeg fordelte den almisse i skolen, der var overgivet mig af mag. Jens(Viborg), ærkedegn, nemlig lo mark dansk og 27½ alen lærred af Niels Ebbesens gård.
- 12.-14. Litanier.

1569.

25. Den signede dag er oss, 9.

En Iomfru fød ith.

Al den ganske christenhed.

Puer natus in betlehem.

Loffuet vere du Iesu Christ - 21.

Fra himmelem høith kom - 23.

Herodes hui frycter - 27.

Esaias den prophet - 125.

Definitionum Theologicarum Philippi explicationem institui,
hora 4.

26. Manè ablegau Petrum Møborg Haderslebiæ cum literis et pecunia
mittenda M:Desiderio Witebergam.

Bag i almanakken:

Anno 1568 kom Iffuer vdy tieniste på Kiøbenhaffns slott och bleff
fitalie schriffuer.Och kom Iørgen i tieniste hoss Frue Gørild
her Lawe Trudssens i Skone.

25. Puer natus etc.= Et barn er født i Bethlehem.

Jeg begyndte på forklaringen af Philip(Melanchtons) theologiske
definitioner, den 4.time.

26. Om morgenen sendte jeg Peder Møborg til Haderslev med brev og
penge, som skulle sendes til Wittenberg til mag.Desiderius(Foss).

1570.

Januar.

1. Herodes hui - 27.
Hui storme och - 29.
8. Iesu Christ, som mandom - 25.
A sacris vespertinis disputatum I^o in schola Ripensi de definitione Dei.
11. Ordinatus est Ioh:Buck minister verbi Dei.
15. O Iesu bold med - 37.
Profectus est Dom.Episcopus ad Sepulturam Olai Munck.
17. Incoauimus Rudimenta Despauterij et Miscellanea colloquiorum pueritium Lossij.
22. En visse tale - 34.
29. Med gled och fre(d)
Disputatum in Schola Ripensi Secundo de Personæ definitione et trium personarum diunitatis.
30. Scripsi Hafniam cum Mathia.
Venit Ripas patruus meus Petrus Hegelund.

Februar.

6. Obiit Koagiæ D.Iohannes Friis Cancellarius.
19. Profecti sunt Hafniam euocati ad Comitiam:
M:Ioh:Lagonius
M:Ioh:Suaningius
M:Iacobus Mathiæ
Iens Hegelund cos.
Hans Fanninge.
22. Commigraui Pugordiam.

Januar.

8. Ved aftengudstjenesten blev der for første gang i Ribe skole disputeret om definitionen af Gud.
11. Jens Buch blev ordineret til Guds ords tjener.
15. Hr.bispen drog bort til Oluf Munks begravelse.
17. Vi begyndte på Despauterius' Rudimenta og Lossius' Samlinger af barnlige samtaler.
29. For anden gang i Ribe skole blev der disputeret om definitionen af personlighedens begreb og Treenighedens tre personer.
30. Jeg skrev til København med Mads.
Min farbroder Peder Hegelund kom til Ribe.

Februar.

6. Kansler hr.Johan Friis døde i Køge.
19. Mag.Hans Laugesen, mag.Hans Svanning, mag.Jacob Madsen(Vejle), Jens Hegelund, borgmester, Hans Fanninge drog til København, kaldt til møde.
22. Jeg flyttede til Puggård.

1570.

Marts.

21. Paulus Vein abdicavit se officio Hypodidascalli, inque huius locum suffectus est Iohannes Reisenerus Ripensis.
26. ἑδημογόρουσ ad vespertina sacra.
29. χειροθεσία M: Laurentij Ægidij et D.Danielis Michaelij Hiardrup.

April.

1. Sepultus Lille Thomes ciuis Ripensis grandæuus.
2. Sepulta Catharina Laurentij Theogari institoris.
13. Nicolaus Vincentius abdicavit se officio Hypodidascalli Secundarii suffectusque est Nicolaus Iohannis Vardensis.
23. Piè et placidè in fiducia et inuocatione D.N.Iesu Christi obiit Soror mea Maria anno ætatis XXVII°, cum vixisset in coniugio annos VII, relicta filiola.

Maj.

1. Scholasticum festum: At føre sommer i by; och war Maigreffue Fridericus M: Ioh:Suaningij filius, cuius parentes, præterquam quod Collegis conuiuium opiparum seorsum instruxerunt, in coenam scholasticorum dederunt 18 mk.d., noch ipsa Maria $\frac{1}{2}$ dl.
16. Profectus est frater meus Iohannes Hafniam cum Petro Martino Hegelund.

Marts.

21. Poul Vejen nedlagde sit embede som hører, og i hans sted er indsat Jens Reisener Ribe.
26. Jeg prædikede ved aftensangen.
29. Mag.Laurids Gødesens og hr.Daniel Mikkelsen Hjarups præstevielse.

April.

1. Lille Thomes, den alderstegne borger i Ribe, blev begravet.
2. Begravet blev Karen, Laurids Thøgersen Kræmmers.
13. Nikolaj Finsen frasagde sig sin stilling som hører i anden klasse, og Niels Hansen Varde blev ansat i stedet for.
23. Fromt og roligt i tillid til og i påkaldelse af Vor Herre Jesus Kristus døde min søster Maria in sin alders 27.år, da hun havde levet i ægteskab i 7 år; hun efterlod sig en lille datter.

Maj.

1. Skolefest: at føre sommer i by; og var majgreve Frederik, mag. Hans Svannings søn, hvis forældre foruden at have givet et overdådigt gæstebud til kollegerne gav 18 mark dansk til elevernes måltid, yderligere Marine selv $\frac{1}{2}$ dl.
16. Min broder Hans drog til København sammen med Peder Mortensen Hegelund.

1570.

Juni.

8. Venerunt Ripas:
M:Iohan:Thomas
M:Georgius Erichius
M:Paulus Thomas.
10. Profectus est M:Georgius.

Juli.

23. Nuptiæ M:Caspari Mule Ottoniæ.
25. Remisit Gregers Trudssen paa Woeseborg filium suum Melchiorem in scholam Rip: tradiditque etiam priuatæ meæ disciplinæ.

August.

6. Repotia.
16. Disputatum est de Boni Malique definitionibus et diuisionibus.
20. Placide animam Deo reddidit Anna vidua, olim vxor M:Iohannis Tausani Episcopi Ripensis.

September.

8. Nundinæ.
12. Sponsalia Christiani Lagonis et Mariæ Bagonis filia.
Nocte subsecuta diem XII Septembris Hafniæ delecta et humi constrata est domus Petri Oxe, 35 fag lang, siue turbine siue a malo spiritu.

Juni.

8. Mag.Hans Thomesen, mag.Jørgen Eriksen, mag.Poul Thomsen kom til Ribe.
10. Mag.Jørgen(Eriksen) drog bort.

Juli.

23. Mag.Kaspar Mules bryllup i Odense.
25. Gregers Trudsen(Ulfstand) på Vosborg sendte sin søn Melchior i Ribe skole, og han overgav ham også til min private undervisning.

August.

6. Andendagsgilde.
16. Der blev disputeret om det godes og det ondes begrebsbestemmelser og inddelinger.
20. Roligt overgav enken Ane sin sjæl til Gud, hun, der fordem var Ribe-bispen mag.Hans Tausens hustru.

September.

8. Marked.
12. Trolovelse mellem Kristen Laugesen og Marine Baggesdatter.
Den nat, som fulgte efter d.12.september, er i København Peder Okses hus, 35 fag langt, styrtet sammen og jævnet med jorden, enten af en stormvind eller en ond ånd.

1570.

15. Profectus est D.Iohannes Stage, per quem scripsi M:Nicolao Coldingensi. (D. ligesom indskudt).
18. Peder Schriffuer.
20. Natus est M: Iacobo Mathiæ filius, cui inditum nomen Petri.
24. Nuptiæ M:Iohan:Vibergii Archidiaconi et Mariæ Lambertia.
30. Natus Olao Nicolao filius Nicolaus, qui post triduum obiit.

Oktober.

8. Erasmus Canick captiuus triduum.
11. Nicolaus Krag dedit se in viam Hafniam, profecturus Witebergam.
15. Nuptiæ D.Petri Olaj.
20. War de tiænere aff Hodeskow hoess mig, och skulle de 2, som er Mads Leerckholtt oc Frantz (åben plads) møde i Ribe pa(a) mandag 8 dag, dett er 30 die Octobris.
23. Auspicatus sum prælectionem Terentij tribus classibus proponendam.

November.

1. Inundatio detrimentosa Ripis - in Frisia, in Belgico.
5. Nuptiæ Christiani Lange et Barbaræ filia Iuari Wind.
19. Celebratæ sunt Hafniæ nuptiæ M:Erasmi Catholmij professoris Dialectici, qui duxit in vxorem honestam virginem Elizabetham filiam Iacobi Hasenbart, olim Chirurgi regij.

-
15. Hr.Johannes Stage drog af sted, gennem hvem jeg skrev til mag. Niels Kolding.
 20. Der er født mag.Jacob Madsen (Vejle) en søn, som fik navnet Peder.
 24. Ærkedegn mag.Jens Viborgs og Marine Lambertsdatters bryllup.
 30. Der er født Oluf Nielsen en søn, som døde efter 3 dages forløb.

Oktober.

8. Rasmus Kannik er blevet taget til fange efter 3 dages forløb.
11. Niels Krag, som skulle til Wittenberg, begav sig på vej til København.
15. Hr.Peder Olufsens bryllup.
23. Jeg fik godt begyndt på gennemgang af Terents forelagt for de tre(øverste) klasser.

November.

1. Skadelig oversvømmelse i Ribe - Frisland (og) i Belgien.
5. Christian Langes og Barbaras, Iver Vinds datters bryllup.
19. Professor i dialektik, mag.Rasmus Katholm fejrede sit bryllup i København, han tog til ægte ærbar jomfru Elizabeth, datter af Jacob Hasebard, fordum kongelig kirurg.

1570.

26. Nuptiæ Lawritz Thøgerssens institoris oc Ingeborrig Lambersdaatters (sic).

December.

7. Distribui Eleemosynam scholasticis mihi traditam a M:Ioh: Archidiacono, sc.VIII marck dansk, 22 allen lerett, 12 allen wadmæl.
17. εὐαγγέλιον de Pace et transactione inter regem Daniae et Sueciae.
20. Desponsata est Birgitta Georgij Petri Twe Christenssen.
Piè obiit Petrus Georgii illius Frater.

26. Laurids Thøgersen Kræmmers og Ingeborg Lambertsdaatters bryllup.

December.

7. Jeg fordelte den almisse til eleverne, som var overdraget mig af mag. Jens (Viborg), ærkedegn, nemlig etc.
17. Godt budskab om fred og overenskomst mellem kongen af Danmark og (kongen) af Sverige.
20. Birgitte, Jørgen Pedersen (Rentemesters), trolovet med Tue Kristensen.
Peder (Jørgensen), hendes broder, døde fromt.

1571.

Deus vndeunque iuuat, si modo propitius.

Januar.

ἔλεε θεε̅, ἕμε χερε, φερε με.

1. Confossus est ciuis honestus Iep Knussen præter omnem suam culpam ab Aulico quodam Broer Thielophssen, vnde fere ex(s)tetisset
εταεις των πολιτων
4. Imperata pecunia Rusticis Ciuibus et Sacerdotibus, quam paulo post dependerunt.
6. Missio facta Militum extraneorum Germanorum et Scotorum, sed his tamen concessa hyberna, quod mare adhuc esset innaugabile.
8. Distribuimus pecuniam collectam

Cantoribus	{ Primo	ordini Canentium
	{ Secundo	
	{ Tertio	

Et summa omnium fuit 64½ daler in moneta nostrati.

14. Diuerterat Ripas cum Axello Weffart Dioeceta, Otto Brockenhuus, regiæ scripturæ magister seu Quæstor. Nam his duobus negocium commissum fuit stipendia militibus mumerare et exautoratos dimittere.
18. Nunciatum est obiisse præstantem virum M.Paulum Noulomagum, qui multos annos docuit Euangelium Iesu Christi in aula Regis Daniæ et ipsi Christiano, dum vixit, fuit carissimus.

Gud hjælper fra alle steder, hvis han blot er nådig.

Januar.

Hav medynk med mig, Gud, tag mig ind i din omhu, bær mig på din hånd. (Se tillæg).

1. Hæderlig borger Jep Knudsen er uden egen skyld blevet gennemboret af en hofmand, Broder Tjellefsen, hvoraf der nær var opstået borgeroprør.
4. Penge er blevet udskrevet fra bønder, borgere og præster, som de betalte lidt senere.
6. Fremmede soldater, tyskere og skotter, er blevet afskediget, men en vinterlejr er blevet dem tilstået, fordi havet hidtil ikke skulle være sejlbart.
8. Vi fordelte de indsamlede penge

til sangerne	{ første	orden af sangerne
	{ anden	
	{ tredie	

Og summen af alt var i vor egen mønt 64½ daler.

14. Otto Brockenhuus, rentemester, var taget til Ribe sammen med lensmanden Axel Viffert.Thi det hverv var overdraget disse to at udbetale sold til soldaterne og at sende de afskedigede soldater bort.
18. Det er blevet meddelt, at den fremragende mand mag.Poul Noviomagus er død, han som igennem mange år udbredte Jesu Kristi evangelium ved kongen af Danmarks hof og som, medens han levede,var Christian (III) meget kær.

1571.

24. χειροθεσία

25. Obiit diem suum M:Chilianus Iulius episcopus Viburgensis.

Februar.

3. Soluebatur frigus diuturnum, quod duo amplius menses durauerat.

25. Iep Var fick Darum sogn, Iacob Carl:fick Follð(ing) oc Malt.

Marts.

Nederst på siden 1.-18.: Iens Iacobssen fick Ierne sogn.

7. Placidissime in inuocatione filij Dei animam Deo reddidit Doctrina, prudentia et virtute vir præstans Olaus Petri, consul Ripensis, qui id muneris administravit annos XXIIII, sc.iam inde ab obitu Georgii Iulij, cui suffectus erat 1546.

Eodem XVII(sic) die ad vespas grauius quam antea pater meus ægotari incepit. (På almanakkens trykte side): Pater panicu laboravit et desperatus fuit vitæ.

9. Venit Ripas Vilhelm Piphering, cui condidimus χειρογραφα 1582 dl.

10. Fratres (me)æ domi.

12. Stephanus Lagonius profectus.

16. Discessit hinc Witebergam Christianus Iohannis Ripensis, cum apteà abiisset Stephanus Lagonius per quos scripsi Witebergam.

17. Scripsi M:Nicolao Coldingensi et D.D. Paulo Mathiæ de negotio Darum.

24. Præsteindvielse.

25. Mag.Kjeld Juel, biskop af Viborg døde.

Februar.

3. Den langvarige kulde, som havde varet godt to måneder, holdt op.

Marts.

7. Oluf Pedersen, borgmester i Ribe, en mand, der var fremragende ved lærdom, klogskab og dygtighed, overgav meget roligt sin sjæl til Gud under påkaldelse af Guds søn; han havde forrettet sit hverv i 24 år, nemlig allerede fra Jørgen Juels død, som han kom i stedet for år 1546.

Samme dag d.17.(?) om aftenen blev min far alvorligere syg end tidligere.

(På almanakkens trykte side): Far blev grebet af panik og fortvivlede for sit liv.

9. Vilhelm Piphering kom til Ribe; til ham affattede vi et bevis på 1582 daler.

10. Brødrene hjemme hos mig.

12. Steffen Laugesen rejst bort.

16. Kristen Johansen Ribe drog bort til Wittenberg, medens Steffen Laugesen tidligere var taget af sted; gennem dem skrev jeg til Wittenberg.

17. Jeg skrev til mag.Niels Kolding og hr.dr.Poul Madsen om Darum-sagen.

1571.

18. Iohannes Hegelund pater meus, variam in vita expertus fortunam, iam tum vitæ huius pertæsus et toto ad coelestem patriam anhelans, in fiducia et ardentj inuocatione Filij Dei placidissimè obdormiuit, quem quidem ereptum nobis dolemus, sed miseriis malisque omnibus ereptum gaudemus.
21. Humatus.
S.Bendz drefft.
24. Maria: M.Ioh:Suaningij vxor laborare incepit Febri.
- 26.-28. λιτανείαι
27. Dedit se in viam Christianus frater meus Hafniam, expediturus negotia, quorum ipsius et omnium nostrum, qui fratres sumus, interest; τῷ κόσῳ ἀποκρινοίτ' ἂν ἡ τύχη
31. Profecti sunt à nobis Iørgen oc Hans, fratres mei, Bøgild et nescio quo.

April.

5. Per Heroldum et 4 Buccinatores firma pax proclamata est Hafniæ.
6. Obiit M:Georgius Erasmus Schanus minister verbi Dei et Pastor Ottoniæ.
Forte M:Georgius obiit.

-
18. Min far, Jens Hegelund, sov ind meget roligt og i tillid til og med brændende påkaldelse af Guds søn efter at have fristet en vekslende skæbne i livet, nu ked af dette liv og af hele sit hjerte higende mod det himmelske fædreland; vi sørger rigtignok over, at han er revet bort, men vi glæder os over, at han er taget bort fra alle ulykker og alt ondt.
21. Han blev begravet.
24. Marine, mag.Hans Svannings hustru, begyndte at blive syg af feber.
- 26.-28. Litani.
27. Min broder Kristen begav sig på vej til København for at udføre nogle hverv, som han og alle vi, der er brødre, er interesserede i; der er en god chance for, at det, der kommer ud af det, vil stå i et rimeligt forhold til det besvær, vi har haft.
31. Mine brødre Jørgen og Hans er taget fra os til Bøgild, og så ved jeg ikke hvorhen.

April.

5. Gennem herold og fire hornblæsere blev en varig fred proklameret i København.
6. Mag.Jørgen Rasmussen Skåning, Guds ords tjener og pastor i Odense, døde.
Mag.Jørgen(Skåning) døde ved et tilfælde.

1571.

7. Euocati sumus aliqui til Wilsleff til M:Claus, som loe hordelig siug.
Ad vesperam reuersi sunt mercatores plerique fra Hamborg.
9. Commigrauit nouerca mea in ædes antiquas.
10. Venit Ripas Anne Chresten Pederssens fra Aalborg, mater nouercæ meæ.
11. Ordinatus Her Niels Knudssen til at vere fru Rigborres prest.
Fick Iacobus Iandrup sin pasbord oc dag, en moneds dag.
12. Venit Ripas Tve oc Thomes Iørgenssen.
Fui apud Petrum Martini.
14. Reuersus est Hafniâ Christianus frater meus re vtcunque expedita.
15. Obiit M:Claus Nielssen sognprest vdy Wilsleff Auunculus meus magnus, qui fuerat in ministerio annos XXXV.
17. Honorificè traditus est sepulturæ M:Claus.
18. Ordinatus est M:Nicolaus Klaussen, vt succederet Patri in officio.
21. Venit D.D.Paulus Mathiæ Strobisius Haderslebiam.
- 24.-27. Storm.
24. Paa denne nat forgickis ni effuer, naues piscatoriæ, oc war paa huer effuer 12 mend, dett er tilsammen lo8 mend.
25. 50 Milites bleff lagd her i borgleie.

-
7. Vi blev kaldt nogle stykker til mag.Klaus(Nielsen Gørding) etc.
Om aftenen vendte flere købmænd tilbage fra Hamborg.
 9. Min stedmoder flyttede ind i det gamle hus.
 10. Anne Kristen Pedersens fra Ålborg, min stedmoders moder, kom til Ribe.
 12. Tue(Kristensen) og Thomas Jørgensen kom til Ribe.
Jeg var hos Peder Mortensen(Hegelund).
 14. Kresten, min broder, vendte tilbage fra København, da sagen var blevet ordnet så godt som muligt.
 15. Mag.Klaus Nielsen(Gørding), sognepræst i Vilslev, døde, min grandonkel, som havde været i embede i 35 år.
 17. Mag.Klaus(Gørding) blev med hæder stedt til jorden.
 18. Mag.Niels Klausen(Vilslev) blev ordineret, således at han kunne følge faderen i embedet.
 21. Hr.dr. Poul Madsen Strøby kom til Haderslev.
 24. naues piscatoriæ = fiskeskibe.
 25. 50 soldater etc.

1571.

27. Bleff forordinerit til at haffue kost i Kloster:

(Overstreget)	{ Ionas Nicol: }		{ Ioh:Reiseneri
(Overstreget)	{ Nicol: Mar: }	loco	{ Gregorii Bernd(?)
	{ Marcus Nic: }		{ Iacobi Iandrup

oc til halff kost

{ Christi: And:Rincopensis
{ Nicolaus Wotrup
{ Laurentius ædituus (Overstreget)

28. Venit Ripas M:Andreas Seuerinus Velleius et Her Niels Buck, Oluff Iørgensen.

(Ordene fra et og notitsen ud er tilføjet senere).

Controuersia Petri Bagoni cum Paulo Iohannis.

Foer Chresten til Bøgild.

29. Submersus est in Albi nobilis et doctus iuuenis Nicolaus Vlfeld.

Maj.

Øverst på siden 1.-19.: Ny leensmand, loco Axello Weffart suffectus est Ericus Lycke.

1. Ἰ Ἰ Ἰ

Scholasticum festum καὶ ᾠσεεθ εκηγοπηγία et fuit Floriger Lago Iohannis, Episcopi M:Ioh.Lagonii filius.

4. Diuertit Ripas D.D.Paulus Strobis

M:Erasmus Katholmius, cum vxoribus suis.

27. Blev forordnet til at have kost i Kloster:

Jonas Nicolajsen	} i stedet for	{ Jens Reisener
Niels Mortensen		{ Gregers Bernd(?)
Markvard Klausen		{ Jacob Jandrup

og til halv kost

{ Kristen Andersen Ringkøbing
{ Niels Votrup
{ Laurids Kirketjener.

28. Mag.Anders Sørensen Vedel og hr.Niels Buch, Oluf Jørgensen kom til Ribe.

Peder Baggesens strid med Poul Hansen.

29. Den lærde unge adelsmand Niels Ulfeld druknede i Elben.

Maj.

Øverst på siden 1.-19.: Ny lensmand, Erik Lykke, kom i stedet for Axel Viffert.

1. Anne(Jensdatter Holm)

Skolefest og ligesom løvhyttefest, og var Lauge Hansen(Laugesen), biskop mag. Hans Laugesens søn, majgreve.

4. Hr.dr.Poul Strøby, mag.Rasmus Katholm, med deres hustruer, lagde sig ind i Ribe.

1571.

10. Σύγγιτος Μ: Ιακώβου ματθιάδου

13. Π Ψ Π

Nuptiæ Christiani Martini Siøgard scholastici Ripensis in ædibus
M:Casparis Mule.

15. Profecti sunt Hafniam D.D.Paulus et M:Erasmus.

16. Iephtha.

18. Acol:

19. Iephtha.

Scarificatio. (Føjl for Sacrificatio).

D.D.Paulus in Siællandia luxauit femur.

20. Π Ψ Π ἐν τῷ κήπῳ ἐμῷ

27. Π Ψ Π

Nuptiæ D.Grumonis Paulini et Cæciliæ i Giøring.

28. Renunciati Consules duo simul voce Dioecetæ: Sc.Seuerinus Iacobi,
Iohannes Fanninge.

30.el.31. Noui Diaconj seu Procuratores pauperum Petrus Trellund et
Iohannes Bartske.

Juni.

4. Π Ψ Π

Cum aliquot annos consiluisent Theatra Ripis, Tandem hoc anno
qualicunque conatu exhibuimus: 1 die Iephtam G: Buchanani.

10. (Jeg var)mag.Jakob Madsen(Vejles) bordfælle.

13. Anne(Jensdatter Holm)

Kristen Mortensen Søgård, skoleelev fra Ribe, havde bryllup i
mag.Kaspar Mules hus.

15. Hr.dr.Poul (Strøby) og mag.Rasmus (Katholm) drog til København.

18. Den forlorne søn.

19. Oftring.

Hr.dr.Poul (Strøby) forvred låret på Sjælland.

20. Anne(Jensdatter Holm) i min have.

27. Anne(Jensdatter Holm).

Hr. Grumme Poulsens og Cæcilies bryllup i Gørding.

28. Ved lensmandens bestemmelse er der blevet udnævnt to borgmestre
samtidig: nemlig Søren Jacobsen(Stage), Hans Fanninge.

30.el.31. Nye diakoner eller fattigforstandere: Peder Trellund og
Hans Bartske.

Juni.

4. Anne(Jensdatter Holm) hjemme hos mig.

Efter at teateropførelser i Ribe i nogle år havde ligget stille,
opførte vi endelig i dette år, hvordan forsøget nu faldt ud:

1. dag Jephtha af Georg Buchanan.

1571.

5. } 2° et 3° Acolastum, om den forlorne Søn, danske.
6. }

8. Per Christophorum Tabellarium Witebergensem misi Nicolao Krag(io)
19 dl.

13. Controuersia inter Petrum Bagonem et Paulum Iohannis iudicio
diremta Wiburgi.

20. Π Δ Π, παρόντος ἰωάννου Αλβίνου (Tegnet et bæger).

21. Lis de Limite Prati Kockhale Canonicis et Rusticis Melby.

22. Circa hoc tempus reuersi sunt in patriam D.D.Petrus Seuerinus:
Ripensis et D.D.Iohannes Philippus Pratensis.

28. Profectus est Witebergam Absolon Iwel cum Præceptore Iacobo
Holmio.

29.el.3o. Venit Ripas M:Ioh:Thomas.

Juli.

1. Natalis Friderici Regis Daniæ Anno 1534. Hoc itaque die complet
annos XXXVII.

2. Π Δ Π ἐν τῷ σκερῶφι ἐμῷ

5. Venerunt Ripas Anne Hanskon aff Alborg
Henrich Piphering cum vxore
Birgitta et Barbara.

7. Discesserunt. { Birgittæ et
Intellexi abalienatam inter se voluntatem { Tuonis

8. Gennem Christopher(Dänemercker), brevbærer, fra Wittenberg, sendte
jeg Niels Krag 19 daler.

Anne, min svigerinde, drog til Bøgild.

13. Striden mellem Peder Baggesen og Poul Hansen for landstinget i
Viborg.

20. Anne(Jensdatter Holm)(var her), medens Jens Hvid var til stede.

21. Strid om Kokhaleengs grænse mellem kannikerne og bønderne i
Mejlby.

22. Omkring denne tid er hr.dr.Peder Sørensen Ribe og hr.dr.Hans
Filipsen de Prato vendt tilbage til fædrelandet.

28. Absalon Juul drog til Wittenberg sammen med sin præceptor Jacob
Holm.

29.el.3o. Mag.Hans Thomesen kom til Ribe.

Juli.

1. Frederiks,konge af Danmarks, fødselsstund år 1534. På denne dag
fylder han således 37 år.

2. Anne(Jensdatter Holm) på mit værelse (min lejlighed) ovenpå.

5. Anne Hanskone af Ålborg, Henrik Piphering med hustru, Birgitte og
Barbara kom til Ribe.

7. De drog bort.

Jeg har forstået, at Birgitte(Jørgensdatter Rentemesters) og Tue
(Kristensens) tilbøjelighed for hinanden er forsvundet.

1571.

9. Discessit M:Ioh:Thomas Hafniam.
10. Commigravit ἡ ἐνωτὴρ ἐμῆ seu fratria mea Bøgildam.
21. Scripsi Witebergam Nicolao Kragio per Iohannem Laurentij Amerinum.
22. War Gregers Nielssen her, refoget til Bistrup. (Tegnet et bæger).
25. Ordinatus est minister verbi Seuerinus Iohannis Brun til Moltbeck effther H: Oluffs død.
26. Π Δ Π

Avgust.

1. Circa hoc tempus obiit Seffren Seffrenssen Viellæ, M:Andreæ Velleij pater, et post aliquot dies Iens Michelssen Borgmester.
2. Punctione graui laborare incepti ad dextram partem pectoris.
5. Reuersi sunt in Patriam Andreas Krage et Seuerinus Iohannis, Ripenses.
Nuptiæ Michaëlis Ibsens paa Koldborg celebratæ.
6. Niels Seffrenssen, som var kommen fra Holland, drog hjem til Oldborg.
9. Constituebatur dies Nuptiis Christiani Lagonii, sc. (Notitsen er ikke fuldført).
11. Meliusculè habui punctione, Ὡρὴ δόξα
12. Georgius abiit Hafniâ in Noruegiam.

-
9. Mag.Hans Thomesen drog til København.
 10. Flyttede min broders hustru(Anne) eller med andre ord min svigerinde til Bøgild.
 21. Jeg skrev til Wittenberg til Niels Krag gennem Hans Lauridsen Amerinus.
 25. Søren Hansen Bruun blev ordineret til ordets tjener i Maltbæk efter hr.Olufs død.
 26. Anne(Jensdatter Holm).

August.

1. Omkring denne tid døde Søren Sørensen i Vejle, mag.Anders Sørensen Vedels fader, og efter nogle dage borgmester Jens Mikkelsen.
2. Jeg begyndte at lide af et alvorligt stik i højre side af brystet.
5. Anders Krag og Søren Jensen(Holm), ripensere, vendte tilbage til fædrelandet.
Mikkel Ibsen på Koldborgs bryllup blev fejret.
9. Dagen for Kristen Laugesens bryllup blev bestemt, nemlig
11. Jeg havde det bedre med mit stik, Gud ske lov.
12. Jørgen(Hegelund) rejste fra København til Norge.

1571.

13. Conuiua D.Nicolai Gregorii.
Profectus hinc est Torbernus Nicolai Hafniam.
15. Thindgilde til M:Jacobo aff Øster Vedsted.
16. Discessit hinc Bøgildam Andreas Krag, cum quo scripsi Fratri et fratriæ.
Dend afften haffde vi en goed afften. Opskiord gilde.
19. ΠΙΠ πασι, παροργως, ὄικοι μητρος
22. Expatiatum sum Iernwid ad M:Laurentium et Wilsleviam ad M: Nicolaum.
25. Episcopus abiit visitaturus Ecclesias in Synderjudland.
26. Fug apud Petrum Martinum ὄλην τὴν ἡμέραν. Acerbissimus mihi fere in vita dies.
27. Discessit hinc Friderichsburgum Seuerinus Iohannis.
Incoauit D.Iohannes Philippi prælectionem.
29. (Tegnet et bøger).
31. M:Paulus Thomæ profectus est hinc Hafniam aut potius Kalenburgum.

September.

1. Obiit honesta matrona Bolde Seffren Hegelunds hostru vdi Wiborg.
2. Negotium cum Tue et Birgitta dirimendis.
6. Reuersus fuit Torbernus Nicolai Hafniâ.

-
13. Til bords med hr.Niels Gregersen.
Torben Nielsen er draget herfra til København.
 15. M:Iacobo=mag.Jacob Madsen Vejle.
 16. Anders Krag drog herfra til Bøgild, gennem ham skrev jeg til (min) broder(Kristen) og min svigerinde(Ane).
 19. Anne(Jensdatter Holm) tidligt i morges i et flygtigt nu, hjemme hos hendes moder.
 22. Jeg tog en afstikker til Jernved til mag.Laurids(Gødesen) og til Vilslev til mag.Niels(Klausen Vilslev).
 25. Bispen(Hans Laugesen) rejste ud for at visitere kirkerne i Sønderjylland.
 26. Jeg var hos Peder Mortensen(Hegelund) hele dagen. Det var næsten den bitreste dag i mit liv.
 27. Søren(Jensen Holm) drog herfra til Frederiksborg.
Dr.Hans Filipsen(de Prato) begyndte på forelæsning.
 31. Mag.Poul Thomsen drog herfra til København eller snarere til Kalundborg.

September.

1. Den hæderlige kone Bolde, Søren Hegelunds hustru, i Viborg, døde.
2. Besvær med at bringe Tue(Kristensen) og Birgitte(Jørgensdatter Rentemesters) fra hinanden.
6. Torben Nielsen vendte tilbage fra København.

1571.

8. Nundinæ Ripenses.
Obiit Otte Klaussen.
10. Conueni π ζ π
Discessit Twe.
12. Promotio magistrorum:
Ioh:Michaelis (Overstreget)
Ioh:Lang
Bartolomeus
(Åben plads) Noruegius
Laurentius
Anders Mariager
Franciscus Nic:Alb:
14. Auectum funus Ottonis Klaussens.
Discesserunt Bøgild Christ: et Anna.
18. Aua et Matertera compellerunt Cathrinam M:Ioh:Canutij:
19. Circa hoc tempus obiit M:Iacobus (Åben plads), Pastor ad D.
Nicolaum Hafniæ.
Tradidj Ioh: aurifabro XX Ongaricos.
Profectus est Episcopus in visitationem i Østerlien.
20. Tuli a Petro Martini ἀπόκρισὶν εὐστοκῆν
21. M:Iacobus sub noctem profectus est ad sororem in extremis
decumbentem.
22. Wiborg marckend.
24. Sues abigebantur in Syluam Nebbel prope Coldingum.

-
8. Ribe marked.
Otto Klausen(Strangesen)døde.
 10. Jeg mødte Anne(Jensdatter Holm).
Tue(Kristensen) rejste bort.
 12. Magisterpromotion: Hans Mikkelsen, Hans Lang, Bertel(Kristensen
Lang), (Jens Nielsen)Nordmand, Laurids(Mikkelsen Lesseuius),
Anders(Jensen) Mariager, Frands Nielsen Ålborg.
 14. Otto Klausen (Strangesens) begravelse fandt sted.
Kristen(Hegelund) og Anne(Hegelund) rejste fra Bøgild.
 18. Bedstemoder(Anne Ibsen) og moster(Cæcilie Pedersdatter Jensen)
overbeviste Karen mag.Jens Holms.
 19. Omtrent på denne tid døde mag.Jacob(Nielsen), præst ved S.Nicolaj
i København.
Jeg gav Jens(Andersen)Guldsmed 20 ungarske(mønter).
Bispen (Hans Laugesen) er taget på visitationsrejse i Østerleden.
 20. Jeg oppebar et stoisk svar fra Peder Mortensen(Hegelund).
 21. Mag.Jacob(Madsen Vejle) drog om natten til sin søster, som lå på
det yderste.
 24. Svin blev drevet bort til Nebel skov i nærheden af Kolding.

1571.

27. Reuertebatur M:Iacobus Viella.
28. Examen Scholasticum et translatio Scholasticorum ad classes superiores.
29. Quod velit Deus faustum esse, M:Iacobus et Bago meo nomine compellarunt ΠΔΠ
30. Obiit filia Mathiæ Borringschriffuers.

Oktober.

4. ἑγγυή ἑέδα Sponsalia.

Contractus stipulationis sponsionisque in Matrimonium inter Me et Annam M:Ioh:Canutij filiam præsentibus

M:Thoma Canutio

Auia mea Anna

M:Iacobo Mathia

Cæcilia, matertera

M:Laurentio Egidio

Maria Klynes, nouerca

Bagge Ienssen

Catharina M:Iacobi

Peder Mortenssen

Cathar: matre sponsæ

Margr: eius auia.

sororibus sponsæ.

ἑλεέ θεέ, νέμε χέρε, φέρε με
Kolding marckend.

8. Circa hoc tempus obiit Regina Dorothea, mater Friderici II.
14. Nuptiæ Christ: Lagonii et Mariæ Bagges daatter.

-
27. Mag.Jacob(Madsen Vejle) vendte tilbage fra Vejle.
 28. Skoleeksamen og oprykning af eleverne til højere klasser.
 29. Gud give, at det må være til lykke, at mag.Jacob(Madsen Vejle) og Bagge(Jensen) på mine vegne har opsøgt Anne(Jensdatter Holm).
 30. Mads(Ankersen)Borgskrivners datter døde.

Oktober.

4. Bryllup sikret:trolovelse.Forpligtende overenskomst og højtideligt løfte om ægteskab mellem mig og Anne, mag.Jens Knudsen(Holms) datter, i nærværelse af mag.Thomas Knudsen, mag.Jacob Madsen(Vejle), mag.Laurids(Gødesen),Bagge Jensen, Peder Mortensen(Hegelund), min bedstemoder Anne(Ibsen),(min)moster Cæcilie(Pedersdatter Jensen), (min)stedmoder Marine Klyne; Karen, mag.Jacob(Madsen Vejles) Karen, min trolovedes moder; Margrethe, hendes bedstemoder og min trolovedes søstre.(Det græske=sentensen før 1.1.1571, se her).
8. Omkring denne tid døde dronning Dorothea, Frederik II's moder.
14. Kristen Laugesens og Marine Baggesdatters bryllup.

1571.

15. Desponsatio Peder Baggessens oc Dorethe Seffrens daatter.
21. Thomas Prang:
23. S.Søffrin oc Rye marckend
28. Frantz Munck
Iep Offuerskeer.

November.

Mellem d.1.-10., muligvis ref.til d.4.: Exeunte anno 1571, licet frugibus per Daniam locupletissimo, et quanquam Pace vteremur, non opinata apud nos incresebat annonæ difficultas, quod aliqui præualentes mancipēs:(vt cum Plinio loquar) annonam flagellârint, inque Belgium, vbi carrissimè vendebatur frumentum, transportarint. Nederst på siden 1.-18.: Literæ regiæ de liberandis comministris, Capellaner vt vocant.

11. Ἡ ἑορτὴ Solennitas Nuptiarum et incoatio Coniugii mei cum Anna Canutia, meritò carissima.
15. Obiit Seuerinus Kneus (hoc anno 1571), Ludi Coldingensis rector diligens et industrius.
16. Abortiit Maria Petri Martinj.
πούλευσις περὶ ἰωνῶν ἰωάννου καὶ χριστιανῆς
21. Litem mouit Georgius Iohannis fratri meo Christiano iniquissimam, dicam illi impingens grandem sc.400 thalerorum.
25. Chresten Iessen oc Kirstine, Wss Hanskons daatters brøllupp.

15. Desponsatio = troløvelse.

November.

Mellem 1.-10.: Ved udgangen af året 1571, skønt der havde været overdådigt med afgrøder i Danmark, og skønt vi nød freden, tog en uventet vanskelighed med hensyn til at få korn til hos os, fordi nogle meget mægtige opkøbere(for at tale med Plinius) opkøbte afgrøden, til overpris og sendte den til Belgien, hvor kornet blev solgt meget dyrt. Nederst på siden 1.-18.: Kongeligt brev angående lettelse for comministri, som det kalder kapellaner.

11. Anne. Bryllupshøjtidelighed og begyndelsen til mit ægteskab med Anne Knudsen(Holm), med rette meget dyrebar.
15. Søren Kneus døde(dette år 1571), rektor i Kolding, påpasselig og energisk.
16. Marine Peder Mortensen(Hegelunds) aborterede.
Overvejelse angående Jon, Johannes' og Kristianes (søn).
21. Jørgen Hansen fremkaldte meget ubelejligt strid med min broder Kristen, idet han pånødte ham en stor proces, nemlig angående 400 thaler.

1571.

December.

6. Perducta tandem ad finem est Transactio inter Tuonem et Birgittam et vltrò vtrinque diremta Stipulatio Coniugii ante annum facta.
17. Obiit Maria uxor D.Nicolai Olai.
Eo die solui Baggoni X daler.
24. Kom Bagge siug hiem fra Alss.

-
6. Striden mellem Tue(Kristensen) og Birgitte(Jørgensdatter Rentemester) blev endelig bragt til ende, og ægteskabskontrakten, der var indgået året før, blev uopfordret ophævet fra begge parter side.
 17. Marine, hr. Niels Olufsens hustru, døde.
Den dag betalte jeg Bagge(Jensen) 10 daler.

1572.

Felix hic mihi annus fuit, quo Coniugium expertus sum cum sanctissima foemina Anna suauiissimum. $\Psi\epsilon\tilde{\omega}$ χάρις.

Januar.

Dei ope quivis quidvis potest.

Συμπούλην τ' ἀγαθήν καὶ ἀφορμὴν ἐτυχίαν τε Συμπούλευτα,
ἐμοὶ δὸς πατρὸς ἀιδίου.

Primus enim Iani mensis, quia ianua prima est.

1. Lauritz Thøger:

5.

Conuenerant
Nobiles complures
Ripis

Ericus Løcke Νομάρχης
Mauritius Podebusk
Ericus Lange til Engelsthalm
Gregers Holgerssen
Petrus Gyldenstern
Lauritz Skram
Thomas Fasse

6. Hans Fanninge

7. Apud Petrum Martinj

8. Distributio pecuniæ collectæ a Cantoribus Ripis, cuius summa fuit, quam quidem collegerunt omnes Tres ordines - 92 Ioachimici i mønt.

10. Rediit Petrus Bargonis Hafniâ, cui denuo Paulus Iohannis litem mouerat, sed cogebatur Paulus in eo, quod indicatum semel erat à Vicariis Regiis, stare. .

19. Landsting.

Dette år har været meget lykkeligt for mig, i hvilket jeg har levet i et meget lykkeligt ægteskab med den meget fromme Anne, Gud ske lov.

Januar.

Med Guds hjælp kan enhver udrette, hvad han vil.

Giv mig et godt råd, en god begyndelse og held, min rådgiver, du som går ud fra den ewige fader.

Jani måned er nemlig den første, fordi en dør er den første.

5. Adskillige adelsmænd mødtes i Ribe: Erik Lykke, lensmand, Mourids Podebusk, Erik Lange til Engelsholm, Gregers Holgersen(Ulfstand), Peder Gyldenstjerne, Laurids Skram, Thomas Fasti.

7. Hos Peder Mortensen(Hegelund).

8. Uddeling af penge samlet af skolesangerne i Ribe, hvis sum var, som alle tre grupper virkelig havde samlet sammen, 92 joachims-thaler i mønt.

10. Peder Baggesen vendte tilbage fra København, med hvem Poul Hansen på ny havde søgt strid, men Poul blev tvunget til at rette sig efter det, som een gang var blevet bestemt af de kongelige stedfortrædere.

1572.

22. Venit Rex Coldingum.
24. Suscepi in familiam meam et Disciplinam priuatam Melchiorem Vlfstand.
25. Profectus sum Coldingum cum M:Iohanne Suaningio, M:Iohanne Viburgio, M: Iohanne Lagonio, M: Iacobo Velleio.
26. Diuerti ad Seuerinum Paludanum, quo etiam Hospitio vtebatur M:Nicolaus Concionator regius.
27. Vidimus Fridericum Regem, Ducem Vlrichium.
30. Reuersus sum Ripas.

Februar.

1. M:Nicolaus Nic:Coldingensis diuertit Ripas.
4. πρῶτη σύγκλιε et conflictus meus cum Georgio Iohannis nomine fratris mei Christierni de 400 Ioachimicis.
6. Die VI° Febr: actum est publicè cum Capellanis, vt vocantur, vt ipsi suis Decimis fruantur et non Prælati sicut antea. Ἐεὶ δόξα.
7. M:Nicolaus discessit rursus Coldingum.
10. Tabellarius Witebergensis Christophorus dänemercker dedit se in viam, cum quo scripsi Nicolao Kragio misique 42 Ioachimicos, hinc inde corrogatos.
Georg:
14. Reualuit Prosocrus.

-
22. Kongen kom til Kolding.
 24. Jeg optog i min husstand og til privat opdragelse Melchior Ulfstand.
 25. Jeg drog til Kolding sammen med mag.Hans Svanning, mag.Jens Viborg, mag.Hans Laugesen, mag.Jacob(Madsen)Vejle.
 26. Jeg tog ind hos Søren Kjær, hos hvem også hofpræsten mag.Niels (Nielsen Kolding) nød gæstfrihed.
 27. Vi så kong Frederik, hertug Ulrich(af Mecklenburg-Schwerin).
 30. Jeg vendte tilbage til Ribe.

Februar.

1. Mag.Niels Nielsen Kolding lagde sig ind i Ribe.
4. Mit første sammenstød og strid med Jørgen Hansen på min broder Kristens vegne angående de 400 joachimsthaler.
6. Den 6.februar er der offentligt blevet forhandlet med kapellanerne, som de kaldes, således at de selv kan nyde deres tiende og ikke prælaterne således som tidligere. Gud ske lov.
7. Mag.Niels(Nielsen Kolding) drog atter til Kolding.
10. Den wittenbergske brevbærer Christopher Dänemercker begav sig på vej, med hvem jeg har skrevet til Niels Krag og sendt 42 joachimsthaler, som herfra endvidere var samlet sammen ved almisser. Jørgen (Hansen).
14. Min hustrus bedstemoder blev rask igen.

1572.

23. Profecta est socrus.

Lod Peder Baggesen lese paa Riber byting dom aff Wiborg lands-
ting offuer Pouel Hanssen.

24. Wor ildløss ved Nørreport. (En overstreget notits under d.17.:
Wor ildløss ved Nørreport vdi Maren Thomeskones hwss n(e)st paa
denne side Iørgen Hanssen).

26. Sende ieg Niels Fardrup til Bøgild oc loffued hannem 5 mk d.
4 sk., gaff ieg hannem 2½ mk.

Marts.

2. Bleff tiend aff Darrum fri forhuerrfuedt til scholemesteren vdi
Ribe; ὄρεω δόξα.

3. Kom Niels Fardrup igien fra Bøgild och daa paa mandag ad afften
reddit mihi Petrus Bagonis literas à M:Nicolao bonæ spei
plenas.

5. Sende ieg den kongbreff om Darums tiende til M:Niels med Niels
Borrig.

Redditæ literæ Witeberga a M:Iacobo Mathia

M:Andrea Lemuicio.

6. Drog M:Hans til Kolding.

8. Drog Maren Klynnes til Kolding.

10. Rediit Episcopus Coldingo.

11. Coctio cereuisiæ.

23. Svigermoder(Karen Sørensdatter Holm) er taget bort.

Marts.

2. Det græske=Gud ske lov.

3. Kom etc ... gav Peder Baggesen mig brev tilbage fra mag.Niels
(Nielsen Kolding), fuldt af godt håb.

5. Der blev sendt breve tilbage fra Wittenberg fra mag.Jacob Madsen
(Århus) og mag. Anders Lemvig.

6. Mag.Hans=Mag. Hans Laugesen.

10. Bispen(Hans Laugesen) vendte tilbage fra Kolding.

11. Ølbrygning.

1572.

12. Til denne dag vor herredage vdschreffuen til Kolding och bleff kaldet tilbage igien.
Greges bouum in Germaniam abiguntur.
14. Belt wor offuerlagdt med iss, saa at kiøbmændene kunde icke komme offuer med dieris øxen.
18. M:Christianus Laur:Arhus:ex Germania adueniens nos salutauit.
Obdormiuit placide in Christo pater meus Iohannes Hegelund
dolorum et laborum satur, Anno 1571.
22. Die XXII venit Petrus Oxe diu expectatus Coldingum ad Regem.
23. Nocte hac præcedente diem Dominicam summo mane diei Dominici
obiit Peder Brñn.
Nuptiæ H:Iespers pa Rømme med Anne, Nis Termenssens effther-
leffuerske.
26. XXVI° Rex profectus est Coldingo in Sielandiam.
- 28.el.29. Fama de futuris Comitiiis intra Pentecosten.
30. Redditæ mihi sunt literæ à Georgio fratre meo ex Noruegia.
31. Niels Krabbe aff Norrig.

April.

5. Døde Knud Pouelssen.
6. Nicolaus Krage reuersus est ex Germania.
- 6.el.7. D.D.Petrus Seuerinus venit Ripas.
Eodem die ordinatus est Mathias Iohannis.
14. Loed ieg en hommelgaard legge vdi Puggaard synden ved huset oc
er 115 kuler.

-
12. Flokke af øxne drives bort til Tyskland.
 18. Mag.Kristen Lauridsen Århus, som kom fra Tyskland, hilste på os.
Min far, Jens Hegelund, døde roligt i Kristus, møt af lidelser
og besvær, år 1571.
 22. D.22. kom Peder Oxe, længe ventet, til Kolding til kongen.
 23. Den nat, der gik forud for søndag, døde, tidligt søndag morgen,
Peder Brun. - Nuptiæ = bryllup.
 26. D.26.Kongen drog fra Kolding til Sjælland.
 - 28.el.29. Rygte om kommende herredage inden pinse.
 30. Der er sendt mig brev fra min broder Jørgen fra Norge.

April.

6. Niels Krag vendte tilbage fra Tyskland.
- 6.el.7. Hr.dr.Peder Sørensen kom til Ribe.
Samme dag blev Mads Hansen ordineret.

1572.

15. Vendebantur Bona paterna auctione. Quæ venditio durabat dies VII.

25. Knud.

28. XXVIII° obiit Palle Skram, fru Karens søn, på Vardho.

Natus est filiulus Iohannes Fratri meo Christierno Bøgildæ.

Circa hoc tempus obiit diem suum D. Iohannes Stage Ripensis.

Maj.

4. Georg:

8. Venit Iohannes frater meus Ripas.

23. Schreff ieg til Hans min broder och sende breffuen til Gadberg.

Juni.

1. el. 2. Hafniæ disputarunt pro Baccalaureatis Theologiæ M: Ioh: Thomas, M: Erasmus et Christophorus Knoff.

3. M: Iacobus et Petrus Bagonis dederunt se in viam ad comitia.

8. Dedit Deus pluuias post diuturnum squalorem. Tawssis brøllup vdi Lygom.

H. Knuds brøllup

Comitia indicta.

11. Optog ieg quegtiende vdi Darum

lame	15	} 5 mk. d.
kalffue	3	
grise	4	

13. Begynte vi at bygge paa Palatz.

15. $\Sigma \kappa \eta \nu \eta$

Exhibuimus Andriam Terentij.

16. Exhibuimus Lazari à Christo resuscitati Comoediam Danicè.

15. Fars ejendele blev solgt ved auktion, hvilken auktion varede syv dage.

28. XXVIII° døde etc.

Der er født min broder Kristen en lille søn Jens i Bøgild.

Omkring denne tid døde hr. Iohannes Stage Ribe.

Maj.

4. Jørgen (Hansen).

8. Min broder Hans kom til Ribe.

Juni.

1. el. 2. I København disputerede for baccalaureusgraden i theologi mag. Hans Thomesen, mag. Rasmus (Katholm) og Kristoffer Knoff.

3. Mag. Jacob (Madsen Vejle) og Peder Baggesen begav sig på vej til herredagene.

8. Gud gav regn efter langvarig kulde.

Herredage bekendtgjort.

15. Scene.

Vi opførte Terents "Pigen fra Andros".

16. Vi opførte komedien om Kristi opvækkelse af Lazarus på dansk.

1572.

17. Exhibuimus Comoediam de Desponsatione Christi et Ecclesiæ et de X Virginib.
18. Immigrarunt Hypodidascoli III in ædes vicinas Scholæ.
Turba διχοστασία inter Ericum Lycke et Mauritium.
20. Rediit M.Iacobus Hafniâ, negotio ex animi sententia confecto.
22. Vare vi vdi brøllup på Korsebrødergaard.
28. Obstrinxi me voto ad diem Annæ, sc.26 Iulij.
29. Lambert Dirickens brølluppe vdi Olborg.
Anders Seffrenssens brølluppe med Kirsten, Lauritz Tøgerssens daatter.
30. Ciuis quidam Per Palssen se ipsum in Gurgitem abiecit.

Juli.

10. Canutij:(På den trykte side, bladet med notitserne 1.-17. er forsvundet).
18. M:Iacobus subito se in viam coniecit inuisurus Clementem cos.
Velleium decumbentem.
20. Nuptiæ Regis Fridericj cum Sophia.
22. D.Episcopus dedit se in viam Hafniam negotiorum Reip: Ecclesiasticæ nomine.
26. Huc vsque votum.Gick Maren Suanes i kircke.
27. Nuptiæ in Staarup.
28. Kolding marckend.
29. Rursus votum ad 14 dies.

-
17. Vi opførte en komedie om Kristi og kirkens trolovelse og om de ti jomfruer.
 18. Tre hørere flyttede ind i et hus i nærheden af skolen.
Spektakel og splid mellem Erik Lykke og Mourids(Podebusk).
 20. Mag.Jacob(Madsen Vejle) vendte tilbage fra København, efter at hvervet var udført efter ønske.
 28. Jeg bandt mig til et løfte til Annæ dag, nemlig d.26.juli.
 30. En vis borger Per Pallesen styrtede sig selv i hvirvelstrømmen.

Juli.

10. Knud(konges dag).
18. Mag.Jacob(Madsen Vejle) begav sig pludselig på vej for at besøge borgmester Clemens(Sørensen) i Vejle, der var blevet syg.
20. Kong Frederiks bryllup med Sofie.
22. Hr.bispen(Hans Laugesen) begav sig til København på præsteskabets vegne.
26. Hertil løftet.
27. Bryllup i Starup.
29. Atter løfte til om 14 dage.

1572.

August.

6. Disp:1.
10. Birgitte Iørgensdaatters brøllup skulle haffue verit vdi Olborg.
11. Venerunt Hafnia Nic:Krag et Seuer:Ioh.
12. Paa den dag 14 dage bleff mig giffuen varsel vdaff Loduig Nielssen paa Høgsbrou for hans tiæner Peder Jelli(g)ssen i Ollund, villde kraffue paa eiermend oc lade hannem suere kircksti til.
13. Disp:2.
17. Wor ieg op i Darum oc festede cronens tiende bort for 30 ortug korn.
20. Disp:3.
22. Drog vi bort til Flensborg til brøllups.
24. Matz Laussens brølluppe med Marike Langin vdi Flensborg.
26. Expatiatum sum Slesuigam, vbi conueni doctissimum humanissimumque virum D.D.Paulum ab Eitzen.

September.

3. Disp:4.
8. Mercatus Ripensis.
11. Kongens breffue bleff lestd om møntens foruandling (Ud for d.9. tegnet nogle mønter, sikkert en art illustration til notitsen d.11).
14. Nuptiæ D.Petri Nicolai Vardis cum Kirstine Chrestensdaatter. (Tegnet et bæger).
17. Temper onsdag.
Placidissime in inuocatione Filij Dei animam suam Deo reddidit venerandus Senex D. Nicolaus Olaj, qui minister fuerat Ecclesie Christi Ripis annos amplius XXVIII.Nam Ripas venit anno 1544.
22. 22 dag septembris haffuer Morten Suendssen giffuet varsel for til at giøre marckskel imellem Hodeskoff til Østerherridztig.

August.

6. Disputats 1.
11. Niels Krag og Søren Jensen(Holm) kom fra København.
13. Disputats 2.
20. Disputats 3.
26. Jeg gjorde en afstikker til Slesvig, hvor jeg traf den meget lærde og dannede mand hr.dr.Paul v.Eitzen.

September.

3. Disputats 4.
8. Ribe marked.
14. Hr. Peder Nielsen Vardes bryllup med Kirstine Kristensdatter.
17. Meget roligt og med påkaldelse af Guds søn gav den ærværdige olding hr.Niels Olufsen sin sjæl tilbage til Gud, han, som i mere end 28 år havde været Kristi kirkes tjener i Ribe. Thi han kom til Ribe år 1544.

1572.

25. Circa hoc tempus obiit diem suum M: Petrus Paulinus Roschildiæ.
27. Thomes Iacobssen aff Flensborg steffnede Chresten Ienssen Hege-
lund til landsting.
28. Obiit Nicolaus Touskou.
29. Desponsatio M: Nicolai cum Gertrud Relloffs daatter.

Oktober.

12. Tempestas valida.
Bartel Skreders brøllup med Mette Lauritz Thøgerssens.
Friderici Chirurgi brøllup med Mette, Hans Schriffuers daatter.
13. Hans Rasmussen vdi Kaarsbrød(re)gaard slog Chresten Friiss oc
nogle andre fattige personer.
22. Vocatus est D. Mathias til capellan.
Fui in Prætorio de negotio Scholasticorum vulneratorum, sc.
Iacobi Beuling et Christiani Friiss.
28. Imellom tiisdag oc onsdag nat forgickis kongens skib Wildeman,
paa huilcken Iesper Bang vor, med 50 mend oc 16 quindfolk.
29. Fick wi 2 slactnød aff gammel Iørgen Hanssen.

November.

- Øverst på siden 1.-15.: Noua stella videri coepit. (Gældende vel d.l.).
Bleff Anne Peder Ibssens oc Else Lamberts med deris aruinger
forligte om all giæld oc regnskab, och skulle M: Iacob fornøie
Else Lamberts 170 dl, noch skulle hand giffue Anne Peders selff
40 dl, och tage sig til all hindes arffuedel effther hindes olde-
fader i Varde.
2. Vi tempestatum appulerunt Tria grandia Cete, quæ destituta aqua
et in sicco relicta emoriebantur in Littore Synderside vdi
Skallingkraag.
10. Confluxerunt milites 700 Flensburgum, quibus solutio promissa
fuerat a Rege eo in loco.

25. Omtrent på denne tid døde mag. Peder Poulsen i Roskilde.

28. Niels Tovskov døde.

29. Mag. Niels (Klausen Vilslevs) trolovelse med Gertrud Rellufsdatter.

Oktober.

12. En kraftig storm.
22. Hr. Mads (Nielsen Vejle) blev kaldet til kapellan.
Jeg har været på slottet på de sårede skoleelevers vegne, nemlig
på Jacob Bøvlings og Kristen Friises vegne.

November.

Øverst d.l.-15.: En ny stjerne begyndte at lade sig se.

2. Ved stormenes magt drev tre store hvaler ind, som af mangel på
vand og prisgivet på det tørre land døde på Sønderside strand i
Skallingkrog.
10. Til Flensborg strømmede 700 soldater, som af kongen havde fået
løfte om sold på det sted.

1572.

15. Transactio inter Hans Korss et Christianum Friiss.
16. Barbara, Iep Borris hostru, valde vicina partus dolore partus obiit.
21. Døde Bendid Knudssen.
Profectus sum Coldingam cum fratre meo Iohanne, diuerti ad D. Ioh:Kneus.
Re vtcunque expedita redij Ripas die 24 .
30. Nuptiæ Petri Bagonis.

December.

1. Ordinauimus ordines Cantorum.
6. Skickede ieg Dauids degne.
9. Anicula quædam propter veneficia combusta est, quanquam tormentis subiecta nihil fateretur.
12. Bruma.
19. Antuordede M:Iens Canceler mig lo marck danske at vddele ibland fattige peblinge vdaff Nicolai gaard etc.

15. Sag mellem Hans Kors og Kristen Friis.

16. Barbara, Jep Borgs hustru, der var lige ved at føde, døde af fødselens smerte.
21. Jeg drog til Kolding med min broder Hans, jeg tog ind hos hr. Hans Kneus.
Da sagen var ordnet så godt som muligt, vendte jeg torsdag tilbage til Ribe.
30. Peder Baggesens bryllup.

December.

1. Vi ordnede sangernes grupper.
9. En gammel morlil er blevet brændt på grund af trolddom, skønt hun underkastet tortur intet bekendte.
12. Vintersolhverv.

1573.

Consilium sapiens, occasio commoda, felix Exitus:Vnius sunt tria dona Dej.

Januar.

1. Magna et prædicanda Regis Friderici liberalitas, qui ingentem vim Frumenti in pauperes dedit.
18. Hans Mule vor til M:Caspers.
21. Martinus Torchilli Gadberg: blev ordineret til Øster Snede.
23. Melchior Gregorij Vlfstand mandato patris subitò à nobis profectus est.
27. Incepi Tertium librum Dialectices.
29. Seuerinus Iohannis contulit se Hafniam med Chresten Lauritzsen, Iørgen Muncks yrtergaardsmand.
- 29.el.30. Incepi Epist.Basilij magni.
31. Anders Oluffssen Borgmester i Varde døde.

Februar.

1. Niels Pouelssens } brøllup.
Maren Iepsdaatters }
3. Transtuli Nicolaum Vilhelmi
Iacobum fratrem
Lagonem M:Iohannis in class(em) mea(m).
8. Petrus Gregorii bleff degn til Gøring.
10. Skal Erick Lange begraffuis i Østkircke vid Soluig.
17. Drog Bispen heden ath schaffue mandtalen paa husarme vdi kiøbstederne her i Riberstigt.
19. Έγγυή
- 21.el.22. Obiit Dux Iohannes Vilhelmus.

Et klogt råd, en gunstig lejlighed, en lykkelig udgang: er den eneste Guds tre gaver (Se tillæg).

Januar.

1. Kong Frederiks store og rosverdige gavmildhed, han, som har givet en stor mængde korn til de fattige.
21. Morten Therkelsen Gadbjerg etc.
23. Melchior Gregersen Ulfstand drog på sin faders bud pludselig bort fra os.
27. Jeg begyndte på den tredie bog af Dialektikken.
29. Søren Jensen(Holm) drog til København etc.
- 29.el.30. Jeg begyndte på Basilius den Stores breve.

Februar.

3. Jeg opflyttede Niels Villumsen, Jacob, (min) broder, Lauge, mag. Hans (Laugesens) til min klasse.
8. Peder Gregersen etc.
19. Kaution.
- 21.el.22. Hertug Johann Wilhelm døde.

1573.

24. Fick ieg wordering Exuuiarum paternarum.
26. Fick ieg tilsagn aff borgemester och raad paa den kolgaardiorde paa S.Hans Holm, som haffde verit min faders.
27. Drog Ebbe Mognessen hen til D.Peder Seffrinssen.

Marts.

11. Bleff her Bartel ordinerit til Andsagger.
12. Natus est M: Laurentio infans, Iuarus.
Contuli me Scanderburgum:Randbøl.
13. Faardrup, om aftten til Hatting.
14. Horsnes - om aftten til Skanderborg.
15. Til Aarhuss.
Nactus sum Promiss:
16. Natus est Christiano Lagonis infans, Lago.
17. Aarhusio Scanderburgum.
18. Fra Winding til Bøgild.
19. Fra Bøgild til Wiborg.
20. Fra Wiborg til Bøgild igien.
23. Fra Bøgild til Ny kircke.
Alius post me nactus promiss:, nempe M:Erasmus Heidtman. (Ordene fra nempe og notitsen ud er skrevet senere og hører utvivlsomt til her).
24. Gadberg, Randbøl, Becki, bod til Ribe, Ὁεῶν δόξα.
Obiit D.Christianus minister Ecclesie Christi in Huedding.
29. Coldingi desponsata est Dorothea Seuerini Colding: cos: filia M:Martino Petræo, qui fuerat Abbas Suorensis.

-
24. Fik jeg vurdering på faders klæder.

Marts.

12. Et lille barn, Iver, blev født mag.Laurids(Gødesen).
Jeg begav mig til Skanderborg: Randbøl.
15. Jeg fik et løfte.
16. Et lille barn, Lauge, er født Kristen Laugesen.
17. Fra Århus til Skanderborg.
23. En anden har efter mig fået et løfte, naturligvis mag.Rasmus Heidtmann.
24. Det græske= Gud ske lov.
Hr. Kristen (Jensen), Kristi kirkes tjener i Hviding, døde.
29. I Kolding er Dorothea, borgmester Søren(Kjær)Koldings datter, blevet trolovet med mag.Morten Pedersen, som havde været abbed i Sorø.

1573.

April.

1. Loed ieg den gamle stycke plancke om kolgaarden på Holmen flytte.
3. Redditæ mihi literæ ab Iuaro, cui rescripsi per puerum Olaum Islandum.
5. Obiit placidè in filij Dei ardentissima inuocatione Christianus Farsenius Arhusiæ.
8. Placidissimè in Christo obdormiuit Margareta, Aua vxoris meæ, iam Octogenaria.
12. Ordinatus minister verbi Dei Christianus Petræus ad Darum.
- 12.el.13. Seuerinus contulit se Hafniam.
14. Placidissimè in Filio Dei obdormiuit venerandus senex D.Olaus Laurentij, minister Ecclesiæ Christi Darum.
17. Venit Ripas M:Andreas Lymuicius.
19. Discessit Hafniam versus.
29. Obiisse ferebatur M:Laurentius Episcopus Arhusiensis. Valida et frigida Tempestas, pecudibus noxia, Nam multæ frigóre, et fame intermoriebantur.
30. Gregers Nielssen, Erik Podebuskes riifogit paa Bistrup, min gode ven, døde vdi Wiborg.

Maj.

- 7.-9. Laboraui punctione, Quando experiri me voluit Deus fidem et sollicitudinem Annæ meæ pro me.
17. Skulle herredage holdis vdi Randers.

April.

3. Der blev sendt mig brev fra Iver(Jensen Hegelund), til hvem jeg har skrevet tilbage gennem drengen Oluf Islænding.
5. Kristen Farsen døde roligt i Århus under brændende påkaldelse af Guds søn.
8. Min hustrus bedstemoder, Margrete, døde meget roligt i Kristus, nu 80 år gammel.
12. Kristen Pedersen ordineret til Guds ords tjener i Darum.
- 12.el.13. Søren(Jensen Holm) begav sig til København.
14. Meget roligt i Guds søn sov den ærværdige gamle mand, hr. Oluf Lauridsen, ind, Kristi kirkes tjener i Darum.
17. Mag.Anders Lemvig kom til Ribe.
19. Han drog til København.
29. Det fortæltes, at mag.Laurids(Bertelsen), biskop af Århus, var død. En stærk og kold storm, der var skadelig for kvæget; thi meget kvæg døde af kulde og sult.

Maj.

- 7.-9. Jeg led af sting, fordi Gud ville, at jeg skulle erfare min Annes troskab mod og bekymring for mig.

1573.

28. Peperit Maria Petri Martini.

31. Nuptiæ M. Martini Petræi Pastoris Roschildensis, antea Abbatis
Suorensis, cum Dorothea filia Seuerini Scribæ cos: Coldingensis.

Juni.

1. Rostochium teneri cepit obsidione.

9. Schreffue wi quegtiende vdi Darum. Tertia portio fuit 12 lame
4 grise
3 kalffue.

14. M: Niels Klaussens brøllup.

20. Bleff scholens buode sold Moritz Podebusk aff bispen och capitel
for 130 thr.

24. Nundinæ.

28(?) Pons publicus seu roboreus extruebatur Ripis super flumen.

Juli.

2. Fui in Senatu.

10. S. Knudsdag och marckend vdi Ottensee.

14. Begynte wi ath holde hunddage.

15. Ordinati duo ministri verbi: Her Chresten, Iep Høstis søn,
Her Niels Ikast.

20. Die XX Iulii mediata decima enixa est Anna mea filiolum, Iohannem.
Difficulter enixa. (De to sidste ord er tilføjet i bladets rand).

21. Postridie Baptisatus, quem de Baptismo leuarunt cuique testes
adfuerunt Mauricius Podebusk, Kirstine Nilsdaatter, Erick Lycke,
Bagge Iensen. Barsel. (Det sidste ord er tilføjet i bladets rand).

28. Marine Peder Mortensen (Hegelunds) nedkom.

31. Præst i Roskilde, tidligere abbed i Sorø, mag. Morten Pedersens
bryllup med Dorothea, datter af Søren (Kjær) Skriver, borgmester i
Kolding.

Juni.

1. Rostock begyndte at holdes i belejring.

9. Tertia portio etc. = En trediedel var etc.

24. Marked.

28. (?) En pælebro, eller en bro af egetræ, blev i Ribe bygget over åen.

Juli.

2. Jeg var i rådet.

15. Ordineret er to ordets tjenere: hr. Kristen, Jep Høsts søn, hr. Niels
Ikast.

20. D. 20. juli fødte min Anne, der blev forløst kl. halv ti, en lille
søn Jens. Hun blev forløst med besvær.

21. Dagen efter blev han døbt, Mourids Podebusk, Kirstine Nielsdatter,
Erik Lykke, Bagge Jensen løftede ham fra dåben og var til stede
som vidner.

1573.

23.-25. Laborauit.

25. Nuptiæ M:Iuari Bartholini cum Elsa Mulena.

27. XXVII° die Iulij summo mane euocauit Deus ex hac vita in ardenti inuocatione Filij Dej Annam vxorem meam meipso mihi cariorem.

29. Tabellarius Witeb.

30. Scripsimus Seurino Iohannis.

August.

Mellem d.1.-16.: Witebergsk bud skal haffue breff til Hadersleff.

8. Octauo die Augustj impetrata est accessio ad stipendium Hypodidasalorum Ripensium adiectis XXVI ortug frumenti ex decimis Paroeciæ Fewling.

9. Wor ieg vdi Darum og feste tiende bort for 36 ortug korn. Wil H.Morten vdi Ostrup lade siun kreffue imellom sig och Iep Olluffssen.

15. Antuordet mig M.Iens Canceller 40 marck danske, som er lo thr., huilcke salig Her Niels Oluffssen gaff til stackarle vdi scholen.

18. Wil Loduig vdi Høgsbrou kreffue eiermend til siun om den kircke wei offuer Faaborg eng.

20. Hans Iessen och Ies Keiser som haffde verit bort tagen aff siørøffuere, kom hiem och førde fem siørøffuere med sig och haffde kast 3 for borde.

23. (Tegnet et bøger).

25. Quatriduum laborauit inflammatione vuulæ: è dolore et suspiriis orta.

Anno 1573 die 25. Augusti nata est Elizabetha primogenita Frederico II, Regi Daniæ, et Sophiæ Coldingi.

27. Iohannes Thim traditus custodia.

23.-25. Hun var syg.

25. Mag.Iver Berthelsens bryllup med Else Mule.

27. D.27.juli tidligt om morgenen bortkaldte Gud fra dette liv i brændende påkaldelse af Guds søn min hustru Anne, der var mig kærere end mig selv.

29. Wittenbergsk brevbud.

30. Jeg skrev til Søren Jensen(Holm).

August.

8. D.8.august blev der tilvejebragt en forøgelse af Ribe-hørernes aflønning, med et tillæg på 26 ørtug korn af Føvling sognetiende.

25. I fire dage har jeg lidt af betændelse i drøbelen, fremkaldt af smerte og sorg.

År 1573, d.25.august er Elisabeth, den førstefødte datter af Frederik II, konge af Danmark, og Sophie, blevet født i Kolding.

27. Johannes Thim overgivet til fængslet.

1573.

September.

3. Piratæ capti, som kom ind for Balleø og solde prytsk korn, och fem aff dennom wor vdi byen, et proditi sunt per puerum captium.
8. Nundinæ Ripenses.
18. Abigebantur sues in glandem.
22. Obiit M:Iohannes Thomas Pastor Hafniensis in vera filij Dej agnitione.
29. Sues abigendæ in glandem.

Oktober.

4. Kolding marckend.
5. Venit Rex Ripas.
Μουραξικς Mauricij et Erici.
7. Discessit Coldingum summo mane.
10. Supplicium sumtum de quatuor Piratis Ripis.
11. Nuptiæ Christ:Seuerini χειροούργου cum filia Ioh: χειροούργου
18. Noctu seu summo mane diei XVIII peperit Maren Suanis filiam.
Eodem die ad meridie(m) peperit Catharina M:Iacobi filium.
25. Conueni Christianum Lange in Bramming,
Bleff droningi<n>s barsel holdet.
27. Veni Coldingum, sed præuenerat me Petrus de Reffshoffuid.
XXVII° die celebratæ sunt nuptiæ D.Christophori ducis Megelborgici et Elizabethæ, Friderici Primi, Danorum Regis, filia.

September.

3. Sørøvere fanget, etc. og blev forrådt af en tilfangetaget dreng.
8. Ribe marked.
18. Svinene blev drevet på olden.
22. Mag.Hans Thomesen, præst i København, døde i sand erkendelse af Guds søn.
29. Svin, som skal drives på olden.

Oktober.

5. Kongen kom til Ribe.
Mourids(Podebusks) og Erik(Lykkes)sammenstød.
7. Han tog til Kolding tidligt om morgenen.
10. Fire sørøvere blev henrettet i Ribe.
11. Kristen Sørensen Bartskærs bryllup med Hans Bartskærs datter.
18. Om natten eller tidligt om morgenen d.18. nedkom Maren Svanes med en datter.
Samme dag ved middagstid nedkom Karen mag.Jacob(Madsen Vejles) med en søn.
25. Jeg traf Kristen Lange i Bramming.
27. Jeg kom til Kolding, men Peder fra Revstorpgård var kommet før mig.
D.27. blev der fejret bryllup mellem hr.Christopher,hertug af Mecklenburg, og Elisabeth, datter af Frederik I, danernes konge.

1573.

November.

17. Kom tømmermendene vdi mit arbeid.
29. Pouel Hanssen vulneratus ab Andrea Seuerini secundum aurem, et postridie mortuus sepelitur.
30. Begyndte di ath reise paa planken om min kolgaard.

December.

Mellem 1.-17., men vel gældende d.3.: Gaff jeg tømmermendene til arbejdsløn paa dieris egen kost 9½ thr.

3. Fick de min plancke opreisd, Gud giffue til løkke.

Kom bud effther vor olden Suin.

- 6.el.7. Begynte di ath siunge offuer.

7. M:Iens Cancellor antuordet mig x smaa marck danske, det er 2½ thr., til stackarle.

11. Her Ion Hanssen, prest vdi Bullerup, betalde moder for hans 2 sønners kost vdi xi vgger, huer vgge for denom huer 11 sk.lb.

13. Fick ieg otte suin hiem fra skow, Gud were loff.

For huer til oldengield 6 sk.lb.

och kostede huer suin ath driffue hen 7 alb.

Noch for wocteløn, suinkone, huer 8 sk.d.2 alb.

} facit 11 sk.d.

9½ mk.4 sk.

19. Vdskifftede bispen M:Hans Laugessen och ieg vdi scholen ibland fattige vedtørffuende skolebørn wadmel och lerit ex testamento D. Nicolai Olai for x daler, oc end derforuden for 5 thr.

Bag i bogen:

Fridericus Suaningius, M:Iohannis Filius primogenitus editus est Ripis Anno 1557 die VII° Maij hora II pomeridiana.

Iacobus Suaningius, M.Iohannis filius, natus est Ripis Anno 1558 die XVII Augusti inter horam 4 et 5 matutinam. Testes Baptismi susceptoresque erant Ioh:Hegelund cos. Ioh:Klyn et Dorothea Klynis.

Dorothea nata est Anno 1561 die 2° Martij.

November.

29. Poul Hansen blev såret af Anders Sørensen, efter hvad man siger, og dagen efter begravet den døde.

December.

19. ex testamento D.Nicolai Olai= i følge hr.Niels Olufsens testamente.

Bag i bogen:

Frederik Svanning, mag.Hans(Svannings)førstefødte søn, er født i Ribe år 1557 den 7. maj kl. 2 om eftermiddagen. Jacob Svanning, mag.Hans (Svannings) søn, er født i Ribe 1558 d.17.august mellem kl.4 og 5 om morgenen. Dåbsvidner og faddere var Jens Hegelund, borgmester, Jens Klyne og Dorthe Klynis. Dorthe er født år 1561 d.2.marts.

1574.

Januar.

3. Hans Bildebecks brøllup til M:Caspers, same afften Iacob Bogfører slog den landsknect, och forholdt Iacob Abbelen sig til Wss Ieppis, vbi illum accessi.
5. Militibus euocatis Coldingum soluta sunt stipendia et aliqui exautorati.
10. Hans Skowgords brøllup vdi Kiøbenhaffn.
17. Vmbschlach.
18. Georgica Virgiliij incoata.
19. Ædes nouæ à Mouritio Podebusk è regione maris extracta, 46 fag, vi tempestatis delectæ sunt.
24. D.D. Iohannes Garcæus Pastor Brandenburgensis vitam in terris clausit Anno 1574 die XXIIII Ianuarij anno ætatis 43. Chresten Lunds och Karene Bends brøllup.
27. Kom Hans min broder vdi tieniste til Matz Kock.
28. Wor ieg hoess Maths Anckerssen och M:Iohannem Ancherium. Venit Ripas ex studiis M:Georgius Laurentius.
31. Seurin Borris och Iss Nielsdaatters brøllup.

Februar.

1. ἑὺχὴ μετὰ Lambert Bagger på ting.
6. Quidam Dode Rippert, ex Frisia orientali oriundus, cum piratis deprehensus supplicio capitali affectus est.
7. Er Peder Fanningers første aars kost vde hoess mig. Nuptiæ Ib Rustsens och Mette, Peder Kragis daather.

Januar.

3. vbi illum accessi=hvor jeg gik hen til ham.
5. Soldater, der var kaldt til Kolding, fik deres sold udbetalt, og nogle blev afskediget.
18. Begyndt på Virgils Georgica.
19. Det nye hus, som af Mourids Podebusk er blevet bygget lige ud mod havet, 46 fag langt, er blevet jævnet med jorden ved stormens magt.
24. Hr.dr.Johannes Garcæus, præst i Brandenburg, afsluttede sit jordiske liv år 1574 d.24.januar i sin alders 43.år.
28. Mag.Jørgen Lauridsen(Riber) kom til Ribe fra sin studierejse.

Februar.

1. Strid etc.
6. En vis Dode Rippert, som stammer fra Østfrisland, og som var blevet fanget sammen med sørøverne, er blevet henrettet.
7. Nuptiæ = bryllup.

1574.

8. Mathias Ancherius Borrigschriffuer profectus est Hafniam, in cuius comitatu fuit et Kirstina, Annæ meæ defunctæ vxoris soror, et hanc quoque aliquosque deduxit Esther soror. (Ordene fra et og notitsen ud er tilføjet senere).

Morten Suendssen døde hasteligen i Oogaard vdi Staarupsogn.

13. Imposui finem Pythagoræ.
17. Kom Torben Oluffsen med hans frue, fru Kirstine, til Ribe.
21. Iep Borrig och Mette Iensdaatters brøllup.
23. Lambertus Seffrenssen Bagger sexta matutina impatientia et humana infirmitate fractus, cultrum quater iterato ictu sibi ipse hypochondriis adegit, vnde 27 Februarii die ad vespervas expirauit. Hand leffuede fem dage och fire netter, multis veræ poenitentia signis interea editis. Intercessione amicorum sepultus in coemeterio Templi B.Catharinæ.

Marts.

3. Temperoensdag.
4. Contulit se in patriam Mathias, filius D.Ioh:Hestedal, ægrotus.
16. Iens Iacobi Holm in carcerem ductus.
Eodem die intereram transactioni Wilsleuiæ.

April.

3. Incoavi lectionem Danicorum Bibliorum et collegi obseruationes Danicæ linguæ.
4. Nicolaus Kragius contulit se ad Regem.

-
8. Mads Ankersen Borgskriver er draget til København, i hvis følge også var Kirsten (Jensdatter Holm), min afdøde hustrus søster, og hendes søster Ester ledsagede hende også til et eller andet sted.
13. Jeg gjorde ende på Pythagoras.
23. Lambert Sørensen Bagger, der var knækket af svaghed og menneskelig skrøbelighed, stak kl.6 om morgenen selv en kniv i sig med fire gange gentagne stik i maven, hvorfor han udåndede d.27.februar hen ad aften.Etc., efter i mellemtiden at have fremvist mange tegn på sand anger. Ved vennernes mellemkomst blev han begravet på St. Katharine kirkegård.

Marts.

4. Mads, hr.Jens Hestedals søn, begav sig syg til hjemegnen.
16. Jens Jacobsen Holm ført i fængsel.
Samme dag var jeg til stede ved forhandlingen i Vilslev.

April.

3. Jeg begyndte på forelæsning over den danske bibel, og jeg samstillede iagttagelser over det danske sprog.
4. Niels Krag begav sig til kongen.

1574.

7. M:Erasmus Katholmius, Pastor ordinatus Ecclesiæ ad B.Virginem Hafniæ, in locum demortui M:Iohannis Thomæ successus.
16. Reuerendus et excellentissimus vir Dn.Ioachim Camerarius obdormiuit Lipsiæ, Anno ætatis 75° ineunte.
20. M:Nicolaus Coldingensis venit Ripas cum D.Iacobo Erici Vicario Roschildensi.
23. Die Veneris iamiam discessurus accersit ad se Catharinam M: Iohannis et filiam Mariam.
25. Profecti sumus Coldingum:
Ego
Dorothea M:Ioh:Lagonii
Maria M:Ioh:Suaningii
Catharina M:Iacobi
et Catharina mater cum filia Maria.
Re comunicata cum D.Georgio Martini, cum D.Iohanne Kneus, cum Iohanne Heuch, cum M:Martino Petræo, cum Seuerino cos. et matronis nostratibus despondimus Mariam D.Iacobo Erico.

Maj.

2. Roschildmarcked.
- 3.el.4. Torbern Oluffssen med hans frue drog til Hamborg.
7. Schreff ieg Iffuer min broder til, til Norge med Niels Gorrissen.
11. Halffparten aff Ducis Veneti palatz brendt op.
28. Literas misi Hafniam et Roschildiam per Iohannem fratrem meum.

Juni.

6. Herredage vdi Kiøbenhaffn.
Nuptiæ D.Petri Thomæ in Hygom cum Maria de Ganderop.

-
7. Mag.Rasmus Katholm, ordineret til præst ved Vor Frue kirke i København, indsat i stedet for afdøde mag.Hans Thomesen.
 16. Den ærværdige og højst fortrinlige mand hr.Joachim Camerarius døde i Leipzig, ved indgangen af sin alders 75.år.
 20. Mag.Niels(Nielsen)Kolding kom til Ribe sammen med hr.Jacob Eriksen(Grave), vikar i Roskilde.
 23. I dag fredag rejser han bort om et øjeblik og henter Karen, mag. Jens(Knudsen Holms) og (hendes) datter Marine til sig.
 25. Vi drog til Kolding: Jeg, Dorthe, mag.Hans Laugesens, Marine, mag.Hans Svannings, Karen, mag.Jacob(Madsen Vejles) og mor Karen(Sørensdatter Holm) med datteren Marine. Efter at sagen var blevet drøftet med hr.Jørgen Mortensen, med hr.Hans Kneus, med Johannes Heuch, med mag.Morten Pedersen, med borgmester Søren (Kjær) og vore hustruer, trolovede vi Marine til hr.Jacob Eriksen.

Maj.

11. Ducis Veneti = dogen af Venezias.
28. Jeg sendte breve til København og Roskilde gennem min broder Hans.

Juni.

6. Hr.Peder Thomsen i Hygums bryllup med Marie fra Ganderup.

1574.

7. Schreff wi quegtiend vdi Darum.
10. Rex et nobiles iussu et intercessione Regis contribuerunt in vsum pauperum 10.000 Ioachimicos, titusind daler.
13. Summo mane expatiatus sum til Astrup oc Faaborg och Hoddeskou.
14. Fra Hoddeskow, Skerne och til Ringkøbing.
15. Ringkøbing oc paa Holm hoss Her Mogns.
16. Hoess H.Gregers vdi Skerne.
17. Hoess H.Seffren vdi Ølgoed.
18. Hoess Iep Høst vdi Krarup, vbi 7
20. Nuptiæ D.Martini Torchilli Gadbergii in Snede.
27. Nuptiæ D.Iacobi Ericij Grauii, Pastoris Ecclesiarum Kirkerup et Aagerup, Vicarii Roschildensis, cum Maria, Sorore Annæ meæ Carissimæ.
30. Discessimus Ripis deducturi D.Iacobum cum noua nupta, venimusque Coldingum.

Juli.

Mellem 1.-16., muligvis ref. til d.l.: Nunciata mors Henrici II, regis Gallia, Tyranno digna, et fuga fratris ex Polonia in Galliam.

1. Coldingo Medelpharam et hinc Ottoniam.
2. Ottonia Neoburchum, et traiecimus Balticum fretum satis cum periculo, eaque vespera Soram attigimus.
3. Roschildiam.
7. Excurri Hafniam: Coniua M: Rolluffs von Deuenter Archelimesters.

-
10. Kongen og adelsmænd uddelte på kongens bud og ved hans mellemkomst til brug for de fattige 10.000 joachimsthaler, etc.
 13. Tidligt om morgenen begav jeg mig på en lille rejse til Astrup, etc.
 18. vbi = hvor Anne
 20. Hr.Morten Therkildsen Gadbjerg i Ø.Snedes bryllup.
 27. Præst ved kirkerne i Kirkerup og Ågerup, vikar i Roskilde, hr. Jacob Eriksen Graves bryllup med Marine, min meget kære Annes søster.
 30. Vi, som skulle ledsage hr.Jacob(Grave) sammen med hans unge brud, forlod Ribe, og vi kom til Kolding.

Juli.

Ml. d. 1.-16. Meddelelse om kong Henrik II af Frankrigs død, en tyran værdig, og om broderens flugt fra Polen til Frankrig.

1. Fra Kolding til Middelfart og derfra til Odense.
2. Fra Odense til Nyborg, og vi satte over det baltiske stræde med temmelig stor fare, og den aften nåede vi Sorø.
3. Til Roskilde.
7. Jeg gjorde en afstikker til København:til bords med mester Rolluf etc.

1574.

8. Conuiua D.D.Nic.Hemmingii, inde Trogels Frantssens.
9. Conuiua D.D.Ioh:Francisci.
10. Conuiua D.D.Petri Seuerini et D.D.Ioh:Philippi.
11. Repotia Roschildiæ.
14. Rursus Hafniam expatiatus sum cum M:Iacobo Mathiæ et M.Laurentio Wilhado.
15. Die 15 Iulij obiit Wiburgi Martinus Hegelund, patruus meus.
(Siden, der indeholder notitserne 17.-31. mangler, dog findes på den modstående trykte side: 25.-27.: Autuorskouiæ.

August.

4. Nicolaus Krage discessit Witebergam secundo.
14. M:Andreas Velleius Ripis auctus Canonicatu.
15. Seuerinus(åben plads) brølluppe med Bolde Lauritzdaatter.
- 16.el.17. M:Niels Kolding acted at vere vdi Kolding.
Mellem 16.-31., muligvis ref. til d.31.: Hans Mulhausen, Hesser, Baltzer Kausis værlagds suend, fald vdi en brynd paa hans hoffuid och drucknit vdi Skone.
19. M:Andreas discessit.
21. ἐπιγομματα fra Kopenhåg(en).
22. Seffren Hanssens brøllup med Karene, Niels Suendssens daatter, Chresten Borris stiffdaatter.
23. Morbus filliolj.
25. M:Pouel Thomssen och Magdalene drog til Kløbenhaffn egien.
26. Monstrosa puella edita Ripis.

-
8. Til bords med hr.dr.Niels Hemmingsen, dernæst med Troels Frandsen.
 - 9.(7) Til bords med hr.dr.Hans Frandsen.
 10. Til bords med hr.dr.Peder Sørensen og hr.dr.Hans Filipsten(de Prato).
 11. Andendagsgilde efter bryllup i Roskilde.
 14. Jeg gjorde atter en afstikker til København sammen med mag.Jacob Madsen(Århus) og mag.Laurids Villadsen.
 15. D.15.juli døde i Viborg min farbroder Morten Hegelund.
 - 25.-27. I Antvorskov.

August.

4. Niels Krag drog til Wittenberg for anden gang.
14. Mag.Anders (Sørensen) Vedel i besiddelse af kannikedømmet i Ribe.
19. Mag.Anders(Sørensen Vedel) drog bort.
21. Epigrammer etc.
23. (Min) lille søns sygdom.
26. Et pigemonstrum er kommet til verden i Ribe.

1574.

28. Antuordet ieg Erick Lycke Kolg.Matt.breff paa en lest korn,
huilcken hand skal fornøie mig.
29. H:Knud Seffrenssens brøllup vdy Kolding.

September.

5. Francfortiske mess.
8. Nundinæ.
16. Obiit Anna M:Nicolai Coldingensis Roschildiæ.

Oktober.

5. D.Doctor Sebastianus Theodoricus Winshemius, Mathematicus et
Philosophus insignis, Præceptor et hospes meus carissimus, diem
suum obiit Witebergæ.
10. Findet Iesperssens och Mette, H.Niels Buckis daatters, brøllup
vdi Wedel.
21. Redditæ mihi literæ ab Iuaro fratre meo ex Noruegia; Ἦεῶ δόξα.
24. Nuptiæ celebratæ Roschildiæ M:Iohannis Legelij et D.Iohannis
Andreæ.
26. Kirstine Iensdaatter kom til Københaffn vdi Doctor Pouels tieniste.

November.

6. Nata M:Iacobo Mathiæ filia Maria.
14. Nuptiæ Petri Georgij Fanningers cum Dorothea Oluff Staphenssens.
21. Disceptatio mota inter Birgittam, Georgii Petri filiam, et
Morten Seffrenssen Bartsker, procum.

September.

8. Marked.
16. Anne mag.Niels(Nielsen)Koldings døde i Roskilde.

Oktober.

5. Hr.dr. Sebastian Dietrich v.Windsheim, den udmærkede matematiker
og filosof, min meget kære præceptor og vært, døde i Wittenberg.
21. Brev bragt mig fra Iver, min broder, fra Norge; Gud ske lov.
24. Mag.Hans Legels og hr.Jens Andersens bryllupper fejret i Roskilde.

November.

6. Der blev født mag.Jacob Madsen(Vejle) en datter, Marine.
14. Peder Jørgensen Fanningers bryllup med Dorthe Oluf Steffenssens.
21. Bevæget strid mellem Birgitte, Jørgen Pedersen(Rentemesters)
datter, og Morten Sørensen Bartskeer,(hendes) bejler.

1574

25. } Circa hoc tempus D.D. Georgius Maior obiit Witebergæ.
26. }
28. Ebbe Mognsens oc Anne Baggisdaatters brøllup.
29. χαϑ.

December.

1. Ordinati ordines Cantorum.
2. Lod ieg tw liigtorne skere aff mine smaa tær.
6. Filiolus meus lusitabundus offendice pileolei (cui affixa erat fibula) ori iniecta denticulum incisorem subito extraxit.
8. Ἐπίσκοπος
9. Redditæ litteræ Witebergæ à Nicolao Kragio.
10. Serò sub vesperam obiit Ib Rostssen.
12. Bleff Frewken Anna, den anden konning Fridericks daatter, fød.
14. Eleemosyna, groffklede, wadmél, lerit vddielt ibland stackarle.
16. Cognita causa Martinj et Birgittæ.
22. Die 22 sub noctem venit Ripas ad me ex Noruegia frater meus Ivarus Hegelund, tantumque vnum diem apud me mansit.

-
25. } Omkring denne tid døde hr.dr. Georg Maior i Wittenberg.
26. }
29. Chath.=Katharine eller Karen.

December.

1. Sangernes række ordnet.
6. Min lille søn, som legede med et hattebånd (hvortil der var hæftet et spænde), som han kastede på munden, trak pludselig en lille fortand frem.
8. Biskop.
9. Brev sendt fra Wittenberg fra Niels Krag.
10. Sent om aftenen døde Ib Rustsen.
14. Almisse etc.
16. Morten(Sørensen Bartsvær) og Birgitte(Jørgensdatter Rentemesters) sag blev undersøgt.
22. D.22. om natten kom til Ribe til mig fra Norge min broder Iver Hegelund, og han boede kun een dag hos mig.

1574.

26. Birgitte Jørgensdaatter bleff troloffued M:Michel (åben plads)
Borusso ex Regiomonte, Kolg.Matt:Leibartz.

Bag i almanakken:

Natalis D.D. Nicolai Hemmingij A^o 1513

D.Iacobi Seuerini Rip: 1525

M:Iohannis Lagonij Rip: 1530

Petri Martini 1527

} die 13 Ianuarii.

Vnusquisque suum Saulen habet et Doegum.

G.Fab.

Hvem, som vil købe alt ihuad han seer,
han skal oc seelie det hand haffuer ki(er).

26. Birgitte Jørgensdatter (Rentemesters) blev trolovet med mag.
Mikkel(Müller), preusser fra Königsberg, kong.majt.s livlæge.

Bag i almanakken:

Hr.dr.Niels Hemmingsens fødselsstund år 1513

Hr.Jacob Sørensen Ribe 1525

Mag.Hans Laugesen Ribe 1530

Peder Mortensen(Hegelund) 1527

} d.13. januar.

Hver især har sin Saul og Doeg.

1575.

Januar.

2. Nuptiæ { Michel Möllers Pryssers
 { oc Birgittæ Iørgensdaatters
13. Supplicio affectus est Engelbert, qui in agro Viellæ proximo
 currum magna pecuniæ vi onustum interceperat.
- 21.el.22. Gertrudis vxor M:Nicolai Wilsleff difficulter enixa est.
23. Dronningens barsel oc kirckegang paa Skanderborg.
26. Obiit Viellæ doloribus puerperii Mette Seffren Clemendssens,
 honesta et industria foemina, decem dies a partu.
30. Sub vesperam placidissime obdormiuit Bolde Seffrens, fere
 septuagenaria.

Nuptiæ { Iffuer Ienssen Kremers
 { Margret Krabbis daatter.

M: Niels Kolding gjorde brøllup med hans tieniste pige Mette,
Lauritz Bangs daatter aff Ribe.

Februar.

3. Σύμμαχος Wilhelm Skomackers, consulis Haderslebiensis, et
 Iep Borrigs.
4. Iohannes Albinus, D.Christiani vdi Felding F., abdicauit se
 officio Hypodidascali classis Quintæ Scholæ Ripensis.
 Rex venit Coldingum.
6. D.D.Petrus Seuerini, biduum commoratus Ripis, discessit Coldingum.

Januar.

2. Mikkel Müller Preussers og Birgitte Jørgensdatter(Rentemesters)
 bryllup.
13. Henrettet blev Engelbert, som på en mark i nærheden af Vejle havde
 røvet en vogn belæsset med en stor mængde penge.
- 21.el.22. Gertrud, mag.Niels(Klausen)Vilslevs hustru, nedkom med besvær.
26. Mette Søren Klemensens, en anset og virksom kvinde, døde i Vejle af
 barsel-feber, ti dage efter fødselen.
30. Om aftenen døde Bolde Sørenns meget roligt, næsten 70 år gammel.
 Nuptiæ = bryllup.

Februar.

3. Borgmester i Haderslev, Villum Skomagers og Jep Borgs strid.
4. Jens Hvid, hr. Kristen i Feldings søn, trak sig bort fra sit
 embede som hører for femte klasse ved Ribe skole.
 Kongen kom til Kolding.
6. Hr.dr.Peder Sørensen, som havde opholdt sig to dage i Ribe, tog
 af sted til Kolding.

1575.

8. Socrus mea Catharina rediit Coldingo, impetratis à Rege 2 pund korn j ferding smør.
11. ἑμπειρικός ἀγροδίαιτος
19. Venit Seuerinus Iohannis Ripas.
23. Temperdag, da gaff cannicker Seuerino Iohannis x thr.
24. } Circa hoc tempus obiit Elizabetha, M.Erasmi Catholmij vxor
25. } φῦσει, vt credo.

Marts.

- Øverst på den trykte side 1. - 17.: Promotio 42 Magistrorum Witebergæ,
ἐν οἷς ὁ Κράγιος δεύτερος.
2. Bleff Seuerinus Iohannis afferdiget til Københaffn.
Perscripsi Iuaro fratri de fundo; βουλῆ de Kirstina.
Scripsi et in Causa Iuari fratris Axel Weffart et Lauritz
Schriffuer.
 6. De Re poetica declamatio I Christiani Rincopensis.
Die VI° ad vespervas peperit Maria Suanningia filiolulum.
 9. Tømmermend { lofften
 { trappen
vdi Pugaard, { loge, port(en)
som ferdiget { badstue.
 11. Dicitur obiisse M:Flacius Illyricus.
 13. Midfaste.
 15. Coniua Wilhelmi Dresselberg | Kom til Ribe de gode mend at besee
 Erick Rosenkrantz | det gods som Kolg Matt.villde
 Vincentz Iull | skiffte fra Moritz Podebusk.
 18. Redditæ literæ Witebergâ a Kragio

-
8. Min svigermoder, Karen(Sørensdatter Holm),vendte tilbage fra Kolding, begunstiget af kongen med etc.
 11. Erfaren landbo.
 19. Søren Jensen(Holm) kom til Ribe.
 24. } Omkring denne tid døde Elisabeth, mag.Rasmus Katholms hustru,
 25. } af svindsot, således som jeg tror.

Marts.

- Øverst på den trykte side 1.-17.: Promotion i Wittenberg af 42 magistre, blandt hvilke Niels Krag nr. 2.
2. Jeg skrev til (min) broder Iver om et grundstykke. Råd angående Kirsten (Jensdatter Holm). Jeg skrev i (min) broder Ivers sag til Aksel Viffert og Laurids Skrifer.
 6. Kristen(Andersen)Ringkøbings første deklamation om poesien.
D.6. hen imod aften nedkom Marine Svanning med en lille søn.
 11. Mag.Flacius Illyricus siges at være død.
 15. Til bords med Vilhelm Dresselberg.
 18. Brev sendt fra Wittenberg fra (Niels) Krag.

1575.

20. Ioh:Laurentius Amer:Rip. discessit Witebergam.
23. Iuarus Martini ordineret til Randrup sogn.
26. Hans Ebbekøff kom til moders.
30. Hente wi haffntorn vdaff Siemlund til at giøre en groendis gierde vdaff vdi min gaard på Holmen.

April.

7. Die 7° ad vespervas obiit Stephanus Lagonius Rincopiæ, vbi iamtum fuerat Ludirector annum vnum.
10. Laurentius Seuerini Glarmester Sepultus.
Venit ad me Iuarus.
11. Misi pecuniam Nicolai Krag, Ioachimicos Quinquaginta probatæ monetæ, Hadersleblam.
24. Leipziger }
Roschild } marckt.

Maj.

4. Abii Mandø.
10. Sponsalia M:Pauli Thomæ et Kirstinæ, Olai cos.filiæ.
15. Reuersus D.Episcopus ex Visitatione.
16. M.Laurentius incoauit Epistolam ad Titum.
18. M:Andreas Laurentius promotus Doctor Theologiæ.
30. Fisk fra fiskleie.

-
20. Hans Lauridsen Amerinus Ribe drog til Wittenberg.
 23. Iver Mortensen etc.

April.

7. D.7. henimod aften døde Steffen Laugesen i Ringkøbing, hvor han havde været rektor blot et år.
10. Laurids Sørensen Glarmester begravet.
Iver(Hegelund) kom til mig.
11. Jeg sendte Niels Krags penge, 50 joachimsthaler prøvet mønt, til Haderslev.

Maj.

4. Jeg tog til Mandø.
10. Trolovelse mellem mag.Poul Thomsen og Kirsten, borgmester Oluf (Pedersens) datter.
15. Hr.bispen(Hans Laugesen) vendt tilbage fra visitats.
16. Mag.Laurids(Gødesen) begyndte på brevet til Titus.
18. Mag.Anders Lauridsen promoveret til dr.theol.

1575.

Juni.

7. Quegtlend bleff schreffuen

lame	-	13
kalffue	-	2
grise	-	3
13. Anne Seffren Iacobssens hensoffued vdi Herren.
19. $\eta \kappa \zeta$
21. Lod ieg min liden søn bade aff Maren
Barthel

leffuer graa	
esebeen vor indkrust	
naffuelstreng vor falden.	
25. $\kappa \zeta$ M:Canutus Bramtius in ædibus Mathiæ Anckerssen et Christ:
Chirurgi.
26. $\Sigma \iota \gamma \eta, \psi \upsilon \chi \eta.$
28. $\psi \upsilon \chi \eta.$

Juli.

- Mellem 1.-16.: Rumor de morte M:Pauli Thomæ Ripensis.
2. Aage (åben plads) oc Maren Rustis brølluppe.
5. Iuarus frater rediit Hafniâ Ripas.
 $\Sigma \acute{\upsilon} \rho \acute{\epsilon} \alpha \xi \iota \varsigma$ cum Petro Bagonis.
7. $\kappa \zeta \kappa$ alb: literas scripsit.
9. Missus Olaus.
13. Antuordet ieg Gertrud H.Peder Liusgaards 8 thr. nomine $\acute{\epsilon} \kappa \upsilon \theta \acute{\alpha} \varsigma$
16. Responsum à D.Seuerino Trogillo.
17. $\acute{\alpha} \pi \acute{\omicron} \theta \eta \epsilon \iota \varsigma.$
23.D.Seuerino Trogillo Sta..am. (Der mangler bogstaver som følge af fugt).

Juni.

19. Kat.=Katharine(Karen).
25. Ka(ren).Mag.Knud Bramsen i Mads Ankersens og Kristen (Sørensen)
Bartskærs hus.
26. Stille, min sjæl.
28. Min sjæl.

Juli.

- Mellem 1.-16.: Rygte om mag.Poul Thomsen Ribes død.
5. Iver, (min)broder, vendte tilbage fra København til Ribe.
Strid med Peder Baggesen.
7. Anne Hvid har skrevet brev.
9. Oluf sendt af sted.
13. nomine etc. = på svigermoder (Karen Sørensdatter Holms) vegne.
16. Svar fra hr. Søren Troelsen.
17. Afslag.

1575.

24. Feste mig Matz Kock Darums sogne tiende aff.
27. Biennium completum ex quo auocavit à me a<t>que vita hac Annam coniugem dilectissimam Deus.
31. Her Iørgen Lycke och Iørgen Rosenkrantz besoe Ribe, huorledis den kunde stoe till oc befestis. Ocsaa lagde de kannickerne vdi skat.

Avgust.

21. Primus motus de Ioh:et 7
23. Iuarus ἐν ἑταροπείᾳ
28. Solennitas nuptialis Thomæ Frissis oc Iomfru Christentz Briiske. (Friis er fejl for Fastis).

September.

4. (?Hans Marsuin?)(el.Matsen?):
Wiborg
Aalborg
Aarhuss
Horsnes
Bogens
Ottense
Kopenhagen
Rostock.
6. Scripsi M:Canuto Bramtio.
9. Somnium, quod tergemini dentes mihi exciderint.

27. Der er nu gået to år siden Gud kaldte min meget kære hustru Anne bort fra mig og dette liv.

August.

21. Det første røre om Hans(Hegelund) og M(ette Pedersdatter Rustsens).
23. Iver(Hegelund) i Starup.
28. Thomas Fastis og jomfru Christenze Bryskes bryllupshøjtidelighed.

September.

6. Jeg skrev til mag.Knud Bramsen.
9. En drøm, at jeg tabte tre tænder.

1575.

11. Die Solis mane peperit Sophia M:Laurentij filiolum, cui inditum nomen Iohannis Hegelund, cuique testes Baptismi eramus:

Ego PR.

Iuarus Hegelund

Kath:D.Seuerini.

Coniuiua Fionensium till M:Caspers.

Initia contagionis pestilentis serpebant Hafniæ, moriebantur:

Iens, Christen Tuessens søn Ringe

Iørgen Nielssen Borris

Iørgen Nielssen Thim

Hans, H.Anderss søn aff Thim

Hans, H.Klaussis søn aff Nykircke

die XI Sept:

13. Coniuiæ M:Laurentii inter alios

D.Georgius Schröder

M:Iohannes Ancherius

14. Deductum funus nobilis viri occisi Ripis Otte Galskøttis.

Eodem die et coniuuiolo excepti M: Iohannem cum aliis.

- 26(?) Hafniæ { Baltzer
 { M:Lauritz Peterssen.

Oktober.

1. Multæ naues vi tempestatum in arenas adactæ perierunt vnder Iudlands side.
Bleff ved xx.
2. Ruina ædium posticarum Annæ Georgiæ ex vi fluminis et tempestatum.
Obiit Anna obstetrix.

-
11. Søndag morgen fødte Sofie, mag.Laurids(Gødesens) en lille søn, som fik navnet Jens Hegelund. Dåbsvidner var: Jeg P(eder Hegelund) R(ibe), Iver Hegelund, Karen hr. Søren(Troelsens).

Gæst hos fynboerne til mag.Kaspar(Mules).

De første spirer til pestsmitte tog til i København, døde:
etc.

13. Hr. Georg Schröder, mag.Hans Ankersen blandt andre gæster hos mag.Laurids (Gødesen).
 14. Liget af adelsmanden Otto Galskøt, der blev dræbt i Ribe, blev ført bort.
Den samme dag modtog jeg ved en lille festlighed mag.Hans(Ankersen) sammen med andre.
- 26(?) I København Balthasar (Kaus).

Oktober.

1. Mange skibe forulykkede ved stormenes magt, idet de blev drevet ind på revlerne etc.
2. Ødelæggelse af Anna Jørgens baghus på grund af vandflodens og stormenes magt.
Anne jordemoder døde.

1575.

3. Deductus ad me Filiolus vt ablutaretur.
(el.2). Lipsicus mercatus.
5. Scripsi D.D.Paulo Mathiæ et memini consilij de Kirstina.
Magna pars oppidi Boffuens in Fionia conflagrauit.
9. Nuptiæ Iens Reiseners.
13. Sponsalia inter Iohannem Hegelund et Mettam Kragdaatter.
16. Skall Otte Galskøt begraffuis vdi Følling kircke.
Matz Matzen Rods och Anne Tryllunds daatter brølluppe.
Slactet ieg try nød.
24. Die XXIIII obiit Petrus Oxe Magister Palatij.
Mandatum, ath capittels tienere skulle suare lensmanden.
26. Incoabam denuo prælectionem Bucoliorum Vergilij.

November.

1. Bleff Hans Hegelunds brøllups breffue vdschreffne.
2. Hans Hegelund drog til Lybeck.
7. Scripsi D.D.Petro Seuerino medico Regio, Quod fortunet Deus.
8. Circa Octaum diem Nouembris obiit Ericus Rosenkrantz.
12. Nuptiæ M.Canutj Bramtij.
13. Scriptum à me Epicedium Petro Oxe idib.Nouembr:, cum conuentum agere coeperant Coldingæ in Cimbrica chersoneso amplissimi viri ex ordine Senatus regni Daniæ et Ducatus Holsatiæ, controuersiarum maximarum hinc inde delecti arbitri honorarij. (Notitsen står ud for d.ll., men hører utvivlsomt hjemme under d.13).

-
3. (Min) lille søn blev ført til mig, for at han kunne blive badet.
(el.2.) Leipzig messe.
 5. Jeg skrev til hr.dr.Poul Madsen, og jeg husker rådet angående Kirsten(Jensdatter Holm).
En stor del af byen Bogense på Fyn gik op i luer.
 9. Jens Reiseners bryllup.
 13. Trolovelse mellem Hans Hegelund og Mette Kragdatter(Rustsen).
 24. D.24. døde Peder Oxe, rigshovmester.
Påbudt, at etc.
 26. Jeg begyndte på ny på en forelæsning over Virgils Bucolica.

November.

7. Jeg skrev til hr.dr.Peder Sørensen, kgl. livlæge; gid Gud vil give det sin velsignelse.
8. Omkring d.8.november døde Erik Rosenkrantz.
12. Mag.Knud Bramsens bryllup.
13. En begravelsessang skrevet af mig til Peder Oxe d.13.november, da højtstående mænd fra det danske riges og hertugdømmet Holstens råd begyndte at holde møde i Kolding på den cimbriske halvø, de, som var udnævnt både fra den ene og den anden side til det ærefulde hverv at afsige voldgiftskendelse i de meget store stridigheder.

1575.

16. Misi Coldingam D.Episcopo Epicedium Petri Oxe.
19. Reddita mihi Tragoedia Iephthæ, quam reddidit Danicis Rhythmis Seuerinus Paludanus mihi.
27. Nuptiis Iohannis Hægelundi dictus dies.
Nuptiæ M:Erasmij Katholmij cum Magdalena M:Ioh:Thomæ.

December.

7. Rumore et literis nunciata mors M:Andree Velleij.
11. Drog Karen M:Iens Knudssens her fra til Sialand.
Expatriatus sum Coldingum cum Cancellario Nic. Kaass.
15. Apud Georgium Rosenkrantz.
16. Nuncius apud Peder Bild 2 μ 0 0 6 0 v
21. Distributio Eleemosynarum inter Scholasticos { for traskou 2 dl.
for wadmeell 6 dl.
aff M:Iensis Cancellers rentepenning.
22. Scripsi Georgio Rosenkrantz.
23. Redditæ mihi literæ et munus à Georgio Rosenkrantz per Laurentium Tøgerssen.
26. Rursus scripsi Georgio Rosenkrantz.
28. Iep Borg stack hans dreng Lass, fød vdi Aalborg, vskyldeligen inhiell.

-
16. Jeg sendte Peder Oxes begravelsessang til Kolding til hr.bispen (Hans Laugesen).
 19. Tragedien Jefta sendt tilbage til mig, den, som Søren Kjær havde oversat til danske vers for mig.
 27. Den til Hans Hægelunds bryllup fastsatte dag.
Mag.Rasmus Katholms bryllup med Magdalene mag.Hans Thomesens.

December.

7. Ved rygter og brev er det meldt, at mag.Anders(Sørensen)Vedel er død.
11. Jeg gjorde en afstikker til Kolding sammen med kansler Niels Kaas.
15. Hos Jørgen Rosenkrantz.
16. Sendebud hos Peder Bille, den ubehøvlede.
21. Uddeling af almisser til skoleeleverne etc.
22. Jeg skrev til Jørgen Rosenkrantz.
23. Der er sendt mig brev og gave fra Jørgen Rosenkrantz gennem Laurids Thøgersen.
26. Jeg skrev atter til Jørgen Rosenkrantz.

1576.

Foran på bindet om almanakkerne 1576-92 står:

Seneca.

Magna pars vitæ nostræ consumitur male agendo, maior nihil agendo,
maxima aliud agendo.

E mimis Publ:Syr.

Male secum agit æger, medicum qui hæredem facit.

Siracides cap:42.

Ὅπου χεῖρες πολλαὶ, κλείβων. Δόσις καὶ λήψις πάντα
ἐν γρηφῇ. Πρόναος.

Foran på bindet om almanakkerne 1576-92 står:

Seneca.

En stor del af vort liv går med at handle ilde, en større med ikke
at handle, den største med at udføre noget andet (dvs. noget unyt-
tigt).

Af Publilius Syrus' mimer:

Den syge handler ilde med sig selv, som gør lægen til sin arving.
(se tillæg).

Jesu Siracks visdom cap.42(v.8-9).

Hvor der er mange hænder, der skal du lukke til. Udgift og indtægt
skal altsammen være skrevet op.

Forhal i Helligdommen.

1576.

Januar.

16. Incoavi Dialecticam φιλ:
17. Incoavi Physices φ prælectionem.
Vaar ild løss til Seffren Iacobssens Borgemesters.
18. (Tegnet et bægér).
20. Expatiatum sum Coldingam.
21. Veni Coldingam, conueni Georgium Rosenkrantz I^o
22. II°
23. III°
24. ἴωδον λαγῶν (åben plads) μνηστ

Februar.

4. Seffren Clemendssen waar vdi Ribe
7. Redditæ literæ

M:Nicolao Kragio
M:Torberno N.
13. Die XIII summo mane obiit Seuerinus Clemendssen.
16. Plu :
26. Ordinatus minister Ecclesiæ Hennesensis et patris sui comminister
D.Georgius, D.Georgii filius.

Marts.

5. Exhibitus Ripis Pisander Bombilius, Klaus Følliss.
20. Misi per Iohannem, fratrem meum, Hamburgum M:Nic.Kragio Epigrammata Philippi à me in libellum concinnata, quæ mitteret Francofurtum ad Sigismundum Feilerabend.
Redditæ mihi literæ à M:Andrea Velleio.

-
16. Jeg begyndte på Phil(ip Melanchtons) Dialektik.
 17. Jeg begyndte på en forelæsning over P(hilip Melanchtons) Fysik.
 20. Jeg gjorde en afstikker til Kolding.
 21. Jeg kom til Kolding, jeg traf Jørgen Rosenkrantz første gang.
 24. Jens Buch bejler (Se tillæg).

Februar.

7. Breve sendt til mag.Niels Krag, mag.Torben Nielsen.
13. Den 13.tidligt om morgenen døde Søren Klemensen.
16. Regn.
26. Hr.Jørgen,hr.Jørgen(Poulsens) søn, ordineret til tjener ved kirken i Henne og sin faders medtjener.

Marts.

5. Fremført i Ribe Pisander Bombilius, Klaus Følliss.
20. Jeg sendte gennem Hans, min broder, til Hamburg til mag.Niels Krag Philip(Melanchtons) Epigrammata passende sammenføjjet af mig i en lille bog, som han skulle sende til Frankfurt til Sigismund Feilerabend.
Brev sendt mig af mag.Anders(Sørensen)Vedel.

1576.

24. Kom Iørgen Hegelund, voris broder, hiid til byen.
28. Brygged ieg 6 tønnder malt.
29. Sponsalia inter M:Laurentium Tusanum et Kirstine, M:Iens Knudssens daatter, vdi Københaffn.
31. Iffuer drog til Kolding.

April.

8. Franckforter miss.
13. Seuer:Ienssen kom til Ribe med breffue om Kirstine Iensdaatters troloffuelse med M:Lauritz Tusen.
- 24.el.25. Conuentus et rationes Canonicorum Ripis.
28. Fru Kirstine Nielsdaatter, Erick Lyckis hussfru, døde.

Maj.

1. Vdi Iørgen Vrnes, voris maigreffues, sted bar Niels Aale, Seffren Aales søn, krantzen.
 3. Misimus Koldingam

en fyrfad
en fyrkost
 5. Iohannes Seuerini Hart fuit Ripis.
 6. Impetrata pecunia

Ciuibus Mille Ioachimicj
Canonicis Tertia pars redituum.
- (Tegnet et bøger).
8. Episcopus abiit in Visitationem.
Fuerunt in agro Ripensi et in vicinia arbitri honorarij de limitibus.
 11. 2 skepper meel.

29. Trolovelse mellem mag.Laurids Tuesen og Kirsten, etc.

April.

24.el.25. Ribe-kannikernes møde og regnskabsaflæggelse.

Maj.

3. Vi sendte til Kolding etc.
5. Jens Sørensen Harte har været i Ribe.
6. Pålagte penge: af borgerne looo joachimsthaler, af kannikerne en trediedel af indtægterne.
8. Bispen (Hans Laugesen) drog bort på visitats.
Voldgiftsmændene, som det var betroet at træffe afgørelse ang. markskellene, var på Ribe mark og i nabolaget.

1576.

13. Roschilde marckend, Leipziger marckend.

Fru Kirstine Nielsdaatters, Erik Lyckes frues, liig, som døde 28 aprilis, bleff henført.

21. Vndecimo cal.Iunii obiit D.D.Albertus Knopperus Louanii in profectiōne traiectus Globeclo.

Conflagrauit incendio magna pars Holstebrouiæ, nimirum xxx gaard(e).

27. Herman Langis brølluppe med Birgitte, Iacob Fincken.(Fincken fejl for Finckes).

28. } Circa hos dies suscepit Rex Fridericus II profectiōnem in
29. } Germaniam ad affines.

Juni.

1. D.D.Iohan:Philippi Pratensis, medicus et mathematicus præclarus, obiit.

3. Iens, Iep Oluffssens søns, brøllup vdi Faaborg.

4. Brygget 3½ tdr. malt.

Die quarto Iunij Hestker.

5. 17 mk. hørgarn fick Mette.

6. M: Iens Knudssens daatter oc Seffren, hendes broder, gaff sig paa veien til Roschild.

17. M:Laurentij Tusani oc Kirstines Iensdaatters brølluppe vdi Hyby vdi Aadsherrit. Nis Tollers oc Magdalene, Peter Ancherssens daatters, brøllup vdi Hadersleff. H.Lambert i Øsse og Mette, Her Matz Buckes daatter.

19. Rumores de Iuaro fratre meo detento in custodia in Bloe torn propter rationes impeditas.
Exhibuimus ludos Scenicos:

21. D.21.maj døde hr.dr.Albert Knoppert i Louvain gennemboret på rejsen i Koorbeek-Lo.

Ved ildebrand nedbrændte en stor del af Holstebro, nemlig 30 gårde.

28. } Omkring disse dage påtog kong Frederik II sig en rejse til Tyskland
29. } til sine svogre.

Juni.

1. Hr.dr.Hans Filipsten de Prato, den fremragende læge og matematiker, døde.

4. D.4. juni Hestkær.

17. Mag.Laurids Tuesens etc.

19. Rygter om, at min broder Iver er sat i fængsel i Blåtårn på grund af mislige regnskaber.

Vi opførte skuespillene:

1576.

25. Iephtham
26. Abraham
28. Sussanam
30. Alluionibus.
- } Danicè

Juli.

7. M:Andreas Velleius venit Ripas.
18. Σύδοξις Iudicij cum Iohanne Bartsker til tinge.
19. Wittenbergsk bud gik fra Kolding til Alborg.
21. D.Episcopus profectus Ottoniam cum filio Lagone.
22. M:Andreas concionabatur de Piscatura.
23. Κώμος ἐν Κήπει
25. Sponsalia M:Laurentij Thomæ Coldingensis Pastoris et Kirstinæ,
Olai Cos.filiæ.
27. D.Episcopus festinanter abiit cum M:Nic:Kragio ad Petrum Gylden-
stern, ξὺν θεῶ
31. ~~XX~~

August.

3. Scripsi Christiano fratri de Michale Martino Hegelundo.
5. Nuptiæ M:Georgij Laurentij et Elizabethæ D.Ioh:Petreij.
Scripsi Sigismundo Feierabend Typographo per Wittenbergensem
Tabellarium.
9. Liden Iørgen Vrne, Axel Vrnes søn, bleff sat til mig.

-
25. Jesta
26. Abraham
27. Susanna
30. Tilslemninger.
- } på dansk

Juli.

7. Mag.Anders(Sørensen)Vedel kom til Ribe.
18. Proces med Hans(Kristensen)Bartskaar til tinge.
21. Hr.bispen(Hans Laugesen) er draget til Odense sammen med sønnen
Lauge.
22. Mag.Anders(Sørensen Vedel) prædikede om (Peters) fiskefangst.
23. Gilde i haven.
25. Trolovelse mellem mag.Laurids Thomsen(Riber), præst i Kolding,
og Kirsten, borgmester Oluf(Pedersens) datter.
27. Hr. bispen(Hans Laugesen) drog skyndsomt bort sammen med mag.
Niels Krag til Peder Gyldenstjerne,(lad det være) med Gud.

August.

3. Jeg skrev til (min)broder Kristen om Mikkel Mortensen Hegelund.
5. Mag.Jørgen Lauridsen(Ribers) bryllup med Elisabeth, hr.Johannes
Pedersens datter.
Jeg skrev til bogtrykker Sigismund Feierabend gennem wittenbergsk
brevbærer.

1576.

11. } ὀφθαλμία biduana dextri oculi.
12. }
12.-15. ὀφθαλμία sinistri oculi.
15. H.Lauritz aff Fyen førde Iørgen Vrne hoss(?).
16. Obiit præstans Matrona Elsebe, Hans Langis vdi Flensborg.
19. Nucilegium vdi Kloby.
22. (Tegnet et bæger).
26. Nuptiæ Glob Krabbis paa Nygård.
27. ~~XX~~
28. Apud Petrum Stub.
29. Discessit Maria vxor M:Nicolai Koldingij Roschildiam.(Maria fejl for Metta).

September.

2. Secundus dies Septembris natalis Canuti, M.Iohannis Canutij, Anno 1560. Itaque hoc anno 1576 die 2° Septembris complet annos
XVI 1576
 1560
 16

Die Secundo Septemb.celebrantur nuptiæ M:Laurentij Tusen, Sogneprest i Hyby vdi Aadsherrit.

5. Ordinatus D.Wilhadus N.til Holstebro.
8. Nundinæ Ripenses et Francofortenses.
14. Thomes Iørgenssen.
15. Kom M:ichel Møller oc Birgitte til Ribe.

-
- 11.-12. Øjenbetændelse to dage i højre øje.
12.-15. Øjenbetændelse i venstre øje.
16. Den udmærkede kone Elsebeth Hans Langes i Flensborg døde.
19. Nøddesamling etc.
26. Glob Krabbes bryllup på Nygård.
28. Hos Peder Stub.
29. Mag.Niels Koldings hustru, Mette, tog om morgenen af sted til Roskilde.

September.

2. Den anden september mag.Hans Knudsen(Holms) søn Knuds fødselsstund år 1560.
Således fylder han dette år d.2.september 16 år.
D.2.september fejres mag.Laurids Tuesens bryllup etc.
5. Hr. Villads N(ielsen) ordineret til Holstebro.
8. Marked i Ribe og Frankfurt.

1576.

18. Lago Iohannis Lagonius scripsit Patri Roschildia. Eodemque die peste correptus fuit.

20. Moritz Podebuskes forbud til Thomes Jørgenssen.

21. Døde Gertrud, M:Casper Mules anden daatter.

23. Hoc die obdormiuit Lago Roschildiæ.

M

24. Hoc die peste correptus obdormiuit vir bonus et doctus M:Laurentius Vilhadus Haderslebiensis, Ludirector tum Hafniensis.

29. ~~M~~

30. Sponsalia { Iens Laugessens oc Dorethe Suandaatter
M:Anders Weil oc Marine Suandaatter.

Oktober.

2. Rumores de morte Lagonis.

3. Renunciatum Parentibus.

5. Obiit puerpera iuuenula honestissima Metta, D.Iohannis vxor in Huidding, D.Iacobi Skerbech filia.

9. Kom Michel Hegelund til Ribe.

11. Drog M.Michel Möller }
Birgitte } til Københaffn.
Anne Iørgens }

Sende ieg med hannem til Lauritz Benedict

1. Egen Viisdom

2. Nu siunge wi aff hiertens

3. Venus, du vnd dein kind.

14. Sumsi pilulas.

15. Discessit Michael Martini Hegelund

Scripsi Witebergam M.Andreæ Christiano Ripensi.

18. Lauge, Hans Laugesens, skrev fra Roskilde til sin fader. Og den samme dag blev han angrebet af pest.

23. Denne dag døde Lauge(Laugesen) i Roskilde.

24. Denne dag døde, angrebet af pest, den gode og lærde mand mag. Laurids Villadsen Haderslev, da rektor i København.

30. Trolovelse etc.

Oktober.

2. Rygter om Lauge(Laugesens) død.

3. Meddelt forældrene.

5. Barselkonen, den unge, meget hæderlige Mette, hustru til hr.Jens (Jensen) i Hviding, hr. Jacob Skærbæks datter, døde.

14. Jeg tog piller.

15. Mikkel Mortensen Hegelund drog bort.

Jeg skrev til Wittenberg til mag.Anders Kristensen Ribe.

1576.

December.

2. Cantari inceptum. (P.H. har utvivlsomt sammenblandet inceptum og coeptum).
9. M:Georgij Dibuadij Nuptiæ Viellæ.
Recepi puluerum capitalem.
12. Bruma.
27. Tabellarius Witebergensis discessit Ripis.
29. Expatiatum sum Atzerboll.

December.

2. Man er begyndt at synge.
9. Mag.Jørgen Dybvads bryllup i Vejle.
Jeg fik et pulver til hovedet.
12. Vintersolhverv.
27. Wittenbergsk brevbærer forlod Ribe.
29. Jeg gjorde en afstikker til Asserbøl.

1577.

Januar.

1. Obiit Hafniæ Dorothea Hemmingia, M:Nic:Hammeri vxor, D.D.Nicolai Hemmingij filia.
9. Disputatum à D.D.Andrea Laurentio.
19. M:Andreas venit Hafnia Ripas.
21. Den store sten, som logd paa Lappen ved Helsingør bleff opskruffuit saa stor som 6 faghuss, 32 høy
36 vitt omkring.
29. Annula, M:Casparis vnica filia, obiit.

Februar.

4. Karene, M:Ioh:Tausani filia, M:Georgij Erasmi vidua, discessit Ottoniam.
6. 7) M XIII
Natalis Marthæ A° 1563, XIII. (Marthæ utvivlsomt fejl for Mettæ).
Discessit M:Andreas Velleius Hafniam.
8. (el.6.) M:Nicol:Kragius suscepit Scholam Hafniensem. (Fra denne notits fører streger både til d.6. og d.8., men kraftigst til d.8.).
10. Nuptiæ M:Iohannis Aurifabri et Helenæ, M:Nicolai Schauenii filia.
11. Discessit M:Ioh.Laur(:) Amer. Hafniam, per quem scripsi D.D.Nic. Hemmingio et D.D. Paulo.
13. ἑὺχὰς med Ib i Holm om Oldorff.
17. Nuptiæ Georgii Hanssens cum Mette ancilla.

Januar.

1. Døde i København Dorothea Hemmingsen, mag.Niels Hammers hustru, hr.dr.Niels Hemmingsens datter.
9. Disputeret af hr.dr. Anders Lauridsen.
19. Mag.Anders(Sørensen Vedel) kom fra København til Ribe.
29. Den lille Anne, mag.Kaspar(Mules) eneste datter, døde.

Februar.

4. Karen, mag.Hans Tausens datter, mag.Jørgen Rasmussen(Skånings) enke, drog bort til Odense.
6. Mette(Laugesens)fødselsdag år 1563, 14(år).
Mag.Anders(Sørensen) Vedel drog bort til København.
8. (el 6.) Mag.Niels Krag overtog skolen i København.
10. Mag.Hans(Thomesen)Guldsmeds og Elline, mag.Niels Scavenius' datters, bryllup.
11. Mag.Hans Lauridsen Amerinus drog bort til København, gennem ham skrev jeg til hr.dr. Niels Hemmingsen og hr.dr. Poul(Madsen).
13. Strid etc.
17. Jørgen Hansens bryllup med tjenestepigen Mette.

1577.

19. Excurri Vardas.

21. Døde Seuerinus Nicolaj Tynding, Scholasticus ex classe V.

26. Misimus Coldingam per Ancherum Andst: libros et suppellectilem
M:Nic. Kragii.

27. Dies iudicij præstitutus mihi et Ib i Holm.

Marts.

3. Skal Iørgen Munck begraffues.

10. Øxen driffuer.

11. Vaar ieg paa Skadzherritzting.

Steffnede ieg Matz Kock for godsigen for Hans Karlsen.

12. Vaar ieg paa Skatzherritz ting med Iep Oluffssens sag.

18. Rustung i Wiborg.

Vaar ieg paa Skadzherritzting.

20. Promotio Baccalaureorum.

23. Ὁὐδέποτε ἄξις ob Leges multarum non semper seruatas.

30. Witebergsk bud vaar vdi Ribe.

Seffren Ienssen kom til Ribe.

April.

4. (Tegnet et bøger).

12. Die XII Aprilis paulo post V vespertinam enixa est Sophia regina
sereniss: filium suum primogenitum Christianum

13. Iep Oluffsen talde minde for loo daler.

Canutus M:Ioh:Canutii filius, tunc annos fere XVII natus, disces-
sit ex meo contubernio et disciplina in Scholam Roskildensem.

14. Bleff Her Lauge Tryllund ordineret til Lønborre kircke.

19. Jeg gjorde en afstikker til Varde.

21. Døde Søren Nicolajsen Tynding, elev i 5. klasse.

26. Vi sendte gennem Anker Anst mag.Niels Krags bøger og bohave til
Kolding.

27. Domsdag fastsat for mig og Ib(Madsen) i Holm.

Marts.

20. Promotion af baccalaurerne.

23. Strid ang. mulktlovene, som ikke altid overholdes.

April.

12. D.12.april lidt efter kl.5 om eftermiddagen blev den meget op-
højede dronning Sophie forløst med sin førstefødte søn,Christian.

13. Knud, mag. Jens Knudsen(Holms) søn, der da var næsten 17 år gam-
mel, drog fra mit husfællesskab og min opdragelse til Roskilde
skole.

1577.

14. Bleff Her Lauge Tryllund ordineret til Lønborre kircke.
25. Magnus, D.Gregorii filius, læsus in fronte iactu lapidis ab Olao Andrea Ringcopensi.
28. Lambert Tryllund døde.
Lipsensis Mercatus.

Maj.

12. Skal fem aff Danmarckis raad (Sætningen er ikke fuldført).
29. Bleff M:Anders Veils dreng afferdiget med brøllups breffue til Københaffn etc.

Juni.

1. Scripsi D.D.Andrea Laurentio per Iacobum Beuling.
2. Dronningens kirckegong oc barsel i Københaffn.
20. Summo mane correptus est lethargo seu verius apoplexiâ Seuerinus Iacobi Borgemester.
24. Seffrin Iacobssen døde paa S.Hans dag imod afftenen imellem 4 oc 5.
30. Nuptiæ M:Andrea Seuerini Velleij met Marine M:Hans Suanings daatter.

Juli.

1. Natalis Frederici II. Anno 1534.
4. Foer Marine M:Casper Mules offuer til Sieland.
8. Scripsi Maria Mulenæ til Soer ved Hans Pederssen Scholasticum.
9. Literæ mihi redditæ Witeberga à Iohanne Theodorico de libelli Epigrammatum editione.

-
25. Mogens, hr.Gregers(Jensens)søn, blev såret i panden ved et kast med en sten fra Oluf Andersen Ringkøbing.
 28. Leipzig messe.

Juni.

1. Jeg skrev til hr.dr.Anders Lauridsen gennem Jacob Bøvling.
20. Tidligt om morgenen er borgmester Søren Jacobsen(Stage) blevet ramt af sovesyge eller snarere af apopleksi.
30. Mag.Anders Sørensen Vedels bryllup etc.

Juli.

1. Frederik II's fødselsstund. År 1534.
8. Jeg skrev til Maren Mule til Sorø ved Hans Pedersen, skoleelev.
9. Brev sendt mig fra Wittenberg fra Hans Didriksen angående udgivelsen af den lille bog om epigrammer.

1577.

18. δέύτερον ἔγραψα τῇ Μουλήρῃ

21. Nuncius a Michaele Martino.

22. Dederunt se in viam Maren Suanings met M:Anders til Københaffn, et misi tum per Andream Kragium D.D.Theologis et Typographo Exemplar Susannæ Danicum.

28. Nuptiæ.

August.

1. Iens Baggissens festenssøl vdi Veile med Karine, Hans Ienssens efterleffuerske.
12. Natalis Christiani III Regis Daniæ.
20. Petrus Iuari Wiburgensis venit Ripas, inde contendebat Francofurtum et Argentoratum.
22. Peperit Anna Ebbe Mognss.filiolam.
23. Peperit Marine Chresten Laugissens filiolam. Obiit Axel Iul Landsdommer.
29. Peperit Marine Peder Mortenssens filiolam.

September.

3. Vaar ieg til Skadsherritzting met

{	Eneuold Lauritzen om den
	gaard i Faaborg
	oc Iep Oluffsen oc hans søn.
- 4.el.5. Brygget iijj tdr. malt.
8. Gaff ieg Erick Lycke den sag tilkende om Faaborg.
11. Μιχαήλ ἠγελεῶς καὶ Καικιλία
15. Nuptiæ Wilhelmi Bang et Barbaræ Mulenæ.
22. Hans Frissis bryllup (åben plads) Oluff Baggers daatter.
29. Redii Ottonia cum M:Casparo.

18. Skrev jeg for anden gang til (Maren) Mule.

21. Bud fra Mikkel Mortensen(Hegelund).

22. Marine Svanning begav sig på vej til København med mag.Anders (Sørensen Vedel), og jeg sendte da gennem Anders Krag et eksemplar af Susanna på dansk til de herrer dr. theologer og til bogtrykkeren (Mads Vingård).

28. Bryllup.

August.

12. Christian III, konge af Danmarks, fødselsstund.
20. Peder Iversen Viborg kom til Ribe, hvorfra han ilede til Frankfurt og Strasbourg.
22. Anne Ebbe Mogensens nedkom med en lille datter.
23. Marine Kristen Laugesens nedkom med en lille datter. Landsdommer Aksel Juul døde.
29. Marine Peder Mortensen(Hegelund) nedkom med en lille datter.

September.

11. Mikkel Hegelund og Cæcilia.
15. Villum Bangs og Barbara Mules bryllup.
29. Jeg vendte tilbage fra Odense sammen med mag.Kaspar(Mule).

1577.

Oktober.

2. Rescripsi Michaeli Hegelund Coldingam.
4. Kolding marckend.
5. Scripsi Hafniam

{	M:Andreæ	{	de negotio Iuari.
	Ioh: Farsenio		de Susnna(sic) Comicotra- goedia de Cantiuunculis
12. Drog ieg til Hesselmed in negotio Iuari fratris mei.
15. Reuersus fra Hesselmed.
16. Hac vespera Mathias Kock feriit Iuarum pugione supra oculum
sinistrum.
26. Til denne dag loffuede ieg Vincentz at schriffue hannem noget
suar til igen paa Iffuers vegne.

November.

3. Nuptiæ Iens Laugissens oc Dorothe Suandaatter.
8. Bleff Iørgen Munckis sønner, Hans oc Peder, satte til lære oc
kost hoss mig.
10. Tidende, at Michel Mortenssen kom for skade oc slo en karl ihiel.
11. Die XI Nouembris horribilis Cometa apparere incepit die 11, 12,
15, 17.
(Ud for hver af dagene 11., 12. og 15. tegnet en komet).
19. Natalis Mettæ, filiæ Petri Hegelund, Anno 1562. XV.
Witebergsk bud kom til Ribe.
22. Schreff ieg frue Dorethe til de infirmitate Filij Petri Munck.

Oktober.

2. Jeg skrev tilbage til Kolding til Mikkell Hegelund.
5. Jeg skrev til København til mag.Anders(Sørensen Vedel), Jens
Farsen angående Iver (Hegelunds) sag, angående comicotragedien
Susanna, angående sangene.
12. Drog jeg til Hesselmed i min broder Ivers anliggende.
15. Vendt tilbage fra Hesselmed.
16. Denne aften traf Mads Kock Iver(Hegelund) med en dolk over venstre
øje.

November.

3. Jens Laugesens og Dorte Svanedatters bryllup.
11. D.11.november begyndte en frygtelig komet at vise sig d. 11., 12.,
15. og 17.
19. Mette, Peder (Mortensen) Hegelunds datters, fødselsstund år 1562.
15 (år).
22. de infirmate etc. = om (hendes) søn Peder Munks sygdom.

1577.

24. Iens Baggisens brøllup met Karine, salig Hans Ienssens efterleffuerske vdi Vedel, Ripis.

M:Nicolai Laurentij nuptiæ met Kathrine Daniel fogets daatter Hafniæ.

25. Rursus scripsi de Petro Munck.

December.

3. Døde Peder Munck hoss mig vdi Puggaard puer Nouem anorum, Georgii filius.

12. Døde H.Iens vdi Gamst.

21. Correptus fui in somno fibrili horrør'e.

22. Paa søndagen at afften bleff Eneuold Lauritzen Ridefoget oc Hans Dytmersk Guldsmed begge ihielstuckne aff en fuld hoffmand til en barsel vdi Varming.

24. Ripis = i Ribe.

Mag.Niels Lauridsens bryllup etc. Hafniæ = i København.

25. Jeg skrev atter om Peder Munk.

December.

3. Døde Peder Munk hos mig udi Puggård, en dreng på ni år, Jørgen (Munks) søn.

21. Jeg blev under febersøvn en overfaldet af kuldegysen.

1578.

Januar.

10. Maxima et procellosa tempestas Niuis.

11. Abiuiumus Hesselmed, M:Iacobus et ego in nogotio Iuari.

17. Scripsi Hafniam

{	Typographo	{ Laur.B.	} de Susanna.
		{ Mat:Vinitori	
	D.D.Ioh:Francisco		
	M:Nicolao Kragio		

Ioh:Farsenio

Februar.

1. Traditus sepulturæ Eneuold Lauritzen.

2. Nuptiæ M:Nicolai Kragii met Kønne, Michels Schriffuers daatter.
Nuptiæ Hans Bartschers met Marine, Seffrin Bartschers efterlef-
fuerske.

6. M. XV.

10. Literæ redditæ mihi Wiburgo a

{	Christ:
	Iuaro

11. Scripsi Vincentio Iuel.

Januar.

10. En meget stor og kraftig snestorm.

11. Mag.Jacob(Madsen Vejle) og jeg drog bort til Hesselmed i Iver
(Hegelunds) ærinde.

17. Jeg skrev til

{	bogtrykker	{ Lorentz Benedicht	} om Susanne
		{ Mads Vingård	
	hr.dr.Hans Frandsen		
	mag.Niels Krag		

Jens Farsen.

Februar.

1. Enevold Lauridsen(Udsøn) blev begravet.

2. Mag.Niels Krags bryllup etc.

6. M(ette Laugesen) 15(år).

10. Breve sendt mig fra Viborg fra Kristen(Hegelund), fra Iver(Hege-
lund).

11. Jeg skrev til Vincents Juel.

1578.

Mellem 15.-28., men sikkert ref. til regnskaberne: $\theta\epsilon\omega\ \delta\acute{o}\xi\alpha$

17. Droge wj bort til Vincentz Iuel

M:Iacob
Ego
Iuarus Hegelund

18. Die XVIII komme wi til endelig handel met Vincentz paa Iffuers
(ordet "vegne" mangler) oc fornøyede hannem.

Sponsione	{	Wiburgensium	80	<90>
		M:Laurentii	<u>10</u>	
			90	

Rædepennig huilcke	{	Iffuer bragte til		270
		veie for gods	80	
		Laante penning	82	
		Ego	<u>108</u>	
		Summa	360	

Vi<n>centz lod kraffue aff Iffuer Hegelund

aff regneskab	300 dl.
for salt vj lester	<u>154 dl.</u>
	454

Hand lod sig benøye med	<u>360</u>
Ergo condonauit	94

20. Reddita mihi opuscula Hafnia { 1. De Peccatoribus
impressa à Laur:Benedicto { 2. De Remissione Peccatorum

21. Discessit hinc Iuarus.

23. Comitia Coldingensia.

24. - 26. Dies Tres Litaniarum vdi Sønder Iudland.

Mellem 15. - 28., men sikkert ref. til regnskaberne: det græske =
Gud ske lov.

17. Mag.Jacob(Madsen Vejle), jeg, Iver Hegelund.

18. D.18. etc.

Med til- sagn	{	fra dem i Viborg
		fra mag.Laurids(Gødesen).

Ergo condonauit = altså eftergav han.

20. (Mine) småbøger sendt tilbage til mig fra København, trykt af
Lorentz Benedicht 1. Om syndere, 2. Om syndernes forladelse.

21. Iver(Hegelund) drog herfra.

23. Møde i Kolding.

24. - 26. Tre dage med litanier etc.

1578.

Marts.

9. M.M.febricitans.
18. Iffuer Hegelund contulit se Hafniam.

Scriptsi { D.D.Ioh:Fran:
M:Andræ
M:Nic:Krag
Nic:Vilhelmo

19. Ionas Nicolai Scholemester i Kolding bleff ordinered til Andst oc Gesten. (Nicolai må være fejl for Iohannis).
26. Petrus Iohannis Starup bleff ordinered til Smedstrup.
29. Iacobus Suaning discessit hinc, abiturus Argentoratum.
31. Mandrop Parsbergs gest.

April.

4. Iens, Iep Oluffssens søn, møtte her vdi Ribe for bispen oc M: Iacob. Prolixè cum Δωρε:
Die IIII Aprilis obiit Hafniæ M:Georgius Tausanus in vera Poenitentia et filij Dei invocatione.
8. Loed ieg steffne ved Niels Bendssen Iep Oluffssen oc hans søn Iens Iepssen vdi Faaborg til Viborg landssting for offuerhørelse oc mandrab. Oc screff ieg Seffrin Mort: Hegelund min fuldmact til vdi samme sag.
10. Discessit D.Episcopus in Visitationem.
12. Dom til landssting.
14. Redditum mihi Exemplar meum ἀποτάρακον Susannæ.
Døde Christopher Skoning vdi Hamborg die 14 Aprilis.

Marts.

9. M.M. feberlidende.
18. Iver Hegelund begav sig til København.
Jeg skrev til hr.dr.Hans Frandsen, mag.Anders(Sørensen Vedel), mag.Niels Krag, Niels Villumsen.
19. Jon Jensen(Kolding)etc.
26. Peder Johansen Starup etc.
29. Jacob Svanning tog herfra, han skulle til Strasbourg.

April.

4. Indgående med Dor(the Hansdatter Laugesens).
D.4. april døde i København mag.Jørgen Tausen i sand anger og under påkaldelse af Guds søn.
10. Hr. bispen (Hans Laugesen) drog bort på visitats.
14. Mit egenhændigt skrevne eksemplar af Susanna er kommet tilbage til mig.

1578.

17. Commigravit { Laurentius } Mule F.F. in ædes meas et in
 { Georgius } disciplinam
 meam priuatam.
21. Lambert Hans Dirichssens oc Cæcilie Baggisdaatters fæstensøl vdi Ribe.
24. Holstebrou.

Maj.

1. Martinus, Petri Martini Hegelund filius, vaar maigreffue. Obdormiuit placidè in Domino Anne, salige Peder Ibssens oc Iørgen Juels effterleffuerske, min oldemoder.
10. Landsting.
12. Scripsi Mathiæ Vinitori Typographo de Susanna imprimenda, misi x Ioachimicos ved Anders Oluffssen.
20. Fick ieg saltfisk hiem fra Mandø - 38 snese hulling, smo oc store.
21. Remisi Susannam Tragicocomoediam, reuisam et emendatam, Hafniam, typis imprimendam, Deus fortunet, ved Iens Seffrinsson, borger vdi Ribe. Misi et duos Ioachimicos, duabus iconibus sculpendis
 { Calumniæ
 { Insignium
28. Diuisio bonorum relictorum Auia, salig Anne Peder Ibssens.

Juni.

1. Nuptiæ H.Ions oc Marine, salige H.Ienssis effterleffuerskes.

-
17. Brødrene Laurids (og) Jørgen Mule flyttede ind i mit hus og til privat opdragelse hos mig.

Maj.

1. Morten, Peder Mortensen Hegelunds søn, var majgreve. Anne, salig Peder Ibsens og Jørgen Juels efterleverske, min bedstemoder, døde roligt i herren.
12. Jeg skrev til bogtrykker Mads Vingård om Susanna, som skal trykkes, jeg sendte lo joachimsthaler ved Anders Olufsen.
21. Jeg sendte tragicocomedien Susanna tilbage til København, gennemset og rettet, for at trykkes, Gud bringe held, ved Jens Sørensen, borger i Ribe. Jeg sendte også to joachimsthaler til de to billeder, der skal udskæres: af Calumnia, af våbenskjoldene.
28. Skifte af bedstemoder, salige Anne Peder Ibsens, efterladte ejendele.

Juni.

1. Nuptiæ - bryllup.

1578.

7. Kom kongen til Kolding.

Juli.

- 1.(?) Loed Fru Magdalene Moritz Podebuskes læse kongens breff paa det aalfiskend, huilcket M. Anders Veil fick først fra Anna Iørgen Rentemesters oc haffde det it aar.
13. Vaar ieg i Brem til Anders Thomissens brølluppe.
20. Erick Lyckis _____ Iomfrue Margrete, Falck Gøies daatters, brølluppe.
22. Exhibuimus Nabalem Comoediam sacram Rodolphi Gualtheri Tigurini, Danice redditam à Seuerino Paludano Cos.Colding.
29. Obiit Maria Suaningia, M:Andræ Vellei vxor, correpta peste.

August.

2. Abiit M.M.M. in Fioniam.
10. Accepi Psalmodiam denuo in manus.
13. Ferebantur obiisse peste Arhusus M:Laur:B.Episcopus Arhus et M: Laurentius Nicolai. (Ordene fra og med Arhusus til og med Arhus er overstreget).

September.

4. Scripsi Laurentio Benedicto Typographo de Psalmodia Scholastica. Die Quarto Septemb. obiit Elizabetha Mulena, Christiani F., Ottoniæ, φίλη Κεφαλή, peste correpta.
16. Magnus, D.Petri Hiortlundi F., obiit peste Hafniæ.
18. Niels Iuel drog herfran.
20. D.Iacobus(åben plads), sogneprest vdi Varde ex diuturna φθίσει obiit.

Juli.

22. Vi opførte den hellige komedie Nabal af Rodoph Walter fra Zürich, oversat til dansk af Søren Kjær, borgmester i Kolding.
29. Døde Marine Svanning, mag.Anders (Sørensen) Vedels hustru, angrebet af pest.

August.

2. M.M.M. tog til Fyn.
10. Jeg fik påny salmebogen i hænde.
13. Mag.Laurids Nielsen sagdes at være død af pest i Århus.

September.

4. Jeg skrev til bogtrykker Lorentz Benedicht om skolesalmebogen. D.4. september døde Elisabeth Mule, Kristens datter, i Odense, min kære veninde, bortrevet af pest.
16. Mogens, hr.Peder Hjortlunds søn, døde af pest i København.
20. Hr. Jacob Pedersen, sognepræst i Varde, døde af en langvarig svindsot.

1578.

Oktober.

6. Transmisi Filiolum meum in familiam Frue Wibecke Lungi til Atzerbøl metu contagionis pestilentis.
7. Anne, salige Iffuer Stubs oc siden Iørgen Pederssens effterleffuerske, hensoffuet vdi Herren i Københaff(n) den 7 octobris, satura annorum et dolorum.
14. Conradus Rihelius Bibliopola Wittebergensis subita morte obiit Lipsiæ.
19. Nuptiæ patruelis mei Michel Mortenssens Hegelund met Marine, Gunde Schriffuers daatter, i Wiborg.
23. Rediit M.M.M.
24. Summo mane obiit Bage Ienssen, raadmand i Ribe.
28. Imposui manum summam Calumniæ et misi Hafniam ved Christian Stabbel oc Andreis.

November.

4. Discessimus hinc Alburgum, deducturi Sponsam Cæcili(sic) Baggis-daatter.
9. Nuptiæ Lambert Hanssen oc Cæcilæ Baggis daatters.
16. Wiburgi hærebam quatriduum apud amicos.
23. Coldingi.
30. Peder Varders oc Anne Hansdaatters brylluppe til M.Caspers.

Oktober.

6. Jeg sendte min lille søn til Asserbøl til fru Vibeke Lunges husstand af frygt for pestsmitte.
7. satura etc. = møt af år og af lidelser.
14. Conrad Rihel, boghandler i Wittenberg, døde ved en pludselig død i Leipzig.
19. Min fætter Mikkel Mortensen Hegelunds bryllup etc.
23. M.M.M. vendte tilbage.
24. Tidligt om morgenen døde Bagge Jensen etc.
28. Jeg lagde sidste hånd på Calumnia og sendte den til København etc.

November.

4. Vi, som skulle ledsage den trolovede Cæcila Baggesdaatter, drog herfra til Ålborg.
9. Nuptiæ = bryllup.
16. Jeg opholdt mig i fire dage i Viborg hos venner.
23. I Kolding.

1578.

December.

1. Peder Grauesen kom siug hiem aff Dantzig oc døde.
4. (Åben plads), Morten Nielssens broder fald sig til døde vdaff kornhussit paa Riberhuss.
M:Caspar decumbere incepit.
8. D. Episcopus et M.Iacobus abire Coldingam, per quos misi fasciculum literarum Hafniam,

ad

{ D.D.Andream Lenuig
M.Iacobum Mathiam
D.D.Iohannem Franciscum
M.Nic:Kragium
Typographos

Restitutus sibi.

16. Døde Karine Thomisdaatter.
30. Sophia Regina enixa est filium Ulricum.

December.

4. Mag.Kaspar (Mule) begyndte at være sengeliggende.
8. Hr.bispen (Hans Laugesen) og mag.Jacob (Madsen Vejle) drog til Kolding, gennem dem sendte jeg et bundt breve til København til: hr.dr.Anders Lemvig, mag.Jacob Madsen (Århus), hr.dr.Hans Frandsen, mag.Niels Krag, bogtrykkerne (Mads Vingård og Lorentz Benedicht).
(Mag.Kaspar Mule) kom sig.
30. Dronning Sophie blev forløst med en søn, Ulrik.

1579.

Januar.

Ved hver af dagene 1.-10. står: ὁ φθῶ

1. Digessi Adagia sacra Danica à me septennio collecta in seriem Alphabeticam.
10. Reuersi ex Fionia μ μ
- 13.-15. ὀ
14. Martinus Petri Ottoniensis traditus in meum conuictum et contubernium.
- 16.-25. ὀ
18. Bleffue begraaffuit vdi Wiborg

Iens Kaass
Erick Kaass

begge Niels Kaasis Cancellers brødre.
24. Døde Oluff Staphenssen, coecus, senex et satur annorum.
25. Rediit Nicolaus Iuel et filius ex Atzerssbøl.

Februar.

4. Bleffue mig sende fra Kiøbenhaffn prented aff Mathss Vijngaard min bog

Susanna
oc Calumnia.
15. Mogns Iuels til Iulingssholm brylluppe met Iomfru Anne Galskøt.

Marts.

1. Dronnings kirckegong Herrebrylluppe

Brede Rantzau
Niels Parsberg
7. Discessi Ripis Coldingum oblaturus Dramata mea

Susannam
Calumniam
9. Veni Ottoniam, conueni

Cancellarium
Georg:Rosenkr.
Petrum Gylđ.

Januar.

Ved hver af dagene 1.-10. står: Øjenbetændelse. Ligeledes 13.-25.

1. Jeg ordnede nogle bibelske ordsprog på dansk, samlet af mig i syv år, i alfabetisk orden.
10. M.M. = Jørgen og Laurids Mule vendt tilbage fra Fyn.
14. Morten Pedersen Odense overført til min omgang og mit husfælleskab.
24. Døde Oluf Steffensen, blind, gammel og møt af år.
25. Niels Juel og (min) søn vendte tilbage fra Asserbøl.

Marts.

7. Jeg tog fra Ribe til Kolding for at vise mine dramaer: Susanna (og) Calumnia.
9. Jeg kom til Odense, jeg traf: kansleren(Niels Kås), Jørgen Rosenkrantz, Peder Gyldenstjerne.

1579.

13. Redij Coldingam.

15. Impetratæ mihi duæ decimæ { Ølgoed
Horn.

18. Redij Ripas, sumsi Pilulas capitales XIII.

21. Kom Knud, Knud Iørgenssens søn aff Ottensee, til mig til kost.
Rursus excurri Coldingam.

23. Redij.

April.

1. Σύρρεξις cum Martino Nielssen et ipso Dioeceta propter Knud
Laugissen Scholasticum.

8. Imposui manum extremam Compendio Epitomes Orthographiæ Aldi
Manutij misique Hamburgum ved Maths Iustssøn, inde Antverpiam ad
Christoph. Plantinum per Iens Oluffssøn.

20.el.21. M.Laurentius Ægidij fuit Tundriæ.

23. Altera σύρρεξις nomine Canuti Lagonis cum Morten N.Ridefogit.

Maj.

6. M.Andreas Veiel venit Ripas.

7. D.Episcopus abiit in visitationem Harsøssel.

11. Scripsi D.Episcopo prolixè, vt nunquam antea πρὸ τῆς θυγατέρος
Μέττης

22. M.Andreas Veiel discessit Ripis.

Redditæ mihi literæ Antuerpia à Christophoro Plantino.

31. ἡ πρώτη ὀμιλία ἐν τῷ Π. Π. Π.

13. Jeg vendte tilbage til Kolding.

15. Jeg opnåede to tiendeafgifter: Ølgod (og) Horne.

18. Jeg vendte tilbage til Ribe, jeg tog 13 piller for hovedet.

21. Jeg tog atter til Kolding.

23. Jeg vendte tilbage.

April.

1. Strid med Morten Nielsen og selve lensmanden på grund af skole-
eleven Knud Laugesen.

8. Jeg lagde sidste hånd på et udtog af Aldus Manutius' ortografi,
og jeg sendte det til Hamburg ved Mads Jostsen, dernæst til
Antwerpen til Christoph Plantinus ved Jens Olufsen.

20.el.21. M.Laurids Gødesen var i Tønder.

23. Den anden strid på Knud Laugesens vegne med Morten Nielsen Ride-
foged.

Maj.

6. Mag.Anders(Sørensen)Vedel kom til Ribe.

7. Hr. bisp(Hans Laugesen) tog bort på visitats i Hardsyssel.

11. Jeg skrev til hr.bisp indgående som aldrig før om hans datter Mette.

22. Mag.Anders(Sørensen)Vedel drog bort fra Ribe.

Brev sendt mig fra Antwerpen fra Christoph Plantinus.

31. Den første samtale med P.P.P.

1579.

Juni.

9. Ὁμίλευσα τῷ πετρῷ ὑπᾶταρ
14. Petrus Hegelund ἐρούλευσε , vt scriberem τῇ Καθαρῶν: ταυράνῃ ΟΤΤ.
17. Δευτέρα ὁμίλια εὖν τῷ Π. Π. Π.
18. Summo mane discessit hinc Hafniam versus D.Episcopus.
28. Henrich Dirickssøns bryllup met Mette, salig Peders Beckis daatter, vdi Olborg.

Juli.

5. Pouel Bangs (Iørgenss søns) bryllup met Katharine, M.Hans Anckerssøns daatter.
27. Anno 1573 hoc 27 die Iulij euocata fuit Anna mea in vitam æternam. Iam ex eo sunt anni Sex exactj.

August.

4. Absolvi formulas movendi comparandique Adjectiva. Item numeralia nomina, quem libellum misi Hafniam per Knud Laugissøn.
6. Obiit peste correptus D.Nicolai Gregorij, Comminister til S. Karine Kircke, vir bonus, doctus et industrius.
10. Kom M.Niels Krage til Ribe met Hans, Her Jacobs søn aff Skierrebeck.
12. Ordinati sunt

{	Andreas Nicolai Vardensis til S.Ibs sogn vdi Varde
	Christiernus Christierni til Horne oc Torstrup.
15. Ienss, Hans Hegelunds søn, døde peste.
16. Karine, Ib Rustssøns daatter, H.H.stibdaatter, døde.

Juni.

9. Jeg har haft en samtale med borgmester Peder(Mortensen Hegelund).
14. Peder(Mortensen)Hegelund rådede mig til at skrive til Karen Tausen i Odense.
17. Anden samtale med P.P.P.
18. Tidligt om morgenen drog hr. bispen (Hans Laugesen) herfra til København.

Juli.

27. År 1573, d.27.juli, blev min Anne kaldt bort til det evige liv. Nu er der fra det tidspunkt forløbet seks år.

August.

4. Jeg gjorde skemaer færdige til adjektivernes bøjning og komparation. Ligeledes numeralernes, hvilken lille bog jeg sendte til København gennem Knud Laugesen.
6. Niels Gregersen, medtjener ved S.Katharine kirke, en god, lærd og virksom mand, døde angrebet af pest.
12. Ordinerede er: Anders Nielsen(Svansø) Varde etc. (og) Kristen Kristensen etc.
15. peste = af pest.

1579.

17. Magnus D.Gregorij in Skierne dimissus.

19. M.Iacobus Ioh: Iandrop ordinatus Comminister Ecclesiæ ad D. Catharinam.

Eodem die Sophia M.Laurentij profecta est Tundriam.

24. Die Bartholomæi traduxi pueros

}	Mart:Petri	} Wilsleuiam.
	Canutum	
	Georg(:)Mule	

25. Døde Benedicts von Anefeld, lenssmanden paa Tunderhuss.

26. Døde Her Axel Knudssøn Prædicker oc Orgemester vdi Ribe.

28. Rediit D.Episcopus à lite mota D.Iohanni Dalerensi à vidua Metta defuncti Benedictj Anefeld.

31. Omnium primo expatiatus sum Tundriam, fama optimæ Margaretæ Georgiæ illectus.

September.

1. og 2. Μάργαρις

3. Obiit peste Her Maths Nielssøn Capellane vdi Ribe til vor Frue.

4. Denuo rursus til Atzerbøl.

5. Til Aastrup.

6. Concionem habui in Aastrup.

7. Til Østerherritzting.

Loed ieg mit kongebreff læse paa Østerherritzting om Ølgod oc Horn sognetiend.

8. Responsum tuli ved Grestebro.

Scrpsi statim D.Georgio Petreo et D.Andreæ Thomæ de Margareta.

12. Fra Ribe til Varde oc Iandrup.

13. Til Kelst, Ballum oc Hesselmed.

14. Til Varde; der feste tu bønder aff mig Hornsognetiende.

17. Mogens, hr. Gregers(Jensens) i Skjern, dimitteret.

19. Mag.Jacob Jensen Jandrup ordineret til medtjener ved St.Katharine kirke.

Den samme dag drog Sofie mag.Laurids(Gødesens) til Tønder.

24. Bartholomæus dag oversendte jeg drengene: Morten Pedersen, Knud (Knudsen Seebled) (og) Jørgen Mule til Vilslev.

28. Hr. bispen (Hans Laugesen) vendte tilbage fra en strid påført hr. Hans(Pedersen Bruun)Daler af afdøde Bendix Ahlefelds enke,Mette.

31. Allerførste gang gjorde jeg en afstikker til Tønder, lokket af den meget gode Margrethe Jørgensdatters ry.

September.

1. og 2. Margrethe.

3. Døde af pest hr.Mads Nielsen etc.

4. På ny atter til Asserbøl.

6. Jeg prædikede i Åstrup.

8. Jeg fik svar ved Gredstedbro.

Jeg skrev straks til hr.Jørgen Pedersen og hr.Anders Thomsen om Margrethe.

1579.

15. Fra Varde til Ribe.

17. Sende ieg met Iens Laugissøn
til Wiborg min Susanna

- 1. Mandrop Parsberg
- 2. Chresten Ienssen Hegelund
- 3. Seffren Mo. Hegelund
- 4. Michel Mor. Hegelund

Laurentius Mule discessit hinc Ottoniam.

Nederst på siden 18.-30.: Forgickis Niels Anderssen Kremer.

18. Maria Mulena enixa est filiolum, Hans Mule, Ottoniæ.

22. Scripsi denuò D. Andreæ Thomæ.

23. Bleff Benedicts Anefeld begraffuit i Tunder.

24. Rex venit Coldingam.

Secundò: Conveni extra urbem Tundrensem D. Georgium Petreum et D. Andream, præsentē M. Laurentio Ægidio.

Samme dag gick Vincentz Iull til skibs met 250 landsknecte, som skulle til Liffland, men de bleffue alle tilsammen vnder Borringholm.

28. Fick ieg Kong(:) Mat^s festebreff paa Hornsogntiende.

29. Die Michaëlis scripsi { D. Georgio
D. Andreæ
et Margaretæ

Oktober.

1. Literæ desideratissimæ mihi scriptæ à Margareta de voluntate optimorum parentium. *Ἐπιπέρισμα*

5. Koldingmarckend.

12. Collucutus sum cum Maria Lagonia Petri Hegelundi.

15. Scripsi D. Georgio Schrodero Haterslebiæ.

19. Bleff Kong(:) Ma^{ts} festebreff paa Hornsogntiende læst paa Østerherritzting.

21. Peder Hanssøn oc Søffrin Christenss(øn) Buntmager drog til Rostock.

17. Laurids Mule drog herfra til Odense.

18. Maren Mule blev forløst med en lille søn, Hans Mule, i Odense.

22. Jeg skrev på ny til hr. Anders Thomsen.

24. Kongen kom til Kolding.

For anden gang: Jeg talte uden for byen Tønder med hr. Jørgen Pedersen og hr. Anders(Thomsen), i mag. Laurids Gødesens nærværelse.

29. Mikkelsdag skrev jeg til: hr. Jørgen(Pedersen), hr. Anders(Thomsen) og Margrethe.

Oktober.

1. Et i høj grad attrået brev skrevet til mig af Margrethe om de meget gode forældres velvilje: Gud ske lov.

12. Jeg havde en samtale med Marine Laugesdatter, Peder(Mortensen) Hegelunds.

15. Jeg skrev til Haderslev til hr. Jørgen Schröder.

1579.

November.

3. ἀπόκρισις τοῦ ἐπισκόπου τελικὴ.
8. Charsten Iohanssøn Schnell Guldsmed kom fra Tunder til mig vdi Puggaard.
14. Contuli me Tertio Tundriam.
15. Ἐυωμίλησα τῇ Μαργαρίτῃ καὶ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ
et tuli responsum optatum.
19. Discessi Tundria.
29. Redditæ mihi literæ à D.Andrea Thomæ.

December.

14. Fuerunt Convivæ mihi exoptatissimi:
Elizabeta D.Georgij Petræi Tund.
D.Andreas Thomas
Charsten Iohanssøn Schnel Guldsmed
Anne Charstens
Margrete Jurgensstochter.
27. Quarto. Desponsata mihi Tundriæ fuit Margareta Georgia plurium bonorum hominum conventu tum et amicorum à me adductorum:
M.Iacob Mathssøn
M.Lauritz Ægidissøn
Peder Mortenssøn Hegelund
Hanss Pederssøn.
Hanss Hegelund.

November.

3. Endegyldigt svar fra biskoppen (Hans Laugesen).
14. Jeg begav mig for tredie gang til Tønder.
15. Jeg samtalede med Margrethe og hendes far og mor og fik det ønskede svar.
19. Jeg tog fra Tønder.
29. Brev sendt mig af hr.Anders Thomsen.

December.

14. Var mine meget kære gæster: Elisabeth, hr. Jørgen Pedersens Tønder, hr.Anders Thomsen etc.
27. For fjerde gang. Margrethe Jørgensdatter blev trolovet til mig i Tønder ved en sammenkomst af flere gode mennesker og endvidere af venner, som var bragt med af mig: Mag.Jacob Madsen(Vejle) etc.
M.Lauritz Ægidissøn = mag.Laurids Gødesen.

Schriff Kalender Anno 158o.

(Kalenderen for 158o består blot af hvide blade af samme format som de trykte almanakker og samlet i et lille hefte. Ved de fleste søndage og andre dage er der skrevet latinske og danske ord, der angiver søndagens navn eller helligdage; de er ikke medtaget her).

Januar.

31. Excurri Tundriam, Quintà profectiōne.

Februar.

4. Reuersus sum Tundria.
 7. Hans Høybiørgs bryllup met Marine Hermanssdaatter oc Her Anderss Nielssøns Suanesiøis met Marine, Her Ibss daatter.
 13. Nielss Bang.
 27. M.Christen Anderssøn drog til Kolding.

Marts.

5. Manus D.Andreæ Bierholm stillarunt sanguinem paa Riberhuss schriffuerstwe.
 29. Hora 12 clausit vitam in terris integerrimus et diligentissimus vir D.Iacobus Seuerinus, Pastor Ecclesiæ Christi ad B.Catharinam Ripis.

April.

8. Regina Sophia enixa est filiam.
 12. Afferdiget ieg Søffren Dower til Skaane til Iørgen oc Iffuer Hegelund.
 23. Paa Riber raadhus bleff kald giffuen M.Lauritz Ægidio til S. Karine kircke vdi Ribe effter Her Iacob Søffrenssøn.

Januar.

31. Jeg tog til Tønder på den femte rejse.

Februar.

4. Jeg er vendt tilbage fra Tønder.

Marts.

5. Hr.Anders Bejerholms hænder dryppede af blod etc.
 29. I den tolvte time afsluttede den meget retskafne og meget samvittighedsfulde mand, hr.Jacob Sørensen, Kristi kirkes hyrde ved St. Katharine i Ribe, sit jordiske liv.

April.

8. Dronning Sophie blev forløst med en datter.
 23. M.Lauritz Ægidio = mag.Laurids Gødesen.

1580.

Maj.

2. Celebrata Comitia Ottoniensia, in quibus Regia majestas Duces Holsatiæ solenniter investiebat feudo Ducatus Slesvicensis.
6. Excurri Tundriam Sextò.
10. Apenraa.
11. M.Laurentius acceptavit munus Pastoris Ecclesiæ B.Catharinæ.
12. Ego Petrus Hegelund designatus sum à Canonicis Lector Theologicus.
14. Excurri statim Coldingam proper(sic) periculum à M.Andrea Velleio creatum vt competitore.
21. Reuersus Coldingo.
25. Ordinatus sum Pastor Wedstadiensis.
27. Afferdiget bud til Apenraa til skipper Lawe om tydskøl til mit bryllup.
28. Forsende ieg bryllupsbreffue til Tunder.
31. Kom Michel Snedker i mit arbeid selffanden.

Juni.

1. Bryllupssbreff forsend til

Fyen
Kløbenhaffn.
8. Ienss Kallissøn Snedker kom i mit arbeid selffanden.
12. Første liusning faar mig oc Margrete.
19. Anden liusning.
26. Skede mit bryllup paa Riber raadhuus met dydelig pige Margrete, hederlig mands Her Iurgen Peterssøns, prouist vdi Tunder, hans daatter. $\Upsilon \epsilon \varphi \chi \alpha \rho \iota \varsigma$

Maj.

2. Møde holdt i Odense, hvorved kong.majestæt højtideligt overdrog hertugdømmet Slesvig som len til hertugerne af Holsten.
6. Jeg tog for sjette gang til Tønder.
11. Mag.Laurids(Gødesen) modtog hvervet som præst ved St.Katharine kirke.
12. Jeg, Peder Hegelund, blev af kannikerne udpeget til theologisk lektor.
14. Jeg tog straks til Kolding på grund af fare fra mag.Anders (Sørensen)Vedel, der optrådte som medbejler.
21. Vendt tilbage fra Kolding.
25. Ordineret til præst i V.Vedsted.

Juni.

26. Det græske = Gud ske lov.

Juli.

3. Sex aff Danmarckis raad forordinerede at holde retterting vdi Ribe:
Niels Kaass, Peder Gyldenstiern, Peder Munck, Iørgen Lycke, Iørgen Rosenkrantz, Mandrup Parsberg.
10. Giorde ieg mit sognefolck vdi Vestervedsted oc Fardrup en liden bryllup.
12. Kom Iffuer min broder til mig.
14. Abdicavi me officio Ludirectoris, succedente mihi Nicolao Wilhelmio Ripensi.

August.

4. Nicolaus Vilhelmus reversus Hafnia suscepit Scholæ Ripensis moderationem.
11. Incoavi Epistolam Pauli ad Philemonem.
18. Proposui Catalogum virtutum et vitiorum ex Decalogo.
28. Iochim Vesterssøn oc Agatha Charstenssdatters brylluppe vdi Flenssborg.

September.

4. Magna pars urbis Ripensis incendio conflagavit.
11. Niels Bangs oc Mette Pederssdaatters bryllup paa Riber raadhus, dog det vaar meget bedrøffueligt for den skadelig brand skyld.
18. Sponsalia M.Andreæ Wellei et Mettæ filiæ M.Iohannis Lagonij.

Oktober.

1. Dux Iohannis senior obiit Hatersleviæ Catarrho suffocativo.
7. Bleff ieg oc Margrete hastelige siuge vdi Tunder ex Cephalæa Epidemica.

Juli.

14. Jeg frasagde mig embedet som rektor og blev efterfulgt af Niels Villumsen Ribe.

August.

4. Niels Villumsen, der vendte tilbage fra København, overtog ledelsen af Ribe skole.
11. Jeg begyndte på Pauli brev til Filemon.
18. Jeg opstillede en fortegnelse over dyderne og lasterne fra de ti bud.

September.

4. En stor del af Ribe gik op i luer.
18. Trolovelse mellem mag.Anders(Sørensen)Vedel og Mette, mag.Hans Laugesens datter.

Oktober.

1. Hertug Hans den Ældre døde i Haderslev af kvælende slim.
7. ex Cephalæa Epidemica = af epidemisk hovedpine.

158o.

14. Komme wi hjem til Ribe igen.
21. Incoavi Epistolæ ad Titum prælectionem.
22. Circa hoc tempus obiit M.Iohannis Block Canonicus et Pastor Viburgensis.
24. Incoavi Examen Philippi.

November.

1. In Academia Hafniensi D.D.Andreas Laurentius suffertur in locum D.D.Nic:Hemmingij Et M.Iacobus Matthias in locum D.Andreæ Et M.Desiderius Fossius factus Pædagogicus professor in loco M. Petri Haggæi.
26. M.Iohannes Wibergius incidit in Apoplexiam amissa loqvendi facultate.

December.

1. Agnes, min søster, kom fra Dorethe Peder Baggissøns til mig.
5. M.Andreas Kragius discessit hinc in iter Strasburgense.
12. Bruma.
17. Bleff Vedsted kirckeregnskab holden til kirckeuergers aff Loduig Weiner, H.Iacob Lauritzssøn aff Skerebeck, Her Gregers aff Brønss.

-
21. Jeg begyndte på en forelæsning over brevet til Titus.
 22. Omkring denne tid døde mag.Jens Block, kannik og præst i Viborg.
 24. Jeg begyndte på Philip(Melanchtons) Examen.

November.

1. På Københavns universitet bliver hr.dr.Anders Lauridsen indsat i stedet for hr. dr.Niels Hemmingsen og mag.Jacob Madsen(Århus) i stedet for dr.Anders(Lauridsen) og mag.Desiderius Foss blev udnævnt til professor i pædagogik i stedet for mag.Peder Ågesen.
26. Mag.Jens Viborg blev ramt af apopleksi og mistede evnen til at tale.

December.

1. Agnes, min søster, kom fra Dorthe, Peder Baggesens, til mig.
5. Mag.Anders Krag drog herfra på vej til Strasbourg.
12. Vintersolhverv.

Scriffue Kalender Anno 1581. (Ligesom kalenderen
1580).

Januar.

5. Nocte ea, qvæ præcedebat quintum diem Ianuarij clausit vitam suam in terris reverendus senex M.Thomas Canutius Canonicus Ripensis et Pastor Ecclesiæ Hugom.
Begraffuen ved Kathoffuit dør. (Den danske del af notitsen er tilføjet senere).

Februar.

2. Henrich Matzen Anckerssøn døde vdi Marstrand i Norge.
14. Sepultura Ducis Iohannis Senioris Sleuici (sic).
16. In reditu captus est Cancellarius ducis defuncti et in custodiam traditus Flensburgi, Doctor (åben plads) Ølgardh. (De to sidste ord er tilføjet senere).

Marts.

5. Peperit Anna Charsten Guldsmeds Filiolam Tundriæ.
10. Profecta mea Margarita et Maria Mulena.

April.

13. Flytte ieg aff Puggaard vdi Læsemestersgaard i Scholegaden.

Maj.

7. Døde M.Iens Viborg, som haffde veret bisp Iffuer Munckis cancel-
ler, erckedegn oc canicke vdi Ribe.
29. Nuptiæ M.Bernhardi Vaagetij celebrandæ Tundriæ cum Cæcilia
Operodensi.

Januar.

5. Den nat, som gik forud for den femte januar, afsluttede den ær-
værdige olding mag. Thomas Knudsen, kannik i Ribe og præst ved
kirken i Hygum, sit jordiske liv.

Februar.

14. Hertug Hans den Ældres begravelse i Slesvig.
16. På tilbagevejen blev den afdøde hertugs kansler, dr.(Hieronimus)
Oelgård, taget til fange og sat i fængsel i Flensborg.

Marts.

5. Anne Karsten(Schnell)Guldsmeds nedkom med en lille datter i Tønder.
10. Min Margrethe og Maren Mule taget af sted.

Maj.

29. Mag.Bernhard Vagets bryllup skal fejres i Tønder med Cæcilia fra
Åbenrå.

Juni.

1. Vaare wi paa Mandø.
5. Lizabeth, Oluff Pederssøn Borgemesters effterleffuerske vdi Ribe, døde.
7. Erick Iørgenssøn Litle til Ionstrup drog her igennem Ribe oc actet til Strasborg.
12. Niels Ibssøn, M.Caspers ridefoget, bleff ihielslagen aff Søffrin, M.Caspers vogn suend.
15. Servavit Deus filiolum meum à præsentissimo vitæ periculo, cum fere fuisset oppressus ruina prælongi asseris.
29. Til M.Anders Vedle, som loe siug vdi Kaarssør, drog Dorethe M. Hans Laugissøns oc Mette.

Juli.

5. Incoabam prælectionem Theognidis.
8. Fick ieg breff fra Søffrin Ienssøn Scriffuer paa Dragssholm, min salige hustruis Annis broder.
Redditus mihi Hafnia libellus puerilis (Formulæ movendi comparandiqve Adjectiva), quem pueris imprimi curaveram.
12. Obijt Othoniæ M.Caspar Mule, domprouist oc canicke vdi Ribe.
15. Gaff ieg mig på veien fra Ribe til Frederichsborg at bekomme naadigste confirmatz paa canickedom, som ieg haffde haffd promiss paa paa x aar.
16. Her Peder Thomssøn vdi Hygom døde.
Iohan van Doren, Bagge Ienssøns suen, døde.
19. Indultæ mihi Regiæ literæ oc confirmatz paa canickedom effter M.Casper Mules afgang.
26. Iacobus Hegelund frater meus depositus (vt vocant) Hafniæ.
27. Foer ieg offuer Skaane gennem Malmø(ubi pestis grassabatur) oc Lund oc til Ydsted til Iørgen min broder.
Døde Iørgen Hegelunds hustrobroder i hussit hoss oss.

Juni.

15. Gud frelste min lille søn fra en meget overhængende livsfare, da han nær var blevet knust ved en meget lang pæls fald.

Juli.

5. Jeg begyndte på en forelæsning over Theognis.
8. Kommet tilbage til mig fra København den lille skolebog (skemaer til adjektivernes bøjning og komparation), som jeg havde ladet trykke til skoledrengene.
12. Døde i Odense mag.Kaspar Mule, etc.
19. Tilstået mig kongebrev etc.
26. Jacob Hegelund, min broder deponerede, (som man kalder det) i København.
27. ubi pestis etc. = hvor pesten rasede.

1581.

August.

2. Lundia diverti ad eruditissimum humanissimumque virum M. Magnum Matthiam, Lectorem Theologum Lundensem.
5. Sophia Regina peperit Filiolum.
13. Circa hoc tempus frater meus carissimus Georgius peste correptus obiit.
17. Ex longa profectioe reversus sum tandem Ripas.
20. Nuptiæ M. Andree Velleij et Mettæ M. Iohannis Lagonij filia.

September.

16. Gick lod imellem Kong(:) Mait(:) oc Hertug Adolff om arffueskift effter Hertug Hans.
18. M. Lauritz Thomssønns bryllup vdi Tunder met Margrete. (Notitsen skal sikkert stå under d. 17., som er en søndag).
19. M. Iens Søffrinssøns Hartis bryllup vdi Kolding met Engel, Iacob Arpis Slotschriffuers daatter. (Notitsen skal sikkert stå under d. 17).
- 21.(?) Circa Rendesburgum inaudito et contagioso genere mali assumebantur homines 13 contractione et convulsione nervorum.
29. Hertug Adolff met sin førstinde drog fra Tunderby til Lügemkloster.

Oktober.

1. Conflagratio Tundriæ, qvo eodem die anni superioris obiit Dux Iohannes senior, Den affter(sic), der klokken vaar ved ti, gick ildebrand an vdi Tunder oc affbrende all den beste bygde gade, Vestergade, med affløbendis stræder fra marcket indtil slottet.

August.

2. I Lund tog jeg ind hos den meget lærde og meget dannede mand Mogens Madsen, lektor i theologi i Lund.
5. Dronning Sophie nedkom med en lille søn.
13. Omkring denne tid døde min meget kære broder Jørgen, angrebet af pest.
17. Fra den lange rejse kom jeg endelig hjem til Ribe.
20. Mag. Anders(Sørensen)Vedels bryllup med Mette, mag. Hans Laugesens datter.

September.

- 21.(?) I nærheden af Rendsborg bortreves af en uhørt og smitsom slags onde 13 mennesker ved sammentrækning og krampe i nerverne.

Oktober.

1. Ildebrand i Tønder, på hvilken dag det foregående år hertug Hans d.æ. døde.

1581.

13. Velb.Christen Achalei kam fra Strasborg hid til Ribe.
14. Christen Thomssøn Hegelund Bartsker flytte her fra Ribe til Aarhuss.
23. Iacobus Biørno (Biørn Anderssons søn) nobilis hac transiit, profecturus in Gallias.

November.

7. Absolvit curriculum suum in terris M.Erasmus Catholmius, Pastor Ecclesiæ Hafniensis ad D.Virginem.
13. Herredage vdi Ottensee.
17. Vdj Norge sildefiskend forgickis dette aar xxxj skibbe, som tolderer Niels Søffrinssøn sagde.
28. Examen Scholasticum Tundriæ, ad qvos invitatus sum.

December.

6. Redditæ M.Ioh.Lagonio literæ Regiæ per M.Erasmum Heidtman, qvibus demandatur ipsi inspectio Ecclesiarum Tørningleen.
11. D.Iohannis Gedeonis (Gødssøns) nuptiæ Hafniæ, Slotsprædickanters.
28. Her Eske Clemendssøn, prest til Grimstrup oc Orre sogner, døde hastelig.

-
23. Jacob Bjørnsen(Bjørn) (Bjørn Andersen(Bjørns) søn), adelsmand, drog her igennem, på vej til Frankrig.

November.

7. Mag.Rasmus Katholm, præst ved Frue kirke i København, afsluttede sit livs løb her på jorden.
28. Skoleeksamen i Tønder, hvortil jeg var inviteret.

December.

6. Kongebrev sendt til mag.Hans Laugesen gennem mag.Rasmus Heidtmann, hvorved tilsynet med kirkerne i Tørninglen blev betroet ham.
11. Slotsprædikant hr.Jens Gødesens bryllup i København.

1582.

Januar.

1. Albret Friiss lensmand gjorde gestebud paa Riberhuss.
3. Iffuer Kaass til Lindbjerg lod mig yde affgifften aff Ølgod tiende.
8. Bønder bleff lagde i kongeskat vdi Siem kircke.
9. ἀγοται:
Cancellarius Nicol.Kaas cum (åben plads) profecti in Noru(e)giam.
14. Thomas D.Petri Wilbjerg bleff ordineret.
15. Marine salige Iesper Bangs døde.
23. Vng Hertug Hansis barsels høytid paa Sønderborg.
Scripsi Hafniam D.D.Andreæ Laurentio, etiam M.Ioh.Suaningij nomine.
25. Paulus nobile lumen.
27. Stephani Nic: Organists barn døde.
30. Satte ieg Thomes oc Iens, min søn, til Peder Søffrenssøn at lære noget at scriffue.
31. Christopher Munck til Krogsggaard døde Hydropisi.

Februar.

1. ἀγοται: 6 εκ:
4. Nuptiæ Iens Oluffssens oc met(sic) Gunder Lambertssdaatter.
7. Ies, M.Iacobs suend, døde hastigen πλευρέσει
8. Michel Mortenssøn Hegelund loe hart siug vdi Wiborg.
11. Mandrup Holck oc Iomfru Lene Iuelsdaatters bryllup i Horsness,
Christopher Tomissens daatter.
Eualdt Woies brylluppe i Hadersleff.
13. Albret Pederssen Munck drack sig ihiel i brenndvin oc bleff funden død om mornen.
16. To tiuffue bleffue førde fra Riberhuss igen til Vesterherret.
ἑὺρεῖε P.H. et Andr.Seuer.

Januar.

9. Brødb(agning).
Kansler Niels Kaas sammen med N.N. draget til Norge.
14. Thomas, hr.Peder Vilbjergs søn, blev ordineret.
23. Jeg skrev til København til hr.dr.Anders Lauridsen, også på mag.
Hans Svannings vegne.
25. Paulus, det fortræffelige lys.
27. Steffen Nicolajsen etc.
31. Hydropisi = af vattersot.

Februar.

1. Brød(bagning) seks skæpper.
 4. Nuptiæ = bryllup.
 7. Det græske = af lungebetændelse.
 16. Strid mellem P(eder)(Mortensen)H(egelund)og Anders Sørensen(Klyne).
- 146

1582.

19. Iohan Dwes }
Chresten Winds } bryllup { Peder Skrams daatter
Peder Retzes } { Lauritz Krussis
under amiral
(Notitsen skal sikkert stå under d.18., som er en søndag).
20. φάσμα
22. ἀγοπή: 6 εκ.
23. Bleff Albret Pederssen(s) liig forloffuit at maatte begraffuis.
25. Niels Skrams brylluppe.
28. Aske onsdag eller hoffuit faste dag.

Marts.

- 2.e1.3. M.Nicol:Cragius venit Ripas cum Petro Rudt, profecturus
Francofurtum, inde in Gallias.
5. Tradidi Matthiæ Laugessøn loo dl. beseglede at føre til Flensborg
til Ghert Schürman at forskaffe til Peder Iffuerss(en) til
Tybing.
7. Temperdage.
8. } Circa hoc tempus obiit Otto Rosenkrantz Georgij F.
9. }
10. Christopher Munck oc hans frue, Frue Dorethe bleffue tillige
begraffuede.
12. M:Nicol:Cragius accepit a me Exemplar Epigrammatum Philippicorum,
quod typis edendum, se mihi curaturum recepit. Deus bene vertat.
15. ἀγοπή(?) 6 εκκλή(?)
Flensborger kremer selskab drog til Franckfurtisch miss.
19. Bleffue ølkruger afflagdt til Huiddingherritzting effter Ko:
Ma^{ts} breff oc beffaling.

20. (Varsels) syn.

22. Brødb(agning) seks sk(æpper).

Marts.

- 2.e1.3. Mag.Niels Krag kom til Ribe sammen med Peder Rud, han skulle
til Frankfurt, derfra til Frankrig.
5. Jeg overdrog Mads Laugesen etc.
8. } Omkring denne tid døde Otto Rosenkrantz, Jørgens søn.
9. }
12. Mag.Niels Krag modtog af mig et eksemplar af de philippiske epi-
grammer, som han påtog sig at lade trykke for mig. Gid Gud vil
lade det gå godt.
15. Brødb(agning) 6 skæpper.

1582.

21. Cancelleren, Peder Gyldenstern, Mandrop Parsberg.
23. Scripsi Arhusiam, misique etiam Georgio Rosenkrantz carmen
ἐπιτάφιον Φιλij καὶ ἔτερον
24. Seuerin Kier Ripensis, borgemester vdi Kolding, døde.
28. Scripsi D.D.Paulo et M.Petro Haggæo de Iacobo fratre promouendo.
29. M.Erasmus Heidtman holdt regneskab i Vedstedkircke.

April.

4. Iens Tuornum døde.
6. Scripsi per Seuerinum Erasmi Roskildiam D.Iacobo Ericj, item
M.Laurentio Tusano til Høyby i Odssherrit.
ἄριστον(;) ἢ ἐκείν(;))
16. Profecti sumus Tundriam: Ego et Margarita.
17. Otto Rosenkrantz, Georgij F., sepulturæ traditus.
23. Reuersi sumus Tundriâ.
29. Marcus Seuerini Kier Coldingensis diuertit ad me.

Maj.

1. M.Petrus Iohannis kom til Ribe.
2. } Circiter hosce dies bekom Iacobus Hegelund kaast in communi-
3. } tate Hafniensi.
5. Tussis.
7. ἄριστον(;))
Tussis.
11. M.Peder Hanssen drog til Aarhus.

-
23. Jeg skrev til Århus, og jeg sendte også Jørgen Rosenkrantz et digt til ligstenen over hans søn, og de andre ting.
 24. Søren Kjær Ribe etc.
 28. Jeg skrev til hr.dr.Poul(Madsen) og mag.Peder Ågesen om at promovere Jacob, min broder.

April.

6. Jeg skrev gennem Søren Rasmussen til Roskilde til hr.Jacob Eriksen (Grave), ligeledes til mag.Laurids Tuesen til Højby i Odsherred.
Brødb(ågning) ἢ skæpp(er).
16. Vi tog til Tønder: jeg og Margrethe.
17. Otto Rosenkrantz, Jørgens søn, overgivet til begravelse.
23. Vi vendte tilbage fra Tønder.
29. Marcus, Søren Kjær Koldings, tog ind hos mig.

Maj.

1. Mag.Peder Hansen kom til Ribe.
- 2.-3. Omkring denne dag bekom Jacob Hegelund kost i Københavns kom-
munitet.
5. Hoste.
7. Brødb(ågning).
Hoste.

1582.

12. Iffuer Hegelund vaar i Ribe.
13. Kirckestole bleffue skiffte vdi Vedstedkircke.
14. Incepi prælectionem Catecheseos D.Nic.Hemmingii publicè.
21. Loed ieg tørffue graffue vdi Fardruphede.
22. Drog ieg met Margrete til Mand-ø.
27. Tundriæ.
31. Promotio D.D.Iacobi Matthiæ Arhusiensis.

Juni.

6. Temperdag.
7. Socer meus ἡμιπληγία correptus.
ἀρετοπ
10. Festinato me contuli Tundriam vna cum Margareta.

Brylluppe i	Vedsted	Peder Ibssen
	Astrup	Mette
15. Vitus Modestus.
16. Reuersi sumus Tundria.
17. Smørbrør i Vedsted.
20. Petrus, Iørgen Hanssøns søn, bleff fød.
21. Die XXI Iunij post tertiam Pomeridianam, Ἦεω̄ χάρεις enixa est
mea Margareta filiolum, cui nomen indidimus Annæ, testibus
Baptismi:
1.Christiano Schnellio loco Soceri
2.Petro Mart: Hegelund
3.Frue Magdalene
4.Karine M.Iacobs
5.Marine M.Iensis.

-
14. Jeg begyndte offentligt på forelæsning over dr.Niels Hemmingsens katekismus.
 27. I Tønder.
 31. Hr.dr.Jacob Madsen Århus' promotion.

Juni.

7. Min svigerfader (Jørgen Pedersen) angrebet af en halvsidig lam-
melse.
Brødb(agning).
10. Ilsomt begav jeg mig til Tønder sammen med Margrethe.
16. Vi vendte tilbage fra Tønder.
21. D.21. juni efter den tredie time om eftermiddagen blev min
Margrethe, Gud ske lov, forløst med en lille datter, som vi gav
navnet Anne, med dåbsvidnerne: 1.Karsten Schnell i svigerfaders
sted, 2.Peder Mortensen Hegelund, 3. fru Magdalene(Sehested) 4.
Karen mag.Jacob(Madsen Vejles), 5. Marine mag.Jens(Pedersen
Viborgs).

Juli.

1. Natalis Friderici II Regis Daniæ A¹⁵⁸²₁₅₃₄
48
- Primo Iulij obiit diem suum M.Andreas Mariagrius, pastor ad S.Nicolai.
Peder Tryllunds bryllup.
3. Supplicio affecti Maritus et Vxor, hæc capite multata ille strangulatus.
8. Barsel til Peder Baggissens.
13. Euocatus sum ab Albret Friss til Harritzkær et ad Frue Karine Holger Rosenkrantzis.
15. Barsel til Lauritz Tøgersens.
18. Scripsi per Georgium Hierting Tubingam Friderico Suaningio de quibusdam libellis, misique ἑὐχάριον χρευσ.
29. Nuptiæ D.Christiani Iohannis in Grimstrup.
Scripsi per Canutum Lagonis in Schaniam.
Senatui Ydstadiensis
D.Martino Albertio
D.Eneualdo Bartholemæo
Margaritæ viduæ fratris mei
Iacobo Hegelundo fratri, Hafniam
30. Die XXX° Iulij concesserunt in meum contubernium et disciplinam domesticam:
Otto Christophorus } Rosenkrantz
Fridericus }

Juli.

1. Kong Frederik II af Danmarks fødselsstund år 1534.
D.1.juli døde mag.Anders Mariager, præst ved St.Nicolaj.
3. En mand og hans hustru blev henrettet, hun blev halshugget, og han blev hængt.
13. Jeg blev kaldt af Albret Friis til Haraldskær og til fru Karen Holger Rosenkrantzes.
18. Jeg skrev gennem Jørgen Hjerting til Tübingen til Frederik Svanning om nogle små bøger, og jeg sendte en rhinsk gylden.
29. Hr.Kristen Jensen i Grimstrups bryllup.
Jeg skrev gennem Knud Laugesen til Skåne
til byrådet i Ystad
til Morten Albertsen
til Enevold Berthelsen
til min broder(Jørgens)enke, Margrethe
Til København til (min) broder Jacob Hegelund.
30. D.30. juli kom til omgang med mig og hjemlig undervisning hos mig: Otto Kristoffer(og)Frederik Rosenkrantz.

1582.

August.

5. Olaus Laurentii Holm ordinatus til Velling sogn.
7. Iens Anderssen Guldsmed bleff borgemester.
10. Brygde 3 tdr. malt.
11. Insimulata veneficij delata Hatersleblam.
15. Otto Christophorus nonnihil malè affectus.
16. Profecti hac sunt in Germaniam superiorem:
Hans Munck
Frederich Munck } Georgii F.
cum Pædagogo
- Item vna cum ipsis M.Iohannes Alburgensis, cum quo scripsi
Sigismundo Feierabend de editione Epigrammatum, misique xx thr.
26. Brygde wi iiiij tdr.malt.
27. Begræffuede ieg Anna, Hans Oluffse(ns) kone vdi Fardrup.
Samme mandag skede tou om Bolde Michels.
31. Calent vdi Huiddingherrit i Skerbeck.

September.

Øverst på siden 1.-17.sept.: Δεκατὰ

1. Albret Friss lod sin daatter Agnes døbe paa slottet.
2. Tyge Sandbergs oc Iomfru Elle Rostrups brylluppe.
3. Bleff Bold Michels brænd ved Hviddingherritz ting.
4. Bleff tiende skifft i Vedsted.
7. Mercatus Francofurtensis.
8. Socrus nos inuisit.
Margareta laborauit ac rj ὀδοῦταλύϊα.

August.

5. Oluf Lauridsen Holm ordineret til Velling sogn.
11. Opdigtede anklager for trolddom rejst i Haderslev.
15. Otto Kristoffer(Rosenkrantz) har lidt særdeles hårdt.
16. Drog her igennem til Øvre Tyskland: Hans Munk(og)Frederik Munk,
Jørgens sønner, sammen med deres hovmester.
Ligeledes sammen med dem mag.Hans Ålborg, gennem hvem jeg skrev
til Sigismund Feyerabend angående udgivelsen af epigrammerne, og
jeg sendte 20 thaler.

September.

Øverst på siden 1.-17.: Tiender.

7. Frankfurt marked.
8. Svigermoder(Elisabeth Pedersen) besøgte os.
Margrethe led af en heftig tandpine.

1582.

12. Agnes filiola infans Alberti Friss sepulturæ mandata.
14. Crucis.
16. Matz Peterssen oc Agatha, Willem Fabers nagelassene, Hochzeit zu Tundern.
19. Temperdag, oc da komme terskerne først til mig i arbeid.
22. Første kastning, byg - 6½ tdr.
23. M.Gerhardj Culemanni et Mettæ, filiæ D.D.Christ:Morsiani, Nuptiæ Rendesburg. πρώτη σύζυγος Tyge Lassen eskede sogn vidne paa hans hustrøis vegne.
26. Brygde wi - 7 tdr.malt.
28. Anden kastning - rug.
29. δεύτερα σύζυγος

Oktober.

4. S.Francisci dag er marcket i Kolding.
7. Matz Ionssens brylluppe vdi Varde met Anne Rasmussdaatter aff Astrup.
8. Droge ieg oc Margrete til Varde.
10. Fuimus Bramming.
11. Reuersi Vardis.
14. Hans Lambertssens brylluppe.
Brylluppe vdi Tundern { Lauritz Knudssen
 } Kirsten
21. Klaus Skeels oc Iomfru Mettis brylluppe.
M.Nicolai Casparis Episcopi Fioniensis nuptiæ Ottoniæ.
Her Oluff Holms brylluppe.
30. Hospitals regneskab begynte at hørís.
Brygde wi - 6 tdr. malt.
31. Kongl.Ma^{tt}vaar neruerendis her udi egnen vdi Huiddingherrit.

-
12. Agnes, Albret Friises lille datter, overgivet til begravelse.
 14. (Exaltatio)crucis = Korsets ophøjelse.
 23. Mag.Gerhard Culemanns og Mette , hr.dr.Kristen Morsings datters, bryllup i Rendsborg.
Første strid:etc.
 29. Anden strid.

Oktober.

10. Vi var i Bramming.
11. Vi vendte tilbage fra Varde.
21. Biskop på Fyn, mag.Niels Jespersens bryllup i Odense.

1582.

November.

2. Tabellarius Witebergensis, missus a Magno Skerne, fuit Ripis.

4. Tentatio Ioh. Bagonij periculosa.

11. Profectus sum Coldingam cum

Otte	}	Ro., spectaturus solennitatem traditi
Friderich		

Feudi ducatus Slesuicensis et Femern Coldingi effter
arffuedieling, som skede effter Hertug Hansis affgong.

December.

16. Laurentius Thomæ Osterby concionem habuit Ripis.

20. Anna Filiola impleuit Dei beneficio semestre spacium.

Bag i almanakken:

Distichon aulicum.

Ire, redire, sequi Regum sublimia castra
Eximius status est: sed sic non itur ad astra,
Rastra et aratra sequi et campi redolentia prata
Exiguus status est: sed sic magis itur ad astra.

November.

2. Wittenbergsk brevbærer, sendt af Mogens (Gregersen) Skern, var i
Ribe.

4. Jens Baggesens farlige sygdomsanfald.

11. Jeg drog til Kolding sammen med Otto (og) Frederik Rosenkrantz
for at overvære højtideligheden, ved hvilken forleningen af
hertugdømmet Slesvig og Femern blev overdraget i Kolding etc.

December.

16. Laurids Thomsen Østerby prædikede i Ribe.

20. Anne, min lille datter, fyldte ved Guds velvilje et halvt år.

Bag i almanakken:

Hofepigram.

At gå til, at komme til, at stræbe efter konger-
nes ophøjede borge er en fortrinlig stilling, men
således når man ikke til stjernerne. At stræbe
efter hakker og plove og markens duftende hø er
en ringe stilling, men således når man snarere
til stjernerne. (se tillæg).

(Titelbladet mangler).

Januar.

9. D.Iohannes Brun vdi Dâler gaff sin løn.
Her Peders søn aff Fardrup bleff halsshuggen.
13. Matz Michelssen Høgssbro talde mig til om mit hør.
15. Ciues nonnulli Ripenses, contra Magistratum suum oppidanum de quibusdam liticulis iure disceptaturi coram delectis ex Senatu regio Iudicibus, Wiburgum contenderunt.
17. Scripsi Francofurtum M.Andreæ Cragio per aulicum.
19. Wiborg snapss landsting.
- 21.-24. D.Andreas Thomæ affinis meus cum vxore nos inuisebat.
26. Breff fra Iffuer, min broder.
28. Litanïæ mandatu Regis institutæ.
31. Ablegauj Seffren Douer.

Februar.

1. Vendidi Petro Baggissen - j lest r.- 2 vt, 34 80.
2. Kyndelmyss.
4. Brygde wi.
- 5.-8. Laboraui acerrimo dolore dentium.
10. Fastellaffn.
Nuptiæ Henrici Belouuij domini de Spøttrup et Resselin cum Elizabetha Schrammia, Laurentij F.
- 11.-14. Erasmus Coldingi..
15. Tradidi Ebert Fet Institori Flensburgensi - 50 Ioachimicos deferendos Francofurtum.

Januar.

15. Nogle ripensiske borgere, som for retten mod deres byøvrighed skulle diskutere visse stridigheder i nærværelse af udvalgte dommere fra det kongelige råd, ilede til Viborg.
17. Jeg skrev til Frankfurt til mag.Anders Krag gennem en hofmand.
- 21.-24. Hr.Anders Thomsen, min svoger, besøgte os sammen med sin hustru.
28. Bededage påbegyndt på kongens bud.
31. Jeg bortsendte Søren Dover.

Februar.

1. Jeg solgte Peder Baggesen 1 læst r(ug) for 34 daler.
- 5.-8. Jeg led af meget heftig tandpine.
10. Herren til Spøttrup og Resselin(?) Henrik Belows bryllup med Elisabeth Skram, Laurids' datter.
- 11.-14. Vi var i Kolding.
15. Jeg overgav Ebert Vette, kræmmer i Flensborg, 50 joachimsthaler, som skulle bringes til Frankfurt.

1583.

20. Temperdage.

22. Petrus.

26. Institores Flensburgenses proficiscuntur Francofurtum.

28. Fridericus Suaningius cum fratre Iohanne dederunt se in viam, profecturi Francofurtum.

Marts.

8. Holstebro marcket.

9. Iacob, H.Peders søn vdi Høste, døde, effter at han vaar slagen aff Tyge i Tange.

10. Mercatus Francofurtensis.

27. Matthias D.Ioh.Starup } bleffue ordinerede.
Iohannes Claudij Brønss }

31. Pascha.

April.

5. Scripsi Roskildiam.

8. Incepi prælectionem Examinis φ

11. Enixa est Anna, Christiani Schnellii Tundriæ.

13. Contulimus nos Tundriam.

14. M.Andreas Velleius abiit Hafniam.

19. Nis Seffrenssøn aff Vedsted bleff anholden aff Albret Friiss.

20. Reuersi sumus Tundria.

21. Epigrammatum liber, Francofurti impressus meis impensis, ad me deuectus; Ὑεϕ̄ χ̄ᾱρ̄ῑε

29. Scripsi Flensburgum.

22. Peder(s stol).

26. Kræmmerne fra Flensborg drager til Frankfurt.

28. Frederik Svanning begav sig sammen med sin broder Hans(el.Jens) på vej, de skulle til Frankfurt.

Marts.

10. Marked i Frankfurt.

27. Mads, hr.Jens Starups(og) Hans Klausen(Normsted)Brønns blev ordinerede.

31. Påske.

April.

5. Jeg skrev til Roskilde.

8. Jeg begyndte på en forelæsning over P(hilip Melanchtons) Examen.

11. Anne Karsten Schnells i Tønder blev forløst.

13. Vi begav os til Tønder.

14. Mag.Anders(Sørensen)Vedel begav sig til København.

20. Vi vendte tilbage fra Tønder.

21. Min bog med epigrammerne, trykt på min egen bekostning i Frankfurt, bragt til mig; Gud ske lov.

29. Jeg skrev til Flensborg.

Maj.

1. Ved Oluff Iørgenssøn Borgemester screff ieg til Fru Karine Holgers. Item sende Exemplaria Epigrammatum XII til Aarhus.
6. Tiltale til Iens Palssen i Bonum til Østerherritz ting.
7. Dedimus nos in viam { Otto Christopher
Fridericus
P.H.
8. Vaare wi paa Boluer.
10. Fra Boluer til Aarhus.
11. Fra Aarhus til Rosenholm.
13. Fra Rosenholm til Aarhus.
15. Fra Aarhus til Boluer.
16. Fra Boluer til Suole oc til H.Morten Terckilssøn i Sneesogn oc til Vedel.
22. Temperdag.
23. Procurator M.Iacob gjorde begge regneskab vt { procurator
tutor alter Ecclesiæ.
24. ἑὐχὴ καὶ εὐχία
30. Otto Christophorus et Fridericus Rosenkrantz domo ad nos reuersi, cum abfuissent try vgger try dage.

Juni.

2. D.Ioh.Claudij i Raadagger nuptiæ cum Agatha, H.Aages daatter i Meolden.
Lauge Huitfelds bryllup paa Krogssgaard.
4. Nis Seffrenssøn Træden slog vidersom(?).
9. Nuptiæ D.D.Petri Seuerinij in istum diem constitutæ Flensburgi cum Gertrude Reinholdi Torsmeden filia.

Maj.

1. Item etc.=sendte ligeledes 12 eksemplarer af epigrammerne etc.
7. Vi - Otto Kristoffer(og) Frederik(Rosenkrantz) (og) P(eder) H(egelund) - begav os på vej.
23. Procurator mag.Jacob(Madsen Vejle) gjorde begge regnskaber som procurator (og) kirkens ene værge.
24. Strid.
30. Otto Kristoffer og Frederik Rosenkrantz vendt hjem til os, efter at de havde været borte tre uger tre dage.

Juni.

2. Hr.Hans Klausen(Normsted) i Roagers bryllup med Agathe, hr.Åge (Hansen Husum) i Mjoldens datter.
9. Hr.dr.Peder Sørensens bryllup med Drude, Reinholdt tor Smedes datter, bestemt til denne dag i Flensborg.

1583.

16. Smørbør i Vedsted.

25. Joseph
De diuite et Lazaro } exhibit1.

Juli.

10. Iuarus Hegelund fuit Ripis.

24. D.D.Iohannes Amerinus introductus in Capitulum Ripense.

25. Regina peperit filiolum.(På den trykte side står ved d.26:
Regina peperit.)

26. Christen Nielssen fick vordering vdi Oue Pederssens bo i Vedsted.

29. Scripsi Hafniam til
D.Anders
Rasmus Pederssen
M.Michel
Rasmus Benedict.

30. Annus vnus exactus ex quo in meum contubernium et disciplinam
concesserunt OC et F.

Metta M.Andræ enixa infantem masculum Lauge.

31. Dom paa capittel imellem:
Christen Skeel oc H.Paaske
H.Peder Vandborg oc H.Paaske
H.Peder Ienssøn oc Peder Norkier.

August.

10. L

21. Dorothea Petri Baggissens peperit.

September.

3. Afferdiget ieg Seffren Douer met mit breff til Lauritz Skram.

6. Tiende bleff skiftt vdi Vedsted.

25. Joseph (og) Om den rige mand og Lazarus fremført.

Juli.

10. Iver Hegelund var i Ribe.

24. Hr.dr.Hans Amerinus indført i Ribe kapitel.

25. Dronningen forløst med en lille søn.

29. Jeg skrev til København til dr.Anders (Kristensen), Rasmus
Pedersen, mag.Mikkel (Müller) (og) Rasmus Benedicht.

30. Et år forløbet fra det tidspunkt, da O(tto)C(hristopher) og
F(rederik Rosenkrantz) kom for at leve i samkvem med mig og for
at blive opdraget af mig.

Mette mag.Anders (Sørensen Vedels) forløst med et drengebarn,
Lauge.

August.

10. L(aurentius mart.)

21. Dorthe Peder Baggesens nedkom.

1583.

8. Cæcilie Baggissdaatter døde i Aalborg.
Dronningens kirckegong.
9. D.D.Ioh.Laurentius impetrauit Kog.Ma^t breff paa - 3 lester korn
aarligen.
14. Crucis.
15. M.Iohannes Kiers Coldingensis brylluppe met Marine, H.Hans
Kneffsis daatter.
18. Temperdag.
23. Kom terskerne til mig.
- 25.el.26.: Karine M.Iacobs giorde barsel.

Oktober.

12. Frue Ingeborg Albret Frises giorde barsel oc fødde en søn,
Christopher.
15. Decimoquinto Octob.à meridie sub Octauam vespertinam peperit
vxor mea filiolum, cui nomen indidimus Georgij, cuius Baptismi
testes fuere:
Albret Friis - Frue Karine Holgers
Niels Gyldenster - Elizabeth mater
Peder Bag ... - Dorethe B.. (Resten af navnene kan ikke tydes
på grund af en blækklut).
- 18.el.19. Frue Karine Holgers drog herfra met hendis sønner oc
Iacobo.

November.

13. D.Christierni Iohannis Grimstrup causa primò citata.
- 18.-20. Litanix publicæ.

September.

9. Hr.dr.Hans Lauridsen(Amerinus) fik kgl.majst.brev etc.
14. (Exaltatio)crucis = korsets ophøjelse.
15. Mag.Johannes(Sørensen) Kjær Koldings etc.

Oktober.

15. D. 15.oktober fra middag til kl.otte om aftenen nedkom min
hustru med en lille søn, som vi gav navnet Jørgen, hans dåbs-
vidner var: etc.Elisabeth mater=Moder Elisabeth(Pedersen). De
utydelige navne dækker over: Peder Baggesen og Dorthe Baggesen.

November.

13. Hr.Kristen Jensen Grimstrups sag varslet første gang.
- 18.-20. Offentlige bededage.

1583.

23. Scripsi Hafniam { Laur:Benedict
 { om { Ordsprok
 { Læresprok
 { Trøstesprok

Reuersi ad nos { Otto Christophorus et
effter fem vggers { Fridericus
tid

27. D.Christierni Grimstrup causa disceptanda.

December.

1. Nuptiæ M.Christiani Michaelis met Margrete, M.Hans Thomissens daatter.
Hans, Claus Iacobsens søn, kom til mig.
2. Vaar Frue Karine Holgers her paa Riberhuss met alle sine brødre.
18. Temperdag.

23. Jeg skrev til København til Lorentz Benedicht etc.

Vendt tilbage til os efter fem ugers tid Otto Kristoffer og Frederik(Rosenkrantz).

27. Hr.Kristen Grimstrups sag skal tages op til drøftelse.

December.

1. Mag.Kristen Mikkelsens bryllup med etc.

1584.

Januar.

9. Affgifften aff Ølgod sognetiende bleff ydt aff Iffuer Kaasis tienere.
10. Incoabam Definitione φ
13. Scripsimus prolixè { Frue Karine til
Georgio Rosenkrantz
15. Incoabam domi meæ prælectionem Nomenclatoris Hadr.Iunij.
16. Incoabam et pro Archia 2l.c.
20. Bleff hul slagit paa Margretis brystebuld.

Februar.

4. Kong Ma^t breff til { capitlet } kom til Ribe om den
{ købsteder } vnge printzes hylding,
{ herritzprouster } som skulle skee paa den
XV augusti dette aar.
5. Her Iørgen Lycke bleff begraffuen.
7. Andriæ lectio privatim cum discipulis incoata.
10. Ablegauri nuncium ad Laur.Schram Coldingum. Eodem die peperit Henrici Belouij vxor masculum.
12. Denuo scripsi Typhographo Hafniensi.
14. M.Andreas Barsbelius in Lintrup obiit.
15. D.Eualdus Gregorij minister Ecclesiæ Vlдерup obiit diem suum.
17. D.Christiani Iohannis Grimstrups sag denuò citata.
19. Scripsi denuo ved Matz { Laurentio Schram
Frue Karine Holgers
21. Vilhadus Nicolai Brunss profectus est Hafniam.
22. Fick ieg beskeed fra Lauritz Skram.

Januar.

10. Jeg begyndte på P(hilip Melanchtons)Definition.
13. Vi skrev i rigt mål fru Karen(Gyldenstjerne)til(og)til Jørgen Rosenkrantz.
15. Jeg begyndte hjemme på forelæsning over Hadrian Junius' ordfortegnelse.
16. Jeg begyndte også på Pro Archia 2l.kap.

Februar.

7. Gennemgang af Pigen fra Andros påbegyndt privat med eleverne.
10. Jeg sendte bud af sted til Kolding til Laurids Skram. Den samme dag nedkom Henrik Belows hustru med en søn.
12. På ny skrev jeg til bogtrykkeren i København.
14. Mag.Anders Barsbøl i Lintrup døde.
15. Hr. Enevold Gregersen, præst ved Ullerup kirke, døde.
17. Hr.Kristen Jensen Grimstrups sag varslet på ny.
19. Jeg skrev på ny ved Mads til Laurids Skram(og) fru Karen Holger (Rosenkrantz').
21. Villads Nielsen Brøns drog til København.

1584.

26. D.D.Andreas Christianus hinc discessit, abiturus in Germaniam, Galliam etc.
29. Otto Christophorus Rosenkrantz Holgeri F. hinc ad matrem auocatus est, concessurus in famulitium Regis.

Marts.

1. Fastelaun.
3. Scripsi Witebergam Seuerino Christiano Bundtmager de librorum proeuctione ved Iust Nickel
Scripsi { M.Ioh.Alburgensi
Friderico Suaningio.
4. Ἐκτρωμα τῆς ἀννης Δωκτορίστῆς
5. Excurri cum M.Andrea Velleio Haterslebian in causa D.Christierni.
11. Temperdag.
12. Socer socrusque ad nos diuerterunt.
16. Designati noui Curatores Nosocomij { M.Andreas
Hans Ieson
met Ebbe Mogns(en)
17. Hans, Claus Iacobssens søn, kom hjem.
24. Iens Nielssøn Schriffuer i Huiddingherrit slog Peder, hans broder, ihiel.
25. Nogle gode mend forordinerede af Kog.Ma^t at kende imellom Moritz Podebusk oc Riber by, som vaare:
Peder Munck
Mandrup Parsberg
Henrik Belou
Absolon Gøye
Albret Friiss
Jacob Sivfeld
Hans Iohanssøn
Lauritz Brockenhuss

Elluer marcket.

29. Medfaste
Franckfurtiske miss.

-
26. Hr.dr.Anders Kristensen, som skulle til Tyskland, Frankrig osv. drog herfra.
 29. Otto Kristoffer Rosenkrantz, Holgers søn, blev kaldt herfra til sin moder (Karen Gyldenstjerne); han skulle gøre opvartning ved hoffet.

Marts.

3. Jeg skrev til Wittenberg til Søren Kristensen Bundtmager om bøgernes befordring ved Just Nickel.
Jeg skrev også til mag.Hans Ålborg (og) Frederik Svanning.
4. Anne Doktors abort.
5. Jeg tog sammen med mag.Anders(Sørensen)Vedel til Haderslev i hr.Kristen(Grimstrups)sag.
12. Svigerfader(Jørgen Pedersen) og svigermoder(Elisabeth) tog ind til os.
16. Nye hospitalsforstandere udnævnt:Mag.Anders(Sørensen Vedel) etc.

1584.

April.

12. Natalis dies Christiano IIII, Filio Friderici II, Regis nostri clementissimi, Anno 1577, quo die implet annos Septem.

26. Scripsi denuò { M.Michael
Laurentz Benedict
Matz Vingaard

30. Hans Fanninger Borgemester døde paa Fanø.

Maj.

3. Petrus Martini Hegelund (Cos.Rip.in annum VII) euocatus ex hac vita in æternam.

6. Tørffue grøfft.

8. Døde Iens Baggissøn.

13. Greffue Frederich von Bergen kom hid fra Kog.Ma^t oc vilde herfra til skibs til Holland.

15. Fridericus Rosenkrantz hinc discessit e meo contubernio et disciplina.

πάλαιότε δόξα θεῶν

21. M.Iohannes Seuerini Hart bleff introducert i capitlet.

24. Til barsel hoss Her Iens(åben plads), i Huidding.

25. Screff ieg quegtiende i Vedsted sogn.

31. Tockis bryllup i Bierum.

Juni.

2. Procurator Capituli Christianus Lange gjorde regneskab.

3. Hospitals regneskab bleff hørd { M.Iacob
Riber domkirckens regneskab { M.Hans Suaning
giord aff

{ 1581
1582
1583.

April.

12. Christian IV.s fødselsstund, vor meget milde kong Frederik II.s søn, år 1577, på hvilken dag han fylder syv år.

26. Jeg skrev på ny til: Mag.Mikkel(Müller) etc.

Maj.

3. Peder Mortensen Hegelund, borgmester i Ribe i syv år, blev bortkaldt fra dette liv til det evige.

15. Frederik Rosenkrantz drog herfra fra samlivet med mig og min opdragelse. Altid Gud æren.

21. Mag.Jens Sørensen Harte etc.

Juni.

2. Kapitlets prokurator Kristen Lange etc.

1584.

8. Smørbrød i Vedsted.
16. Christiani IIII, filij Friderici II, inauguratio Wiburgi.
22. Bleffue Fardrup enge slagne.
26. Christiani filij regis inauguratio Ottoniæ in Fionia.

Juli.

3. D.D.Iohannes Franciscus obiit placidê Hafniæ.
5. D.Andreas Thomæ, affinis meus, me inuisit.
6. Vaar ieg til Huiddingherritzting.
7. Iacobus Suaningius abiit in Sialandiam, per quem scripsi

{	Laurentio Benedict
	M.Michel χειροούργον
	Margaretæ Viduæ, fratris Georgij.
20. Hylding stod i Skaane.
23. Kalent for Huiddingherritz prester hoss Her Gregers i Brønss.
29. S.Oluffs dag, marcket i Kolding.

August.

1. Lands ting gick, oc da vaar steffned Cecilie Pouels sag, første-gong.
10. Vaar ieg til Huiddingherritzting.
11. D.D.Ioh.Laurentius sende mig det skarns naffnløss breff i mit huss ved Peder Nielssøn Løbekremmer.
12. Peder Nielssøn bekende vdi D.Hansis næruerelse paa tinge, at (Resten af notitsen mangler).
13. Hans Skomakers oc Gunder Baggisdatters festensøll.
15. Dyre vor Frue dag.
16. Laurentij Oueni Cantoris Tundrensis et Mettæ nuptiæ.
17. De steffnede mig til tinge at møde paa mandag.

-
16. Frederik II.s søn, Christian IV.s hyldning i Viborg.
 26. Kongens søn Christians hyldning i Odense på Fyn.

Juli.

3. Hr.dr.Hans Frandsen døde roligt i København.
5. Hr.Anders Thomsen, min svoger, besøgte mig.
7. Jacob Svanning rejste til Sjælland, gennem ham skrev jeg til: Lorentz Benedicht, Mag.Mikkel(Müller)Kirurg, (min) broder Jørgens enke, Margrethe.

August.

11. Hr.dr.Hans Lauridsen(Amerinus) etc.
16. Kantor i Tønder, Laurids Ovens og Mettes bryllup.

1584.

18. Jeg steffnede hannem at møde paa freddag.

19. Den Københaffns bud Seffren var

{	D.D.Paulo	de editione libelli mei
	M.Maccabæo	

her, per quem scripsi

23. Knud Bradis bryllup vdi Horsness.

24. At møde D.Hans Lauritzen til tinge.

31. At møde til Huiddingherritzting met kirckeuegerne til domkircken om Peder Pederssøns halffgaard.

Item met Tyge Lassøn.

September.

3. Tiendeskiift i Vedsted.

8. Paa marckendsdag, da slog Matthis Anderssøn Matz Ienssøn i Fardrup.

13. Cæcili Pouels sag skal til landsting igen.

Knud Hesselbiergs bryllup i Tunder.

16. Temperdag.

Suin til aalden.

17. Benedicts Rantzou haffde i rette steffnet Her Iohan, capellane til Megel Tunder.

20. M.Ioh.Suaningius obdormiuit in Domino die ☉ ad vespas.

21. Iacobus Suaningius, item M.Andreas abire ad regiam maiestatem.

22. Moritz myss vdi Wiborg.

23. Die ☿ droge M.Iacob oc ieg til Nørherrit at besee den gaard i Nørborck, som Matz Nielssøn til Kiergaard vilde giffue for den gaard i Glibstrup.

(Dagene 23.-26. er forbundet med en klamme; den omtalte rejse har sikkert strakt sig over den angivne antal dage).

Oktober.

8. Incoauit prælectionem Epistolæ ad Thessalonicenses. Circa hoc tempus D.Doctor Adamus Tratziger, Cancellarius Ducis Adolphi, equis exterritis cum curru raptato exiliens fregit collum.

10. Tindgilde, oplagd i Vedsted - ij tdr.øll.
oc i Fardrup - j tdr.øll.

19. Per quem etc = gennem hvem jeg skrev til: hr.dr.Poul(Madsen), mag. (Kristian) Maccabæus om udgivelsen af min lille bog.

September.

20. Mag.Hans Svanning døde i Herren søndag henad aften.

21. Jacob Svanning, ligeledes mag.Anders(Sørensen Vedel) rejste til kgl. majestæt.

Oktober.

8. Jeg begyndte på forelæsning over brevet til thessalonikerne. Omkring denne tid brækkede hr.dr.Adam Tratziger, hertug Adolfs kansler, halsen ved at springe ud, da hans hest var blevet sky og rev vognen af sted i rasende fart.

1584.

15. Distributio τῶν γεωργῶν τοῦ Κυκλείου

16. M.Erasmus Heidtmand actede sig til Ribe at høre regneskab til Sortebrøderkircke.

19. Martinus Petri Hegelund abiit Hafniam studiorum gratiâ.
Socrus nos inuisit Tundriâ.

23. Rye marcket.

24. Euocatus sum Rodagger til M.Erasmus Heidtmann.

November.

5. Kom vore suin hiem fra aalden.

12. Kirckeregneskab aff to aar sc.1582 oc 1583 skede i Vedsted kircke per Archidiaconum M.Erasmus Heidtman(n).

τῶ ἀρχιδιακόνα	_____	rettighed - ii	} 111j mk. lb.
		gesteri i	
		famulo j	
ἰερεῖ	1j mk.		
πρεβεταῖ	j mk.		

23. Die XXIII Nouemb.summo mane circiter IIII peperit mea Margareta filiolum, cui nomen indidimus Mariæ, testibus Baptismj:

1. M.Iacobo Matthiæ Pastore
2. Christiano Schnell affine
3. Iomfru Gissel Podebusk
4. Elizabeth D.Andreæ
5. Gunder Baggisdaatter.

30. Circa hos dies obiit Her Niels Buck Pastor Viellensis.

December.

6. Hans Skomackers oc Gunder Baggisdaat(ters) bryllup skal skee i Hadersleff.

15. Døde Marine Ammis barn.

20. Clemmend Seffrenssøn Borgemester i Vedle døde.

15. Fordeling af (Hans) Svannings bønder.

19. Morten Pedersen Hegelund rejste til København for at studere.
Svigermoder (Elisabeth Pedersen) kom til os fra Tønder.

24. Jeg blev kaldt til Roager etc.

November.

12. famulo = til tjener; det græske henholdsvis: til ærke diakonen, til præsten, til forstanderen.

23. D.23.november tidligt om morgenen omkring kl.4 nedkom min Margrethe med en lille datter, som vi gav navnet Marine med dåbsvidnerne: mag.Jacob(Madsen Vejle), præst. 2. Karsten Schnell, (min) svoger. 3. jomfru Gidsel Podebusk. 4. Elisabeth hr.Anders (Thomsens) etc.

30. Omkring disse dage døde hr.Niels Buch, præst i Vejle.

1584.

Til almanakken 1584 er føjet: Prognosticon edder Practica vp dat Iahr 1584, gestellet dörch Levinum Battum - og på bagsiden af titelbladet af denne står:

||
H.Iohan Meier Hildesheimensis
Wibke Hamburgensis
||
|| = Albert
|| = Sara
|| = Abraham infans obiit
= Samuel
= Iudit - infans obiit
|| = Elizabeth
— Agnet - infans obiit
D.Georg:Petræus.

Eneuold Kruse
Niels Grubbe
Holger Gagge.

På den bageste side i Prognosticon etc. står:

Vlffbit oc selffdøt er lige meget
Foreskud er god at haffue oc ond at naa.
Ens død er andens brød.
Den første skade er den beste
De plockes stundom om flesken, emeden kaal
siuder
Den graa drot er mild.
Lycken følger en mand til huss.
Vending er god.
Det er ont at gøre tackeløss gerning.
Den er ik skade foruden, der skade gør.
De stille suin riffue snarrest hul paa
sæcken.
Ney daarer ingen, Ia daarer mangen.

På bagsiden af titelbladet til Prognosticon etc.:

Hildesheimensis = fra Hildesheim; Hamburgensis = fra Hamburg; infans
obiit = døde som lille.

D.Georg:Petræus = hr.Jørgen Pedersen.

1585.

Januar.

1. Knud Kremer bleff ihjelslagen.
10. Gick Mergrete i kircke à tertio partu.
12. Maatte wi tage en ny amme an, Gunder Seffrenssdaatter aff Alderup.
21. Iohannes Farsenius ordinatus Pastor Ecclesiæ Veidlæ.
22. Opterede ieg M.Casper Mules kanickegaard.
- 25.-27. λιτανείαι publicæ.
29. Døde Her Peder Oluffssøn, prest til Bresten og prouist vdi Iel-
lingsyssel.

Februar.

7. Frue Abbild Skeel til Kiærgaard, Her Niels Langis effterleffuerske,
døde.
14. Lauritz Thomissøn bleff ordineret til Megeltundersogn.
21. Fastelagen.
Bryllup i Horsnes.

Marts.

10. Niels Snedker kom i arbeid i Kanickegaard i Puggaardgade.
12. Slud.
14. ἔγγατος
21. Francfortiske miss.
Commigraimus in ædes Canonicas i Puggaardgade.
31. Gick snedickeren i vor kaast.

April.

4. Gick snedker aff mit arbeid.
23. Distributio τῶν λεημάτων, in qua mihi cessit Høyholm.

Januar.

10. à tertio partu = efter den tredie fødsel.
21. Hr.Jens Farsen(Riber) ordineret til præst ved Vejle kirke.
- 25.-27. Offentlige bededage.

Marts.

14. Margrethe svanger(?), egl. "i bugen".
21. Vi flyttede ind i Kannikegården etc.

April.

23. Fordeling af engene, hvorved Højholm tilfaldt mig.

Maj.

7. Nicolaus Vilhelmi se Ludirectoris munere abdicavit: cui D.
Episcopus surrogavit M.Matthiam Andreæ Porss.
18. Peperit Metta M.Andreæ Filiolam.
21. Traieci in Mand Øe, empturus Pisces marinos.
27. Σύρεαξις cum Thoma Georgio.

Juni.

2. Temperdag.
Sponsalia inter { D.Ioh:Matthiæ Pastorem Horsnensem et
{ Elizabetham viduam, filiam M.Ioh.Tausani.
6. Claus Rasmussøns Beriders oc Karine Christen Bundtmagers bryl-
lup i Nyborg.
9. Quegtiende at scriffue i Vedsted oc beløb sig - xxx lame.
13. I.Matz Christenssøns oc Kirstine Offers.
II.Anders Lauritzøn oc Ingeborg Matzdaatter i Vedsted.
III.Peder Seffrenssøn oc Anne Seffren Pouelsda(a)tter(s) i Vedsted.
Constituimus ire Tundriam.
14. Tundriam excurrimus.
22. Høyholm oc Fardrup enge bleffue slagne.
Samme dag døde Matz Christenssøn hastelig, som han tren aff hans
vogn i Fardrup.
27. Lod ieg forbiude nogen at befatte sig met Lauritz Hanssøns ot-
ting.
Vaar kanickerne hoss Peder Gyldensterne i Varde, huilcke hand
fliede magelaug for x gaarde, som de haffde mist.

Juli.

3. Die III° Iulij D.Iacobus Ericksøn et Maria vxor peste correpti
Roskildiæ.

Maj.

7. Niels Villumsen frasagde sig hvervet som rektor: i stedet for
ham valgte hr. bispnen (Hans Laugesen) mag.Mads Andersen Pors.
18. Mette mag.Anders(Sørensen Vedels) nedkom med en lille datter.
21. Jeg tog til Mandø for at købe havfisk.
27. Strid med Thomas Jørgensen.

Juni.

2. Trolovelse mellem hr.Hans Madsen, præst i Horsens, og enken
Elisabeth, mag. Hans Tausens datter.
13. Vi bestemte at tage til Tønder.
14. Vi tog til Tønder.

Juli.

3. D.3.juli blev hr.Jacob Eriksen(Grave) og (hans) hustru Marine
angrebet af pest i Roskilde.

1585.

4. D.Laurentij Thomæ et Elizabethæ Furbötels nuptiæ Megalo Tundriæ.
7. Scripsi ved Ion Iørgenssøn { Matthiæ Vinatori
 oc Iens Mickelssøn { M:Michaëli Bartsker
 de Adagiorum Danicorum editione
9. Marine Her Jacobs døde } relictis V liberis orphanis.
10. H.Iacob Erichsøn døde } relictis V liberis orphanis.
11. Vno sepulcro conditi ambo.
18. D.D.Ioh.Laur.drog til Københaffn paa capittels vegne.
Anders Lauritzøns oc Margrete Richort Charstenssens bryllup i Tunder.
23. Hoc anno 1585 circiter diem Margretæ impleuit mea Margareta annos XXIII.
24. Margarita incidit in Febrem.
27. Misi Hafniam ved Pouel Ienssøn { DDD.Theologis
 libellum Danicum Bibelske Ord- { M.Michel
 sprog et scripsi { Iacobo fratri
 Matz Vingaard.
29. D.Georgius Petræus socer meus, correptus apoplexia seu Hemiplegia nimirum in dextro latere, decubuit in Quintum diem.

August.

2. D.Georgius Petræus, socer meus, Tundriæ obdormiuit in Domino die II° Augusti Anno 1585.
6. Pouel Ienssøn kom til Københaffn.

-
4. Hr.Laurids Thomsens og Elisabeth Furbötels bryllup i Møgeltønder.
 7. Jeg skrev ved Jon Jørgensen og Jens Mikkelsen til Mads Vingård (og) til mag.Mikkel(Müller)Bartskær om udgivelsen af danske ordsprog.
 9. og 10. relictis etc.= efterladende sig fem forældreløse børn.
 11. De blev begge begravet i samme grav.
 18. Hr.dr.Hans Lauridsen(Amerinus) etc.
 23. Dette år 1585 omkring Margrethedag fyldte min Margrethe 23 år.
 24. Margrethe faldt i feber.
 27. Jeg sendte til København ved Poul Jensen den lille bog på dansk: Bibelske ordsprog, og jeg skrev til: de herrer dr.theol., mag. Mikkel(Müller), (min)broder Jacob, Mads Vingaard.
 29. Hr.Jørgen Pedersen, min svigerfader, som blev angrebet af apopleksi eller halvsidig lammelse nemlig i højre side, lå syg til sengs til femte dagen.

August.

2. Hr.Jørgen Pedersen, min svigerfader, døde i Herren i Tønder d. 2.august år 1585.

1585.

10. Komme Margrete oc ieg hiem igen fra Tunder, oc hun bleff meget suag bode aff sorrig oc den hedesiuage.
15. Tempus à me præstitutum edendo per Typographum libello.
17. Μαργαρίτε bleff meget suag oc bleff beret.
Samme dag skede Rationes { Tutorum Ecclesiæ
 { Procuratoris AS.

Accersiu] Socrum
17° die denuo scripsi Typographo Hafniam ved Ion Iørgenssøn.
18. Moder kom paa onsdag morn, oc da haffde Margret næst samme nat blød, isto pomeridiano toto tempore valde debilis fuit et mortii vicinissima.
21. Den gamle (tegnet en tønne).

September.

10. D.D.Nicolaus Cragius rediit ad nos ex Italià, Gallia, Germania, Polonia.
15. Temperdag.
17. Fattede wi.
20. Thomas Iørgenssøn foer til Københaffn.

Oktober.

1. Scripsi Iacobo Abelii Bibliopolæ.
Anno 1585 die 1 Octobris obiit Anna, vxor Augusti Electoris ducis Saxonie, filia Christiani III, Regis Danie, illa decumbens ita pro se orari voluit in Ecclesiis:
für ein arm Sünderin, deren ihr sterb stündlein verhanden ist.

-
15. (Dette er)tidspunktet, forud fastsat af mig, til udgivelsen gennem bogtrykkeren af den lille bog.
 17. Det græske = Margrethe. Samme dag skete kirkeværgernes (og) prokurator A(nders)S(ørensen Vedels) regnskaber.
Jeg tilkaldte svigermoder (Elisabeth Pedersen).
D.17. skrev jeg påny til København til bogtrykkeren ved Jon Jørgensen.
 18. isto etc. = hele denne eftermiddag var hun meget svag og døden meget nær.

September.

10. Hr.dr.Niels Krag vendte tilbage til os fra Italien, Frankrig, Tyskland og Polen.

Oktober.

1. Jeg skrev til Jacob Abelen, boghandler.
År 1585 d.1.oktober døde Anna, kurfyrst August af Sachsens hustru, datter af Christian III af Danmark; da hun lå syg til sengs, ville hun, at der skulle bedes således for hende i kirkerne: etc.

1585.

10. Anders Iabssøns bryllup i Vedsted met Karine Bennedsdaatter i Haffrevad.
14. 7 tdr.byg i støb.
16. Ny (tegnet en tønde).
19. Scripsi denuò Iacobo Abellii Bibliopolæ de libello meo typis edendo.
23. Rye marcket.
- 25.el.26. Validissima procella tempestatis.

November.

1. (Tegnet en tønde).
3. Slacted iij nød.
8. Marine Tyges sag indsteffnet for Albret Friiss.
14. Christopher Kruse gaff varsel.
13. (Tegnet en tønde).
19. Brygd.
23. Paa den dag vaar lille Marine fød min daatter Anno superiori 1584.
30. At møde til Skatzherritzting til Christopher Krusis varsel.

December.

2. Der klokken vaar halffgang(en) til it bleff Mergrete forløst oc fødte en vng søn, huilcken wi kallede Peder effter salige Peder Mortenssøn Hegelund Borgemester; hans gudfaddre vaare:
Doctor Niels Krage
Her Anders Thomissøn
Hans Hegelund
Marine salig Peder Hegelunds
oc Sophie M.Lauritzis.

-
19. Jeg skrev påny til Jacob Abelen, boghandler, om min lille bog, som skulle udgives i trykken.
 23. Anno superiori = det foregående år.
 - 25.el.26. Et meget voldsomt stormvejr.

December.

2. M.Lauritzis = mag.Laurids(Gødesens).

1585.

6. D.D.Paulus ab Eitzen suscepit Rationes templicas nomarchiæ Tundrensens.
9. Ἐπιτομὴ Petri et Benedicti Rantzouij cum M.Erasmo.
- 10.el.11. D.Andreas Thomæ bleff siug.
11. D.D.Nicolaus Cragius et Fredericus Suaningius hinc vnà abierunt Hafniam. Eodem die obierunt gammel Gertrud Her Peder Liussgaards oc Spliid Mortenssøn. Samme dag bryllup paa Kaarsbrødergaard, Henrich Guldsmed oc Maren Krabbe.
13. Socrus abiit.
20. D.Andreas Thomæ ex periculoso morbo, sprinckler, meliuscule habuit.
29. Denuo excribendum suscepi librum Adagiorum sacrorum. (Der står exribendum i stedet for exscribendum).

På nogle sider bag i almanakken står:	sk.lb.
1584 ordinum Traiecti	32
1584 PHS (Tegnet noget uforståeligt)	30
1584 (Tegnet tre lys i en stage?)	6 pf.
1584 N.Duc.(Duc er overstreget) Ad	
Legem bug.	33 sk.
1585 N.Duc. Gel ∞	
Legem Burgundici	32 sk.
1584 TRS.Issul.	30 6
1568 Fland	21 sk.5 φ
1584 Zel.	30
1584	33 sk.
1585	32 sk.

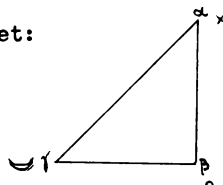
(Tegnet et sværd) vigilate Deo confidentes.

Iuris ciuillis fontes et riui Hen.Steph. 1580.(Notitsen er overstreget).

Epigrammatum legalium liber Ioh.Girardi diuionensis Lugdunj 1576.

(Notitsen er overstreget).

Yderligere er der bag i almanakken tegnet:

-
6. Hr.dr.Paul v.Eitzen overtog kirkeregnskaberne for Tønder sogn.
 9. Peder og Bendix Rantzaus strid med mag.Rasmus(Heidtmann).
 11. Hr.dr.Niels Krag og Frederik Svanning drog sammen bort herfra til København. Eodem die obierunt etc.= Samme dag døde etc.
 13. Svigermoder(Elisabeth Pedersen) drog bort.
 20. Hr.Anders Thomsen havde det lidt bedre efter den farlige sygdom sprinkler.
 29. Jeg påtog mig påny at udskrive en bog om bibelsprog.
 $\varphi = p$.
vigilate etc.: Våg I, som stoler på Gud.
Henr.Stephani: Kilderne og strømmene til den borgerlige ret.1580.
Joa.Girards bog om lovepigrammer, Leiden 1576.

1586.

Januar.

3. Nuptiæ Ducis Augusti cum Agnete principis Anhaltini Filia.
Kongens breffue forkyndet til alle tinge vnder Hadersleffhuss om
retterdom vdi Hadersleff.
(Tegnet en sigte og en tønnde).
10. Drick ting.
11. (Tegnet en tønnde).
15. Snapiss landsting.
19. (Tegnet en sigte).
27. (Tegnet en tønnde).
30. Gick Mergrete i kircke effter liden Peder.

Februar.

3. (Tegnet en sigte).
- 7.-9. ΛΙΤΑΥΕΪΑΙ
10. Bleff hugget riiss oc brendtzel vdi byens kiær aff menige mand.
(Tegnet en tønnde).
11. Anno 1586 die XI° Febr. obiit Augustus Elector dux Saxonïæ.
15. (Tegnet en sigte).
17. Afferdiget ieg Matz Ienssøn til Iffuer, min broder, til Fyen.
19. Vnge Hertug Hansis førstinde døde aff hendis fortende barn.
20. Anders Mortenssøn oc Karine Seffren Mortenssøns daatters bryllup
i Wiborg.
21. Retterting vdi Hadersleff. Iudices fuere:

Niels Kaass Cancellor	Peder Rantzou
Mandrop Parsberg	Daniel Rantzou
Albret Friiss	Hans Blom
- Da vaar ieg der ocsaa oc stod i rette paa Marine Tyges vegne met
Nis Seffrenssøn i Vedsted. Eodem 21° die Febr. enixa est Anna D.D.
Iohannis Laurentij gemellas statimqué et ipsa vitam clausit.
26. Landsting.
28. Paa Huiddingherritzting bleff andre neffninge isatte vdi Marine
Tyges sag.

Januar.

3. Hertug Augusts bryllup med Agnes (Hedevig), fyrsten af Anhalts
datter.

Februar.

- 7.-9. Bededage.
11. År 1586 d. 11. februar døde kurfyrst August, hertug af Sachsen.
21. Iudices etc. = dommere var:
Den samme dag, d. 21. februar blev Anne, hr. dr. Hans Lauridsen
(Amerinus'), forløst med tvillinger, og straks derefter døde hun.

1586.

Marts.

1. (Tegnet en sigte og en tønde).
12. (Tegnet en sigte og en tønde).
16. M.Iacobus Lund quidam Lundensis Hafniæ capite multatus ob libellum famosum.
26. (Tegnet en sigte).

April.

1. M.Laurentius Thomæ Ecclesiasta Coldingensis rude donatus est de mandato regio, in locum ipsius suffecto D.Andrea Benedicto pastore in Stenderup.
(Tegnet en tønde).
6. Gierdmand paa Holmen vdi min gaard.
15. Paa freddag middag noget effter to affseglet vd fra Riberrey XXVI øenskibe.
20. (Tegnet en sigte).
21. Vaar ild løss vdi køllen til M.Anders.
22. Ib i Bysted, min tienere, døde.
24. Bartholemæus Winter Randbøl vaar hoss mig, som haffde kaldsbreff paa Eldtang oc Wilstrupsogner effter H.Anders Bentzøn.
(Tegnet en tønde).
28. Nicolaus Seuerinj Gluud vaar her vdi byen oc viisde Kog.Mat. expectantbreff paa Cannikedom her i Riber capittel.

Maj.

1. Circa hoc tempus obiit Iffuer Wind til Grundit.
3. Komme muremestere paa Vedstedkircke taarn.
5. (Tegnet en sigte).
9. Gertrud, Her Hans Mortenssøn Hegelund(s) hustru, vaar her met hans scriffuelse in Causa mariti vt deprecatores pararet apud Episcopum Wiburgensem.

Marts.

16. En vis mag.Jacob Lund fra Lund blev halshugget i København på grund af en berygtet bog.

April.

1. Mag.Laurids Thomsen fik sin afsked som præst i Kolding efter kongelig befaling, efter at hr.Anders Bendsen(Dahl), præst i Stenderup, var blevet indsat i hans sted.

Maj.

1. Omkring denne tid døde Iver Vind til Grundet.
9. in etc.= i sin mands anliggende for at skaffe talsmænd hos bispen i Viborg.

1586.

13. Tørffuekarle XII i heden.
14. Hospitals regneskab bleff hørd.
(Tegnet en tønde).
20. (Tegnet en sigte).
23. Incidi mihi venam.
25. Temperdag.
Bartholemæus Winter bleff ordineret til Vilstrup oc Eltang kircker.
Nicolaus Fil.D.Ioh.in Gram ascitus à patre. comminister.
29. Herredage oc retterting vdi Københaffn.
30. Circiter hoc tempus obiit diem suum M.Tuco, olim Episcopus
Lundensis.

Juni.

1. Thomes Iørgenssøn foer til Københaffn oc met hannem Ægidius
M.Laurentij.
2. Vaar liden Peder 26 vgger gammel.
Vaar ieg offuer paa Mand Øe.
4. (Tegnet en sigte og en tønde).
5. Vdi mit sogn skeer brylluppe { Eilert Lauritzøn
Mette Lauritzdaatter aff Bierck-
løff.
- 6.el.7. M.Maccabæus designatus Coenobiarcha Sorensis.
12. Hans Scriffuers daatters brylluppe aff Obenroe, Anne, met Asmus
Peterssøn vdi Boldersleuen.
16. Thomes Bossøn i Østerby døde.
18. Optog ieg smørbrør i Vested.
19. Bryllup i mit sogn { Christen(åben plads)aff Huidding
Anne Nisdaatter i Fardrup.
22. Loed ieg sla Høyholm oc Fardrup enge.
23. M.Hans Alborg kom til Ribe fra høy Tydskland met Predbiorn Pud-
busk.
25. (Tegnet en sigte og en tønde).
29. Incendio conflagrarunt duo ferè vici Tundriæ.

-
23. Jeg lod mig årelade i en vene.
 25. Niels, en søn af hr.Hans(Johs.)(Nielsen) Gram, antaget af faderen
som medpræst.
 30. Omkring denne tid døde mag.Tyge(Asmundsen), fordum biskop i Lund.

Juni.

1. Ægidius M.Laurentij = Gøde, mag.Laurids(Gødesens).
- 6.el.7. Mag.(Christian)Maccabæus udset til forstander for Sorø kloster.
29. Næsten to kvarterer gik op i luer i Tønder.

1586.

Juli.

4. Petrus Filiolus meus natus die II° Decemb.A^o 1585 obiit die 4° Iulij sub horam 4 tam Anno 1586, natus Septimanas XXX dies III horas III.
5. Lode wor hø age hiem aff Høyeholm, som gaff oss - 32 less, store oc smaa, met bøndervogne.
6. (Tegnet en sigte).
7. Scripsi M.Christ:Maccabæo per Hans Seffr.Skredder.
9. (Tegnet en tønne).
10. M.Ioh.Alburgensis cum Predbiorno Podbusk abierunt Hafniam.
13. Hoc Anno 1586 circiter diem Margareta mea Margareta compleuit annos XXIIII.
14. Vaar ild løss vdi Oluff Nielssøns bode.
15. Doctor Iacobus Matthias Arhusiensis, literarum humaniorum et linguarum callentissimus, Theologiæ professor primarius, pietate et virtute vera et humanitate præstans diem suum obiit Hafniæ, lugentibus omnibus bonis.

Juli.

4. Peder, min lille søn, der var født d.2.december 1585, døde d. 4.juli henimod d.4. time år 1586, 3o uger, 3 dage, 3 timer gammel.
7. Jeg skrev til mag.Christian Maccabæus gennem Hans Sørensen Skrædder.
10. Mag.Hans Ålborg med Predbjørn Podebusk tog bort til København.
13. Dette år 1586 omkring Margrethe dag fyldte min Margrethe 24 år.
15. Dr.Jacob Madsen Århus, meget kyndig i humanistisk litteratur og sprog, den første professor i theologi, fremragende ved fromhed og sand dyd og menneskelighed, døde i København, til sorg for alle gode mennesker.

1586.

16. Die 16 Kong Mat. kom til Lüneborg.

XXI førster:

Christian Churfurst
Margraff von Anspack.

Hertug { Iulius }
 { Wilhelm } } Bruns(vig)

Landgraff von Hessen
Eytel-Henrich
Hertug Hanss.

På to hvide blade indhæftet ml.16. og 17. står:

46 stiffuer er j dl.

23 str. j dl.

11½ str. 8 sk.lb.

5¾ str. 4 sk.lb.

3 str. 2½ sk.lb. eller v sk.d.

j stiffue iii½ alb.d.

20 stiffuer - gøre j let gylden

det er 3 str.mindre end j dl.

En hollandisk allen er - v Riber kortere.

Mine tienere:

1. Pouel Seffrenssøn II otting

2. Tyge Lassøn II

3. Pouel Atzerssøn I

Mette Oues I

4. Nis Reesby I

Iesper Ibssøn I

5. Hans Ibssøn II

6. Anders Nielssøn I

Peder Skredder

Seffren Pederssøn I Matz Moritzøn

Iesper Anderssøn III Hans Atzerssøn

Christen Vognssøn

Matz i Steenss II Oluff Anderssøn (overstreget)

Lauritz Iepssøn I Iens Anderssøn.

20. Comitia Hafniæ

20. Møde i København.

1586.

23. Regia maiestas diuertit Hamburgum,

Cancellarii Nielss Kaass

———— Ramel

———— Henrich Rantzou

ij aff hans sønner

Sten Maltessøn

Lauritz Brockenhuss

Ebbe Munck

Peder Rantzou

Hans Blome

Predbiorn Gyldenstiern.

(Denne notits hører sikkert til d.20. og må ses i forbindelse med Comitia.)

24. Otto Christopher Rosenkrantz oc Rodolff Bfnou komme til mig fra Tydskland.

25. Abiit Rex Hamburgum. (Hamburgum må være fejl for Hamburgo).

26. Synodus prouincialis vdi Huiddingherret, vdi Huiddingkircke.

27. Scripsi M.Iohanni Alburgensi ved Mons Andersssøn.

30. Rex venit Coldingum.

31. Scripsi denuo { Maccabæo } per Seuerinum Christianum
 { Nicolao Gluud } Bundtmager.
 { M.Ioh.Alburgio }

Avgust.

1. Rex discessit Coldingo.

2. Comitia Coronæburgi.

6. Metta M.Andreæ peperit filiolum.

9. M.Andreas rediit post x Hebdomades.

22. Nocte ea, quæ præcessit diem Martis, obiit Oluff Iørgenssen Borgemester i Horsness antea Hydropicus.

28. Nuptiæ D.D.Andreæ Christiani et Abelæ Cycneæ Ripis.

Willem Worms oc Inge Oluff Iørgenss daatter - vdi Aarhus.

23. Kgl. Majestæt lagde sig ind i Hamburg, kanslerne etc.

25. Kongen forlod Hamburg.

26. Provinssynode etc.

27. Jeg skrev til mag.Hans Ålborg ved Mogens Andersen.

30. Kongen kom til Kolding.

31. Jeg skrev påny til(Christian)Maccabæus, Niels Glud, mag.Hans Ålborg gennem Søren Kristensen Buntmager.

August.

1. Kongen forlod Kolding.

2. Møde på Kronborg.

6. Mette mag.Anders(Sørensen Vedels)nedkom med en lille datter.

9. Mag.Anders(Sørensen Vedel)vendte tilbage efter 10 uger.

22. Den nat, der gik forud for tirsdag, døde Oluf Jørgensen, borgmester i Horsens, i forvejen vattersotig.

28. Hr.dr.Anders Kristensens og Abel Svannings bryllup i Ribe.

September.

1. Det gamle steenhuss vdi Graabrødregade ved schole ende bleff rømt til at foruie og forlunge scholen dermed.
13. Iohannes Iacobi abiit Hafniam.
14. Doctor Anders Christenssøn foer til Københaffn met hans vnge kone Abild oc Marine Suanings.
19. Vaar ieg i Huiddingherritzting vdi Lauritz Hanssøns sag.
21. Temperdag.
23. Procurator D.D.Iohannes Laurentij gjorde regneskab ex Procuratone Capitulj.
24. Landsting til Wiborg.
27. Tiende bleff skifft vdi Vedstedsogn. Lauritz Matzøn aff Vedsted drucknet.
28. Niclas Wegener Typographus Sleswicensis fuit hic.

Oktober.

1. Dux Adolphus, Holsatiæ dux, fertur diem suum obiisse. Erasmus Seuerini Glud diuertit ad me cum literis Machabæi et Nicolai Seuerinij.
11. Rasmus Seffrenssøn Glud drog herfra met lybsk seelskab oc Andres Lambertssøn.
13. Incoauit collectionem Teutschen H.Sprichwörter. (Tegnet en sigte).
14. Elizabetha ducissa Megapolensis, serenissimæ Reginæ nostræ Sophiæ mater, soror Ducis Adolphi, obiit die 14 Octobris noctu circa secundam horam.
- 21.-23. xij eyer affstenede Fardrup toffte.

September.

13. Jens Jacobsen drog til København.
23. Prokurator hr.dr.Hans Lauridsen(Amerinus)gjorde regnskab på grundlag af kapitlets forvaltning.
28. Niclas Wegener, bogtrykker i Slesvig, har været her.

Oktober.

1. Hertug Adolf, hertug af Holsten, siges at være død. Rasmus Sørensen Glud tog ind til mig med breve fra(Christian) Maccabæus og Niels Sørensen(Glud).
13. Jeg begyndte på samlingen af tyske bibelsprog.
14. Elisabeth, hertuginde af Mecklenburg, vor meget ophøjede dronning Sophies moder, hertug Adolfs søster, døde d.14.oktober om natten omkring den anden time.

1586.

23. Oluff Bildis oc (åben plads) Iørgen Rosenkrantzis daatters brylluppe vdi Aarhuss.
24. (Tegnet en sigte).
27. ij slactenød.
(Tegnet en tønde).
30. Scripsi M.Iohanni Alburg.de collectione Adagiorum sacrarum Germanicarum.
31. Kom Niels Snedker i mit arbød.

November.

2. Bleff beffald at ringe huer dag middag en halff fierding stund for førstinde Elizabeth, Hertug Vlrichs førstinde aff Mechelborg.
3. Rex traiecit ex Sialandia in Fioniam.
Peder Aarup døde.
8. Ioh.Iacobi rediit ex Sialandia.
13. D.D.Andreæ Cragij brylluppe met Eline, Marten Oluffssøns daatter.
D.Bartholemæi Winteri met Dorethe, Claus Hønborgs daatter.
- 14.-15. Otte Christopher oc Frederich Rosenkrantz finge affsked aff Kog.Mat.oc droge i Tydskland.
- 19.-30. På et lille stykke papir, der er indsat på dette sted, står:
Arnoldus de fine obiit
Vxor M.Petri Haggæi obiit.
22. Elizabetha ducissa Mechelburg:sepulturæ tradenda.
25. Kom Mette, Iørgen Hanssøns daatter, ind vdi klosteret vdi tieniste.
28. D.D. Nicol.Cragius diuertit Ripas.

-
30. Jeg skrev til mag.Hans Ålborg om samlingen af tyske bibelsprog.

November.

3. Kongen satte over fra Sjælland til Fyn.
8. Jens Jacobsen vendte tilbage fra Sjælland.
13. Hr.dr.Anders Krag's bryllup etc.
- 19.-30. På et lille stykke papir, der er indsat her: Arnold de Fine døde, mag.Peder Ågesens hustru døde.
22. Elisabeth, hertuginde af Mecklenburg, skal begraves.
28. Hr.dr. Niels Krag lagde sig ind i Ribe.

1586.

December.

1. Lysthuset faar Hadersleffhuss brende aff, som vaar skattet for 14000 daler.
6. Transactio cum Iohanne Fratere.
7. Til Kalffslundherritzting loed ieg førstegang giffue kiæremaal om Steenss marck.
Princeps Anhaldinus obiit diem suum.
Noctu inter Septimum et VIII Diem Decembris inuentus fuit sanguis magna copia in fossis Megeltundriensibus hoc anno 1586 øster oc norden fra. (De danske ord i denne notits er tilføjet senere).
14. Decretum Capituli de Plumbi Choralis distributione abroganda.
16. M.Iacob Matzøn vaar steffnet til Vedle vdi hans broderkones arffueskifft.
20. Bo Thomssøn kom fra Tunder til mig oc acte til Skaane met Mergretis moder.
23. Iens Pederssøn, min søn, forsende ieg herfra met Bo Thomssøn til Soer schole i Siælland. Gud giffue til lycke.
(Tegnet en sigte).
27. Keie Hans Pederssøns aff Abenro kom til mit.
På tridie iuledag haffuer mand kund gaa tilfods fra Københaffn til Huen.
På to hvide blade indsat bag i almanakken står:
Florentz Raass ____ ell. ____ v mk.d.
Hand skal enten lude eller skyde.
Det er icke borte, det, som halfft er holden.
i hundred skaalepund for vj mk.
280 skaalepund gør en skipbund.
j td.bergfisk 16 mk., huer skaalepund for 11 sk.lb.
At bruge den bør, som da blæss.
At segle met den vind, som da bless hidt.
Vognkiep tabis igen

De lame skulle dantzen træde,
De stume skulle dantzen quæde. (dantzen må vel være fejl for visen).
Munden vil intet miste.
Venter caret auribus.
Vel haffuer viid mund, Diuites audacter loquuntur.
At sla met hunger kølle, met vomkølle.
Sundhed er best syndeløss.
Bedre er magert mad end tom fad.

December.

6. Overenskomst med (min) broder Hans.
7. Fyrsten af Anhalt døde.
Om natten mellem d.syvende og ottende december blev der opdaget blod i stor mængde i Møgeltønders grøfter dette år 1586 etc.
14. Kapitelsdekret om ophævelse af uddeling af blymærker ved korsangen.
På to hvide blade indsat bag i almanakken står:
Venter etc.: Maven mangler øren.
Diuites etc.: De rige taler dristigt.

1587.

Januar.

3. Iniunctum mihi ab Alberto Friiss hospitals forstanderis embedet.
7. Nickel, wittenberg(s)k bud, vaar i Ribe.
10. Iens Christenssøn foer hiem til Bøgild.
12. Scripsi { Soram { Machabæo
 { M.Nic.Glud } ved Iacob Hollender
 { Ioh.Filio }
 { Matthiæ Vinitori }
 { Iacobo }
14. Snaps landsting
 Fridericus Suaningius døde i Wittenberg die XIII Ianuarij.
16. Las Nielssøn i Vedsted døde tumore vel αὐτὸς κη
18. Vduarde ieg Anne Peder Varders.
24. Scripsi { D.D.Paulo ab Eitzen, } de Iohanne Georgio
 { M.Simoni Brandes }
25. Brygde wi - vij tdr.malt.
26. Catharina M.Iacobi difficulter enixa est filiolum, statim mortuum.
28. Da gaar tinget effter iuel først vdi Ribe.
30. Hospital brygde _____ x tdr.malt.
 (Tegnet en tønde).

Februar.

- Øverst på siden l.-18., men vel gældende d.l. står: Stenpicker.
10. Her Enevold i Bordbiørg døde.
 (Tegnet en sigte).
12. Albret Friiss kom hiem igen.
13. Hospitals brygning.
 Ved disse tide døde Arild Vggerup i Skaane.
 Item oc Henrich Brade.
15. Oluff Nielsøn Kremer døde, natus anno 1538. (De latinske ord er senere tilføjet).

Januar.

3. Hospitalforstander embedet pålagt mig af Albret Friis.
12. Jeg skrev til Sorø til (Christian)Maccabæus, mag.Niels Glud, (min) søn Jens - til København til Mads Vingård, Jacob(Hegelund) - ved Jacob Hollænder.
16. tumore etc: af betændelse eller nærmere betegnet en slags halsbetændelse.
24. Jeg skrev til hr.dr.Paul v.Eitzen, mag.Simon Brandes om Johannes Jørgensen.
26. Karen mag.Jacob (Madsen Vejles) blev med besvær forløst med en søn, der straks døde.

Februar.

15. natus etc.: født år 1538.

1587.

17. Lauritz Mule vaar her.

M.Laurentius Ægidius abiit Skanderborg pro Canonicatu impetrando ab obitu Friderici Suaningij.

25. Hertug Friderich, Adolphi søn, bleff hyldet aff borgerne i Tunder oc aff bønderne vden for byen.

27. Paa denne dag haffuer mand gaait offuer Meelfarsund.

28. Peder Fanninge døde.

Marts.

1. Aske onsdag, hoffuit faste dag.

2. Screff ieg ved Christen Seffrensen

}	Soram	{ Machabæo
	Hafniam	{ Nicolao Glud

Iacobo fratri

3. (Tegnet en sigte).

11. Cum M.Iohanne Alburgensi profecti sunt Francofurtum

}	Iacobus Matthiæ
	Hans Seffrenssøn

12. ὁφθαλμῶν sinistri oculi.

Niclas Iust, wittenbergsk bud, drog herfra.

14. Die XIII brende Koxbøll.

Vaare wi til Thomes Iørgenssøns offuer regnskab imellem Niels Tøgerssøn oc Anders Seffrenssøn i Iedsted.

16. Marine Her Hans Coldings døde.

23. (Tegnet en sigte).

24. Seuerinus Christiani Buntmager drog til Københaffn.

(Tegnet en tønne).

25. M.Iacobus Holmius vaar kaldet at vere Superintendens Alburgensis.

26. Midfaste.

Franckfurtiske miss.

17. Mag.Laurids Gødesen rejste til Skanderborg for at erholde kanonikatet efter Frederik Svannings død.

Marts.

2. Skrev jeg ved Kristen Sørensen til Sorø til (Christian)Maccabæus, Niels Glud-til København til(min)broder Jacob.

11. Jacob Madsen (og) Hans Sørensen er sammen med mag.Hans Ålborg draget til Frankfurt.

12. Betændelse i det venstre øje.

24. Seuerinus Christiani = Søren Kristensen.

25. Superintendens Alburgensis = Superintendent i Ålborg.

1587.

27. I	} Dies tres publicarum precationum	} Oseæ 4	
28. II			Oseæ 14
29. III			Psal.61.

Brygde wi - vij tdr.malt.

April.

1. Lod ieg opbryde oc errie de høyagre paa Høyholm.
2. Sende ieg bud til Lybeck met Pouel Ienssøn Kremer.
4. Lod ieg saa paa Høyholm - iij tdr. haffre.
5. Nicolaus Nicolai bleff ordineret til Bordbiørg.
6. Scripsi Soram per

{	Wilhadum
{	Lambertum Darum
7. Meliuscule coepi habere ex ὀφθαλμία menstrua.
10. Natten for tisdag inuasit me Rosen morbus cum horrore oc sadt sig ned i mit høyre been. (Notitsen er muligvis overstreget).
14. (Tegnet en tønnde).
15. (Tegnet en sigte).
16. Paske.
17. Natten imellem anden oc tredie paaske dag inuasit Rose Morbus cum horrore oc ydte sig ned i min høyre been.
19. Iohannes D.Georgij Tundrensis Georgius Beyer Andreae F. inuiserunt nos, profecturi Rostochium.
- 22.el.23. M.Petrus Winstrup Pastor Hafniensis ad D.Spiritus bleff kalledt at vere bispe vdi Aarhus.
25. M.Michel Müller kom til Ribe oc Hans Pouelssen Rentemesters dreng.

Maj.

5. Paa raadhus om iordskyld.
7. Leipzig marcket.

27.-29. Tre almindelige bededage. Oseæ = Hoseas.

April.

5. Niels Nielsen etc.
6. Jeg skrev til Sorø gennem Villads(Nielsen Brøns), Lambert Darum.
7. Jeg begyndte at have det noget bedre efter øjenbetændelsen, der havde varet en måned.
10. inuasit me etc. = påkom mig rosen med kuldegysen.
19. Johannes hr.Jørgen(Pedersen)Tønders (og) Jørgen Beyer, Anders' søn, som skulle til Rostock, besøgte os.
- 22.el.23. Mag.Peder Vinstrup, præst ved Helligåndskirken i København, etc.

1587.

8. Roschildt marckend.
9. Incidi venam.
Loed ieg tørrffue graff(ue).
10. (Tegnet en sigte).
11. Iacobus Biorno et M.Petrus Iohannis venerunt Ripas ex Italia.
14. Peter Laurentzen oc Katharine Schuldorps brylluppe i Tundern.
15. Dronning Sophia drog til hendes fader til Mechelborg.
16. D.D.Georgius Skomager inuisit nos.
18. Lod ieg planck sett paa Holmen.
20. Seffren Ienssøn aff Kallundborg vaar vdi Ribe.
23. Foer ieg til Mand øe, til at købe fisk.
25. Troils Nissøn døde.
26. Excurri til Astrup ad Seuerinum Erasmi, ὕπαρχοῦ ἀστυνοῦ Ducis
Vlrici.
Abiuimus Tundriam.
28. Sponsalia { M.Iacobi Fabricij } Tundriæ
 { et Agnetis Georgiæ }

Juni.

9. Loed ieg Høyholms graabe opkaste oc indlucke min haffresæd.
10. Frue Anne aff Koxbøl screff mig til.
11. Regina est reuersa ex Megelborg.
Karine Iens Baggissøns døde.
Optog ieg smørbrør i Vedsted, oc (Notitsen er ikke afsluttet).
12. Screff ieg quegtiende.
15. Giorde ieg regneskab faar procuratorio saa oc M.Iacob domkirckens
regneskab ex anno 1585 et 1586.
Fridericus Dux Holsatiæ obiit Gottorpiæ die 15 Iuniij Anno 1587
hora X meridiana.
16. Komme malerne til Vedsted kircke.

Maj.

9. Jeg lod en vene åbne.
11. Jacob (Bjørnsen)Bjørn og mag.Peder Hansen(Riber) kom til Ribe fra
Italien.
16. Hr.dr.Jørgen Skomager besøgte os.
26. Jeg tog til Astrup til Søren Rasmussen, hertug Ulriks underfoged.
27. Vi rejste til Tønder.
28. Mag.Jacob Fabricius' og Agnete Jørgensdatters trolovelse i Tønder.

Juni.

11. Dronningen er vendt tilbage fra Mecklenburg.
15. procuratorio = forstanderskabet. M.Iacob=mag.Jacob Madsen Vejle.
Frederik, hertug af Holsten, døde på Gottorp d.15.juni år 1587 kl.
10 formiddag.

1587.

19. M.Petrus Iohannis proficiscebatur Hafniam.
23. Kom Morten Maler vdi Vedsted kirkes arbeid paa torsdag middag, selfftredie. (Notitsen er overstreget).
25. Legati Regis Scotiæ et Sueciæ Excepti Coronæburgi.
26. Loed ieg min ottings enge sla vdi Fardrup enge oc paa Høyholm.

Juli.

1. Sponsalia D.D.Iohannis Laurentij et Lenæ Iacobi Matthiæ F.
2. M.Albertus Meier Filij et filiæ nuptias faciet.
3. Iffuer Hanssøn famulus kom til mig.
Mine ottings enge i Fardrup bleffue reffne.
4. Niclas Iust, wittenbergsk bud, drog herfran.
- 5.-6. Høyholm bleff reffuen.
6. Christen Lange forsende Hans, sin søn, til Soer schole.
10. Metta M.Andreæ vxor peperit filiolum.
Frederich Busk vaar i Ribe.
14. Barbara, Her Suends daatter, den arm affsindig quinde bleff førd til Ribe oc kast i Puggaardgade.
15. Landsting.
23. Lauritz Knudssøns oc Marine Baggissdaatters sponsalia.
26. Høyholms indluete eng bleff slagen.
27. Hertug Frederich aff Holsten, Hertug Adolphi søn, bleff begraffuen til Gottorp.
(Tegnet en sigte).
29. Landsting.

August.

1. Ioh.Georgij Foss abiit Hafniam.
D.D.David Chytræus et M.Ioh:Frederus fuerunt Ripis.
5. (Tegnet en tønne).

-
19. Mag.Peder Hansen(Riber) drog til København.
 25. Den skotske og den svenske konges gesandter modtaget på Kronborg.

Juli.

1. Trolovelse mellem hr.dr.Hans Lauridsen(Amerinus) og Lene, Jacob Madsen(Vejles) datter.
2. Mag.Albert Meyer vil holde søns og datters bryllup.
3. Famulus = tjener.
10. Mette, mag.Anders(Sørensen Vedels), nedkom med en lille søn.
23. Sponsalia = trolovelse.

August.

1. Johannes Jørgensen Foss rejste til København.
Hr.dr.David Chytræus og mag.Johannes Freder har været i Ribe.

1587.

9. Albret Friiss vaar paa capittel om det gods ved Ringkøbing.
Sende ieg Iffuer Hanssøn puerum meum Slesuigam ad Typographum
cum Epithalamio Trude Biørns oc Iomfru Ermgaard.
10. Vaar Erick Lycke met flere herremend vdi Darumkircke om regneskab.
(Tegnet en sigte).
12. Landsting.
15. Scripsi filio Iohanni Soram met Dorethe Iens Laugissøns.
18. Paa freddagen - Octaua(sic), afferdiget ieg mit bud Christen
Ebbessøn til Biørnsshholm cum Epithalamio.
20. Trude Biørns oc
Iomfru Ermgaards Gyldenstiern } brylluppe
Iomfru Ide Biørnsdaatters (Notitsen er ikke er tilføjet senere).
fuldført).
21. Margarita mea incepit peiuscule habere.
23. M.Ioh.Alburgius drog herfra til Francfort.
24. Socrus aduenit.
(Tegnet en tønde).
26. Haffreskere paa Høyholm.
Landsting.
29. (Tegnet en sigte).

September.

1. Skiffte wi tiende vdi Vedsted.
3. Nuptiæ Tunderiæ { M.Andrea Skerbeckij
Catharinæ Nissdaater vdi Hastrup.
- Frue Anne Parsberg døde.
6. Frue Mette Vrnis begraaffuelse vdi Aarhuss.
9. Landsting.
(Tegnet en tønde).
10. Nuptiæ Flensburgi { Cornelij Hamsfartij Cimbri
Mettæ Reinholdiæ Torsmede.

-
9. Sendte jeg Iver Hansen, min tjener, til Slesvig til bogtrykkeren
(Niclas Wegener) med Trude Bjørns og Ermegård(Gyldenstjernes)
bryllupssang.
 15. Jeg skrev til (min) søn Jens i Sorø etc.
 18. Octaua = d.8., cum Epithalamio = med bryllupssangen.
 21. Min Margrethe begyndte at have det noget dårligere.
 23. Mag.Hans Ålborg etc.
 24. Svigermoder (Elisabeth Pedersen) ankom.

September.

3. Bryllup i Tønder: Mag.Anders Skærbæks etc.
10. Cornelius Hamfort Jydes og Mette Reinhold tor Smedes bryllup i
Flensborg.

1587.

11. Scripsi Machabæo Soram ved hans karl Knud Pederssøn.

15. Scripsi Rostochium } M.Valentino Schactio
Iohanni Georgio.

17. Arnoldi filiæ Nuptiæ Coldingi.

Paa søndag at afftenen mellem ni oc ti fødte min Margaret oss en vng daatter Sara.

20. Rendesborg marcket.

21. Frue Annis liig skal gen(nem) Veiel.

22. Moritzmyss vdi Wiborg.

23. Landsting.

24. Retterting vdi Rendssborg.

30. Misi Iuarum puerum meum Sleswigam til bogtryckeren.

Oktober.

2. ἐκ τοῦ ἀ hinc abiit.

3. Loed ieg ix suin driffue til skou.

8. Peder Christenssøn oc Else Iffuerssdaatters bryllup.

11. Brygde 7 tdr.malt.

15. D.D.Iohannis Laurentij } bryllup
oc Lene M.Jacobs daatters }

M.Iaoobi Fabricij } bryllup
et Agnetis Georgiæ }

Las Ibssøn oc Karine Pederssdaatter aff Misthus(um).

Iens Ionssøn oc Mette Tygesdaatter.

23. Ryemarcket.

November.

7. (Tegnet en sigte).

8. Brudskaren drog aff til Fyen.

Fra Ribe til Gamst vj.

9. Fra Gamst til Meelfar.

10. Fra Meelfar til Fulewig.

11. Derfra til Ottensee.

11. Jeg skrev til (Christian)Maccabæus i Sorø etc.

15. Jeg skrev til Rostock til mag.Valentin Schacht(og) til Johannes Jørgensen.

17. Arnold (de Fines) datters bryllup i Kolding.

30. Jeg sendte min tjener Iver(Hansen) til Slesvig til bogtrykkeren (Niclas Wegener).

Oktober.

2. Svigermoder(Elisabeth Pedersen)drog bort herfra.

15. Hr.dr.Hans Lauridsen(Amerinus') og Lene mag.Jacob(Madsen Vejles) datters bryllup.

Mag.Jacob Fabricius' og Agnete Jørgensdatters bryllup.

1587.

12. Lauritz Knudssøns oc } bryllup vdi Ottense(e).
Marine Baggisdaatters }
22. M.Nicolaus Caspari Episcopus Fioniensis vigilantissimus obiit diem suum.
26. Kircke vergerne aff Huiddingherret maatte til Haderssleff met deris regnskab.
27. En fauffn hø bleff flyt.
(Tegnet en sigte og en tønde).
29. Canutus Laurentij Veielleius et Petrus Ionæ Aggerskou bleffue ordinerede hic til Aggerskou, ille til Dybbe.
30. Barsel til Anders Sefferssøns.

December.

4. Mala affectio τοῦ Ἀγδρ.
Hospitals tienere vaare her vde.
9. Christianus Lange oc ieg fore til Hadersleff paa capitels oc hospitalens vegne.
10. Apud Absolonem Iul Secretarium.
12. Apud D.Cancellarium conuiuæ.
13. Electio.
Tunc Rex abierat venatum. (Notitsen står ud for d.13., men hører måske til under d.12.).
18. Rex reuersus in arcem Haterslebicam.
19. Finge wi gaat suar fra Kog.Mat.
22. Reuersus sum Haterslebia.

November.

22. Mag.Niels Jespersen, den meget årvågne biskop over Fyn, døde.
29. Knud Lauridsen Vedel og Peder Jonsen Agerskov blev ordineret, sidstnævnte til Agerskov, førstnævnte til Dybe.

December.

4. Dårlig tilstand hos And(ers Sørensen Klyne).
10. Hos sekretær Absalon Juul.
12. Gæster hos hr.kansleren (Niels Kaas).
13. Valg.
Kongen var da draget bort på jagt.
18. Kongen vendt tilbage til Haderslevhus.
22. Jeg vendte tilbage fra Haderslev.

1588. (Titelblad mangler).

Januar.

1. Pridie cal.Ianuarij aduenerunt Ripas M.Bartholemæus Lang et D.Christianus N.Pastores Fionienses oblaturi M.Iacobo Matthiæ vocationem ad munus Episcopi.
Cheeld Iørgenssøns oc Anne Ibsdaatters festen(s) øl.
(Tegnet en tønde).
3. M.Iacobus abijt Coldingum præstiturus Regi iuramentum.
6. Habui concionem Ripis.
7. Christus puer disputat.
9. Redij ad Prælectiones Theologicas meas.
11. M.Petrus Iohannis venit Ripas.
14. Iesus machet Wasser zum Wein.
15. Incoauit prælectionem Epistolæ ad(sic) Pauli ad Ephesios.
18. Scripsi Soram.
20. Wiborg snaps landsting.
21. Von dem Aussatzigen.Matth.8.
28. Iesus duewt Wasser vnd Windt. Mat.8.
29. (Tegnet en tønde og en sigte).

Februar.

3. M.Iacobus Matthiæ præstitit iuramentum Regi Haterslebiæ.
- 5.-7. Bededage offuer al

{	Danmarck
	oc
	Norge
7. M.Albertus Concionator Regius kom til Ribe.
10. Rex proficiscitur Haterslebia Sunderburg til Hertug Hansis oc Agnetis Hedevigis bryllup.

Januar.

1. Dagen før d.1.januar kom til Ribe de fynske præster mag.Berthel Lang og hr. Kristen N., som skulle forebringe mag.Jacob Madsen(Vejle) kaldelsen til bispeembedet.
3. Mag.Jacob(Madsen Vejle) rejste til Kolding for at aflægge ed til kongen.
6. Jeg prædikede i Ribe.
7. Kristusbarnet disputerer.
9. Jeg genoptog mine theologiske forelæsninger.
11. Mag.Peder Hansen kom til Ribe.
15. Jeg begyndte på en forelæsning over Pauli brev til efeserne.
18. Jeg skrev til Sorø.

Februar.

3. Mag.Jacob Madsen(Vejle) aflagde ed til kongen i Haderslev.
7. Mag.Albert(Hansen), hofpræst, kom til Ribe.
10. Kongen drager fra Haderslev etc.

1588.

13. M.Iacobus Matthiæ foer til Ottensee.
15. D.D.Georgius Skomaker fuit Ripis.
- 15.el.16. Vnge Hertug Hansis brylluppe til Synderborg met Agnes Hede-
vig.
17. Scripsi M.Iohanni Alburgio Francofurtum.
(Tegnet en tønnde).
18. Maatte mand skaffe til raadhusit, som skulle til Hadersleffhuss
bolsterdiuner, hoffuitdiuner, dundiuner.
21. Første Hans Georgs bryllup bleff giort vdi Hadersleff.
23. Seuerinus Christiani Bundtmager, studiosus, døde.
25. Godzle Buddis brylluppe.
M.Iacobus Matthias bleff indviet til biscop vdi Fyen.
M.Andreas Velleius drog til Hadersleff vdi Benedicts Rantzous
mageskiffte.
- 28.el.29. Rex contendit Haterslebia in Sialandiam.

Marts.

1. (Tegnet en sigte).
3. Vdi Bredsted vdi Mechelnborgland ved ny Brandeborg affbrende 174
Huse.
7. M.Erasmus Heidtman fuit in Capitulo.
(Tegnet en tønnde).
8. Habitus Senatus de me vocando.
12. Bleff ieg kaldet til sogneprest til Vor Frue sogn.
13. Komme cancellies iunckere hid som vaare:
Iohan Brockenhuss
Erick Dresselberg
Peder Dresselberg
Christian Holck
oc Valentin von Suerin
Michael (åben plads) Cantor.
14. ἑὐχὴ καὶ ἔλεος.
15. (Tegnet en tønnde).
16. Vaare de mine gester.

-
15. Hr.dr.Jørgen Skomager har været i Ribe.
 17. Jeg skrev til mag.Hans Ålborg i Frankfurt.
 23. Søren Kristensen Bundtmager, student, døde.
 25. Mag.Jacob Madsen(Vejle)etc.
Mag.Anders(Sørensen)Vedel etc.
 - 28.el.29. Kongen ilede fra Haderslev til Sjælland.

Marts.

7. Mag.Rasmus Heidtmann var i kapitlet.
8. Byrådsmøde afholdt om at kalde mig.
14. Strid.

1588.

17. Mitfaste.

Holt ieg min første messe i Vor Fru kirck(e).

Sarula filiola mea complet Septimanas XXVI.

19. Olaus Iohannis bleff hører in Tertia classe.

20. (Tegnet en tønde).

27. Nicolaus Seuerini Olgod bleff ordineret til Heinswig sogn.

29. Lod ieg pløye paa Høyholmnen 5 plo:

Skibbedes øxen for Ribe.

(Tegnet en tønde).

30. Den arme quinde bleff brendt for hendis barn.

April.

Øverst på siden 1.-15.: Fama, at M.Morten Pederssøn vdi Roskild bleff prædickestolen forbudet ved Kog.Mat.breff.

1. Lod ieg Høyholm saa met \forall tdr. haffre.

3. Frue Mette Peder Oxis døde.

4. Rex noster Fridericus II pater patriæ obdormiuit 1588 paa sker torsdag.

Scripsi Witebergam ved Iacob Abeln.

6. Scripsi Witebergam ved Seuerinum Pauli Coldingensem.

(Tegnet en sigte).

7.-13. Pascha.

Min prædick vge.I.

9. Paa tredie paaskedag bleff først ringet for kongens liig.

10. (Tegnet en tønde).

12. Natalis dies Christiano IIII Regi electo, qui natus est anno 1577, ideoque isto die et anno 1588 complet annos XI.

15. Christopher Thomssøn paa Estrupgaard døde.

18. Døde gammel Seffren Pouelssøn vdi Vedsted.

21. (Tegnet en sigte).

17. Lille Sara, min datter, fylder 26 uger.

19. Oluf Hansen blev hører i tredie klasse.

27. Niels Sørensen Ølgod etc.

April.

Øverst på siden 1.-15.: Fama = Rygte(om)

4. Vor konge, Frederik II, fædrelandets fader, døde etc.

Jeg skrev til Wittenberg ved Jacob Abelen.

6. Jeg skrev til Wittenberg ved Søren Poulsen Kolding.

7.-13. Påske.

12. Den udvalgte konge Christian IVs fødselsdag; han blev født år 1577, og han fylder derfor denne dag og dette år 1588 11 år.

1588.

22. Hertug Philips loed sin vndersaatte suære sig vdi sleswigske førstedom.
25. Scripsi M.Petro Haggæo, vt D.D.Paulum commonefaceret de libellis promissis edendis.
27. Sleswigske retterting eller landdage vaar vdscreffuit.
28. Staar Leipzig marcket.
30. Iacobus Suaningius rediit ex Italia in patriam et Steen Bilde.

Maj.

2. Per Iacobum Suaningium scripsi M.Nicolao Gludingo Soram.
4. Vaar ieg hoss Hans Munck oc Frederich Munck paa Marine Klynnes vegne.
- 5.-11. Min prædicke vge II.
5. Begynte ieg til vgeprædicken lib.Numerorum.
Søndag morn hensoffned christelig Seuerinus M.Laurentij Ægidij.
10. (Tegnet en sigte).
13. Loed ieg tørffue graffue.
21. ἑὸς ἑὸς μετ Her Hans Kolding.
22. (Tegnet en tønne).
23. Designatus Lector Theologus Ripensis M.Nicolaus Glud.
25. (Tegnet en sigte).
27. Mogns Krag screff, at Thoms Lauritzen i Asp vaar død.
29. Temperdag.
30. Hospitals regneskab begyntis.
31. Iacobus Suaningius abiit hinc Hafniam.

Juni.

1. Misi Iuarum Ioh.famulum meum Slesuigam cum libello Danico Adagiorum sacrorum. Deus bene vertat.
- 2.-8. III (P.H.s prædikeuge).
5. Dies sepulturæ regiæ dictus.

-
25. Jeg skrev til mag.Peder Ågesen, at han skulle erindre hr.dr.Poul (Madsen) om de små bøger, der var lovet at skulle udgives.
 30. Jacob Svanning og Sten Bille vendte tilbage fra Italien til fædrelandet.

Maj.

2. Gennem Jacob Svanning skrev jeg til mag.Niels Glud i Sorø.
5. Lib.Numerorum = 4. mosebog.
Seuerinus etc.= Søren, mag.Laurids Gødesens.
21. Strid etc.
23. Mag.Niels Glud udset til lektor i theologi i Ribe.
31. Jacob Svanning drog herfra til København.

Juni.

1. Jeg sendte Iver Hansen, min tjener, til Slesvig med den lille bog om bibelsprog på dansk. Gud vende det til det gode.
5. Den til kongens begravelse fastsatte dag.

1588.

6. Typographus manum admouit.
7. M.Andreas Weiel drog til Københaffn.
(Tegnet en tønde).
8. Lene D.D.Iohannis abortiit.
16. Boe Thomissøns bryllup.
Smørbrørd vdi Vester Vedsted.
17. Albret Friis er fød otte dage for S.Hans Anno 1542, vt ipse retulit.
18. Commigrauimus in ædes Pastori proprias ad di virginem Ripis.
21. Tonitru.
23. Nuptiæ Iac.XV October post septimannas 36. (Denne notits må på
uklar måde være for-
bundet med den første
notits under d.24.).

(Tegnet en tønde).
24. Agnes M.Iacobi Fabricij peperit.
Paa S.Hans dag bleff M.Nicolaus Glud endelig kaldet aff capitlet
til en Lector Ripensis.
- 30.6.-6.7. 4 (P.H.s prædikeuge).
30. Æra.
Vaare Mergrete oc ieg vdi Tunder til Agnetis barsel.

Juli.

3. Reuersi sumus Tundria.
9. (Tegnet en tønde).
11. Bød Anders Seffrenssøn oc ieg til M.Petri Haggæi brylluppe.
14. Richert Knudssøns oc (Notitsen er ikke fuldført).
18. Torsdag formiddag gick Niels Snedker aff mit arbeid.
22. Creati Senatores

Ebbe Mognssøn
Anders Seffrenssøn
Thomes Iørgenssøn.

-
6. Bogtrykkeren(Niclas Wegener) har taget fat.
 7. Mag.Anders(Sørensen)Vedel etc.
 8. Lene, dr.Hans(Lauridsen Amerinus'), aborterede.
 17. vt ipse retulit = efter hvad han selv har fortalt.
 18. Vi flyttede ind i præsteboligen, som hører til Vor Frue i Ribe.
 21. Torden.
 23. Jacob(Fabricius') bryllup 15.okt. efter 36 uger.
 24. Agnete, mag.Jacob Fabricius', nedkom.-Lector Ripensis=lektor i Ribe.
 30. Æra = periode og hentyder her muligvis til en(formodet)graviditet hos hustruen, jfr. 2.7.1590, hvor udtrykket æra bruges i betydningen graviditet; Margrethe Hegelund fødte 26.3.1589.

Juli.

3. Vi vendte tilbage fra Tønder.
11. M.Petri Haggæi = mag.Peder Ågesens.
22. Valgt til rådmænd etc.

1588.

- 23. Satte ieg mine børn til schole.
- 24. Obtuli Alberto Friiss Adagia Biblica.

26. Marine Suanings
Dorethe Peder Baggessøns
Dorethe Iens Laugissøns
Kirstine Anders Seffrenssøns } foer til Københaffn.
(Tegnet en tønde).

28.7.-3.8. 5. (P.H.prædikeuge).

29. Marcket vdi Aarhuss oc Kolding.

August.

- 4. Nuptiæ M.Petri Haggæi.
- 8. Stod rusting vdi Ribe.
- 12. Christen Lange } foere synder paa.
M.Anders }
- 14. Lod ieg riffue paa Høyholm oc haffre sla.
- 21. Venit Ripas M.Nicolaus Glud.
- 21.-23. Keie Hanssøn aff Abenroe vaar hoss oss.
- 23. D.D.Andreas Cragius venit Ripas.
- 25.-31.8. 6.(P.H.s prædikeuge).
- 25. Iens Pederssøn Tryllunds bryllup met Marine Christen Bundtmagers.
- 26. Tiende af Øster Vedsted.
- 29. Tiende af Vester Vedsted.

September.

- 1. Iacobi Biornonis bryllup til Stenolt.
- 4. Iesper Ibssøn pandtet.
- 6. Vort folck aff Tunder komme til oss.
M.Iacobus Matthias kom til Ribe.
- 8. M.Andreas Velleius kom hiem.
- 9. Cancelleren kom til Ottensee.
- 16. Begynte terskerne at terske.
Iust Pederssøn Hospitals dielefoget døde.

24. Jeg skænkede Albret Friis "Bibelsprog".

August.

- 4. Mag.Peder Ågesens bryllup.
- 21. Mag. Niels Glud kom til Ribe.
- 23. Hr.dr.Anders Krag kom til Ribe.

September.

- 1. Jacob Bjørns etc.
- 6. Mag.Jacob Madsen(Vejle) etc.
- 8. Mag.Anders(Sørensen)Vedel etc.

1588.

19. D.D.Andreas Cragius hinc discessit Hafniam.
- 22.-28. 7. (P.H.s prædikeuge).
22. Landtag vdi Kiil om en regerendis herre.
Marcket i Wiborg.
23. M.Nicolaus Gluud begynte sin læse.
D.Episcopus et M.Andreas Velleius profecti.
27. Lustratio Nosocomij.

Oktober.

3. Rediit Episcopus.
(Tegnet en sigte).
7. Karine M.Iacob Matzøns vdi Ottensee giorde barsel.
16. M.Nicolaus Seuerinus Lector Ripensis bleff ordineret til Vedsted-
prest.
18. (Tegnet en sigte).
- 20.-26. 8. (P.H.s prædikeuge).
26. Lod Christianus Lange fli ved Lectoris Residentz.
30. Brygde wi viij tdr. malt.
31. (Tegnet en sigte).

November.

5. Iust Hardboe } droge til Københaffn, { Henrich Waldkirck
Iacob Suaning } per quos scripsi { Machabæo
Lauritz Benedict.
7. Species incendij apparuit supra vrbe Ripensi.
9. Wittenbergsk breffdrager Iochum vaar her.
15. Brende der en bondegaard vdi Tiiset met fire hiøsker.
(Tegnet en sigte).
- 17.-23. 9. (P.H.s prædikeuge).
17. Ved dette pass kom Petrus Iuo eller Peder Iffuerssøn hiem aff
Italien.
24. Cheeld Iørgenssøns oc Anne Ib Tuornumsdaatters brylluppe.
27. Otto Christopher Rosenkrantz oc Gabriel Gyldenstierne vaare hoss
mig.

-
19. Hr.dr.Anders Krag rejste herfra til København.
 23. Hr. bispen(Hans Laugesen) og mag.Anders(Sørensen)Vedel rejste bort.
 27. Gennemgang af hospitalet.

Oktober.

3. Bispen (Hans Laugesen) vendte tilbage.
16. Mag.Niels Sørensen(Glud), lektor i Ribe etc.

November.

5. per quos scripsi = gennem hvem jeg skrev (til) etc. (Christian)
Maccabæus.
7. Ildebrandssyn viste sig over byen Ribe.

1588.

December.

1. Thomes Iørgenssøns oc Marine, Hans Hanssøns Keelsmeds daatters festens øll.
 3. (Tegnet en sigte).
 4. En td. smør opslaget.
 11. M.Iacobus Fabricius accersitus fuit literis Ducis Philippi in aulam ad munus Concionatoris.
 - 15.-21. 10. (P.H.s prædikeuge).
 16. (Tegnet en sigte).
 17. Bleff almysse(vadmeel oc lerit) vddielt vdi scholen. Ad vesperam rediit Albertus Friiss.
 19. Fick ieg- xj less tørffue hiemagne fra Basslund vdi Hygom sogn, som kostede første køb ✓ mk.
 29. M.Nicolaus Lector hinc profectus in patriam.
 30. (Tegnet en sigte).
- Sidst i almanakken står:

{ ἐπιφάνεια }
Purificationis }
Quinquagesimi }

Vntrew schlegt irhen eigen Herrn.
Arcani nox est prouida concilij.

December.

11. Mag.Jacob Fabricius er ved brev fra hertug Philip kaldet som præst til hoffet.
 17. Henad aften vendte Albret Friis tilbage.
 29. Mag.Niels(Sørensen Glud) draget herfra til hjemegnen.
- Sidst i almanakken står:

{ Advents }
Renselses }
Halvtredsindstyvendes }

Arcani etc. = En hemmelig plan drager natten omsorg for.

1589.

Januar.

3. Til Fyen drog D.D.Hans oc Her Iørgen.
6. Margarita laborauit οδοιτεραλγία
9. Brygde wi - viij tr.malt.
10. Finge wi xij less tørff(ue fra Iernelund.
11. M.Nicol.Gluud Lector reuersus huc ex patria.
- 12.-18. 11.(P.H.s prædikeuge).
12. (Tegnet en tønede).
13. Dricketing til Huiddingherritzting.
14. Episcopus laborauit Gutta podagrica.
(Tegnet en sigte).
15. Her Niels Buck vdi Egtued døde.
17. Kiiler Omslag.
18. Incepi Lectionem Bibliorum Germanicorum.
Mogns Heinssøn bleff halss huggen i Københaffn oc dømt aff xxiij
skippere oc styremend.
20. πεντατεῦχον absolui.
21. Min daatter, Anne Pederssdaatter, begynte at lære at scriffue.
24. D.D.Nicolaus Cragius hinc discessit Hafniam.
27. Psalterium absoluj.

Februar.

1. Episcopus privatim cum Lectore M.Nicolao Gluud colloquium habuit.
2. Simen Guldsmed
Birgitte Pederssdaatters } bryllup.
- 9.-15. 12. (P.H.s prædikeuge).
9. Fastelag(ns); flesksøndag.
Thomas Iørgenssøns }
Marine Hanssdaatters } bryllup
Anne, vnge Peder Beckis hustru, Niels Kiærngaards daatter, døde
vdi barselseng.
12. Episcopus in præsentia ministrorum accersiit M.Nicolaum Gluud,
Lectorem.

Januar.

6. Margrethe led af tandpine.
11. Lektor, mag.Niels Glud, vendt tilbage hertil fra hjemegnen.
14. Biskoppen (Hans Laugesen) fik et anfald af en podagraplet.
18. Jeg begyndte på en forelæsning over den tyske Bibel.
20. Jeg afsluttede Pentateuchen (de fem Mosebøger).
24. Hr.dr.Niels Krag drog herfra til København.
27. Jeg fuldendte psalteriet.

Februar.

1. Biskoppen (Hans Laugesen) havde en privat samtale med lektor mag.
Niels Glud.
12. Biskoppen irettesatte lektor mag.Niels Glud i hele præsteskabets
nærværelse.

1589.

17.	} Bededage	{	Esaiæ 57.Et dixit, viam facite.
18.			Psal.130.
19.			1 Tim.2.

19. Temperdag.

Blod bleff fundet paa iiss vdi Toutlund.

20. It fierding smør opslagit.

Ὀδοῦταλῆα Margretæ.

Scripti Sleswicum affini meo.

21. Albert Friiss met menige capitel oc raadet vaar vdi hospital.

(Tegnet en sigte og en tønde).

26. Collegium Walckendorffianum Hafniæ dedicatum.

27. Absolui das Neue Testament.

28. Loed ieg Willem N.Bardsker forsøge det met min liigtorn.

Marts.

1. Bleff Peder N.Lild Tiuff hengd.

5. Socrus ad nos venit Tundria.

9.-15. 13.(P.H.s prædikeuge).

9. Midfaste.

10. { Fridericus Rosenkrantz }
M.Ioh.Pauli Resen } ad me diuerterunt
{ Iohannes Roggen Embdanus }

13. Anders Lund døde.

16. Erasmus Seuerini Glud venit huc ex Germania.

18. Paa tiisdagen loed capitlet giffue Albret Friiss oc Her Hans i Daler suar negatiue.

19. M.Iohannes Georgius drog herfra til Sieland, per quem scripsimus Cancellario om den mageskift.

20. Kirstine, Anders Seffrenssøns hustru, gjorde barsel.

21. Fick capitel it naadigste genbreff, at deris skat til frøikeners metgift vaar oss offuergiffuen.

(Tegnet en sigte).

17. Et etc. = Og han sagde: byg vej.

20. Margrethes tandpine.

Jeg skrev til min svoger i Slesvig.

26. Valkendorfs kollegium i København indviet.

27. Jeg afsluttede Det nye Testamente.

Marts.

5. Svigermoder (Elisabeth Pedersen) kom til os fra Tønder.

10. Frederik Rosenkrantz, mag.Hans Poulsen Resen, Johannes Roggen fra Embden tog ind til mig.

16. Rasmus Sørensen Glud kom hertil fra Tyskland.

19. M.Iohannes Georgius = Mag.Johannes Jørgensen, per quem etc.= gennem hvem vi skrev til kansleren (Niels Kaas) etc.

1589.

23. Ginge breffue vd til adelen, at munstringen vaar opsat.
24. Sende ieg til Kolding til Iacob Abeln met Lauritz Tuornum xxiii
daler.
26. Margareta mea peperit filium paa onsdag afften, der klocken vaar
i fierdingstime nær thi. Θεω Δ'όξα.
30. Pascha.
31. Paa anden paaskedag giorde wi en liden barselhøytid.

April.

4. Iacob Abeln Bogfører drog giennem Colding til Wittenberg.
6.-12. 14. (P.H.s prædikeuge).
6. Vore købmend skibbede øxos(sic).
8. (Tegnet en sigte).
11. Seuerinus Pauli Coldingensis kom til Ribe, Eigtved oc Østed
sogner.
Melchior Rantzou aff Soluig døde.
15. Christen, Seffren Mortenssøns Hegelunds søn aff Wiborg, vaar
her oc skulde til Leipzig.
16. Seuerinus Pauli bleff ordineret til Egtwed sogn.
Loed ieg saa paa Høyholm - 5 tdr.haffre.
24. Frue Karine Holgers vaar vdi Ribe met hendes sønner

Otte Christopher
Friderich

(Tegnet en sigte).

26. Iacobus Suaningius kom hiem.
28. (Tegnet en tønede).

Maj.

- 4.-10. 15.(P.H.s prædikeuge).
8. Albret Friiss drog aff til Københaffn.
9. (Tegnet en sigte).
16. Høybiørg mend droge til Københaffn met deris supplicatz imod den
mageskifft.
21. Temperdag.
22. ὁφθαλμίαι laborauí inde ἅ die Maij vsque ad 1o Iunij.
Anno 1587 in Martio laborāram menstrua ὁφθαλμίαι. 1579
1587
1589.

-
26. Min Margrethe nedkom med en søn etc. Gud ske lov.
30. Påske.

April.

11. Søren Poulsen Kolding etc.
26. Jacob Svanning etc.

Maj.

22. Jeg led af øjenbetændelse fra 22. maj til 10. juni.
År 1587 i marts led jeg af en øjenbetændelse, der varede en måned.

1589.

23. Cum Gludio M.Laurentius et ego collocuti περί συζυγίας

24. (Tegnet en sigte).

26. Paa mandag giorde Agnes M.Iacobi Fabricij barsel vdi Sleswig oc fødte en søn.

Gludius cum Iacobo Suaningio. (Notitsen indeholder blot dette).

27. Drog M.Andreas til Københaffn.

28. Scripsi Witebergam M.Iohanni Rihelio bibliopolæ, etiam de meo Biblische Sprichwörter.

Juni.

1.-7. 16. (P.H.s prædikeuge).

1. Karine M.Iacobs kom til Ribe.

Otte Christopher Rosenkrantz oc Iomfru Gissel bleffue troloffuede.

2. Collocutus sum cum Maria Lagonia περί τῆς θυγατέρος.

(Tegnet en tønde).

4. Printzen, vduald konning Christian, bleff huldet aff holster vdi Københaffn.

11. M.Laur.et ego compellauimus Episcopum nomine M.Nicolaj.

12. De Høybjerg mend komme hiem igen fra Københaffn.

15. M.Niels tog smørbrør op i Vedsted.

18. (Tegnet en tønde).

20. At lade enge sla paa Høyholm.

26. (Tegnet en sigte).

28. (Tegnet en tønde).

29.6.-5.7. 17. (P.H.s prædikeuge).

Juli.

6. Bryllup vdi Flensborg { Boye von der Wetering
Marine Henrich Villemsens

10. (Tegnet en sigte).

23. Mag.Laurids(Gødesen) og jeg talte med Glud om forbindelse.

26. Glud med Jacob Svanning.

28. Jeg skrev til Wittenberg til mag.Johannes Rihel, boghandler, også om mine "Bibelske ordsprog".

Juni.

2. Jeg talte med Marine Laugesdatter(Hegelund) om datteren(Marine).

11. Mag.Laurids(Gødesen) og jeg talte med biskoppen(Hans Laugesen) på mag.Niels(Gluds) vegne.

1589.

12. Christen Wind paa Lyddomgaard døde.
19. (Tegnet en tønde).
20. Sponsalia M.Nicolaj Seuerini Gluud Lectoris et Mariæ Petri Hegelundi filiæ.
Bernt (åben plads) oc Dorethe Charsten Andersssøns daatters bryllup vdi Slesswig.
22. Preste calendt bleff holden vdi Siem prestegaard vdi Huiddingherret.
24. Absolui lectione Biblia Germanica.
26. (Tegnet en sigte).
- 27.7.-2.8. 18. (P.H.s prædikeuge).
31. Torden slog ned i Bierckleff oc affbrende to gaarde.

August.

3. Elias Olaj huc aduenit.
(Tegnet en tønde).
6. M.Nicolaus Lector vnà cum fratre Erasmo summo mane in patriam profectus est.
7. Denuo in manus sumsi Adagia Germanica.
8. Brygde wi v tdr.malt.
Kom Karine M.Iacobs hid.
12. M.Erasmus drog herfra.
Øster Vedsted rugtlende.
15. ὀδονταλγία vxoris.
(Tegnet en sigte).
18. Vaar Mergrete i store fare, i det at paneelen i stuen falt ned paa hende.

Juli.

20. Trolovelse mellem lektor mag.Niels Glud og Marine, Peder (Mortensen)Hegelunds datter.
24. Jeg afsluttede (gennemgangen af) den tyske bibel ved forelæsning.

August.

3. Elias Olufsen kom hertil.
6. Lektor mag.Niels(Sørensen Glud) drog sammen med broderen Rasmus om morgenen til (deres) hjemegn.
7. På ny fik jeg "De tyske Ordsprog" i hænde.
15. (Min) hustrus tandpine.

1589.

20. Christen Wind til Lydom bleff begraffuen.
22. Befalning at bede faar Frøiken Anna.
Paa freddag afften kom M.Nicolaus Lector hid hiem igen.
23. Frøiken Anna bleff krunet i Københaffn.
- 24.-30. 19. (P.H.s prædikeuge).
25. Dies 25 Augusti est natalis dies Elizabethæ, Filij(sic) Friderici II maximæ natu, Anno 1573. Complet ergo iam tum primum annos XVI.
27. Fick Lector tiende aff Vedsted.
Bleff ordineret D.Canutus Christiani til Eising sogn.
28. Screff ieg til H.Iffuer i Borck om Knude marck at forfeste til Tyge Kruse.

September.

1. Franckfurtiske miss.
Frøiken Anna affseglede.
(Tegnet en sigte og en tønde).
4. Incendium Ripense Anno 1580 fire dage faar Ribermarcket den fierde dag Septembris.
11. Peder Rantzou oc Albret Friiss holt mode vdi Roagger.
M.Petri Iohannis promissbreff paa canickedom vdi Aarhuss eller Riber domkircke bleff læsd paa Riber capitel, datiert den 18. Iunij Adj.1589.
12. Iacobi Suaningij canickebreff bleff læsd.
Vaare wi paa raadhuus hoss Albret Friiss om Peder Rantzous mageskifft.
13. Anno 1569 die 13 Septembris M.Iohannes Lagonius præstitit Regi Friderico Secundo Iuramentum.
15. M.Laurentius conuenit me nomine M.Nicolai.
17. Temperdag.
- 21.-27. 20. (P.H.s prædikeuge).
22. Marcket i Wiborg.
Drog Cancellor til Wiborg.
24. Her Niels Lauritzøn aff Beckbølling bleff ordineret.

25. D.25. august er det Elisabeth, Frederik IIs ældste datters, fødselsstund, år 1573. Hun fylder altså nu først 16 år.

27. D.Canutus Christiani = hr.Knud Kristensen.

September.

4. Incendium Ripense = ildebrand i Ribe.
11. M.Petri Iohannis = mag.Peder Hansens(etc.).
12. Iacobi Suaningij = Jacob Svannings(etc.).
13. År 1569 d.13.september aflagde mag.Hans Laugesen ed til kong Frederik II.
15. Mag.Laurids(Gødesen)talte med mig på mag.Niels(Sørensen Gluds) vegne.

1589.

Oktober.

- 1.-2. Bleff kleder oc diuner oc andet vddielt vdj hospitalet.
2. Forscreff ieg til Christian Holck til en scriffuerdreng Peder, Frantz Munckes søn.
5. (Tegnet en tønde).
6. Carolus Dancæus obiit diem suum Hafniæ.
12. Bryllup vdj Tunder, Kathrine Thomes Andersis daatter. Her Niels Lauritzøns brylluppe til M.Andersis. Classis Danica rediit ex Scotica nauigatione. Frøiken Anna drog op til Aggersshuss.
13. Paa mandag vaare wi paa raadhusit oc da bleff mig antuordet den Koldingske Affsked at fordanske. (Tegnet en sigte).
16. Tundriam me contuli cum vxore ad matrem ærgrotantem.
- 19.-25. 21. (P.H.s prædikeuge).
21. Tundriâ discessimus

{	M.Iacobus Fabricius Slesvigum
	D.Andreas in Hørssbøl herrit
	Ego Ripas.
27. Forgickes ved Mand-ø en skude met to fattige mend: Christen Bremss oc Seffren Ibssøn.

November.

1. Oluff Roeds oc (åben plads) Lassdaatters brylluppe.
3. D.D.Andreas Laurentius Roskildensis obiit Hafniæ die 3° Nouembris.
4. Rustning skal staa vdj Wiborg. (Tegnet en sigte).
8. Landsting gaar.
9. Iacobus VI Rex Scotiæ appulit in Noruegiam, som Iffuer Wre sagde for oss.

Oktober.

6. Charles de Dancey døde i København.
12. Den danske flåde vendte tilbage fra sejladsen til Skotland.
16. Jeg begav mig til Tønder sammen med (min)hustru til (hendes) syge moder (Elisabeth Pedersen).
21. Vi drog fra Tønder: mag.Jacob Fabricius til Slesvig, hr.Anders (Thomsen) til Horsbøl herred, jeg til Ribe.

November.

3. Hr.dr.Anders Lauridsen Roskilde døde i København d.3.november.
9. Jacob VI, konge af Skotland, landede i Norge etc.

1589.

12.-13. Absolon Iuel Secretarius døde ved dette pass.

16.-22. 22. (P.H.s prædikeuge).

19. Boe Thomissøn, ridefoget til Helsingborg, døde ved dette passe.

22. (Tegnet en sigte).

25. Albret Friis drog herfran til Københaffn.

Hans Blomis breff bleff forkyndet faar alle canicker met Printzens Christiani 4 oc Hertug Philippi obet breff om skat aff bønderne til III frewkener (von ieder Hufen) aff huer ploug til huer frøiken 8 sk.lb., det er tilhobe 24 sk.lb.

28. Paa freddag vaar Erick Lycke paa capitlet om mageskifft.

30. Aduent.

December.

1. (Tegnet en tønnde).

8. (Tegnet en sigte).

10. Bleff almysse vdskifft vdi scholen, vadmæl oc leret.

12. Frøiken Anna bleff fød den 12. decembris 1574.

14.-20. 23. (P.H.s prædikeuge).

18. Ebbe Mognssøn foer til Siælland.

Albret Friiss kom hiem.

22. (Tegnet en tønnde).

23. Eleemosynarij VIII restitutj.

Leene Beegss blev halshuggen.

24. (Tegnet en sigte).

25. Iuledag.

28. Absolon Iuel begraffuis.

30. Hertug Vlrich Filius Regis Friderici natus die xxx Anno 1578.

Paa tisdagen vaare
paa Korssebrødergaard om
troluffelse imellem Otte
Christopher oc
Iomfru Gisel

{	Mandrop Parsberg	}	Gyldenstiern
	Albret Friiss		
{	Henrich	}	Podebusk
	Gabriel		
{	Trude Biorn	}	Podebusk
	Thomes Iuel		
	Moritz		
	Claus		
{	Predbiorn	}	

Bagest i almanakken står:

Vindende haand er mild.

December.

23. De 8 almisseuddelere genindsat.

30. Hertug Ulrich, kong Frederiks søn, født d. 30 år 1578.

Januar.

1. Bryllup paa Riberhuss Peder Matzøns oc Eline Iensdaatter.
3. M.Nicolaus drog til Fyen.
4. Sponsalia imellem Hans Oluffssøn oc Anne Suanedatter.
6. Mette M.Andersis gjorde barsel.
9. Peder Rantzow oc Albret Friiss mødtis vdi Skerbeck.
10. Albret vaar <i>capitel met M.Erasmi sag.
- 11.-17. 24. Om børnetuct.(P.H.s prædikeuge).
11. M.Iacobus Matthiæ drog herfran.
12. (Tegnet en sigte).
13. Tiuede dag iule.
17. Scripsi Witebergam M.Ioh.Rihelio tum de aliis tum libello
Prouerbiorum Biblicorum ipsi mittendo.
M.Nicolaus Glud rediit ex Fionia.
18. (Tegnet en tønde).
30. (Tegnet en sigte).

Februar.

2.)	Bededage	{	1. ex Psalmo 6
3.)			2. ex Ierem.10
4.)			3. ex Psal. 32.
7. (Tegnet en tønde).
 - 7.el.8. Christen Lange oc ieg antuordet Albret Friiss det breff paa
Ringkøbings gods.
 - 8.-14. 25. Num.33.34.35.36. (P.H.s prædikeuge).
 10. D.Iuarus aff Borck vaar bud
paa Tyge Krusis vegne om Knudemarck

{	at feste
{	at købe
{	at mageskifte
 15. Her (Der står ikke mere i notitsen).
 18. D.Olaus in Hørup obiit.

Januar.

-
3. Mag.Niels(Sørensen Glud) etc.
 4. Sponsalia = trolovelse.
 10. M.Erasmi = mag.Rasmus(Heidtmanns).
 11. Mag.Jacob Madsen(Vejle) etc.
 17. Jeg skrev til Wittenberg til mag.Johannes Rihel, dels om andre
ting, dels om den lille bog om bibelske ordsprog, som skulle
sendes til ham.
Mag.Niels Glud vendte tilbage fra Fyn.

Februar.

- 8.-14. 4.mosebog 33, etc.
10. Hr.Iver(Nielsen) etc.
18. Hr.Oluf (Poulsen) i Højrup døde.

1590.

22. D.Petrus in Fardrup obiit.

Catechismi prædicken

Morten Streidt

oc Kirstine Clemendsdaatter }

bryllup.

27. (Tegnet en sigte).

Marts.

Nederst på siden 1.-18., men vel ref. til d.18.: Her Iens Huid i Borris oc Faster sagdes at vere død.

1. Passio.

3. Bonde Peder ssøn døde.

4. Anammed M.Niels Vedsted prestegaard.

7. $\omega\rho\epsilon\epsilon\pi\epsilon\tau\omicron\nu \eta \gamma\acute{\epsilon}\rho\alpha\varsigma$ faar Koldingske Affskeed xxx dl.

Rex Scotiæ (Notitsen indeholder ikke mere).

8.-14. 26. Passio. (P.H.s prædikeuge).

8. Screff ieg til Soer met D.

Iona aff Gamsted

{ Filio

{ Fratri Iacobo

{ M.Iohanni Stephanio.

9. Her Hans Klaussøn vdi Raaager døde.

11. Elias Olaj obiit paa Huen.

13. Moritz Podbusk gaff 80 daler faar domkirckens boder vdi Prestegade.

Ebbe Mognssøn skød en karl ihiel i Wge.

14. Die 14 Martij obiit D.Iohannes in
qui fere annos 40 fuerat ibi minister
(Tegnet en sigte).

{ Daler

oc

{ Wistby

17. Øxenkiøbmændene droge aff sted.

18. Øxenskibe seglet vd.

20. Da vaar bestempt dag, at herremændene skulle møde met M.Rasmus Heidtman.

22. Hr.Peder(Pallesen) i Farup døde.

Marts.

1. Faste.

7. Hædersgave etc.

Kongen af Skotland(Jacob VI).

8.-14. Faste.

8. Skrev jeg til Sorø med hr.Jon(Kolding) af Gamst til:(min)søn(Jens),
(min) broder Jacob, mag.Hans Staphensen.

11. Elias Olufsen døde på Hven.

14. D.14.marts døde hr.Hans(Bruun) i Daler og Visby, som næsten 40 år havde været præst der.

1590.

21. Scripsi { Hafniam Christiano Holck
 et Petro Dresselberg
 Mandrop Parsberg
25. Moritz Podebusk drog aff til Siælland.
Otte Christopher kom hid.
(Tegnet en tønnde).
27. Albret Friiss oc Erick Lunge vaare tilhobe om mageskifft om
Høybiereg.
29. Midfast.
Exposui sententiam meam Alberto, om det Høybiereg godz.
30. Albret Friiss drog aff til Københaffn.
Loed ieg mig kopsette met M.Erasmus Heidtman met 4 kopper.

April.

3. Staphen Orgemester drog aff til Aalborg.
(Tegnet en sigte).
4. Den fierde dag aprilis dette aar 1590 døde min lille søn Petrus
II, som da vaar it aar oc ix dage gammel.
- 5.-11. 27. Passio. (P.H.s prædikeuge).
5. De Høybiereg mend ginge aff til Københaffn met deris oc voris
supplicatz imod den mageskifft.
6. Mondag afften fick ieg scriffuelse igen fra Erick Lung aff
Stouffgaard.
8. Onsdag morn drog ieg her aff til Stowgaard.
9. Paa torsdag vaar ieg hoss Erick Lunge paa Stowgaard.
Her Lauritz i Græss døde.
13. Loed ieg Høyholm pløye met v plouge, men det haffde veret nok met
de iiiiij.
(Tegnet en tønnde).
15. Gedeon.
16. 14 skibe.
D. Georgius Pallessøn in Ierne obiit.

-
21. Jeg skrev til København til Kristen Holck og Peder Dresselberg
(og) til Manderup Parsberg.
29. Jeg fremsatte min mening til Albret(Friis)etc.

April.

- 5.-11. Faste.
16. Hr.Jørgen Pallesen i Jerne døde.

1590.

17. Loed ieg Høyholm ved(sic)✓tdr.haffre.

19. Paaske.

Hertug Vlrich oc hans gehmal
Hertug Henrich Iulius
Hertug Sigismundus.

20. Paa Croneborg skeede Hertug Henric=Iulij oc Frøiken Elizabets
bryllup.

21. Deus me ex casu, quo periculose è limine ianuæ meæ procideram,
clementer liberavit.

Kong Iacob aff Skotland gick til skibs fra Kroneborg.

24. (Tegnet en sigte).

25. Cancellen kom offuer Belt til Fyen.

29. Michael Ibssøn Cantor aff Hadersleff bleff ordineret til Raaager
sogn.

Samme onsdag kom Anders Kringelum fra Københaffn oc Kroneborg.

Maj.

3.-9. 28. Malachias.(P.H.s prædikeuge).

4. Incoau Malachiam prophetam concionibus explicandum.

5. M.Andreas rediit Coronæburgo.

(Tegnet en tønde).

7. Forgickes en fiskereffuer met xi karle paa aff Sønderside.

11. Christianus IIII Electus Rex et Hertug Philippus aff Holsten
skulle hyldis vdi Flensborg.

Agnes M.Iacobi Fabricij peperit filium.

14. M.Andreas bleff procurator effter bispen.

(Tegnet en sigte).

18.e1.19. De Høybiergmends bud drog aff til Kolding til canceller.

18. (Tegnet en tønde).

19. Filium Georgium satte ieg til schole.

20. Episcopus drog til Flensborg til cancelleren.

22. Profectus sum cum vxore Slesvigam,
til Bowe.

23. Til Sleswig.

21. Gud befriede mig nådigt fra et uheld, ved hvilket jeg på en
farlig måde faldt over min dørtærskel.

Maj.

4. Jeg begyndte at udlægge profeten Malachias i prædikener.

5. Mag.Anders(Sørensen Vedel) vendte tilbage fra Kronborg.

11. Christian IV, udvalgt konge, og hertug Philip etc.

Agnete, mag.Jacob Fabricius', nedkom med en søn.

19. (Min) søn Jørgen etc.

20. Biskoppen(Hans Laugesen) etc.

22. Jeg rejste med(min)hustru til Slesvig.

1590.

24. Barsel skede vdj Sleswig.

26. Fra Sleswig til Flensborg.

27. Til Tunder.

Klaus Skeels liig skal begraffuis.

29. Fra Tunder til Ribe igen.

31.5.-6.6. 29. Malachias (P.H. prædikeuge).

Juni.

6. (Tegnet en sigte).

10. Temper onsdag.

13. (Tegnet en tønde).

17. Ioh.Georgij bleff ordineret til Skatzst oc Ierne sogne.

Vaar tumult vdj Kiil imellem nogen aff borgerne oc adelen.

19. Σύρρηξις ἐν Συεδείῳ

26. (Tegnet en sigte).

27. Printzen Christianus IIII kom til Kolding.

Rursus in Capitulo σύρρηξις

28.6.-4.7. 30. Malachias.(P.H.s prædikeuge).

28. At liuse første gong faar

	{ M.Niels Seffrenssen Læsemester
	{ Marine Pederss.

29.6.-4.7. ὄφθ.

Juli.

2. Æra Συλληψεως ξὺν Θεῷ

4. (Tegnet en tønde).

5. Trude Biorns begraffuelse.

11. Albret Friiss kom hiem igen til Ribe.

14. Σύρρηξις in Capitulo et actio in Ædiles templi propter rationes
Quinque annorum.

M.Matthias Porss sagde scholen op, in cuius locum suffectus est

M.Iuarus Hemmet.

Juni.

17. Hans Jørgensen etc.

19. Strid i kapitlet.

27. Atter strid i kapitlet.

29.6.-4.7. Øjenbetændelse.

Juli.

2. Svangerskabstid, med Guds hjælp.

14. Strid i kapitlet og klage mod kirkeværgerne på grund af fem års
regnskaber.

in cuius locum etc.= i hvis sted mag.Iver(Iversen)Hemmet blev ind-
sat.

1590.

15. Dronningen kom til Hadersleff fra Landt Brunsswig.

Rationes Templicæ redditæ	}	1585 til 1586
à M.Andrea Velleio		1586 til 1587
		1587 til 1588

16. (Tegnet en sigte).

19. M.Nicolai Seuerini Gludij bryllup met Marine Pederssdaatter.

23. Da haffue mine 2 døttre gaaet til Peder Seffrenssøns scriffue schole vdi - to aar, thi de bleffue satte til hannem aar 1588.

24. Paa freddagen drog ieg aff til Kolding til herredage in negotio istius permutationis met Peder Rantzow.

26. Herredage oc retterting vdi Kolding.

27. Her Hans Stage bleff funden død i hans kielder i Ottensee, som vaar sogneprest til S.Hans.

29. Stode wi j rette i Kolding faar printzen oc Danmarckis raad.

August.

2.-8. Malachias. (P.H.s 31. prædikeuge, der egl. skulle være begyndt d.26., hvor tallet 31 er anført. Der er intet tal anført d.2.; tallet 31 anføres først ved næste prædikeuge - 23.-29.8.).

7. Droge wi aff Kolding til Tuorum gaard.

9. Hans Oluffssøns aff Horsnes oc Anne M.Ioh.Suaningij daatters bryllup, til hullcket vaare Her Doctor Andreas Christiani oc M. Peder Aagissøn, Doctor Nicolaus Kragius.

12. Kom Moritz Stygge hiid
oc Anders Dresselberg
M.Peder Hanssøn
Iacob Suaning
Iens Kaass.

14. Wittenbergsk bud Pawel Burckhart drog herfran til Alborg.

15.-16. Paa freddag oc løffuerdag finge wi korntiende hiem aff Øster Vedsted. Gud vere loffuet faar all sin godhed.

16. D.D.Nicolaj Cragij festenssøl vdi Ottensee met Else Mules.

17. Raadet bleff opgiffuet, at de skildes at fra Kolding.

20. Erasmus Glud, M.Nicolai Lectoris broder, døde til Chörbach.

15. Kirkeregnskaberne kommet tilbage fra mag.Anders(Sørensen)Vedel etc.

19. Mag.Niels Sørensen Gluds etc.

24. in negotio etc. = på grund af det mageskifte etc.

August.

9. M.Ioh.Suaningij = mag.Hans Svannings; Andreas Christiani = Anders Kristensen, Nicolaus Kragius = Niels Krag.

20. Rasmus Glud, lektor mag.Niels' broder, etc.

1590.

22. Iohannes Filius meus venit domum ex Schola Sorensi.
- 23.-29. 31. (P.H.prædikeuge).
26. (Tegnet en tønde og en sigte).
30. Klaus Podebusk til Krapperup oc Iomfru Sophie Vlifftand til Barsebeck.

September.

4. Incendium Ripense A^o 1580 fire dage faar Ribermarcket, den 4 septemb.
8. Dom oc retterting vdi Haderssleff.
9. Kongebreff om c daler aff capitlet til domhuss vdi Wiborg.
10. Iomfru Karine Brockenhuss fick capitels breff hen, dog wbeseglet, om de to gaarde ved Varde.
12. Frue Anne Stygge bleff skaarn faar krefftt oc brend. (Tegnet en sigte).
- 13.-19. Catechismus.
13. Martinus Petri Hegelund abiit in Germaniam.
Erysipelas erupit in D.Episcopi dextro crure, oc laa hand deraff iij vgger. (Den danske del af notitsen er tilføjet senere).
- 20.-26. 32. Abdias. (P.H.s prædikeuge).
25. Socrus huc venit cum

{	Iohanne Filio
	Elizabetha
	Agete.
26. Landzting.
28. Vxor mea comitata matrem Tundriam et Sorores per aliquot dies.

Oktober.

Øverst på siden 1.-17., men vel ref. til d.l. står: Misi D.H.M.K.-x thr.per filium.

3. Iohannes Filius meus dedit se itineri, rediturus in scholam Sorensen.

22. Jens, min søn, kom hjem fra Sorø skole.

September.

4. Ildebrand i Ribe år 1580 etc.
13. Morten Pedersen Hegelund drog til Tyskland.
Rosen brød ud i hr.biskoppens(Hans Laugesen)højre ben etc.
25. Svigermoder(Elisabeth Pedersen)kom hertil sammen med:Sønnen Johannes, etc.
28. Min hustru ledsagede(sin)moder og(sine)søstre til Tønder nogle dage.

Oktober.

Øverst på siden 1.-17.: Jeg sendte hr.H(ans) M(ikkelsen)K(olding) lo dl. gennem(min)søn.

3. Jens, min søn, begav sig på vej; han skulle vende tilbage til Sorø skole.

1590.

4. Excurri Tundriam.

Iohannes Georgij affinis meus in Ecclesia Tundrensi habuit concionem.

5.el.6. (Tegnet en sigte og en tønne).

9. Fredag efftermiddag oc paa natten dereffter affbrende den beste part aff Varde by.

12. Kom terskerne først til mig.

14. Her Pouel Christenssøn Handbiereg bleff ordineret til at vere capellane vdi Holstebrou.

18.-24. 33.Abdias. (P.H.s prædikeuge).

Øverst på siden 18.-31. står: Det kongebreff om Eytow oc Wittrup.

18. Skulle de sager forhøris imellem Hans Blome oc Albret.

Die XVIII Octobris obiit Philippus dux Holsatiæ summæ spei princeps.

21. Thomes Ridefoget vaar her hoss capitlet met it tydskt breff om hyldingseed oc frewken skat.

25. Lambert Knudssøns bryllup.

29. (Tegnet en tønne).

30. Imellem torsdag oc fredag D.D.Paulus Matthiæ Superintendens Sialandicus obiit diem suum.

November.

1. Episcopus skal møde i Kolding.

3. Henrich Felbereder fick xij buckskind at berede faar mig.

Paa tiisdag døde Dorethe M.Desiderij hustru I Københaffn.

9. Iacobus Rex Scotiæ appulit in Noruegiam anno superiori 1589.

10. Incoauit Haggæum.

10.el.11. (Tegnet en sigte).

4. Jeg tog til Tønder.

Johannes Jørgensen, min svoger, prædikede i Tønder kirke.

18.-24. Obadias.

18. D.18.oktober døde hertug Philip af Holsten, en fyrste, som man kunne have ventet sig meget af.

30. Imellem torsdag og fredag døde hr.dr.Poul Madsen, Sjællands biskop.

November.

1. Episcopus = biskoppen(Hans Laugesen).

3. M.Desiderij = mag. Desiderius(Foss').

9. Jacob, konge af Skotland, landede i Norge det foregående år 1589.

10. Jeg begyndte på Haggaj.

1590.

12. Circa hoc tempus Flensburgi erit nouus conuentus.
Brygd viij tdr.malt.
13. Henrich Below bleffue forskickede til Hertug Hans til Sønderborg.
(Kun Henrik Below nævnt som udsending).
Lauge Huitfeldt døde vdi Linnet.
14. Frue Apellonie Christopher Rosenkrantz aff Koxbøll obiit enixa
gemellos.
- 15.-21. 34.Haggæus. (P.H.s prædikeuge).
16. Klaus Diure oc M.Peter Chrisøn⁺ oc Friderich Bartsker fore aff.
(+ navnet er vanskeligt at læse, den foreliggende form den sand-
synligste læsning).
20. Ad XX Nouembris funus fiet Philippo duci Holsatiæ, vbi aderunt
Peder Gyldenstiern oc Henrich Ramel.
Frue Anne Stygge Lauge Brockenhusis til Søddringholm drog her-
fran, effter at Gud haffde hulpit hende fra hendis siugdum, oc
hun haffde verit her vdi byen vdi XIII vgger.
27. (Tegnet en tønede og en sigte).
30. D.Episcopus laborare incepit Erysipelate II°, cum decubuerit
eodem malo antea ad diem XIII Septembris.

December.

2. Mode skal holdis paa Skerebeckmarck.
3. Paa torsdagen møttis de paa Skerbeck marck.
4. Paa freddagen her norden Ribe.
Michel Ibssøn fick tilsagn paa det iord.
6. Paa søndag morn droge de danske aff til Kolding:
 1. Absolon Gøye
 2. Mandrop Parsberg
 3. Iacob Siefeld
 4. Breide Rantzow
 1. Hans Rantzow
 2. Christopher Rantzou
 3. Henrick von Alefeld.

-
12. Omkring denne tid skal der være nyt møde i Flensborg.
 14. obiit etc. = døde, efter at hun var forløst med tvillingesønner.
 - 15.-21. Haggaj.
 20. D.20.november skal hertug Philip af Holstens begravelse finde sted,
hvor Peder Gyldenstjerne og Henrik Ramel vil være til stede.
 30. Hr.bispen(Hans Laugesen)begyndte at lide af rosen for anden gang,
da han tidligere d. 14. september havde lagt sig til sengs af
samme onde.

1590.

9. Tussis octiduana.
- 13.-19. 35. Haggæus. (P.H.s prædikeuge).
17. Die XVII Decembris renouata sunt Statuta in Capitulo: I Nemo sit Procurator, nisi sit residens, Neqve ædiles seu Tutor Ecclesiæ nisi residens, II Quilibet Canonicus non residens habeat Procuratorem in Capitulo ex Canonicis, III Quilibet non residens contribuat per Procuratorem Scholæ X Ioachimicos.
Die 17 bleff vadmæl vdbyttet vdj scholen.
(Tegnet en sigte).
18. Vaare M oc ieg paa raadhusit paa H.Andersis vegne aff Varde om min residentz.
Lauritz Schriffuer.
21. Pouel Bartsker affsaffuede en been aff Anne aff Enderupskow.
25. Iuledag.
De Iuaro fratre meo sinistra fama et perscriptiones ex Ottoniâ,
at hand skulde anholdis aff Oluff Bilde.
- 28.-29. Excurri Coldingum.
29. Paa tiisdag conueni Georgium Rosenkrantz in causa Iuari.
30. Scripsi
{ M.Iacobo Matthiæ Ottoniam
Iacobo fratri et Ioh.F.Soram
D.D.Nicolao Cragio
D.D.Andreæ Cragio
M.Michel Møller
Christen Hegelund
Anders Oluffssøn Riber
31. Paa nyt aarss afften drog ieg fra Kolding oc Ebbe Mognssøn foer til Sialand.

December.

9. Hoste, som varede otte dage.
- 13.-19. Haggaj.
17. D.17.december er statutterne blevet fornyet i kapitlet: I.Ingen må være prokurator, medmindre han er residerende, og heller ikke kirkeværg, medmindre han er residerende, II.En hvilkensomhelst ikke-residerende kannik skal have en prokurator i kapitlet ud af kannikerne. III.En hvilkensomhelst ikke-residerende skal gennem prokuratoren yde lo joachimsthaler til skolen.
25. Om min broder Iver dårlige rygter og efterretninger fra Odense etc.
- 28.-29. Jeg tog til Kolding.
29. På tirsdag talte jeg med Jørgen Rosenkrantz i Ivers anliggende.
30. Jeg skrev til: mag.Jacob Madsen(Vejle) i Odense, min broder Jacob og(min) søn Jens i Sorø, hr.dr.Niels Krag, hr.dr.Anders Krag, etc.

159o.

Doctoris Iacobi Matthiæ	{ commentaria in	{ Ioel in 4 ^o Amos Ecclesiasten

Ethica Ioh.Rødingi.

N.N.Sacri senatus Angliæ maiestatis consiliarius.

Dr.Jacob Madsen(Århus') kommentarer til Joel, Amos, Prædikeren;
om måden at prædike på. Basel.

Joh.Rødings Etik.

N.N. den engelske majestæts hellige råds rådgiver.

1591.

Januar.

3. Kong.Mats.breffue ginge vd til alle lensmend, at de skulle lade forfare om alle geistlige forleninge.
7. (Tegnet en tønde og en sigte; på tønnden står 3).
8. Barbara Willem Bangs vdi Asness døde.
- 10.-16. 36. Pædagogia.(P.H.s prædikeuge).
10. Til Kiiler omslag haffde landgreffuen send 200 hageskytter byen til beste contra violentiam nobilium.
14. Scripsi Alberto Friiss Wiburgum in causa fratris mei Iuarj. Øverst på siden 17.-31.: (Tegnet en klokke).
20. Petrus D.Nicolaj bleff ordineret til hans faders mettiener til Bølling oc Seding sogner, dog først en tid long hoss Her Hans Iensøn til Bewling oc Flynder.
25. Klaus Glambeck døde.
Bleff vdskiift faar xij dl. vadmæl oc lerit vdi scholen, som Moritz Podebusk gaff.
26. Wittenbergs bud Pouel Burckhart vaar her.
Tiisdag aften slog Anders Seffrenssøn Christen Skarissøn met it spiud etc.
- 28.(Tegnet en sigte).
29. Freddag morn screff ieg Iacobo fratri in negocio Iuari fratris oc til Aarhuss.
(Tegnet en tønde, hvorpå der står 4).
30. Hora IX vespertina diei 30 Ianuarij peperit vxor mea Septimùm filiulam Elizabeth, quæ vix duas horas superstes fuit.

Februar.

3. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 5).
4. D.Peder Seffrenssøn vaar her.
- 7.-13. 37. Catechis. (P.H.s prædikeuge).

Januar.

- 10.-16. Børneopdragelse.
10. contra etc. = mod adelsmændenes voldsomhed.
14. Jeg skrev til Albret Friis i Viborg om min broder Ivers sag.
20. Peder, hr.Niels(Olufsens)etc.
29. Fredag morgen skrev jeg til Jacob,(min)broder, på(min)broder Ivers vegne etc.
30. D.9.time om aftenen d.30.januar nedkom min hustru for syvende gang med en lille datter, Elisabeth, som næppe levede to timer.

Februar.

- 7.-13. Katekismus.

1591.

8. }
9. } Bededage { 1.Ex Ier.5 Ego } concionabar
10. } { 2.Ex Soph.2 Ego }
{ 3.Ex Psal.20 M.AS concionabatur

12. Screff ieg til Hans Lange vdi Iffuers sag.

14. Passio.

Wittenbergsk bud kommer til Hadersleff.

N.Worms bryllup vdj Randerss.

D.D.Iacobi Hasenbardi nuptiæ cum Christina Nicolai Paschasi
filia Hafniæ.

15. Fastelavn.

16. (Tegnet en tønede og en sigte. På tøneden står 6).

18. D.Andreas Thomæ cum vxore et Christian Schnel me inuiserunt.

19. Oluff Bilde vaar paa Rosenholm.

21. Kommer printzen til Kolding.

22. Den sag imellem { Albret Friiss oc
{ Hans Blome skal forhandlis

24. Drog ieg til Kolding in causa Iuari fratris mei
Conueni { Georg.Rosenkrantz
{ Iacob Siefeld

25. Temperdag.

26. Scripsi Soram per { Per Borck
{ M.Christ.Michelssøn.

Marts.

1. Regina proficiscitur Coldingo til Landto Brunswig.

Mellem 2.-5. Brygde wj 8 tdr.malt.

2. Peder Munck }
Tage Krabbe } komme til Ribe.

Paa tiisdag bleff Hans Ierndegn brend.

(Tegnet en tønede, hvorpå der står 7).

6. Iens Nielsøn drog til Norge.

7.-13. 38. Passio (P.H.s prædikeuge).

7. Claus Glambeck bleff begraffuet.

8. }
9. } Bededage { 1.Ud fra Jer.5. jeg } prædikede
10. } { 2.Ud fra Zephania 2. jeg }
{ 3.Ud fra psal.20. Mag.A(nders)S(ørensen)
(Vedel)prædikede.

14. Faste.

Hr.dr.Jacob Hasebarts bryllup med Kirsten, Niels Påskes datter, i
København.

18. Hr.Anders Thomsen med hustru og Karsten Schnell besøgte mig.

24. in causa etc. = i min broder Ivers sag.

Jeg talte med Jørgen Rosenkrantz, Jacob Seefeld.

26. Jeg skrev til Sorø gennem etc.

Marts.

1. Dronningen er på vej fra Kolding etc.

7.-13. Faste.

1591.

8. Screff ieg til Hans Lange oc Fru Karine.
9. Christopher Friiss Albertssøn døde.
Scripsi D.D.Petro et Cancellario.
10. Frederich Munck kommer til Kolding.
17. Købmendene driffue øxen til Elwen.
19. Christopher Frisis liig bleff affført til Harritzkiær.
20. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 8).
23. Moder Lizebeth drog her fran.
Hans Hegelund bleff siug.
Vore købmend droge til Lybk.
24. Paa denne 24 dag martij om mornen imod femslet hensoff Sophie M.Laurentij Ægidij piè et placidissimè, vena ipsi incisa. (Ordene fra vena etc. står ud for d.28., men hører rettelig hjemme her).
(Tegnet en sigte).
29. Printzen kom til Københaffn.

April.

3. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 1).
- 4.-10. 39. Paaskevege. (P.H.s prædikeuge).
5. Margrete gick vdi kircke effter hendes VII.
6. Paa tredie paaskedag bleff hun siug.
13. Høyholm bleff pløyet.
14. (Tegnet en sigte).
15. Høyholm bleff saaet met^x/tdr.haffre.
17. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 2).
19. Peder Baggissøn Raadmand døde paa mandag afften sub decimam apoplexia.
21. Den sag imellem Benedicts Rantzow oc M.Rasmus skal forhandlis aff:
Moritz Stygge Hans Lindenow
Hans Lang Erick Lang.
23. Brygde wj vj tdr.malt.
Ægidius Laurentij drog aff.
24. Paulus Tuconis døde.
28. Socrus denuò à nobis discessit.

-
9. Jeg skrev til hr.dr.Peder(Sørensen) og kansleren(Niels Kaas).
 24. M.Laurentij etc.= mag.Laurids Gødesens, fromt og meget roligt,
efter at en vene var åbnet på hende.

April.

19. sub etc. = henimod kl.10 af apopleksi.
23. Gøde Lauridsen etc.
24. Poul Tygesen døde.
28. Svigermoder (Elisabeth Pedersen) tog påny bort fra os.

1591.

Maj.

- 2.-8. 4o. Ioël. (P.H.s prædikeuge).
2. Hertug Iohannes Adolphus skal hyldis i Tunder oc holde rettsdage.
4. Kom Iohannes, min søn, siug til Københaffn.
Incisa mihi vena media dextri brachij.
6. Karine M.Iacobs vaar i Ribe om
 { 1. at nyde frihed i skiffte-
 godz oc andet som en resi-
 derendis
 2. kirckeuergemaal
 3. gierde
(Tegnet en sigte).
8. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 3).
9. Lauritz Knudssøn bleff stuckit oc døde paa tiende dag.
12. { Promotio Hafniæ in Magistros
 { 1. Her Anders Bendssøn
 2. Her Ion Hanssøn Kolding
 3. Her Ioh.Laurentij Ceruinus
 4. Her Iacob Albertius
 5. Franciscus Ionæ.
16. Fick ieg breff fra Iohanne, min søn, at hand ligger siug i
Københaffn.
18. Sende ieg Bolde, min pige, offuer til fiskind met iij dl., nog ij
aff Her Seffren.
Iomfru Birgitte Brahe, Axels daatter, bleff hent her fran ved
Frantz Paal.
21. Lauritz Knudssøn bleff begraffuet vdi Ottense.
Scripsi Hafniam ægrotanti filio.
25. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 4).
28. (Tegnet en sigte).
30.5.-5.6. 4l. Ioël. (P.H.s prædikeuge).

Juni.

2. Dies dictus rationibus Templi audiendis.
5. Benedicts Rantzow vaar til landsting.
6. Petrus Seuerini Buck bleff ordineret til Weine oc Leborg sogner.

Maj.

4. Johannes = Jens. Incisa etc.= Jeg blev åreladt i den midterste
vene i højre arm.
12. Magisterpromotion i København: 3.Hr.Hans Lauridsen Hjort, 4.Hr.
Jacob Albertsen, 5.Frands Jonsen.
16. Iohanne = Jens.
21. Jeg skrev til København til min syge søn.

Juni.

2. Den dag, der var fastsat til at høre kirkeregnskaber.
6. Peder Sørensen Buch etc.

1591.

9. Michael Iohannis bleff ordineret til en mettiener til Bewling oc Flynder sogner.
13. Bryllup vdj Tunder.
15. M.Andreas giorde domkirckens regnskab, oc da bleffue sat kirckeuerger:

M.Petrus Hegelund } Pastores
oc M.Laurentius Ægidius }

(Tegnet en tønde, hvorpå der står 5).

18. Albret Friiss drog aff til herredage til Københaffn.
21. Sende ieg Peder Seffrenssøn Scholemester - ij daler, δίδρακτων
pro duabus fillabus oc j mk. til tørffu(e).
25. Loed ieg engene sla { Høyholm
Møgel eng
Møllycke
27.6.-3.7. 42.Nahum. (P.H.s prædikeuge).
27. Herredage ere vdscreffne vdi Københaffn.
Predbiørn Podebusk døde.
29. Lodwig Nielsøn aff Høgsbro døde.
(Tegnet en sigte).

Juli.

3. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 6).
10. Μάργιαριε
Margrete gick til sengs aff stor suaged.
Moritz Podebusk oc Anders Seffrenssøn vaar paa raadhus.
13. 6 skepper.
(Tegnet en sigte).
Hoc anno 1591 circiter diem Margaretæ complet mea Margareta annos ætatis XXIX.
Paa tiisdag afften bleff hun berett.
14. Paa onsdag kom hendis moder.
16. Paa freddag kommer hendis søster.

9. Mikkell Hansen eller Jensen etc.

15. M.Andreas = mag.Anders(Sørensen Vedel); Mag.Peder Hegelund } præster
Mag.Laurids Gødesen }
21. δίδρακτων pro duabus filabus = skolepenge for(mine)to døtre.

Juli.

10. Margrethe.
13. Dette år omkring Margrethedag fylder min Margrethe 29 år.

1591.

17. Da ydtis sprinckler paa min Margrete.

ἄϋκρῶς

D.D.Simon Pauli obiit Rostochij.

Søndag nat oc først po dagene

18. {	Mondag	} rasede hun noget	ἄϋκρῶς
	Tiisdag Sanguis erupit e naribus		"
	Onsdag ——— slommit hun $\frac{3}{4}$ horæ sub Quartam		"

(D.18.7. er en søndag)

19. Anne drog herfra.

21. Her Lauritz Ouenus i Rabsted bleff stucket ihiel aff H.Hans Ionsson
21 iulij.

22. Paa torsdag middag halffgongen til it hensoff vdi Herren min
hiertens kieriste Margrete, huiss siæl Gud glæde vdi det euige
liff.

25.-31. 43.Nahum. (P.H.s prædikeuge).

25. Paa St.Ibs dag bleff hun begraffuit.

28. (Tegnet en tønne).

29. Olai dag.

Lodvig Nielsson til Høgssbrow skal begraffuis.

6 skepper.

(Tegnet en sigte).

August.

4. Primum Somnium de carissima mea Margareta, nempe eam mihi restitutar
diuinitus ex morbo.

5. Anna filiola ægrotare incepit Tundriæ.

8. Predbiorn begraffuelse skede.

10. Rugtiende bleff hiemagen af Øster Vedsted.

14. Excurri Tundriam ad Filiolas et affines, Primò à morte vxoris.

15. Hans Bondssøns
oc Karine Hanssdaatters } bryllup.

17. 18.19.20. Det græske = søvnløs.

Hr.dr.Simon Pauli døde i Rostock.

(20) Sanguis etc. = Blod brød frem fra næsen.

(21) horæ etc. = tre kvarter hen imod klokken fire.

21. Ovenus = Oven.

August.

4. Den første drøm om min meget kære Margrethe, at hun nemlig ved
Guds nåde var givet tilbage til mig efter(sin)sygdom.

5. Anne, min lille datter, begyndte at blive syg i Tønder.

14. Jeg tog til Tønder til(mine)små døtre og(mine)svogre, for første
gang efter(min)hustrus død.

1591.

19. Reuersus sum Tundria cum $\left\{ \begin{array}{l} \text{Georgio et} \\ \text{Sarula.} \end{array} \right.$
Scripsi Iacobo Fr.de Rabsted.
20. 6 skepper
100 brød.
(Tegnet en tønne og en sigte).
- 22.-28. 44. Habacuc. (P.H.s prædikeuge).
22. Karine M.Iacobs.
D.D.Nicolai Cragij $\left\{ \right.$ brylluppe.
Else Mulesdaatters $\left. \right\}$
23. Wittenbergske bud Paul Borckart $\left\{ \begin{array}{l} \text{Petro Bagonis} \\ \text{Sophia M.Laurentij.} \end{array} \right.$
vaar her met Epitaphiis de
27. Bygtiende aff Øster Vedsted.
29. Aduenit Iacobus ex Sielandia.
Excurri Tundriam cum Iacobo, fratre meo, Secundo.

September.

4. (Tegnet en tønne).
6. Frue Ingeborg Albret Frisis ſ .
7. Promotio solennis Hafniæ: in qua M.Petrus Winstrup renunciabitur
Doctor.
8. 8 septembris bleff Giord Pedersøn til Tyrrestrup begraaffuen.
Die 8 Septembris haffde Her Eske bryllup med Kirstine M.Laurits
Tuesøns vdj Høyby.
9. M.M.Iacob Matzøn vaar paa capitlet.
11. 8 skepper 140.
(Tegnet en sigte).
12. Niels Tryllund oc Leene Findsdaatters bryllup.
Til Schleswig bryllup $\left\{ \begin{array}{l} \text{Hieronymi Friesendorff, Secretarij} \\ \text{Annæ filia M.Erasmi.} \end{array} \right.$ Principissæ
Ved Anders Seffrenssøns bud screff ieg til Sleswig.

-
19. Jeg vendte tilbage fra Tønder med Jørgen og lille Sara.
Jeg skrev til Jacob, (min)broder, om Ravsted.
22. D.D.Nicolai Cragij = Hr.dr.Niels Krag.
23. Epitaphiis de etc. = gravskrifter over Peder Baggesen(og) Sofie,
mag.Laurids(Gødesens).
29. Jacob(Hegelund)kom hjem fra Sjælland.
Jeg tog til Tønder med Jacob,(min)broder, for anden gang.

September.

6. ſ = døde.
7. Højtidelig promotion i København, hvorved mag.Peder Vinstrup vil
blive erklæret for doktor.
11. 140 angiver antallet af brød.
12. Hieronymi etc. = fyrstindesekretær Hieronimus Friesendorffs(og)
Anna, mag. Rasmus(Heidtmanns)datters(bryllup).

1591.

15. Temperdag.

M.Petrus Haggæus, professor Hafniensis, vir doctus et diligens obiit.

17. Komme terskerne først til mig.

18. Ααυρέντιος γραφεύς ἡμᾶς προσεφώνησε

19.-25. 45. Habacuc. (P.H.s prædikeuge).

19. Her Niels Varders }
Iohannæ Ægidia } bryllup.

21. Lauritz Michelssøn Scriffuer oc Tiil N.droge herfra.
(Tegnet en tønnde).

23. Scripsi prolixè D.Andrea Thomæ nomine Iacobi Fratris.

24. Die 24.Septembris obiit Christianus Elector Saxonie.

25. Respondit Socrus.

26. Denne vge bliffuer Her Anders hiemme i Tunder.

28. Scripsi denuò { Socrui
Lauritz Scriffuer

Her Niels Varder oc Iohanne droge herfran.

Oktober.

2. Lodwig Weiner lod læse paa capitlet M.Erasmi breff paa canickedom 1573, noch printzens breff derom - 1591 xxx augusti.

Drog hand til Sleswig til Iohan Culeman.

8. skepper 140.

(Tegnet en sigte).

6. Paa onsdag drog ieg til Tunder met Iacobo fratre meo.

7. Paa denne torsdag er det moneds dag, paa huilcken capitlet haffuer taget sin dom til.

9. Paa løffuerdag til Høiste.

10. Paa søndag til Rabsted.

Iacobus F.habuit concionem.

15. Mag.Peder Ågesen, professor i København, en lærd og omhyggelig mand, døde.

18. Laurentius(Laurids)Maler henvendte sig til mig.

19. Iohannæ Ægidia = Johanne Gødesdatter.

23. Jeg skrev indgående til hr.Anders Thomsen på(min)broder Jacobs vegne.

24. D.24.september døde Christian, kurfyrste af Sachsen.

25. Svigermoder (Elisabeth Pedersen) svarede.

28. Jeg skrev påny til svigermoder(og)Laurids Skriver.

Oktober.

2. M.Erasmi = mag.Rasmus(Heidtmanns).

140 angiver antallet af brød.

6. Iacobo etc. = Jacob, min broder.

10. Jacob,(min)broder, prædikede.

1591.

11. Paa mandag fra Hastrup til Bowe.
- 12.-14. Sleswig.
12. Paa tiisdag til Sleswig.
13. Frue Ingeborg Albret Frisis bleff begraffuen.
15. Paa freddag fra Sleswig til Hastrup.
16. Tunder.
- 17.-23. 46. (Egl. P.H.s prædikeuge, men denne er flyttet til 24.-30.).
17. Paa søndag talde Her Anders met Otte von Qualen.
18. Peder Lambertssøn oc Iesper Fracker fore til Holland.
20. Skal iuske adel holde rustning vdj Wiborg.
21. Paa torsdag komme wi hiem igen til Ribe. Da begynte Lauritz Maler at male paa min grafftaffle.
Erick Dresselberg døde.
- 22.-23. Pinxit.
23. (Tegnet en tønnde).
- 24.-30. Sophonias.
- 25.-26. Pinxit.
29. Paa freddag drog Iacob Hegelund til Tunder igen Tertio.
(Tegnet en sigte).
30. Pinxit.

November.

- 1.-14. Pinxit.(Dog ikke d.5.).
4. M.Franciscus Klaussøn Bergen, Superintendens Aaslo, obiit.
6. Bleff dømt vdi Hørn paa Anders Seffrenssøns sag, oc hans genpart, som tabte sagen, begerde xxx dags beraad, om han vilde appellêre.
12. Iuarus Holm bleff hører.
- 14.-20. 47. Sophon(ias). P.H.s prædikeuge).
14. D.Petri Buchij nuptiæ cum Christina filia D.Martini in Astrup et Starup.
15. Tabulam Epitaphion posui Vxorib.meis carissimis in æde B.Virginis.
16. Scripsi Machabæo Soranj nomine Iacobi Fr.

22.-23. Han malede.

24.-30. Zephanias.

29. Tertio = for tredie gang.

November.

4. Mag.Frands Klausen Berg, superintendent i Oslo, døde.
12. Iuarus = Iver.
- 14.-20. Zephanias.
14. Hr.Peder Buchs bryllup med Kirstine, datter af hr.Morten(Grum) i Åstrup og V.Starup.
15. Jeg anbragte en gravtavle over mine meget kære hustruer i Vor Frue kirke.
16. Jeg skrev til(Christian)Maccabæus i Sorø på(min)broder Jacobs vegne.

1591.

19. Kom Albret Friiss hid hiem til Riberhuss.
(Tegnet en sigte og en tønne. Det er muligt, at tønnden, hvorunder der står 8, er anbragt under d.20.).
22. Mette Vidua Rabstediensis profecta Hamburgum.
25. Albret Friiss foer til Københaffn.
Did foer oc Kirstine Anders Seffrenssøns.
27. Iacobus Frater rediit Rabstedio.

December.

6. Iacobus Fr.denuò ablit Rabsted.
9. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 7).
10. Almiss vdsriff vdi scholen.
8 skepper
(Tegnet en sigte).
- 12.-18. 48. Cateches. (P.H.s prædikeuge).
12. Her Anders aff Linnet bleff indsat vdi Fardrup kircke effter Hans Blomis breff oc befalning.
15. Temperdag skeede dom om kirckeuergemaal.
26. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 6).
28. Paa fierde iuledag fick Marine M.Iensis en ond fong oc miste mælet nogen tid.

Bag i almanakken står:

Iens Nielsøn haffuer Askim
Askim sogn
Hans Stralendorff Trygisdstad.

Avg:

Fides impetrat, quod lex imperat.

Bisp Iens aff Aarhus holt fiendskab met Her Erick Ottessøn, oc da laant bispen fra capitlet all deris tienere malt gesterie (incertum an etiam).

-
22. Enken Mette(Oven)fra Ravsted draget til Hamburg.
27. Jacob,(min)broder, vendte tilbage fra Ravsted.

December.

6. Jacob,(min)broder, tog påny bort til Ravsted.
- 12.-18. Katekismus.

Augustin:

Troen opnår, hvad loven befaler.

incertum etc. = usikkert om også ...

1592.

Januar.

2. Iesper Frackers breff er datert til Hórn.
5. (Tegnet en sigte).
8. (Tegnet en tønde, hvorover der står 5).
- 9.-15. 49. Pædagogia. (P.H.s prædikeuge).
12. (Tegnet en tønde).
- Øverst på siden 16.-31., men vel ref. til d.16.: Christen Maribecks skib forgicks.
20. Literæ nobis redditæ ex Noruegia de morte M.Francisci Klaussøn. Brygdt viij tdr.malt, 8½ tdr. øl.
23. Byens bud Mamme Andersøn bleff afferdigt om confirmatz paa M.Frantzis canickedom met scriffuelse til

}	de iij rege-
	rings herrer
	canceller
	Christian Holck
Peder Dresselberg	
25. (Tegnet en sigte).
28. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 4).
30. Skal Kyndelmiss holdis.
31. Første bededage. Rom 2.

Februar.

- 1.-2. Anden, tredie bededag. Psal.XXXII.
4. Diuisio skeede effter M.Frantz.
5. Cancelleren vaar vdi Ottensee.
- 6.-12. 50. Passio (P.H.s prædikeuge).
8. Tegnet en tønde, hvorpå der står 3).
10. M.Iacob Matzøn vaar paa capitlet.
Troloffuelse imellem

}	Lydecke Anderssøn oc
	Leene Pederssdaatter.
12. Vaar ieg vdi Vedsted til Hans Ibssøn om hans giæld.
14. Tundriam.
17. Mamme kom fra Københaffn met confirmatz paa M.Frantzes canickedom.
εὐχὴ καὶ εὐχὴ paa tinge imellem

}	Moritz
	oc AS

(Ud for d.17. er tegnet noget, der ligner flæskesider).
18. 8 skepper.
(Tegnet en sigte).
19. 148 (Tallet skal vel stå under d.18.).

Januar.

- 9.-15. Børneopdragelse.
20. Brev sendt til os fra Norge om mag.Frands Klausen(Bergs)død.

Februar.

4. Divisio = Skifte.
- 6.-12. Faste.
14. Til Tønder.
17. Det græske = strid.

1592.

20. Troloffuelse imellem { M.Maths Porss
 oc Anne, Peder Baggissøns daatter.
23. Niels Parsberg bleff begraffuen.
24. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 2).
27. Coruitz Wiffart bleff begraffuet.

Marts.

1. Begynte byen at lade bryde ned paa de xij fag huss vdj Sogne-
prestgaard imod bispens.
- 5.-11. 51. Passio. (P.H.s prædikeuge).
7. Peder Lambertssøn oc Iesper Fracker komme tilbage igen aff Hol-
land.
9. Bartholemæus Vldborg sagde scholen op.
Nicolaus Christierni bleff hører igen.
12. Frue Anne Stygge bleff begraffuen.
16. (Tegnet en sigte).
17. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 1).
22. M. Μουλήγη hinc discessit περὶ Κιρστίνης
23. M.Laurentius Petri Haderslebius ὄψαα Frederichsborg.
24. Sophie M.Lauritzis døde 1591.
26. Pascha.
29. Inuisi ægotantes { Christen Brem
 Μαρ. ἀνδρ. χρυσοπωλοῦ
- Her Hans i Gram døde.
- Her Seffren i Weien døde.
30. Agnes M.Iacobi Fabricij peperit Sleswigæ.

April.

1. Her Backen aff Nebel døde.
- 2.-8. 52. Ionas Prophete. (P.H.s prædikeuge).
2. Iørgen Skram bleff begraffuen.
H.Hans Iørgensøn aff Jern døde.
(Tegnet en tønde, hvorpå der står 8).

5.-11. Faste.

9. Bartholemæus = Bertel; Nicolaus Christierni = Niels Kristensen.
22. M(aren)Mule drog herfra angående Kirsten (Knudsdatter Seeblad).
23. Mag.Laurids Pedersen Haderslev døde etc.
26. Paaske.
29. Jeg besøgte de syge: Kristen Brem(og)Mar(ia) = Marine Andr(eas) =
Anders(Lydiksen)Guldsmeds.
30. Agnete, mag.Iacob Fabricius', nedkom i Slesvig.

1592.

9. Caspar Marckdaners bryllup met Iomfru Sophia Oldeland.
11. Vaar ieg paa Bramming oc Enderup hoss Iacob Wind.
Samme tiisdag bleff Anders Thomsøn deelt for en løgnere.
(Tegnet en sigte).
12. Paa 12 oc 13 dag aprilis bleff sogneprest ny huss reist i Snagdal.
16. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 7).
17. Kom sex muremester vdi arbe(1)d.
19. Peder Baggissøn døde i fiurd 1591.
20. εὐμπαρόσιον Consulare in domo noua τῶν ἐγκλιβίων
22. De anno Gratia scripsi { Aarhusium M.Petro Iohannis
Wiburgum M.Petro Theogari.
23. M.Desiderij Fossij nuptia cum Seinella Philippi Pistorij F.
28. Karine M.Iørgens.
Niels Pouelssøn bleff raadmand.
30. Bleffue ordinerede { Nicolaus Petri Hellegaard til Sønderho
Nicolaus Laurentij Barfod til Nebbel.
(Tegnet en tønde, hvorpå der står 6).
- 30.4.-6.5.53.Jonas Propheta. (P.H.s prædikeuge).

Maj.

3. Diuisio Pratorum effter M.Frantz, et tunc mihi obtigit Kortzholm.
6. (Tegnet en sigte).
8. Redditæ mihi literæ Wiburgo de anno gratiæ a D.D.Petro Iuone.
13. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 5).
14. Pintzedag.
15. Iens Oluffssøn døde.
18. Lauritz Knudssøn i Ottensee ũ i fyurd 1591.

April.

20. Indvielsesfest med deltagelse af rådet i det nye hus.
22. Om nådsens år har jeg skrevet til Mag.Peder Hansen i Århus(og)
mag.Peder Thøgersen i Viborg.
23. Mag.Desiderius Foss' bryllup med Seinelle, datter af Philip
Pistorius.
30. Blev ordinerede: Niels Pedersen Hellegård til Sønderho(og)Niels
Lauridsen Barfod til N.Nebel.

Maj.

3. Divisio Pratorum = Skifte af engene etc.,og da tilfaldt Korsholm
mig.
8. Brev blev sendt mig fra Viborg om nådsens år af hr.dr.Peder Iversen.
18. ũ = døde.

1592.

19. Procurator Capituli D.D.Iohannes Laurentij gjorde regenskab.
22. Herredage.
Paa mandag døde min tienere Niels Ienssøn i Emmerløff.
23. Drog ieg til Tunder, oc vaar der paa fierde dag.
24. Paa onsdag vaar ieg vdi Megeltunder kircke til Benedicts Rantzowes eldste daatters Dorotheæ begraaffuelse.
26. Annæ filiølæ dedi en sølffkniffsked oc sølffflencke til for -
iiij dl.
27. Paa Løffuerdag lod ieg min rødblege oxer driffue til Oentofft.
28. 5.-3.6. 54. Ionas Prophete. (P.H.s prædikeuge).
29. Hylding i Flensborg.
31. Lectoris residentz lagt tegel paa.
Købte ieg paa Her Hans Lanckens boder met Gregers Eneuoldssøn oc Thomes Iørgenssøn.

Juni.

2. Ved M.Iacobum Suaningium petij mihi aliquod rescriptum dan (sic)
ex Lundensi Capitulo de anno gratiæ.
(Tegnet en sigte).
 3. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 4).
 4. Henrich Schults oc Marine Christen Bartschers daatters bryllup vdi
Aarhuss.
 6. Loed ieg tegel ligge paa min canicke residentz i Puggaard gade:
viij^M tagesteen.
 12. Gregers Eneuoldssøn gjorde mig skøde paa hans oc hans søsters boder.
 16. (Tegnet en sigte).
 17. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 3).
- Øverst på siden 18.-30. står: Min kieriste salige Margretes liffkleder
bleff optagne oc vdhengde imod solen { kjortler oc peller xvj
trøier oc liffstykker vj.

-
19. Kapitlets prokurator, hr.dr.Hans Lauridsen(Amerinus), etc.
 26. Jeg gav Anne, min lille datter, etc.

Juni.

2. Ved mag.Jacob Svanning udbad jeg mig et reskript fra kapitlet i
Lund om nådsens år.
6. viij^M = 6500

1592.

25.6.-1.7. 55. Micheas cap.I^o et II°. (P.H.s prædikeuge).

26. Vdi Gregers Eneuoldssøns sag oc forligelsemaal } H.Iffuer
skulle møde } Bunde
Rasmus Moritzøn

29. Dies à Capitulo præstitutus dirimendæ Controuersiæ de Anno gratiæ.

30(?) Milter N bleff ihielslagen aff en tørrfueless.

Juli.

2. AS.

4. εὐν τῆ Μ. Μ. περὶ γ' ρ

5. εὐν ἐδέξιον

Vaar ieg til Kalffslundherritzting met min tienere Matz i Steenss.

6. (Tegnet en sigte).

9. D.Andreas Thomæ }
cum Vxore } diuerterunt ad me cum filiabus meis.
et Socru }

10. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 2).

11. Da fick ieg min daatter Anne bort hendis salig moders

- sølffkniffskede oc lencke
- brøden sølff - viij lod til en pungbelte
- hendis moders guldkede oc henge

12. Kalfflundherritz ting.

15. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 8 skepper). 127 brød.

19. ✕

21. Alberti Friiss ἐπιτίμησις for stackarle oc mest for Iens Seffrenssøn i hospitalit.

22. Obdormiuit in Domino carissima mea Margarita anno superiori 1591.

Scripti Hafniam til Birgitte M.Michels γ' ρ

23.-29. 56. Micheas cap.III° (P.H.s prædikeuge).

25. Brygdt - vij tdr.malt.

29. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 1).

29. Denne dag af kapitlet bestemt til bilæggelse af striden om nådsens år.

Juli.

4. Sammen med M(aren) M(ule) angående Kir(sten)(Knudsdatter Seeblad).

5. Råd.

9. Hr. Anders Thomsen med hustru og svigermoder(Elisabeth Pedersen) tog ind hos mig tillige med mine døtre.

19. Det hebraiske tegn står for Anne.

21. Albret Friis' forhøjelse etc.

22. Min meget kære Margrethe hensov i Herren det foregående år 1591.
Jeg skrev til København til Birgitte mag.Mikkel(Müllers) angående Kir(sten)(Knudsdatter Seeblad).

August.

1. Vaade Peder om høst.
3. Vore købmænd droge til Lybke.
Antuordet ieg da Hans Mortenssøn - 5 dl. til at købe mig homle faar.
(Tegnet en sigte, hvorpå der står 8 skepper).
- 6.-12. Micheas cap.IIIII. (P.H.s prædikeuge 20.-26. er sikkert flyttet til denne uge).
6. Otte Christopher Rosenkrantzis oc Iomfru Gissel Podebuskes bryllup vdi Ottensee.
8. En fr.smør.
(Tegnet en tønde).
10. Gick dom paa capitlet de anno Gratia.
12. Marine M.Iensis fald vdi amact oc besuimet.
Øverst på siden 17.-31. står: Hertug Wilhelm aff Luneborg oc Brunsswig døde.
18. Regn.
- 20.-26. 57. (P.H.s prædikeuge).
20. Rescripsi Ottoniam τ̂ M. M.
Iacob Vlfelds oc N(åben plads) Brockenhuss.
21. Fick ieg rugtiende hiem aff Østervedsted.
22. Diuisio paa capitlet bleff offuerseet.
24. Drog ieg fra Ribe til Tunder.
25. Fra Tunder til Meelby.
26. Fra Meelby til Sleswig.
27. Fra Sleswig til Nortdorp.
Lyddicke }
Leene Pederssdaatters } bryllup
28. Fra Nortdorp til Ny Mynster.
29. D.Iohannis Georgij Nuptiæ vdi Ny Mynster.
31. Paa torsdag fra Ny Mynster til Nortdorp.

September.

1. Paa freddag til Sleswig.
2. Paa løffuerdag til Meelby.
3. Tunder.
D.D.Petri Iuonis Nuptiæ cum Catharina M.Petri Theogari Filia Wiburgi.
M.Laurentius Thomæ vdi Kolding døde.

August.

10. de anno Gratia = om nådsens år.
20. Jeg skrev tilbage til Odense til M(aren) M(u)le.
22. Diuisio = skifte.
29. Hr.Johannes Jørgensens bryllup etc.

September.

3. Hr.dr.Peder Iversens bryllup med Karen, mag.Peder Thøgersens datter, i Viborg. Mag.Laurids Thomsen(Riber)etc.

1592.

4. Ribe.
5. Reditus meus ex nuptiis Monasteriensibus.
6. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 8).
10. Frederich Munkis oc Iomfru Sophies Friisis bryllup.
12. Scripsi denuo τ̂ M. M. π̂ε̂ϱ̂ι Ϸ
13. Circa hoc tempus fuerunt nuptiæ Erick Kaas Biornonis F.cum filia Iacobi Seefeld.
17. Hans Boiessøns }
Magdalene Beiers daatters } bryllup.
M.Christen Michelssøn Professor(åben plads) døde, cuius professionem impetrauit D.D.Nic.Cragius.
Øverst på siden 18.-30.: Aff M.Albrets huss døde vij folck vdi Aarhuss.
19. Tiisdag morn foer ieg fra Ribe oc kom til Bowe.
M.Iuari et Leenis festenssøll.
20. Onsdag morn vaar ieg vdi Flensborg apud Socrum eiusque filias omnes Hans Bioessøn(sic), Marine Niels Baggerss
K.K.(åben plads) oc Mette
oc hoss 1. Margrethe Oluff Mechelborgs
2. Magdalene Iørgen Beiers
3. Ingeborg Finckis.
21. Torsdag fra Flensborg til Riiss oc fra Riiss til Hadersleff.
22. Freddag middag fra Hadersleff til Gram.
23. Løffuerdag til Ribe.
- 24.-30. Micheas cap.V. (P.H.s prædikeuge; den skulle egentlig være påbegyndt den 17., hvilken dato da også er betegnet med 58).
26. Brygte viij tdr.malt, ix tdr.øl (ix etc.muligvis under d.29.).
27. Excurri ad D.Andream in Fuorle cum Iacobo Fr.
28. Vaar ieg paa raadhusit met Regel oc Gregers Eneuoldssøn om den skøde paa de bode.
30. Antuordet ieg Michel Ibssøn - vj dl.met sig til Lybk at købe homle faar.
Fick ieg igen - j dl.xiiij sk.lb.
Kostede fordi samme tremmel ✓ dl.iiij sk.
(Tegnet en sigte, hvorpå der står 8).

-
5. Min tilbagekomst fra brylluppet i Neumünster.
 12. Jeg skrev påny til M(aren)M(u)le om K(irsten Knudsdatter Seeblad).
 13. Omkring denne tid fandt bryllup sted mellem Erik Kaas, Bjørns søn, og Jacob Seefelds datter.
 17. cuius etc. = hvis embede hr.dr.Niels Krag overtog.
 19. Mag.Iver(Hemmet)etc.
 20. apud Socrum etc. = hos svigermoder(Elisabeth Pedersen) og alle hendes døtre etc.
K.K. = Kirsten Knudsdatter(Seeblad).
 27. Jeg tog til hr.Anders(Jespersen) i Fole sammen med Jacob, (min) broder.

Oktober.

2. Komme terskere til mig.
4. Den ny kircke vdi Tunder kirckeuilse.
5. (Tegnet en tønnde, hvorpå der står 9).
8. Iørgen Nielssøn Scriffuers oc Margreta Bangs daatters bryllup.
Iørgen Beyers med Marine Klaus Bruns bryllup vdi Tunder.
10. Skulle D.møde for capitlet om Antzagg(er) tiende.
12. M.Nicolaus Suaningius Argentorati obiit, Pædagogus Ottonis et
Georgij Schielii, Filiorum Christiani Skell.
- 15.-21. 59. Micheas.VI°. (P.H.s prædikeuge).
15. Iørgen Spickers }
Ingeborg Charsten Richertz } bryllup vdi Flensborg.
16. Christen Hegelund, min broder, kom til Ribe.
Hans Bundtmager døde.
21. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 8).
22. πρῶτωε.
23. Vaar ieg vdi Tuornumgaard hoss Matz Kock met M.Niels paa Marine
Hegelunds vegne.
(Tegnet en tønnde, hvorpå der står 8).
24. Vaar Iørgen Schriffuer aff Hadersleff her hoss bispen om Fardrup
sogn.
28. Marine Baggissdaatters aff Ottensee vaar her vdi byen.
29. Her Peder Dalers bryllup met Vrsula Gøslor.

November.

3. Borgemester oc raad gaff varsel for vidnisbyrd oc klage, oc for
huiss de haffde oss at beskylde.
6. (Tegnet en tønnde, hvorpå der står 7).
8. Iacobus Hegelund profectus hinc in Sialandiam cum literis Capituli
pro Statuto confirmando de precio Sepulturarum, vtqve filium
meum Iohannem reduceret.

Oktober.

12. Mag.Niels Svanning døde i Strasbourg, hovmester for Otto og
Jørgen Skeel, Kristen Skeels sønner.
22. Først og fremmest.

November.

8. Jacob Hegelund draget herfra til Sjælland med kapitlets brev om
bekræftelse af bestemmelsen om betaling for begravelser, og for
at han kunne tage min søn Jens med tilbage.

1592.

10. Ottoniensens huc aduenerunt

Siwerd Pederessøn
Oluff Hanssøn
Richort Knudssøn.

11. (Tegnet en sigte).

12.-18. 60. Micheæ 7. (P.H.s prædikeuge).

12. Sponsalia D.D.Eschilli et Mariæ Filiæ M.Iacobi.

16. De gaat folck aff Ottensee vaare mine gester tilligen, før end de fore herfran.

Nederst på siden 19.-30. står: Erick Lycke til Skougaard døde.

19. M.Iuari Iuari oc Lene Oluff Nielsis bryllup.

(Tegnet en tønde, hvorpå der står 6).

24. Hans Blommis scriffuelse til bispen met Anders Gromsøn.

26. M.Matthiæ Porsij bryllup met Anne Pederssdaatters.

December.

2. (Tegnet en sigte).

4. Iens Høst lod capitlet steffne til Østerherritz ting at møde om Antzagger tiende.

5. Hans Lauritzøn Canicke vdi Roskild døde 5 decemb., oc hans canickedom fick Christen Holck.

6. M.Iacobus Matthiæ cum Vxore hinc discesserunt Ottoniam.

7. Peder Ruud bleff ihielslagen aff Christen Hansøn.

8. Almyssgiftt, vadmæl oc lerit, vddielt vdi scholen henued faar 70 dl.

10.-16. 61. Micheæ VII°. Amos I^o (P.H.s prædikeuge).

13. Affbetalde ieg Dorethe Peder Baggissøns - 200 daler. ὄρεω χῆρα.

15. Iacobus Fr.meus et Iohannes Filius redierunt ex Sielandia.

18. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 5).

20. Temperdag.

21. Begge borgemestere oc Niels Pouelssøn vaare paa capitlet om det statut om begraffuelse.

10. Odenseanerne kom hertil etc.

12. Trolovelse mellem hr.dr.Eskild(Kristensen) og Marine, mag.Jacob (Madsen Vejles) datter.

19. Mag.Iver Iversen(Hemmet) etc.

26. Mag.Mads Porses etc.

December.

6. Mag.Jacob Madsen(Vejle) med hustru tog herfra til Odense.

13. Det græske = Gud ske lov.

15. Jacob, min broder, og Jens,(min)søn, vendte tilbage fra Sjælland.

1592.

23. (Tegnet en sigte).

25. Opslagen i td. smør.

26. Claus Iacobssøn vdi Flensborg bleff begraffuen.

27. Albret Friiss met flere til D.Hansis.

30. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 4).

Bagest i almanakken står:

Her Henrich Garmess vp der Nien Borg

Rectorem
Conrectorem

Xystus Pythagoricus:

Adulter est vxoris propiæ amator ardentior.

Fryndelig fynbo
Taabelig siælandsfar
S.... skaaning.

Bagest i almanakken:

Rektor
Konrektor

Xystus etc. = Den pythagoræiske søjlegang (el.skole):

Horkarlen er en end mere glødende elsker af sin egen kone.

1593.

Januar.

Øverst på siden 1.-16. står: Hans Bang aff Københaffn vaar i Ribe.

1. Paa nyt aarss dag lod Hans Blome indsætte Her Anders Gromssøn vdj Fardrup kircke.
 2. M.Nicol.Gluud profectus ad Christen Skielij.
 3. Ebbe Mognssøn foer til Siælland.
 4. Erick Lycke til Skougaard, begraffuelse.
 - 7.-13. 62. Pædagogia. (P.H.s prædikeuge).
 7. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 3).
 8. M.Anders stod vdi rette paa Østerherritzting met Iens Høst om Antzagger tiende paa domkirckens vegne. Bleff opsat vdi xiiij dage.
 10. Brygt - viij tdr.malt.
 12. Paa freddag bleff min liden Sara siug. Oc ieg fick en lendverck.
 - 13.-14. Frost.
 13. (Tegnet en sigte).
 18. Ludirector accersitus fuit in Capitulum.
 20. Natten for søndag haffuer Harder, Iep Borgs søn, stucket to byens vecter ihiel.
 21. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 2).
 22. Moritz Podebusk vaar paa raadhusit increpans coss.et senatum in causa Harderi homicidæ.
 27. Ting gaar vdi Ribe.
 29. Albret Friiss drog aff til Københaffn.
 31. Paa onsdag bleff afferdigt Niels Nielssøn met capitels breffue til Københaffn
 1. om kirckernis tiender at forfeste
 2. om begraffuelsis penning
 3. om Antzager korn tiende til domkircken
 4. om Bryndom tiende til S.Karine k.
- Fraast.

Februar.

- 1.-3. Frost.
1. Paa kyndermiss afften lod borgemester oc raad oss begge sogneprester tilsige, at de haffde affskaffet kyndelmiss offer.
3. (Tegnet en sigte).
- 4.-10. 63. (P.H.s prædikeuge).
4. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 1).

Januar.

2. Mag.Niels(Glud)draget til Kristen Skeel.
- 7.-13. Børneopdragelse.
18. Rektoren(Iver Iversen Hemmet) blev tilsagt til kapitlet.
22. increpans etc. = og skældte borgmestre og råd ud i anledning af drabsmanden Harders sag.

1593.

5. }
6. } Bededage { 1 ex 2 Par. 36. Ego concionabar.
7. } { 2 ex Psal. 103. M.And.concionabatur.
 { 3 ex Psal. 122. Ego concionabar.
8. Scripsi M.Iacobo Matthiæ Superint.Fion.rationes mutati consilij
 $\pi\epsilon\theta\iota\ \tau\hat{\eta}\varsigma\ \gamma\prime\ \delta$
11. Skulde ieg vere vdi Emmerløff.
 D.D.Eskilli Christiani bryllup j Ottensee met Marine, M.Iacob
 Matz<sens> daatter.
12. Paa mandag drog ieg til Tunder oc haffde Lauritz Maler met mig.
17. Reuersus sum Tundriâ à filiab.meis.
19. Skal dom gaa til Øste<r>herritzting.
 (Tegnet en tønde, hvorpå der står 9).
20. Harder,Iep Borgis søn, bleff steglet oc parteret.
21. Die Hilarij gaff ieg mig paa reisen til Københaffn in causa Iuari
 fratris mei. Deus bene vertat.
 M.Albertus Iohannis Superintendens Aarhusiensis obiit 21 Febr.
 Canutus D.Christierni in Hoo bleff ordineret.
- 22.-23. Ottense, vbi conueni $\gamma\prime\ \delta$ et M.M. die 23. Febr.
23. Nyborg.
24. Predbiorn Bildes bryllup vdi Københaffn.
26. Fra Nyborg til Odensee 4 mile - x sk.
 (Tegnet en sigte).
27. Fra Odensee til Fuleviig - 2 mile - oc til moltid j mk.
 Triste et grave colloquium cum Maria Niels Baggers.
 Knud Hierrissøn.

Februar.

5. Ud fra 2 krønikebog 36. Jeg prædikede.
6. M.And.etc. = Mag.Anders(Sørensen Vedel)prædikede.
8. Jeg skrev til mag.Jacob Madsen(Vejle), superintendent på Fyn, om
 det ændrede råds planer angående Kir(sten Knudsdatter Seebled).
11. D.D. etc. = Hr.dr.Eskild Kristensens etc.
17. Jeg vendte tilbage fra Tønder fra mine døtre.
21. Die Hilarij = Hilarius'dag; in causa etc. = i min broder Ivers
 sag. Gud vende det til det gode.
 Mag.Albert Hansen, superintendent i Århus, døde d.21.februar.
 Knud, hr.Kristen(Knudsens) i Ho, blev ordineret.
- 22.-23. Odense, hvor jeg talte med Kir(sten Knudsdatter Seebled) og
 M(aren)M(ule).
27. Sørgelig og alvorlig samtale med Maren Niels Baggers.

1593.

28. Fra Fuleviig til Kolding - 8 <mile> .
Circa hoc tempus Christopher Rosengaard bleff rørd aff popelsie.
Michel Thomissøn Raadmand vdi Ribe døde.

Marts.

Øverst på siden 1.-17. står: Her Iens vdi Pugdal døde.

1. Fra Kolding til Gamst, it haard vær.
2. Fra Gamst til Ribe.
3. Las Lieme døde.
- 4.-10. Anden vge vdi passien.64.(P.H.s prædikeuge).
6. Moritz Podebusk bleff berettet vdi nogen hans siugdøm.
(Tegnet en tønde, hvorpå der står 8).
9. Christen Lange oc M.Lauritz fore til Hadersleff til Hans Blome om
domkirckens to ørter rug aff Gonssagger.
12. Øxen kiøbmend slager deris fæ igennem Ribe.
Occursus in Vinum D.Andreæ et meus.
17. Iens Kaass til Ørregaard døde paa Frøstrup vdi Vesterherrit.
Niels Marckorssøn i Bierckleff døde.

Øverst på siden 18.-31. står: S.Bendts drifft.

19. Vaar ieg oc Maths Kock vdi Terpager hoss Frue Margrete Erick
Lyckis.
(Tegnet en tønde, hvorpå der står 7).
23. Dorethe Peder Baggissøns kom hjem igen fra Københaffn met Karine
Suandaatter.
(Tegnet en sigte).
25. Midfast.
Retter ting oc landdage skulle holdis vdi Sleswig.
26. Hans Hegelund skibbet hans øxne til Holland.
28. Ordineret { Nicolaus Nicolai Bøguad til Vlderup oc Veilby
 { Claus Barfod til Sneom oc Tierreborg.
29. Iomfru Kirstine Skram aff Varho skal begraffuis.

28. Circa etc= omkring denne tid etc.

Marts.

12. Hr.Anders(Thomsens) og mit møde i Vinum.
28. Nicolaus etc.=Niels Nielsen etc.

1593.

April.

Nederst på siden 1.-17. står: At lade hiemkiøbe aff Holland:

En riiss papir
Speceri
Kam
Lack
Rinsk aqua Vitæ
Siebe
Oblat
Kauring
Regnskabsbog
Stolkakeloen
Oblater
Blanck messing til dopper
Amdam
Maluuium
Timglass

- 1.-7. Siette vge vdi passien. 65.(P.H.s prædikeuge).
3. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 6).
6. Karine Christen Bartschers kom til mit aff Aarhuss.
Bleff trengde 60 sness allen 24 mk.
10. D.Philippus in Aal obiit.
11. Vdi Horsnes er dom beramt imellem
Benedicts Rantzou oc M.Rasmus { Mandrop Parsberg
Absolon Gøye
Iohan Lindenou
Owe Lunge
14. (Tegnet en sigte og en tønne; på tønden står der 5).
15. Paaske.
18. Vaare Thomes Iørgenssøn oc ieg vdi Kolding offuer regneskab imel-
lem Bonde Gregerssen oc Gregers Eneuoldssøn.
20. M.Christen Blimester Pastor Nyborg vaar vdi Ribe.
21. Try kongelige skibbe vdløb til Skotland.
22. Reuersus som Coldingo.
23. Mit hørgarns lerit - 63½ allen kom fra veffuersken, huer allen 4
alb. til veffuerløen.
25. Ordinabantur { Nicolaus D.Philippi til Aalsogn
Christianus D.Michaelis til Quong oc Lyne.
Lauritz Maler drog herfra til Tunder, cui dedi - 2 Ioachimicos.

April.

10. Hr. Philip(Tøstesen) i Ål døde.
22. Jeg vendte tilbage fra Kolding.
25. Ordineret blev: Niels, hr.Philip(Tøstesens) i Ål sogn,(og)
Kristen, hr.Mikkel(Pedersens) i Kvong og Lyne. - cui dedi etc. =
hvem jeg gav 2 joachimsthaler.

1593.

27. Scripsi Iuaro fratri Hafniam, fecique spem mei aduentus sub comitia.

28. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 4).

29.4.-5.5 66. Amos 2.3.4.(P.H.s prædikeuge).

Iens Kaass til Frøstrup bleff begraffuen.

Regina discessit Haderslebia Gottorpium.

30. Siun aff tinge paa { Iep Borgis Ondafften
øde kolgaarde
øde husested

Tre mennsker druckmede vdi Varming siø.

Maj.

3. Brygd v tdr.malt.

Bispen drog vdi visitats her vdi Harsyssel.

6. (Tegnet en sigte).

7. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 7).

8. M.Lauritz oc ieg droge til Tunder.

9. Paa onsdag paa Megeltunderbircketing met Benedicts Rantzou.

12. Reuersi sumus Tundria.

Rustning stod for Ribe.

14. Martinus Petri Hegelund literis scriptis Franeckeræ in Frisia occidentali petiit vltorius spacium in studiis continuandis.

15. Anne Hans Pederssøns bleff siug.

19. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 6).

20. Anne Hans Pederssøns bleff henkaldet aff Herren vdi sand tro oc paakaldelse.

21. Paa ((afferdiget ieg Ierg til Sønderhoffd oc Nørby - iij dl.

25. Lod ieg min sortehielmet oxer driffue til Tunder til weide oc gaff derfaar - ij dl.

27.5.-2.6. 67. Amos 4.(P.H.s prædikeuge).

30. Thomas Petri Lindet bleff ordineret til Brandrup kircke.

Iens Nielssøn aff Norge vaar her.

(Tegnet en sigte) halff rug.

31. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 3) aff det gamle.

27. Jeg skrev til Iver,(min)broder, i København, og jeg gav ham håb om min ankomst til herredagen.

29. Dronningen tog fra Haderslev til Gottorp.

Maj.

12. Vi vendte tilbage fra Tønder.

14. Morten Pedersen Hegelund bad ved et brev skrevet i Franeker i Vestfrisland om yderligere tid til at fortsætte studierne.

1593.

Juni.

6. Albret Galskøt paa Sønderskou døde die 6 Iunij.
Bleff ieg købs ens met Rasmus Moritzøn om hans try boder vdi
Puggaardgade for c daler.
7. Satte ieg min liden Sara først til schole.
9. Sende ieg Anne, min daatter, hend(is)salige moders sølffbelte -
xvj lod.
(Tegnet en tønnde, hvorpå der står 5) 5 aff det ny.
10. Herredage vdi Københaffn.
11. Saa oc dom vdi Tunder.
12. Siælandsfærd.
Gaff ieg mig paa veien til Siælland - til Meelfar, paa ♂
13. Vdi Bogensee, vdi Ottensee ♀
14. Offuer Belt, oc til Ringsted 4
15. Til Roskilde paa fredtag ♀
16. Paa løffuerdag afften hoss D.D.Nic.Hemmingium Roskildie.
17. Paa ☉ middag Conuiua M.Pauli met 7 ♂ oc M.Hans Christenssøn,
Pastore Malmogiensi.
18. Die ☾ collocutus cum M.Paulo Petreo.
19. Paa tiisdag til Kiøbenhaffn.
20. Paa onsdag middag hoss D.D.Petrum.
- 24.-30. 68. (Egl. P.H.s prædikeuge).
- 25.el.26. Conueni D.D.Petrum Winstropium.
27. Compellau i Georgium Rosenkrantz.
28. Rector M.Iohannes Sascerides se abdicauit Rectoratu.
29. Apud Christianum Barnekou.
Døde Ib Nielssøn vdi Ribe.
30. (Tegnet en tønnde, hvorpå der står 4) 4 aff det ny.

Juni.

16. D.D.etc. = hr.dr.Niels Hemmingsen i Roskilde.
17. Conuiua etc. = gæst hos mag.Poul(Pedersen)med Mar(ia) og mag.
H.K., præst i Malmø.
18. Mandag talte jeg med mag.Poul Pedersen.
20. D.D.Petrum = hr.dr.Peder(Sørensen).
- 25.el.26. Jeg talte med hr.dr.Peder Vinstrup.
27. Jeg henvendte mig til Jørgen Rosenkrantz.
28. Rektor mag.Johannes Sascerides trak sig bort fra rektoratet.
29. Hos Kristen Barnekov.

1593.

Juli.

1. M.Isaacus Grønebeck prædicket.
3. Maria Petri Hegelundj desponsata est M.Laurentio Ægidio den 3 iulij.
Cum D.D.Petro colloquium prolixum et amicum in horto ipsius
περὶ Μαρίας
4. Rursus: Tandem eo vespere excurri Helsingoram.
5. Lustrauimus Coronæburgum.
7. Conueni D.D. Petrum et M.Christophorum in prandio et rursus sub vesperam.
- 8.-14. Her Iørgen prædicket min vge prædicken.
8. Iacob Orgemesters
oc Karine Pedersdaatters } bryllup.
9. Roskildæ. Hafniâ discessi Roskildiam.
10. Commisi negotium { D.D.Petro
M.Christophoro } περὶ τῆς Μαρίας.
Μαρίας gick til sengs 1591.
- 13.el.14. M.Sebastianus Pastor Flensburgensis obiit.
15. Reuersus sum Ripas.
Maths Aaskows oc Inge Christen Bremers daatters brylluppe.
16. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 3) 3 aff det ny.

Juli.

3. Marine Peder(Mortensen) Hegelunds blev trolovet med mag.Laurids Gødesen d.3.juli.
En lang og venlig samtale med hr.dr.Peder(Sørensen) i dennes have om Maria.
4. Atter: dog den(samme)aften tog jeg til Helsingør.
5. Vi besø Kronborg.
7. Jeg talte med hr.dr.Peder(Sørensen) og mag.Kristoffer(Knoff) ved frokosten og atter om aftenen.
9. I Roskilde. Jeg tog fra København til Roskilde.
10. Jeg overdrog mit hverv til hr.dr.Peder(Sørensen)(og)mag.Kristoffer (Knoff) angående Maria.
Margrethe etc.
- 13.el.14. Mag.Sebastian(Schrøder), præst i Flensborg, døde.
15. Jeg vendte tilbage til Ribe.

1593.

Mellem 16. og 17. står der på to blade:

☞ Fru Anne Rosenkrantz(Albret Giøe) paa Torbenfeld haffuer stiftet til gamle stackarle vdi Roskild:

da 6 dage vdi vgen for j mk.

er huer vge vj mk.

52 vgger

6 dage 6 mk.

312 mk.

Her Seffrin Oluffssøn stiftet 6 boder huer bod(e) { 1. pd.rug
1. pd.byg.

(Alt det følgende er overstreget):

Inge huer blaargarn vj

Marine huer hørgarn ij

Agnes blaargarn vj } allen } x allen
hørgarn iijj }

Dette år 1593 lod ieg lærit giøre

hørgarns 63½

blaargarns

ijj blaargarns loggen

ijj hørgarns

Anne iij sercke

Marine

Sara iij oplader

ijj pudes vaar

R iij skiorter

Ioh. ij skiorter

Jørgen iij skiorter

j luehatt(?)

18. Frederich Mortenssøn døde Peste.

20. Benedicts Rantzow vaar paa capitlet om M.Erasmi ny forbydelse.

22.-28. 69. Amos 7.(P.H.s prædikeuge).

22. Dies emortualis desideratissimæ meæ Margaretæ A^o 1591.

23. Sponsalia Seffren Pederssøns Hegelund met Karine salige Klaus Bangs.

27. Kom M.Anders Veile hjem fra Siælland.

D.Iohannes Antonius vdi Seiste døde.

28. (Tegnet en sigte) 4 skepper.

Mellem d.16. og 17.:

☞ = afdøde; R = Peder Hegelund; Ioh. = Jens.

18. Peste = af pest.

20. M.Erasmi = mag.Rasmus(Heidtmanns)

22. Min meget savnede Margrethes dødsdag år 1591.

23. Sponsalia = Trolovelse.

27. Hr.Hans Antoniisen etc.

1593.

August.

Øverst på siden 1.-16. står: Speratur Rex discessurus Hafnia.

M.Iacob Suaning talde mig til om kanicke-
gaard.

1. Ægrotus.
- 3.e1.4. Regina rediit Haderslebiam.
6. Iohannes meus in Ludum literarium Ripensem à me adductus.
11. Reuersi nostrates ex Legatione Scotica, inter quos et D.D.Nicol. Cragius.
13. Rugtiende aff Øster Vedsted bleff ydt.
14. Lizebeth Moder kom til mig met mine børn, Anne oc Marine.
15. M.Isaac Grønebeck bleff ordineret til sogneprest til S.Nicolai sogn i Kiøbenhaffn.
17. Socrus cum filiabus discessit à me Ripis.
18. Fribytter oc siørøffuere ved 4o(?)bleffue fangne.
- 19.-25. 7o.Amos.Hoseas.(P.H.s prædikeuge).
22. Satte ieg Iørgen min søn til Peder Tryllund at lære at scriffue.
24. Adelen skal ankomme til Kolding.
25. Bygtiende aff Øster Vedsted.
27. Skeer mustring for Kolding.
28. Rex huc venit Ripas.
M.Peder Hanssøn kom til Ribe.
29. Iacobus Fr.ante biennium venit huc ex Sielandia, sc.Anno 1591.
Paa onsdag prædicket ieg faar printzen paa slaattet oc nogle aff raadet.
30. Paa torsdag drog printzen aff til Trøyborg.

September.

1. Arffhylding vdi Flensborg oc landdag.
2. Oluff Karlssøns oc Marine Mychelssdaatters bryllup.
4. Anno 158o die 4° Septembris magna pars vrbis Ripensis conflagrauit.
Suntque iam exacti XIII anni.
Skal rebsmend være paa Randrupmarck.

August.

Øverst på siden 1.-16.: Det håbes, at kongen vil tage fra København.

1. Syg.
3. Dronningen vendte tilbage fra Haderslev.
6. Jens, min søn, af mig bragt til Ribe skole.
11. Vore vendt tilbage fra sendefærden til Skotland, bl.dem også hr.dr. Niels Krag.
17. Svigermoder(Elisabeth Pedersen) med(mine)døtre drog fra mig (og) fra Ribe.
28. Kongen kom her til Ribe.
29. Jacob, (min)broder, kom for to år siden hertil fra Sjælland,nemlig år 1591.

September.

4. År 158o, d.4.september gik en stor del af Ribe op i luer.Og der er nu forløbet 13 år.

1593.

5. Simoni aurifici tradidi 6 dl.
7. Thomes Iacobssøn primarius ciuis Flensburgensis obiit.
13. Maths Hiortis oc Marine Anders Lydecksøns daatter festenssøl.
14. j fr.smør opslagen.
- 16.-22. 71.(Egl. P.H.s prædikeuge, men denne er flyttet til 23.-29.).
16. M.Marcus oc Marine Charstens daatter } Tundriæ
M.Christen Blimesters oc Karine Suanedaatter } bryllup
(Klammern omfatter vist fejlagtigt M.Christen Blimester og Karine Suanedaatter).
D.Christierni Petri in Ølsted cum Dorethe Krage daatter.
Moritz Podebusk male affectus vdi Kolding.
17. Reuersus sum Tundria.
19. Temperdag.
Moritz Podebusk døde vdi Kolding paa tiisdag afften den 18 sept.
D. Laurentius D.Seuerini F.bleff ordineret til Balgum sogn.
- 23.-29. Catechismus.
24. Lauritz Maler drog aff til Kolding.
M.Michel Møller kom hid til Ribe.
27. Antuordet ieg Michel Ibssøn - v dl.i j mk. til en trømmel hommel.
28. Fra Ribe til Eltang.
29. Fra Eltang til Bogensee.
Jacob Vlfveld døde.
30. Seffren Pederssøns bryllup met Karine Klaus Bangs.
Iuaro fratri misi fra Bogensee en rosenobel et i j dl.

Oktober.

1. Hans Hanssøn Skipper bleff vnder Køngssberg vdi Prytzen.
3. Aff Bogense til Eltang - v j mile.
4. Fra Eltang til Kolding j mil.
Bleffue wi offuer vdi Kolding.
Conueni D.D.Petrum de negotio Roskildens:

-
5. Jeg gav Simon Guldsmed 6 daler.
 7. Thomes Jørgensen, den første borger i Flensborg, døde.
 16. Tundriæ = i Tønder; Hr.Kristen Pedersen (Kolding) i Ølsted med etc.,
Morits Podebusks tilstand ilde etc.
 17. Jeg vendte tilbage fra Tønder.
 19. Hr.Laurids, hr.Søren(Andersens) søn, etc.
 30. Jeg sendte Iver, (min) broder, etc.; et = og.

Oktober.

4. Jeg talte med hr.dr.Peder(Sørensen) om hvervet fra Roskilde.

1593.

5. Fra Kolding til Ribe.

9.-11. M.Lauritz.

12. Bertel Struck vaar hoss mig et bonam attulit spem.

14.-17. Her Iacob.

14.-20. 72. (P.H.s prædikeuge).

14. AAS. An. $\overline{1593}$

Paa Krogssgaard stod barselhøytid Frue Sophis Friderici Munckij.

Bryllup til Christen Laugissøns.

16. An.

Iacobus Fr.drog hen til Nykircke.

Dies XVI Octobris præstitutus Iudicio inter M.Erasum et D.Gregoriu
in Brønss et D.Petrum in Emmerløv.

17. $\xi\upsilon\nu\omega\mu\eta\lambda\omicron\upsilon\nu\ \tau\tilde{\eta}\ \overline{1593}$

Nederst på siden 18.-31. står: Nouissima Concio, quam habuit D.Andreas
Thomæ in nouo templo Tunderensi de Veste Nuptiali.

21. An.

Natalis Annæ Andreanæ Seuer. A^o $\overline{1593}$ die 21 Oct.

M.Laurentij Ægidij bryllup met Marine salig Peder Hegelunds.

22.-24. M.Iacob.

23. (Tegnet en sigte).

26. Sponsalia Bartholemæi Struck met Dorethe Peder Baggissøns.

27. Vaar ieg vdi Gamst oc Kolding.

28. Moritz Podebuskis liig nedsettes vdi Kolding kircke.

Iørgen Hanssøn døde paa samme søndag.

30. Peder Scriffuer aff Reffshoffuit bleff slagen ihiel aff en dreng.

12. et bonam etc.= og han gav godt håb.

14. A(nne)A(nders)S(ørensens). An(ne); Friderici Munckij = Frederik
Munks.

16. Iacobus Fr. = Jacob, (min)broder, etc.

D.16.oktober fastsat til dom mellem mag.Rasmus(Heidtmann) og hr.
Gregers(Kristensen) i Brønns og hr.Peder(Andersen) i Emmerlev.

17. Jeg havde samvær med Anne(Andersdatter Klyne).

Nederst på siden 18.-31.: Den nyeste prædiken, som hr.Anders Thomsen
har holdt i den nye kirke i Tønder om bryllupstøj.¹⁵⁹³

21. Anne Anders Sørensen(Klynes)fødselsdag år $\overline{1575}$ d.21.oktober.
18

M.Laurentij Ægidij = mag.Laurids Gødesens etc.

26. Sponsalia Bartholemæi Struck = Bertel Strucks trolovelse etc.

November.

2. Frue Magdalene kom til Ribe igen met hendis suogre.
4. Lauritz Pederссøn oc Kirstinis bryllup.
Suend, bispens suend, oc N.vdi Hundegade.
5. Afferdiget ieg bud til M.Peder Hansссøn.
7. M.AS oc Niels Pouelссøn vaare vdi Kaarsse Brødregaard paa Anders Seffrenссønns vegne.
Brygde viij tdr. malt.
8. Paa torssdag ego compellaui { Claus Podebusk
Otte Christopher.
9. (Tegnet en sigte).
- 11.-17. 73. Hoseæ. 2.3. (P.H.s prædikeuge).
11. Maths Hiortis bryllup met Marine Andersсdaatter.
(Tegnet en tønde, hvorpå der står 9).
12. Paa ((affdroge R/X arffuinger oc lod AS dem giffue varsel faar eskning, vidnisbyrd, dom oc huis lougmaal oc tiltale(Notitsen er ikke fuldført).
Her Anders kom siug hiem den 12 no., bleff siug paa S.Mortens afften. (bleff siug etc. synes senere tilføjet).
14. Hans Lange vaar paa capitlet vdi den sag met Oluff Hansссøn om Eguad sogn.
- 18.-23. Tussis.
18. Iohannis Buck et Dorotheæ Kneffsiæ bryllup vdi Kolding.
Hans Iensссønns oc Marine Michel Thomсссønns bryllup.
D.D.Petrus Seuerini hic fuit.
23. Excurri Tundriam paa løffuerdag.
25. D.Andreas Thomæ plè obit.
Iens N. oc Birgitte Peder Eneuoldсссønns daatter.
Peder Nissсøn aff Øster Vedsted
N.Anders Eskildсссønns daatter.
Paa søndag afften ipsa hora XI vespertina obit D.Andreas Thomæ affinis meus amicissimus.
28. Paa onsdag drog Iacob, min broder, hen til Knud Brahe.
29. D.Andreæ Thomæ funus sepultum Tundriæ.

November.

8. ego compellaui = jeg talte med etc.
12. Tegnet må tydes som M(ourids)P(odebusk').
- 18.-23. Hoste.
18. Johannes Buchs og Dorthe Kneuses etc.
Hr.dr.Peder Sørensen var her.
23. Jeg tog til Tønder etc.
25. Hr.Anders Thomsen døde fromt.
ipsa hora etc.=kl.11 om aftenen døde hr.Anders Thomsen, min meget kære svoger.
29. Hr.Anders Thomsens begravelse i Tønder.

1593.

December.

1. Lustrai denuo Bibliothecam Soceri Tundriæ.
(Tegnet en sigte).
2. Hans Mortenssøn Guldsmeds oc Kirstine Peder Knudssens daatter
bryllup.
5. Reuersus sum Tundria XII° denuo die.
6. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 8).
7. En fr.smør opslagen.
- 9.-15. 74. (P.H.s prædikeuge).
9. Nuptiis dictus dies Bertel Struck oc Dorethe Peder Baggissøns.
14. Kirstina Anders Seffrenssøns drog til Sønderskow cum Iacobo fratre
til Knud Brahe.
Paa natten imellem ♀ oc ♂ en gruelig hastig sønden vær.
15. Albret Friiss kom hiem igen.
17. Vddielte wj vadmæl oc lerit vdi scholen.
18. Printzen drog fra Kolding til Skanderborg.
19. Temperdag.
21. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 7).
22. (Tegnet en sigte).
23. Desponsatio inter me et Annam And: S.Filiam.
24. Paa iuleafften vaar forfærligt sterckt suduest vær oc stor skade-
lig vandflod for Ribe.

Bag i almanakken står:

Oleo Chamæmilluto inungenda cicatrix venæ incisæ dolentis.

Peteciæ Sprinckler

Olei Sulphuris guttæ duæ in Sacharo exhibitæ mane optimum et arcanum
remedium est aduersus Tussim.

Hoc seculum plus habet Scientiæ quàm Conscientiæ.

December.

1. Jeg gennemgik påny svigerfaders(Jørgen Pedersen)bibliotek i Tønder.
5. Jeg vendte påny tilbage fra Tønder på den 12.dag.
9. Den dag, der var bestemt til Bertel Strucks og Dorthe Peder Bag-
gesens bryllup.
14. cum Iacobo fratre = med(min)broder Jacob.
23. Trolovelse mellem mig og Anne, And(ers)S(ørensen Klynes)datter.

Bag i almanakken:

Med kamilleolie skal man smøre såret efter en overskåret smertende åre.
Plet(?) tyfus.

To dråber svovlolie i honning givet om morgenen er et meget godt og
mildt(egl.hemmeligt)lægemiddel mod hoste.

Dette århundrede har mere af viden(skab) end af samvittighed.

1593.

At bestille vdi Holland oc til Lybke.
En tøndefuld hør.(Overstreget).
En trømmel hommel.(Overstreget).
En staal kackel oen.(Overstreget).
En stor regnskabs bog.(Overstreget).
Bli til domkircken.
En stor beenkam.(Overstreget).
En bordtecke.(Overstreget).
En fierding siebe.(Overstreget).
lo seb.Ferndisk siebe.(Overstreget).
To dutzin snørøll.(Overstreget).
Messingplade til dopper, blancke.
To kalffskin til bøger at binde.(Overstreget).
Blaatpapir.(Overstreget).
Crystal.(Overstreget).
Bogspeyel.(Overstreget).
Kaanstig regnepenning.(Overstreget).
Liesboms olie.(Overstreget).
It par tøffle.(Overstreget).
En otting oblat.(Overstreget).
Lack.(Overstreget).
Silkestucken hat Tunder $\left\{ \begin{array}{l} 5 \\ 6 \\ 7 \end{array} \right.$

En huid ry sengkled.(Overstreget).
En td.nedsyltet ingefær.(Overstreget).
Rinsk aqua vitæ.(Overstreget).

Malluuium.(Overstreget).
Tessack.(Overstreget).
Specerie.(Overstreget).
Smaat lerit til skiorte krass ruer.(Overstreget).
‡ td.brunrot.(Overstreget).
Liigsten, huid.
Ambdam.(Overstreget).
Textelkeess.(Overstreget).
Kauring.(Overstreget).
Hat.(Overstreget).
Kurffue vadsack.
Biornhud.
(Åben plads) allen huit engelst kirsei til vldenskiurt.
It par karle tøffler xi steg.
Messing kerte arm.(Tegnet en kertearm).
Noget fuor til lue.
τῆς ἐκουφᾶς, to huse en steffn 2000 mk.lb.foruden rentepenning.
x messing ringe til stagger.(Overstreget).
En stor løcte.(Overstreget).
Til Sara at kiøbe noget smaat blaargarn \times /korter bredt vj allen.(Overstreget).
v kortere engelst til to trøyer til Anne oc Marine.(Overstreget).
Liusebrun grøn.
Groffgrøn til Anne.

τῆς ἐκουφᾶς = Svigermoder(Elisabeth Pedersen) etc.

1593.

Huo, der saær verling
oc ecter kierling
oc fisker effter sterling,
den haffuer huercken korn, børn eller fisk.

Den hungrig er icke mad vraadn.
Enten hole paa secken eller neb aff raffnen.
It skamløst brød er god oc somt er saa hart at bide.(Overstreget).
Føde gjør suinslect, penning gjør folckslect.
Vild dør icke, emeden der er to mennisker til.
Det er ont at sidde faar oenssmud oc icke bage due brød.
En fattig mand føder den rige mands træl op.

Pouel Nielssøn Raadmand vdi Ottensee nest tuert offuer fra raadhusit,
nest op til Meinert Bartsker.(Overstreget).
Eneuold Kruse til Hiermetzleffgaard.
Peder Dresselberg til Kastrup.

Ret regneskab er lengst staldbroderlaug.
Nøgen brud er lenge nøgen kone.(Overstreget).
Kirckeke oc børnepenning ville icke dø.(Overstreget).
Sengen klager icke offuer nogen.(Overstreget).
Det er gaat at soffue paa helt hud.(Overstreget).
Det er bedre viæt end wholdet.(Overstreget).
Saa gick den gaass til gilde, at den gick hoffuitløss hjem.(Overstreget)
Først martz gaa hed ind, da gaar den gerne kold vd.(Overstreget).
Ieg seer heller min vrede daatter end min blide sønkone.

1594.

(Titelbladet og notitserne 1.-16.januar mangler).

Januar.

Øverst på siden 17.-31. står: Skifft oc ieffning met mine børn efter deris kiere moder, salige Margrete.

20. Elizabet Moder drog herfra.

27. γάμος

Mit bryllup met Anne Anders Seffrinssøns daatter.

Februar.

2. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 4).

3.-9. 76. Hoseas. (P.H.s prædikeuge).

4. } 5. } 6. }	Bededage	{ 1 ex Threnis Ier.3. 2 } 3 }	Petrus Hegelund habui conciones istis tribus diebus.
----------------------	----------	-------------------------------------	---

12. (Tegnet en tønde, hvorpå der står AA).

15. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 3).

17. Ampts Rechtstag.

18. Dom vdi Hadersleff.

(Tegnet en sigte).

19. M.Matthias Porsius begaff sig paa reisen til Franckfurts miss.

20. Temperdag.

21. Satte ieg Georgium Filium igen til latinsk scho.

24. Maths Ibssøn oc Marine Henrich Bangs daatters bryllup vdi Bogensee.

25. Marine, min daatter, til kniple schole til Mette.

Peder Gyldenstjerne døde paa 25 febr.

M.Iohannes Sascerides obiit Hafniæ.

Marts.

Nederst på siden 1.-16. Promotio Baccalaureorum Hafniæ.

1. M.Iohanni Resenio Professori Hafniensi promissio facta ducendæ
Barbaræ viduæ Ioh. Laurentij filiæ D.D.Andræ Laurentij Roskildensis.

(Tegnet en tønde, hvorpå der står BB).

Januar.

27. Bryllup.

Februar.

4. } 5. } 6. }	Bededage	{ 1. Ud fra Jeremiæ Begrædelsesbog 3. 2. } 3. }	Jeg, Peder Hege- lund, prædikede disse 3 dage.
----------------------	----------	---	--

19. M.Matthias Porsius = Mag.Mads Pors.

21. Georgium Filium = Jørgen, (min)søn, etc.

25. Mag.Johannes Sascerides døde i København.

Marts.

Nederst på siden 1.-16.: Promotion af baccalaurer i København.

1. Mag.Hans(Poulsen)Resen, professor i København, fik løfte om at måt-
te ægte Barbara, enke efter Hans Lauridsen, datter af hr.dr.Anders
Lauridsen Roskilde.

1594.

3. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 2, og en sigte, ved siden af hvilken der står 8).
- 3.-9. 77. Passio. (P.H.s prædikeuge).
9. Kongen drog aff Kolding at Siælland.
10. Midfast.
παράλαβον παρά.... ἑκατόν
13. Nocte ea, quæ præcessit diem 13 Martij, corruit partim vetustate partim terræ motu angulus turris Ripensis. Ruina turris.
15. Scripsi D.D.Petro Seuerini per Thomam Iohannis de ruina turris.
18. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 7).
19. Hospitals regnskab bleff hørd paa O^{O} O^{O} aff

{	Albret Friiss
	bispen
	capitlet
	borgemester oc raad
22. Paa freddag middag skibbet ved 40 øxenskiye her vd faar Ribe.
23. Vor Frue dag.
26. All Hospitals korn bleff opmald

{	rug x lester 4 tdr.
	malt oc byg 120
	haffre 137
27. Peder Iuel paa Alsted talde met mig paa Erick Lungis vegne
γλυκυπικρως.
Samme afften bleffue mange deris øxne opskibbede igen.
30. M.Nicolaus Wilsleuius ex hac vita euocatus.
(Tegnet en sigte).
- 31.3.-6.4. 78. Resurrectio. (P.H.s prædikeuge).
31. Paaske.

3. Faste.

10. Jeg overtog frahundrede.
13. Den nat, der gik forud for d.13.marts, styrtede et hjørne af tårnet i Ribe ned, dels som følge af ælde, dels som følge af en jordrystelse. Tårnets nedstyrting.
15. Jeg skrev til hr.dr.Peder Sørensen gennem Thomas Jensen om tårnets nedstyrting.
27. Det græske = en bitter pille med sukkerovertræk.
30. Mag.Niels Vilslev kaldt bort fra dette liv.
- 31.3.-6.4. Genopstandelse.

1594.

April.

4. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 6).
7. Peder Gyldensternis begrafuelse.
9. Paa raadhus met Christen Knudssøn aff Olborg om de 50 daler til domkircken, som Anne Hierrissdaatter gaff.
13. Mogns Iacobssøn bleff hengd faar Ribe.
14. Sponsalia M.Iohannis Resenij cum Barbara vidua Ioh.Laurentij Canonici Roskildensis.
17. Det kongebreff kom til bispen om flitig indseend paa scholerne oc vngdommen.
20. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 8).
22. Excurri Tundriam cum

{	Anna vxore
	et liberis
24. Reuersus sum Tundria.
Kom M.Hercules hid første gong.
25. (Tegnet en tønde, hvorpå der står CC).
27. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 5).
- 28.4.-4.5. 79. Hoseas cap. 6.7.8.(P.H.s prædikeuge).

Maj.

4. Ib Tuornum bleff borgemester.
5. Ἐὐχὴ ἐν ἀρχῇ in arce.
9. Himmelfart.
12. Peder Pouelssøns bryllup vdi Kiøbenhaffn met Mette L.
D.Iohannes Mauricius Ecklenfordensis habuit concionem Tundriæ.
M.Iacobus Suaningius concionem habuit in Wilsleff.
13. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 6).
15. Lustratio in Νοσοκομείῳ
(Tegnet en tønde, hvorpå der står 4).

April.

14. Mag.Hans(Poulsen)Resens trolovelse med Barbara, enke efter Hans Lauridsen, kannik i Roskilde.
22. Jeg drog til Tønder med Anne,(min) hustru,og børnene.
24. Jeg vendte tilbage fra Tønder.

Maj.

5. Strid på slottet.
12. Hr.Johan Moritz fra Eckernförde prædikede i Tønder.
Mag.Jacob Svanning prædikede i Vilslev.
15. Inspektion på hospitalet.

1594.

Øverst på siden 17.-31. står: Canonici in foro ciulli lode læse det breff om begraffuelse.

Coss. om dual om 1.enge, 2.siun paa taarnet, 3.ringende.

Lod ieg ved

{	Niels Klocker	}	Gregers Nielssøn forbiude at befatte sig met den halffuegaard vdi Fardrup.
	Pouel Ienssøn		
	Hans Anderssøn		

Sende ieg en black beldet ko til Tunder til græsning, kaasted mig vij daler.

17. Hans Blimester begynte at støbe bli.

Maii	<u>17</u>	<u>18</u>	<u>22</u>	<u>23</u>	<u>24</u>	<u>25</u>	<u>27</u>	<u>28</u>	<u>29</u>	<u>30</u>	<u>31</u>	
Junii	1	6	7	8	10	11	Er tilhobe XVII dage					
												⁴³⁰ tafflerbli
												16 taffler oplagt paa pilen i Lindgaard.

19. Pintzedag.

20. M.Hercules vaar vdi Ribe.

21. Mette Pederssdaatter Niels Bangs } vdi Ribe.
oc Karine Seffren Pederssøns }

25. Drog ieg offuer til Sønderhoffd fiskeleyer.

26.5.-1.6. 8o. (Egl.P.H.s prædikeuge, men denne er flyttet til 9.-15.6).
Vaar ieg paa fiskeleyre.

26. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 4).

Juni.

4. Iacob Rostrup archipirata bleff halsshuggen vdi Kiøbenhaffn.

5. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 3).

9.-15. Hoseas.

10. M.Matthias Porss reuersus Francofurto.

11. Vaar farlighed aff ild vdi blicapel.

12. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 4).

14. Vaar ieg paa raadhuset met Karine Nissdaatter, oc bleff hende dag faarlagt maaneds dag indtil den 14 iulij.

Øverst på siden 17.-31.: Canonici in foro ciulli = Kanikkerne lod på bytinget etc. Coss. om dual = Borgmestrene om skel etc.

Juni.

4. archipirata = ærkepirat.

10. Mads Pors vendt tilbage fra Frankfurt.

1594.

16. Vdi Ottensee stod { Dampe(åben plads) aff Roskild
oc Kirstine Knudsdaatters bryllup.
Øverst på siden 17.-30. står: Woldmar Parssbergs kongebreff, at hand
skulde anamme Riberleen, bleff læst til herritztinge.
18. Bleff sat til ny kircke uerger { Christen Lang
M.Hans Laugissøn.
20. M.Iohannes Lagonius male affectus ex horrore ex Eresipilate.
21. Anne, min daatter, er fød den 21 iunii 1582 oc er nu XII Aar
gammel.
22. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 4).
- 23.-29. 81. Hoseæ 11, 12. (P.H.s prædikeuge).
25. Loed ieg Høyholm sla.
26. Abortiit Βιργίττη του Σίμωνος χλευουεργου.
27. viij tdr.malt brygdt.
29. Nicolaus Kaass Cancellarius die 29 Iunii placide vitam clausit,
cum sustinisset Cancellarij munus annos XXII.

Juli.

3. Voldmar Parssberg, ny lenssmænd efter Albret Friiss, kom til Ribe.
(Tegnet en sigte, hvorpå der står 4).
8. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 10).
9. Albret Friiss drog herfran met alle.
10. M.Anders Velle drog at Kiøbenhaffn.
11. Iohanne, Her Niels Varders hustrø, døde Peste vdi Rødby.
Thomes Iørgenssøn.
13. Consul Iohannes Andreæ placidè obdormiuit paulo post vndecimam
meridianam.
Denne dag er { Niels Bendzøn oc }
{ Karine Niss daatter } forlagt.
14. Her Niels Hanssøn vdi Gram oc Gunder Nielssdaatters bryllup.
M.Iohannis Paulini Resenij }
et Barbaræ D.D.Andreæ L.filiæ } nuptiæ Hafniæ.
15. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 4).

-
20. Mag.Hans Laugesen befandt sig dårligt på grund af kuldegysen
som følge af rosen.
26. Aborterede Birgitte Simon Guldsmeds.
29. Kansler Niels Kaas afsluttede roligt sit liv d.29.juni, da han
havde forestået kanslerembedet i 22 år.

Juli.

11. Peste = af pest.
13. Borgmester Jens Andersen(Guldsmed) hensov roligt lidt efter kl.
11 om middagen.
14. Mag.Hans Poulsen Resens og Barbara, hr.dr.Anders L(auridsens),
bryllup i Kjøbenhavn.

1594.

Nederst på siden 17.-31. står:

‡ Ib Tuornum
Peder Tryllund (Overstreget).
Hans Iessøn
Hans Ienssøn
Ebbe Mognssøn
Anders Søffrenssøn
Thomes Iørgenssøn
Niels Pouelssøn
‡ Christen Laugissøn (Overstreget).
8 Cheeld Iørgenssøn
N^{eo}
Iens Laugissøn
Niels Grisebeck
Oluff Roed
Bartel Struck

20. Min søn Iens er fød A^o 1573 den 20 iulij oc er nu XXI aar gammel.
21.-27. 82. De Maria Magdalena et Iacobo. (P.H.s prædikeuge).
21. (Tegnet et bøger).
27. M.Iacob Suaning fick da det andet kongebreff om Wilsleff.
(Tegnet en tønde, hvorpå der står 9).
29. Christen Laugissøn } bleffue raadmand
Cheeld Iørgenssøn }
(Tegnet en sigte, hvorpå der står 4).
31. Printzen kom til Antuorskow.

August.

Øverst på siden 1.-16. står: Oluff Roed - vj dl.til hør, løcte, skinsack.

4. Coniuæ Waldemari in arce { M.Iohannes Lagonis
M.Laurents
M.Petrus
8. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 4).
9. M.Ioh.Lagonius incepit malè habere.
Mette Hans Hegelunds drog aff til Kiøbenhaffn met hendis
døtre { Marine
oc
Karine.

Nederst på siden 17.-31.: ‡ = død; N^{eo} = Nye.

21.-27. Om Marie Magdalene og Jacob.

August.

4. Gæster hos Valdemar(Parsberg)på slottet: mag.Hans Laugesen, mag.
Laurids(Gødesen),mag.Peder(Hegelund).
9. Mag.Hans Laugesen begyndte at have det dårligt.

1594.

12. Peder Tryllund Raadmand døde A^o ætatis - 104, officij Senatorij - 28. Thi Anno 1566 d.15 aprilis bleffue keiste vdi raadet tillige:

Peder Hegelund
Peder Tryllund
Oluff Thomssøn

Rug tiend aff Øster Vedsted.

15. (Dy)re Vor Frue dag.

16. M.Iohannes Lagonius Episcopus Ripensis piè obiit, Ætatis LXIIII, officii XXV.

17. Σύρραξις vehemens μετὰ τοῦ πενθεροῦ διὰ τῆς παροικίας Βιλλεπιάδ.

18.-24. 83. Hoseæ 13 et 14. (P.H.s prædikeuge).

22. Paa torsdag morn vaar Woldmer Parsberg vdi stor liffsfare vdi Høllen ved øster siden ved Suinglen oc noget nær drucknet vden Sønderport.

26. Diuisio bonorum Communium à morte D.Episcopi.
(Tegnet en sigte, hvorpå der står 4).

29. Iacobus Fr.ante triennium venit huc ex Sialandia Anno 1591.

30. Peder Munck, Henrick Lycke, Corwitz Vlfeld, Eske Bild, Cheeld Brockenhuss.

Printzen kom til Kolding.

31. Byg oc haffre tiende aff Øster Vedsted.

September.

1. (Tegnet et bøger).

2. (Tegnet en sigte).

4. Alle kiøbstedprester i Riberstict ere forscreffne til at vduille en superintendent.

A^o 1580 magna pars vrbis Ripensis conflagrauit. Nu 14 aar siden.

12. A^o ætatis etc. = i sin alders 104.år, (og) da han havde været rådmænd i 28.

16. Mag.Hans Laugesen, biskop i Ribe, døde fromt i sin alders 64 år, (og) da han havde været i embedet 25.

17. Voldsom strid med svogeren på grund af udflytterstedet i Vilslev.

26. Fordeling af fællesgodset i anledning af hr.biskoppens død.

29. Jacob,(min)broder, kom for tre år siden hertil fra Sjælland år 1591.

September.

4. År 1580 gik en stor del af Ribe op i luer.

1594.

5. ⁷/₁ Paa capitels huss.

6. Freddag vdi capellen.

8. Landdage vdi Flensborg, bleff faaregiffuet:

1. om tyrckenss stewr — — 65 000 daler.

2. commissshandel om regering oc landdieling oc suar til keiserens breffue.

3. Hertug Hans aff Sønderborg begerde at maatte kendis faar regerings herre. -Non.

15.-21. 84. Catechesis.(P.H.s prædikeuge).

16. M.Anders Veile drog til Foldingbro, vt occurreret D.Iohanni Farsen.

17. Sara min daatter er fød den 17 sept.1587 oc er nu - siu aar gammel. Paa tiisdag morn kom Her Iens Farsen anceps, om middag - M.Matthias aff Ringkøbing.

Printzen vaar Hertug Hanss aff Sønderborg hans gest paa Rukloster.

18. Temperdag.

Paa onsdag til Aabenraa.

19. Paa torsdag til Hadersleff.

Woldmer drog til Gram oc saa til Hadersleff.

20. M.Lauritz drog aff til Hadersleff met Marine Baggissdaatter.

21. Derfra til Kolding.

Printzen drog fra Hadersleff til Kolding.

22. { Hack Vlfstan
Steen Brahe
Albret Friiss

23. Printzen drog fra Kolding at Siælland.

24. Tersker.

29. Michels dag.

30. Vaar ieg vdi Bogensee vdi Fyen til Seffren Pederssøns bryllup A^o 1593, vbi etiam fuit Anna Andreana.

Oktober.

2.el.3. Lodwig Weiner futurus Canonicus hic se stitit et præstitit iuramentum die 7 Octob.

4. Woldmer Parsberg drog herfran oc actet icke tilbage før om iij vgger.

8. non = nej.

15.-21. Katekismus.

16. vt occurreret etc. = for at han kunne møde hr.Jens Farsen.

17. anceps = vankelmodig.

30. vbi etc. = hvor også Anne Andersdatter(Klyne) var.

Oktober.

2.el.3. Ludvig Weiner, kommende kannik, kom hertil og aflagde ed d.7.oktober.

1594.

9. Frue Ide drog aff.

Kiøbmend droge aff til Lybke, k. studenød 4 dl.

10. Frue Else Iørgen Frisis døde paa Vindesløffgaard decimo partu.

11. Brygt viij tdr.malt.

13.-19. 85. Zachar. (P.H.s prædikeuge).

13. Her Palle Iørgenssøn vdi Iern oc Skatzt hans bryllup <vdi> Varde met Bolde Maths Ionssøns daatter.

15. Iørgen, min søn, er fød A^o1583 den 15 octob. oc er nu XI aar gammel.

Satte ieg til Peder Tryllund til scriffue schole mine III

døttre { Anne
Marine
Sara.

Øverst på siden 17.-31. står:

Graffe von Ecomond vaar legat paa kong.aff Hispaniens vegne hoss voris naadigste printz.

Iohanni Fratри tradidi - ix dl.til ij oxen fra Rye.

17. vj skepper. (Tegnet en sigte).

18. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 8).

20. Christopher Rosenkrantz aff Vesterbeck oc Frue Iohanne Galskøt.

21. M.Laurentij Ægidij nuptiæ cum Maria Lagonia anno superiori, sc. 1593.

27. Iacob Hardenberg oc N.Lauritz Skrams daatter bryllup vdi Horsness.

28. Bartolomæus Matthiæ abiit { Lemuiig
Hostebrou(sic).

29. Lille Ingeborg kom fra vort til Mette Bertels.

30. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 7).

31. Waldmer Parsberg rediit.

M.AS.rediit aff kirckeregnskab.

November.

1. D.Iohannes Mauricius reuersus ex Suecia Tundriam.

10. decimo partu = ved den 10.fødsel.

Øverst på siden 17.-31.: Iohanni Fratри etc. = Jeg overdrog Hans,(min) broder, etc.

21. Mag.Laurids Gødesens bryllup med Marine Laugesdatter det foregående år, nemlig 1593.

28. Bertel Madsen rejste til etc.

31. Valdemar Parsberg vendte tilbage.

Mag.A(nders)S(ørensen)(Vedel)vendte tilbage etc.

November.

1. Hr.Johan Moritz vendt tilbage fra Sverige til Tønder.

1594.

- 3.-9. Zacharias 3.4.5.6. (P.H.s prædikeuge lå egl.10.-16.; d.10. mærket med 86).
3. Lauritz Malers bryllup met Marine Iørgenssdaatter.
Ib Klockers brylluppe.
4. Peter Iacobssøn Notarius vdi Tunder døde.
Vdgaffue M.Lauritz oc ieg til Christen Scriffuer - ij dl. til collegij huss vdi Kiøbenhaffn.
5. Paa raadhuset bleffue Leges sumtuaræ disceperit oc samtycte.
6. Affdroge { Ægidius et Iuarus Laurentij
Lago Christiani, qui abiit Franeker.
7. M.Iens Harte begiffuer sig til Kiøbenhaffn in electione M.Andreæ Velleij.
9. Circa hoc tempus obiit Hack Vlfstand.
11. 86. Martinj.
Prædicket M.Anders Veile.
M.Iens Harte vdi Kiøbenhaffn.
12. Die XII Nouemb.sub septimam matutinam enixa est mea Anna filiolum, quem ad Baptismum adduximus die XIII paa²⁴, indito nomine Seuerini
14. Testes baptismi fuere:
Waldemarus Parsberg Frue Iohanne Galskøt
Andreas Seuerini Socer Dorethe Strucks
Christianus Langius Leene D.Hansis.
15. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 3).
Øverst på siden 17.-30. står: Caspar Høyer, staller vdi Eddersted, døde aff vatersot.
17. Prædicket M.Maths.
19. Frue Else, Iørgen Frisis, begraaffuelse.

-
4. Collegij hus = kollegiehuset.
 5. Leges sumtuaræ = lovene om udgifter; disceperit = drøftet.
 6. Afdrog Gøde og Iver Lauridsen(og)Lauge Kristensen, som rejste til Franeker.
 7. in electione etc. = ang.valget af mag.Anders(Sørensen)Vedel.
 9. Omkring denne tid døde etc.
 11. Martinj = Mortens(dag).
 12. D.12.nov.henimod kl. 7 om morgenen blev min Anne forløst med en lille søn, som vi førte til dåben d.14 på torsdag, efter at han havde fået navnet Søren.
 14. Dåbsvidner var: Valdemar Parsberg, Anders Sørensen(Klyne),(min) svigerfader, Kristen Lange etc. Lene, dr.Hans(Lauridsen Amerinus').

1594.

20. Anna valde debilis et mortis vicina è confluxu plurium infirmitatum.
Paa en løs seddel, der vel hører til her står:

1.	dolor...
2. hede	calor
3. huste	tussis
4. Milckgyske	Forstoppelse aff milk
5.	insomnia
6.

23. M.Franciscus Nicolai Alburgensis Lector et Pastor til Gråbrødre
(i denne notits mangler utvivlsomt bl.a. obiit eller lignende
udtryk).

25. Die 25 Nouembris Anno superiori sc.1593 euocatus est ex vitæ
huius statione D.Andreas Thomæ Pastor Tundrensis affinis mihi
dum vixit amicissimus.

Marine, min daatter, er født 1584 den 15.nouembris, oc er nu x
aar gammel. (15 fejl for 25).

(Tegnet en tønnde, hvorpå der står 2).

30. D.Laurentius Barck Pastor Lemuigianus obiit diem suum.

December.

3. M.Iens Harte forkyndet paa capitlet regerings raads antsuar de
electione Superintendentis: nempe M.Francisci Nicolaj.

8.-14. 87. De extremo iudicio. (P.H.s prædikeuge).

8. Brygd 8 tdr.malt.

10. (Tegnet en tønnde, hvorpå der står 1).

11. Waldemarus rediit.

12. Gaffue M.Lauritz oc ieg Valdmer tilkende om M.Iens Hartis beretning.

20. Anne meget svag og døden nær efter et sammenløb af adskillige
gebrækkeligheder. dolor = smerte; calor = hede; tussis = hoste;
insomnia = søvnløshed.

23. Mag.Frands Nielsen Ålborg, lektor og præst til Gråbrødre(døde);
S = døde.

25. D.25.november det foregående år, nemlig 1593, blev hr.Anders
Thomsen, præst i Tønder, kaldt bort fra sit livskald; han var,
medens han levede, min meget kære svoger.

30. Hr.Laurids Barck, præst i Lemvig, døde.

December.

3. De electione etc. = angående valget af en superintendent: nemlig
mag.Frands Nielsen(Ålborg).

8.-14. Om den yderste dom.

11. Valdemar(Parsberg) vendte tilbage.

1594.

13. Iacobus frater meus cum commendatione Valdemari til Hans Lange oc
Frue Karine Bryske om Bøllingsogn.

14. Lustratio in Nosocomio.

14.el.15. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 9).

18. Temperdag.

19. Vddielte wi wadmél vðj scholen.

23. Afferdigte wi Peder Varder met det kaldsbreff oc de andre breffue
til M.Maths i Ringkøbing oc Her Willantz vdi Holstebro.

27. Freddag middag drog ieg aff til Tunder.

28. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 8).

29. Audiui concionantes { M.Marcum Simonis
D.Iohannem Mauritium.

Bag i almanakken står:

Fr.Petrarcha: Triste senex seruus.

Vdi Københaffn ere 2200 omgangendis stackarle.

Ingen skumper vden de age.

Ingen faar ny brød, vden de bage.

Den er icke siug, der venter sig bod.

Du seggest viel von Spincken, aber nim tien(?) Skincken.

Des morgens stund verwirbt man gut, des Abendts verdirbt man gut.

En ond vaane er verre end en ond siug(e).

Niemandt entffindt grösser Schmer<tzen>, denn wan Gott scheidet zuen
liebes her<tzen>.

Wann man weyss warzu ein ding gut ist, so hält man es dester werder.

Pro 13. ב א ר מ ד ס ר א ב

Filij sapientia patris educationi ascribitur.

Matth. 15. Sinite illos: Cæci sunt et duces cæcorum.

Den, som meget er, der vil mere vere.

Mand veed icke, huad mand haffuer, førend { wi ere aff dermet
mand haffuer mist det.

Drag din egen næring oc staa din egen tæring.

Den er ei siug, der venter sig bode.

13. Jacob, min broder, med Valdemar(Parsbergs)anbefaling etc.

14. Inspektion i hospitalet.

29. Jeg hørte prædikanterne : mag.Marcus Simonis (og)hr. Johan Moritz.

Bag i almanakken:

Fr.Petrarcha: En gammel mand som slave er noget trist noget.

Pro.13.= Ordsprogene 13.(v.1) Vis søn elsker tugt. (Se tillæg til over-
sættelsen).

Matth.15: Lader dem fare: De er blinde oc vejledere for blinde.

Januar.

1. Woldmar Parsberg gjorde gestebud paa nytt aarssdag.
Samme aften kom Peder Varde fra $\left\{ \begin{array}{l} \text{Holstebro oc} \\ \text{Ringkøbing.} \end{array} \right.$
4. D.Wilhadus et Bartholomæus gaffue (sig)paa reisen til Sieland.
6. N.vxor M.Francisci Nicolaj obiit diem suum Roskildia.
(Tegnet en tønne, hvorpå der står 7).
7. Anders Anderssøn }
oc Lauritz Prædickfar } bleffue halsshugne propter crimen furti.
9. Her Villantz Nielssøn }
oc Bertel Mathssøn } waare vdi Nyborg met bispkald.
- 12.-18. Pædagogia. (Må være P.H.s prædikeuge, men tallet 88 mangler).
13. Drickting til Huiddingherritzting.
14. (Tegnet en sigte, hvorpå der står 6).
15. Hafnia.
20. Waldemar Parsberg drog til Varde.
21. Droge fra Kiøbenhaffn.
23. (Tegnet en tønne, hvorpå der står 6).
26. Iacob Wlfeld oc(åben plads)Lauritz Brockenhuss daatter festenssøl.
27. Nuptiæ meæ cum Anna Andreana anno superiori 1594.

Februar.

- 2.-8. 89. (P.H.s prædikeuge).
3. Waldemar holt mode met Benedicts Rantzow vdj Skerbeck.
6. (Tegnet en sigte).
7. Drog ieg til Tunder met Anne oc børnene.
9. Nuptiæ D.Iohannis Mauricij }
et Elizabethæ D.Andreæ } Tundria.
12. Reuerso Tundria imperabatur per literas regias profectio Hafniam.
16. 1. Gaffue wj oss paa veien til Kiøbenhaffn søndag middag fra
Ribe oc om aften til Gamst.
17. 2. ♂ Fra Gamste til Kolding.
18. 3. ♂ Fra Kolding til Bogensee.
19. 4. Bogensee bleffue wi offuer.

Januar.

4. Hr.Villads(Nielsen) og Bertel(Madsen)etc.
6. N.mag.Frands Nielsen(Alborgs)hustru døde i Roskilde.
7. Propter crimen furti = på grund af tyveri.
- 12.-18. Børneopdragelse.
15. I København.
27. Mit bryllup med Anne Andersdatter det foregående år 1594.

Februar.

9. Bryllup mellem hr.Johan Moritz og Elisabeth, hr.Anders(Thomsens),
i Tønder.
12. Efter at jeg var vendt tilbage fra Tønder, fik jeg gennem kongelig
brev befaling om at drage til København.

1595.

20. 5. Fra Bogensee til Ottensee.
21. 6. Fra Ottensee til Nyborg.
22. 7. Hoss Lauritz Brockenhuss.
23. 8. ♂ Hoss M.Christen Blimester.
24. 9. ♀ Aage wi vd til Knudshoffuet oc tilbage igen om afftenen hoss
Iens Wiborg.
25. ♂ 10. Hoss Peder Scriffuer Borgemester
26. ♀ 11. Vdi Vor herberg vaar hoss oss { M.Christen Blimester
Peder Scriffuer Cos.
Iens Wiborg.
Martinus P.Hegelund bleff ordineret.
27. ♀ 12. Fra Nyborg oc Knudshoffuit til Sproe.
17 fag.
28. 13. Fra Sproe til Halskow oc til Korssøer.
Fra Korssøer oc til Slaugelse til Niels Mathssøn.

Marts.

1. 14. Fra Slaugelse - til Ringsted.
Desponsatio Clementis Seuerini cum Maria Bagonia Lauritz
Knudssøns.
2. Fastelaffuen.
15. Vdi Herstede, it mil nær Kiøbenhaffn.
3. 16. Mandag morn Hafniæ. { Iørgen Rosenkrantz
4. 17. Tiisdag inde for raadet { Steen Brahe
Mandrup Parsberg
8. 21. M.Iens Harte oc Her Iens Farssøn droge aff.
9. 22. Christianus Hardbo fick kald paa (Notitsen er ikke fuldført).
{ Christopher Parsberg
11. 24. Fra Kiøbenhaffn til Roskild hoss { Iacob Wind
D.D.Niels Hem.
M.Christopher.
12. 25. Fra Roeskild til Ringsted.
Temperdag.
13. 26. Ruina turris Ripensis 1594.

26. Cos = borgmester; Martinus = Morten.

Marts.

1. Klemens Sørensens trolovelse med Maren Baggesdatter, etc.
3. Hafniæ = i København.
11. D.D.Niels Hem. = hr.dr.Niels Hemmingsen; M.Christopher = mag.
Kristoffer Knoff.
13. Ribe tårns sammenstyrting 1594.

1595.

14. 27. 1595 den 14 martij døde Christen Laugissøn.
15. 28. Præstiti iuramentum Superintendentis Regi Electo Christiano
IIII Antvorskovia.
16. Offuer Belth til Nyborg oc til Ottensee.
Else, Søffren Laugissøns hustru, ♀
17. Bleffue wj offuer vdj Ottensee.
19. Til Kolding.
20. Afferdiget ieg Michel N: til Aarhus.
Talde met Caspar Marckdaner.
Fra Kolding til Gamst.
21. Fra Gamste til Ribe. ξὺν θεῷ.
Samme freddag exposui Waldemaro nostræ protectionis cursum et
finem.
23. Peder Rantzau holt mode met Woldemar Parsberg.
23. | M.Iacobus Suaningius
24. | M.Iuarus Ludimagister
25. Bededage | M.Matthias Porsius. Ego i Vor Frue kircke
26. Textus Psal.51 | M.Nicolaus Gluud. Ego i hospitalet.
29. M.Iohannes Ægidius Episcopus Arhusiensis ad me diuertit.
30. Dominica Lætare, ipso XXX die Martij, Ordinatus sum solenni
Oratione et comprecatione in Ecclesia Ripensi ad munus Super-
intendentis à M.Iohanne Ægidio, Superint. Arhusiensi.
Anno superiori 1594 døde M.Niels Klaussøn i Wilsleff.
Brende vdj Veile 4o ildsted.

April.

1. M.Iohannes Ægidius dedit se rursus in viam.
3. M.Bernt Peterssøn Byggemester kom paa taarnarbeid.
Gerdt Rantzau drog aff til Sialand oc Skonne.
Brygt 8 tdr.malt.

15. Jeg aflagde superintendented til den udvalgte konge Christian IV på
Antvorskov.

16. ♀ = døde.

21. Det græske = i Guds navn.

Samme fredag fremstillede jeg for Valdemar(Parsberg) vor rejses
forløb og resultat.

23. M.Iacobus Suaningius = mag.Jacob Svanning.

24. M.Iuarus Ludimagister = mag.Iver(Iversen Hemmet), rektor.

25. M.Matthias Porsius = mag.Mads Pors. - Ego = jeg.

26. M.Nicolaus Gluud = mag.Niels Glud. - Ego = jeg.

29. Mag.Jens Gødesen, biskop i Århus, tog ind til mig.

30. Søndag Lætare(dvs. midfaste), d.30.marts, blev jeg ved en høj-
tidelig taleog påkaldelse af Gud i Ribe kirke ordineret til kaldet
som superintendent af mag.Jens Gødesen, superintendent i Århus.
Anno superiori = det foregående år etc.

April.

1. Mag.Jens Gødesen begav sig atter på vej.

- 1595.
9. Ordinati à me { I D.Andreas Breddal
II D.Bartholemæus Matthiæ
III D.Christianus Hardbo.
14. Dies dictus for kirckeuergerne aff { Megeltunder
oc
Daler.
- 15.) Møtte { Benedicts Rantzow
Dirich HÛcken
- 16.) { Christopher Rosenkrantz
- Paa raadhuset om en sogneprest at vduëllie.
Milt.
17. Annammet stictsbreff aff M.AS.
M.Mathss Porss bleff kaldet til sogneprest til Vor Frwe kircke.
20. Paaske.
21. IIII. M.Matthias Porss bleff ordineret.
22. Droge wi aff til Emmerløff { Waldemar Parssberg
Christen Lange
M.Erasmus
Ego
- at besicte det godz fra Koxbøl oc Megeltunder.
23. Døde Her Gunde.
24. Frue Mette Kaass Christopher Krusis til Sønderriss begraffuelse
vdj Guldagger sogn.
26. Droge wi til Darum at begraffue Her Gunde.
Mette Niels Bangs døde i Bogensee.
- 27.4.-3.5. M.Laurentius. { P.R.
Christen Lange
27. Iacob Hegelund Fr. prædicket vdj Darum kircke, præsentibus { Anders Søffr.
Peder Holst
Her Grumme
Hans Karlssøn
29. Darum sognemend gaffue Iacobo Hegelund kald.
30. M.Ioh.Tausanus } pleiede strax efter { Varsyssel hen
M.Paulus } Quasimodogeniti
M.Ioh.Lagonius } at visitere vdi { Harsyssel hiem.

Maj.

1. Promotio Magistrorum Hafniæ.
3. Klaus Podebusk oc Otte Christopher Rosenkrantz komme til Ribe.
- 4.-10. M.Matthias. Daniel 1°.

9. Ordinerede af mig: I.Hr.Anders Bredal, II.Hr.Bertel Madsen,
III.Hr.Kristen Harbo.

14. Dies dictus = den aftalte dag etc.
22. M.Erasmus = mag.Rasmus(Heidtmann); ego = jeg.
- 27.4.-3.5. Mag.Laurids(Gødesen).
27. Fr. =(min)broder; præsentibus = i nærværelse af; P.R. = P(eder Hegelund) R(ibe).
30. Mag.Hans Tausen } plejede straks efter {
Mag.Poul(Madsen) } 1.søndag efter påske etc. { etc.
Mag.Hans Laugesen }

Maj.

1. Magisterpromotion i København.
- 4.-10. Mag.Mads(Pors).

1595.

4. Visitatio instituenda Prima.

Ordinati { V. D.Iacobus Ioh.Hegelund til Darum
 { VI. D.Seuerinus Petri til Brødrup oc Lindknud.

8. Fra Ribe til Brøndom vj.

9. Til Varde, til Lunde v.

10. Til Nørborck iij.

11.-17. M.Iacob.

11. Staffning iij.

Vdj Borck hoss Her Iffuer.

τῆ ἀλόχῃ 30 dl.

Cancellers liig bleff nedsat i Wiburg.

12. Vdj Skerne oc til Lem. Lem v.

13. I) Calent til Lem vdi Bøllingherrit.

14. Hoss Hans Lange paa Breining.

15. II) Calent vdi Velling i Hindherrit.

16. Fra Velling til Ringkøbing.

17. Fra Ringkøbing til Thiim.

18.-24. D. Iacobus.

Øverst på siden 18.-31. står: En maanet vdi Harsyssels visitatz.

18. Til Vldborgkircke oc Miøborg.

19. (III) Calent vdi Skodborgherrit vdi Miøborg.

Lodwig Munck paa Questrup døde.

21. ♀ IIII) Calent vdi Vandfuldherrit.

25.-31. M.Laurentius.

25. M.Isahac Gronbeccij bryllup vdj Kiøbenhaffn met Dorethe Jacobs daatter.

D.Martinij Hegelundj bryllup met Cæcilj, M.Niels Klaussøns daatter.

26. (V) Calent vdi Hierromherrit i Ølby.

28. ♀ VI) Calent vdi Gindingherrit i Søwel. Her Niels.

4. Den første visitats skal påbegyndes. Ordinerede: Hr.Jacob Jensen
Hegelund etc(og)hr.Søren Pedersen etc.

11.-17.:Mag.Jacob(Jandrup).

11. Til min hustru etc.

18.-24. Hr.Jacob(Buch).

25.-31. Mag.Laurids(Gødesen).

25. M.Isahac Gronbeccij = mag.Isak Grønøk's etc.; D.Martinij Hegelundij=
hr.Morten(Pedersen)Hegelunds etc.

1595.

30. ♀ VII) Calent vdi Vldborgherit i Vinding hoss Her Iens Pouelssøn.
31. Christiernus Chiliani vaar hoss mig vdi Winding.
Peder Dresselberg i cancelliet ♀.

Juni.

- 1.-7. M.Mathss.
2. (VIII) Calent vdi Hammerumherrit til Sundss oc samme afften hoss
Her Sigfrid Rinschat.
3. Paa Lundeness hoss Hans Lange.
5. Kom ieg hiem igen aff Harsyssel visitatz, som varede lige en moneds
tid.
8.-14. M.Iacob.
8. VIII) Her Klauss Osterssøn ordineret.
9. M.Ion aff Gamste førde mig Kong.Mats breff om hans embeds for-
bydelse.
11. Regerings raad kommer tilhobe i Aarhuss.
13. Paa Sønderho met { Waldemar Parsberg
Frue Ide
Anders Seffr.
12. Frue Birgitte Bøllie Christopher Giøes paa Auindsbiereg begraffuis
i Aarhuss.
15.-21. D.Iacobus.
15. Her Clauss Osterssøns bryllup met Gertrud Her Niels Nielssøns i
Wodder.
Vaar ieg i Darum.
16. Christiani Quartj hylding skeede til Wiborg landssting 1584.
17. Examen in schola Ripensi.
18. Anne Her Gundis aff Darum oc Marine hendis daatter vaare vdi
Ribe contra D.Iacobum Fratr.meum, nihil intentatum relinquentes
tum et apud Waldemarum.
Nielss Bild døde i Kiøbenhaffn.
(Tegnet en tønne, hvorpå der står 4).

-
31. Christiernus Chiliani = Kristen Kjeldsen; ♀ = døde.

Juni.

- 1.-7. Mag.Mads(Pors).
8.-14. Mag.Jacob(Jandrup).
15.-21. Hr.Jacob(Buch).
16. Christiani Quartj = Christian IV.s etc.
17. Eksamen i Ribe skole.
18. contra D.Iacobum etc. = mod hr.Jacob, min broder, idet de ikke
efterlod noget uforsøgt da (på det tidspunkt) og hos Valdemar
(Parsberg).

1595.

20. M.Martinus Petri døde.

Brygde wi vj tdr.malt.

21. Landstingss gaar.

22.-28. M.Laurentius.

22. (Åben plads) oc Marine, Henning Peterssøns daatters bryllup vdi Tunder.

25. Kirckeueger til Megeltunder oc Daler ere steffnede til Ribe met deris regneskab, oc da fra 14 aprilis haffde haffd offuer x vggers tid.

26. Paa⁷ Lustratio in Nosocomio, da skede ny forordning oc fem hører fick kaast.

Bisp eng, Høyholm.

(Tegnet en tønde, hvorpå der står 3).

29.6.-5.7. Mag.Maths.

29. M.Pauli Anckerssøns bryllup i Starup met Kathrine, Friderich Husfogeds daatter.

30. Circa hoc Lodwig Munckis begraaff.

Juli.

2. Sponsalia inter { Niels Hanssøn oc
Karine Anderssdaatter.

3. (Tegnet en tønde, hvorpå der står 2).

6.-12. M.Iacobus.

6. Nuptiæ D.Christiani Hardbo.

9. M.Iacob Suaningius lod hans canickebref (Notitsen er ikke fuld-ført).

Skal her en karl forskickis effter quegtiende at samle.

10. Acter ieg, at Moder Lizebeth vil komme hid.

(Tegnet en tønde).

13.-19. D.Iacobus.

13. Herredage vdi Kiøbenhaffn.

(Tegnet et bæger).

14. Immigraui in Residentiam Superintendentis.

Maths Laugissøn døde i Veile.

20. Mag.Morten Pedersen døde.

22.-28. Mag.Laurids(Gødesen).

26. På torsdag inspektion på hospitalet etc.

29.6.-5.7. Mag.Mads(Pors).

30. Circa hoc = Omkring denne(tid) etc.

Juli.

2. Trolovelse mellem etc.

6.-12. Mag.Jacob(Jandrup).

6. Hr.Kristen Harbos bryllup.

9. Mag.Jacob Svanning etc.

13.-19. Hr.Jacob(Buch).

14. Jeg flyttede ind i superintendentens bolig.

1595.

På to blade mellem d.16.og 17. står:

Paa Anders Thomessøns vegne oc Alberti i Skern sogn vilde Christen Ibssøn yde mig - iij dl. for j fr. smør oc mener, at det var aff bispetienen. (Overstreget).

Anno 1595 den 9 iulij lod M.Iacob Suaning læse hans promissbreff paa canickedom, om hand offuerleffuer M.Lauritz Ægidium, maa hand bekomme det kanickedom, som M.Lauritz haffuer, oc nyde samme hans l.senio, 2.bønder oc tienere, 3 oc all diss rente oc rettighed, som dertil ligger, indtil wi anderledis tilsigendis vorder, oc skal hand vere capitels statuter vndergiffuen.

Iørgen Rosenkrantz, Steen Brahe, Mandrup Parsberg.

Niels Snedker kom i mit arbeid den(åben plads) og vaar paa hans egen kaast vdi - xij dage, oc paa løffuerdag den 26 iulij, S.Annæ dag, kom hand vdi min kaast.

Haffuer hand faaet ij mk.

Noch der ieg <vaar> vdi Varsyssel j dl.

Noch der ieg drog til Siest j dl.

Noch ij dl.

17.-31. iij vger vdi visitatz i Varsyssel oc østerpaa, Almindsyssel, Iellingsyssel.

18. M.Matthias commigrauit in ædes Pastori destinatas.

20.-26. M.Laurentius.

20. Nuptiæ { Christiani Holck
 { Detleui Holck.

Tyge Kornscriffuers bryllup met Anne, Hans Peterssøns daatter.

22. Periculum a catharro suffocatiuo mihi.

(Tegnet en sigte).

På to blade ml.d.16. og 17.:

Alberti = Bertels.

M.Lauritz Ægidius = Mag.Laurids Gødesen; senio = anciennitet.

18. Mag.Mads(Pors) flyttede ind i den bolig, der er bestemt for præsten.

20.-26. Mag.Laurids(Gødesen).

20. Kristen Holcks(og) Ditlev Holcks bryllup.

22. Fare for mig på grund af en snue, der var ved at kvæle mig.

1595.

24. Paa torsdag drog min Anna aff til Ringkøbing oc M.Iuarus oc Lene.

Samme torsdag vdscreff ieg visitatz i Varsyssel per Bartholemeum.

27.7.-2.8. M.Matthias.

27. Nuptiæ Detleff Holck oc N.(åben plads), Niels Krabbes daatter.

(De første fem ord er overstreget).

Christen Holck Eiler Krausis daatter. (De første to ord er overstreget).

D.Bartholemæi Matthiæ et Christinae D.Ioh.Suanis filia. (D.(Ioh) må være fejl for M).

29. Vdsreff ieg visitatz vdi Østerleden. { (Intet)

30. I. Paa ♀calent in Sneom hoss Her Knud } oc Her Claus Barefod vdi Skatzherrit.

Christianus Langius profectus Seruestam.

31. Fra Sneom til Varde, vbi Anna mea mihi occurrit, reuersa ex Nuptiis Miøborg.

August.

1. II. Paa ♀calent in Hôo in Westerherrit.

2. D.Georgius Petreus, socer meus, Præpositus et Pastor Tundrensis, obdormiuit in Domino die 2 Aug.1585.

3.-9. M.Iacobus.

4. III.Paa ♂calent vdi Sønderborck in Nørherrit.

6. IIII. Paa ♀calent vdi Torstrup in Østerherrit.

7. Niels Ionsson begraffuis.

8. V. Paa ♀calent vdi Giørding in Giørdingherrit.

9. Paa raadhusit bleff Karine Nissdaatter lagd dag faar paa (14 dag at packe sig aff byen, som er den 25 augusti.

10.-16. D.Iacobus.

11. Printzen foer fra Nyborg til Kolding paa ♂ oc til Ielling. (Efter oc har der stået - paa tiisdag, der er overstreget).

12. VI ♂Calent vdi Siest vdi Andstherrit.

13. Vdi Kolding schole.

24. M.Iuarus = mag.Iver(Iversen Hemmet); per Bartholemeum = gennem Bertel(Uldborg).

27.7.-2.8. Mag.Mads(Pors).

27. Hr.Bertel Madsen og Kirstine, hr.(mag.) Hans Svannings datter.

30. Kristen Lange draget til Zerbst.

31. vbi Anna etc. = hvor min Anne mødte mig, da hun vendte tilbage fra brylluppet i Møborg.

August.

2. Jørgen Pedersen, min svigerfader, provst og præst i Tønder, hensov i Herren d. 2.august 1585.

3.-9. Mag.Jacob(Jandrup).

10.-16. Hr.Jacob(Buch).

- 1595.
14. VII. 7 Calent vdi Smidstrup vdi { Holmindherrit
Eldherrit
Bryskherrit.
15. Vdi Velle schole.
Georgius Rosenkrantz vnà cum Filio Holgero diuertit in ædes
Pastoris D.Iohan Farsenij.
16. VIII. Iersloffherrit oc Slaugssherrit. (Overstregtet).
M.Iohannes Lagonius Episcopus Ripensis obiit anno superiori 1594.
- 17.-23. M.Laurentius.
17. M.Nicolaus Laurentij Trundhiem bleff ordineret til bisp vdi
Wiborg 17 aug.
Her Anders.
18. IX. (Calent vdi Kolderup i Tyrrildherrit.
19. X. ♂ Calent vdi Huixel i Noruongssherrit.
20. ♀ Calent vdi Egtwed i { Ierloherrit
Slaugssherrit.
Hans Lange conuenit me in Egtwed.
21. XI. 7 Calent vdi Beckbølling i Maltherrit.
22. XII. ♀ Calent vdi Fourle vdi { Kalfsslundher.
Frøssherrit.
- 24.-30. M.Matthias.
24. Clemend Søffrenssøn oc Marine Baggissdaatter bryllup i Ottensee.
Nielss Tygissøn oc (åben plads) i Prangssdaatters br.
25. D:Nicolaus Cragius lod hans kongebreff paa Decanatu (Notitsen
ikke fuldført).
28. Christen Skeel ♂
vij tdr.malt.
29. Iacobus Frater ante Quadriennium venit huc ex Sielandia 1591.
- 31.8.-6.9. M.Iacobus.
31. Syluester Beeske
Anne Morten Quistgaard(s) daatter } bryllup i Ringkøbing.
Kong.Ma^{ts} breff om i^c daler aff capitlet til studij huss.

-
15. Jørgen Rosenkrantz tog sammen med sønnen Holger ind i hr.Jens
Farsens præstebolig.
16. Mag.Hans Laugesen, biskop i Ribe, døde det foregående år 1594.
- 17.-23. Mag.Laurids(Gødesen).
17. M.Nicolaus etc. = mag.Niels Lauridsen(Arctander) etc.
20. Hans Lange mødte mig i Egtved.
- 24.-30. Mag.Mads(Pors).
25. D.Nicolaus Cragius = dr.Niels Krag etc.; Decanatu = dekanatet.
28. ♂ = døde.
29. Jacob, (min)broder, kom hertil fra Sjælland for fire år siden
1591.
- 31.8.-6.9. M.Jacob(Jandrup).

1595.

September.

3. Asciti in Senatum Reip.Ripensis { 1.Iens Laugissøn
2.Niels Grisebeck
3.Oluff Rod
4.Bertel Struck.
4. A^o 1580 magna pars vrbis Ripensis conflagrauit, nu 15 aar siden.
Bertel Vldborg drog aff.
- 7.-13. D.Iacobus.
7. Brunsswig.
12. Excurri Coldingam.
13. Comparebunt Nobiles Coldingæ, qui vnà cum Rege proficiscentur
Brunsswigam.
- 14.-20. M.Laurentius.
15. Vor naadigste printz oc vdualde konning met mange gode mend drog
vden landss.
17. Catechismus.
- 21.-27. M.Matthias.
21. Detleff Hanssøns oc Saræ Hanssdaatters bryllup.
22. Retterdag i Hadersleff bleff opsat.
23. Sponsalia M.Iacobi Holmij Superatt.Alb. cum Elsebe Petri Hege-
lundi Filia.
Printzen vdi Hamborg.
24. <IX.> Her Bertel Vldborg. (IX er utvivlsomt forsvundet i en blæk-
klat).
25. ¶ Calent vdi Gram faar iij prester i Gramherrit.
Hertug Hans Adolph kom til Lyomkloster.
Løneborg.
26. ☉ Calent i Rangstrupherrit hoss Her Mathss i Herrested.
27. ☽ til Tunder.
Landssting.
- 28.9.-4.10. M.Iacobus.
28. ☽ Her Christen i Billem.
29. ☾ Calent vdi Megeltunder, Daler oc Emmerleff hoss Her Lauritz.
☽ Her Hans i Bøuling.
30. ☽ Calent vdi Viistby i Løherrit hoss M.Anderss.

September.

3. Optaget i Ribe bys råd etc.
4. År 1580 brændte en stor del af byen Ribe etc.
- 7.-13. Hr.Jacob(Buch).
12. Jeg tog til Kolding.
13. Adelsmændene, som sammen med kongen skal drage til Braunschweig,
skal indfinde sig i Kolding.
- 14.-20. Mag.Laurids(Gødesen).
- 21.-27. Mag.Mads(Pors).
23. Trolovelse mellem mag.Jacob Holm, superintendent i Ålborg, og
Elsebeth, Pedér(Mortensen)Hegelunds datter.
- 28.9.-4.10. Mag.Jacob(Jandrup).
28. ☽ = døde.

1595.

Oktober.

1. ♀ Calent vdi Spandet, Huiddingherrit.
- 5.-11. D.Iacobus.
5. Nuptiæ in Darum { D.Iacobi Hegelu.
Annæ Petri.
ἑδημογόρου
7. Christen Skeels begraffuelse.
ἑδημογόρου
- 12.-18. M.Lauritz.
12. Niels Hanssøns oc Karine Anderssdatters bryllup.
Nuptiæ D.Christiani in Nørup.
14. Scripsi per D.Ioh.Farsenium in Cancellariam { Siwardo Grubbe
1. om tiende
2. Residentia mea.
17. Her Peder aff Arildt vaar i rette paa raadhuset met Morten
Skioldagger.
- 19.-25. M.Matthias.
19. Antuordet ieg { Regel xi dl.
oc Christen x dl. } til slactefæ.
22. Siwerd Beck vaar vdi Ribe met raadsens beffalning til M.Anders
Veile paa ♀4 ♀, at hand ved hans eed skulle offuer antuorde
Historias et documenta.
23. Laurentius Iuari Borck abiit Smidsstrup.
25. Landssting.
- 26.10.-1. 11. M.Iacobus.
27. Bøssenskøtter 42 komme til Ribe.
29. X Her Maths Clemendssøn.
30. Marine M.Nielsis peperit filiolum.
31. Christen Søffrenssøn antuordet ieg - xiiij dl. til hør oc homle.

Oktober.

- 5.-11. Hr.Jacob(Buch).
5. Hr.Jacob Hegelunds(og)Anne Pedersdatters bryllup i Darum.
Jeg holdt talen.
7. Jfr.5.10.
- 12.-18. Mag.Laurids(Gødesen).
12. Hr.Kristen(Bertelsens)bryllup i Nørup.
14. Jeg skrev gennem hr.Jens Farsen til kancelliet etc. 2. om min
bolig.
- 19.-25. Mag.Mads(Pors).
23. Laurids Iversen Borch tog til Smidstrup.
- 26.10.-1.11. Mag.Jacob(Jandrup).
30. Marine mag.Niels(Gluds)nedkom med en datter.

1595.

November.

- 2.-8. D.Iacobus.
3. D.D.Ioh.Bentzius obiit Wiburgi.
4. Dedimus nos in viam Alburgum versus cum desponsa Elsebe Petrea.
Fra Ribe - vj mil tiil Becke.
5. Fra Becke iijj mile til Gadbjerg, iij til Nørsnee.
6. Fra Nørsneæ iijj mile, saa iij - til Almind.
7. Fra Almind til Binderup.
8. Til Olborg.
Anno 1578 vaar Lambert Hanssøns oc Cecilie Baggissdaatters bryllup i Olborg.
- 9.-15. M.Laurentz.
9. Nuptiæ M.Iacobi Holmij S.Alburg, et Elsebe Petri Mart.F.
13. Fra Olborg v mile til Binderup.
14. Derfra v mile til Wiborg.
15. Derfra viij mile til Nørsnee.
- 16.-22. M.Mathss.
16. Derfra vij mile til Becke.
17. Derfra vj mile til Ribe.
22. Valdemarus Parsberg rediit ex profectione Regiæ peregrinationis in Germania.
- 23.-29. M.Iacobus.
23. Peter Hanssøns vnd Anne Willems dochter høctid til Tundern.
XI. XII. Her Lauritz Borck. (XI må gælde en ikke nærmere angivet ordination).
26. XIII. (Må gælde en ikke nærmere angivet ordination).
27. Iffuer Hegelund Fr.drog herfra, effter at hand haffde verit her en moned.
28. Incoepi Catechesin Chytræi publicè.
- 30.11.-6.12. Her Iacob.

November.

- 2.-8. Hr.Jacob(Buch).
3. Hr.dr.Johan Bentz døde i Viborg.
4. Vi begav os på vej til Ålborg sammen med den trolovede Elsebeth Pedersdatter(Hegelund).
- 9.-15. Mag.Laurids(Gødesen).
9. Superintendent i Ålborg, mag.Jacob Holms bryllup med Elsebeth, Peder Mortensen(Hegelunds)datter.
- 16.-22. Mag.Mads(Pors).
22. Valdemar Parsberg vendte tilbage fra den kgl. udenlandsrejse i Tyskland.
- 23.-29. Mag.Jacob(Jandrup).
27. Fr. = (min)broder.
28. Jeg begyndte offentligt på (David) Chytræus' katekismus.
- 30.11.-6.12. Hr.Jacob(Buch).

1595.

December.

1. Vaare wi vdi hospitalet om nogen ny forordning.
2. Brygde wi - vij tdr.malt, først aff det ny.
5. Printzen(s) folck fra Veile til Randerss.
6. Hans Naade selff(?) fra Kolding til Randerss.
- 7.-13. M.Lauritz.
8. Frue Ide bleff forløst, enixa filiam.
10. X (Er utvivlsomt fejl for XIV, en ikke nærmere angivet ordination).
12. Vaar ieg paa tinge met Claus Bartsker om { Iens Fiskers
 begraffu.
- 14.-20. M.Maths.
14. Døde Her Peder i Hee.
18. Waldmar Parsbergs daatters Sophi daab.
- 21.-27. M.Iacob.
21. Scripsi Hafniam D.D.Petro Winstrup om 20⁴ Exemplaria bededags
 prædiken et de anno Gratia.
23. Vddielt vadmel oc lerit i scholen.
25. Iuledag.
 Prædicket ieg.
26. Prædicket ieg.
- 28.12.-(3.1.1596). Her Iacob (Opr. har der stået M.Lauritz).
28. Scribam Iohanni Langio til Kiergaard.
29. Roagger sognemend vaare hoss mig.
30. Sub Quintam matutinam expiravit D.Iohannes Michaëlis Hospitals-
 prest.

December.

- 7.-13. Mag.Laurids(Gødesen).
8. enixa filiam = forløst med en datter, her: og fødte en datter.
- 14.-20. Mag.Mads(Pors).
- 21.-27. Mag.Jacob(Jandrup).
21. Jeg skrev til København til hr.dr.Peder Vinstrup etc. og om nådsens
 år.
- 28.12.-3.1. Hr.Jacob(Buch).
28. Jeg vil skrive til Hans Lange til Kærgård.
30. Henimod kl. 5 om morgenen udåndede hr.Hans Mikkelsen(Kolding),
 hospitalspræst.

1595.

Bag i almanakken står:

In visitatione mea Prima Harsælica. (Denne notits og det flg. regnskab er overstreget).

Bryndom - puellæ	j mk.
Bredning puellis Rep.	$\frac{1}{2}$ dl.
Noch	$\frac{1}{2}$ mk.
Holstebrow, Mettæ vxori	D.Wilhadi propter profectionem mariti.
qui xx dl.deb(?)	j rosenobel
Noch filiis	j dl.
Ancillæ	j mk.
pro Vino i min flask	j mk.

Tomme tønnder er onde

En letfodet moder gjør en tungfodet daatter.

Forstand til at begribe
hierte oc hu at feste
villie oc krafft at giøre.

Anno 1552, xiiij dage effter Martini, er Kirstine Anderss Søffrenssøns
fød.

Bag i almanakken:

På min første visitats	1 Hardsyssel:
Brøndum - til pigen	1 mk.
Brejning - til pigerne ...	$\frac{1}{2}$ dl.
Noch	$\frac{1}{2}$ mk.
Holstebro, til Mette, hr.Villads(Nielsens)hustru for mandens rejse, han, som	

..... 1 rosenobel

Noch til sønnerne	1 dl.
til tjenestepigen	1 mk.
for vin i min flaske	1 mk.

Martini = Mortens(dag).

1596.

(Titelblad og notitserne indtil d.18.1.mangler).

Januar.

18. 4. Prædicket ieg i S.Karine.

25. 5. Prædicket ieg

{	i Vor Frue
	oc
	i S.Karine

 offuer liig Hieronymi Perlesticker
aff Goslar.

Februar.

1.-7. ¶ M.Matthias.

1. Christus compescit mare.

τὰρὰ Βαρθολ. σφοκίον - Π

2. 6. Prædicket ieg i S.Karine.

τῶ ἀδελαφῶ - 15

4. XV. Ordinatus M.Iuarus Iuari.

Roagger mend vaare hoss mig.

Printzen drog fra Kolding til Hadersleff.

5. Waldemar besoe min bisp residentz.

På en løs seddel, der sikkert hører til her:

Paa torsdag den 5 febr. laant ieg Lauritz Maler ij daler.

På seddelens anden side står: Strax effter iuel

1. Eneuold Kruse	Iørgen Marsuin
2. Tage Krabbe	Iørgen Frisis
3. Corwitz Vlfeld	Lauritz Brockenhuss
4. Gerdt Rosenkrantz	Albret Friis
- Otte dage for fastelafnn.

8.-14. Mag.Nicolaus.

8. Vaar ieg vdj Vedsted met M.Iffuer oc forkyndet en sogneprest.

11. 7. Prædicket ieg i Vor Frue.

13. M.Ægidius anammet Riber schole effter M.Iffuer Iffuerssøn Hemmet.

15.-21. M.Iacobus.

15. De herre brylluper vdi Kolding.

16. 1595 gaffue wi oss paa veien til Kløbenhaffn.

Februar.

1.-7. Mag. Mads(Pors).

1. Kristus betvinger havet.

Fra Bertel Struck 11

2. Til min broder 15

4. XV. Mag.Iver Iversen(Hemmet) ordineret.

8.-14. Mag.Niels(Glud).

13. M.Ægidius = Mag.Gøde(Lauridsen).

15.-21. Mag.Jacob(Jandrup).

1596.

17. Vaar ieg vdi Kolding.

18. Her Peder Nielssøn Scholemester i Varde døde.

21. Dom vdi Hadersleff.

22.-28. D.Iacobus.

22. S.Peders dag.

Fastelaffns søndag, da skal passiens historie begyndis.

25. XVI. (Må gælde en ikke nærmere angivet ordination).

26. Literis D.Andreæ scriptis condixi Thomæ Vardensi Scholam Vardensem.
Denuo excurri Coldingam.

27. Paa Sproe A^o 1595.

29.2.-6.3.† M.Matthias.

Marts.

Nederst på siden 1.-19. står: Henrich Ramels frue døde paa Fobitzslet.

1. Printzen drog aff Kolding.

3. Temperdag.

4. Transactio imellem Bertel Struck oc A.S.

Faar 11j regerings raad tilsagde min tieniste vdi Superattendants-embed.

7.-13. M.Nicolaus.

10. Æquinoctium Vernum.

XVII. (Må gælde en ikke nærmere angivet ordination). (Se kommentaren).

12. Ieg omdanet oc bedre beskicket lectierne vdi Riber schole.

13. 1594 nocte, quæ præcessit diem XIII Martij corruit Turris Ripensis.

14.-20. M.Iacobus.

14. Lybsk ferd.

15. 1595 præstiti Regi iuramentum Antuorskouia.

Paa (vaar ieg paa Gram hoss Christopher Bockuald om tømmer.
Claus Strongessøn aff Nørholm døde.

22.-28. Hr. Jacob(Buch).

26. Efter at et brev var skrevet til hr.Anders(Svansø) overdrog jeg
Varde skole til Thomas Varder.

Påny drog jeg til Kolding.

29.2.-6.3. Mag.Mads(Pors).

Marts.

7.-13. Mag.Niels(Glud).

10. Forårsjævndøgn.

13. 1594 den nat, der gik forud for d.13.marts, styrtede Ribetårn
sammen.

14.-20. Mag.Jacob(Jandrup).

15. 1595 aflagde jeg ed til kongen på Antvorskov.

1596.

16. Brende vden for S.Mogens Port vdi Wiborg 17 gaarde.

21.-27. D.Iacobus.

21. Midfast. Franckfortiske messe.

Vaar ieg vdi Roagger kircke met Her Hans Bondssøn.

22.)	} Bededage	{	I. Gen.18 ^R	{	8. i Vor Frue kircke
23.)			II. Lucæ 10 ^R		9. i hospitalet
24.)			III. 1 Petri		10. i S.Karine kircke.Her Iørgen i Henne †
25.)			2 ^R		11. i Vor Frue kircke.

Her Hans Kneus †

28.3.-3.4.† M.Matthias.

28. Vaar ieg vdi Henne kircke til Her Iørgens begraffuelse.

12. Prædicket ieg i Henne.

29. Vdi Billem oc vdi Varde.

30. 1595 Dom.Lætare bleff ieg ordineret aff M.Iens Giødssøn.

31. XVIII. (Må gælde en ikke nærmere angivet ordination).

April.

2. Incoauj repetitionem Examinis Philippi auditoribus.

4.-10. M.Nicolaus.

7. 13. Prædicket ieg i Vor Frue.

9. Iørgen Rosenkrantz døde paa langfredag.

11.-17. M.Iacobus.

11. Pascha. Visitatio instituenda.

14. Prædicket ieg i Vor Frue.

12. Foer ieg til Tunder met Anne oc alle børn.

16. XIX. Her Michel Nielssøn ordineret til Heesogn.

18.-24. D.Iacobus.

15. Prædicket ieg i Roagger.

21. Forsende ieg Nicolaum Petri til Varde at være scholemester der.

21.-27. Hr.Jacob(Buch).

22. Gen. = 1. Mosebog. ^R = Peder Hegelund.

23. Lucæ = Lucas.

24. Petri = Peters(brev); † = døde.

28.3.-3.4. Mag.Mads(Pors).

30. Dom(inica) Lætare = midfaste, 4.søndag i fasten.

April.

2. Jeg begyndte på repetitionen af Philip(Melanchtons)Examen for tilhørerne.

4.-10. Mag.Niels (Glud).

11.-17. Mag.Jacob(Jandrup).

11. Påske. Visitats skal påbegyndes.

18.-24. Hr.Jacob(Buch).

21. Nicolaum Petri = Niels Pedersen.

1596.

25.4.-1.5. ¶ M. Matthias.

25. Drog ieg til Varde.

27. Claus Strongessøn til Nørholm skal begraffuis vdj Torstrup kircke.

16. Prædicket ieg vdi Torstrup kircke offuer Claus Strongessøns liig.

Maj.

2.-8. M. Nicolaus.

6. Sende ieg to kiør til weide til Oentofft, en blacket oc en blaa-sprincklet - vj dl.

9.-15. M. Iacobus.

9. Ioh. Filius meus abiit Hafniam.

Visitatio Secunda. Drog ieg vdi visitatz i Harsyssel.

Fra Ribe - vj mile til Bryndom.

10. ij mile til Varde - iij til Lunde.

11. Til Vesterherrit j mil. Calent i Lyddum.

12. Til Nørherrit iij mil. Calent i Odum.

13. Til Bøllingherrit iiij mile. Calent i Vorgod.

14. Til Hingherrit v mile. Calent i Ringkøbing.

16.-22. D. Iacobus.

16. 17. Prædicket ieg i Ringkøbing.

17. Til Vldborgherrit, iiij mile til Staby. Calent vdi Staby.

19. Vdi Skodborgherrit. Calent <i> Lomborg.

20. Vdi Lemvig.

Iørgen Rosekrantzis (sic) liig skal begraffuis.

21. Vdi Vandfoldherrit, ij mile. Calent i Dybbe.

22. Vdi Hierromherrit, iij mile. Calent i Hierm.

23.-29. ¶ M. Matthias.

23. Vdi Holstebro - iij mile.

24. Vdi Gindingherrit, iij mile. Calent <i> Sale.

25. Vdi Hammerumherrit, iiij mile. Calent <i> Gøstrup.

26. vi mile, Ølgod.

27. Vdi Østerherrit, ij mile. Calent i Hodde.

28. Vdi Skatzherrit, iiij mile. Calent i Iêrn.

29. Pintzeafften, vj mile til Ribe.

30.5.-5.6. M. Nicolaus.

30. Pintzedag.

25.4.-1.5. Mag. Mads(Pors).

Maj.

2.-8. Mag. Niels(Glud).

9.-15. Mag. Jacob(Jandrup).

9. Jens, (min)søn, drog til København.

Anden visitats.

16.-22. Hr. Jacob(Buch).

23.-29. Mag. Mads(Pors).

30.5.-5.6. Mag. Niels(Glud).

Juni.

1. 18. Prædicket ieg i Vor Frue.
D.Niels Krage vaar her paa capitlet steffnet aff Woldmar Parsberg.
2. Woldmar Parsberg foer til Kiøbenhaffn.
- 6.-12. M.Iacobus.
6. 19. Prædicket ieg i hospitalet.
Herredage vdi Københaffn.
 1. Her Christen Høstis daatter Lines bryllup vdi Lûnde.
 2. Niels Matzøn i Gramkro.
9. IX Iunii bleffue IX satt vdi raadet:
 1. Christen Friiss
 2. Iørgen Friiss
 3. Axel Brahe
 4. Prædbiørn Gyldenstern
 5. Henrich Lycke
 6. Oluff Rosenspare
 7. Eske Brock
 8. Christen Holck
 9. Henrich Ramel

Christina socrus suscepit profectionem Hamburgum.
12. Socer correptus Erysipelate paa Sønderhoff.
- 13.-19. D.Iacobus.
13. 20. Prædicket ieg i Fardrup.
 1. Iens Søffr. oc Karine, Her Grumis daatters, bryllup.
 2. Her Søffren Pederssøn i Brørup bryllup met Kirstine, Her Iørgens daatter vdi Grimstrup.
 3. Her Bertel Vldborgs bryllup met Anne
 4. Mette, Her Iffuers daatter i Hemmet.
16. 1584 Christ.IIIII bleff hyldet til Wiborg landssting, som nu er XII aar siden.
 21. Prædicket ieg i Vor Frue.
18. 1594 bleffue satte til kirckeuenger

{	Christen Lang
	M.Hans Laugissøn.
- 20.-26. M.Matthias.
23. Psalmodia Choralis restituta.

Juni.

- 6.-12. Mag.Jacob(Jandrup).
9. Kirsten(Klyne),(min) svigermoder, påbegyndte en rejse til Hamburg.
12. Svigerfader(Anders Sørensen Klyne) angrebet af rosen på Sønderho.
- 13.-19. Hr. Jacob(Buch).
- 20.-26. Mag.Mads(Pors).
23. Korsalmesang genindført.

1596.

24. M.Iacobus Holmius kom hid met Elsebe.

26. Waldemar drog til Krogssgaard oc siden til hans gaard.

Fem hører bleffue beuilget kaast vdi hospital 1595.

Bispenng bleff slagen.

27.6.-3.7. M.Nicolaus.

27. Socrus mea Christina redit Hamburgo.

29. 1594 døde Niels Kaass Cancellier.

30. Stor flod faar Ribe aff suduest, som gjorde store skade for byen oc tog megen eng bort, faar mig Bisp-eng, Kiileng.

XX. (Må gælde en ikke nærmere angivet ordination).

Juli.

1. Klauss Gromssøn drog aff til Nørherrit at scriffue quegtiende, førstegong.

Asciui tum mihi Petrum Matth.Vardensem.

2. Iohannes Petri H., Filius meus, primo receptus inter Convictores

D.D.Nicolaj Cragij.

4.-10. M.Iacobus.

4. 22. Prædicket ieg i hospitalet.

7. 23. Prædicket ieg i Vor Fr.

11.-17. D.Iacobus.

12. Ordinatio noua in Nosocomio. Iens Laugissøn tilsat til forstander.

13. Iens Anderssøn Borgemester døde.

14. Immigraui in Residentiam Superintendentis 1595.

24. Prædicket ieg i Vor F.

15. Elizabetha D.Iohannis Mauricij peperit filiulam.

18.-24. ¶ M.Matthias.

24. Mag.Jacob Holm etc.

27.6.-3.7. Mag.Niels(Glud).

27. Min svigermoder, Kirsten,(Klyne)vendte tilbage fra Hamborg.

Juli.

1. Jeg antog da hos mig Peder Madsen Varde.

2. Jens Pedersen H(eglund), min søn, første gang modtaget blandt hr.dr.Niels Krags husfæller.

4.-10. Mag.Jacob(Jandrup).

11.-17. Hr.Jacob(Buch).

12. Ny indsættelse i hospitalet.

14. Jeg flyttede ind i bispeboligen 1595.

15. Elisabeth hr. Johan Moritz' nedkom med en lille datter.

18.-24. Mag.Mads(Pors).

1596.

18. 25. Prædicket ieg i hospitalet.

D.Seuerini Nicolaj Iulij, prest i Nibe, bryllup vdi Wiborg met
Kirstine, M.Anders Mariagers daatter.

20. Begynte de at holde hundredage vdi scholen.

21. 26. Prædicket ieg i Vor Frue.

22. 1591 Dies emortualis B.Margaretæ meæ.

23. 1596 døde Elizabeth H.Iohan Mauricij vdi Tunder primo partu, A^o
Ætatis 39.

25.-31. M.Nicolaus.

25. 27. Prædicket ieg i Vor Frue.

Her Poul Kneussis bryllup met Magdalene Nielssdaatter.

27. Petrus D.Iohannis Piedsted prædicket.

28. 28. Prædicket ieg i Vor Frue.

29. Olaus Konge.

31. Anna mea mihi enixa est filiolum, cui nomen indidimus Laurentii.

August.

1.-7. M.Iacobus.

1. Woldemar P.drog aff til Kiøbenhaffn.

2. Barselkost:

Her Iacob i Darum			Frue Ide Lycke	
Mathss Iacobssøn			Kirstine Moder	
Niels Hanssøn				

4. 29. Prædicket ieg i Vor Frue.

8.-14. D.Iacobus.

8. Adelen skulle møde vdi Kiøbenhaffn.

10. M.Nicolaus Glud dedit se in iter Hafniense.

11. 30. Prædicket ieg i Vor Frue.

15.-21. ¶ M.Matthias.

18. Hr. Søren Nielsen Juul etc.

22. 1591 min salige Margrethes dødsdag.

23. 1596 døde Elisabeth hr.Johan Moritz' udi Tønder ved sin første
fødsel, 39 år gammel.

25.-31. Mag.Niels(Glud).

27. Peder, hr.Jens(Bredal) Pjedsteds, prædikede.

31. Min Anne fødte mig en lille søn, som vi gav navnet Laurids.

August.

1.-7. Mag.Jacob(Jandrup).

8.-14. Hr.Jacob(Buch).

10. Mag.Niels Glud begav sig på vej til København.

15.-21. Mag.Mads(Pors).

1596.

15. 31. Prædicket ieg j S.Karine kircke.

16. Anna mea valde infirma.

1594 obiit M.Iohannes Lagonius.

17. Dimisi Petrum Matthiæ Vardensem.

18. 32. Prædicket ieg i Vor Frue.

22.-28. M.Nicolaus.

22. 33. Prædicket ieg i S.Karine.

23. Lene Iessdaatter Amme kom til mig aff Kragelund.

25. 34. Prædicket ieg i Vor Frue.

26. 35. Prædicket ieg i Vor Frue.

29.8.-4.9. M.Jacobus.

29. Coronatio Christiani IIII. (Tegnet en krone).

36. Prædicket ieg i S.Karine.

Hans Nissøn oc Margrete, Hans Schriffuers daatters, bryllup vdi
Obenraa.

September.

1. 37. Prædicket ieg i Vor Frue.

Fick ieg tiendekorn hiem fra Ploustrupby.

4. 1580 magna pars vrbis Ripensis incendio consumta. Nu 16 aar siden.

5.-11. D.Jacobus.

5. 38. Prædicket ieg i S.Karine.

7. D.D.Sigfridus Saccus obiit Magdeburgi.

8. 39. Prædicket ieg i Vor Frue.

12.-18. ¶ M.Matthias.

12. 40. Prædicket ieg i Vor Frue.

Min Anne gick vdi kircke effter Lauritz.

15. Temperdag.

Printzen drog fra Kolding oc vdenlands Anno superiori 1595.

19.-25. M.Nicolaus.

16. Min Anne meget syg.

1594 døde mag.Hans Laugesen.

17. Jeg sendte Peder Madsen Varde af sted.

22.-28. Mag.Niels(Glud).

29.8.-4.9. Mag.Jacob(Jandrup).

29. Christian IV.s kroning.

September.

4. 1580 blev en stor del af Ribe by fortæret af ild etc.

5.-11. Hr.Jacob(Buch).

7. Hr.dr.Sigfried Sack døde i Magdeburg.

12.-18. Mag.Mads(Pors).

15. Anno superiori = foregående år.

19.-25. Mag.Niels(Glud).

1596.

20. Fra Ribe vj mile til Gamst.

21. Til Andstherrit. 1) Calent. j miil til Hiardrup.

22. j miil til Kolding.

24. ij mile til

Holmindssherrit	}	2) Calent i Hersleff.
Eldherrit		
Bryskherrit		

25. iij mile til Vedle.

26.9.-2.10. M.Iacobus.

26. 41. Prædicket ieg vdi Vedle.

Willem Hesselssores oc Anne M.Iffuers daatters bryllup i Skelskøer.

27. (Efftermiddag fra Vedle til Wuldum, ij mile.

28. ♂ Til Noruangssherrit. 3) Calent i Wuldum.

29. S.Michelsdag.

42. Prædicket ieg i Voldom.

Afften til Ielling, ij mile.

30. Til Tyrriidherrit. 4) Calent i Ielling.

Oktober.

1. Til Ierloffherrit. 5) Calent vdi Høyen.

In Ecclesia Høyen in conuentu Pastorum

grauiter admonitj	}	D.Christiernus in Vorbas
		D.Nicolaus in Grinsted.

2. Fra Høyen til Kolding, ij mile.

3.-9. D.Iacobus.

3. Kolding.

4. Koldingmarcket.

5. Fra Kolding til Prestkiær - v mile.

6. Til Maltherrit. 6) Calent i Prestkiær.

7. Reuersus sum Domum.

8. Conuenj Waldemarum profecturum om Christopher Anderssons kaldsbreff.

Samme dag kom M.Iacob Suaning met det breff.

26.9.-2.10. Mag.Jacob(Jandrup).

Oktober.

1. I Højen på præstemødet fik hr.Kristen(Stephansen Verst) i Vorbasse (og hr. Niels(Sørensen Buch) i Grindsted en alvorlig formaning.

3.-9. Hr.Jacob(Buch).

7. Jeg vendte hjem.

8. Jeg talte med Valdemar(Parsberg) som skulle rejse af sted, om etc.

1596.

10.-16. ¶ M. Matthias.

10. 43. Prædicket ieg i hospital.

13. 44. Prædicket ieg i Vor Frue.

17.-23. M. Nicolaus.

17. Hans Suanis bryllup met Marine Friissdaatter.

Niss Lauritzøn vdi Tunder oc Boldes bryllup.

19. Fra Ribe til Vodder. Calent i Huiddingherrit.

20. Til Ballum. Calent i Løherrit.

21. Til Emmerløw. Calent i Høwerssher.

22. Vaar ieg vdi Megeltunder.

23. Vaar ieg vdi Tunder.

24.-30. M. Iacobus.

24. D.D. Georgij Skomackers bryllup met Anne Pederssdaatter i Kiøbenhaffn.

25. Fra Tunder til Bewtofft.

26. Vdi Bewtofft. Calent i Rangstrupherrit.

27. Til Nustrop. Calent i Gramherrit.

28. Til Lindet. Calent i Frossherrit oc Kalfsslundt.

29. Hiem til Ribe.

30. Fra Ribe igen til Nustrop.

Kongen kom til Hadersleff.

31. 10.-6. 11. D. Iacobus.

31. Til Hadersleff, talde ieg met

{ Henrich Lycke
Absolon Gøye
Christen Friiss
Iens Mognssøn.

November.

1. Kongen drog aff til Aabenraa.

Ego reuersus sum Ripas.

2. Til Flensborg.

3. Quiescit Rex.

XXI. Ordinatus Christophorus Andreae til Bøwling.

10.-16. Mag. Mads (Pors).

17.-23. Mag. Niels (Glud).

24.-30. Mag. Jacob (Jandrup).

24. Hr. dr. Jørgen Skomagers etc.

31. 10.-6. 11. Hr. Jacob (Buch).

November.

1. Jeg vendte tilbage til Ribe.

3. Kongen hviler sig.

XXI. Kristoffer Andersen (Ulstrup) ordineret til Bøwling.

1596.

4. Til Gottorp.

6. Actio paa capitlet imellem Bertel Struck og M.Iacob, { Me
testibus { D.D.Iohanne
M.Matthia

7.-13. ¶ M.Matthias.

7. 45. Prædicket ieg i Vor Frue.

9. 1595 Alburgi interfui Nuptiis M.Iacobi Holmij.

14.-20. M.Nicolaus.

14. Mathss Nielssøns oc Karine Oluffssdaatters bryllup.

18. M.AS. oc M.Iacob Suaning droge til Kolding.

Droge ieg til Steensse til min tiener.

19. Aag oc talde ieg met Gerdt Rantzou.

20. Landssting.

M.Niels Glud oc M.Iacob Suaning vaare i rette vdi Kolding met
deris expectant breff.

{ Gerdt Rantzou
Woldmar Parsberg
Siwerd von der Wisk.

21.-27. M.Iacobus.

21. 46. Prædicket ieg i S.Karine kircke.

Barsel til D.Hanss Lauritzøns.

23. Woldemar drog til Gesing om den marckrebning at besee met Gerdt
Rantzou.

D.Christierni in Jernet εφάληα

24. 47. Prædicket ieg i Vor Frue.

25. Woldemar drog til Kolding til Kong.Mat.imod Anders Heebo oc
Lauge(åben plads) aff Pardbo.

1593 obiit D.Andreas Thomæ Tundriæ.

26. Kirstine, Her Christens encke aff Billem, lens Wre vaar here, et
dimissi.

28.11.-4.12. D.Iacobus.

28. 48. Prædicket ieg i hospital.

Bryllup vdi Darum.

29. Coss.profecti Coldingam pro impetranda Confirmatione Priuilegiorum.

30. Karine Anderssdaatter fødte en daatter, Anne.

6. Actio = sag; testibus etc. = med mig, hr.dr.Hans(Lauridsen Amerinus)
(og) mag. Mads(Pors) som vidner.

7.-13. Mag.Mads(Pors).

9. 1595 var jeg til stede i Ålborg ved mag.Jacob Holms bryllup.

14.-20. Mag.Niels(Glud).

21.-27. Mag.Jacob(Jandrup).

23. Hr.Kristen(Torstensen) i Jernved snublet.

25. 1593 døde hr.Anders Thomsen i Tønder.

26. et dimissi = og de blev sendt bort.

28.11.-4.12. Hr.Jacob(Buch).

29. Borgmestrene draget til Kolding for at opnå bekræftelse på
privilegierne.

1596.

December.

1. 49. Prædicket i Vor Frue.

4. Landssting.

5.-11. ¶ M. Matthias. De extremo Iudicio.

5. 50. Prædicket ieg i Vor Frue.

6. Brygde wi - vij tdr.malt.

7. Waldemar Parsberg oc Frue Ide droge aff til deris gaarde.

9. Barsel til Niels Hanssøn.

Samme dag afferdiget ieg Ib Christenssøn til Billem sogn met
scriffuelse

til { Her Christen Høst
Her Niels Philip
Kirstine Encke
Peder Holst

11. Første løffuerdag { Marine Klynes dem huer j skep.meel oc j mk.
Karine Guldsmeds

Sluud.

12.-18. M.Nicolaus. Catechesis.

12.-15. Frost.

15. Temperdag.

16. Regn.

17. Tø.

18.-19. Regn.

18. Landssting.

19.-24. M.Iacobus.

19. 51. Pr. i hospital.

20. Detleff von Bockwoldts begraffuelse vdi Hadersleff.

20.-21. Tørt.

22.-23. Regn.

22. Vdskifftis vadmel oc lerit i Riber schol.

23. Afferdiget breffue til { Her Christen Høst
Ib Christenssøn
Kirstin i Billem.

H.Hans Kudssøn(sic)Vedel bleff sogneprest vdi Kiøbenhaffn til
S.Nicolaus.

24. Frost.

25.-31. D.Iacobus.

25. 52. Pr.ieg i Vor Frue.

Sluud.

26.-31. Frost.

December.

5.-11. Mag.Mads(Pors). Om den yderste dom.

12.-18. Mag.Niels(Glud). Katekismus.

19.-24. Mag.Jacob(Jandrup).

25.-31. Hr.Jacob(Buch).

1596.

26. 53. Pr.ieg i Vor Frue.

27. 54. Pr.ieg i S.Karine.

28. D.Doctor Iohannes Olaj Slingerup døde vdi Kiøbenhaffn.

29. 55. Pr.ieg i Vor Frue.

31. XXII. Ib Christenssøn bleff ordineret til Billem sogn.

Bag i almanakken står:

Coss. et Senatores.

1. Ib Tuornum	Hosp. 0 (Hosp.overstreget).
2. Cheeld Iørgenssøn	Hosp. 0 (Hosp.overstreget).
3. Hans Iessøn	Hosp.
4. Hans Ienssøn	Hosp. 0 (Hosp.overstreget).
5. Ebbe Mognssøn	Hosp.
6. Anders Søffrensøn	Hosp.
7. Thomes Iørgenssøn	Hosp.
8. Niels Pouelssøn	0
9. Jens Laugissøn	Hosp.
10. Niels Grisbæk	0
11. Oluff Roed	0
12. Bertel Struck	

28. Hr.dr.Hans Olufsen etc.

Bag i almanakken:

Coss.etc. = Borgmestre og rådmænd.

1597.

Januar.

1.-3. Frost.

1. 1.P. i hospital.

Lauritz Tøgerssøn Borgemester 1594.

Iens Iepssøn Kremer effter 8 aars sengeleye døde.

Legati Cæsarei bleffue hørde aff Kong.Mats.vdi iudske raads
neruerelse paa Skanderborg.

2.-8. M.Matthias.

2. 2.P: i Vor Frue, afften.

ASS. ἐκοινώνει τῆ ἀγία Συναξεί

4. Woldemar kom hiem til slaattet igen effter en monedstid.

Regn.

5. Tø.

6. 3.P: i Vor Frue.

Anders Oluffssøn fremsende den credentz paa 238½ lod.

Storm, slud.

7.-9. Milt.

7. Kong Matz.breffue leste paa capitlet.

9.-15. M.Nicolaus. Børneoptuctelse.

9. 4. P: i S.Karine.

Bertel Struck gjorde hans raadmands gilde.

10. Frost.

11.-12. Regn.

13. Regntø.

14.-17. Frost.

16.-22. M.Iacobus.

16. 5. Pr: ieg i Vor Frue.

Paa ○afften døde min ene hest.

17. Paa ((formiddag <døde> den anden hest.

Inspectio in Schola cum Pastoribus.

Rex venit Coldingam.

18.-19. Regn.

Januar.

1. Legati Cæsarei = Kejserlige gesandter etc.

2.-8. Mag.Mads(Pors).

2. ASS(?) tog del i den hellige forsamling.

9.-15. Mag.Niels(Glud).

16.-22. Mag.Jacob(Jandrup).

17. Inspektion i skolen sammen med præsterne.

Kongen kom til Kolding.

1597.

18. Omslag til Kiil.

19. Mandrup Parsberg vdi Aller.

Siællandssfar landssting bleff holden imellom Oluff Bilde oc Iffuer Hegelund.

20. Tø.

21.-22. Milt.

21. Frost.

23.-29. D.Iacobus.

23. Kongen kom fra Kolding til Hadersleff.

XXIII. Ordinêret ieg Her Bertel Lauritzøn til Sundtz.

Her Peder Marcorssøn i Nustrup døde paa○vnder prædicken.

Thomes Hanssøn ∫ vdi Københaffn.

Regn.

24. Milt.

25. 6. Prædicket ieg vdi Nustrop offuer Her Peders liig.

Danmarcks raad forscreffuet til Kolding.

Slud.

26. Blandt.

27. Tørt.

28. Bededagis prædickener mig tilskicket fra Kiøbenhaffn - 150.

Komme fra Kolding til Ribe sex aff hoffsinderne:

1. Iacob Rosenkrantz	2. Otte Lindenow
3. Eske Bilde	4. Iørgen Kaass
5. Hans Niekercke Lifflander	6. Henning Karberg Alss

30.1.-5.2. ¶ M. Matthias. Catechismus.

31. Tilsagde ieg Johan Segeren aff Bremen iij lester rug, huer lest 59 daler.

Derpaa annammet - hundrit daler.

Februar.

1. Frøyken skat skal ydis inden fastelagn aff byen - 375 daler.

2. 7. Piieg i Vor Frue.

4.-7. Frost.

4. Incoaul prælectionem Epistolæ Pauli ad Romanos in auditorio Theologico Ripensi.

23.-29. Hr.Jacob(Buch).

23. ∫ = døde.

30.1.-5.2. Mag.Mads(Pors).

Februar.

4. Jeg begyndte en forelæsning over Pauli brev til romerne i det theologiske auditorium i Ribe.

1597.

6.-12. M.Nicolaus. Passien begyndis.

6. Fastelaffn.

Her Ib Christenssøns bryllup met Kirstine vdi Billem.

7. Met Maths aff Kiøbenhaff(n) scripsi

D.D.Nicolao Cragio misique historiam Suenonis Agonis. D.D.Andrea Cragio Filio Iohanni Iuaro Iohannis
--

9. Vdi hospitalit de Oeonomo et Pastore constituendo.

11. Iffuer, min broder, oc Erick Iacobssøn droge her fra mig.

13.-19. M.Iacobus.

16. 8. Prædicket ieg i Vor Frue k.

18. Coss.tumult paa capitlet.

20.-26. D.Iacobus.

21. Credentzens betaling er bedaget.

23.-28. Frost.

24.-28. Tussis.

24. XXIIII. Niels Tockssøn ordineret.

Ildebrand paa Koldinghuss, da affbrende

køkenet, kornet bryggersit, baggerss sølfkammer oldefruekammer.
--

27.2.-5.3. ¶ M.Matthias.

27. Førde Lauritz mig to heste hiem

den brunblesset den liuserøde.

28. Cancelliet drog aff til Kiøbenhaffn.

Marts.

1.-7. Frost.

1.-19. Tussis.

1. Calendis istis *καλληγεαφία* exigenda in Schola.

6.-12. Mag.Niels(Glud).

7. Med Mads af København har jeg skrevet til hr.dr.Niels Krag og jeg sendte (ham) Svend Aggesens historie, til hr.dr.Anders Krag, til(min)søn Jens, og til Iver Hansen el. Jensen.

9. Udi hospitalet om ansættelse af en husholder og præst.

13.-19. Mag.Jacob(Jandrup).

18. Coss. = borgmestrenes etc.

20.-26. Hr.Jacob(Buch).

24.-28. Hoste.

27.2.-5.3. Mag.Mads(Pors).

Marts.

1.-19. Hoste.

1. På denne 1. i måneden skal der bedømmes skønskrift i skolen.

1597.

2. Iffuer F.rettergong paa siælandsfars landssting.
Rex fertur rediisse in Sialandiam.
- 6.-12. M.Nicolaus.
7. Valdemar Parsberg drog aff til hans gaarde.
8. Sneer.
9. Taarninghuss affbrende altsammen.
Fraast oc blest.
- 10.-22. Frost.
11. Ridemend imellem Peder Iuel oc Christ.Rosenkr.
Vaar ieg vdi Aagissbøl hoss Hans Lindenow, Erick Lunge, Thomes Maltissøn.
12. Kong.Ma^t kom til Københaffn igen effter vij vggers reise.
- 13.-19. M.Iacobus.
13. 1594 nocte, quæ præcessit diem XIII Martij, corruit Turris Ripensis.
16. } I.Psalmo. 50.14.15. 9. R vdi Vor Frue kircke
17. } Bededage { II. Psal. 50.v.10 ad finem 10. R vdi S.Karine
18. } III. Psal. 37 v.3. 11. R vdi hospitalet.
19. Mariæ forkyndelsis dag holdis effter ordinantzen folio XXXV.
12. vdi S.Karine.
- 20.-26. ¶ (M.Matthias, overstreget) D.Iacobus.
21. Brygt siw tønner malt.
22. M.Detleff Simenssøn vaar hoss mig om Nustropkald.
23. Iuarus Iohannis Rip.døde vdi Københaffn.
Regn oc tøm.
- 27.-3.-2.4. ¶ M.Matthias (Opr. har der stået Nicolaus, der er overstreget).
27. Paaske.
13.vdi Vor Frue.
28. 14. vdi S.Karine.
29. Woldmar Parsberg drog aff til Kong.Mat.til Kiøbenhaffn.
30. 15. vdi Vor Frue.

2. Iffuer F. = Iver, (min) broder etc.

Kongen siges at være vendt tilbage til Sjælland.

- 6.-12. Mag.Niels(Glud).
- 13.-19. Mag.Jacob(Jandrup).
13. 1594 den nat, som gik forud for den 13. marts, styrtede Ribetårn sammen.
- 16.-18. R = P(eder)H(egelund).
17. ad finem = til enden.
- 20.-26. Hr.Jacob(Buch).
23. Iver Hansen el. Jensen Ribe etc.
- 27.3.-2.4. Mag.Mads(Pors).

1597.

April.

1. Calendis hisce ἡ καλληγορία exigenda à Scholasticis.
- 3.-9. M.Nicolaus.
4. Begynte muremesterne met kelder at kaste.
6. 16. vdi Vor Frue.
M.Niels flyttet ind vdi Sogneprestgaard.
9. 1596 Ὡ Iørgen Rosenkrantz.
- 10.-16. M.Iacobus.
10. 17. vdi Vor Frue. Epistel.
13. XXV. M.Detleuus Simonis ordinatus til Nustrop.
18.vdi Vor Frue.
14. D.Petrus Andreæ in Emmerløff Ὡ.
16. Woldemar Parsberg kom hiem.
- 17.-23. D.Iacobus.
20. XXVI. Christen Pouelssøn bleff ordinêret.
Frederich Busk lod Kong.Mat.^s steffning læse offuer capitlet faar Ringkøbings godz.
21. Paa raadhuset met Woldmar om hospitals regnskab, forbud paa rug, kirckens tømmer.
23. (Tegnet en tønde eller noget, der kan ligne en ruse).
- 24.-30. ¶ M.Matthias.
24. 19. vdi S.Karine.
27. 20. vdi Vor Frue.

Maj.

- 1.-7. M.Nicolaus.
1. ἡ καλληγορία exigenda, propositis præmiolis.
4. 22. i Vor Frue.

April.

1. Paa denne 1. i måneden skal der bedømmes skønskrift fra skoleeleverne
- 3.-9. Mag.Niels(Glud).
9. Ὡ= døde.
- 10.-16. Mag.Jacob(Jandrup).
13. XXV.Mag.Ditlev Simonsen ordineret til Nustrup.
14. Hr.Peder Andersen i Emmerlev døde.
- 17.-23. Hr.Jacob(Buch).
- 24.-30. Mag.Mads(Pors).

Maj.

- 1.-7. Mag.Niels(Glud).
1. Skønskriften skal bedømmes, og der er udsat præmier.

1597.

6. Inuentarium paa Riberhuss.
- 8.-14. M.Iacobus.
8. Prestesager aff Føerd bleff forhørd. (De to første ord i notitsen er overstreget).
9. Iohannes F.discessit Hafniam 1596.
11. 23.vdi Vor Frue.
Skøn regn.
- 15.-21. D.Iacobus.
15. Pintzedag. 24.
16. Kong Mat.gick til skibs fra Kiøbenhaffn met vij herremend.
17. 25. vdi S.Karine.
18. 26. vdi vor Frue.
- 22.-28. ¶ M.Matthias.
22. Visitatio Tertia.
Fra Ribe - vj mile til Brøndum.
24. Fra Varde til Lunde - iiij mile.
Rex nauigaut in Noruegiam. (På den modstående side står: Rex se mari commisit).
25. Fra Lunde til Nørborck, j mill.2.Calent(sic).
26. Til Skeern - iiij mile.
27. Til Borris i Bøllingherrit ij mile.1.Calent(sic).
28. Fra Borris til Oddum, paa hafften fra Oddum til Skernbro, iiij.
- 29.5.-4.6. M.Nicolaus.
29. Vdi Ringkøbing.
30. Vdj scholen, om afften til Holm, j mill.
31. Paa Holm i Hingherrit. 2.Calent(sic).

6. Liste over inventar etc.

- 8.-14. Mag.Jacob(Jandrup).
9. Jens,(min)søn, rejste til København 1596.
- 15.-21. Hr.Jacob(Buch).
- 22.-28. Mag.Mads(Pors).
22. Den tredie visitats.
24. Kongen sejlede til Norge. (På den modstående side: Kongen begav sig ud på havet).
- 29.5.-4.6. Mag.Niels(Glud).

1597.

Juni.

1. Fra Holm til Husby, iij mile. 3.Calent.
ἡ Καλλιγηθαια exigenda propositis præmiolis.
Byrge Trolle kom til Krogssdal.
Niels Kaass Cancellereus arffuinge skifft { 6 brødre
13 søstre
27 søsterlod.
2. Fra Husby til Bøwling, iijj mile.
3. Vdi Bøwling. 4.Calent.
4. Vdi Bøwling.
- 5.-11. M.Iacobus.
5. Til Ramme - ij mile.
Byrge Trolles oc I.Anne Muncks bryllup vdi Krogssdal.
Her Niels Claussøns bryllup vdi Henne.
6. Vdi Ramme(fortassis supersedendum). 5.Calent.
7. Tilig fra Ramme til Lemuig, en mil.
Thomes Iørgenssøn.
8. Vdi Lemuig schole, middag til Hierrom.
9. Til Handbiereg, iij mile. 6.Calent.
10. Til Holstebro, en mil.
11. Vdi scholen.
- 12.-18. D.Iacobus.
12. 27.vdi Holstebrow.
Fra Holstebro til Eysing, to mile.
13. Vdi Eysing. 7.Calent. Til Holstebro ij mile.
14. Til Vilbiereg, 4. 8.Calent.
Socer drog til Hamborg.
15. Fra Vilbiereg til Antzagger - vj mile.
16. Vdi Antzagger. III Calent.
17. Fra Antzagger til Kolding.
18. Kolding schole.
1594 bleffue kirckeuegere { Christen Lange
M.Hans Laug.
- 19.-25. M.Matthias.
19. XXVII. M.Iohannes Iacobi Arp ordinêret til hospitals prest vdi
Kolding.
M.Dettleffs bryllup i Nustrop.

Juni.

1. Skønskriften skal bedømmes, og der er udsat præmier.
- 5.-11. Mag.Jacob(Jandrup).
6. fortassis etc. = måske bør det undlades.
- 12.-18. Hr.Jacob(Buch).
14. Socer = svigerfader.(Anders Sørensen Klyne).
- 19.-25. Mag.Mads(Pors).
19. Mag.Hans Jacobsen Arp etc.

1597.

23. Vendidi Mercatori Gallo Hieronymo Scacha binos Equos meos faar 85 dl.

M.Iohannis Resenij Promotio in Doctorem Theologiæ.

24. Credentz skal betalís.

25. Kong.Mat.indred i Kiøbenhaffn

	{	Dronningen
		H.Iulius
		F.Elizabeth.

26.6.-2.7. M.Nicolaus.

26. 1595 de fem hører bleff kaast beuilget i sted faar 40 dl.

29. 28. vdi Vor Frue.

Klaus Grumssøn drog aff til Nørherrit at scriffue quegtiende.

1594⁵ Niels Kaass Cancellær.

30. 1596 stor flod faar Ribe.

Juli.

1. ἡ Καλλιγερὰ exigenda.

Bisp-eng bleff slagen - xi sletmend
x affriffuer.

2. Tuco Brahe abiit Hafnia.

3.-9. M.Iacobus.

4. D.Seuerinus A.in Iandrup døde.

Albret Friiss vaar vdi hospitalit.

Hørerne beuilget kaast til Michels dag

Her Christen - xv daler

Pouel Scriffuerdreng v dl.

Iens Laugissøn Forst. oc f. xxx dl.

M.Anders Weel til forstander.

6. 29.vdi Vor Frue.

8. Alberti Frisij actio in D.Martinum in Astrup.

9. 30.vdi Ierne. Prædictet ieg offuer Bolde, Her Pallis kones liig,
vdi Iern, quæ obiit primo partu.

23. Jeg har solgt den franske købmand Hieronymus Scacha mine to heste for 85 daler.

Mag.Hans(Poulsen)Resens promotion til dr.theol.

26.6.-2.7. Mag.Niels(Glud).

29. † = døde.

Juli.

1. Skønskriften skal bedømmes.

2. Tyge Brahe tog bort fra København.

3.-9. Mag.Jacob(Jandrup).

4. Hr.Søren A(ndersen) i Janderup døde.

8. Albret Friises sag mod hr.Morten(Grum) i Åstrup.

9. quæ obiit etc. = som døde under sin første fødsel.

- 1597.
- 10.-16. D.Iacobus.
13. 31. vdi Vor Frue.
- 17.-23. M.Matthias.
17. Niels Bangs bryllup vdi Bogensee.
32.vdi S.Karine.
20. 33.vdi Vor Frue.
21. Thomes vdi Surhaffue loffuet faar Albret Friiss, AS. oc mig at
forklare sig imod scholen inden monedstid.
22. Rex venit Hafniam.
- 24.-30. M.Nicolaus.
24. 34. vdi Iernwed.
27. 35.vdi Vor Frue.
29. Alberti F. actio imod herr Morten i Aastrup.
- 31.7.-6.8. M.Iacobus.
31. 36.vdi Vor Frue. (Tegnet et bøger).
Fra Ribe til Iern til Her Pallis.

August.

Øverst på siden 1.-16. står:

Rex mare ingressus.

1. ☾ Fra Iern til Nørby i Skatzherrit. Calent.
 2. ♂ Fra Nørby til Varde.
 3. ♀ Vdi Varde vdi Vesterherrit. Calent.
Samme afften til Iern.
 4. ♀ Morgen fra Iern til Iernet vdi Giøringherrit. Calent.
 5. ♀ Vdi Iernet fortingde ieg min tiende for 60 tdr.
- 7.-13. D.Iacobus.
10. 37. vdi Vor Frue.
11. Gick Kong Mat. til skibs.

-
- 10.-16. Hr.Jacob(Buch).
- 17.-23. Mag.Mads(Pors).
22. Kongen kom til København.
- 24.-30. Mag.Niels(Glud).
29. Albret F(riises) sag etc.
- 31.7.-6.8. Mag.Jacob(Jandrup).

August.

Øverst på siden 1.-16.: Kongen stukket til søs.
7.-13. Hr.Jacob(Buch).

1597.

13. Wiborg landssting.

14.-20. M.Matthias, in Iona.

16. 38.vdi Vor Frue.

1594 ¶ M.Ioh.Lagonius.

17. 39.vdi Vor Frue.

19. Thomes vdi Surhaffue skal betale scholen 16 dl.

21.-27. M.Nicolaus, psalm.

21. 40.vdi Iernet.

21. 41.vdi Vor Frue.

27. Landssting.

28.8.-3.9. M.Iacobus.

29. 1596 Christianus IIIII coronatus.

31. 42.vdi Vor Frue.

Christiernus D.Seuerini Ianderup comparebit.

September.

1. Anne M.Matths giorde barsel.

3. N.(åben plads) Niels Skrams frues begraaffuelse.

4.-10. D.Iacobus, in Sirac.

4. 1580 Magna pars vrbis Ripensis conflagrauit, iam anni XVII.

7. XXVIII. Her Bertel Pouelssøn Resen ordineret oc prædicket.

10. M.Iacob Mathssøn drog herfran til Fyen, per quem misi filio pecuniam.

Landssting.

11.-17. M.Matthias.

11. Enixa est Anna mea filiolum (mediata secunda pomeridiana), cui nomen indidimus Samuelis.

13. Legatj reuersi	{	Cancellarius		Iacob Rosenkrantz
		Sten Brahe		
		Mandrup		
		Ramel		

14.-20. Mag.Mads(Pors), i Jonas.

16. 1594 døde mag.Hans Laugesen.

21.-27. Mag.Niels(Glud), psalmerne.

28.8.-3.9. Mag.Jacob(Jandrup).

29. 1596 Christian IV kronet.

31. Kristen, hr.Søren(Andersen)Janderups, skal indfinde sig.

September.

4.-10. Hr.Jacob(Buch), i Sirach.

4. 1580 brændte en stor del af Ribe by, er nu 17 år siden.

10. per quem etc. = gennem hvem jeg sendte penge til(min)søn(Jens).

11.-17. Mag.Mads(Pors).

11. Min Anne blev forløst med en lille søn(kl.halv to om eftermiddagen), som vi gav navnet Samuel.

13. Gesandterne vendt tilbage etc.

1597.

14. 43.vdi Vor Frue.

M.Bartolemæus Langius Pastor Ottoniensis ad D.Virginis. (Notitsen ikke afsluttet).

Øverst på siden 15.-30. står: Tempestas validissima et inundatio.

16. M.Lauritz Ægidius døde den 16 Septembris hora tertia pomeridiana.

18.-24. M.Nicolaus.

18. 44. Liigprædicken offuer M.Lauritz.

Rex venit Hafniam navigatione { Guldland
Liffland

20. XXIX. Christiernus Seuerini ordineret til Iandrup.

21. Temperdag.

Skal ieg være vdi Kolding hoss Predbiorn Gyldenstiern.

M.Niels Gluud fick canickedom.

22. Fra Gamste til Kolding.Caspar.

23. Vdi Kolding hoss Predbiørn Gyldenstiern.

24. Fra Kolding til Høyen oc Vedle.

Bleff Her Iørgen i Høyen forlagt en moneds dag.

Landssting.

25.9.-1.10. M.Iacobus.

25. Vdi Vedle.

26. Vdi scholen oc vdi hospitalet.

ij mile om afften til Snee.

27. Vdi Nørwangssherrit vdi Snee calent.

ii mile til Wilstrup.

28. Vdi Tyrriildherrit vdi Skibbet calent.

29. Fra Skibbet ij miil til Weiel.

Fra Vedle - ij mile til Starup.

30. Vdi { Bryskherrit } vdi Starup calent.
{ Eldherrit }
{ Holmindsher. }

14. Mag. Bertel Lang, præst i Odense, til Vor Frue..

Øverst på siden 15.-30.: En meget kraftig storm og oversvømmelse.

16. Mag.Laurids Gødesen døde den 16.september kl. 3 om eftermiddagen.

18.-24. Mag.Niels(Glud).

18. Kongen kom med skib til København fra Gotland(og)Livland.

20. Kristen Sørensen etc.

25.9.-1.10. Mag.Jacob(Jandrup).

1597.

Oktober.

Øverst på siden 1.-16. står: Hørerne bleffue vduiliste fra kaast i Kloster.

1. Vdi Andstherrit vdi Nagbøl calent.
M.Erasmus Heidtman.
- 2.-8. D.Iacobus.
2. 45.vdi Skanderup.
Vdi Kolding.
3. Marckendsafften, til Kolding.
4. Vdi Kolding.
6. Til Maltherrit vdj Weien calent.
8. Landssting { skulde dømmis imellom Albret Friiss
oc Peter Rantzou.
- 9.-15. M.Matthias.
9. Herrebryllup vdi Ottensee:
Steen Bilde oc Hans Iohanssøns daatter.
12. 46.vdi Vor Frue.
M.Iohannes Hemmingius }
M.Theodorus Marcius } fuere Ripis.
- 16.-22. M.Nicolaus.
16. 47.vdi Hygom.
Fra Ribe (mediata Septima) iij mile til Hygom.
17. (Vdi Rødding. 1.Calent vdi {Kalfsslundherrit
Frossherrit.
18. ♂ Fra Rødding iij mile til Nustrop, noch 3 til Skrystrup.
19. ♀ Vdi Skrystrup. 2.Calent vdi Gramherrit.
20. † Fra Skrystrup - i mile til Aggerskow.
21. ♀ Vdi Aggerskow. 3.Calent vdi Rangstrupherrit.
22. † - iij mile til Tunder.
Landssting.
D.D.Caspar Paslichius døde.
- 23.-29. M.Iacobus.

Oktober.

- 2.-8. Hr.Jacob(Buch).
- 9.-15. Mag.Mads(Pors).
12. Mag.Hans Hemmingsen(og) mag. Theodor Marcius har været i Ribe.
- 16.-22. Mag.Niels(Glud).
16. mediata Septima = kl.halv syv.
22. Hr.dr.Kaspar Paslich etc.
- 23.-29. Mag.Jacob(Jandrup).

1597.

23. Vdi Tunder.

Vaar M.Anders i Vistby hoss mig i Tunder de vocatione Emmerløw.

24. ♂ j miil til Daler eller Dalagger.

25. ♂ Vdi Daler. 4. Calent vdi Tunderherrit.

26. ♀ ij mile til Medolden. 5. Calent vdi Løherrit.

27. ♀ j miil til Hørup. 6. Calent vdi Huiddingherrit.

28. ♀ Hiem til Ribe.

30.10.-5.11. D.Iacobus.

30.el.31. Christen Friiss Cancellor kom til Riberhuss.

November.

1. M.Iens Iffuerssøn Vandel kom hiem ex Studiis.

5. Landssting.

6.-12. M.Matthias.

9. 48. vdi Vor Frue.

13.-19. M.Nicolaus.

16. 49. vdi Vor Frue.

19. Landssting.

20.-26. M.Iacobus.

20. 50. vdi Vor Frue.

Clemend Oluffssøns aff Horsness festenssøll met Citzel Baggiss-
daatter.

22. Margreffue Iochim Friderich oc Frewlin Anne Katharine, (vdi
Nordorp).

23. Skal lenssmendene møde i Hadersleff.

51. vdi Vor Frue.

M.Anders Vedle drog aff til Hadersleff.

24. Scripsi | Cancellario
 | Secretario.

25. Doctor Hans.

25.el. 26. Lauge Christenssøn.

27.11.-3.12. D.Iacobus.

27. Nuptiæ Regiæ.

30. 52. vdi Vor Frue.

Siun paa Døstrup.

23. de vocatione etc. = angående Emmerlev kald.

30.10.-5.11. Hr.Jacob(Buch).

November.

1. ex Studiis = fra studierne.

6.-12. Mag.Mads(Pors).

13.-19. Mag.Niels(Glud).

20.-26. Mag.Jacob(Jandrup).

24. Jeg skrev til kansleren (Kristen Friis) (og) til sekretæren.

27.11.-3.12. Hr.Jacob(Buch).

27. Kongeligt bryllup.

1597.

December.

1. M.Christen Hanssøn Ripensis reuersus è Germania.
3. Landssting.
- 4.-10. M.Matthias.
4. 53. vdi S.Karine.
7. 54. vdi Vor Frue.
- 11.-17. M.Nicolaus.
12. Bleff tegn⊗vddielt til alle fattige scholebørn, som vaare lol.
- 12.-13. Tø.
13. Vadmel bleff vddielt.
14. 55. vdi Vor Frue.
Snee.
- 15.-22. Frost.
17. Landssting.
- 18.-24. M.Iacobus.
18. Daab oc barsel paa Gottorp.
Natten før ((døde Her Peder i Bramming.
21. 56. vdi Vor Frue.
Christen Lange vaar siug her vdi byen.
24. Tø oc regn.
- 25.-31. D.Iacobus.
57. i Vor Frue.
26. 58. vdi Vor Frue til afften.
27. 59. vdi S.Karine.
Iulegilde.

Bag i almanakken står:

Seneca:

Nihil magnum nisi idem est placidum.

December.

1. Mag.Kristen Hansen Riber vendt tilbage fra Tyskland.
- 4.-10. Mag.Mads(Pors).
- 11.-17. Mag.Niels(Glud).
- 18.-24. Mag.Jacob(Jandrup).
- 25.-31. Hr.Jacob(Buch).

Bag i almanakken:

Seneca:

Intet er stort, med mindre det er blidt.

1598.

Januar.

- 1.-7. ¶ M. Matthias ex Psal:62.
1. 1. vdi hospitalet.
1594 ¶ Lauritz Tøgerssøn.
5. Her Iens M. aff Giemsing førde mig det andet Kong. Mat. s breff.
6. 2. vdi hospitalet.
7. Albret Friiss til Løwherritzting imod P. Rantzow.
8.-14. M. Nicolaus ex Pædagogia.
8.-12. Frost.
10. Afferdiget ieg Klaus Gromssøn til { Bøwling
Wiborg.
14. Snapss landssting.
15.-21. ¶ M. Iacobus, de coniugio.
15. 3. vdi Vor Frue.
16. Hans Peterssøn Scriffuer vdi Oben Raa døde.
18. 4. vdi Vor Frue.
20. Kong. Mat. vil til Flensborg oc Gottorp.
22.-28. D. Iacobus.
22. Barsel paa Gottorp.
5. vdi S. Karine.
25. 6. vdi Vor Frue.
Caspar Marckdaner oc Her Iørgen i Høyn.
Ved dette pass døde Marchio Iohannes Georgius, Elector Brandenburg.
28. Landssting.
29. 1.-4. 2. ¶ M. Matthias.

Januar.

- 1.-7. Mag. Mads (Pors) ud fra psal. 62.
1. ¶ = døde.
8.-14. Mag. Niels (Glud) ud fra om børneopdragelse.
15.-21. Mag. Jacob (Jandrup), om ægteskab.
22.-28. Hr. Jacob (Buch).
25. Marchio etc. = markgreve Johann Georg, kurfyrste af Brandenburg.
29. 1.-4. 2. Mag. Mads (Pors).

1598.

29. 7. vdi S.Karine.

Dom oc retterting i Haderssleff.

31. Albret Friiss vaar vdi hospital

om en foget at indtage
at registere tømmer oc bygning
bispgaard oc hospitalsshuse at
selie
homlegaard at ligge
mandtal at giøre
de, som sidde vden feste
registere Her IMK.effterladte
godz
om Iandrup fundatz
en klar iordbog copiebog
att sette penning samled paa rente
Benned Portener
om ledrespande
Erick Peders i Tamdrop

Februar.

1. Perscriptum de M.Iacobi Matthiæ morbo.

2. 8. vdi Vor Frue.

5.-11. M.Nicolaus.

5. Hans Lange kom til Kiærgaard.

7. Brudskare droge aff til Olborg.

8. Denuo scripsi Predbierno Gyldenstierne om Bøuling.

Citzel Her Morten Hegelunds vdi Vilsleff gjorde barsel.

Albret Friiss loed giffue ASS. 14 dags varsel faar siun oc vidnis-
byrd imod Anders Søffrens.

9. Sponsalia M.Ioh.Stephani cum filia D.D.Petri Winstrup.

11. Landssting.

12.-18. M.Iacobus.

12. Hans Christenssøn bryllup vdi Aalborg met Mette Christenssdaatter.

Pouel Scriffuers bryllup vdi Aarhuss.

Excurri Haterslebiæ, { Emmerløw
conueni Cancellarium { Her Iørgen i Høyn
Iandrup canickeportz
Bispeng
Her Iens aff Gimsing
Hørerne
Iffuerss Heg.sag

Februar.

1. Brev om mag.Jacob Madsen(Vejles)sygdøm.

5.-11. Mag.Niels(Glud).

8. Jeg skrev påny til etc.

9. Mag.Hans Staphensens trolovelse med hr.dr. Peder Vinstrups datter.

12.-18. Mag.Jacob(Jandrup).

12. Jeg drog til Haderslev, jeg talte med kansleren (Kristen Friis)
om etc.

1598.

16. Caspar Marckdaner met Her Iørgen aff Høyen. Maatte capitlet dømme paa Her Iørgen.

19.-25. D.Iacobus. Catechismus.

19. Den sag til Løheritzting met Peder Rantzov.

Esge Iørgenssøn Iern fick kald til Bramming oc Hunderup.

22. Albret vil lade siun tage paa hospitals enemerckeskov vdi Lange-tued.

25. Skal forhandlis om Bøwling oc Flynder.

Landssting.

26.2.-4.3. ¶ M.Matthias.Passien.

26. Esgerus prædicket i Ribe.

27. Afferdiget ieg Claus Gromssøn til Otensee.

28. Raadens oc adelens forsamling vdi Kolding.

Commitia minora Senatorum Regnj vdi Kolding.

Marts.

2. Drog ieg til Kolding oc kom<a>fften til herberge til Thomes Maltissøn.

Met....til Her Iørgen i Høyen. (Hul i papiret).

3. Freddag talde ieg met Predbiørn Gyldenstjerne, Moritz Stygge, Albret Friiss, Iohan Rud.

4. Løffuerdag { morn met Woldemar Parsberg
 { efftermiddag faar canceller oc hoffmester.

5.-11. M.Nicolaus.

5. Faste.

Kong.Mat.drog aff paa søndag morn til Hadersleff.

M.Hans Søffrenssøn Vedle bryllup vdi Aarhuss met Marine, Nielss Pederssøn Borgemesters daatter.

Vaar ieg hoss hoffmesteren til mad met Caspar Marckdaner.

6. Reuersus Coldingo.

8. Temperdag.

Her Iacob vdi Skerbeck dødsuig.

19.-25. Hr.Jacob(Buch). Katekismus.

26.2.-4.3. Mag.Mads(Pors).

26. Eske(Jørgensen Jerne)etc.

28. Mindre møde af rigets råder etc.

Marts.

5.-11. Mag.Niels(Glud).

6. Vendt tilbage fra Kolding.

1598.

9. Kong. Ma^t drog fra Hadersleffhuss at Ditmersken.
 10. Seuerinus Christierni institutus Hypodidascalus.
 11. Tussicula.
Landssting. Da skal Her Iørgen i Høyen møde.
 - 12.-18. M. Iacobus.
 12. Catarrhus.
9. vdi Vor Frue.
Her Iacob vdi Skerebeck døde.
 13. 1594 Nocte, quæ præcessit diem 13 Martij, corrui Turris Ripensis.
 15. 10. vdi Skerebeck haffde ieg liigprædicken.
 16. Albret Friiss haffuer tiltale til Frederich Busk paa capitels vegne om Ringkøbings godz.
 17. Albret Friiss sende begge borgemester oc to raadmend til kircke- uerger om taarnbygning.
Grauers Karlssøn anammet - 60 daler til to heste.
 - 19.-25. D. Iacobus.
 22. XXX. D. Esge Iørgenssøn bleff ordinêret.
M. Matthias Bartholemæus citatus.
 25. 11. vdi S. Carine kircke.
Landssting.
 - 26.3.-1.4. ¶ M. Matthias.
Streng hord vær oc storm.
 26. Midfast.
 28. Førde Iffuer Gamst mig hiem to brunbleset heste fra Holstebro,
kostede

{	den ene nærhaand	34 dl.
	den anden større	36 dl.
	købmanden oc tæring	3 1/2 dl.
		73 1/2 dl.
 30. Marine Hans Ienssøns døde.

Regia maiestas venit Ripas ickun met fire vogne	{	Cancellar Sigward Grubbe Frederich Rosenkrantz Iørgen Kaass Iacob Beck P(eder)Basse.
--	---	---
 31. Ginge borgerne i rustning, quos Rex lustrauit.
-
10. Søren Kristensen indsat som hører.
 11. Småhoste.
 - 12.-18. Mag. Iacob (Jandrup).
 12. Snue.
 13. 1594 den nat, der gik forud for den 13. marts, styrtede Ribetårn sammen.
 - 19.-25. Hr. Iacob (Buch).
 22. Mag. Mads Bertelsen stævnet.
 - 26.3.-1.4. Mads (Pors).
 30. Kong. majst. kom til Ribe etc.
 31. quos Rex etc. = som kongen mønstrede.

1598.

April.

- 2.-8. M.Nicolaus.
- 1.-5. Stormvær.
2. 12. Liigprædicken offuer Marine Michels.
3. Agnes M.Iacobi Fabricij enixa Quintum filiolum. (Filiolum sikkert fejl for filiolum).
5. 13.
Kong.Mat.foruentedis til Kolding.
6. Da lagdis værít noget effter 14 dages storm.
7. Bør.
8. Landssting.
- 9.-15. M.Iacobus. Hebdomas antepascalis.
9. XXXI. Claus Pouelssøn ordinerit til Emmerløw.
12. 14.vdi Vor Frue.
13. Her Iens Michelssøn aff lille Nestwed vaar her vdi Ribe om den arff effter hans moder, Marine Hans Ienssøns.
15. Albret Friiss oc M.Rasmus komme hjem fra Wiborg landssting met dom imod Peder Rantzow, Tøge Pederssøn etc.
M:Christianus Macabæus fertur multandus repetundarum - 1470 dl.
aff Soerkloster.
- 16.-22. D.Iacobus.
16. Paaske.
15. vdi Vor Frue.
17. 16. vdi hospitalet.
Øxneskibe løbe aff til Holland - 60 skibe.
M.Erasmi Heidtmans register paa capitlet om huess der skal eskis
aff Peder Rantzow.

April.

- 2.-8. Mag.Niels(Glud).
3. Agnete, mag.Jacob Fabricius', forløst med sin femte lille søn(?).
- 9.-15. Mag.Jacob(Jandrup). Ugen før påske.
15. Mag.Christian Maccabæus siges at skulle straffes med tilbagebetalingen af etc.
- 16.-22. Hr.Jacob(Buch).
17. Mag.Erasmi = Mag.Rasmus etc.

1598.

19. 17.vdi Vor Frue.

M.Matthiæ Bartholemæi sag diiudicanda.

Vdi hospitalet vaar Albret Friiss capitlet, senatus	{ regneskab at offuerlais om 14 dage mod ny forstandere Cheld oc M.M. skouhug, bygning bispgaard at selge penning at opsigte
---	---

22. Landssting.

Scripti Hafniam reuocans filium.

23.-29. ¶ M.Matthias.

26. 18.Ezech.38.

27. Steffning offuer Her Iahan Klincker oc de føringer.

30.4.-6.5. M.Nicolaus.

19.vdi hospital.

Albret Friiss gick siug aff kircken.

Skal Thomes Maltissøns steffning forkyndis.

M.Hans Staphenssøns oc Anne D.Peder Winstrups daatters bryllup
vdi Kiøbenhaffn.

Maj.

1. Anders Søffrenssøn bleff stucken.

Socer meus periculose læsus aff Søffren Bramming i russ.

2. Iacob Siefeld kom til Ribe.

Socer meus laa offuer til mit.

3. Bleff hand vdi afftning hiembaaren.

4. Paa torsdag afften hora VI døde min liden søn Samuel - xxx vgger
gammel.

Strax dereffter hora VIII døde Anders Søffrenssøn, min kiere
hustrofader.

19. Mag.Mads Bertelsens sag skal afgøres. - senatus = rådet.

22. Jeg skrev til København og kaldte(min)søn(Jens)hjem.

23.-29. Mag.Mads(Pors).

30.4.-6.5. Mag.Niels(Glud).

Maj.

1. Min svigerfader blev farligt såret af Søren Bramming etc.

2. Min svigerfader etc.

4. hora VI = kl.6.; hora VIII = kl. 8.

1598.

6. Visitatio mea IIII vdi Harsyssel.
Ridemend imellem Suabested, Rodniss oc Gottorp.
- 7.-13. M.Iacobus.
7. Anders Søffrenssøn begraffuen.
Brede Rantzows bryllup met N., Absolon Gøies eniste daatter.
- 8(?) Vdi Skatzherrit vdi Guldagger. 1.Calent.
9. 20.vdi Guldagger.
Til Varde i hospitalit oc scholen; ij mile til Aael.
1596 Iohannes Fil.discessit Hafniam.
10. ij mile til Henne i Vesterherrit. 2.Calent.
21.vdi Henne.
11. Fra Henne til Lunde eller Borck.
12. Morn til Hemmet vdi Nørherrit. 3.Calent.
22.vdi Hemmet.
13. Til Skerne eller Lundeniss.
- 14.-20. D.Iacobus.
14. Vdi Harsyssel.
Her Christopher i Bøwling bryllup met Anne Søffren Cheld.
15. Vdi Bøllingherrit vdi Bølling 1.Calent. 23.
16. iij mile til Ringkiøbing.
17. Vdi Hingherrit. ¼ mil til Hee.2.Calent.24.
18. Til Vldborg - iij mile.
Anne til Sønderho.
19. Vdi Vldborgherrit i Vldborg 3.calent.25.
20. Paa Wosborg hoss Predbiørn Gyldenstiern om fordrag mellem Her
Christopher oc Her Michel.
Landssting.
- 21.-27. ¶ M.Matthias.
21. Ridemend imellem Gesing eng oc Astrup eng.
22. Skodborgherrit, vdi Rôm 4.calent.26.
23. Vandfuldherrit, i Vandborg 5.calent.27.
Skal vidnisbyrd vidne.
24. Til Lemviig v mile.
25. Himmelfart.
Vdj Nissom eller Aspe.

-
6. Min fjerde visitats etc.
 - 7.-13. Mag.Jacob(Jandrup).
 9. 1596 drog Jens,(min)søn, til København.
 - 14.-20. Hr.Jacob(Buch).
 - 21.-27. Mag.Mads(Pors).

1598.

26. Hierromherrit, vdi Bordbiereg 6.calent.28.

28.5.-3.6. M.Nicolaus.

28. 29.

29. Gindingherrit, vdi Estvad 7.calent.30.

Til Bordberg oc morn i Holstebro.

30. At reise ij mile til Nøuling.

31. Hammerumherrit, vdi Nøwling 8.calent. <31.>

XXXII. Ordineret ieg vdi Nøwlingkircke Iuarum D.Nicolai F.in
Søwer(Søwer fejl for Søwel).

Juni.

1. At reise.

Kom ieg til Skern.

2. Østerherrit - vdi Ølgod IIII calent. 32.vdi Ølgod.

3. At reise hjem.

Landssting.

At Nørholm, Holm Aa, Karlssgaarde.

4.-10. M.Iacobus.

4. Pintzedag.

33.vdi Grimstrup.

Om efftermiddag fra Grimstrup til Ribe.

10. Socrus profecta Hamburgum.

11.-17. D.Iacobus.

11.-17. Tørt.

11. Coronatio Reginæ.

34.vdi Vor Frue til afften.

13. XI grande sore Søffren Bramming fra hans fred.

14. M.Iens Giødssøn vaar vdi Ribe.

Nuptiæ vdi Staby Her Peder G.i Vorgod met Marine Her Nielsis i Staby.

28.5.-3.6. Mag.Niels(Glud).

31. Iuarum etc.=Iver, søn af Niels(Villadsen) i Sevel.

Juni.

4.-10. Mag.Jacob(Jandrup).

10. Svigermoder(Kirsten Klyne) draget til Hamburg.

11.-17. Hr.Jacob(Buch).

11. Dronningens kroning.

14. Nuptiæ = bryllup.

1598.

16. Vaar ieg vdi Brønss at forlige M.Anders Wistby oc Birgitte Bondis om naadens aar.

Her Lauritz i Megeltunder oc Her Peder i Dâler bryllup. (Ordet bryllup er overstreget).

Herredagene ginge an.

17. Landssting.

18.-24. M.Matthias.

19. (middag afferdiget ieg 1° Pouel Fogetsuend til

{ D.Niels Krag
D.Anders Krag
Filiium Ioh.
iiiī dl.

20. Elizabeth Moder oc Anne Charstens aff Tunder.

24. Ioh. Baptista.

25.6.-1.7. M.Nicolaus.

26. Reuersa est socrus Hamburgo.

Afferdiget ieg Claus at scriffue quegtiend.

29. 1594 † Niels Kaass Cancellar.

30. Chresten Bremme tog sig dom til effter sex vgger.

Juli.

1. Landssting.

2.-8. M.Iacobus.

2. Vaare wi vdi Iernet oc Darum.

35.vdi Iernet.

5. 36.vdi Vor Frue.

Bertel Struck oc M.Maths paa capitlet.

Loed ieg Bispeng sla.

2° Scripsi Hafniam per { M.Iacobum Suane
D.Secretario { M.Ægidium.

6.-12. Tørt.

9.-15. D.Iacobus.

9.37.

Siuerd Grubbe Iomfru Hildeborg.

10. Paa Lauritz Wilsleffs børns bøger oc godz

{ Thomes Iørgenssøn
Baltzar
Niels Hanssøn.

18.-24. Mag.Mads(Pors).

19. Filiium Ioh. = (min) søn Jens.

24. Johannes Døber.

25.6.-1.7. Mag.Niels(Glud).

26. Svigermoder (Kirsten Klyne) er vendt tilbage fra Hamburg.

29. † = døde.

Juli.

2.-8. Mag.Jacob(Jandrup).

5. Jeg skrev for anden gang til København til hr. sekretæren gennem mag.Jacob Svanning(og mag.Gøde(Lauridsen)).

9.-15. Hr.Jacob(Jandrup).

1598.

11. Anglicani Legati dimissi.

12. Her Iffuer i Hemmet.

Rex fertur se commississe nauigationi til Vardbjerg, Bahuss paa en torsdag. (De tre sidste ord er tilføjet senere).

13.-14. Tonitru.

14. 3° Hafniam: D.D.Nicolao Cragio et M.Iacobo Suan.ved Anders Hanssøn.

15. Pluit.

Landssting.

Albertus Friiss rediit Hafnia.

På nogle sider mellem d.15. og 16. står:

M.Christen Ienssøn Stipendiarius Capituli Roskildensis er bleffuen Pastor ad D.Virginis.

Men M.Desiderius est vacatione donatus et habitauit in Curia Pastoralis ad Pascha oc haffue paa det første canickedom vdi Roskild, Quod ubi adeptus fuit eò commigrabit. Interea accepebit quot annis é fisco Regio 300 dl.etc.

16.-22. ¶ M.Matthias.

18. Bleff Bispeng reffuen.

19. Oc paa anden dag hiembierget.

38.

20.-21. Tørt.

20. Commissarij 4 huc convolarunt.

21. In curia.

11. De engelske gesandter sendt bort.

12. Kongen siges at have begivet sig til søs etc.

13.-14. Torden.

14. For tredie gang til København: Til hr.dr.Niels Krag og mag. Jacob Svanning etc.

15. Det regner.

Albret Friis vendte tilbage fra København.

På nogle sider mellem d.15. og 16.:

Mag.Kristen Jensen(Guldager), stipendiat ved Roskilde kapitel, er blevet præst ved Vor Frue.

Men mag.Desiderius(Foss) er tilstået afskedigelse og boede i præstegården til påske og have på det første kannikedømme i Roskilde, og når han har opnået det der, skal han flytte derhen. Imidlertid skal han hvert år af den kongelige kasse modtage 300 dl.etc.

16.-22. Mag.Mads(Pors).

20. Fire kommissærer ilede hertil.

21. På rådhuset.

1598.

22. 1591 Dies emortualis Margaretæ mæe dulcissimæ et desideratissimæ.
Loed Albret Friiss oss steffne.

Pluit.

23.-29. M.Nicolaus.

23. Socrus mea dedit se in iter Hafniense, primò.(primo er tilføjet senere).

Til Meelfar.

24. Til Ottensee oc Nyborg.

25. Til Nyborg oc offuer Belt.

24 bodssmend komme til Ribe vdi borgeleye.

26. 39.

Herman Apotheker ^U vdi Kolding.

27. Til Kiøbenhaffn.

Pluit.

Iohannes Filius reuersus Hafnia.

29. Olaus.

Landssting.

30.7.-5.8. M.Iacobus.

30. XXXIII. Her Claus Søffrenssøn Nykircke ordineret til Tyrgolund.40.

Rex reuersus ex navigatione Norvegica { Bahuss, ubi reliquit fra
Aggersshus eller
Opslosund.

August.

1. Fick ieg Predbiørn Gyldenstierns breff om M.Maths aff Ringkøbings sag at vere naadigst efftergiffuen.

2. Fra Ribe til Becke vj mile, til Randbøl oc Nørup.

3. Fra Nørup til Ielling.

4.-5. Regn.

4. Fra Ielling, Huolgaard, Voldum iij store mile til Skanderborg
hoss Woldmar Parsberg.

6.-12. D.Iacobus.

22. 1591 min meget kære og dybt savnede Margretes dødsdag.

Det regner.

23.-29. M.Niels(Glud).

23. Min svigermoder (Kirsten Klyne) begav sig på vej til København.

26. ^U = døde.

27. Det regner.

Jens, (min) søn, vendt tilbage fra København.

29. Olai(dag).

30.7.-5.8. Mag.Jacob(Jandrup).

30. Kongen vendt tilbage fra sejladsen til Norge: Bohus, hvor han sejlede bort fra etc.

August.

6.-12. Hr.Jacob(Buch).

1598.

6. Fra Skanderborg iij mile til Voldum, ij til Vedle.
 7. Fra Vedle til Høyen, Egtwed, Gamst, Ribe.
 9. 41.
 10. Dom.
Commiss til iij herremend.
 11. Christen Bremme dømte paa de iij forloffningsmend.
 12. Landssting.
 - 13.-19. ¶ M. Matthias.
 13. Her Iens Iacobssøns oc Anne Dwes bryllup.
Scripsi Waldemaro Parsbergio de causa homicidiali.
Socrus se dedit in viam una cum Hans Hegelund in Sialandiam,
Secundo.
 14. Meelfar.
 15. Nyborg.
Albret Friiss tog hans skudssmaal paa Riber raadhus.
Classis { Polonica 80 navium Falsus est.
 { Suecica 17
 16. 1594 ¶ M. Iohannes Lagonius.
42. Psal. 33.
Offuer Belt til Slaugelse.
 17. Til Roskild.
 18. Til Kjøbenhaffn.
 - 20.-26. M. Nicolaus.
 21. Fra Ribe til Gamste eller Kolding.
 22. Vdi Kolding schole oc hospital.
 23. Til Winding.
 24. Vdi Holmindsherrit }
 Bruskherrit } vdi Winding l. calent.
 Endleherrit }
 - Kom Kirstine Socrus til Kolding.
-
- 13.-19. Mag. Mads (Pors).
 13. Jeg skrev til Valdemar Parsberg om drabssagen.
Svigermoder (Kirsten Klyne) begav sig på vej sammen med Hans Hege-
lund til Sjælland, for anden gang.
 15. En polsk flåde på 80 skibe, en svensk på 17. Det er forkert.
 16. 1594 døde mag. Hans Laugesen.
 - 20.-26. Mag. Niels (Glud).
 24. Socrus = svigermoder (Kirsten Klyne).

1598.

25. Vdi Vedel schole oc hospital.

26. Landssting.

27.8.-2.9. M.Iacobus.

27. Clement Oluffssøn oc Citzel, P.Baggissøns daatters, bryllup. Pouel
Pop vdi Flensborg.

43.vdi Horsnes; viede ieg dem tilsammen.

29. Til Skanderborg hoss Woldemar Parsberg.

31. Vdi Nørvangsherret i Grese 2.calent.

September.

1. Vdi Tyrriidherret vdi Bresten 3.calent.

Borgemester oc raad dømte de XII granders eed macteløss.

2. Den Arme Kirstine Foster Moder bleff ynckelig brend paa Brysk-
herritzting.

3.-9. D.Iacobus.

3. D.Ioh.Mauricij nuptiæ cum Anna Iasparis Petri.

4. 1580 Magna pars vrbis Ripensis incendio conflagrauit, iam anni
18.

Vdi Slaugssherret vdi Vorbasse 4.calent.

9. Landssting.

10.-16. M.Matthias.

11. Skifft oc ieffning effter salig Anders Søffrenssøn.

12. Scripsi Tundriam til Her Iohan Moritz om det Førerkald til Her
Iohan Iørgenssøn.

Mellem d.16.-30. er der indhæftet en seddel, hvorpå der står:
Macabæus obiit.

16. D.D.Nicolaus Cragius drog herfran til Orresund.

17.-23. M.Nicolaus.

19. Afferdigt bud til Skanderborg.

20. Temperdag.

22. Moritzmiss.

23. Landssting.

24.-30. M.Iacobus.

27.8.-2.9. Mag.Jacob(Jandrup).

September.

3.-8. Hr.Jacob(Buch).

3. Hr.Johan Moritz' bryllup med Anne Jesper Petersens.

4. 1580, en stor del af Ribe by gik op i luer, nu 18 år siden.

10.-16. Mag.Mads(Pors).

12. Jeg skrev til Tønder etc.

Mellem d.16.-30. på en indhæftet seddel: (Mag.)(Christian)Maccabæus
døde.

16. Hr.dr.Niels Krag etc.

17.-23. Mag.Niels(Glud).

24.-30. Mag.Jacob(Jandrup).

1598.

24. 44.vdi S.Karine.

Her Claus Os(te)rsøn (Hvad der står inden for parentesen er u-tydeligt).

25. Tillige fra Ribe, vdi { Frøssherrit } vdi Hiortlund calent.45.
 { Kalffslundherrit }

26. Vdi Maltherrit vdi Maltbeck-calent.46.

27. Vdi Andstherrit vdi Gamst calent.47.

28. Hiem til Ribe.

29. Her Aage.

Oktober.

1.-7. D.Iacobus.

1. Her Gregers.

Fra Ribe til Gram iij mile. Til Branderup iij mile.

2. Tillige til Rangstrupherrit vdi Branderup calent.48.

3. Fra Branderup til Arildt - j mil.

4. Vdi Huiddingherrit vdi Arildt calent.49.

5. Fra Arild til Døstrup.

6. Vdi Løherrit vdi Døstrup calent.50.

7. Landssting.

8.-14. M.Matthias.

8. Mogns Graue oc Gunder Lambertssdaatters bryllup.

11. Kald skeede vdi Ierløff.51.

12. Hoss Albret.

14. Caspar Marckdaner scripsit mihi.

15.-21. M.Nicolaus.

16. Caspar drog aff.

17. Iohannes Petri Filius meus dedit se in viam profecturus in Germaniam.

Oktober.

1.-7. Hr.Jacob(Buch).

8.-14. Mag.Mads(Pors).

14. Kasper Markdanner skrev til mig.

15.-21. Mag.Niels(Glud).

17. Jens Pedersen, min søn, begav sig på vej, han skulle drage til Tyskland.

- 1598.
18. Fra Ribe til Døstrup.
 19. Til Tunder.
 20. Fra Tunder til Lyom, Brarup, paa dige, Detzbøl, vdi Risemoor, til Føerd.
 21. Landssting.
 - 22.-28. M.Iacobus.
 22. Paa Amrom hørde ieg Her Togge Frodde.52.
M.Ottis bryllup paa Førd.
 23. Vdi S.Lauritzkircke paa Føerd hørde ieg Her Knud Lauritzøn Rødt.53.
 25. Vdi Emmerløw.
 26. Vdi Randerup, vbi Petrus Pauli Getzorensis mihi occurrit met sit kaldssbreff.
 27. Fra Randerup til Skerbeck, Roagger, Ribe.
 - 29.10.-4.11. D.Iacobus.
 29. 54.vdi S.Karine kircke.
 30. Vdi Giørdingherrit vdi Vilsleff calent.

November.

På en seddel, der er indhæftet mellem l.-16. står: Circa 13.nouember Megeltunder kircke regnskab imellem Bendicts oc M.Rasmus.

4. Landssting.
- 5.-11. M.Matthias.
7. Paulus D.Martini in Astrup oc Anderss Bilde Steenssøn drog in Germaniam.
(Tegnet en klokke).
8. XXXIIII. Petrus Pauli Getzør ordineret.
Hans Anderssøn } komme til mig til kaast, huss oc lære.
oc Friderich }
- 12.-18. M.Nicolaus.
13. Bekom ieg aff moder en staalkackeloen, som vog√liispund, faar - vj dl.

-
- 22.-28. Mag.Jacob(Jandrup).
 26. vdi Petrus etc. = hvor Peder Poulsen Getzør fremstilløde sig for mig etc.
 - 29.10.-4.11. Hr.Jacob(Buch).

November.

- 5.-11. Mag.Mads(Pors).
7. Poul, hr.Morten(Grums) i Åstrup, etc.
8. Peder Poulsen Getzør etc.
- 12.-18. Mag.Niels(Glud).

1598.

14. Kort Hanssøn.

15. 55. Ps.33.

17. Albret Friiss oc Iørgen Friiss droge aff til Megeltunder oc Dalerkircke at høre der kircke regnskab imellem M.Rasmus oc Bendicts Rantzow.

18. Landssting.

19.-25. M.Iacobus.

20. Regn oc snee.

22. 56.Psal.33.

26.11.-2.12. D.Iacobus.

26. M.Willatz Brunss oc Margretes bryllup vdi Wiborg. (Brunss sikkert fejl for Brønss).

D.Niels Krage drog til Engelland.

27. 1597 Kong.Mats bryllup paa Haderssleffhuss met Anna Katharina.

29. 57.Ps.33.

Socrus Christina me compèllaut περι τῆς Συνατάρος ἡ 27

December.

2. Landssting.

3.-9. M.Matthias.

6. 58. Ps.33.

7. Vaar ieg hoss Gerdt Rantzow vdi Aabeling, did haffde steffnd vdi rette Her Søffren Rasmussøn Capellan vdi Skerbeck oc M.Anders Iacobssøn Wistby met Birgitte Bon.

Samme 7 dec. bekom ieg bededagis prædicken 150. (Muligvis står der prædicker).

8.-13. Frost.

10.-16. M.Nicolaus.

11. Knog.

12. Distributio Eleemosynaria in Schola.

13. 59.Psal.33.

15. Iuledag hoss papister.

16. Landssting.

17.-31. Frost.

17.-23. M.Iacobus.

19.-25. M.Jacob(Jandrup).

26.11.-2.12. Hr.Jacob(Buch).

29. Kirsten(Klyne), (min)svigermoder, talte med mig om datteren Anne (Hegelund).

December.

3.-9. Mag.Mads(Pors).

10.-16. Mag.Niels(Glud).

12. Fordeling af almisse på skolen.

17.-23. Mag.Jacob(Jandrup).

1598.

18. Iffuer Hegelund Fr.kom siug fra Hadersleff.

20. Temperdag.

22. Januarius Papistis incipit.

24.-30. D.Iacobus.

25. 60.vdi Vor Frue.

26. 61. Afftenprædicken.

27. Try Kongers dag papistis.

Excurri Skerbeck, vbi audivi concionantem D.Seuerinum. Diverti
Daler.

62. Vdi Skerbeck.

28. Kom Lizebeth Moder oc Anne Charstens til mig et Annam Filiam.

29. Her Niels Nielssøn vdi Bordbjerg døde.

18. Fr. = (min)broder.

22. Januar begynder hos papisterne.

24.-30. Hr. Jacob(Buch).

27. Papistis = hos papisterne; Excurri etc. = Jeg tog til Skærbæk,
hvor jeg hørte prædikanten hr.Søren(Rasmussen). Jeg tog til
Daler.

28. et Annam Filiam = og Anne,(min)datter.

1599.

Januar.

Øverst på siden 1.-16. står: Hisce diebus obiit Henrich Rantzow.

1.-6. M.Matthias. (Må utvivlsomt gælde fra d.31.12.1598).

1.-2. Frost.

2. Sponsalia D.Palæmonis Iernensis met Anne, M.Iens daatter vdi Gamst, ad quæ profecta est summo mane mea vxor et Iens Klyne. (Iens utvivlsomt fejl for Ions).

3.-6. Raucedo.

3. Tø.

4.-5. Frost.

7.-13. M.Nicolaus. Pædagogia.

8.-10. Rauc.

10.-12. Tø.

11.-12. Tussis.

12. M.Christen Lomborg drog herfran.

13. Frost.

14.-20. M.Iacobus. Coniugium.

14.-17. Tø.

15.-17. Lippitudo.

16. Her Iens Lønborg drog her fran met hans affskeed om { Bordbiereg
Ryd sogn.

20. Snapsslandssting.

21.-27. M.Petrus et M.Iuarus. De Pauli Conversione. (Opr. har der stået D.Iacobus).
Laaneprædickevege.

Januar.

Øverst på siden 1.-16. står: I disse dage døde Henrik Rantzau.

1.-6. Mag.Mads(Pors).

2. Hr.Palle(Jørgensen)Jernes trolovelse med Anne, mag.Jon(Jensen Koldings) datter i Gamst, hvortil min hustru og Jens Klyne er draget tidligt om morgenen.

3.-6. Hæshed.

7.-13. Mag.Niels(Glud). Børneopdragelse.

8.-10. Hæshed.

11.-12. Hoste.

14.-20. Mag.Jacob(Jandrup). Ægteskab.

15.-17. Øjenbetændelse.

21.-27. Mag.Peder(Hegelund)og Iver(Hemmet). Om Pauli omvendelse.

1599.

21. M.Lauge prædicket vdi Bordbiørg oc Ryde.
1.vdi Vor Frue.M.P.H.
23. M.Iuarus.
24. 2.M.Petrus.
Redditæ mihi literæ Witeberga à Filio Iohanne.
25. Bernt B.
26. M.Iens W.
Niels Pouelssøn oc Niels Grissbeck.
27. M.Ægid.
(Tegnet en tønde).
- 28.1.-3.2. D.Iacobus. (D. er rettet fra M.)
28. Verck i min høyre arm.
M.Lauge prædicket end en gong vdi Bordbiørg.
Ascivi Thomam Tuconis pueris meis παιδοτερίβηγ
- 29.-31. Verck.
31. Eclipsis. 3.

Februar.

2. 4.Sortebrødre.
3. Landssting.
Hulde wi prestemode vdi Roagger { sat til prouist Her Peder i Aril
om bededags prædicken
M.Anders I.til Skerbeck.
Døde M.Peder Hanssøn Riber <i> Holbeck.
- 4.-10. M.Matthias. (Opr. har der stået M.Nicolaus).
4. 5.Sortebrødre. Epistlen.
Scriffuelse fra M.Lauge Odderup { Bordbiørg
de difficultate adeundi Paroecias { Ryde.
7. Iffuer Fr.bleff berettet.

-
21. M.P.H. = Mag.P(eder)H(egelund).
 23. Mag.Iver(Hemmet).
 24. Mag.Peder(Hegelund); Redditæ etc.: Brev sendt mig fra Wittenberg
fra(min)søn Jens.
 27. Mag.Gøde(Lauridsen).
 - 28.1.-3.2. Hr.Jacob(Buch).
 28. Jeg antog Thomas Tygesen som lærer for mine drenge.
 31. Solformørkelse.

Februar.

- 4.-10. Mag.Mads(Pors).
4. de difficultate etc. = om besværet med at komme til sognene etc.
7. Fr. = (min)broder.

1599.

7. }
8. }
9. } | Bededage | {
{
{ | I. Genesis 6 v.5. Prædicket ieg vdi Sorte Brødre
II. Marcj, 13 v.33. M:AS.i Vor Frue. kircke. 6.
III. Psalmo 67 v.1. Vor Frue kirck. 7. |
|----------------------|----------|-------------|---|

Knog.

10. Vaar ieg hoss Hans Lange paa Kiærgaard.
- 11.-17. M.Nicolaus.Catechismus. (Oprindelig har der stået M.Iacobus).
11. 8. Sortebrødre.
12. Vaar Kong.Mat.vdi Kolding ickun to timer, haffde icke met sig vden 1.Iochim Bilow oc 2.Henrich Gyldenstierne, 3.en bartsker.
4.I.V. Doctorem, 5.David Fyrbøder, 6. j dreng, oc drog hastelig at Gottrup.
(Tegnet en tønde).
14. 9.vdi Vor Frue.
15. Iffuer Hegelund, min broder, hensoffuede vdi Ribe hoss mig gantske christeligen 4 pomeridiam.
16. 1595 Accersiti nos 4 Pastores Hafniam dedimus in viam.
17. Landssting.
- 18.-24. M.Iacobus. Passion at begynde. (M.er rettet fra D.)
18. Fastelaffn.
Iffuer Hegelund bleff begraffuen.
19. Ved Hanss Hess, wittenbergisk bud, sende ieg Iohanni Filio 22 r. gfulden x dl.
M.Iacob S.kom hiem.
20. Scripsi D.D.Andreaæ Cragio de morte Iuari Fr.mej ved Søffren Andersson.
Kong.Mat.kom fra Gottorp til Kolding oc actede strax offuer til Siælland.
- 21.-26. Tø.

7. I. 1.Mosebog etc.

8. II. Marcus 13 v.33. Mag. A(nders)S(ørensen)(Vedel) etc.

11.-17. Mag.Niels(Glud).

15. 4 pomeridiam = kl. 4 om eftermiddagen.

16. 1595, vi fire præster, der var kaldt til København, begav os på vej.

18.-24. Mag.Jacob(Jandrup). Lidelseshistorien at begynde.

19. Iohanni Filio etc. = (Sendte jeg) Jens,(min)søn, 22 r(hinske) gylden (og) lo daler.

20. Jeg skrev til hr.dr.Anders Krag ved Søren Andersen(Klyne) om min broder Ivers død.

1599.

21. M.Iens Harte loed mig yde noget kanickkorn.
24. M.Iacob Suaning antuordet det breff fra sig.
Haffde ieg verck vdi min høyre arm.
- 25.2.-3.3. D.Iacobus.
25. 11.vdi Vor Frue.
26. (M.Iacob S. vaar paa raadhuset met efftermaals breff.
(Tegnet en tønnde).
27. Frøst.
Paa ♂ liuste hand mord oc aaraad.
28. Temperdag.

Marts.

Øverst på siden 1.-17. står: Verck vdi min høyre arm.

1. Lippitudo sinistri oculi.
- 2.-3. Lippitudo.
3. Landssting.
- 4.-10. M.Matthias.
7. 12.vdi Vor Frue.
8. Screff ieg met Berndt Berndtssøn { Caspari Marck.
} D.D.Petro Severino Hafniam.
- 11.-17. M.Nicolaus.
11. Kong.Mats. oc Hertug Hans Adolphs regerings herris breff om landdage vdi Kiil for alle, som ere incorporerte vdi Holsten hertugdom, om hielp met penning oc folck imod hispaniske krigssfolck vdi Westphalen.
12. Her Iens Lønborg vaar her.
Nicolao Alberti antuordet 4 dl. til Hamborg.
13. 1594 Nocte, quæ præcessit diem 13 Martij, corruit Turris Ripensis.
Iens Klyne tog første ting vd tougssmend.
14. Quartalgericht paa onsdagen vdi Kiil.
XXXV. Bernardus Bernardi ordineret.

25.2.-3.3. Hr.Jacob(Buch).

Marts.

1. Betændelse i venstre øje.
- 4.-10. Mag.Mads(Pors).
8. Caspari Marck.etc. = til Kasper Markdanner(og)hr.dr. Peder Sørensen i København.
- 11.-17. Mag.Niels(Glud).
12. Til Niels el.Klaus Bertelsen etc.
13. 1594.Natten, som gik forud for d.13.marts, styrtede Ribetårn sammen.
14. Bernt Berntsen(Falenkamp)ordineret.

1599.

15. Klaus Gromssøn kom hiem.

17. Landssting.

18.-24. M.Iacobus.

21. 13.vdi Vor Frue.

23. Scripsi Hafniam } D:D.Petro Winstrupio } om M.Lauge
ved Iacob Nielssøn } Iens Mognssøn } oc Her Ienss
Rip. } D:D.Petro Severino }
de morte Fratris mei Iuari
De Bernharde Falckamp

25.-31. D.Iacobus.

25. 14.vdi Vor Frue.

Mange øneskibe løbe heraff til Holland paa

26. Albret Friiss kom hid hiem effter x vgger.

27. Tougssmendenis grandeed sore Søffren Bramming fra hans fred.

28. 15.vdi Vor Frue.

Marckenskel imellem Døstrup oc Lorup marck, huor offuer ieg haffde Regel.

30. 1598 vaar Kong.Mat vdi Ribe.

31. M.Iacob Suaning drog aff til rigens canceller vdi den manddrabs sag.

Landssting.

April.

1.-7. M.Matthias.

2. M.Lauge Ienssøn kom hiem.

3. Afferdiget ieg Claus Gromssøn oc Lass Bingesbøl til Borbbierg (sic).

4. 16.vdi Vor Frue.

Peder Tryllund kom fra Kiøbenhaffn.

8.-14. M.Nicolaus.

8. 17.vdi Vor Frue.

9. 18.vdi hospitalet.

(10) På en seddel, der er indsat, står: Paa ^Øden 3 paaskedag Regia
Maiestas se commisitnavigationi
Russicæ.

18.-24. Mag.Jacob(Jandrup).

23. Jeg skrev til København } til hr.dr.Peder Vinstrup }
ved Jacob Nielsen Ribe } til hr.dr.Peder Sørensen } etc.
om min broder Ivers død
om Bernt(Berntsen)Falenkamp

25.-31. Hr.Jacob(Buch).

April.

1.-7. Mag.Mads(Pors).

8.-14. Mag.Niels(Glud).

(10) På en seddel står: Regia M.etc. = På tirsdag d.3.paaskedag begav
kgf.majst. sig til søs til
Rusland.

- 1599.
11. 19. (Tegnet et bøger).
13. Visitatio mea Quinta.
Fra Ribe - vj mile til Grimstrup.
iij mile til Varde.
14. iij mile til Lunde, ij mile til Hemmet, j til Lønborg.
Christopher Parsberg vaar vdi Varde.
Landssting.
- 15.-21. M.Iacobus.
16. (20.vdi Lønborg i Nørherrit 1.calent.
17. ♂ 21. j miil til Skerne i Bøllingherrit 2.calent.
18. ♀ iij mile til Ringkøbing.
Predb. paa Ginddeherrit.
19. ♯ 22. ij mile til Stadel vdi 3.Hingherrit.
- 19.-22. Til Bøwling eller Wosborg.
21. † Fra Vosborg sende ieg til Kiøbenhaffn ved Iacob Hanssøn Varder,
scriffuer paa Bøwling, ex anno Gratia 99 dl. den 21 aprilis.
- 22.-28. D.Iacobus.
23. (23.vdi Hyom vdi 4.Vandfuldherrit.
24. ♂ Mane vdi Lemwig.
25. ♀ 24.vdi Tøring vdi 5.Skodborgherrit.
26. ♯ 25.vdi Werum vdi 6.Hierromherrit.
27. ♀ } iij mile til Bordbjerg.
28. † }
- Landssting.
- 29.4.-5.5. M.Matthias.
29. ○ 26.vdi Bordbjerg. Hørde ieg prædicken vdi Ryde, oc prædicket
ieg selff vdi Bordbjerg.
30. (27.vdi Hadderup vdi 7.Gindingherrit.
-
13. Min femte visitats.
- 15.-21. Mag.Jacob(Jandrup).
21. ex anno Gratia = fra nådsens året.
- 22.-28. Hr.Jacob(Buch).
24. Mane = om morgenen.
- 29.4.-5.5. Mag.Mads(Pors).

1599.

Maj.

Nederst på siden 1.-18. står: Ascivi Petrum Matthiæ Vardensem in famulitium meum.

1. ♂ 1598 Socer meus Anders Søffrenssøn bleff stucken aff Søffren Bramming.
iii½ mile til Holstebro.
2. ♀ 28. j miil til Idum vdi 8.Vldborgherrit.
3. ♀ 29. iij mile til Aulum vdi 9.Hammerumherrit.
4. ♀ 1598 Anders Søffrenssøn døde christelig.
Hoss Hans Lange.
5. † Til Torstrup.
- 6.-12. M.Nicolaus.
7. ☾ 30.vdi Torstrup vdi 10.Østerherrit.
8. ♂ 31. i½ mile til Aael vdi 11.Vesterherrit.
9. ♀ ij mile til Varde.
10. ♀ 32. Tilbage til Varde, j mile til Alsle i 12.Skatzherrit.
11. ♀ Til Iern oc hiem til Ribe.
12. † Landssting.
- 13.-19. M.Iacobus.
13. Her Iørgen Ienssøn Nawr bleff slagen ihiel.
- 20.-26. D.Iacobus.
20. 33.vdi S.Karine.
4 bryllupper paa Bolwer.
23. 34.
25. Ienss Klyne drog til Olborg oc actet til Riig.
26. M.Wilhadus Nicolaj oc hans hustru Margrete vaar her vdi Ribe.
Landssting.
27. 5.-2.6. M.Matthias.
27. 35.
29. XXXVI. Her Claus Gromssøn bleff ordineret.
30. Temperdag.

Maj.

Nederst på siden 1.-18.: Jeg optog Peder Madsen Varde i mit tjener-
skab.

1. Socer meus = min svigerfader(Anders Sørensen Klyne).
- 6.-12. Mag.Niels(Glud).
- 13.-19. Mag.Jacob(Jandrup).
- 20.-26. Hr.Jacob(Buch).
26. Mag.Villads Nielsen(Brøns) etc.
27. 5.-2.6. Mag.Mads(Pors).

1599.

Juni.

Øverst på siden 1.-17. Absolon Gøyes daatters liig begraaffuis.

2. Droge wi til Gamst.

3.-9. M.Nicolaus.

3. 36.vdi Andstkircke.

D.Palæmonis Georgij oc Annæ M.Ionæ F.

Item Her Claus Søffrenssøn Anne H.Pederss i Hee.

5. Til Varde.

6. Hospitals regneskab vdi Varde at høre vaare Thomes Iørgenssøn oc ieg indtil om mandagen.

7. Iomfru Iydte, Albret Frisis daatter, døde.

9. Albertus ipse periculosè ægrotus.

Landssting.

10.-16. M.Iacobus.

11. Fra Varde til Iern.

Hiem til Ribe.

14. Bartholemæus Fridericus Las, Vngarus Lithotomus et medicus circumforaneus, fuit Ripis.

17.-23. D.Iacobus.

17.37.

1)Nuptiæ Christen Mathssøns oc Karine Mortenss daatter vdi Astrup.

2)Her Iffuer Nielssøn i Søwel oc Mette Her Hanss's vdi Resen.

3)Her Peder Pouelssøn Getzøer oc Kirstine Her Anderssis aff Ielling.

4)Iohanne Charstens Schnel bryllup i Svebsted.

18. Christiernus Her Iensis vdi Nissom examinatus a me vdi Sigkiær.

20.-23. Suduest.

20. 38.

Christopher Kruse døde.

Juni.

3.-9. Mag.Niels(Glud).

3. Hr.Palle Jørgensens oc Anne, mag.Jon Jensen(Koldings)datters.
Item = ligeledes.

9. Albret (Friis) selv farligt syg.

10.-16. Mag.Jacob(Jandrup).

14. Bartholemæus Fridericus Las, ungarsk stenskerer og omrejsende læge, har været i Ribe.

17.-23. Hr.Jacob(Buch).

17. 1) Nuptiæ = bryllup.

18. Kristen, hr.Jens(Kjeldsens) udi N.Nissum, eksamineret af mig etc.

1599.

21. Fuct.

22. † (På den trykte side betyder † Guth Aderlassen, tegnene her og i det følgende skrevet af Peder Hegelund).

23. † Landssting. (+ Mittel Aderlassen).

24.-30. M.Matthias.

Peder Varder drog aff til Nørherrit ad scriffue quegtiende.

25. Mandag afften bleff ieg kiøbs ens met Morten Mathssøn { Høyholm 9 dl.
om 16 dl. } Kortzholm 7

‡

26. 1575 er Dronning Anna Catharina fød, er nu XXIIII aar gammel.

‡

27. 39. Ioh.5. Scrutamini de.

28. Loed ieg Bispeng sla { x sletmend
x affriffuer.

29. † Opsettelse.

30. † Socrus rediit Hamburgo.

Juli.

1.-7. M.Nicolaus.

2. † 40.vdi Vor Frue offu(er) Karine lens Andersssøns.

3. Loed ieg mig aderlade in dextra mediana post 8 annis intermissam
ϕλεβοτομία

4. 41.Gen.3.

5. Bispeng bleff reffuen.

6. Bleff hiemagen.

Anne, min daatter, drog til Flenssborg til bryllup met Dorethe Søffrenssdaatter.

(7.)På en seddel, der er indsat, står:

‡ amme viin holder 20 stobken, xxx R.kand.

j amme - - - 40 - - - 60 - - -

Bekom ieg den 7 dag iulij ‡ amme.

På sedlens bagside står: Vltimo Iunij drog Iffuer aff til Veile oc Kolding oc antuordet ieg hannom v dl. til v tdr.haffre.(Overstreget).

24.-30. Mag.Mads(Pors).

27. I ransage(skrifterne).

30. Svigermoder(Kirsten Klyne)vendt tilbage fra Hamburg.

Juli.

1.-7. Mag.Niels(Glud).

3. Lod jeg mig årelade i højre arms midterste vene efter en afbrydelse af åreladning på otte år.

4. Gen. = 1.Mosebog.

7. På sedlens bagside: Vltimo Junij = den sidste juni.

1599.

7. Bekom ieg fra Hamborg ꝛ amme viin.

Landssting.

8.-14. M.Iacobus.

9. Marine Heeboes fick mit breff paa halff Horntiend.

Begynte scholen at holde hunddage.

M.Andreas Skerbeckius vaar her hoss mig.

11. XXXVII.D.Christiernus Nicolaj Kiærgaard ordineret til Nawer oc Siire.

(Tegnet et bøger).

12.-13. Norvest.

13. Regia Maistas appulit ex Noruegia. (Tegnet en krone).

<XXXVIII.> M.Lauge Ienssøn Odderup bleff ordineret til en mettienerer til Staffning sogn.

14. N.

15.-21. D.Iacobus.

15. 42. vdi Iernet.

Fra Ribe til Iernwed oc forfeste quegtiende

oc derfra til Pouel i Becke.

16. ij mile til Egtwed - ij mile til Vilstrup.

Frue Helwig Harderberg Erick Rosenkrantzis døde i Ottensee.

På nogle sider mellem d.16. og 17. står:

Til Føerd er nest fra Ribe til Emmerløw - iij vegsssiøs.

er ij oc iij allen dyb oc it sted en allen.

Anno hoc 1599 die 26 profectus Coldinga in itinere inuisi D.

Bartholemæum Winterum in Stenderup, Pastorem in Eltang et

Wilstrup, Lecto affixum.

1552 xiiij dage effter Martini er Kirstine Lauritz Tøgerssdaatter fød.

1572. Nuptiæ Anders Søffrenssøns met Kirstine Lauritz Tøgersdaat.

1574 neste mandag effter Iudica er Iens Klyne fød.

1575 den 21 october føddis Anne.

1577 den 2 october føddis Karin.

1581 den 21 augusti føddis Søffren.

1584 den 4 nouemb.føddis Hans.

1585 den 7 dag decemb.Lissbet.

1587 den 26 nouemb.Marine.

1589 den 19 martij Frederich.

1593 den 22 aprilis Ingeborg.

17. Tiisdag morn til Harritzkiær.

8.-14. Mag.Jacob(Jandrup).

9. Mag.Anders(Jacobsen)Skærbæk etc.

11. Hr.Kristen Nielsen Kjærgård etc.

13. Kgl.majst. ankom fra Norge.

15.-21. Hr.Jacob(Buch).

På nogle sider mellem d.16. og 17.:

Dette år d.26., da jeg drog fra Kolding, besøgte jeg på vejen

hr.Bertel Vinter i Stenderup, præst i Eltang og Vilstrup, som

lå lænket til sin seng. Jfr.Heg.kal.26.7.1594.

1552. Martini = Mortensdag. 1572. Nuptiæ = Bryllup. 1574. Judica =

5.søndag i fasten.

- 1599.
18. Iomfrue Iudte Albret Friisis liig skal begraffuis. 43.vdi Skibbet.
Liigprædicken.
19. Vdi Veile.
20. 44.vdi Vedle.
Fra Veile ij mile til Egtwed.
21. v mile til Tuornumgaard.
Her Lauge Dampessøns oc Birgitte Mathsdaatter Kocks bryllup.
(Notitsen står klart ud for d.21., men er muligvis bestemt for d.22).
M.Iacob Suaning, Laug oc Søffren kome til Kolding.
Aller.
Landssting.
- 22.-28. M.Matthias.
22. Bryllup Her Claus Gromssøns.
23. Fra Aller ij mile til Kolding.
Albret Friss drog til Ribe.
24. Fra Aller ij mile til Kolding.
25. Vdi Kolding - iij mile til Gaffuersslund.
Socrus kom til Kolding.
26. Hoss Bertel Vinter.
Vdj Gaffuersslund vdi 1.Holmindssh. 45.
Lâme.
Til Ottense.
27. v mile til Ringgiffue.
Til Nyborg.
28. j miil til Nørup vdi 2.Nørwangsshe. (sic) 46.
Offuer Belt.
- 29.7.-4.8. M.Nicolaus.
29. Ol:
47.vdi Gadbiørg.
Slagelse.
30. Ab:
48.vdi Nørup vdi 3. Tyrriidherrit.
Roskild.
31. Ger:
iij mile til Wirst.
Vaar ieg paa Engelstholm hoss Knud Brahe oc Frue Margrete.
(?) Skal Christopher Kruse endelig begraffues. (De to sidste ord rettet til: begraffuelse.

-
- 22.-28. Mag.Mads(Pors).
25. Socrus = svigermoder(Kirsten Klyne).
29.7.-4.8. Mag.Niels(Glud).
29. Olai dag.
30. Abdon. (Dagens navn).
31. Germanus. (Dagens navn).

1599.

August.

Nederst på siden 1.-18. står: Byrge Trolle bekom Lundeniss leen oc Lille Knud Rud slaatsher paa Kiøbenhaffn.

1. Vdi Wirst vdi 4.Andstherrit. 49.

Fick ieg breffue vdi Wirst fra min søn, Iens Pederssøn, fra Wittenberg, cui misi ved Hanss Hess xx dl.

2. iij mile til Føwling vdi 5. Maltherrit. 50.

3.-10. Regn.

4. Landssting.

5.-11. M.Iacobus.

5. Nuptiæ Her Ienss Herssleff oc Kirstine, Her Hansis daatter aff Tauloe.

Henrich Ramels bryllup.

D.D.Petri Winstrups bryllup.

(Tegnet et bøger).

7. Borger vdi Ribe vaare vdi munstring.

8. 51.Gen.3.

10. Opsettelse vdi 3 vgger homicidialis causa.

12.-18. D.Iacobus.

15. 52.Gen.3.

16.-18. Regn.

16. 1594 M.Ioh.Lagonius †.

Her Iens i Hestedal døde.

17. Valentin Suerin Hopman for hoffsinder met xij drauanter skulle hente Frederich Rosenkrantz fra Hamborg.

18. Landssting.

19.-25. M.Matthias.

19. 53.Fro prædicken.

21. Den Dige Godskow bleff sancket.

22. 54.Genes.3.

D.Vilhadus i Rom †.

23. Reginæ mater appulit Hafniam.

Commonefactio in Schola Ripensi ad

{ Scholasticos
Hypodidascalos
Concionatores

August.

1. cui misi etc. = til hvem jeg sendte etc.

5.-11. Mag.Jacob(Jandrup).

5. Nuptiæ = bryllup.

8. 1.Mosebog.3.

10. homicidialis causa = manddrabssagen.

12.-18. Hr.Jacob(Buch).

16. 1595, mag.Hans Laugesen døde.

19.-25. Mag.Mads(Pors).

22. Genes. = 1.Mosebog; Hr.Villads(Kristensen) i Rom døde.

23. Dronningens moder ankom til København.

Påmindelse i Ribeskole til: eleverne, lærerne (og) prædikanterne.

1599.

26.8.-1.9. M.Nicolaus.

26.-31. Fra borgemester ved

Lydk
Hans Lambertssøn.

26. 55. Bruduielse.

Nuptiæ M.Ægidij oc Marine M.AS.

Iens Anderssøn Kraag oc Marine M.Iacob Holms vdi Aalborg.

Lodweg Weiners oc Lizebeth Sibels.

29. 56. Prestevielse.

XXXIX. Laurentius Andreae Lomborg ordineret til Rôm.

31. Literæ Regiæ nobis redditæ om taarnbygning, effterdi at der er giffuen penning til aff stigtet, 2 oc en kending i siø, 3.oc en pryelse.

Samme dag aderant in Causa homicidiali Christen Lange, Christen Wind, Christoph. Rosenkr. 1600 dl. cum articulis acceptandis.

Stormklock støbtis wlyckelig.

September.

1. Landssting.

2.-8. M.Iacobus.

2. Accepi primam Dosis purgationis M.Michels.

4. Andreas Filiolus 6 natus mihi natten faar tiisdag den 4 sept.1599
1580 Incendio conflagravit magna pars urbis Ripensis. Iam anni 19.

5. 57.Gen.3. Barselgilde.

8. Filiolus Regius Fridericus sepeliendus Ros.

9.-15. D.Iacobus.

12. 58. Prestevielse.

XL. Her Nielss Ienssøn Ringkøbing ordinêrit.

14. Sleswigske rettergong.

‡

26.8.-1.9. Mag.Niels(Glud).

26. Mag.Gøde(Lauridsens)og Marine, mag.A(nders)S(ørensen)(Vedels)
bryllup.

29. Laurids Andersen Lomborg etc.

31. Kgl.brev sendt os etc.; aderant in Causa etc. = var til stede i
drabssagen etc.

1600 dl.etc. = 1600 dl. med de punkter, som kan antages.

September.

2.-8. Mag.Jacob(Jandrup).

2. Jeg modtog den første dosis af mag.Mikkel(Müllers)afføringspiller.

4. Anders, min 6. lille søn, er født mig etc.

1580: en stor del af Ribe by gik op i luer. Nu 19 år siden.

5. 1.Mosebog 3.

8. Den lille prins Frederik skal begraves i Roskilde.

9.-15. Hr.Jacob(Buch).

- 1599.
15. Landssting.
- 16.-22. M.Matthias.
19. Temperdage.
59.Prestevielse.
XLI. Hans Christenssøn ordineret.
20. Loed ieg driffue til Koldingskow - vij suin.
- 23.-29. M.Nicolaus.
23. 6o.vdi Vor Frue.
Peder Iacobssøns oc Marine, Hans Friisis daatters, bryllup vdi Ottensee.
Benedicts Rantzow loed capitlet steffne til herredage.
26. 6l. Genes. 3.
Storm-Klocken bleff støbt.
29. Kom Kong.Mat.til Kiøbenhaffn.
Landssting.
- 30.9.-6.10. M.Iacobus.
30. Staphen Nielssøn i Aldom oc Kirstine Oluffssdaatter bryllup i Horsness.

Oktober.

2. Gaffue wi oss paa vein til Kiøbenhaffn til herredage, til Andst.
3. Til Kolding, Melfar oc Askerup.
4. 5 mile til Odensee oc 3 til Vldersleff.
5. j til Nyborg oc vdi Nyborg.
6. Offuer Belt, ij <til> Slagelse, ij til Liung met Iohan Macabæi.
- 7.-13. D.Iacobus.
7. Fra Liung ij mile til Ringsted, iij til Roskild, ij mil <til> Tostrup til Her Erick.
8. Herredage vdi Kiøbenhaffn den 8 octobris.
iij mile til Kiøbenhaffn. Men Benedicts Rantzow lagde sig siug alle disse dage oc holdt sig stille inde (♂ ♀ ♀ ♀ ♂ ♂ ♂)
13. Landssting.
- 14.-20. M.Matthias.
14. Apud D.D.Nic.Cragium.

-
- 16.-22. Mag.Mads(Pors).
- 23.-29. Mag.Niels(Glud).
26. 1.Mosebog 3.
- 30.9.-6.10. Mag.Jacob(Jandrup).

Oktober.

- 7.-13. Hr.Jacob(Buch).
- 14.-20. Mag.Mads(Pors).
14. Hos hr.dr.Niels Krag.

1599.

15. Paa mandagen gaff cancelleren oss audientz.

16. Bøde wi oss vdi rette.

17. Dom offuer F.R.

Paa denn 17 octobris sad Kong.Mat.selff dom. Da bleff sententz affkyndet offuer Frederich Rosenkrantz. Oc da stode wi vdi rette met Benedicts Rantzow. Møtte B.R. imod M.Rosmus oc mig, oc Kong. Mat. hørde oss oc suaret naadelig.

18. Rex aberat à Senatû.

Øverst på siden 19.-31. står:

Megeltunder oc Daler	1500	2300 dl.
M.Erasmo	600	
Capitlet	<u>200</u>	
	2300	

19. Paa freddagen anxius et moerens misit deprecatores nobiles.

20. Hoc mane regia Maestas priusquam proficisceretur Fridericiburgum, obtulit se iudicem causarum, si qui adessent Accusatores. Da beuilget hans Kong.Mat., at der maatte skee forliig.

21.-27. M.Nicolaus.

21. Nielss Skrams }
Hans Lindenous } bryllup.

24. Bekomme wi først paa cancelliet vor affskeed: 1. formedelst det forligelssmaals breff.

2. oc det gioldbreff - 2300 daler.

Mag.Maths drog aff.

25. Seffren Mortenssøn drog aff.

27. Landssting.

28.10.-3.11. M.Iacobus.

28. Til Her Søffren Lauritzøns oc Marine Hanssdaatters bryllup vdi Kiøbenhaffn.

30. Drog ieg aff Kiøbenhaffn til Roskilde.

Conveni D.D.Nicolaum Hemmingium.

Om afften til Serckeløse.

31. Til Slaugelse til Her Søffren (oc Geseke), prest paa Antuorskow.

18. Kongen var fraværende fra rådet.

Øverst på siden 19.-31.: M.Erasmo = til mag.Rasmus(Heidtmann).

19. På fredagen sendte han ængstelig og bedrøvet adelsmænd, der gik i forbøn.

20. Denne morgen tilbød kgl.majst., førend han drog til Frederiksborg, at han ville være dommer i sagerne, hvis der var nogle anklagere til stede.

21.-27. Mag.Niels(Glud).

28.10.-3.11. Mag.Jacob(Jandrup).

30. Jeg talte med hr.dr.Niels Hemmingsen.

1599.

November.

1. Vaare wi paa Belt oc maatte tilbage igen.
2. Offuer Belt til Nyborg - oc Ottensee.
3. Til Meelfar hoss Mathss Rygbierg.
- 4.-10. D.Iacobus.
4. Til Kolding hoss Caspar Marckdaner.
5. Til Gamste oc til Ribe. Ὡεῶ δόξα.
8. Hoss 1.moder om den breffkiste, 2.M.Peder H., 3.Bertel Struck, 4.Ib Tuorum, 5.Niels Pouelssøn, 6.Thomes Iørgenssøn, 7.Iens Laugissøn, 8.Oluff Roed, 9.Niels Hanssøn, 10.Marine Suanings, 11.Dorethe Søff.
9. Paa capitlet lode wi læse Benedicts Rantzows forligelssmaals breff.
10. Landssting.
- 11.-17. M.Matthias.
14. 62. Gen.4.
15. Ebbe, H.Laugis søn vdi Ødiss, vaar hoss mig. Øverst på siden 18.-30. står: Iacob Siefeld Ὡ .
- 18.-24. M.Nicolaus.
18. 63.
19. Amptss = gericht vdi Flensborg.
21. 64.Gen.12.
23. Albertus Fr.iamprimum rediit Ripas. Causa homicidialis opseet en monid.
24. Landssting.
- 25.11.-1.12. M.Iacobus.
28. 65.Gen 22.

November.

- 4.-10. Hr.Jacob(Buch).
5. Det græske = Gud ske lov.
- 11.-17. Mag.Mads(Pors).
14. 1.Mosebog 4. Øverst på siden 18.-30.: Ὡ = døde.
- 18.-24. Mag.Niels(Glud).
21. 1.Mosebog 12.
23. Albret Friis vendte nu først tilbage til Ribe. Causa etc. = drabssagen etc.
- 25.11.-1.12. Mag.Jacob(Jandrup).
28. 1.Mosebog 22.

1599.

December.

- 2.-8. D.Iacobus.
3. Christiernus Lange aliquot dies affixus lecto.
5. XLII.66.Ordinatio.
Ebbe Laugissøn bleff ordineret til Wistby.
7. Vdi hospitalet	1. Iens Rytter	1. Mette Aalengss
	2. Dorethe Fadkone	2. Søffren Bewer
	3. Ingeborg Storckis	3. Kirstine Claus Toffel<s>
	4. Anne Frantz Sturckis	4. Anne Grimstrups
	5. Bolde Wuyssis	
	6. Bendet Portener	
8. Landssting.
9.-15. M.Matthias de extremo iudicio.
10. In ædibus Christiani Langij bleff beuilget, at Tredie Klocke
skulde omstøbis.
12. 67.Matt.25.
14. Distributio Eleemosynæ in Schola.
15. Iuledag papistis.
16.-22. M.Nicolaus.
19. Temperdag.
20. Borgemester oc raad dømte Søffren Bramming manddraber fredløss.
22. Landssting.
23.-29. M.Iacobus.
25. 68.vdi Vor Frue.
26. 69.vdi Vor Frue til aften.
27. 70.vdi Karinekirkce.
30.-5.1.1600.D.Iacobus.
-

December.

- 2.-8. Hr.Jacob(Buch).
3. Kristen Lange lænket til sengen adskillige dage.
5. Ordination.
9.-15. Mag.Mads(Pors), om den yderste dom.
10. I Kristen Langes hus etc.
14. Fordeling af almisse på skolen.
15. Juledag hos papisterne.
16.-22. Mag.Niels(Glud).
23.-29. Mag.Jacob(Jandrup).
30.-5.1.1600.Hr.Jacob(Buch).

1599.

Bag 1 almanakken står:

Metis(Metz) fere meta fuit imperij Caroli V.

42 Imperatores à Iulio ad Const.Magnum.

42 Imperatores à Constantino Magno ad (Der står ikke mere).

42 Imperatores à Carole Magno ad hunc Rodolphum II.

126

Ex domo Austriaca fuit primus imperator Rodolphus I Habsburgensis
fortassis vltimus erit hic Rodolphus II.

Anders Søffrenssøn vdi Aarhuss Stenhugger hoss M.Peder Torchelssøn
Reuelske steen (hvide) at bekomme fra Lybke, haarde.

Hans Low til Lybk

3 allen bred

bred

4 allen lang

Mangen er en gammel tøff

Vil dog icke der skal gaa aff ry. (Disse to verslinier
er overstreget).

3 allen bred

5½ allen lang.

Peter Trâu vdi Aabenraa.

Bag 1 almanakken:

Metz har næsten været målet for Karl V.s styre.

42 kejsere fra Julius til Konstantin d.Store

42 kejsere fra Konstantin d.Store til ...

42 kejsere fra Karl d.Store til denne Rudolf II.

Af det østrigske hus var den første kejser Rudolf I af Habsburg
måske vil denne Rudolf II være den sidste.

1600.

Januar.

- 5. D.Iacobus.
 5. Elizabet, min salige hustru moder, oc Anne Charstens vaare hoss mig.
 6.-12. M.Matthias de Pædagogia.
 6. 1.vdi Vor Frue.
 Nuptiæ { Her Hanss Christenssøn } vdi Stenderup.
 { oc Dorethe Klauss daatters }
 7. Redditæ mihi D.D.Petri Winstrupij literæ om bededage den { 5 } martij
 { 6 }
 { 7 }
 8. Examinavimus Danieleme Andreæ Thiim.
 9. Drickting.
 13.-19. M.Nicolaus de Coniugio.
 15. In Capitulo actum om ny kirckeuenger om Notario alio.
 Gerdt Rosenkrantz til Stenssballe døde vdi iact.
 19.-20. Sne.
 19. Afferdiget ieg Peder Mathssøn met bededagis prædicket vdi Varsyssel oc Harsyssel. (Prædicket må være fejl for prædicker). Landssting.
 20.-26. M.Iacobus.
 21.-26. Frost.
 23. 2.XLIII. D. Daniel Anderssøn bleff ordineret til { Felding
 { Tuisel.
 25. M.Mathss } toge ny kirckeuergemaal an.
 M.Nielss }
 26. Tredie Klocke støbt anden sinde.
 27.1.-2.2. D.Iacobus.
 27. Sne oc frost.
 28.-31. Frost.
 31. Thomess Fasti døde paa Katholm.

Januar.

- 5. Hr.Jacob(Buch).
 6.-12. Mag.Mads(Pors) om børneopdragelse.
 6. Nuptiæ = bryllup.
 7. Sendt mig hr.dr.Peder Vinstrups brev etc.
 8. Vi eksaminerede Daniel Andersen Thim.
 13.-19. Mag.Niels(Glud) om ægteskab.
 15. På kapitlet forhandlet om nye kirkeværges, om en anden notar.
 20.-26. Mag.Jacob(Jandrup).
 27.1.-2.2. Hr.Jacob(Buch).

1600.

Februar.

- 1.-4. Frost.
2. 3. til afften i Vor Frue.
Landssting.
- 3.-9. M.Matthias.Passien.
- 3.-4. Frost.
3. Fastelaffn.
- 5.-10. Tø.
6. 4.
7. Albret vaar vdi hospital oc per Sortitionem giorde IX Expectantes.
8. Leffueret mig oc M.Math <s> paa Benedicts Rantzows vegne - 150 daler.
9. Marine salig Peder Hegelunds døde vdi Aalborg.
- 10.-16. M.Nicolaus.
10. En td.tydsk øll.
- 11.-16. Frost.
13. Temperdag. 5.
15. D.Iacobi Fr. invectiva in me.
16. Landssting.
- 17.-23. M.Iacobus.
- 17.-24. Tø.
20. Frederich Buskis oc Mogns Graffuis trøtte forhørd.
6.
21. Kirstine M.screff til D.Peder Søffrenssen oc D.Nielss Krage oc sende copie aff dommen.
Her Michel i Skrystrup døde.
Hans Pederssøn i Ondeafften bleff slagen ihuel.
- 24.2.-1.3. D.Iacobus.
24. Hans Pederssøn bleff iordet vdi Ribe.
Her Michel vdi Skrystrup døde.
Her Iacob Hegelund bleff siug søndag afften.
27. Anno 1595 sade wi paa Sproe met stor liffsfare oc voffue.
29. Her Iacob Hegelund, min broder, hensoff vdi Herren, gantske christelig paa freddag morn imellem 6 oc 7.

Februar.

- 3.-9. Mag.Mads(Pors). Lidelseshistorien.
7. per Sortitionem = gennem lodkastning; Expectantes = ventende.
- 10.-16. Mag.Niels(Glud).
15. Min broder hr.Jacobs skældsord imod mig.
- 17.-23. Mag.Jacob(Jandrup).
- 24.2.-1.3. Hr.Jacob(Buch).

1600.

Marts.

1. Landssting.
- 2.-8. M.Matthias.
2. Midfast.
5. }
6. } Bededage { I.Apoc.3. Prædicket ieg vdi Vor Fruekircke. 7.
7. } { II. Apoc.3. vdi S.Karine 8.
{ III. Esa. 12.vdi Vor Frue kircke.9.
- 6.-7. Sne.
8. Frost.
- 9.-15. M.Nicolaus.
- 9.-11. Tø.
12. 10.
13. A^o1594 Nocte, quæ præcessit diem 13 Martij, corruit Turris Ripensis.
15. Skal Vor Frue dag holdis.
Landssting.
- 16.-22. M.Iacobus.
16. Frue Dorethe Daa døde.
Albret Friiss gaff varsel { Lauritz Wind
{ Iffuer Gamst.
19. 11. Prestevielse.
XLIIII oc XLV. M.Iacob Bonum
Her Oluff Hanssøn Størssbøl } ordinerede.
21. 12.Indsettelse vdi Darum.
Vaar ieg vdi Darum { oc indsatte M.Iacob Bonum
{ at giøre offuerslag om Her Iacobs gield.
- 23.-29. D.Iacobus.
23. Paaske.
13.vdi Vor Frue.
24. (Tegnet et bægér).
26. Skøn.
27. Fra Ribe til Varde.
28. At møde vdi Varde met Byrge Trolle.
29. Landssting.
- 30.3.-5.4. M.Matthias.
30. Til Aastrup paa søndag.
31. A.Fr. vil tage vidnisbyrd oc klage til Giøring herritzting.

Marts.

- 2.-8. Mag.Mads(Pors).
5. Apoc. = Apokalypsen.
7. Esa. = Esajas.
- 9.-15. Mag.Niels(Glud).
13. År 1594 den nat, som gik forud for d.13.marts, styrtede Ribetårn sammen.
- 16.-22. Mag.Jacob(Jandrup).
- 23.-29. Hr.Jacob(Buch).
- 30.3.-5.4. Mag.Mads(Pors).

1600.

April.

1. 14.XLVI.Vdi Kolding kircke ordinêret ieg Her Iens Knudssøn Buck til Skanderupsogn.
Introduxi M.Paulum Paulinum Ludimagistrum pubi Coldingensi.
4. Vaar ieg vdi Darum om giæld oc skiffte.
- 6.-12. M.Nicolaus.
6. Øxneskibbe affseglit til Holland.
7. Blid sommerssdag.
9. Lippitudo sinistri oculi.
Scripsi Wiburgum { Iffuer Iuel Lanssdommer
 { Søffrin Mortenssøn
 { D.Peder Iffuerssøn.
- 10.-14. Lippitudo.
11. Vester vær.
12. Regn.
Landssting.
A.F.sandmend skulle suere til Wiborg landssting. Forsende ieg visitatz breffue.
- 13.-19. M.Iacobus.
13. Niels Pouelssøn compellavit pertentavitque me nomine Filij M. Iacobi καὶ ἐμῆς θυγατέρος
15. Iffuer kom fra landssting.
M.Iacobus Bonum me compellavit.
16. XLVII. 15. Her Peder Michelssøn ordineret til Skrystrup i Gramherrit.
17. Paa natten for torsdag hug Iens Klyne Nielss Ienssøn Guldsmed oc bleff indsat vdi Finckebur.
- 20.-26. D.Iacobus.
20. Vaar ieg vdi Vilsleff oc Darum cum { uxore
 { et filiabus.
M.AS. drog til Kiøbenhaffn.

April.

1. Jeg indsatte mag.Poul Poulsen (Paludan)som rektor ved Kolding skole.
- 6.-12. Mag.Niels(Glud).
9. Betændelse i venstre øje.
Jeg skrev til Viborg til etc.
- 10.-14. Øjenbetændelse.
- 13.-19. Mag.Jacob(Jandrup).
13. Niels Poulsen opsøgte og forhørte sig hos mig på sønnen mag.Jacob (Bonums) og min datter (Annes) vegne.
15. Mag.Jacob Bonum opsøgte mig.
- 20.-26. Hr.Jacob(Buch).
20. cum uxore etc. = med hustru og døtre.

1600.

21. Usus sum purgatione à M.Michaele præbita.

23. 16.Genesis 26.

Misi sangvinem è dextræ vena.

26. Desponsatio Filiæ meæ Annæ cum M.Iacobo Bonum.

Frue Dorethe Daa skal begraaffuis, Bandholm, oc Spend Skrams frue.

Visitatio mea Sexta.

Landssting.

27.4.-3.5. M.Matthias.

27. Fra Ribe - viij mile til Varde, Iern til Her Palle.

Eadem nocte in Iern subitò oppressus sum et fere suffocatus lecto Catharro.

28.-29. Raucedo.

28. ☾ vij mile til Oddum.

29. ☽ Vdi Oddum vdi Nørherrit 1.calent.

30. ☽ ij mile til Staffning i Bøllingherrit 2.calent.

17.vdi Staffningkircke.

Raucedo nonnihil emollita.

Maj.

Nederst på siden 1.-16. står: Godske Krabbe døde hastelig.

1.-7. Raucedo decrescens.

1. ♃ Til Ringkøbing.

Ridemend paa Aagissbølmarck.

2. ♀ Vdi Ringkøbing.

3. ♃ iij mile til Veirssiø.

4.-10. M.Nicolaus.

4. ☉ Vdi Veiersiø.

18.vdi Ringkøbing.

5. ☾ Vdi Veirsiø vdi Hingherrit 3.calent. 19.

21. Jeg brugte et afføringsmiddel, fremskaffet af mag.Mikkel(Müller).

23. 1.Mosebog 26.

Misi etc. = Jeg lod mig årelade på højre arms vene.

26. Min datter Annes trolovelse med mag.Jacob Bonum. Min sjette visitats.

27.4.-3.5. Mag.Mads(Pors).

27. Samme nat i Jerne blev jeg pludseligt stoppet i halsen og næsten kvalt i sengen af snue.

28.-29. Hæshed.

30. Hæsheden mildnet noget.

Maj.

1.-7. Hæsheden aftagende.

4.-10. Mag.Niels(Glud).

1600.

6. ♂vj mile til Hôwe.

7. ♀ Vdi Howe vdi Vandfuldherrit 4. calent. 20.

8. † j miil til Lemuig.

9. ♀ j miil til Nissom i Skodborgherrit 5. calent.

XLVIII. Ordineret Her Iacob Pederssøn vdi Nissom kircke. 21.

10. † Til Guddom.

Landssting.

11.-17. M. Iacobus.

11. 22. vdi Lemuigs kircke.

○ Vdi Guddom.

12. ☾ 23. vdi Guddomkloster.

13. ♂ iij mile til Hierrom.

iij mile til Søffuel.

Albret Skel stack Niels Iul.

14. ♀ Vdi Søffuel vdi Gindingherrit 6. calent. 24.

XLIX. Ordineret Her Hans Lauritzøn Iul til capellane til Hierrom,
Gielsing oc Ven-ø.

15. † i j miil - til Meirup i Hierromh. 7. calent. 25.

16. ♀ j miil til Bordbiereg.

17. † j miil fra Bordbiereg til Holstebro.

18.-24. D. Iacobus.

18. ○ Vdi Bordbiereg.

26. vdi Bordbieregkircke.

19. ☾ Vdi Vinding i Vldborgherrit 8. calent. 27.

20.-21. Regn.

20. ♂ iij til Øredt.

Circa 20 Maij obiit Christopher Parsberg.

21. ♀ Vdi Øredt i Hammerumherrit 9. calent. 28.

22. † Mandrup Parsberg kom til Ribe fra Embden.

D. D. Nic. Hemmingius obdormivit.

Nielss Lassøn bleff affsat.

11.-17. Mag. Iacob (Jandrup).

18.-24. Hr. Iacob (Buch).

20. Omkring 20. maj døde Kristoffer Parsberg.

22. Hr. dr. Niels Hemmingsen sov ind.

1600.

23. ♀ Conveni i Byrge Trolle prope Lundeniss.

24. ♂ Pernoctavi in Lundeness.

Til Ølgod.

Landssting.

25.-31. M. Matthias.

25. ☉ Til Torstrup.

Regn.

26. ☾ ij mile til Billem i Vesterherrit 10. calent. 29.

27. ☉ j miil til Varde.

28. ♀ ij mile til Bryndom j Skatzherrit 11. calent. 30.

Oc til Iern, til Darum oc hiem til Ribe.

Regn.

29. ♄ Om afften hiem til Ribe. Ὁεσ χαρῆς.

30. ♀ Ripis.

31. ♂ Regn.

Juni.

1.-7. M. Nicolaus.

3. Her Iffuer Mortenssøn vdi Randrup døde.

4. 31. Liigprædicken i Randrup.

Vaar ieg vdi Randerup oc prædicket offuer Her Iffuers liig oc holt 12. calent.

5. 32. vdi Vor Frue. Gen. 2.

Niels Klocker drog til Hadersleff at fracte skib til Rostock effter tydskt øll.

7. Afferdiget ieg Mette Iørgenssdaatter til Lønborg til Her Lauge.

Landssting.

8.-14. M. Iacobus.

8. 33. vdi Vor Frue.

D. D. Andreas Krage ♂.

Ienss Iffuerssøns
oc Anne Her Iffuers daatter } bryllop i Bandsbøl.

23. Jeg traf Børge Trolle i nærheden af Lundenæs.

24. Jeg overnattede på Lundenæs.

25.-31. Mag. Mads (Pors).

29. Det græske = Gud ske lov.

30. I Ribe.

Juni.

1.-7. Mag. Niels (Glud).

5. Gen. 2. = 1. Mosebog 2.

8.-14. Mag. Iacob (Jandrup).

8. Hr. dr. Anders Krag døde.

1600.

10. Tisdag middag affdrog Severinus Suane met bryllups breffue.
11. 34.Gen.32.
15.-21. D.Iacobus.
15. Skal første gong liusis for { M.Iacob Bonum
oc Anne Peders.
Frue Anne Galskøt til Hundssbeck begraffuelse.
16. A^o 1584 Christ.4 hyldet vdi Wiborg.
Finge wi klyne hiembierget for v dl.
18. 35.Gen.48.
21. Landssting.
22.-28. M.Matthias.
22. Liust anden gong.
24. Niels Iulss begraffuelse.
25. 36.Gen.49.
Christen Lange oc hans søn Henrich lode sig fortærne for Hiulssag-
ger præbende.
Eng.
D.D.David Chytræus obiit Rostochij.
29.6.-5.7. M.Nicolaus.
29. Liust tredie gong.
37. L.Olaus Iohannis ordineret til Randerup kircke.
Christopher Parsbergs begraffuelse.
30. Til Giøringherritzting vdlagde Iffuer Gamst hans bøder faar gaard-
fred tæss xv mk., som vaar viij daler.

Juli.

2. Graff Moritz segled offuer Isselmonden. Der bleff slagen 7000
spanier.
Admiral }
Cardinal } fangne. (Cardinal er overstreget).
5. Landssting.
6.-12. M.Iacobus.

-
11. Gen.32. = 1.Mosebog 32., jfr. 18.6 og 25.6.
15.-21. Hr.Jacob(Buch).
22.-28. Mag.Mads(Pors).
25. Hr.dr.David Chytræus døde i Rostock.
29.6.-5.7. Mag.Niels(Glud).
29. Oluf Hansen etc.

Juli.

- 6.-12. Mag.Jacob(Jandrup).

1600.

6. Ἰάκωβ . M.Iacob Bonums bryllup met Anne M. Pederss daatter paa Ribber raadhuus.
11. Sponsalia imellem Her Peder Brøndum oc Kirstine Kristen Hostrup(s).
- 13.-19. D.Iacobus.
13. Velkom oc hiemfærd vdi Darum.
Hunddagene i schole begyntes.
14. Predbiørn Gyldensterns fuldmectig Iens Christenssøn i Howm imod Her Peder Simenssøn, fød i Niesborg.
15. Bispeng bleff slagen paa tiisdag.
16. Iffuer Iuel Landssdommer vaar her vdi Ribe, Vilsleff, Darum.
- På nogle sider mellem d.17.-18. står:
Vdi Holstebro staaar heste marcket til midfast søndag (eller Løtare) 2 martij.

Det tredie par heste købte ieg der 1598 den 25 martij.

kostede den nærhaand	34 dl.
den frahand oc størst	36
købmend oc tæring	<u>3½</u>
	73½ dl.

Iob

haffde			
Sønner	7	Sønner	7
Døttre	3	Døttre	3
Faar	7000	Faar	14000
Kamel	3000	Kamel	6000
Øxen par	500	Øxen par	2000
Aseninder	500	Asne	1000

(I tilknytning til adelspersoner, der tidligere er noteret døde i almanakken, står:)

Frue Ingeborg pa(a) Søndersthoffuit.

Knud Grubbe vdi Skaane.

N.(åben plads) Iffuer Iuelss til Willestrup.

(Tegnet et sværd) Erick Sparre Cancellor	} halsshugne vdi Suerig paa skertorsdag den 20 martij 1600.
Gustaff Banner	
Steen Banner	
Ture Bielcke	

6. Det græske = bryllup.
11. Sponsalia = trolovelse.
- 13.-19. Hr. Jacob(Buch).

1600.

Anno 1599 døde Erick Vognssøn til Søndergaard.

A^o 1594 die 25 Februarij obiit Petrus Gyldenstern in Thim, ætatis 61, Danmarcks Marsk.

A^o 1582 die 3 Iulij obiit M.Andreas Mariager Pastor ad S.Nicolaum Hafniæ.

M.Ienss Nielssøn Sup. vdi Aaslow oc Hammer stigt døde.

D.D. Chytræus ætatis 70° 25 Iunij.

Ferebatur etiam obiisse diem suum in Norvegia M.Isaacus Gronebeck Superintendentens Trundhiem.

D.D.Nicolaus Hemmingius placidè in Christo obdormivit (iam annos natus 88) Roskildæ die XXII Maij Anno 1600.

Legatio Danica Embdam:

Christen Friiss
Mandrup Parsberg
Henrich Ramel
xij iuncker
D.Nielss Krage
xij studenter
xij trometer
xij drauanter.

19. Landssting.

Lauritz Wind bleff fredløssmaal offuersoren.

20.-26. M.Matthias.

20. Søffren Mortenssøn Hegelund døde vdi Wiborg.

Her Nielss Ienssøns
oc Else M.Mathss dotterss } bryllup.

23. LI. LII { Her Peder Clemendssøn } Gudom
Ordinati { Her Iesper Anderssøn } Fuorle
<LIII> { Her Oluff Ienssøn } Fialtring.

Samme dag affdrog Lauge Christenssøn met Melchior Huass oc Erick Krabbe.

A^o 1594 etc. = År 1594 d.25.februar døde Peder Gyldenstjerne på Tim, i sin alders 61. år, Danmarks marsk.

A^o 1582 d.3. juli døde mag.Anders Mariager, præst ved S.Nicolaj i København.

D.D.Chytræus etc. = Hr.dr.Chytræus døde i sin alder 70 år, d.25.juni. Det fortæltes også, at mag.Isak Grønbæk, superintendent i Trondheim, skulle være død i Norge.

D.D. Nicolaus etc. = Hr.dr.Niels Hemmingsen sov roligt ind i Kristus (nu 88 år gammel) i Roskilde d. 22. maj år 1600.

Legatio etc. = Dansk sendefærd til Emden etc.

20.-26. Mag.Mads(Pors).

23. Ordinati = ordinerede.

1600.

24.-25. Regn.

24. Nielss Lassøn.

26. Hoss Albret Friiss paa Riberhuss.

27.7.-2.8. M.Nicolaus.

28. Rettergong oc dom til Giøringherritzting om giæld vdi Darum oc Ondafften. Oluff Ridefoget opset det vdi en monet.

30. 38.Exodi 3.

August.

1. Hans Hegelund drog til Kiøbenhaffn.

2. Landssting.

Sende ieg Peder Varder til Hornsogn.

3.-9. M.Iacobus.

3. 39.vdi Iernet.

Her Claus Gromssøn prædicket i Meirup.

4. Daniel Iohannis introductus Hypodidasculus in Classe<m> V Rip.

5.-12. Sudum.

6. 40.Exodi 33.

7. Regia Maiestas et Regina venerunt Coldingam.

Knud Grubbe døde ved dette pass.

10.-16. D.Iacobus.

10. Sponsalia imellem Lauritz Mule oc Mette Iacobssdaatter.

Her Claus Gromssøn døde.

11. Oluff Ridefoget loed læse fredløssmaalss dom offuer Lauritz Wind.

12. Albret F. drog til Kolding til K.M.

13. 41.Exod. 33.

Regn.

14. Her Claus Gromssøn begraffuen.

15. M.Andreæ Velleij actio imod Her Niels vdi Reesby.

27.7.-2.8. Mag.Niels(Glud).

30. Exodi 3. = 2. Mosebog 3., jfr. 6.8., 13.8. og s. 352 20.8.

August.

3.-9. Mag.Jacob(Jandrup).

4. Daniel Hansen indsat som hører i femte klasse i Ribe(skole).

5.-12. Tørt.

7. Kgl.majst. og dronningen kom til Kolding.

10.-16. Hr.Jacob(Buch).

10. Sponsalia = trolovelse.

15. Mag.Anders(Sørensen)Vedels sag etc.

- 1600.
16. Landssting.
Niels Lassønss sag skal handlis til landssting.
1594 M.Ioh.Lagonius ů.
- 17.-23. M.Matthias.
- 18.-27. Lippitudo sinistri oculi mej.
19. Afferdiget ieg Her Ienss Giemssing oc Peder Varder til Bordbjerg til Niels Lassøn.
Da kom Troilss Knudssøn til mig.
20. 42. Exodi. 34.
21. Tog ieg M.Michels δόειν Quartam.
23. Sandmend bleff reisd paa Niels Lassøn.
- 24.-30. M.Nicolaus.Gen.1.
25. Rettergong til Giøringherritzting de Reliquiis ex { Darum
oc
Ondafften.
- Fra Ribe til Darum.
26. Fra Darum til Varde oc til Ølgod.
27. Til Lundeness til Byrge Trolle.
28. Fra Lundeness til Skerne, Gunderup, Snorup, Ølgod, Varde.
29. Her Knud i Nagbøl døde.
30. Landssting.
Regina venit Coldingam.
- 31.8.-6.9. M.Iacobus.
31. Lippitudo.
Peder Ibssøn oc Karine Iacob Bager daatters bryllup.
Den store flod gjorde megen skade, tog hafre bort ved merskside.

September.

1. Stormflod.
Albret drog til Maltherrit } at scriffue skat.
til Giørdingkircke }
- 2.-3. Storm.
2. Regina til Hadersleff.
3. 43. Numer. 21.
Kong.Mat.kom til Hadersleff paa onsdagen.
- 4.-13. Regn.

16. 1594 mag. Hans Laugesen døde.
- 17.-23. Mag.Mads(Pors).
- 18.-27. Betændelse i mit venstre øje.
21. Tog jeg mag.Mikkel(Müllers)fjerde dosis.
- 24.-30. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog 1.
25. de Reliquiis etc. = om restancerne fra etc.
30. Dronningen kom til Kolding.
- 31.8.-6.9. Mag.Jacob(Jandrup).
31. Øjenbetændelse.

September.

2. Regina = dronningen.
3. 4.Mosebog 21., jfr. s.353 10.9., 24.9.

1600.

4. Er ieg steffnd til Nørherritzting af Byrge Trol.

1580 Ribe brænde, nu 20 aar siden.

Her Bertel vdi Resen døde.

7.-16. Lippitudo.

7.-13. D.Iacobus.

7. Holger Vlffsstands bryllup vdi Wiborg met N.(åben plads), Owe Lungis daatter.

10. 44. Numer. 24.

Afferdiget ieg Her Ienss Mathssøn Giemsing anden gong til Lundeness.

Anna mea sub horam vespertinam 8 enixa est periculosè filiolum 5, sed mortuum.

13. Sandmend offuersor Nielss Lassøn til landssting.

14.-20. M.Matthias.

14. Her Peder i Brøndum oc Kirstine Christenssdaatters bryllup vdi Brøndum.

17. Temperdag.

19. Stormklocke bleff ophengd i Stor Taarn.

21.-27. M.Nicolaus.Gen.1.

23.-25. Skønt.

23. Den ny Tredieklocke bleff ophengd i Lild Taarn.

24. 45. Deuter.18.

27. Landssting.

28.9.-4.10. M.Iacobus.

29. 46.vdi Sorte Brødre.

30. Mette Iørgenssdaatter kom fra Her Lauge Trelund oc til Her Clausis vdi Sønder Borck.

Oktober.

1. 47.Danielis 7.

2.-5. Regn.

7.-16. Øjenbetændelse.

7.-13. Hr.Jacob(Buch).

10. Min Anne blev hen imod kl.8 om aftenen under farlige omstændigheder forløst med en femte lille søn, som imidlertid var død.

14.-20. Mag.Mads(Pors).

21.-27. M.Niels(Glud). 1.Mosebog 1.

24. 5.Mosebog 18.

28.9.-4.10. Mag.Jacob(Jandrup).

Oktober.

1. Daniels bog 7.

1600.

2. Skal giældener møde igen vdi Bordbiereg.
3. Afferdiget ieg Lauritz Holsted til Flensborg met mine heste at selge.
4. Visitatio østerpaa.
Fra Ribe v mile til Prestkiær, i miil Hoborg, i miil Dunsslund, i Heinssuig.
- 5.-11. D.Iacobus.
5. Vdi Heinsswig eller Grensted.
6. ij mile til Omme vdi 13.Nøruangssherrit. 48.vdi Omme.
7. iij mile til Gadbiereg.
Vdi Gadbiereg vdi 14.Tyrrildherrit.
Samme dag ij mile til Vedle.
Cheld dønte paa Giørdingherritz ting.
8. 49.vdi Gadbiereg.
9. Vdi Vedle, ij mile til Piedsted.
Marcket vdi Flensborg.
10. Vdi Piedsted vdi { 15.Holmindssherrit
Bryskherrit
50.vdi Piedsted { Eldherrit.
11. Landssting.
ij mile til Kolding.
- 12.-18. M.Matthias.
12. 51.
M.Pouel Pouelssøn Scholemester vdi Kolding oc Marine Her Knudss
vdi Nogbøl b(r)yilop.
13. Gerdt Rantzow vaar paa Røddinggaard.
14. Vdi Kolding schole.
15. 52.vdi Eerste vdi 16.Andstherrit.
16. Nielss Lassøn Foget bleff dømt paa Nørherritz ting til steile oc
hiul.

4. Visitats etc.

5.-11. Hr.Jacob(Buch).

12.-18. M.Mads(Pors).

1600.

18. Nielss Lassøn bleff halsshuggen ved Nørherritz ting, dog lagd i en kiste, iordet ved Ting Høy.
Afferdiget ieg vij suin til Kolding oc Handrop ved Pugdal til aalden.

19.-25. M.Nicol.Gen.

20. Misi Iohanni Filio Hamburgum 6l Ioachimicos.

22. 53.Deut.18.

Er steffnd Anderss Rytter oc Frue Anne Grøn.

24. Vdi Reesby vdi Huiddingherrit 17.calent. 54.i Reesby.

25. Landssting.

26.10.-1.11. M.Iacobus.

27. Brygget - v tdr.malt.

Slactet - vj nød.

Maalet - ix tdr.rug.

Byg til suin iij tdr.byg.

29. 55. 2 Reg: 7.

30. Circa hoc tempus fertur obiisse in partu uxor Henrici Belovij.

November.

1. 56.vdi hospitalet.

M.Nielss Glad forsaae sig in administratione Coenæ, præbuit

{ Vinum
Panum
Vinum.

2.-8. D.Iacobus.

2. 57.i Hygom.

3. 58.

ij mile til Hygom vdi { 18.Frøssherrit
Kalfsslundherrit.

5. 59. 2 Sam.1.

Haffuer M.Rasmus Heidtman steffnd Her Lauritz.

6. Aff Ribe.

7. 60.

ij mile til Herritsted vdi 19.Rangstrupherrit.

19.-25. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog.

20. Jeg sendte Jens(min)søn 6l joachimsthaler til Hamburg.

22. 5.Mosebog 18.

26.10.-1.11. Mag.Jacob(Jandrup).

29. Anden Kongernes bog 7.

30. Omkring denne tid siges Henrik Belovs hustru at være død i barselseng.

November.

1. in administratione etc. = i administrationen af det hellige måltid, han gav vin, brød, vin.

2.-8. Hr.Jacob(Buch).

5. Anden Samuels bog 1.Jfr.19.11., 26.11. s. 356.

1600.

8. iij mile til Lyomkloster, i j til Abbild.
Landssting.
- 9.-15. M.Matthias.
9. Fra Abild j miil til Megeltunder.
Gick min Anne i kircke à Quinto partu.
10. Hagel.
61.vdi Megeltunder - 20.calent.
- 11.-13. Sne.
11. ij mile til Døstrup.
12. ij mile til Ribe. Ὁεῶν χάρις
Hans Hegelund oc Mette droge til Kiøbenhaffn.
14. D.Martinus Hegelund insinuavit περὶ ἐγγελερέτου χροσεούργου
- 16.-22. M.Nicol.
16. Marine Peder Iacobssøns døde i Ottensee.
17. Herremode beramt vdi Kolding

}	8 danske	}	herrer, om sleswigsk
	8 holstiske		

handel, capitel oc Schuabsted, men bleff da affslagen.
19. 62. 2 Sam.7.
20. Varsel aff Børge Trolle til Nørherretz ting om Wiimtiende - for
31 dl.
22. Landssting.
- 23.-29. M.Iacobus.
23. 63. 2 Petri 1.
26. 64. 2 Sam.22.
Kirstine Nebs bleff brend til Hierromherritz ting.
27. Da skulle gieldener være forsamlet vdi Bordberg.
Vaare wi vdi Darum.
28. Tø.
-
- 9.-15. Mag.Mads(Pors).
9. à Quinto partu = efter den 5.fødsel.
12. Det græske = Gud ske lov.
14. Hr.Morten Hegelund lagde et godt ord ind for Engelbrekt Guldsmeds.
- 16.-22. Mag.Niels(Glud).
- 23.-29. Mag.Jacob(Jandrup).
23. Andet Peters brev 1.

1600.

30.11.-6.12. D.Iacobus.

30. Her Bagge Iacobssøns oc Cæcilies bryllup vdi Øster Skierning vdi Fyen.

December.

Øverst på siden 1.-16.12. står: Byrge Rosenkrantz købte Sønder Skow faar xx^M daler.

3. Lyddick Guldsmed me compellavit nomine fratris ἐγγελέτου περὶ θυγατρούς. 65. 2 Sam. 23.

5. Leret oc vadmæl vddielt vdi scholen.

Ἀπρηόρηθα τῶ χουσουεῖῶ

6. Landssting.

7.-13. M.Matthias De extremo iudicio.

7.-14. Tø.

8. Brygget v tdr.malt.

9. Peder Frantzøn bleff indførd vdi Astrup.

10. 66. 2 Sam.23.

Begynte tømmermend at hugge paa de xi fag sidehuss den 10 decemb.

13. Albertus Friiss prolapsus de curru rediit ad arcem.

Sende ieg Hanss Buck iij dl. til Veile for iiij hiule oc ij stelder oc stiert.

14.-16. M.Nicolaus. Cathechismus.

14. Da bekom Ienss Pederssøn Filius til Prag aff Eustachius Wetengel de 61 rigssdaler til Prag.

16(?) Erick Hardenberg dødsuag.

17.-20. M.Nicolaus. Genesis 1.

17. Tamperdag.

Anders Rytters oc Frue Anne Grøns sag.

30.11.-6.12. Hr.Jacob(Buch).

December.

3. Lydik Guldsmed opsøgte mig på broderen Engelbrekts vegne angående (min)datter(Marine).

Anden Samuels bog 23.

5. Jeg sagde nej til guldsmeden(Engelbrekt Andersen Guldsmed).

7.-13. Mag.Mads(Pors). Om den yderste dom.

10. Anden Samuels bog 23. Jfr.31.12.

13. Albret Friis, der var faldet ned fra vognen, vendte tilbage til slottet.

14.-16. Mag.Niels(Glud).

14. Filius = (min)søn.

17.-20. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog 1.

1600.

20. Landssting.

Knog.

21.-27. M.Iacobus.

21. Frue Lizebet Skramss, Henrick Belowss, liig skal nedsettis vdi
Wiborg.

25. 67.1 Vor Frue.

26. 68. Aftenpræd.

27.-28. Regntø.

27. 69.vdi S.Karine.

28.12.-3.1.1601. D.Iacobus.Matth.

29.-31. Tø.

29. Slactet wi vj suin.

Nielss Iørgenssøn, Her Pallis broder, drog herfran.

31. 70. 2 Sam.23.

21.-27. Mag.Jacob(Jandrup).

28.12.-3.1.1601. Hr.Jacob(Buch). Jfr. 1.-3.1601.

1601.

Øverst på titelbladets bagside står: Cede Deo, et te crede Deo, et spe vince dolorem.

Øverst på den følgende side står: Nondum omnium dierum sol occidit.

Øverst på januar-siden står: Sir.3. Quæ mandata sunt tibi, hæc cogita sancte.

Januar.

- 1.-3. D.Iacobus, Matthæi 2.
- 1.-2. Frøst.
1. Doctor Peder Hollænder bleff afferdiget, ut Ἰδιῆμα ἢ μύλην ἡγούσιν ἐμπεσοῦσιν
- 3.-5. Disse try dage vaare wi forsamlede till Bertel Strucks, at giøre extract paa Hans Pederssøns godz oc giæld.
3. Sne.
- 4.-10.1.M.Matthias, Ioel.1.
- 4.-5. Knog.
- 6.-8. Tø.
7. 1.Iob 19.
- 9.-10. Regn.
- 11.-17. 2. M.Nicolaus - Pædagogia.
- 11.-14. Tø.
11. Albret Fr. loed steffne Kirstine AS. til landssting.
13. Actio til Nørherritzting.
14. Kirstine A.S. drog til Wiborg, per quam scripsi til

{	Iffuer Iuel Landssdommer
	Predbiørn Gyldenstjerne
	Hanss Lange.

Iacob Trolle døde vdi Kiøbenhaffn.
- 15.-31. Frøst.
16. Frue Anne Anefeld Siøgaard døde vdi Haterssleff.

Øverst på titelbladets bagside: Forlad dig på Gud og betro dig til Gud og overvind ved håb smerten.

Øverst på følgende side: Endnu er ikke alle dages sol gået ned.

Øverst på januar-siden: Sirach 3: Hvad som er dig overdraget, skal du tænke på på en gudfrygtig måde.

Januar.

1. ut etc. = for at (helbrede) en svulst eller rettere sagt et sten-foster.
- 4.-10. M.Mads(Pors).Joel 1.
- 11.-17. Mag.Niels(Glud). Børneopdragelse.
13. Actio = proces.
14. per quam scripsi = gennem hvem jeg skrev etc.

- 16ol.
17. Snaps landssting.
Hoffmester Christopher Valckendorff døde.
- 18.-24. 3.M.Iacobus.
18. 2.vdi S.Karine.
19. Iust Hårdbo døde vdi Wiborg.
21. 3.Psal. 128 i Vor Frue.
23. Her Christen Gr. i Hadderup i Gindingherrit døde.
- 25.-31. 4. D.Iacobus de Paulo.
28. 4.Act.9 i Vor Frue.
Marine bleff siug.
Kirstine sende Søffren Anderssøn til landssting imod Nielss Hanssøn
vdi Tanderup.
29. Anne Ebbe Mognssøns døde christelig.
31. Anders Rytters oc Frue Anne Grøns sag skal dømmis.
Landssting.

Februar.

- 1.-9. Frøst.
- 1.-7. 1. M.Matthias om skibss handel.
1. (Tegnet et bøger).
- 2.5.til aften vdi Vor Frue.
Marine, min daatter, bleff { berettet
 { ladet.
3. Sara Anders Lunds døde.
4. Frederich Busk fick capitelss festebreff aff M.As. oc gaff
reversal.
M.AS. annamit 7o dl.
5. Herremode vdi Kongssback imellem danske oc suenske.
Ved den 5 febr. døde Owe Lunge vdi Wiborg.
6. Afferdiget ieg Her Iens Mathssøn til Hadderup { Byrge Trolle
 { Anne Presteencken
 { Her Maths. i Estv.
7. Clauss Bartsker, dytmersk, døde.
Hanss Huid. (Ud for notitserne d.7. står to gange ũ, det ene ũ
må gælde Hans Hvid).

-
- 18.-24. Mag.Jacob(Jandrup).
- 25.-31. Hr.Jacob(Buch) om Paulus.
28. Act. = Apostlenes Gerninger.

Februar.

- 1.-7. Mag.Mads(Pors).
7. ũ = døde.

1601.

8.-14. 2. M.Nicolaus. Gen. 3.

10.-14. Tø.

11. 6.Iob. 19.

Brygde wi v tdr.malt.

12. Troloffuelse skeede imellem M.Ienss Vandel oc Marine Peder Baggissøns daatter.

13. Peder Christenssøn døde.

14. Landssting.

Oluff Karlssøn døde.

15.-28. Frøst.

15.-21. 3.M. Iacobus. Catechesis.

15. 7. Ex Tobia 3. Liigprædicken offuer Peder Christenss(øn).

Leene M.Iffuerss bleff rørd.

18. 8. Iob.19.

20. Anders Lund døde.

Her Nielss Philipssøn oc Clauss Pederssøn Hører vdi Varde ere steffnde.

22.-28. 4.D.Iacobus.Passio.

22. Fastelaffn.

Comitia Warsoviæ in Polonia.

25. 9. Passien.

Marine Hollenders døde.

27. Anno 1595 sade wi paa Sproe met stor liffss fare oc voffue.

28. Landssting.

Marts.

Øverst på siden 1.-15.: Predbiørn Gyldenstjerne bleff siug vdi Wiborg.

1.-7. 1.M.Matthias.

1.-6. Frøst.

1. Nielss Ienssøn tog obenbare affløssning i Vor Frue kir(cke)

faar mandrab.

8.-14. Mag.Niels(Glud).1.Mosebog 3.

15.-21. M.Jacob(Jandrup).Katekismus.

15. Ex Tobia = Ud fra Tobias' bog.

22.-28. Hr.Jacob(Buch).Faste.

22. Møde i Warszawa i Polen.

Marts.

1.-7. Mag.Mads(Pors).

1601.

4. Tamperdag.

LIIII. Mogns Søffrenssøn Ølgod bleff ordineret til Bordberg oc Ryde.

7. Islet.

8.-15. Tø.

8.-14. 2.M.Nicolaus.

8. Troluffelse imellem Hanss Vandel oc Marin Lauritzdaatter.

11. 10.Passien.

13. Her Peder i Hodde døde.

1594 Nocte, quæ præcessit diem 13 Martij, corruit Turris Ripensis.

14. Landssting.

15.-21. 3.M.Iacobus.

16. Demandavi D.Iohanni Petri Vardensi partes concionandi in Hodde et Tistrup.

18. 11. vdi Passien.

M.Andreas Vedle Lethaliter ægrotus.

22.-28. 4.D.Iacobus.

23.-26. Sne.

25. 12.vdi Vor Frue.

Otte Pederssøn aff Hodde vaar hoss mig.

26.-29. Regn.

26. Nielss Pouelssøn dønte { strax at betale de andre - vj vgger.
Begynte wi at reise det ny sidehuss, xij fag.

Samme 26 martij sver M. { 2.Brede Rantzow
Anders Bendssøn sin eed { 1.Canceller
3.Christian Holck

Gud beuarede Charsten Kolding vdi en høy fald.

27. Kremer drog til Lybeck.

28. Landssting.

29.3.-4.4.1. M.Matthias.

29. M.Anders Bendssøn bleff ordinêret vdi Kiøbenhaffn Superintendens Asloiensis et Hammerensis effter M.Iens Nielssøn Norbage.

8.-14. Mag.Niels(Glud).

13. 1594, den nat, der gik forud for d.13.marts, styrtede Ribetårn sammen.

15.-21. Mag.Jacob(Jandrup).

16. Jeg betroede hr.Jens Pedersen Varde hvervet at prædike i Hodde og Tistrup.

18. Mag.Anders(Sørensen)Vedel dødssyg.

22.-28. Hr.Jacob(Buch).

29.3.-4.4. Mag.Mads(Pors).

29. Superintendens etc. = til Superintendent i Oslo og Hammer etc.

1601.

April.

Øverst på siden 1.-17.april står: De engelske sagdis at haffue faaet forloff at holde igen deres stabel til Stade, oc vaar nu allerede 3 skibe ankomne.

1. 13. Passien.
- 5.-11.2.M.Nicolaus.
5. 14.Prædicket ieg faar Her Iørgen til froprædicken.
LV.Ordineret Her Ienss Bølling til Færing.
6. Regn.
- 7.-11.Skønt.
7. Scripsi Iohanni Filio meo Pragam ved Knud, Frederich Rosenkrantzis tienere.
8. 15.Passien.
11. Landssting.
Compellavi Albertum Friiss om { Her Christen i Quong
Ienss Thomssøn Aaeldegn
Iess(Åben plads)Sneomdegn.
- 12.-18. 3.M.Iacobus.
12. Paaske.
16.vdi Vor Frue.
13. Skønt.
- 14.-17. Hord norwest storm oc kulde, hagel.
14. Rex navigavit in Norvegiam.
15. Dorethe salig M.Hans Laugissøns døde.
17. Obiit Else, Her Nielssis hustru vdi Ringkøbing.
18. Usus sum pilulis de Agarico 3.
- 19.-25. 4.D.Iacobus ex Matthæo.
21. Skønt.
22. 17.
Albret Friiss bleff berettet om aftenen sildig.
24. Albret Friiss døde paa Riberhuss.

April.

- 5.-11. Mag.Niels(Glud).
7. Jeg skrev til Jens, min søn, i Prag etc.
11. Jeg opsøgte Albret Friis om etc.
- 12.-18. Mag.Jacob(Jandrup).
14. Kongen sejlede til Norge.
17. Obiit = døde.
18. Jeg brugte tre svampepiller.
- 19.-25. Hr.Jacob(Buch) ud fra Matthæus.

1601.

25. Landssting.

Her Anderss i Fardrup døde.

26. 4.-2. 5. 1. M. Matthias ex Ioele.

26. (Tegnet et bøger).

28. 18. Liigprædicken off(uer) Her Anders Gromssøn. 1. Pet. 1.

29. 19. Ps. 8.

Maj.

3.-9. 2. M. Nicolaus. Gen.

3. Byrge Trolle kom hiem.

Visitatio mea Septima.

5. ♂ Fra Ribe til Varde vdi Vesterh. 1. Calent. 20.

6. ♀ iij mile til Sønder Borck i Nørherrit. 2. Calent. 21.
Døde Her Christen i Torstrup.

7. ♀ Nielss Pouelssøn skal dømme inter hæredes et creditores aliquos
Hanss Pederssøns.

8. ♀ iij mile til Detbjerg i Bøllingherrit. 3. Calent. 22.
Waldemar.

9. ♀ til Ringkøbing.
Landssting.

10.-16. 3. M. Iacobus.

10. ☉ Vdi Ringkøbing. 23. vdi Ringkøbing.

11. ☾ Thiim, Hingherrit. 4. Calent. 24.

12. ♂ Vdi Staby vdi Vldborgherrit 5. Calent. 25.

13. ♀ Fra Staby til Miøborg - ij mile.
Regn.

14. ♀ Fra Miøborg til Engbjerg - iij mile.
Blest.

15. ♀ Vdi Engbjerg i Vandfuldherrit 6. Calent. 26.

16. ♀ j mile(sic) til Lemviig.

17.-23. 4. D. Iacobus.

17. ☉ Lemviig.

18. ☾ Guddem vdi Skodborgherrit. 7. Calent. 27.

19. ♂ Vaar ieg hoss Iffuer Iuel.

20. ♀ ij mile. Nawr vdi Hierromherrit. 8. Calent. 28.
Vaar ieg vdi Holstebro.

26. 4.-2. 5. Mag. Mads(Pors) ud fra Joel.

28. 1. Pet. 1. = 1. Peters brev 1.

Maj.

3.-9. Mag. Niels(Glud). 1. Mosebog.

3. Min syvende visitats.

7. inter hæredes etc. = mellem arvingerne og nogle af Hans Pedersens
kreditorer.

10.-16. Mag. Jacob(Jandrup).

17.-23. Hr. Jacob(Buch).

1601.

21. ♁ Landtgerichts tag vdi Tunder ampt. (Notitsen er omgivet med en parentes).

Holstebro schole.

Krogssdal.

22. ♀ Saele i Gindingherrit.9.Calent. 29.

23. † Drog ieg til Langtind.

Landssting.

24.-30. 1. M.Matthias.

24. ○ Vaar ieg vdi Hadderup kircke. 30.

25. ☾ Ikast vdi Hammerumh. 10.Calent.31.

LVI. Die 25 Maij bleff Iens Christenssøn Ølby ordineret vdi Ikast.

26. ♂ viij mile. Vaar ieg hoss Byrge Trolle.

Regn.

27. ♀ Fra Ølgod iiij mile.

Hodde.

28. ♁ Grimstrup vdi Skadsherrit. 11.Calent.32.

29. ♀ Reversus sum Ripas, Compellavique novum Præsidem Albertum Skel.

31.5.-6.6. 2.M.Nicolaus.

31. ○ 33.Pintz.

Juni.

Nederst på siden 1.-16. står: Legati Polonici advenerunt Hafniam - Item Cæsarej.

3. 2. Tamperd(ag).

34. Decalogus.

Frue Karine Biørn Anderssøn(s) begraaffuis vdi Olborg.

4. Albret Frisis liig bleff begraaffuet vdi Skibet kircke.

5.-6. Regn.

6. Landssting.

7.-13. 3. M.Iacobus.

7. 35.vdi Vor Frue.

Paa Sønderborg en pomerske herris bryllup met N.(åben plads), Hertug Hansis daatter.

24.-30. Mag.Mads(Pors).

29. Jeg vendte tilbage til Ribe, og jeg opsøgte den nye lensmand Albret Skeel.

31.5.-6.6. Mag.Niels(Glud).

Juni.

Nederst på siden 1.-16.: De polske udsendinge kom til København - ligeledes de kejserlige.

3. Decalogus = de ti bud.

7.-13. Mag.Jacob(Jandrup).

1601.

8. Bleff Iffuer Frisis canickedomssbreff læst.
10. 36.Psal.22.
11. Anne Gundis bleff formindet fra Darum.
12. Disputatio prima in Schola Ripensi scz. de Deo: præside M.Ivaro.
Vaar ieg hoss Albret Skeel.
13. Noluit Otto comparêre.
- 14.-20.4.D.Iacobus.
14. Excurri Vardas, vaar ieg paa Partbo.
15. Dom vdi Torstrup sag aff Byrge Trolle oc mig imellem Hanss Lange
oc Her Christen Michelssøn Quong.
- 16.-17. Regn.
16. Anno 1584. Christianus IIII bleff hyldit vdi Wiborg.
19. Otto Petri Hodde stitit se Examini.
20. Landssting.
- 21.-27. M.Matthias.
- 23.-25. Nord. (Det er sikkert meningen, at der skal stå Norduest. I
kalenderen står trykt Syduest: Nord er skrevet oven
over Syd).
- 25.-26. Blest.
25. Encænia novi Collegij Hafniæ.
Niels Skram døde paa Vggerup.
26. Disputabat D.D. Th.Fincki(us).
27. Peder Varder drog aff at scriffue quegtiende.
Sduest oc flod gick offuer Bisp-eng.
- 28.6.-4.7. M.Nicolaus.
- 28.6. Skal velb.Albret Skelss bryllup staa vdi Nyborg.

Juli.

Nederst på siden 1.-16. står: Den lange bro offuer Lang Vedle bleff
fornyed dette år 1601 oc bleff først bygt Adj 1573.
Vdi dette aar 1601 loed Gud vorde en gantske ringe enge grøde paa
iorden alleuegne, huorfaar meget creter bleff ød oc meget iord wsaad.

-
12. Den første disputats i Ribe skole, nemlig om Gud: med mag.Iver
Iversen (Hemmet) som præses.
 13. Otto(Pedersen)ville ikke indfinde sig.
 - 14.-20. Hr.Jacob(Buch).
 14. Jeg tog til Varde etc.
 19. Otto Pedersen Hodde stillede sig til eksamen.
 - 21.-27. Mag.Mads(Pors).
 25. Indvielsesfest for det nye kollegium i København.
 26. Hr.dr.Thomas Fincke disputerede.
 - 28.6.-4.7. Mag.Niels(Glud).

Juli.

Nederst 1.-16. Adj = anno Domini = i det Herrens år.

1601.

1.-4. Tørt.

1. Paa onsdagen vaar ieg kalled aff Gerdt Rantzow til Røddinggaard til at offuerhøre Hans Christenssøn Hadersleff oc Lauritz(åben plads)Weybøl.

2. Byrge Trolle holdt ting paa Nørherritzting. (Ordene ting paa er overstreget).

3. Michael Huixel kom hid.

4. Die 4 Iulij døde Her Tve i Thiim.

Landssting.

5.-11. M.Iacobus de filio

Norduest.

5. 37.LVII.Mogns Gregerssøn Skern bleff ordineret.

Velbyrdig Albret Skels bryllup met (Notitsen er ikke afsluttet).

6. Anno 1600 M.Iacob Bonums bryllup met Anne, min daatter, er it aar siden.

Fem lockede quinder bleffue fremtagne til obenbarlig skriff(t)e.

10. Karine Lass Lemmis døde.

11. Sudsud vest vdi flodhiørne.

12.-18. D.Iacobus, Matthæi 4.

13. Loed ieg Bispeng sla, som haffde forbedrit sig effter den flod.

Kirstine AS. drog til Koxbøl.

14. Her Iørgen aff Grimstrup conuenit Dioecetam nomine Filij.

15. 38.Ps.68.

Paa nogle sider mellem d.16. og 17. står:

Funera 1601.

Iacob Trolle - circa 14 ianuar.

Frue Anne Anefeld Benedicts Rantzows sprack aff vattersot.

Christopher Valckendorff - 17 ianu.

Owe Lunge til Odden ☽ circa 5 feb.

Iørgen Brahe vdi Skaane.

Frue Mette Rønnow vdi Fyen.

Frue Karine Friiss, Christen Frisis Biørn Andersssøns, vdi Olborg 3 m.

Albret Friiss døde.

Nielss Skram ☽ 26 iunij.

Frue Helwig Steen Bildis vdi Fyen.

Iørgen Vrne in Augusto. (In Augusto er overstreget).

Iørgen Kaass.

Pouel Munck.

Tuco Brahe.

5.-11. Mag.Jacob(Jandrup) om sønnen

12.-18. Hr.Jacob(Buch).

14. (Hr.Jørgen(Jørgensen) af Grimstrup)talte med rentemesteren på sønnen(Poul Jørgensens) vegne.

På nogle sider ml.d.16. og 17.:

Funera = begravelser; ☽ = døde.

1601.

Vicissitudo.

Steen Bilde til Trundhiem.
Iørgen Friiss til Aggersshuss.
Axel Gyldenstierne til Sølffuissborg oc Lyckow.
Albret Skel til Riberhuss.
Christen Holck til Hald.

1601 δίδωκεται nomine Filiorum dedi.

Filij mej	{	Georgius ddt.til iuel	{ Danieli	‡ dl.	} vij mk.
			{ Ludimagistro	‡ mk.	
		Severinus ddt.til iuel	{ Ludimagistro	‡ mk.	
		Laurentius ddt.til iuel	{ Severino	‡ dl.	
			{ Ludimagistro	‡ mk.	
			{ Severino	‡ mk.	

		Til S.Hans dag 1601.		
Georgius	{	Ludimagistro	‡ dl.	} vij mk.
Severinus	{	Ludimagistro	‡ dl.	
	{	Gregorio Hypodidascolo	‡ mk.	
Laurentius	{	Ludimagistro	‡ mk.	
		{ Severino	‡ dl.	

1601 den 3 martij fick Karl rug-j td.
malt - ij tdr.

17. Regn.

18. Storm.

Landssting.

ijj quinder affløste obenbarlig vdi Sortebrødrekircke.

19.-25. M.Matthias. Amos.

19. LVIII. Her Michel Huixel bleff ordineret. 39.Ordinatio.

22. 4o. Lucæ 7.

Velb.Albret Skeelss velkom met Berte, Nielss Frisis daatter,
Quibus Capitulum dedit 50 Ioachimicorum.

26.7.-1.8. M.Nicolaus.

Vicissitudo = Omskiftninger.

1601 δίδωκεται etc. = 1601 gav jeg på sønnernes vegne i skolepenge.

Mine sønner	{	Jørgen gav til jul	{ til Daniel(Hansen)etc.
		Søren gav til jul	{ til rektor(mag.Gøde Lauridsen)etc.
			{ til Søren(Kristensen)etc.
		Laurids gav til jul etc.	

Gregorio Hyopdidascalo = til Gregers(Andersen)Hører.

19.-25. Mag.Mads(Pors).

22. Lucas 7. - Quibus Capitulum etc. = til hvilke kapitlet som
hædersgave gav 50 joachimsthaler.

26.7.-1.8. Mag.Niels(Glud).

1601.

26. Brede Rantzows bryllup met Frue Christentz vdi Kroneborg.
Vaar ieg vdi Iernet oc Darum.
29. Her Peder i Bryndom anholte om mode in causa homicidiali.
31. Skal giøre tilbud.

August.

Øverst på siden 1.-15. står: Legati missi

{	Eske Brock(Overstreget)
	Karl Bryske(Overstreget)
	D.D.Weffuer.

in Russiam

Nederst på siden står: Marine Her Iffuers i Hemmet ☞.

1. Her Peder vdi Bryndom skulle haffue giord tilbud.
Landssting.
- 2.-8. M.Iacobus.
2. 41. Prædictet ieg vdi Iernwed oc bekom ieg breff paa min tiendis
affgifft.
4. Scrifftlig artickler faaregiffne in causa homicidiali met Søffren
Bramming.
- 5.-9. Regn.
5. LIX. Paulus D.Georgij Grimstrup ordineret

{	Øse oc	42.Ordinatio.
	Nesbjerg	
- 9.-15. D.Iacobus.
9. LX. Iørgen, Her Ienssis søn Vrleff, ordinêret til

{	Thiim	43.
	Madum	
12. 44.Ps. 68.20.
Clemend Søffrenssøn bleff sat til borgemester vdi Vedle.
13. Hans Hess wittembergsk bud kom hid fra Tunder, oc hannem afferdiget
ieg strax tilbage til Iens met 40 daler.
15. Landssting.
- 16.-22. M.Matthias.Amos.
16. 1594 M.Ioh.Lagonius ☞.

29. in causa homicidiali = i drabssagen. Jfr. 4.8.

August.

- Øverst på siden 1.-15.: Gesandter sendt til Rusland etc.
- Nederst på siden: ☞ = døde.
- 2.-8. Mag.Jacob(Jandrup).
5. Hr.Poul, hr.Jørgen(Jørgensen)Grimstrups, ordineret etc.
- 9.-15. Hr.Jacob(Buch).
- 16.-22. Mag.Mads(Pors).
16. 1594 mag.Hans Laugesen døde.

16ol.

17. Her Iffuer i Hemme døde.

18. Effter Hans Pederssøn en

søsterlod	22 $\frac{1}{4}$ dl.
broderlod	44 $\frac{1}{2}$ dl.
<hr style="width: 100%; border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 0;"/> 66 dl.3 mk.	

19. LXI. Lauritz Weibøl ordinatus til Fardrupsog(n). 45.Ordinatio.

20. Afferdiget ieg min Anne met min daatter Marine til Ottensee til bryllup.

21. M.Matthias pro concione proclamabat de edito in Germania libro, Danoturca.

22. Regn.

23.-29. M.Nicolaus.

23. Nuptiæ Lauritz Mulis oc Mette, M.Iacobs daatt(er), vdi Ottense.

25.-27. Mode oc forhandling de causa homicidialj per triduum.

29. Landssting.

30.8.-5.9. M.Iacobus.

30. Nuptiæ M.Iacobi Iacobøj Ottoniæ met Marine, M.Iffuerss daatter.

September.

1. Vdi Roskild skal adelen taxeris faar hest oc harnisk.

2. 46.Psal.69.

4. Anno 1580 Ribe brænde, nu 21 aar siden.

6.-12. D.Iacobus. Matth.15.

6. Pouel Munck døde imellem Skernekircke oc Lundeness paa vognen.

8. Sponsalia { Her.Lauritz
(Intet navn)

Legater til Rytzland løbe aff til Rig { Eske Brock
Karl Bryske
Hartuig Bild.

9. Kong.Mat. løb vd met { Argo-Ehre Gott.
Victor.

47.Psal.72.

19. Laurids Vejbjøl ordineret til Farup sogn.

21. I stedet for at holde en prædiken stod mag. Mads(Pors) og bral-drede op om en bog, der er udkommet i Tyskland - en slem gang volapyk!

23.-29. Mag.Niels(Glud).

23. Nuptiæ = bryllup.

25.-27. de causa etc. = om manddrabssagen gennem tre dage.

30.8.-5.9. Mag.Jacob(Jandrup).

30. Mag.Jacob Jacobsen(Wolf) i Odense bryllup etc.

September.

6.-12. Hr.Jacob(Buch).

8. Sponsalia = trolovelse.

- 16ol.
12. Byrge kom til Lundeness.
Landssting.
- 13.-19. M.Matthias.
13. Hans Tøgerssøns bryllup vdi Megeltunder.
Iacob, Her Peders søn i Arildt.
16. 3. Tamperdag.
Doctor Niels Krage kom hid.
- Nederst på siden 17.-30. står:
- Faar $\left\{ \begin{array}{l} \text{bodssmend} \\ \text{oc} \\ \text{bøsseskøtters} \end{array} \right\}$ hold gaff Riber by $\left\{ \begin{array}{l} \text{xi j}^c \\ \text{ix}^c \end{array} \right\}$ daler.
19. Filioli mei $\left\{ \begin{array}{l} \text{Severinus} \\ \text{Laurentius} \end{array} \right\}$ ægrotarunt.
- 20.-26. M.Nicolaus.
20. Høy flod faar Ribe.
21. Albret Skeel drog aff til Wiborg, met hannem screff capitlet oc
coss. til Iørgen Friiss om vj^c daler faar Bispgaard.
Samme 21 dag fick ieg 200 bededagis prædicker.
22. Screff ieg til Byrge Trolle ved Her Christen Quong apologiam.
Samme 22 septembris er min søn lens Pederssøn promouerit in
Magistrum Wittembergæ.
D.Niels Krage til Hans Hegelunds.
23. 48.Psal.llo.
24. Loed ieg besla hoss Hans Hegelund 82 dl.
26. 1.D.Nielss Krage oc 2.Else droge herfra, 3.Margrete oc 4.Marine
Anderssdaatter.
Her Kristen Quongs sag bleff opsat vdi vj vj vger.
Landssting.
- 27.9.-3.10. M.Iacobus.
29. Mich.
30. 49.ex Psal.llo.

Oktober.

4.-10. D.Iacobus.

13.-19. Mag.Mads(Pors).

19. Mine små sønner: Søren og Laurids, blev syge.

20.-26. M.Niels(Glud).

21. coss. = borgmestre.

22. apologiam = en forsvarstale. - in Magistrum Wittembergæ = til
magister i Wittenberg.

27.9.-3.10. Mag.Jacob(Jandrup).

29. Mikkelsdag.

30. ex Psal.llo. = ud fra salme llo.

Oktober.

4.-10. Hr.Jacob(Buch).

1601.

4. LXII. Gregers Enewoldssøn bleff ordinêret.50.

5. Marine, Ienss Perlestickers daatter, kom i hospitalet.
Visitatio vdi Øster Leden omkring Kolding oc Vedle.

6. ♂ Om afften til Siest.

7. ♀ Vdi Siest vdi 1.Andstherrit 1.calent.51.

8. ♀ Vdi Kolding schole.

Mode met suenske.

Nielss Pouelssøn skal døm.

9. ♀ ij mile til Bredstrup $\left. \begin{array}{l} 2.\text{Endleherrit} \\ 3.\text{Bryskherrit} \\ 4.\text{Holmindsherrit} \end{array} \right\} 2.\text{Calent.52.}$

Vxor mea carissima Anna fulde sig ilde til passe paa fredag
den 9 octobris.

10. ♀ ijij mile til Veile.

Anne. (Ud for hver dato 10.11.-12.12. er anført fortløbende tal:
1.-34.

Landssting.

11.-17. M.Matthias.

11. ○ 53.

12. (Vdi Veile schole.

Paa den 12 octobris antuordet ieg Hans Buck vdi Vedle - v
daler 1 mk. til staal oc smedeløn til at lade mig en vogn
besla.

13. ♂ ij mile til Kolderup - vdi 5.Tyrrildherrit. 3.Calent. 54.

14. ♀ ij mile til Brondle vdi 6.Nørwangss. 4.Calent.55.

15. ♀ iiiij mile til Vorbasse.

Ienss Iuel minax.

Den 15 octobris paa en torsdag hensoff Agnes min søster.

16. ♀ Vdi Vorbasse - vdi $\left. \begin{array}{l} 7.\text{Slaugssherrit} \\ 8.\text{Ierloffherrit} \end{array} \right\} 5.\text{Calent.56.}$

18.-24. M.Nicolaus.

18. Pouel Munck begraffuen vdi Wiborg.

19. Vdi Lintrup vdi $\left. \begin{array}{l} \text{Kalffsslundherrit} \\ \text{Frøssherrit} \end{array} \right\} 6.\text{Calent.57.}$

5. Visitatio = visitats.

9. Vxor mea etc. = min meget kære hustru Anne etc.

11.-17. Mag.Mads(Pors).

15. Jens Juel fuld af trusler.

18.-24. M.Niels(Glud).

1601.

20. Annæ meæ exhibitum Laudanum.

21. Vaare wi begge til Guds bord.

24. Landssting.

25.-31. M.Iacobus.

25. Her Lauritz Weibøls bryllup vdi Fardrup.

28.	I. Psal. 7.12 ad finem II. Heb. 4.16 III. Ioh.12.35.36.	} Prædicket ieg i hospitalet 58. Sorte Brødre 59. Vor Frwe 60.
29. Bededage		
30.		

November.

På en løs seddel, der fejlagtigt er anbragt ml.1.-17.november 1604, men som rettelig hører hjemme mellem 1.-17.11.1601, står på den ene side:

Accepi.

Aff Iffuer Holm på tredie pintzedag xij mk.(Overstreget).

eller iij dl.d.

(Overstreget).

Debeo pro funeratione Agnetis - iij dl. På den anden side: at prædicke paa

Ludimagistro

v aff

Iust(Overstreget) Vor Frue dag

Hans Lambertssøns peng.

Brygd - viij tdr.malt

{ Mat.

vdi den(ikke mere)

{ Jørg.

{ Otte

1.-7. D.Iacobus, Ev.Dominicale.

1. 61.Bruduielse.

M.Iens Vandels bryllup met Marine, Peder Baggissøns daatter.

2.-3. Frøst.

4. Sne. 62.Ps.110.

5. Tø.

7. Landssting.

8.-26. Frost.

8.-14. M.Matthias.

8. Paa Her Christen Quongs sag oc lowssed skal dømmis.

11. 63.Ps.118.

20. Min Anne givet opium.

25.-31. Mag.Jacob(Jandrup).

28. I. Salme 7.12 til enden.

29. II. Hebrærbrevet 4.16.

30. III. Johannes evangelium 12.35,36.

November.

På en løs seddel mellem 1.-17.:

Accepi = Jeg har modtaget etc.

Debeo etc. Jeg skylder for Agnes' begravelse.

til rektor(mag.Gøde Lauridsen).

1.-7. Hr.Jacob(Buch), søndagsevangeliet.

8.-14. Mag.Mads(Pors).

1601.

12. Sextus partus Annæ mæ, strax om mornen effter fem, fødte hun
(effter 33 dags siugdøm) en daatter, huilcken wi kaldet Margrete.

15.-21. M.Nicolaus.

16. Her Oluff Størssbøl paa Fanø døde.

21. Landssting.

22.-28. M.Iacobus.

22. D.D.Matthiæ Iacobj Nuptiæ cum Ingeburga M.Iohannis Ægidii Filia.

25. 64.Ps.8.

Taxering skal skeep vdi Wiborg

{	Peder Munc
	Mandrup P.
	Henrich Belo
	Predbjør G.
	Christen Holck

26. Kong Ma^t kom fra Siælland til Hatersleff oc til Gottrup.

27.-28. Islet.

29.11.-5.12. D.Iacobus.

30. Tale imellem Pouel Ienssøn Kremer oc Mette salig Bertel Skredders.

December.

2. 65.Esaiæ 7.

3. Sne.

4.-5. Tø.

4. Paa Riberhuss vaare gestendis

{	Henrick Friis
	Otte Brahe
	Iørgen Brahe.

5. Landssting.

6.-12. M.Matthias.

6.-8. Frøst.

9. 66.Esa.9.

Kong. (Muligvis fejl for Knog).

11. Vdi scholen bleff vddielt

	vadmæl oc		leret
	500 allen		304 allen

13.-19. M.Nicolaus.

13. M.Petrus Christierni prædicket.

5 lockede quinder tagne til obenbare scriffte.

Albertus Skeel et Otto Christoffer volebant invisere M.Andream
V., sed non admissi.

12. Min Annes sjette nedkomst etc.

15.-21. M.Niels(Glud).

22.-28. Mag.Jacob(Jandrup).

22. Hr.dr.Mads Jacobsens bryllup med Ingeborg, mag.Jens Gødesens
datter.

29.11.-5.12. Hr. Jacob(Buch).

December.

6.-12. Mag.Mads(Pors).

13.-19. Mag.Niels(Glud).

13. Mag.Peder Kristensen etc. - Albertus etc. = Albret Skeel og Otto
Kristoffer (Rosenkrantz) ville besøge mag.Anders(Sørensen)Vedel,
men blev ikke indladt.

1601.

16. 4. Temperdag.

17.-18. Frost.

17. Her Christen Anderssøn i Voldom døde vdi Nykircke.

19.-26. Tø.

19. Landssting.

20.-26. M. Iacobus.

23. 67. Esa. 4.

25. Iuledag. 68. Lucæ 2.

27. 12.-2. 1. 1602. D. Iacobus.

27. Regn.

69. vdi S: Karine.

Min Anne gick vdi kircke à Sexto partu effter vor første daatter

Margrete effter 12½ vggers hiemsiddelse. Albret Skeel oc Frue

Berte vaare mine gester met flere.

28.-30. Tø.

30. 70. Esaie 11.

31. Frøst.

Bag i almanakken står:

M. Ionas Iacobi dictavit de Magnete.

Nunc dictat Epitomen Timæi Platonis per Quæstiones.

Anno 1601.

6 augusti paa 7 afften døde Ingeborg Peder Mortenssøns aff blodsott.

7 augusti paa 9 mor. døde Gertrud Pouel Ienssøns Kremers.

På det sidste blad i almanakken står:

Faar bøsseskøtterhold 984 dl.

Anno 1565 grassabatur pestis Ripis.

20.-26. Mag. Jacob (Jandrup).

27. 12.-2. 1. 1602. Hr. Jacob (Buch).

27. à Sexto partu = efter den 6. fødsel.

Bag i almanakken:

Mag. Jon Jacobsen (Venusin) dikterede om magneten.

Nu dikterer han en forkortelse af Platons Timæus ved hovedpunkter.

På sidste blad:

Anno 1565 etc. = År 1565 rasede pesten i Ribe.

□ 7 7 3 2 7 ξὺν θεῷ.

Januar.

- 1.-8. Frøst.
2. Hans Karlssøn vdi Lild Darum døde.
- 3.-9. M.Matthias.Amos.
3. LXIII. Otte Pederssøn ordineret til Hodde oc Tiistrup. 1.
Ordinatio.
Iffuer Bertelssøns oc Anne Nielssdaatters bryllup.
6. 2.vdi Vor Frue kircke.
Troloffuelse imellem Søffren Chr.Friiss oc Marine Suanedaatter.
- 9.-10. Regn.
- 10.-16. M.Nicolaus. Pædagogia.
- 11.-19. Tø.
12. Søffren Anderssøn (åben plads) bleff sat (Notitsen er ikke afsluttet).
13. LXIII. Her Claus Pederssøn Rip. bleff ordinêret til capellane til Nør By paa Fanø. 3.Ordinatio.
Her Hans vdi Hiortlund døde.
- 14.-19. Tø.
15. Afferdiget ieg wittembergske bud Andre (as) Guschman til M.Iens Pederssøn Fi.
16. Snapss landting (sic).
- 17.-23. M.Iacobus de Coniug.
20. Regn.
4.Esa.35.
21. Frøst.
Peder Anderssøn bleff afferdiget til Ringkøbing schole.
22. Regn.
- 23.-24. Blæst.
- 24.-30. D.Iacobus.
25. Tørt.
26. Skønt.
27. Regn.
5.Esa.40.
Scripsi Henrico Waldkirck de Epigrammatis ved Mamme.

Januar.

Hebr. Med Gud. - Med Guds hjælp. (Det hebr. og det gr. dækker altså hinanden).

- 3.-9. Mag.Mads(Pors) Amos.
- 10.-16. Mag.Niels Glud. Børneopdragelse.
15. Fi. =(min)søn.
- 17.-23. Mag.Jacob(Jandrup) om ægteskab.
20. Esa. = Esajas. Jfr.27.1.
- 24.-30. Hr.Jacob(Buch).
27. Jeg skrev til Henrich Waldkirck om epigrammerne etc.

1602.
28. Skønt.
30.-31. Skønt
30. Landssting.
31.1.-6.2. M.Matthias.
31. Pouel Ienssøn Kremers bryllup met Mette Bertels.

Februar.

2. 6.vdi S.Karine.
3. 7.Esaiæ 42.
4.-5. Klart.
6. Regn.
7.-13. M.Nicolaus.
7. Regn.
8. Klart.
Frue Karine Skeel Peder Munckis begraffuelse.
11.-12. Skønt.
12. Absolvi Epistolam ad Titum.
13. Regn oc storm.
Incoavi Aphorismos sacros Biblicos.
Landssting.
14.-20. M.Iacobus.Passio.
14. Fastelaffn.
Her Nielss Ienssøns oc Marine Mortenssdaatters bryllup vdi Ring-
købing.
15. Loed ieg min Søffren F.gaa til Peder Tryllunds.
Døde Her Peder Ienssøn i Lomborg.
16. Frøst.
17.-20. Klart.
17. 8.aff Passien.
18. Niels Lunde Actor fra D.Nielss Krage kom hid. (Der er sat parentes
om Actor).

31.1.-6.2. Mag.Mads(Pors).

Februar.

- 7.-13. Mag.Niels(Glud).
12. Jeg blev færdig med brevet til Titus.
13. Jeg begyndte på de hellige bibelske ordsprog.
14.-20. Mag.Jacob(Jandrup). Faste.
15. F. = (min)søn.
18. Actor = anklager.

1602.

21.-27. D.Iacobus. Passio.

21. Regn.

24.-25. Storm.

24. 9.Passien.

Albret Skeel kom hiem fra Aalborg.

27. Landssting.

28.2.-6.3. M.Matthias. Passio.

28. Bleff Mamme Anderssøn afferdiget til Kiøbenhaffn
met breffue til

{ Cancelleren
Breide Rantzow
Sigward G.

Marts.

3. 10.aff Passien.

Gaff ieg Hans Smed i Hoddeskow min fuldmact.

7.-13. M.Nicolaus. Passio.

8. Her Sigfrid Reindschaid, herre til Friberg etc., loed mig ved
Kong.Mats. steffning steffne til herredage til Kiøbenhaffn.

9. Kongen gick til skibs til Norge met 2 skibbe.

10. 11.aff Passien.

12. M.Iacobus Svaningius abduxit secum Sororem Marine desponsam
Severino Friiss.

13. Landssting.

1594 corruit Turris Ripensis.

14.-20. M.Iacobus. Passio.

17. Albret Skeel oc Frue Berte komme hiem fra Aalborg.

12.aff Passien.

18. ἔγραψε μοι κατὰ ὀδυρτικῶς Π. Λύσεις Παμαίος.

21.-27. D.Iacobus.Passio.

22. Sager steffned oc fordragne imellem Otte Rasmussøn oc
Her Knud
i Ho den
scholeperson.

21.-27. Hr.Jacob(Buch). Faste.

28.2.-6.3. Mads(Pors). Faste.

Marts.

7.-13. Mag.Niels(Glud). Faste.

12. Mag.Jacob Svanning førte sin søster Marine, der er trolovet med
Søren Friis, bort med sig.

13. 1594 styrtede Ribetårn sammen.

14.-20. Mag.Jacob(Jandrup). Faste.

18. Skrev til mig på en meget jamrende måde hr.Laurids Thomsen.

21.-27. Hr.Jacob(Buch). Faste.

1602.

23. Mamme kom fra Kiøbenhaffn.

24. LXV. Oluff, Her Søffrens søn i Maltbeck, bleff ordineret til
Kalffsslund oc Hiortlund. 13. aff Passien. Ordinatio.
Samme dag loed ieg reise xv binding stald.

25. 14. vdi S. Karine kircke.

26. Her Christen Quongs sag nonnihil sedata per Hartwig Staffuerskow,
Frue Elle Styge, Frue Kirstine Erick Krags 21o dl.

27. Landssting.

28. 3.-3.4. M. Matthias.

29. 15. vdi hospitalet.

Vdi Giørdingherrit bleffue aff A.S. satte til

{	foget: Karl Hanss.
	scriffuer: Nielss Mulvad
	dielefoget: Cheld

30. Eske, Her Gregersis søn aff How, prædicked vdi hospitalet.

31. 16. aff Passien vdi Vor Frue.

April.

Nederst på siden 1.-16. står:

Friherren Her Sigfrid sagde, at den

{	vogn	}	2000 daler.
	vj ungerske		
	dragtøy		

1. (Tegnet et bæger).

2. Øxneskibe toge øxen ind oc løbe aff til Holland.

3. Lauritz Søffrenssøn aff Wiimbgaard begeret aff mig hiemmel oc
fuldmact.

4.-10. M. Nicolaus.

4. Pascha.

6. Maatte ieg gifue mig paa veien til Kiøbenhaffn, huort ieg vaar
steffnd aff Her Sigfrid.

♂ Fra Ribe til Kolding.

7. ♀ 1j mile til Snobehøy, paa en bod til Meelfar.

Erick Lycke, Waldemar Parssberg, Albret Skeel.

8. 7 vj mile til Ottensee.

8.-11. Vdi Ottensee.

10. † Landssting.

11.-17. M. Iacobus.

26. (Hr. Kristen (Mikkelsen) Kvongs sag) næsten bilagt gennem Hartvig
Staverskow etc.

28. 3.-3.4. Mag. Mads (Pors).

April.

4.-10. M. Niels (Glud).

4. Påske.

11.-17. Mag. Jacob (Jandrup).

- 1602.
12. ☾ iiij mile til Nyborg.
Herredage vdi Kiøbenhaffn ere vdscreffne.
13. ♂ Offuer Belt - iiij mile til Soer.
14. ♀ Vdi Soer - v mile til Roskild.
Incendij periculum Ripis.
15. ♀ iiij mile tilig til Kiøbenhaffn.
M.Erasmus Heidtman døde.
16. ♀ K.
Øverst på siden 17.-30. står:
Iørgen Lunge tog soldater vdi tieniste, ved - 120, at føre til Hol-
land.
17. Kiøbenhaffn.
Vaar ieg paa {cantoriet } vdi slaats capelle.
 {sangeriet }
- 18.-24. D.Iacobus.
18. Kiøb: hoss Arild Huitfeld.
19. ☾ Stod ieg vdi rette met Her Sigfrid.
24. Landssting.
‡ Drog ieg fra Kiøbenhaffn til Roskild.
A^o 1601 Albret Friiss døde paa Riberhuss.
- 25.4.-1.5. M.Matthias.
25. ☉ Fra Roskilde til Soer.
26. ☾ iiij mile til Korsøer.
27. ♂ Tilig offuer Belt oc iiij mile til Otensee.
- 28.-30. Bededage vdi Slessuig.
28. ♀ Middag fra Ottense vj mile til Meelfar, offuer Sunden oc til
Tafflo - ij miil.
29. ♀ Fra Tafflo til Gamst oc til Ribe - ix mile.
30. ♀ Albret Skeel kom ocsaa hiem.

-
14. Fare for ildebrand i Ribe.
- 18.-24. Hr.Jacob(Buch).
- 25.4.-1.5. Mag.Mads(Pors).

Maj.

- 2.-8. M.Nicolaus.
 3. Peder Skodborg Skredder døde.
 4.-6. Regn.
 5. LXVI. Her Eske Gregerssøn ordineret til Lomborg. 17.aff Esaia 45.
 Ordinatio.
 6. Ib Tuornum Borgemester vaar meget siug.
 8. Landssting.
 9.-15. M.Iacobus.
 9. Marcor Pederssøn Skredder døde.
 12. 18.aff Esa.49.
 13. (Tegnet et bæger).
 14. Nielss Lunde haffde første tiltale til de iij forloffnings mend
1.	Nielss Pouelssøn
2.	
3.	
4.	
- Vdskicked ieg min visitatsbreffue vdi Harsyssel met Peder Varder.
 D.D.Nicolaus Cragius Decanus Ripensis Canonicus Roskildensis et
 Provisor Scholæ Regiæ Sorensis feliciter vitam in Domino clausit.
 Nederst på siden 16.-31. maj står:
 Hertug Vlrich indtog Schwabested til at besidde.
 Oldesslo.
 16.-22. D.Iacobus.
 16. Regn.
 Engelbret Anderssøns } bryllup.
 oc Marine Pouelssdaatt. }
- 17.-18. Storm.
 17. Scripsi M.Iacobo Holmio Episcopo Alburgensi de filio meo M.Iohanne.
 19. 19.Ex Esaia 53.
 Doctor Nielss Krage bleff begraffuen.
 Anne drog offuer til Sønnerho fiskeleyre.
 20. Lodwig Munck skal begraffuis vdi Fyen.

Maj.

- 2.-8. Mag.Niels(Glud).
 9.-15. Mag.Jacob(Jandrup).
 14. D.D.Nicolaus etc. = Hr.dr.Niels Krag, dekan i Ribe, kannik i
 Roskilde og forstander for den kgl. skole i Sorø sluttede lykkeligt
 sit liv i Herren.
 16.-22. Hr.Jacob(Buch).
 17. Jeg skrev til mag.Jacob Holm, biskop i Ålborg, om min søn mag.Jens.
 19. Ex Esaia = ud fra Esajas. Jfr.26.5.s.382.

1602.

22. Landssting.

M.Ionæ Iacobi kongebreff paa dechendom er datert.

Vdginge kongebreffue 1. om visse maaletønde
2. om lybske alne
3. adelss begraaffuelse inden 14 dage,
4. græse øxne.

23.-29. M.Matthias.

23. ○ Pintze dag. 20.vdi Vor Frue.

24. ☾ 21.S.Karine.

26. ☽ 22.Ex Esaiæ 63.

27. † Octava Visitatio.

Fra Ribe til Varde - viij mile, til Lunde-j.

28. ♀ ij miil til Nebel vdi Vesterherrit, 1.calent.23.

29. † i miil til Nørborck i Nørherrit, 2.calent.24.

ij mile til Skern til Her Gregersis.

30. 5.-5.6. M.Nicolaus.

30. ○ ij mile til Lem.

Fra Skerne til Lem.

25.vdi Nørborck.

31. ☾ Vdi Lem i Bøllingherrit 3.calent.26.

Juni.

1. ♂ ij mile til Ringkøbing.

2. ♀ Derfra paa eftermiddag ij mile til Torsted.
27.vdi Ringkøbing kircke.

3. † Vdi Torsted vdi Hingherret 4.calent.28.

4. ♀ ij mile til Huseby i Vldbogherret, 5.calent.29.

5. † Igennem Staby oc Vldborg.

Landssting.

6.-12. M.Iacobus.

7. ☾ Vdi Giording i Hierromherret 6.calent.30.

Nielss Krag kom hiem.

8. ♂ ij mile til Færing.

22. Mag.Jon Jacobsen(Venusins) kongebrev etc.

23.-29. Mag.Mads(Pors).

27. Ottende visitats.

30. 5.-5.6. Mag.Niels(Glud).

Juni.

6.-12. Mag.Jacob(Jandrup).

1602.

9. ♀ Vdi Færing i Vandfuldher. 7.calent.31.
Til Giording i mill, til Vosborg hoss Predbiørn Gyldenstiern.
Everso curru dextra mihi afflictata est.
10. ♀ Paa Vosborg hoss Predbiørn Gyldenstiern.
11. ♀ i Resen vdi Skodborgherret 8.calent.32.
Fra Resen til Vosborg ij mile.
- 13.-19. D.Iacobus.
13. ○ Vdi Bordbiere kircke. 33.
- 13.el.14. Sponsalia D.Magni et Mariæ.
14. (Vdi Eising i Gindingherret 9.calent.34.
Oc til Langtiend samme aften.
Paa mandag den 14 iunij døde Ib Tuornum vdi Ribe.
15. ○ Tisdag middag fra Langtind iij mile til Øredt.
16. ♀ Fra Øredt til Gielderup - ij mile.
Vdi Gielderup vdi Hammerumherret.10.35.
Anno 1584 Christianus IIII bleff hyldet vdi Wiborg.
17. ♀ Til Skerne.
17. } Til Lundeness hoss Predbiern Bild.
18. } ○ Oc vdi Varder schole.
19. } ij mile til Øse.
Predbiern Bild døde paa Lundene (s).
Landssting.
- 20.-26. M.Matthias.
20. Til bryllup vdi Øse prestegaard. 36.
22. Til Darum oc hjem til Ribe.
23. M.Iacob Mathssøn SF.kom til Ribe.
En quind bleff brend ob incestum cum fratre.
- 27.6.-3.7. M.Nicolaus.
27. Karl Tømmermand døde.
28. Loed ieg Bispeng sla aff x sletmend.
29. Albret Skeel met borgerne paa raadhuset om en borgemester at sette,
primò.
30. 37.Ier.23.
Kirstine Oluff Rods døde aff sprinckelsiuge.

9. Min højre arm blev beskadiget, da vognen væltede.

13.-19. Hr.Jacob(Buch).

13.el.14. Hr.Mogens(Sørensen Ølgods) og Maren(Enevoldsdatters)tro-
lovelse.

20.-26. Mag.Mads(Pors).

23. SF = superintendent på Fyn.

ob incestum etc. = på grund af blodskam med(sin)broder.

27.6.-3.7. Mag.Niels(Glud).

29. primò = første gang.

Juli.

3. Regn.
Landssting.
- 4.-10. M.Iacobus.
- 4.-5. Storm.
5. Loed ieg Bispeng riffue.
Vaar ieg vdj Gredsted at besee den holm vdi Gredsted Aa.
6. Samme dag først opslaget j amme viin fra Peder Struduad.
7. 38.Ezech.34.
8. Første ting til velb.Maths Nielssøn faar eskning.
9. Paa ♀Her Niels vdi Werum døde.
10. Hafniæ Disputatio XIII promovendorum in Magistros.
- 11.-17. D.Iacobus.
11. Regn.
Vaar ieg opdragen til

Fardrup
Vilsleff
Darum
Iernet

 at besee kornet.
12. Stormflod.
13. Promotio.
Periculum incendij til D.Hans Lauritzøns vdi Puggaardgade.
14. Christen Søffrenssøn Scholemester vdi Lemviig døde.
39.Daniel.2.
15. Her Søffren Knudssøn i Røding døde.
På nogle sider mellem d.17. og 18. står:
Anno 1601 (faar bededagene In Octobri) kom 48 bøsseskøtter oc bodssmend til borgeleyre vdi Ribe, oc gaff Riber by dennem ved - looo dl.
Vdi samme dage vdgick breffue, at huess klocker, der fandtis vdi landssbykircker foruden en, skulle føres til arckeliet til Kiøbenhaffn.
In Nouembri paa den 13 dag bleff Kong Mat^s breff læst om kaabberskat aff Riber borger - vj skippund.
Keelkobber er dobbelt dyrer end grydkobber.

Juli.

- 4.-10. Mag.Jacob(Jandrup).
10. I København disputats af 13, der skal promoveres til magistre.
- 11.-17. Hr. Jacob(Buch).
13. Promotion.
Periculum etc. = Fare for ildebrand etc.

1602.

Dorethe Søffrenssdaatter døde pa<a> S.Laurentii dag den 10 augusti
1602.

Aar 1602 den 28 octobris døde vnge Hertug Hanss, Konning Fridericj II
søn, vdi Moschow vdi Rytzland.

Frue Karine Skeel Peder Munckis.

Ienss Huass aff sprinckelsiuge.

Lodwig Munck vdi Fyen.

Absolon Gøye paa Dalum.

Frue Anne Grøn.

Predbiern Bild paa Lundeness 19 inuij.

Fru Karine Kraffse paa Hald d.(åben plads)iunii.

Filia et Filiolus Predbiernj Bild.

Frue Sophie Skeel Cheld Brochenhusis.

Frue Magdalene(åben plads)Hennicke Bockwolds paa Gram.

Iacob Hardenberg.

Hans Mule vdi Ottensee.Oluff Bager.

Erick Lycke paa Eeskær.

Oluff Bilde.

Iens Iuel til Iulingssholm in Octobri 1602.

Til Rytzland.

Axel Gyldenstiern

Axel Brahe

Christen Holck

til Her(tug) Ulrich

Henrich Below

Henrich Ramel

Predbiern Gyldenstiern

Steen Brahe.

Pestilentze vdi

Wiborg	Tunder - 600
Ottensee	Bredsted - hartad vddød
Randerss	Ballom - 120
Olborg	Aarhuss - 160
Lemviig	Horssness
Holstebro	
Ringkøbing	

Filia et etc. = Predbjørn Bilds datter og lille søn.

1602.

Karl Bryske	_____	Haffreballegaard
Lauritz Ebbesøn	_____	Kiøbenhaffn
Knud Rud	_____	Iungss hoffuit
Christen Barnekow	_____	Landsskrone
Sigward Grubbe	_____	Malmø
☿ Predbiern Bild	_____	Lundeness.
Eiler Quitzow	_____	Ruggaard
Iacob Wlffeld	_____	Hintzgauffl
Eske Bilde	_____	Helsingborg
Oluff Rosenspar	_____	Mariagger
Axel Brahe	_____	Dalumkloster

Lolland. Til Aaleholm ligger hundrede lester landgieldekor
Falster. Paa Nykøbing holder dronningen huss.

Δίδακτρον effter iuel 1602.

Georgius Ludimagistro	-	ḷ dl.
Severinus	{	Ludimagistro - ḷ mk.
	}	Gregorio - ḷ dl.
Laurentius	{	Ludimagistro - ḷ mk.
	}	Severino - ḷ dl.

Δίδακτρον til S.Ioh.Baptistæ 1602.

Georgius F. Ludimagistro	-	ḷ dl.
Severinus F.	{	Ludimagistro - ḷ mk.
	}	Gregorio - ḷ mk.
Laurentius F.	{	Ludimagistro - ḷ mk.
	}	Gregorio - ḷ dl.

17. 40. Daniel 7. vdi Rødingkircke.

Landssting.

18.-24. M. Matthias, Threnos Ieremiæ.

18. 41. vdi Iernet kircke.

☿ = døde.

Skolepenge efter jul 1602.

Jørgen til rektor (mag. Gøde Lauridsen)

Søren til Gregers (Andersen)

Laurids til Søren (Kristensen)

Skolepenge til St. Hans. 1602.

Jørgen, (min) søn, etc. se under Skolepenge til jul 1602.

18.-24. Mag. Mads (Pors). Jeremias' begrædelsesbog.

1602.

19. Skøn regn.

M.Peder Christenssøn drog til Lundeness om Werumkald.

20.-24. Regn.

21. LXVII. Her Niels Anderssøn Wiborg ordinêret til Nissomkald vdi Skodborgherrit.

42.Ordinatio.

Lustratio Saxorum sepulchralium die 21 Iulij in templo D.Virginis.

22. Citzel Her Grommis døde Peste.

25.-31. M.Nicolaus.

25. Her Gregers Enewoldssøns bryllup met Kirstine, H.Hansis daatter aff Detbjerg.

Sigward Grubbis bryllup i Kiøbenhaffn.

Concionati { Christen Her Nielsis i Werum
 { Ienss Pederssøn Ottensee.

26. Almuen begerde Hanss Iessøn til borgemester 2°.

28. 43.Ex Daniel 9.

Iep Høiberg Skepper døde Peste.

31. Landssting.

August.

1.-7. M.Iacobus.

1. (Tegnet et bæger).

Dorethe Bertel Struckis bleff siug.

3. ♂ vdi Fourle i Kalffslundherrit oc Frostherrit 11.calent. 44.

4. ♀ vdi Huidding i Huiddingherrit 12.calent.45.

6. Afferdiget Ieg Peder Varder { Iens Iffuerssøn { Lyne
met Troelss til { om tiender { Strelloff
 { 1.Idum, 2.Naver, 3. Lemuiig { Wiimb

7. Aff { Christen Lange } propositum om de 200 dl., som Benedicts
 { M.AS. } Rantzow vdgaff til kaast oc tæring.

21. Lustratio etc. = Gennemsyn af stengravmæler d.21.juli i Vor Frue kirke.

22. Peste = af pest. Jfr.28.7.

25.-31. Mag.Niels(Glud).

25. Prædikede etc.

28. Ud fra Daniels bog 9.

August.

1.-7. Mag.Jacob(Jandrup).

7. propositum = forslag.

1602.

- 8.-14. D.Iacobus.
8. Iens Mathssøn Kremer aff Kolding hans bryllup met Citzel, Ienss Baggissøns daatter.
9. Obnunciatum $\delta\upsilon\acute{\alpha}\rho\epsilon\epsilon\tau\omicron\upsilon\ \pi\epsilon\acute{\alpha}\rho\iota\ \tau\omicron\upsilon\ \chi\theta\upsilon\sigma\omicron\pi\omicron\iota\omicron\upsilon\hat{\omicron}$.
10. Dorethe Søffrenssdaatter Bertel Strucks døde christelig oc sactelig.
11. LXVIII. Christiern Lauritzøn Idum ordineret til Hierrom.⁴⁶.
Ordinatio.
12. Liigprædicken offuer Dorethe ex Apocal.1. ⁴⁷.
13. LXIX. Iens Anderssøn Reiser ordineret til capellan vdi Ringkøbing.⁴⁸.
Ordinatio.
14. Landssting.
De iij forloffnings mend.
- 15.-21. M.Matthias.
15. ⁴⁹. Bruduielse.
Ebbe Ienssøns brylluppe met Anne, Ienss Laugissøns daatter.
18. ⁵⁰.Daniel.⁹.
19. Ascivj Wilhelmm Ioh.famulum.
Christen Pederssøn Alstrup vaar hoss mig met Frue Anne Kaasis scriffuelse.
21. Niels Pouelssøn Byfoget oc Raadmand bleff borgemester.
Kong.Mat.oc dronningen seiglede til Kiøb.
- 22.-28. M.Nicolaus.
22. ⁵¹. Bruduielse oc prædicken.
Hans Vandels bryllup met Marine Lauritzdaatter.
25. ⁵².Dan.⁹.
26. Christen Nielssøn aff Werum førde mig Kong.Mat^S scriffuelse.
27. Iffuer Holm drog aff til Kiøbenhaffn.
Kongebreff om frølkenskat aff Ribe - iij^C dl.
Aff capitel 6 daler.
28. Landssting.
- 29.8.-4.9. M.Iacobus de Decollatione Iohannis.
- 29.-31. Skønt.
31. Frue Magdalene(åben plads)Hennicke Bockwalds begraffuelse stod vdi Gramkircke.

-
- 8.-14. Hr.Jacob(Buch).
 9. En fortrædelig historie om guldsmeden(Engelbrekt Andersen Guldsmed) meddelt.
 12. ex Apocal. = udfra Johannes' åbenbaring.
 - 15.-21. Mag.Mads(Pors).
 19. Jeg antog Villum Jensen som tjener.
 - 22.-28. Mag.Niels(Glud).
 25. Daniels bog 9.
 - 29.8.-4.9. Mag.Jacob(Jandrup) om Johannes' halshugning.

September.

- 1.-3. Skønt.
 1. 53.ex Hoseæ 3.
 4.-5. Regn.
 4. Anno 1580 Ribe brende, nu 22 aar siden.
 5.-11. D.Iacobus ex Matthæo.
 6. Kirstine, AS, min hustromoder,

drog til Soer oc Kiøbenhaffn met	Hanss A. Lizebeth A. Frederich til (Ikke mere) Marine A.
-------------------------------------	---

 Døde Her Hanss vdi Rind oc Hierning.
 8. 54. Ex Hoseæ 6.
 9. M.Paulus Ancherius me compellavit $\pi\epsilon\rho\iota$ $\theta\upsilon\gamma\alpha\tau\acute{\epsilon}\rho\omicron\varsigma$.
 11. Landssting.
 12.-18. M.Matthias.
 15. Skønt.
 Nederst på siden 16.-30. står:
 Emi a Socru duos canterios - 24 dl.
 18. LXX, LXXI. Ordinati

1. Her Nielss Pederssøn Hiortlund 2. Her Christen Nielsøn Brun til Estwad oc Rønbiørg. 55.Ordinatio.
--

 19.-25. M.Nicolaus.
 19. 56.Psal.51.
 20. Skønt.
 22. 57.Hoseæ 13,14.
 23. Kirstine Andersskone kom fra Kiøbenhaffn.
 24. Min Anne oc daatter Marine droge til Gram.
 25. Landssting.
 26.9.-2.10. M.Iacobus.
 26. Anna mea drog til Magstrup.
 M.Iacobus Bonum til Starup.
 27. Peter Rantzow døde.
 28. LXXII. Her Christen Nielssøn bleff ordineret til Werum kald. 58.
 Ordinatio.
 29. 59.vdi Darum.

September.

1. Ud fra Hoseas 3.Jfr.8.9.
 5.-11. Hr. Jacob(Buch) ud fra Matthæus.
 9. Mag.Poul Ankersen opsøgte mig angående min datter(Marine).
 12.-18. Mag.Mads(Pors).
 Nederst på siden 16.-30.: Jeg købte af svigermoder(Kirsten Klyne) to
 vallakker - 24 daler.
 19.-25. Mag.Niels(Glud).
 26.9.-2.10. Mag.Jacob(Jandrup).
 26. Min Anne etc.

Oktober.

3.-9. D.Iacobus.

3. Drog ieg til Tuorumgaard til Gerdt Rantzow.

4. Foer ieg met Petro M.Andreæ Lintrup til Reffsshjø oc om afften til Gram.

5. ♂ Fra Gram til Fourle til Her Anders oc hiem.

6. 6o.ex Abdia.

8. Her Bertel Mathssøn vdi Miøborg døde.

9. Ridemend imellem Hoddeskow oc Skowlende	} 1. Moritz Stygge 2. Knud Brahe 3. Hartwig Staffuerskow 4. Henrich Wind.
--	--

Christen Hegelund, min broder, bleff siug vdi Roskildmarcket oc døde ved den 12 octobris 1602. (To streger fra notitsen fører til henholdsvis d.9. og d.12.)

10.-16. M.Matthias.

10. 6l.vdi Vor Frue.

11. M.Pavlus Ancherius divertit ad me compellavitque coram secundò de filia.

13. LXXIII, LXXIIII. } Her Christen Nielssøn til Hierrom	} 62.Ordinatio.
Bleffue ordinerede } Her Christen Færing til Vldborg	

14. Visitatio

Fra Ribe - vi mile til Prestkiær i Malther.1.Calent.63.vdi Brørup.

15. Vdi Hiardrap(sic) - Andstherret.2.Calent. 64.vdi Hiardrup.

16. It miil til Kolding, vdi scholen oc hoss lenssmanden.

17.-23. M.Nicolaus.

18. (Tilig fra Kolding iij mile til Vlderup. 3.Calent.64.(sic).

19. ♂ iij mile til Vedle, vdi scholen.

20. ♀ Noch vdi scholen.

21. ♀ iij mile til Ielling vdi Tyrrildher.4.Calent.65.(65 står ud for d. 20.,men skal givet vis stå her).

3.-9. Hr.Jacob(Buch).

4. For jeg med Peder, søn af mag.Anders(Barsbøl) i Lintrup etc.

6. Ud fra Abdias.

10.-16. Mag.Mads(Pors).

11. Mag.Poul Ankensen lagde sig ind hos mig og talte personligt med mig for anden gang om min datter(Marine).

14. Visitatio = visitats.

17.-23. Mag.Niels(Glud).

1602.

22. ♀ iij mile til Tyrgod vdi Norwangss. 5. Calent. 66.

23. † Paa løffuerdag til Ielling igen at begiffue mig paa hiemfart.

Franciscus Iunius obiit Leidæ.

Landssting.

24.-30. M. Iacobus.

24. Paa ☉ morn til Hower, gennem Vedle til Vinding oc tilbage til Vedle. 67.

25. Paa ☾ til Kolding til Caspar oc vdi hospitalet.

28. LXXV, LXXVI, LXXVII.

Bleffue ordinerede

68. Ordinatio tergemina.

{ Her Hans Buck - Vedel
Her Nielss Willandssøn - Holsteb.
Her Peder Lintrup - Røding.

31. 10.-6. 11. D. Iacobus.

31. Søffren Anderssøn (min hustrøis broder) bleff slagen vdi en krohuus Klwenborg vdi Altenaw strax faar Hamborg.

D. D. Lucas Trelocatius Theologus obiit Leidæ circa hoc tempus.

November.

2. Min hustrø broder Søffren Anderssøn døde paa tiisdag, bleff begraaffuet paa onsdag den 3. nov. vdi S. Kathrinekircke.

3. 69. Ionæ. 1.

Troloffuelse imellem M. Pouel Ancherssøn oc Marine Pederssdaatter.

6. Landssting.

7.-13. M. Matthias.

7. 70. vdi S. Karine.

10. 71. Mich. 5.

Screff ieg til { Wiborg til M. Niels oc til Ottensee til M. Iacob
de Viduis
Soer til D. Anders.
Kiøbenhaffn { D. Peder Winstrup. D. Hans Resen.
Michel Wibe.
Henrich Waldkirckh.

11. Paa S. Mortens dag døde vng Hertug Hans, Kong Friderichs søn, vdi Rytzland.

23. Franciscus Junius døde i Leiden.

24.-30. Mag. Jacob (Jandrup).

28. Ordinatio tergemina = tredobbelt ordination.

31. 10.-6. 11. Hr. Jacob (Buch).

31. Hr. dr. Lucas Trelocatius, theolog, døde i Leiden omkring denne tid.

November.

3. Jonas 1.

7.-13. Mag. Mads (Pors).

10. Micha 5.; de Viduis = om enkerne.

16o2.

13. Drog ieg første gong til Starup, der møtte mig min hustru fra Kolding.

14.-2o. M.Nicolaus.

14. Vdi Starup prestegaard oc kircke.

15. Til Kolding, der købte ieg tydskt øll aff { Iohan Sickman
(Plads til flere).

17.-18. Frøst, sne.

17. xxxvij tønnder Rostocker øll.

19.-2o. Regn.

2o. Landssting.

21.-27. M.Iacobus.

21. Lene M.Iffuers døde aff popelsi.

Eadem nocte sub diem Lunæ redierunt Witeberga M.Iohannes Petri filius meus et Iens Oluffssøn.

23. 72.Esaiæ 54.

Den 23 novembris døde Her Iens vdi Døstrup.

25.-27. Frøst.

25. Mamme gick aff til Kiøbenhaffn.

28.11.-4.12. D.Iacobus.

28.-3o. Frost.

December.

1.-3. Frøst.

1. 73. Haggæi 2.

2. Nuncius Witebergensis exegit à Filio meo M.Iohanne - 44 florinos
7 gross., 39 dl. ringer 1 mk.

3. Sne.

4. Frøst, tø.

Landssting.

5.-11. M.Matthias.

5.-9. Tø.

5. Regn.

6. Eleemosynæ distributio in Schola Ripensi { vadmæl
lerit.

8. 74.Zach.3.

14.-2o. Mag.Niels(Glud).

21.-27. Mag.Jacob(Jandrup).

21. Den samme nat til mandag vendte mag.Jens Pedersen, min søn, og Jens Olufsen hjem fra Wittenberg.

28.11.-4.12. Hr.Jacob(Buch).

December.

1. Haggaj 2.

2. Et bud fra Wittenberg krævede af min søn, mag.Jens, 44 floriner,
7 groschen 39 daler ringere 1 mark.

5.-11. Mag.Mads(Pors).

6. Almisseeuddeling i Ribeskole etc.

8. Zacharias 3. Jfr. 22.12., 29.12. side 393.

- 1602.
10. Milt.
- 11.-12. Tørt.
- 12.-18. M.Nicolaus.
12. Bryllup vdi Ribe M.Pouel Ancherossøns met Marine, min daatter.
13. Smaa sne.
Marine Baggissdaatter Clemend Søffrenssøns døde vdi Vedle.
- 14.-16. Milt.
15. 75.
Hans Willemsøn Schomacher Borgemester vdi Haterssleff døde vdi Vedle ὁπέσει ἡ μαρτυρεῖ.
LXXVIII. Die 15 Dec. bleff ordineret Her Ienss Iffuerssøn Borck til Ringkøbing.
- 17.-21. Frøst.
17. Paa freddag fra Ribe til Gram.
18. Paa ἡ gennem Hatersleff til Starup.
Landssting.
- 19.-25. M.Iacobus.
19. Velkom vdi Starup prestegaard.
76.vdi Starupkircke.
20. Hoss Gerdt Rantzow paa Haterssleffhuss.
Hans Skomacker Borgemesters liig.
Om afften hoss Fredrich Husefoget vdi Vandling til gest.
- 22.-25. Tø.
- 22.77.Zach.9. vdi Vor Frue.
25. 78.vdi S.Karine.
- 26.12.-1.1.1603. D.Iacobus.
- 26.-30. Frøst.
26. 79.vdi S.Karine.
Charsten Nissøn Schrøder vdi Hatersleff døde.
29. 80.Ex Zach.13.
M.Hercules Byggemester døde.
Moder Kirstine A. drog til Hatersleff at tale met Bolde.
31. Tø.
-
- 12.-18. Mag.Niels(Glud).
15. det græske = af tæring eller henvisnen.
- 19.-25. Mag.Jacob(Jandrup).
- 26.12.-1.1.1603. Hr.Jacob(Buch).
29. Ex = ud fra.

1602.

Bag i almanakken står:

Carmina docentia per Novilunia invenire Pascha.

Post Regum festa, quære Novilunia trina.

Post dominica tertia: sacrum Pascha celebra.

Alia.

Post veris equinoctium quære Plenilunium

Et dominica proxima sacrum celebra Pascha

Non verius invenies: si mille leges codices.

Bag i almanakken:

Læredigte om at finde påsken gennem nymåner.

Efter Helligtrekonger, søg efter tre nymåner.

Den tredie søndag derefter: fejr den hellige påske.

et andet.

Efter forårs jævndøgn søg efter fuldmåne og fejr den nærmeste søndag den hellige påske, du finder den ikke på en sandere måde, om du så læser tusind bøger.

1603.

Øverst på januarsiderne står:

Sir.3. Qvæ mandata sunt tibi, hæc cogita sancte.

Ὡς προσετάγη σοι, ταῦτα διανοοῦ δέσιως.

Sir. 42. Καὶ δόσις καὶ λήψις, πάντα ἐν ἰσοφῆ.

ὅπου χεῖρες πολλὰι, κλείθου.

Januar.

1. Frøst.

1. vdi S.Karine.

Hertug Hansis bryllup met Grotfursten Borissoviî Gudenaws daatter vaar berampt at skulle staa paa nytt aars dag, men hand døde tilforne, circa Martini 1602.

2.-8. M.Matthias.

2.-5. Tø.

5. 2.Malach.3.

6.-8. Frøst.

6. 3.vdi S.Karine.

9.-18. Tø.

9.-15. M.Nicolaus.

9. 4.vdi S.Karine.

12. 5.ex pædagogia.

15. Afferdiget til Lemuig schole { Peder Mathssøn Varder
{ Hanss Christenssøn Hører

Snapss landssting.

Øverst på siderne 16.-31. står:

αὐτός ἐστι τὸ πᾶν. Sir.43.

Ipse est omnia (ipse est in omnibus).

Philo. Ubi humanum cessat auxilium, ibi incipit divinum.

Øverst på januarsiderne:

Sirach 3. Hvad som dig er overdraget, skal du tænke over på en gud-frygtig måde. (Det samme på græsk).

Sirach 42. Både udgift og indtægt, alt(skål være) i den regnskabsbog.

Hvor der er mange hænder, der skal du låse.

Januar.

1. circa Martini = omkring Mortens(dag).

2.-8. Mag.Mads(Pors).

9.-15. Mag.Niels(Glud).

12. Ud fra om børneopdragelse.

Øverst på siderne 16.-31.:

Han selv er det altsammen. Sirach. 43.

Han selv er alt. (Han selv er i alle ting).

Philo. Hvor den menneskelige hjælp ophører, der begynder den gud-dommelige.

1603.

16.-22. M.Iacobus. M.Nielss de Coniugio.

18. Fick ieg Kong.Mat^s breff, at der skal tackis oc bedis faar dronningen, som er fructsommelig.

19.-20. Frøst.

19. Ienss oc Iesp.Iffuerssøn vaare hoss mig met deris regnskab

	{ Lønborg halfft
	{ Oddum halfft
	{ Hemmet alt.

Natten faar den 19 ianuarij fødte Anne, min daatter, en daatter.

21.-22. Sne.

22. Her Iens Farssøn vdi Veile hensoffuet paa løffuerdag formiddag, Æt.50.

23.-29. D.Iacobus.

23.-29. Frøst.

23. Vdi Darum bleff M.Iacob Bonums liden daatter Margrete døbt.

27. Gregers Anderssøn Hører sagde schole aff.

Thomes Tygessøn bleff hører.

29. Her Niels Iørgenssøn aff Rorup vaar hoss mig paa hanss søsters Anne Her Ienss Farøns vegne.

Landssting.

30.1.-5.2. M.Matthias.

30.-31. Tø.

30. 6.vdi Vor Frue til froprædicken.

Hans Hegelund drog til Kiøbenhaffn	{ met byens skat faar bøssskötter hold ved looo dl.
	{ met regnskabspenning aff Varsyssel
	{ om hans arff effter D.Anders Krage.

Februar.

Øverst på siderne 1.-15. står:

Ier.32. Magnus consilio et incomprehensibilis opere.

Komme tidinge, at vnge Hertug Hanss, Filius Frederici II, vaar død vdi Rytzland ved S.Mortensdag.

1.-4. Tø.

16.-22. Mag.Jacob(Jandrup). Mag.Niels(Glud) om ægteskab.

22. Æt.50 = 50 år gammel.

23.-29. Hr.Jacob(Buch).

30.1.-5.2. Mag.Mads(Pors).

Februar.

Øverst på siderne 1.-15.: Jeremias 32. Stor i råd og mægtig i gerning.

Filius Frederici II = Frederik IIs søn.

1603.

2. 7.vdi Vor Frue til afften.

5.-7. Frøst.

6.-12. M.Nicolaus.

6. Arffuingerne effter Peder Baggissøn oc Dorthe

8.-9. Tø.

8. Bleff sat vdi raadet

{ Peder Lambertssøn
Thomes Bonum
Peder Knudssøn

{ 1.Bagge
2.Søffren
3.Hanss
4.Christopher
5.Peder

{ Anne
Citzele
Marine
Karine
Iohanne.

9. 8.vdi Vor Frue.Matth.3.

Mode paa grentzerne imellem Danmarcks oc Suerigs raad.

10.-19. Frost.

10. Kong.Mat.drog offuer til Skaane.

12. Fra Nyborg til Kaarssøer kom vij bode met 200 mand.
Landssting.

13.-19. M.Iacobus.

13. 9.vdi Vor Frue.

M.Peder Christenssøn prædicket førstegong vdi Veile.

16. 10.Ex Ioh.12.

20.-26. D.Iacobus.Matth.7.

20.-21. Sne.

20. M:Peder Christenssøn fick sogneprestekald vdi Vedle.

Vdi Døstrup prædicket Michel, Her Anderss Michelssøns søn aff
Burckarl.

Her Hans Taussøns bryllup met Her Hansis daatter vdi Løssning oc
Korning.

(Tegnet et bøger).

22.-23. Frost.

23. 11. Ex Ioh.1.

Her Bertel L.vdi Suntz flyttet fra Sundtz til Søwel.

24. Frøst, tø.

25.-26. Tø, storm.

26. Landssting.

27.2.-5.3. M.Matthias. Catechismus.

27. M.Anders Vedle prædicket vdi Sortebrødre.

28. Tø.

6.-12. Mag.Niels(Glud).

13.-19. Mag.Jacob(Jandrup).

16. Ud fra Johannes 12. Jfr. 23.2.

20.-26. Hr.Jacob(Buch).

27.2.-5.3. Mag.Mads(Pors).

1603.

Marts.

Øverst på siden 1.-16. står:

Nielss Mortenssøn drog vdenland met Iørgen Dwe oc Eggert Abelgaards søn.

Nederst på samme side står:

Haffre { købte ieg fra Kolding - ij tdr. huer vij sk.(huer vij sk.
fra Becke fra Kolderup - iij tdr. er vanskelig at
Her Anders i Ielling - ij tdr. placere).
Her Christen i Sneede - ij tdr.

1.-5. Milt.

2. LXXIX. M.Peder Christenssøn Rip. bleff ordinêret til sognepreste- kald vdi Vedle.

12.Ordinatio.

3. Regn.

4. Vaar Friherren Her Sigfrid Rindschaid vdi Ribe den 4 martij oc talde met mig om Rind oc Hørning kald, Sundtz.

6.-12. M.Nicolaus. Passio incoatur.

6. Fastelaffn.

Troloffuelse imellem Bagge Pederssøn oc Margrete Lauritzdaatter.

M.AS.prædicked.

Wolff Baltazar oc Anne Bartskers bryllup.

7. Milt.

Oluff Ridefoget intendit actionem in D.Laurentium Megeltunder - 187½ daler, vnder ryis, embedis oc godzis fortabelse at skulde haffue betald inden paaske 1602.

8. Fuct.

9. Kalt.

13.aff Passien.

Mette Maths Kockis vdi Tuornungaard døde paa onsdag afften den 9 martij, Ætatis 76.

10.-12. Milt.

11. 14.ex Psalmo 71.

Marts.

6.-12. Mag.Niels(Glud). Fasten begyndes.

7. Oluf Ridefoged truede med proces mod hr.Laurids(Thomsen) Møgel- tønder etc.

9. Ætatis 76 = 76 år gammel.

11. Ud fra salme 71.

- 1603.
12. Landssting.
- 13.-19. M.Iacobus.
- 13.-15. Kalt.
- Hans Hegelund kom hiem fra Kiøbenhaffn.
- Anno 1594 corruit Turris Ripensis.
14. Gammel Hertug Vlrich vdj Mekelborg døde 14.
15. Elizabetha, Dronning aff Engelland, døde den 15 martij.
16. Temperdag.
- 15.aff Passien.
- Scripti nomine Mariæ Christen Lauglissøns D.Rectori ved Mamme.
- 17.-19. Klart.
17. Afferdiget ieg Ib Hanssøn Hegelund til Ringkøbing schole.
- Predbiern sat Iens Scriffuer til borgemester i Ringkøbing.
18. Nielss Pederssøn Scholemester vdi Varde turbatus mente deliravit.
- 20.-26. D.Iacobus.
- 20.-22. Skønt.
21. Afferdiget ieg min søn Iørgen P. met Peder Struduad til latinske schole vdi Lybke den 21 martij.
- Øxne skibbet til Holland.
22. Sommer regn.
- Hans Hegelund til Skatzherritzting om universitetskorn aff bønder oc prester.
- Hans Offerssøn bleff afferdiget til Sundtz.
23. Milt, regn.
- 16.aff Passien.
- Forhandling vdi den manddrab sag imellem salig Anders Søffrenssøns venner oc Søffren Brammings fuldmectige.
24. Graat.
25. Regn.
- 17.vdi S.Karine.
- Michel Anderssøn Burkarl prædicket til froprædicken.
- 26.-27. Skønt.
26. Landssting bleff opsat faar Iffuer.
- 27.3.-2.4. M.Matthias.
-
- 13.-19. Mag.Jacob(Jandrup).
13. 1594 styrtede Ribetårn sammen.
16. Jeg skrev på Marine Kristen Laugesens vegne til hr.rektor(Hans Poulsen Resen) etc.
18. turbatus etc. = rasede, forvirret i sindet.
- 20.-26. Hr.Jacob(Buch).
- 27.3.-2.4. Mag.Mads(Pors).

1603.

27. M.Iens prædicket to gongge.(sic).

Iørgen Siem prædicket.

Nielss, Her Hansis søn i Detbjerg, kaldet til Lem.

28. Regn.

Συζήτησις cum Hans Iffuerssøn Vandel affectante Paroeciam Miøborg.

29.-30. Graat.

30. Συζήτησις met Klauss Klaussøn Hønborg om Giøringsogn oc (Notitsen ikke afsluttet).

Σύσταξις paa tinge imellem $\left\{ \begin{array}{l} \text{Mathss Porss} \\ \text{Bertel Struck} \end{array} \right\}$ om arffueskift.

18.aff Passien.

31. Klart, blæst.

Døde Her Caspar Søffrenssøn vdi Brondle 31 martij.

April.

1. Graat.

2. Karine Her Søffrens døde paa h 2 apri.

3.-9. M.Nicolaus.

3. Paa denne søndag efftermiddag (fra 3 til 7) vaar en forfærlig sterck storm oc wuær, som giorde store skade, nedkaste mange stalde, tegeltag, skorstene, skowe. (På den trykte side står: Forferdelig storm, som nedslog hegen, skowe).

4. Die 4 Aprilis ferebatur obiisse D.D.Ægidius Hunnius Witembergæ.

6. M.Ienss Vandel drog herfra til velb.Thomes Maltissøn om Miøborg-kald til hans broder, Hanss Iffuerssøn Vandel.

19.aff Passien.

7. Regn.

Velb.Caspar Marckdaner screff faar Antonius Hanssøn at forfremmis til Brondlekald.

9. Landssting.

10.-16. M.Iacobus.

10.-11. Blest.

28. Diskussion med Hans Iversen Vandal, der stræber efter Møborg sogn. (Jfr. følgende notitser).

30. Σύσταξις = strid.

April.

3.-9. Mag.Niels(Glud).

4. Den 4.april sagdes hr.dr. Ægidius Hunnius i Wittenberg at være død.

10.-16. Mag.Jacob(Jandrup).

1603.

10. Regina feliciter enixa est filiolum Hafniæ.
(Tegnet et bæger).

13. 20.

Rachel s.M.Hans Anckerssøns kom til mig fra Iedsted fra Torchel
met pigen Kirstine Chrensis.

16.-20. Skønt.

17.-23. D.Iacobus.

18. Til Giøringherritzting bleff Søffren Bramming giffuen fred aff
Iens Klyne, Hans Andersson, Bagge Pederesson.

19. Torden.

20. 21.aff Passien.

M.Ioh.Filius kom hiem fra M.Henrich Bartsker vdi Emmerleff, sub
cuius cura fuerat 14 dies in tremore crucis.

23. Landssting.

24.-30. M.Matthias.

24.-25. Storm.

24. Paaske.

22.vdi Vor Frue. 1. R

M.Peder Høg døde vdi Wiborg peste.

25. 2.M.AS.

26. Blæst.

3.Her Dirich.

Margraff Iørg.Frederich sagdis at være død.

27. 23.aff opstandelse.

29. Vaar ieg paa raadhuset om 1. bispgaardskiøb, som A.F.haffde kiøbt.

2. De vij Almissee Bode i Klostergade.

3. De 200 daler, som M.Maths gaff.

4. Hans Peder Baggissøns.

10. Dronningen er lykkeligt forløst med en lille søn i København.

17.-23. Hr.Jacob(Buch).

20. Mag.Jens(min)søn; sub cuius cura etc. = under hvis omsorg han
havde været i 14 dage under skælvende smerter.

24.-30. Mag.Mads(Pors).

24. R = P(eder) H(egelund); peste = af pest.

1603.

Maj.

Øverst på siden 1.-15. står:

Psal.31.10 Anni mei in gemitibus.

Tanquam vas perditum.

1.-7. M.Nicolaus.

1. Volborg.

Anno 1603 den første maj haffuer min Anne vdi hendis siwende barn-
fødzæl fød oss den anden daatter, som wi kaldede Karine.

2. Skønt.

Doctor Anders Lemvig døde.

3. Barsel.

4.-6. Regn.

6. Nielss H(er)Peders aff Balle oc Her Christen i Nørup.

Nielss H(er)Hansis aff Detbjerg oc Her Gregers i Hemmet.

7. Landssting.

8.-14. M.Iacobus.

8.-13. Skønt.

9. Marine, Lauritz Wilsleffs daatter, til tinge begerde en værge, til
hun kunne faa en mand.

Bagge Pederssøn talde Kirstine Anderss S. oc hans arffuinge til
faar arff effter hans fader.

15.-21. D.Iacobus.

15. LXXX. Ordinatus Her Nielss Hanssøn Detbjerg til Lemsogn. 24.Ordi-
natio.

Nona visitatio mea.

Fra Ribe til Varde - viij mile.

Til Maths Ionssøn.

16. (Middag fra Varde iijj mile til Hemmet.

Professores drager til marcket. (På den trykte side står: Marcket
vdi Roskyld).

17. ♂ Vdi Hemmet vdi Nørherret 1.calent.25.

18. ♀ iij mile til Skern Aa - iij mile til Vorgod.

19. ♀ Vdi Vorgod vdi Bøllingerherret 2.calent.26.

20. ♀ ij mile til Noromme i Hingherret 3.calent.27.

21. † iij mile til Ringkøbing.

Landssting.

Øverst på siden 1.-15.:

Salme 31.10. Mine år i suk.

Som et sønderbrudt kar.

8.-14. Mag.Jacob(Jandrup).

15.-21. Hr.Jacob(Buch).

15. Ordinatus = ordineret. - Nona etc. = min niende visitats.

1603.

22.-28. M.Matthias.

22.○ Vdi Ringkøbing.

23.☾ Vdi Ringkøbing schole.

24.☉ iij mile til Vldborg.

25.♀ vdi Vldborgh. Vosborg 4.calent.28.

LXXXI. Søffren Mariagger ordineret.

26.♄ Vdi Vldborg.

27.♀ iij mile til Dybbe vdi Vandfuldherret, 5.calent.29.

28.♃ j miil til Lemuig.

Lustratio vdi hospitalet aff Albret Skeel oc capitlet.

29.5.-4.6. M.Nicolaus.

29.○ 30.Vaar ieg opdragen til Nissom.

Vdi Lemuig oc Nissom.

30.☾ Vdi Lemuig vdi Skodborgherret 6.calent.31.

31.☉ Vdi Lemuig.

Juni.

Nederst på siden 1.-16. står: Effer M.Maths oc M.Nielss kirckeuerger burde det Christen Lange oc M.Anders Vedle.

1.-2. Regn.

1.♀ iij mile fra Lemviig til Ølby

LXXXII. Vdi Ølby	{ Examen Ordinatio Concio Calent }	Christen Ienssøn Guddem. 7.calent.32.
------------------	---	--

2.♄ Fra Ølby j miil paa afften til Hierrom.

M.Anders Vedle loed mig oc M.Maths steffne, huer met serlige kongesteffning steffnd til herredage.

3.♀ iij mile fra Hierrom til Langtind.

iij mile til Estwad til Peder Munck, vdi Gindingh. 8.calent.33.

4.♃ j miil fra Hierrom til Holstebro.

Samme afften til Idum, iij mile til Skarild.

Landssting.

5.-11. M.Iacobus.

5.○ iij mile til Skarild.

6.☾ Vdi Skarild oc Gøstrup <i> Hammerumherret 9.calent.34.

LXXXIII. Antonius Ioh.ordineret til Brondle.

22.-28. Mag.Mads(Pors).

28. Lustratio = inspektion.

29.5.-4.6. Mag.Niels(Glud).

Juni.

1. Concio = prædiken.

5.-11. Mag.Jacob(Jandrup).

6. Antonius Hansen etc.

1603.

7. ♂ iij mile til Lundeness { iij mile til Omme
iij mile til Ølgod.

8. ♀ Lundeness.

9. ♀ iij mile til Ølgod.

10. ♀ iij mile til Øse vdi Skatzherret lo.calent.35.

11. ♀ vj mile til Darum, Iedsted oc Ribe.

Offe Nielssøn til Siøby.

12.-18. D.Iacobus.

12. Pintzedag.

36.

Hoss Albret Skeel om { friherrens kaldsstrette
M.Andersis steffning
Søffren Brammings fred

13. Albret drog aff til Kiøbenhaffn.

14. Quegtiende.

15. Temperdag.

Øverst på siden 17.-30. står: God tid paa { fisk
smør
flesk.

17. Kongebreffue bleff læst, at intet kaabber maatte stedis aff landet,
ey heller byttis met de keeleførere.

18. Landssting.

Slaattens Bispeng bleff slagen.

19.-25. M.Matthias.

19. Excurri { 1.Bramming til Christen Lange
2.Høe til Søffren Bramming
3.Kiærgaard til Hans Lange

Lyckisklær aff en mörder affbrend oc Maltis hustru myrd.

20. Herredage i Kiøbenhaffn.

Nielss Borck drog til Nørherret at scriffue quegtiende.

21. Storm.

22. Nordost.

Scripsi Hafniam ved M.Iacob Suaning { Albret Skeel
Predbiern
cancelleren

Paa Kalffslundherritzting om Steenss eng.

23. Regn.

24. Min Anne drog aff til Vldborg met Lizebeth, Sara oc M.Ienss F.
til bryllup, til Her Ienss Iffuerssøns Borcks bryllup.

12.-18. Hr.Jacob(Buch).

19.-25. Mag.Mads(Pors).

19. Jeg tog til etc.

22. Jeg skrev til København etc.

24. F. = (min) søn.

1603.

26.6.-2.7. M.Nicolaus.

27. Albret Skeel kom hjem fra Kiøbenhans(sic)herredage.

29. 37.Ioh.1.vdi Vor Frue.

Friherren vaar vdi Ielling oc kom fra Tydskland.

30. ⁴ Fra Ribe til Skerbeck i Huiddingherret 11.calent.38.

Die XXX Iunij Hafniæ solennis promotio Doctorum duorum:

D.D.Ionæ Carisii medici in Doctorem Iuris

M.Wilhadj N.Randrusiensis in Medicum.

Juli.

Øverst på siden 1.-16. står:

Herredage finge ende.

2. ⁷ Prædicket ieg vdi Døstrup.39.

Landssting.

3.-9. M.Iacobus.

3. ⁰ Paa Døstrupkirckegaard holt ieg samtalet. 40.

Cancelleren foer til Engelland.

4. ⁽ vdi Befftofft vdi Rangstrupherret 12.calent.41.

Bispeng slaget.

5. Hiem fra Tofftlund til Ribe.

6. Vaar ieg offuer Hiortlund oc Steenss enge vdi forligelse om deris dual oc engeskel.

8. Bleff læst

Kong.Mat^s
breffue

{ paa raadhuset at
paa capitlet
M.Ægidius
erchedegndom

{ 1.alle heffd paa stolestand vdi
Vor Frue kircke skulle opgiffues,
oc quinderne at staa paa den
venstre side.
2.græss øxne at maa settis til fuor
hoss slottens oc capitels tienere.
3.til bropenning - j alb.aff huer td.
eller af lesten 4 sk.

10.-16. D.Iacobus.

10. 42.vdi Iernuet.

11. Bispeng bleff reffuen oc sat vdi xx stacke.

Hunddage begynt i scholen.

26.6.-2.7. Mag.Niels(Glud).

30. D.30. juni i København højtidelig promotion af to doktorer:

hr.dr.Jonas Charisius, læge, til dr.jur(og)hr.dr. Villads (Nielsen
Adamsen)Randers til læge.

Juli.

3.-9. Mag.Jacob(Jandrup).

8. M.Ægidius = mag.Gøde(Lauridsen).

10.-16. Hr.Jacob(Buch).

1603.

12. Regn.

13. LXXXIIII. Anders Mathssøn Nørlund bleff ordineret til Rind oc Hiørning effter Kong.Mat^s beffalning. 43. Ordinatio.

Axel Gyldenstern døde paa Gudland.

En min ko døde.

14. Finge wi vor hiø hiembierget aff Bispeng, 42 lest.

Kom strax høy flod offuer alt oc giorde store skade.

16. Kirstine A.S. paa tinge.

1. Maths Aaskow
2. Peder Skodborgss husepandt
3. Bagge Pederssøn
4. Nielss Søffrenssøn at opstaa vdi xiiij dage.

Landssting.

På nogle sider mellem d.16. og 17. står:

1603.

Ewald Woien døde paa Arnssborg.

Gamle Hertug Vlrich aff Meckelborg døde den 14 martij. 76.

Christopher Lunge^o vdi Prage.

Dronning Elisabeth aff Engelland døde martij 15. 70

Christopher Friiss (Nielsis søn) bleff paa en skermytzel vdi Nederland.

Margreff Georg Friderich von Ansbach.

D.D.Ægidius Hunnius Witebergæ obiit - die 4 Martij.

Lauritz Mule.

Doctor Anders Lemuig Hafniæ 4 maij.

Frue Birgitte Rosenkrantz bleff dømt aff Kong.Mat. oc halsshuggen anden morn tilig, den 28 iunij.

Johan Barnekow døde.

N.(åben plads) Skram Anders Skrams døde.

Chei Hartwigssøn vdi Fyen bleff begge been skutte fran vdi Ost ende vdi Flandren.

Ienss Lunge bleff hoffuet skut fra.

Tonne Brusk.

N.(åben plads)Friiss, Nielsis søn, bleff skut i Nederland.

M.Frantz Nielssøn, Lector Roskildensis,^o.

D.Ienss Mule fick Lavritz Mules canickedom vdi Norge.

M.Nielss Mule bekom Samsø.

På nogle sider mellem d.16. og 17.:

^o = døde.

D.D.Ægidius Hunnius etc. = Hr.dr.Ægidius Hunnius døde i Wittenberg

4.marts.

Hafniæ = i København.

Mag.Frands Nielsen(Ålborg), lektor i Roskilde, døde.

1603.

Cantoribus Scholasticis datum in Natalitiis Dominicis ineuntibus 1603.

Store discant - iij afftener	i j dl.	} iiij dl.
Liden discant - iij afftener	j dl. j mk.	
Dauids degne iij afftener	j dl. j mk.	

Mine børn gaffue scholegield effter iuel - den x ianuarij.

1. Georgius Ludimagistro	‡ dl.	} viij mk.
2. Severinus	{ Ludimagistro ‡ mk.	
	{ Severino Christ. ‡ dl.	
3. Lavrentius	{ Ludimagistro ‡ mk.	
	{ Ib Søffrenssøn ‡ dl.	
4. Andreas - Ib Søffrenssøn	‡ mk.	

Effter S.Hans Dag 1603.

1. Severinus	{ Ludimagistro ‡ mk.	} vj mk.
	{ Severino Ch. ‡ dl.	
2. Lavrentius	{ Ludimagistro ‡ mk.	
	{ Thomæ Tyg. ‡ dl.	
3. Andreas	{ Ludimagistro ‡ mk.	
	{ Thomæ ‡ mk.	

17.-23. M.Matthias.

19. Tiisdag afften foer ieg til Darum.

20. Onsdag middag til Torstrup om Horntiende.

Vdi Brønss ildebrand.

M. Vilhads.

21. Paa torsdag vdi Vldbeck om Lynetiende.

Til Ølgod om afften om Wiimbtiende oc Oddum fierdepart.Lass

Bindisbøl.

Vldbeck, Ølgod.

22. Nørborck

Sønderborck.

23. Horn.

Heebo.

24.-30. M.Nicolaus.

27. Frue Berte fødte en søn Christian.

29. Her Hans vdi Detbjerg vpeste.

30. Landssting.

31.7.-6.8. M.Iacobus.

31. LXXXV. Her Michel Anderssøn Burkarl ordineret til Døstrup. 44.

Givet til skoledrengesangerne på julesøndagene, der begynder 1603.

1. Jørgen til rektor(mag.Gøde Lauridsen), 2.Søren til Søren Kristensen.

3. Laurids etc. Efter S.Hans.: Thomæ Tyg. = til Thomas Tygesen.

17.-23. Mag.Mads(Pors).

24.-30. Mag.Niels(Glud).

29. vetc. = døde af pest.

31.7.-6.8. Mag.Jacob(Jandrup).

1603.

August.

Øverst på siden 1.-16. står:

Simplicitas, rectumque suum mea cura meum
cor, ex Ps.24.

3. Scripsi Georgio F. Lubecam ved Oluff Roed.
Politter oc offuerslag paa stolestand vdi domkircken bleff giord
paa raadkammer aff Albret Skeel, coss. oc canicker.
6. Lenssmanden skifftede kirckestolestand ved paalagde politter.
- 7.-13. D.Iacobus.
10. 45.Ex Ioh.1.
Excurri ad generum M.Pavlum Ancherossøn til Starup.
13. Landssting.
- 14.-20. M.Matthias. Manassis bøn.
14. Loed ieg Sara, min daatter, fare til Starup.
15. M.Ionas Iacobus loed hans decanatusbreff læse paa Riber capitel,
datert den 22 maij anno 1602.
16. Regn.
17. LXXXVI. Her Ienss Hanssøn ordinêret til Detbjerg oc Herning i
Bøllingherret.
46.Ordinatio.
- 19.-20. Regn.
19. M.Ion Iacobssøn drog hen vd vdi Varsyssel.
- 21.-27. M.Nicolaus.Gen.
21. Kong Mat. kom hastig fra Berlin til Hatersleff.
Vaar ieg vdi Døstrupkircke at tale faar Her Michel Anderssøn.
Vaare wi der - vj prester,vj fogder.
24. 47. Ex Ioh.1.
Moder bleff fordragen met Nielss Søffrenssøn(som tog Anne Lauritz
Vilsleffs daatter) faar arff oc væriemaal.
27. Landssting.

August.

Øverst på siden 1.-16.: Enfold, og hjertets(?) retfærd, min bekymring,
mit hjerte. Ud fra salme 24. (Se tillæg).

3. Jeg skrev til Jørgen(min)søn i Lybeck etc.-Coss. = borgmestre.
- 7.-13. Hr.Jacob(Buch).
10. ud fra Johannes 1. - Jeg tog til(min)svigersøn mag.Poul etc.
- 14.-20. Mag.Mads(Pors).
15. Mag.Jon Jacobsen(Venusin)etc. Decanatusbreff = dekanbrev.
- 21.-27. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog.
24. Ud fra Johannes 1. Jfr. 31.8., 7.9., 14.9. side 409.

1603.

28.8.-3.9. M.Iacobus.

28. Den ny kogssdig bleff offuerslagen ved vj vond bred, huer ix allne.
(Tegnet et bæger).

29. M.Ionas Iacobi drog her fran.

Afferdiget ieg Her Ienss Giemsing til Lundeness til lenssmanden
om Sundtzsogn effter Peder Munckis oc Her Sigfrids beuilning.

30. Iffuer i Veldbeck.

31. 48. Ex Ioh.3.

September.

1. Pouel Mortenssøn Ostrup drog herfran til Hatersleff oc actede til
Italien met Peder Marsuin.

4.-10. D.Iacobus.

4. Bryllup Hanss Iacobssøn Bagger oc Marine Michelssdaatter.

5. Regn.

A^o 1580 brende Ribe.

7. 49.ex Ioh.1.4.

10. Landssting.

Thomes Iørgenssøn drog til Kiøbenhaffn.

Nielss Iørgenssøn, Her Pallis broder, døde i Nagskow oc Ienss
Iffuerssøn aff Brørup, Peste.

11.-17. M.Matthias incoavit Esaiam cap.1.

11. Frue Berte Friiss gick vdi kircke effter hendis vnge søn Christen
Skeel.

14. 50. ex Ioh. 6.

15. Her Anders Nielssøn Sogneprest vdi Varde døde circiter 15 Sept.

16. Vdi Fardrup vdi { Kalffslundh. } 13.Calent.51.
Frøsssherret }

18.-24. M.Nicolaus.

18. 52.Bruduielse.

Bagge Pederssøn oc Mergrete Lauritzdaatters bryllup.

Vdi Ottensee Iust Høgss bryllup met Frantz Rantzows daatter.

19. Scripsi Georgio F. ved Engelbret Guld.

28.8.-3.9. Mag.Jacob(Jandrup).

29. Mag.Jon Jacobsen(Venusin) etc.

September.

4.-10. Hr.Jacob(Buch).

10. Peste = af pest.

11.-17. Mag.Mads(Pors) begyndte på Esajas kap.1.

15. circiter = omkring.

18.-24. Mag.Niels(Glud).

19. Jeg skrev til Jørgen, (min) søn etc.

1603.

21. Temper onsdag.

53.Ioh.7.

Sponsalia M.Iuers Lectoris met Karine Pederssdaatter.

22. Forsende ieg til aalden - vj suin, 3 mk.

24. Landssting.

25.9.-1.10. M.Iacobus.

25. Visitatio.

○ Fra Ribe til Andst.

26. ☾ Til Skanderup vdi Nagbøl Andstherret.14.Calent.54.

27. ♂ Tilig til Kolding schole.

28. ♀ Til Skibbet i Tyrildherret. 15.Calent.55.

29. † Til Ielling.

30. ♀ Nykircke i Nøruangssher. 16.Calent.56.

Velb.Peder Iuel.

Oktober.

1. † Fru Maren Skram Jacob Hardenbergs.

2.-8. D.Iacobus.

2. ○ Fra Nykircke til Ielling.

3. ☾ Vdi Høyen vdi Slaugssherret.17.Calent.57.

4. ♂ Tiisdag afften til Kolding.

Georgius Filius navigio solvit Lubeca.

D.Georgius in Høyn ☽.

6. † Regia Maiestas cum Regina venit Coldingam.

7. ♀ Vdi Tafflø { Eldherret
Holminds } 18.Calent.58.
Bruskherret }

In Tafflø servatus sum divinitus a periculo præcipitij in
ædibus Pastoris D.Iohannis.

8. † Fra Tafflø til Kolding om afften.

9.-15. M.Matthias.

10. ☾ Spectavi lustrationem Comitatus equestris Regij, ved 500 heste.

21. Johannes 7.

Lektor mag.Iver(Hemmet)s trolovelse etc.

25.9.-1.10. Mag.Jacob(Jandrup).

25. Visitats.

Oktober.

2.-8. Hr.Jacob(Buch).

4. Jørgen, (min) søn, sejlede fra Lybeck.

Hr.Jørgen(Nielsen)i Højen døde.

6. Kgl.majst. kom med dronningen til Kolding.

7. I Taulov blev jeg ved Guds indgriben frelst fra fare for en af-
grund i hr.Hans(Poulsens) præstegård.

9.-15. Mag.Mads(Pors).

10. Jeg overværede mønstringen af det kgl. rytterfølge, etc.

1603.

11. ♂ Kong.Mat.oc dronningen droge aff Kolding til Hadersleff met meget herlig folck.
12. ♀ Ieg drog til Gamst om afften.
Hiem til Ribe paa ♀ afften.
13. ♀ Paa ♀ morn til Vistby.
14. ♀ Vdi Wistby i Løherret. 19.Calent.59.
15. † Den 15 octob.vdi Emmerleff vdi Høwlessherret, 20.Calent 60.
- 16.-22. M.Nicolaus. Gen.18.
16. Vdi Megeltunder hoss Lizebeth Moder.
17. Fra Megeltunder til Døstrup.
18. Fra Døstrup til Ribe.
19. Hamborg.
viff(?) øy(?) (øy(?) delvis udslettet af en blækklat).
20. Ogen.(?).
21. Vdi Darum vdi Giøringherret. 21.Calent.61.
22. Ny Munster.
Georgius Filius kom hiem fra Lybke.
Landssting.
- 23.-29. M.Iacobus.
23. Rytzer.
26. 62.Lucæ 4.
- 30.10.-5.11. D.Iacobus.

November.

1. 63.vdi S.Karine.
2. 64.Ioh.5.
Luduig Heidtman aff Sslesswig(sic)vaar paa Riber capitel oc antuordet fra sig bøger oc breffue paa erchidegndom.
- 6.-12. M.Matthias Es:

-
- 16.-22. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog.
 22. Jørgen, (min) søn, kom hjem fra Lybeck.
 - 23.-29. Mag.Jacob(Jandrup).
 26. Lucas 4. Jfr. 8.11. s.412.
 - 30.10.-5.11. Hr.Jacob(Buch).

November.

2. Johannes 5. Jfr. 16.11. side 412.
- 6.-12. Mag.Mads(Pors). Esajas.

1603.

6. 65.Afftenprædick.
M.Iacob Iandrup, capellane til S.Karine, døde paa søndag morn vdi dagningen.
7. 66.Apoc.7.
Marine M.Nielsis døde(åben plads) aff pest paa mandag imellem XI oc XII, Ætatis XXX.
8. 67.Lucæ 12.
xxxvj bøsseskytter komme hid til Ribe vdi borgeleyre.
- 13.-19. M.Nicolaus.
13. 68.S.Karine.
14. Brygd viþ tdr.malt.
16. 69.Ioh.X.
19. Landssting.
- 20.-26. M.Iacobus.
20. Nuptiæ Her Michels i Døst(rup) .
21. Søffren, Her Staphens søn i Wirst, bleff scholemester vdi Vedle.
Her Morten Buck vdi Skibbet døde.
23. 70.Ex Ioh.11.
- 26.-27. Sne.
- 27.11.-3.12. D.Iacobus.
27. M.Iffuers Læsemesters oc Karine Pederssdaatters bryllup.71.
Bruduielse.
28. Frost.
29. Tø.
Offe Rasmussøn til Saabygaard oc Iomfru Marine Lange(Christen Langis daatter) bleffue ecteviede tilsammen.72.Bruduielse.
30. Peder Scriffuer aff Horsnes talde om Lizabeth Anderssdaatter.
Peder Scriffuer oc Lizabet salig Frederich Buskis vdi Ringkøbing bleff(ue) troloffuede vdi Frue Mette Hardenbergs neruærelse.73.
Ioh.17.

-
7. Apocalypsen 7. ; Ætatis XXX = 30 år gammel.
 - 13.-19. Mag.Niels(Glud).
 - 20.-26. Mag.Jacob(Jandrup).
 20. Nuptiæ = Bryllup.
 23. Ud fra Johannes 11.
 - 27.11.-3.12. Hr.Jacob(Buch).

1603.

December.

1. Frøst.
Offe Rasmussøn døde vdi Christen Langis gaard.
2. Tø, regn.
Bud oc breff til Kiøbenhaffn effter Iffuer Holm.
3. Tø.
Landssting.
- 4.-10. M.Matthias.
4. Regn.
Marine, min daatter, M.Pouel Anckerssøns vdi Starup fødde sin første søn paa søndag aften.
5. Tø.
6. Frøst.
7. Sne, knog.
- 8.-9. Frøst.
10. Sne, regn, blanding.
Paa løffuerdag drog ieg til Starup at være Marine, min daatters, fadder.
- 11.-17. M.Nicolaus.
- 11.-12. Milt.
Paa midnatten faar mandagen døde vdi Tunder Elizabeth salig Her Iürgen Peterssons, min kiære salig hustru Margretis moder.
- 13.-17. Frøst.
14. Temperdag.
16. Paa fredagen bleff hendis liig begraffuen.
Samme fredagafften vaar Oluff Roed hoss mig oc talde mig til om Sara, min daatter, paa Hans Lassøns vegne.
Til denne 16 dag skal vidnis til tinge.
17. Landssting.
- 18.-24. Her Iacob.
- 18.-21. Frøst.
18. Hans Lassen Liemme conviva ἑστειρός

December.

- 4.-10. Mag.Mads(Pors).
- 11.-17. Mag.Niels(Glud).
- 18.-24. Hr.Jacob(Buch).
18. Hans Lassen Lime til bords om aftenen.

1603.

21. Min liden daatter Karine døde paa S.Thomes afften, imellem 11 oc 12: hun vaar fød paa S.Volborgdag dette aar oc vaar nu gammel 33 vgger 2 dage.

Bleff vddielt i scholen { vadmæl 661
vdi hospitalet. { leret 124

22. Slaan, regntø.

Min lille daatter Karine begraffuen.

23.-25. Tø.

25.-31. M.Mathss.

25. 74.vdj Vor Frue.

26.-28. Regn.

28. LXXXVII. Iffuer Christenssøn Holm bleff ordineret at være capel-lane til S. Karine kircke vdi Ribe. 75.Ordinatio.

29. Die 29 Decembris skede troloffuelse imellem Hans Lassøn oc min daatter Sara.

30. Tø.

31. Milt.

Bag i almanakken står:

Nuptiæ meæ Primæ met Anne, salig M.Ienss Knudssøns daatter, 1571 den 11.novemb., som vaar paa S.Mortens dag.

1573 den 20 iulij fødte hun Iens, strax dereffter den 27 iulij døde hun.

Secundæ met Margrete Her Iørgen Peterssøns 1580 den 26 iunij.

1594 den 27 ianuarij vaar mit bryllup met Anne, Anders Søffrensøns daatter.

1. 1594 den 12 novembris Primo partu fødte hun hendis første søn, som wi kaldede Søffren 1.
2. 1596 den 31 iulii Secundo partu fødte hun hendis anden søn, som wi kaldede Lauritz 2.
3. 1597 den 11 septemb. Tertio partu fødte hun den tredie søn, som wi kaldede Samuel J . (Alt fra Tertio er overstreget).
4. 1599 den 4.septemb. Quarto partu fødte hun den fierde søn, som wi kaldede Anders 3.
5. 1600 den 10 sept. Quinto partu fødte hun met stor fare den fempte søn, men vaar død i moders lifff J . (Alt fra Quinto er overstreget).
6. 1601 den 12 nov. Sexto partu fødte hun hendis første daatter, som wi kaldede Margrete 4.
7. 1603 den 1 maij Septimo partu fødte hun den anden daatter, som wi kaldede Karine.
Hende tog Gud til sit rige paa S.Thomes afften J . (Alt fra anden er overstreget).
1604 den 11 sept. Octavo partu fødte hun den tredie daatter, som wi kaldede Dorethe.

Dronning Sophia til hendis lifffgeding:

Nykiøbingslaat i Falster dertil - xiiij^c

Aaleholm vdi Loland dertil - vij^c bønder
2100

Boriss Fiederwitz

Danmarckis Riges Chrönicke fra Dan. (Notitsen er overstreget).

25.-31. Mag. Mads(Pors).

Bag i almanakken:

Nuptiæ meæ Primæ = mit første bryllup etc.

Secundæ = (mit) andet (bryllup) etc.

primo partu, secundo partu etc. = ved den første, anden o.s.v. fødsel, (alt 8).

J = død.

1604.

Januar.

- 1.-7. M.Nielss.
- 1.-2. Milt.
1. 1. vdi S.Karine.
Brede Rantzow dødsuig.
Bryllup Peder Scriffuers oc Lizebet Buskis vdi Ringkøbing.
2. Paa mandag foer Kong.Mat. fra Haderssleffhuss til (Flensborg-overstreget) at see den store nybygget skib faar Flensborg, som skulde vdskydis.
3. Natten faar tisdag bleff gammel Hanss Bartsker funden død paa hans seng.
Regn.
4. Afferdiget Ieg Troelss til Øse, Lunde, Borck, Howen, Egwad.
Milt.
- 5.-7. Regn.
5. Afferdiget ieg Regel til Kolding { Bertel Arildt at maatte ordineri
met mit breff til canceller { Benedicts Rantzow.
6. 2.vdi Vor Frue til afften.
Troloffuelse imellem Morten Ibssøn Astrup oc Marine Lauritz-daatter.
- 8.-14. Her Iacob.Børntuct.
- 8.-10. Milt.
8. Det ny store skib(Try Kroner), som M.David Skotte bygde faar Flensborg, bleff vdskyt.
M.Lauge vdi Staffning oc Magdalenes festensøl.
9. Cancellarius reiecit responsum in adventum Regis.
Rytzerne komme til Koldinghuss
10. Kong.Mat.kom til Kolding.
- 11.-16. Frost.
11. iij suenske herremend, fluctige aff Suerig, vaare vdi Kolding.
12. Brygde wi bryllups øl.
13. Screffue wi bryllupsbreffue vd.
14. Bekom ieg ved Pouel Moritzøn - 150 bededagisprædicker.
Snapslandssting.

Januar.

- 1.-7. Mag.Niels(Glud).
- 8.-14. Hr.Jacob(Buch).
9. Kansleren(Kristen Friis) opsatte svaret til kongens ankomst.

- 1604.
- 15.-21. M.Mathss De Coniugio.
15. M.Ienss, min søn, lo hordelig siug.
16. Sne.
17. Kold tø.
- 18.-20. Tø, regn.
19. Satte ieg lille Anders til Iacob Orgemester.
21. Tø, blest.
- 22.-28. M.Nicolaus.
22. Frøst.
- Afferdiget ieg Troelss met bededags } Varsyssel
 prædicken oc breffue til } Harsyssel
23. Tørt.
24. Taage.
- Drog ieg fra Ribe til Kolding.
- 25.-26. Regn.
25. Talde ieg met secreterer, cancelleren oc Caspar.
 Kong.Mat.red aff til Magstrup oc Megolt. (Der er ikke plads til
 mere på linien).
26. Slud.
- Talde ieg met cancelleren.
- Fred.
27. Knog.
28. Frøst.
- Landssting.
- 29.1.-4.2. D.Iacobus.
29. Sne.
- Bryllup { Morten Ibssøn Astrup
 { Marine Lauritzdaatters
- LXXXVIII. Her Bertel Pederssøn bleff ordineret til Arrildt sogn.
 3.Ordinatio.
- 30.-31. Frøst.
-
- 15.-21. Mag.Mads(Pors). Om ægteskab.
- 22.-28. Mag.Niels(Glud).
- 29.1.-4.2. Hr.Jacob(Buch).

1604.

Februar.

- 1.-11. Frøst.
1. 4.Ex.Ioh.2o.
2. 5.vdi Vor Frue.
- 5.-11. D.Ivarus.
5. Bryllup { Søffren Friiss oc Marine Suanedaatter
 { Fass Guldsmed oc (intet navn).
6. Retterting oc dom vdi Hatersleff.
7. M.AS. oc M.Maths droge til Hatersleff.
8. Niels Pederssøn Balle prædicket her i hospitalet.
11. Landssting.
- 12.-18. M.Matthias.
12. Tø.
 Bryllup Hanss Lassøn oc Sara, min daatters. 6.
- 13.-19. Frost.
13. Drog ieg til Hatersleff { M.Iacob Holm
 { M.Iens Giødzøn
 { M.Iacob Mathssøn
 { M.Peder Hegelund
 { M.Nielss Norbag
17. Rex compellavit me et M.Nicolaum Nidrosiensem vden faar cancellii dør.
- 19.-25. M.Nicolaus. Passio D.
19. Fastelaffns søndag.
 Accumbemus in prandio cum Rege et Regina.
20. Tø.
 Passio Domini incocanda. (incocanda fejl for incohanda).
 Respondebat nobis D.Cancellarius et dimittebat.
- 21.-28. Frøst.
- 22.-26. Hess.
22. Fredbreff paa Søffren Bramming bleff naadigst screffuet.
23. Else Lamberts døde.
24. Discessi Haterslebia domum cum Uxore.
25. Landssting.
- 26.2.-3.3. D.Iacobus.

Februar.

1. Ud fra Johannes 2o.
- 5.-11. Hr.Iver(Holm).
- 12.-18. Mag.Mads(Pors).
17. Kongen talte til mig og mag.Niels(Arctander) fra Trondhjem etc.
- 19.-25. Mag.Niels(Glud). Herrens lidelseshistorie.
19. Vi sad til bords under frokosten sammen med kongen og dronningen.
20. Herrens lidelseshistorie skal påbegyndes.
 Hr. kansleren (Kristen Friis) svarede os og sendte os bort.
24. Jeg drog hjem fra Haderslev med (min) hustru.
- 26.2.-3.3. Hr.Jacob(Buch).

1604.

26. M.Iohannes Filius habuit Concionem.

27.-29. Huste.

28. Kong.Mat. oc Dronningen (Notitsen er ikke afsluttet).

29. Temperdag.

Til Horsnes (skulle - overstreget) mødde en borgemester oc raadmand aff huer kiøbsted.

Marts.

1.-6. Huste.

1.-4. Frøst.

4.-10. D.Ivarus.

5.-12. Tø.

7. 6.(sic) Ex Passione.

9. Retterting oc dom vdi Hatersleff stod paa siden den 6 februarij fast vdi fem vgers tid.

11.-17. M.Matthias.

11. { Peder Munckis(overstreget)
Ebbe Munckis bryllup paa Antuorskow
Knud Rud.

12. Troluffelse imellem { Ienss Anderssøn oc
Lizebet Anderssdaatter.

13.-17. Milt.

13. Anno 1594 Corruit Turris Ripensis.

Øxenkiøbmend droge aff sted.

χ

14. 7.Ex Passione.

18.-24. M.Nicolaus.

18.-21. Tørt.

18. 8.vdi S.Karine.

19. χολή

21. LXXXIX. Her Torchel Ienssøn bleff ordinêret til Skibbetkald.9.

Ordinatio.

χολή

22.-23. Fuct.

26. Mag.Jens,(min)søn, prædikede.

Marts.

4.-10. Hr.Iver(Holm).

7. Ud fra lidelseshistorien. Jfr. 14.3.

11.-17. Mag.Mads(Pors).

13. År 1594 styrtede Ribetårn sammen.

χ = galde. Jfr.19.2.1604.

18.-24. Mag.Niels(Glud).

19. Galde.Jfr. 21.3.,samt 23.3. og 4.4. side 419.

1604.

22. Albret Skeel oc M.Ægidius holde mode met Gerdt Rantzow vdi Tofft-
lund.
23. χολή
24. Blæst.
- 25.-31. Her Iacob.
25. Regn.
Agnete, M.Iacob Schmidts Hoffprædickers hustru, døde vdi Sleswig paa
søndag, Dom.Iudica.
26. Graat.
27. Sne.
Øxneskibbe løbe aff.
- 28.-29. Skønt.
28.	I.	Esaiæ 58.v.1.2.3.4.5.	Prædicket ieg vdi
Vor Fruekircke.10.
29.	Bededage II.	Esaiæ 58.v.6.7.8.9.	M.Anders i Vor Frue
30.	III.	Psalmo 125	vdi S.Karinekircke.
- XC.Her Peder Mathssøn ordineret til S.Ibs sogn vdi Varde.11.
Ordinatio.
31. Skønt.

April.

- 1.-7. Her Iffuer.
- 1.-2. Skønt.
1. Her Claus Mortenssøn i Sønder Borck obiit excruciatu doribus (sic)
calculi.
3. Hagel.
4. Slud.
12.ex Passione.
χολή
5. Graat.
6. Skønt.
7. Graat.
Landssting.

22. M.Ægidius = mag.Gøde(Lauridsen).

25.-31. Hr.Jacob(Buch).

25. Dom.iudica = 5.søndag i fasten.

April.

- 1.-7. Hr.Iver(Holm).
1. Hr.Klaus Mortensen(Borch) i S.Bork døde pint af stensmerter.
4. Ud fra lidelseshistorien.

- 1604.
- 8.-14. M.Maths.
8. Paaske.
13.vdi Vor Frue.
(Tegnet et bæger).
- 9.-10. Storm.
9. 14.vdi S.Karine.
Albert drog aff til Hatersleff, postridie reversus.
M.Ienss F. prædicket vdi Vor Frue, paa (prædicket Iørgen i hospitalet.
A^o 1603 natalis Christiani Quinti.
11. Klart.
13. Skønt.
- 15.-21. M.Nielss.
15. Grøsky.
- 16.-17. Regn.
17. Trolloffuelse imellem Bartel Struck oc Anne M.Andersis daatter.
18. M.Christen Hanssøn Riber kom hid.
19. Regn.
20. Er bededag vdi Holland.
21. Skønt.
Landssting.
- 22.-28. D.Iacobus.
22. Iørgen Daa haffde bryllup met Henrich Belows daatter.
23. Varmt.
- 25.15. Ex Matth.25.
- 26.-27. Mørckt.
27. M.Christen Hanssøn Riber Mathematicus drog herfra til Kiøbenhaffn.
28. Kong.Ma^{ts}, at lybkers godz skulle giffue zize som andre. (Efter Ma^{ts} mangler vel brev eller lign.).
- 29.4.-5.5. D.Ivarus.
29. Velb.Cheld Iuelss bryllup met Herman Iuelss daatter.
-
- 8.-14. Mag.Mads(Pors).
9. Postridie reversus = dagen efter vendte han tilbage; F =(min)søn.
A^o 1603 etc. = År 1603 Christian 5.s fødselsdag.
- 15.-21. Mag.Niels(Glud).
- 22.-28. Hr.Jacob(Buch).
25. Ud fra Matthæus 25.
- 29.4.-5.5. Hr.Iver(Holm).

Maj.

Ud for de første dage står: Norwest.

5. Landssting.
- 6.-12. M.Matthias. M.Ægidius drog i regnskab.
Decima Visitatio mea.
7. ☾ Fra Ribe til Aastrup - iiij mile.
8. ♂ vdi Aastrup i Giøringherret 1.calent.13. 16.i Aastrup.
Georgius Filius meus drog aff til Kiøbenhaffn.
Hans Suane døde.
9. ♀ iiij mile til Varde, vdi scholen.
10. ♀ iiij mile til Lunde, j mil Nebel, j miil Lønne.
11. ♀ Vdi Lønne vdi Vesterherret 2.calent. 12. 17. i Lønne.
12. † iiij mile til Lønborg i Nørherret. 3.Calent.11. 18.i Lønborg.
- 13.-19. M.Nicolaus. Herredage.
13. ○ 19.vdi Lønborg
ij mile Skerne eller Lundeness, ij til Borriss.
14. ☾ Herredage.
Vdi Borriss i Bøllingh.4.calent.10. 20.i Borriss.
15. ♂ ij store mile til Høwer i Hingherret.5.Calent.9. 21.i Howre.
16. ♀ ij Ringkøbing.
17. ♀ iiiij mile til Idum. 22.vdi Ringkøbing.
18. ♀ Vdi Idum i Vldborgherret 6.calent.8. 23.vdi Idum.
19. † ij mile.
Landssting.
- 20.-26. D.Iacobus.
20. ○ Hørde ieg Oluff Pederssøn Telling vdi Idum kircke.
20 maji stod vdi Kiøbenhaffn Corwitz Ruds bryllup met N.(åben
plads) Oluff Rosensparris daatter.
21. ☾ Vdi Miøborg i Skodborgh. ij mile. 7.Calent.7. 24 i Miøborg.
22. ♂ Vdi Fialtring i Vandfuldh.iiij mile.8.Calent.6. 25. i Fialtring.
Incendium vdi	Holstebro 9 gaarde	Nibe alt
Holstebro
Hobro alt.
	Nykøbing 83 (muligvis står der 80)	
	Randerss	
	Roskild	
	Tisted	

Maj.

- 6.-12. Mag.Mads(Pors). Mag.Gøde(Lauridsen) etc.
Min tiende visitats.
8. Jørgen, min søn, etc.
- 13.-19. Mag.Niels(Glud).
- 20.-26. Hr.Jacob(Buch).
22. Incendium = ildebrand.

1604.

23. ♀ Onsdag morn ij mile Lemviig.
Sensi punctiones cerebri.
Vdi Lemviig paa middag. Derfra iij mil.
23. el. 24. Anders Skolckner bleff hectet i Lemuig.
25. ♀ Vdi Hierrom i Hierromherret 9. calent. 5. 26. i Hierrom.
XCI. Bleff ordineret Oluff Pederssøn Capellane til (åben plads).
26. † j miil til Holstebro.
27. 5.-2.6. D. Ivarus.
27. ☉ Pintzedag. 27. vdi Hierromkircke.
28. ☾ Fra Hierrom til Bordbjerg ij mile. 28. vdi Ryde kircke.
29. ♂ Kong. Mat. gick til skibs til Norge. 29. vdi Bordbjerg.
ij mile til Hadderup.
30. ♀ Vdi Hadderup i Gindingh. 10. calent. 4. 30. i Hadderup.
Temperdag.
31. † iij mile Snebjerg eller Gøstrup, iij mile Felding.

Juni.

1. ♀ XCII. Bleff ordineret Anders Willantzøn til Sundtzsogn vdi
Feldingkircke.
Vdi Felding vdi Hammerumherret 11. calent. 3. 31.
ij til Skerne eller Lundeness.
Iørgen, min søn, gick først til M. Michels til kaast.
2. † Landssting.
- 3.-9. M. Mathss.
3. ☉ Trinitatis.
iij til Ølgod. 32. vdi Ølgod.
Christen Lange døde Dominica Trinitatis die 3 Iunii.
4. ☾ ij mile til Hodde i Østerherret. 12. Calent. 2. 33. vdi Hodde.
5. ♂ ij morgen til Varderschole.
6. ♀ Varde, middag - iij til Nykircke. 34. vdi Varde.
7. † Regn.
Vdi Nykircke i Skatzherret 13. calent. 1. 35.
8. ♀ √ mile til Ribe.

-
23. Jeg havde stikkende smerter i hjernen.
27. 5.-2.6. Hr. Iver (Holm).

Juni.

3. Dominica Trinitatis = Trinitatis søndag.
3.-9. Mag. Mads (Pors).

- 1604.
- 10.-16. M.Nielss.
10. ○ M.Laugis oc Magdalenis bryllup i Staffning.
Hanss Ienssøn oc Karine, Her Peders daatter aff Hee.
12. ♂ Regn.
13. ♀ 36.ex Act.lo.
15. ♀ Velb.Christen Langis liig bleff nedsat i Ribe. { 1. commungods
Velb.Iacob Wind holdt parlament paa capitlet { 2. præbendom
de iure opstandi { 3. eng.
16. † Regn.
Landssting.
- 17.-23. Her Iacob.
17. ○ Her Ebbe Laugissøns bryllup i Vistby met Elsebe, Henning
Pederssøns daatter i Tunder.
18. Regn.
20. XCIII. Bleff ordineret Søffren Staphenssøn Scholemester i Vedle
til Vindingsogn.
XCIIII. Niels Pederssøn til Giørding oc Ve(irup). 37.Ordinatio
duorum.
22. Regn.
- 24.-30. Her Iffuer.
27. Regn.
Loed ieg Bispeng sla.
28. Bleff sat til kirckeuerger M.Ægidius at være met M.Anders, som
da haffde været it aar. Vide supra Anno 1603 die 15 Iunij.
29. Førstinde Kirstine Landgreffinde bleff begraffuen til Sleswig.
30. Flod.
D. Anders Christenssøn Sorensis drog (aff).
Vaare wi canickerne vde at besee canicke enge paa Vester Maie
oc op hoss Albret Skeel om dual oc skel imellem Bispeng.
Landssting.

-
- 10.-16. Mag.Niels(Glud).
13. Ud fra Apostlenes Gerninger lo.
15. de iure opstandi = om retten til at kræve.
- 17.-23. Hr.Jacob(Buch).
20. Ordinatio duorum = ordination af to.
- 24.-30. Hr.Iver(Holm).
28. M.Ægidius = mag.Gøde(Lauridsen). Vide supra etc. = Se ovenfor
år 1603 d.15. juni.
30. Dr.Anders Kristensen Sorø etc.

Juli.

- 1.-7. M.Mathss.
1. Regn, flod, stormflod.
 2. Milt.
38.vdi S.Karine.
Skiffte ieg Bispeng met Albret Skeel.
 3. Skiffte wi enge effter Christen Lang { 1. en stor eng paa Vester Maie
2. En stor eng vdi Fardrup enge.
 4. 39.Act.X.
 5. Bispeng bleff reffuen oc sat i xxiii stacke.
Bød ieg til bryllup met Iens Andersson.
 7. Bisp-eng bleff lyckelig hiembierget, oc vaar 52 bønderless eller engeless.
- 8.-14. M.Nielss.
8. Ienss Andersson oc Lizebet Anderssdatters bryllup.
40.vdi S.Karine.
Regn.
 9. 41. Brudprædicken. Tob.6. (Hører til under d. 8., skønt notitsen er anbragt under d. 9.).
 10. Min blackedt ko døde paa stalden.
 11. VC. Nielss Iffueresson Oddum bleff ordinêret til Sønner Borcksogn.
42.Ordinatio.
Begyntis hunddagene i scholen.
Regn.
 14. Torden.
Landssting.
 - 15.-21. Her Iacob.

 Juli.

- 1.-7. Mag.Mads(Pors).
4. Apostlenes Gerninger 10.
- 8.-14. Mag.Niels(Glud).
9. Tob.6 = Tobias bog 6.
- 15.-21. Hr.Jacob(Buch).

1604.

På nogle sider mellem d.15. og 16. står:

1604.

Landgreffuinde Kirstine Hertug Adolphs aff Holsten døde til Kiil,
bleff begravuen den 6 iulij.

Christen Lange Cantor Canonicus et Senior Capituli Ripensis døde Dom.
Trinitatis die 3 Iunij.

Hans sønner:

1. Nielss Lange - fick - Skrumssagger
2. Hans Lange - penning vij^M dl.
3. Henrich - Oldagger
4. Christen - Hiortkiær
5. Iffuer - Holsted mølle
Bramming

6. Frue Marine	}	huer iij eller iiij gaarde vdi Fyen.
7. Anne		
8. Ide		

Fru Barbara all kiøbstedgaarde

j^cdl.

½ lest korn

Huer broder _____ ix lest(er) korn etc.

(Der går en streg gennem alle ovenstående navne).

Ferebantur mortui.

D.D.Christophorus Pezelius Bremæ.

D.D.Iohannes Frederus Rostochij.

Frue Christentz Corwitz <Wifferts> Breide Rantzows begravuis den
7 augusti i Kiøbenhaffn.

Henrich Gyldenstern^U 1 august til Iffuerssness.

Marcus Rantzow (som fick Baltzar von Anefelds eniste daatter) skød
Wolff von Anefeld ihiel σ denne haffde tilforn ihielslagen ij eller
iij. (Marcus fejl for Marcor).

Brede Rantzow haffde {
1.Sophie Erick Rosenkrantz
2.Karine Absolon Gøies
3.Christentz Corwitz Wiffert<s>.

Lauritz Brockenhuss døde paa Brangstrup, der hand kom fra munstring.

Peder Iuel til Alsted døde ved den første decembris.

Falck Lycke, Erickis søn,^U vdi Engeland.

På nogle sider mellem d.15. og 16.:

Christen Lange etc. = Kristen Lange, kantor, kannik og senior for
Ribe kapitel døde Trinitatis søndag d.3.juni.

Ferebantur etc. = Følgende døde omtaltes.

D.D.Christophorus etc. = Hr.dr.Christoph Pezel i Bremen.-D.D.Iohannes

etc. = Hr.dr. Johannes Freder.^U = døde. σ = NB.

1604.

Cantoribus Scholasticis dedi 1604

Store discant	Iuleafften	‡	
	Nytt aarssafften	‡	
	Hellig try Konger		j mk.
Lille discant	Iuleafften	‡	
	Nytt aarssafften	‡	
	Hellig try K.		j mk.
Davidicis	Iuleafften	‡	
	Nytt aarss		j mk.
	Hellig tree Kong.		j mk.

Summa (Ingen udregning)

Mine børn gaffue scholegield effter iuel.

Søffren	{ Ludimagistro	‡ mk.	} vij mk.
	{ Severino Christiern.	‡ dl.	
Lauritz	{ Ludimagistro	‡ mk.	
	{ Thomæ Tygssøn	‡ dl.	
Anderss	{ Ludimagistro	‡ mk.	
	{ Thomæ Tygssøn	‡ dl.	

Effter S.Hans dag.

Søffren	{ Ludimagistro	‡ mk.	} iij mk. Thi min Søffren kom paa kaast fra den moned
	{ Severino	j mk.	
	{ Petro Michaelis	j mk.	
Lauritz	{ Ludimagistro	‡ mk.	
	{ Ib Søffrenssøn	j mk.	

Anders

17.-23. Regn.

17. ♂ M.Iffuer Læsemester drog aff til Københaffn om kanickedom met vnge Erick Lycke.

18. ♀ 43.Act.13.

20. ♀ Affærdiget ieg Willem hen til Frue Anne Grubbe paa Iulingssholm om Hownetiendes affgifft.

Excurri in paroeciam Iernet.

22.-28. Her Iffuer.

Cantoribus etc. = Jeg gav skolesangerne 1604; Davidicis = til Davidsdegne.

Angående skolepenge efter jul, se side 407 og sammesteds angående skolepenge efter S.Hans. Petro Michaelis = Peder Mikkelsen.

18. Apostlenes Gerninger 13.

20. Jeg tog til Jernved sogn.

22.-28. Hr.Iver(Holm).

1604.

22. 44.vdi Iernet.

Forfeste ieg Iernettiende.

Scriptsi Hafniam ved Thomes Iørgenss(øn) .

Peder Munckis bryllup. Malmø.

23. (M.Iacob Bonum oc Hans Lassøn til Starup.

Haffde ieg vogne til skow.

24. ♂ Fra Ribe til Ballom - iiiij mile.

25. ♀ Ballom vdi Løherret 14.calent. ij mile til Daler.

45.vdi Ballekircke.

26. ♀ Regn.

27. ♀ Vdi Daler i Tunderherret 15.calent. j miil til Tunder. 46.vdi Daler.

28. † Landssting.

Kom ieg til Tunder.

29.7.-4.8. M.Mathss.

29. D.Hans Lauritzøn drog til Fyen met kone oc børn.

30. Drog ieg vd at besee digen { Høwer dige
Ny dige.

Vaar ieg vdi Roye, ved Tunder.

August.

Øverst på siden 1.-15. står:

Regia Maiestas rediit Coronæburgum ex Norvegia.

5.-11. M.Niels.

5. Iens Oluffssøn } bryllup i Ringkøbing.
oc Wibecke Mathssdaatter }

6. Regn.

7. Fru Christentz(åben plads) Breide Rantzows begraffuelse vdi Kiøbenhaffn.

8. Forsamling til moders om Søffren Anderssons gield.

47. Rom.8.

10. Albret Skeel kom hiem fra Kiøbenhaffn met Kong.Ma^{ts} breff til adelen om mustring til Wiborg den 24 septemb.

22. Jeg skrev til København etc.

29.7.-4.8. Mag.Mads(Pors).

August.

Øverst på siden 1.-15.:

Kgl.majst. vendte tilbage til Kronborg fra Norge.

5.-11. Mag.Niels(Glud).

8. Romerbrevet 8.

1604.

11. Landssting.

M.Iffuer kom fra Kiøbenhaffn.

12.-18. Her Iacob.

12. Incubui Sententiis Biblicis sev sacris Regulis vitæ colligendis.

15. 48. 1.Cor.15.

19.-25. Her Iffuer.

21. Regn.

22. 49.Gal.4.

24. Danmarckis raad forsamlis vdi Ottensee.

25. Landsting.

26.8.-1.9. M.Maths.

26. ♂ Bertel Strucks bryllup met Anne Anderssdaatter. 50. Brudvielse.

28. ♂ Til Lindet - iiiij mile.

29. ♀ Adels munstring vdi Ottensee.

30. ♀ Vdi Østerlindet i | Frøssherret. 16. Calent. 51. Eph. 1.
paa torsdag | Kalffslundherret 52. vdi Lindet.

31. ♀ Siem vdi Huiddingher. 17. calent. 53. vdi Siem.

September.

2.-8. M.Nielss.

3. Vdi Aggerskow i Nør Rangstrupherret 18. calent. 54. vdi Aggerskow.

5. 55. Phil. 2.

8.-13. Regn.

8. Landsting.

9.-15. Her Iacob.

10. M.Ægidius drog aff til Kiøbenhaffn til bryllup.

Per quem scripsi { Georgio Filio
D.D. Andrea Christiano } Soram
Friderico Andrea.

12.-18. Hr. Jacob (Buch).

12. Jeg tog ivrigt fat på de bibelske sentenser eller de hellige leveregler, som skulle samles.

15. 1. Korinthierbrev 15.

19.-25. Hr. Iver (Holm).

22. Galaterbrevet 4.

26.8.-1.9. Mag. Mads (Pors).

30. Efeserbrevet 1.

September.

2.-8. Mag. Niels (Glud).

5. Filippenserbrevet 2.

9.-15. Hr. Jacob (Buch).

10. M.Ægidius = Mag. Gøde (Lauridsen) - per quem etc. = gennem ham skrev jeg til Jørgen, (min) søn, hr. dr. Anders Kristensen (og) Frederik Andersen (Klyne), i Sorø.

1604.

11. Iens Klyne bleff huggen vdi hans — haand.
Anno 1604 den 11 septembris tilig imellem tw oc try haffuer min Anne vdi hendis ottende barnfødzal fød oss den tredie daatter, som wi kaldede Dorethe.
14. Adelsmunstring vdi Fyen, vdi Ottensee.
- 16.-22. Her Iffuer.
16. M.Nielss Mules bryllup vdi Kiøbenhaffn met Barbara Michelssdaatter.
18. Niels Wind til Vlдерup loed Kong.Ma^{ts} breff læse paa capitlet paa cantordom oc canickedom effter Christen Lange effter capitels statuter.
19. Temperdag.
- 21.-27. Regn.
22. Landsting.
- 23.-29. M.Mathss.
24. Vdi Wiborg skal skee iudsk adels mustring.
25. Mine aaldensuin

{	v til Røding
	xvj til Gramskow.
26. 56.ex Coloss.1.
28. Forførlige storm.
- 29.-30. Regn.
- 30.9.-6.10. M.Nielss.
30. Terræ motus a quodam prædictus.

Oktober.

1. Regn.
Søffren Widissøn døde dysenteria.
2. Tørt.
3. Frost.
57.Coloss.2.
4. Tørt.
- 4.el.5. D.Matthiss Iacobssøn oc Peder Iacobssøn komme til Ribe, procatione.
- 5.-6. Regn.
6. Landssting.

-
- 16.-22. Hr.Iver(Holm).
 - 23.-29. Mag.Mads(Pors).
 26. Ud fra brevet til kolossenserne 1.Jfr.3.10.
 30. Jordskælv forudsagt af en eller anden.
 - 30.9.-6.10. Mag.Niels(Glud).

Oktober.

1. dysenteria = af dysenteri.
- 4.el.5. procatione = på grund af forhandling om ægteskab.

1604.

7.-13. Her Iacob.

7. ☉ Tørt.

Fra Ribe til Gamst.

8. ☾ Vdi Gamst vdi Andstherret 19.calent.58.i Gamst.

9. ♂ Til Kolding ij, mod ellefue hoss Caspar til naduer.

10. ♀ Vdi Kolding { Bryskherret
Endleherret 20.calent.59.vdi Kolding.
Holmindsherret

11. ♃ Hoss Caspar iij.

Til Bresten iijj mile.

12. ♀ Fra Kolding tilig post Sextum.

Vdi Bresten vdi Tyrildherret 21.calent.60.vdi Bresten.

13. ♃ Til Vedle.

14.-20. Her Iffuer.

14. ☉ Paa Søndag morn fra Bresten til Vedle, vdi Vedle iij.

15. ☾ Fra Vedle til Ielling.

16. ♂ Fra Ielling til Huexel, vdi Huexel i Norvangssherret 22.calent.
61.vdi Huexel.

17. ♀ Vandre iij fra Huexel til Hednsswig.

Hoss velb.Peder Iuel paa Alsted vdi hans store pinactighed.

Fra Huexel til Alsted oc saa til Gadbjerg.

18. ♃ Fra Gadbjerg til Heinssvig { Slaugssherret 23.calent. 62.vdi
vdi Hedenssviig { Ierloffherret Heinsvig.

19. ♀ Fra Hedensviig til Veyne iij mile.

20. ♃ Vdi Veiene vdi Maltherret 24.calent.63.vdi Veiene.
Landssting.

21.-27. M.Maths.

22. ☾ Fra Veien til Kolding faar M.Hans Iacobssøns { forhøring
sag paa Koldinghuss { dom
besegling.

7.-13. Hr.Jacob(Buch).

12. post Sextum = efter seks.

14.-20. Hr.Iver(Holm).

21.-27. Mag.Mads(Pors).

1604.

24. Fra Kolding til Gamst.

25. Hiem til Ribe vdi Iesu naffn.

27. 64.Liigprædicken.Ps.89.

28.10.-3.11. M.Niels.

28. Troloffuelse skede imellem(åben plads) oc { Peder Iacobssøn
Marine Anderssdaatter.

31. Drog ieg til Gram om afften. 65.1.Tim 1.

November.

1. Vdi Gram Gramherret 25.calent.66.vdi Gram.

2. Fra Gram til Starup om afften.

3. Vdi Starup.

Landsting.

4.-10. Her Iacob.

4. Regn.

Vdi Starup.

5. Fra Starup til Gram oc Ribe.

7. 67.Ex 1.Pet.1.

11.-17. Her Iffuer.

14. 68.1.Johannes 1.

15.-17. Regn.

17. Landsting.

18.-24. M.Mathss.

18. (Tegnet et bæger).

Klart.

21.-23. Regn.

21. 69.1.Ioh.5.

24. Frue Berthe fødde en søn die 24, Christopher.

25.11.-1.12. M.Nielss.

25. Sne.

Bryllup } M.Peder Christenssøns
i Vedle } Mette Iacobssdaatter.

26. Haffuel oc sne.

Karine M.Iffuers fødde en daatter.

27. Regn.

28. Frøst.

29. Tø.

27. Salme 89.

28.10.-3.11. Mag.Niels(Glud).

31. 1. brev til Timotheus 1.

November.

4.-10. Hr.Jacob(Buch).

7. Ud fra 1.Peters brev 1.

11.-17. Hr.Iver(Holm).

14. 1.Johannes' brev 1.Jfr.21.11.

18.-24. Mag.Mads(Pors).

25.11.-1.12. Mag.Niels(Glud).

December.

1. Regn.
Landsting.
- 2.-8. Her Iacob.
2. Storm.
Albret Skeels barn bleff døbt Christopher.
Bryllup vdi Varde { Her Peder Mathssøns
Marine, Her Andersis daat(ter).
3. Regn.
Orandum pro Regina gra(vida).
4. Brygt vj tdr.malt.
5. Klart. { 1.Iørgen Friiss
2.Frederich Munch
Effter 14 daggs varsel til { 3.Frue Anne Friiss
Nielss Kølholt.
- 7o.Hebr.1.
8. Frost.
- 9.-15. Her Iffuer.
11. Hans Iessøn Raadmand bleff slagen ved x slet paa tisdag afften
oc døde mæleløss anden dag.
12. 71.Hebr.13.
- 13.-16. Frøst.
14. Hanss Iessøns liig bleff begraffuen, oc samme freddag afften ved
(åben plads) slet bleff Hanss Anderssøn fangen aff Albret Skeel.
15. Velbyrdig Nielss Krag loed Kong.Ma^{ts} breffue læse paa capitlet.
- 16.-22. M.Matthias.
- 17.-20. Tø.
17. M.Ienss, min søn, bleff meget suag.
19. Temperdag. Vaare steffnede mange sager.
20. Afffærdigt ieg Willem til Varsyssel oc Harsyssel.

December.

- 2.-8. Hr.Jacob(Buch).
3. Der skal bedes for dronningen, som er gravid.
5. Hebrærbrevet 1.Jfr. 12.12.
- 9.-15. Hr.Iver(Holm).
- 16.-22. Mag.Mads(Pors).

1604.

21.-25. Regn.

21. M.Ienss, min søn, brugte tørbad vdi oen.

22. Hans Andersssøn bleff halsshuggen oc døde christelig. (Tegnet et sværd).

23.-29. M.Nicolaus.

25. 72. Høymesse i Vor Frue.73.Afften vdi S.Karine.

26.-27. Tørt.

27. 74.vdi S.Karine.

28.-29. Regn.

28. M.Ienss bleff meget suag, oc bleff min søn berettet aff Her Iacob.

30.12.-5.1.1605. Her Iacob.

30. Storm og slud.

Bag i almanakken står:

Evocatj eramus Haterslebian Quinque Episcopi ad Reg:Maiest.die 13
Februarii.

23.-29. Mag.Niels(Glud).

30.12.-5.1.1605. Hr.Jacob(Buch).

Bag i almanakken står:

Vi fem bisper blev kaldt til Haderslev til kgl.majst.d.13.februar.

Januar.

1. Sne.
Tussis.
M.Iens vaar meget siug.
1. Froprædicken.
- 2.-3. Slud.
2. Haffde ieg at paaarbeide oc forførdige capitels iordbog, som
effter Kong.Ma^{ts} breff skulde forskickis til Secreterer Nielss
Krag.
5. Regn.
- 6.-12. Her Iffuer.
6. Storm.
11. Albertus Skeel compellatus a Socru benigne respondit et scripsit
Cancellario.
- 13.-19. M.Mathss.
13. Kirstine Moder begaff sig paa veien at { Odensee
Kiøbenhaffn.
- 14.-15. Frost.
16. Regn.
17. Die XVII Ianuarij sub 12 mani exolvit æternus Deus filium meum
M.Iohannem Petreum ex vinculis morborum (phthiseos, tussis,
dysenteria, Hydropis) et mortalitatis, receptique in lucem et
læticiam æternam.
18. Nielss Kragss karl afferdiget met iordbogen oc scriffuelse den
18.ianuarij.
Secretarii tiener Lauritz Marcortssøn drog aff paa freddag effter-
middag.
19. Kirstine drog til Kiøbenhaffn.
Snapsslandssting.
- 20.-26. M.Nielss.
21. Vaar ieg vdi Darum.
- 22.-23. Frøst.

Januar.

1. Hoste.
- 6.-12. Hr.Iver(Holm).
11. Albret Skeel svarede velvilligt på en henvendelse fra svigermoder
(Kirsten Klyne) og skrev til kansleren (Kristen Friis).
- 13.-19. Mag.Mads(Pors).
17. D.17.januar kort før 12 om morgenen befriede den evige Gud min
søn mag.Jens Pedersen fra sygdommens lænker (svindsot, hoste,
dysenteri, vattersot) og dødelighedens(lænker) og tog ham til sig
i lyset og den evige glæde.
- 20.-26. Mag.Niels(Glud).

1605.

22. Niels Hanssøn kom hiem fra Holland, lige vj vgger efter hanss faders død.
25. Regn oc storm. Høy stormflod.
- 27.1.-2.2. Her Iacob.
- 28.-30. Regn.
30. IIIIC. Her Ienss Clemendssøn bleff ordineret til Ikastsogn en capellane. 2.Ordinatio.

Februar.

1. Regn.
2. Sne.
3.vdi Vor Frue.
Landssting.
- 3.-9. Her Iffuer.
3. Else Mules D.Nielss Kragis døde.
- 4.-6. Regn.
7. Skønt.
8. Sne.
Her Michel And. i Ringgiffue døde.
9. Frøst.
- 10.-16. M.Mathss.
10. Passio.
11. Sne.
- 12.-28. Frøst.
12. Bertel Struck oc M.Maths kiffuedis tilsammen faar mig om arffuekiøb.
13. Kirstine kom fra Kiøbenhaffn met god beskeed.
Commendatzbreff Rectoris faar M.Pouel Martinssøn.
16. Landssting.
- 17.-23. M.Nielss.
17. 4.vdi S.Karine.
M.Mathss begeret sognevidne i Vor Frue kircke
	}	1. om hanss leffnet
		2. om hand haffde brugt nogen borgelig næring.

27.1.-2.2. Hr.Jacob(Buch).

Februar.

- 3.-9. Hr.Iver(Holm).
- 10.-16. Mag.Mads(Pors).
10. Faste.
13. Rektor(mag.Iver Stubs) anbefalingsbrev etc.
- 17.-23. Mag.Niels(Glud).

1605.

19. Sara, min daatter, fødte sin første foster, en vng søn.

20. Temperdag.

4.(sic)aff Passien(1).

24.2.-2.3. Her Iffuer.

24. Willem prædicket i Ringgiffue.

25. Tog ieg til mig ꝛ lod pilul. aurearum.

Albret Skeel met coss. forhørde M.Mathsis oc Bertel Strucks
trætte.

27. 5.aff Passien 2.

28. Byfogden skal dømmem imellem Bertel Struck oc M.Mathss.

Marts.

1. Frøst.

2.-15. Tø.

Landssting.

3.-9. Her Iacob.

3. Skal barsel staa paa Kroneborg.

6.vdi S.Karine.

4. M.Pouel Mortenssøn Aastrup kom til Ribe.

5. Dronningss barsel skal staa vdi Kiøbenhaffn.

6. 7.ex Passione 3.

10.-16. M.Mathss.

10. Daniel Hanssøn Hører tilsagde Cheld Brockenhuss sin tieniste at
følge hans sønner vdenlands - Iust - xx aar
Iohan - xxij aar.

12. Kiøbmend dreffue øxen gennem Ribe.

13. 1594 Corruit Turris Ripensis.

14. Her Anders aff Ielling vaar her met Nielss Pederssøn Balle.

16. Landssting.

17.-23. M.Nielss.

17. Mathss Lassøns
oc Kirstine Oluffssdaatters trolloffuelse.

18. Promotio Magistrorum Witebergæ.

19. Regn.

20. 8.aff Passien.

21. M.Pavlus Martinj Ostrup suscepit moderationem Scholæ Ripensis.

24.2.-2.3. Hr.Iver(Holm).

25. pilul.aurearum = guld piller. - Coss. = borgmestrene.

Marts.

3.-9. Hr.Jacob(Buch).

6. Ud fra lidelseshistorien.

10.-16. Mag.Mads(Pors).

13. 1594, Ribetårn styrtede sammen.

17.-23. Mag.Niels(Glud).

18. Magisterpromotion i Wittenberg.

21. Mag.Poul Mortensen Åstrup overtog ledelsen af Ribe skole.

1605.

23. Christen Wind døde.

(Tegnet et bæger).

24.-30. Her Iacob.

27. 9.aff Passien.

29. Paa Her Christenss vegne vdi hospital, om Skatztsogn bleff screffuet til Tunder.

30. Landsting.

31.-6.4. Her Iffuer.

31. Paaske.

10.vdi Vor Frue.

April.

1. 11.vdi hospital.

Øxne bleffue skibbet.

1.el.2. Hagel.

3. 12. De Resurrectione.

Øxne bleffue igen opskibbede.

Paa en løs seddel står:

Fierde paaskedag.

<6>ύεεαξίε imellem Hans Hegelund oc Nielss Klocker et mea admonitio.

7.-13. M.Maths.

8. Eclipsis.

10. 13.Apoc.1.

11. Velb.Niels Wind Cantor.

13. Landsting.

14.-20. M.Niels.

14. Hans Munck oc Oluff Munck vaare her.

15. Tog ieg Pilularum avrearum drech mane.

Øverst på siden 17.-30. står:

Her Staphens daatter druckned. (Denne notits synes med to andre notitser: om hr. Palle, se under d.26.4. og om Fole præstegårds brand at være beregnet for den 26., men P.H. har ændret datoen for præstegårdsbranden til d.27).

24.-30. Hr.Jacob(Buch).

31.3.-6.4. Hr.Iver(Holm).

April.

3. Om genopstandelsen.

På en løs seddel: Strid imellem etc.; et mea admonitio = og tilrettevisning fra min side.

7.-13. Mag.Mads(Pors).

8. Solformørkelse.

10. Apocalypsen 1.

14.-20. Mag.Niels(Glud).

15. Tog jeg guldpilleafkog om morgenen.

1605.

17. IIIC.Niels Iørgenssøn Rip. bleff ordineret til Nør Nissom vdi Skodborgherret. 14.Ordinatio.
19. Met samme Her Nielss forsende ieg min visitatzbreffue.
20. Regn oc torden.
- 21.-27. Her Iacob.
21. 15.vdi S.Karine.
met { Peder Iacobssøns bryllup
Marine Anderssdaatter vdi Ribe.
22. Anne, min daatter, bleff tredie gong forløst oc fødde en søn, som bleff neffnd Pouel.
24. 16.Ex Apoc.12.
25. Vaare wi vdi Darum til barsel.
26. Her Palle styrte sin arm sø<nder> 26 aprilis. (Papiret beskadiget).
- 27.-29. Regn oc torden.
27. Fourleprestegaard met alle huse, korn oc godz affbrende paa løffuerdag. (Ud for d.26. er tegnet nogle flammer. P.H. har opr. ladet nogle streger føre ud mod d.26., men har senere ført kraftigere streger mod d.27).
Birgitte M.Michel Møllers kom hid.
Landssting.
- 28.4.-4.5. Her Iffuer.
28. Axel Brahe oc Knud Brahe }
Fru Kirstine Hardenberg, Frue Margrete } vaare paa Riberhuss.
30. Regn.
Mogns Iuel Landssdommer døde.

Maj.

1. Ordinerede { IIC.Her Iens Oluffsøn Ripensis ordineret til Huntzeby
vdi Lolland.
Her Claus Claussøn Hønborg til Ringiffue.17.Ordi-
natio.(IIC gælder naturligvis Her Claus Claussøn).
3. Iomfru Anne Skowgaard begraffue(n) 3 maij, cui successit Iomfru Margrete Skowgaard.
Anna mea drog til Odense met hendes søster.

21.-27. Hr.Jacob(Buch).

24. Ud fra Apocalypsen 12.

28.4.-4.5. Hr.Iver(Holm).

Maj.

1. Ripensis = fra Ribe.
3. cui successit etc. = hvem jomfru Margrethe Skovgård efterfulgte.-
Anna mea = min Anne.

1605.

5.-11. M.Maths.

5. ○ Genesis 32.33.34.35.36.37.38.

Undecima Visitatio mea.

6. ☾ Vdi Varder schole, iij mile til Lunde.

7. ♂ Vdi Lunde i Vesterherret 1.calent.18.vdi Lunde.

8. ♀ iij mile til Oddom i Nørherret 2.calent.19.vdi Oddom.

At forhandle om min quegtiende.

9. ♀ Paa Lundeness døbte ieg Vlrich Sandbierns vnge søn Henrich.

20.paa Lundeness.

10. ♀ ij mile til Bølling i Bøllingherret, 3.calent.21.vdi Bølling.

11. † j mil til Staffning.

Landssting.

12.-18. M.Nielss.

12. ○ ij mile til Velling.

13. ☾ Vdi Velling vdi Hingherrei 4.calent.22.vdi Velling.

14. ♂ j mil til Ringkøbing, vdi scholen.

15.-16. Storm.

15. ♀ iij mile til Vinding, til Vldborg.

16. ♀ Vdi Vinding vdi Vldborgherret 5.calent.23.vdi Vinding.

17. ♀ Lizebeth Ienss Anderssons fødte en daatter.

Nederst på siden 18.-31. står:

Conveni in Visitazione

{	1.Vlrich Sandbiern
	2.Predbiern Gyldenstiern
	3.Her Seyfrid Rindskat
	4.Erick Skram
	5.Cheld Iuel

18. † Holstebro, vdi scholen; om afften til Naffuer.

19.-25. Her Iacob.

19. ○ Pintzedag. 24.vdi Nawrkircke.

20. ☾ Paa Wosborg hoss Predbiern.25.vdi Vldborg.

21. ♂ Ludwig Weiner døde vdi Kiøbenhaffn.

22. ♀ Temperdag.

Vdi Bøwling i Skodborgherret 6.calent.26.vdi Bøwling.

5.-11. Mag.Mads(Pors).

5. Genesis = 1.Mosebog; Undecima etc. = min ellefte visitats.

12.-18. Mag.Niels(Glud).

Nederst på siden 18.-31.: Jeg mødte på visitatsen etc.

19.-25. Hr.Jacob(Buch).

1605.

23. 4 j mil til Ramme i Vandfuldherret, 7.calent.27.vdi Ramme.
23. og 24. Vaar ieg paa Rammegaard hoss Erick Skram og Frue Anne W.
24. ♀ ij mile til Lemwijg.
25. † Lemwijg, vdi scholen.
Christen Nielssøn aff Boddum Bispegaard i Ty.
26.5.-1.6. Her Iffuer.
26. ○ Fra Lemuig til Hierrom.
27. ☾ iiij mil til Handbiereg i Hierromherret, 8.calent.
j miil til Bordbiereg.
28. ♂ j mil til Sale.
29. ♀ j mil til Søwel i Gindingherret, 9.calent.28.vdi Søwel.
Cheld Iuel hoss oss.
30. 4 v mile til Gøstrup.
31. ♀ Vdi Gøstrup 10.calent.29.vdi Gøstrup.

Juni.

- 1.-2. Regn.
1. † Vaar ieg hoss { Vlrich Sandbiereg
 { Her Seyfrid paa Herningssholm.
2.-8. M.Mathss.
2. ○ iiij mile (fra Herningssholm) offuer Felding Aa til Ølgod om
afften.
j miil <til> Anders i Owsslund.
j miil til Ølgod.
j miil til Antzagger.
3. ☾ Vdi Antzagger i Østerherret 11.calent 30.vdi Andtzagger.
Graat.
4.-7. Regn.
4. ♂ iiij mile til Varde, om middag.
Vdi Varde.
5. ♀ Fra Varde om middag til Grimstrup.
6. 4 Vdi Sneom i Skadssherret 12.calent.31.vdi Sneom.
Liunild affbrende 26 gaarde.
Kong Mat.drog til Berlin.
7. ♀ Til Darum oc derfra hiem vdi Iesu naffn.
8. † M.Ivarus drog aff til Kiøbenhaffn.
Landssting.

26.5.-1.6. Hr.Iver(Holm).

Juni.

- 2.-8. Mag.Mads(Pors).
8. Mag.Iver(Hemmet)etc.

1605.

- 9.-15. M.Nielss.
10. ☾ Uxor mea excurrit ad filiam meam in Sta(rup).
11. ♂ Divisio a morte Lodovici Weineri skede paa capitlet.
Lengste dag.
12. ♀ Hospitals regnskab begynte at hørís.
13. ♄ Niels Krag Secretarius oc Ienss Iuel vaare her.
14. ♀ Niels Borck drog til Nørherret at scriffue quegtiende.
15. † Slaatsfolck sloge Bispeng den vesterpart.
16.-22. Her Iacob.
17. ☾ Loed ieg Bispeng sla den østerpart.
19. ♂ M.Ionas Iacobssøn Decanus vaar paa capitlet vdi Ribe. 32.ex
Lucæ 15.
20. † Klart.
22. † Landssting.
23.-29. Her Iffuer.
24. ☾ Suduest.
27. ♄ Hiø aff Bispeng bleff hiemagen.
28. ♀ Regn.
30.6.-6.7. M.Matthias.

Juli.

2. ♂ (Tegnet et bæger).
3. ♀ Regn.
33.Ex Iosua 1.1.
5. ♀ Stormflod.
6. ♄ Landssting.
7.-13. M.Nicolaus.
7.-8. Regn.
7. ☉ Vaar ieg vdi Iernvedsogn.34.Froprædicken.35.Iernet.
10. ♀ 36.Ex Iosua 1. 2.
12. ♀ Regn.
13. † Vaar ieg atter vdi { 1.Gredsted oc 2.Iernet
3.Iernelund oc 4.Ploustrup.
14.-20. D.Iacobus.

9.-15. Mag.Niels(Glud).

10. Min hustru drog til min datter etc.
11. Skifte efter Ludvig Weiners død etc.
16.-22. Hr.Jacob(Buch).
19. Mag.Jon Jacobsen(Venusin), dekan, etc.-ex Lucæ 15=ud fra Lucas 15.
23.-29. Hr.Iver (Holm).
30.6.-6.7. Mag.Mads(Pors).

Juli.

3. Ud fra Josvas bog 1.1.
7.-13. Mag.Niels(Glud).
10. Ud fra Josvas bog 1.2. Jfr. 17.7., side 443.
14.-20. Hr.Jacob(Buch).

1605.

14. Trolloffuelse imellem { M.Pouel Mortenssøn oc
Citzele, M.Anderssis daatter.

Thomes Iørgenssøn drog til Kiøbenhaffn.

Paa ○ vaar ieg hoss Gerdt Rantzow paa Rødinggaard.

15. (Paa mandag den 15 iulij døde Her Ienss Knudssøn vdi Kolderup.

På nogle sider mellem d.16. og 17. står:

Ferebantur mortui.

D.D.David Ringius.

Christen Wind stucken ihiel aff Hanss Stygge.

Gamle Iomfrue Anne Skowgaard paa Varhoffuet.

Gamle Frue Gyrrild Her Lauge Brahes vdi Skaane døde.

{ Peder Nielsøn
Her Trude
Her Lauge Brahe.

Mogns Iuel Landssdommer.

Clauss Rosenkrantz vdi Seiersleff døde hastelig, begraffuen den XI° sept.

	Cantoribus dedi 1605.		
Store discant	{ Iuleaftten	‡ daler	}
	{ Nyt aarss aftten	‡ dl.	
	{ Hellig try Konger	‡ dl.	
Lille discant	{ Iuleaftten	‡ dl.	} 4 dl.
	{ Nyt aarss aftten	‡ dl.	
	{ Hellig try Konger	j mk.	
Davids degne	{ Iuleaftten	‡ dl.	}
	{ Nyt aarssaftten	‡ dl.	
	{ Hellig try Konger	j mk.	
Summa		4 daler.	

Mine børn gaffue scholegield effter iuel.

Søffren	{ Ludimagistro M.Ægidio	‡ mk.	}	viiij mk.
	{ Hypodidascalo Petro Mich.	‡ dl.		
Lauritz	{ Ludimagistro M.Ægidio	‡ mk.	}	
	{ Hypodid.Ib Søffr.	‡ dl.		
Anders	{ Ludimagistro M.Æ.	‡ mk.	}	
	{ Hypodid.Thomes Tygess	j mk.		

Scholegield effter S.Hans Baptistæ

Søffren	{ Ludimagistro	‡ mk.	}	viiij mk.
	{ Petro Michaelis	‡ dl.		
Lauritz	{ Ludimagistro	‡ mk.	}	
	{ Ib Søffrenssøn	‡ dl.		
Anders	{ Ludimagistro	‡ mk.	}	
	{ Thomes Tygessøn	‡ dl.		

Summa viiij daler viiij sk. tilhobe. (Det er vanskeligt at se, hvorfra de 8 sk. stammer).

På nogle sider mellem d.16. og 17.:

Ferebantur etc. = Følgende døde omtaltes.

Cantoribus etc. = Jeg gav til sangerne 1605.

Angående skolepenge se tilsvarende steder 1603 og 1604.

Hypodidascalus = hører.

Baptistæ = Døbers.

1605.

Anno 1605 vdi Varde den 5 maij et nat hen at,
noch paa hiemfart den 4 iunij bleff ieg opsteffuen vdi herberget til
fortæring til (muligvis at) Maths Ionssøn Cos. viij dl. (opsteffen
er sikkert fejl for opscreffuen).

17. Las, Hanss Lassøns spede barn, døde 22 vgger gammel (født 19 febr.)
(P.H.s parentes).

37. Ex Iosua 1°. 3.

Torden oc afften(sic)

Torden slog ild vdi Steenss oc affbrende store gaarde.

18. ⁴ Her Ienss i Kolderup bleff rørd.

19. [♀] Vdi Vester Vedsted i Huidingherret 13. calent. 38. vdi Vester
Vedsted.

20. Forscreff ieg Peder Michelssøn Hører til Skerne oc Vlrich Sand-
bierg om Skerne degnetieniste.
Landssting.

21.-27. D. Ivarus ad Philips.

23. [♂] Paa tiisdagen den 23 iulij bleff Søffren Friiss vduald oc til-
skicket til hospitalss hussholder.

24.-25. Regn.

24. 39. Ex Iosvæ 2°. 4.

27. [†] Fra Ribe til Medolden.

28. 7.-3. 8. M. Matthias Esaias 16.

28. [○] Vdi Randerup i Løherret 14. calent. 40. vdi Randerup.

Everso curru dextrum pollicem allisi terræ et cubitum sinistrum.

29. [☾] Paa mandag den 29 iulij fødte Marine, min daatter, en søn.

Die XXIX Iulij complanavi rationes cum M. Iona Iacobi paa
Høyescholens vegne om naadsens aar efter Christen Lange oc
gaff for neruerindis aar 138 daler 3 mk.d. (Den sidste notits
er meget utydeligt skrevet, der er muligt, at der i stedet for
for neruerindis aar skal stå fra neruerindis aar).

31. [♀] 41. Ex Iosua 2. 5.

21.-27. Hr. Iver(Holm). Brevet til filippenserne.

24. Ud fra Josvas bog 2 kap. Jfr. 31. 7., og 7. 8. s. 444.

28. 7.-3. 8. Mag. Mads(Pors).

28. Da (min) vogn væltede, slog jeg den højre tommelfinger og den
venstre albue mod jorden.

29. Den 29. juli ordnede jeg regnskab med mag. Jon Jacobsen(Venusin) etc.

1605.

August.

2. eller 3. Mandrup Parsberg oc Eske Brock droge gennem Kolding,
vaar vdskickede til Landtzen Meissen.
- 4.-10. M.Nicolaus.
4. Vaar barsel vdi Starup; der vaar
{	Ieg P
	Anne
	M.Iacob, Anne
	Hanss Lassøn.
- 42.vdi Starup.
7. 43.Ex Iosua 2°. 6.
- 11.-17. D.Iacobus.
11. 44.vdi hospital.
- Regn.
13. Georgius F. kom fra Kiøbenhaffn met Thomes Iørgenssøn.
14. Hispanse legater komme til Kiøbenhaffn.
45. Ex Iosua 3°. 7.
- 15.-17. Regn.
15. Bleff brygget vdi hospitalet - vij tdr.malt.
16. Albertus Skeel consensit, at
{	Her Iffuer, som
	skulde besøge
	<u>de siuge</u>
	De to øffuer hører x dl.
- hospital maatte uere til Vol-
borg dag xv dl.
17. Iens Klyne slog Anders Hanssøn Hans Gregerssøns aff Kirckeby
met it spiud.
- 18.-24. D.Ivarus.
21. 46.Ex Ios: 3. 8.
23. {	Usus sum	{	5 pilulas
24. {	pilulis de	{	7 pilulas
	Hierapicra	{	9 pilulas
- 25.-31. M.Matthias.
28. 47. Iosua 4. 9.

August.

- 4.-10. Mag.Niels(Glud).
- 11.-17. Hr.Jacob(Buch).
13. Jørgen,(min)søn,etc.
14. Ud fra Josvas bog 3. kap. Jfr. 21.8.. 28.8.
- 16.8. Albret Skeel tiltrådte etc.
- 18.-24. Hr.Iver(Holm).
23. og 24. Jeg brugte piller af høgeurtmodgift,(nemlig) 5, 9 (og) 9
piller.
- 25.-31. Mag.Mads(Pors).

1605.

September.

- 1.-7. M.Nicolaus.
1. M.Christen Guldagger Hoffprædicker haffde bryllup vdi Roskilde
met Birgitte D.Nielss Hemmingss.
48.vdi S.Karine.
3.-28. Tussis.
4. 49.Iosua 5. 10.
8.-14. D.Iacobus.
8. Iørgen Lungis bryllup vdi Horsness.
Skal lysis faar Ienss Klyne første gong.
11. 50. Iosua 5. 11.
14. Regn.
15.-21. D.Ivarus. Catechesis.
15. Axel Galtis bryllup vdi Kolding.
Peder Ienssøn Holm (åben plads) Brønss
(åben plads) Nielssøn Brønssis bryllup.
16.-19. Regn.
16. Lupulodemia.
Nederst på siden 17.-30. står:
Ienss Porssis børn { Tøger | Marine haffde Knud Mathssøn
 { Anne | Vse haffde Klaus Ketzing
 { Kirstine
 { Leene
18. Temperdag.
Bartel Struck drog aff til Kiøbenhaffn.
19. Sende ieg suin til aalden { vj til Smidstrup
 { iij til Rødding.
20. Suer storm.
22.-28. M.Matthias.
22. 51.vdi S.Karine.
M.Nielss Gluuds oc Marine, salig Hanss Suanings effterleffuerske.
23. Skal dømmis imellem Kirstine AS.oc Wolff Bartsker om det huss.
25. 52. Iosua 6. 12.
28. Landssting.

September.

- 1.-7. Mag.Niels(Glud).
3.-28. Hoste.
4. Josvas bog 5. Jfr. 11.9., 25.9.
8.-14. Hr.Jacob(Buch).
15.-21. Hr.Iver(Holm).Katekismus.
16. Humlegilde.
22.-28. Mag.Mads(Pors).

1605.

29.9.-5.10. M.Nicolaus.

29. 53.

Bryllup { Ienss Klynes oc
 { Anne, Iens Porssis daatter.

Oktober.

2. Eclipsis Solis die 2° Octob.

Iørgen Pederssøn, min søn, fulde herfran M.Pouel Anckerssøn til Starup oc actede fra Haterssleff til Rostock og derfra til Wittemberg.

3. Mandrup Parsberg oc Esge Brock komme til Kolding.

4.-5. Regn.

4. Skifft effter { Søffren Anderssøn
 { Hanss Anderssøn.

6.-12. D.Iacobus.

8. Marine Anderssdaatter drog aff til Ottense.

Forsende ieg Willem til Nørherret.

9. Søffren Bramming tilbød halffuepenning til scholen.

54. Iosua 6. 13.

Skønt.

11. Vaar herredage vdscreffuen til Kolding.

12. Landssting.

13.-19. M.Ivarus(Ivarus er rettet fra Matthias, som er overstreget).

13. ♂ M.Pouel Mortenssøn
 oc Citzel Anderssdaatt (er) } bryllup vdi Ribe. 55.Bruduelse.

14. ♀ Iørgen Skeel
 Knud Gyldensterne } met Hanss Iohanssøns døttre. (Notitsen står ud for d.14., men er utvivl- somt bestemt for d.13).

15. ♂ Fra Ribe til Wirst - vij mile.

XV° octobris kom Kong.Ma^t oc dronningen til Kolding.

16. ♀ Vdi Wirst vdi Andstherret. 16.calent.56.

Nederst på siden 17.-31. står:

Trøyborgs tienere vaare i Haterssleff at klage paa Godske Rantzow.

17.-19. Regnstorm.

17. ♀ ij store mile til Harte { Brysk Herret
 { Endle 17.Calent.57.vdi Harte.
 { Holminds

Samme afften til Kolding.

18. ♀ Vdi Kolding schole oc at tale met Caspar.

19. ♀ iiiiij store mile til Vedle.

19.el.20.(sandsynligvis d.20.) Kong.Mt. loed prædicke faar sig vdi den ny kircke paa Koldinghuss.

29.9.-5.10. M.Niels(Glud).

Oktober.

2. Solformørkelse d.2.oktober.

6.-12. Hr.Jacob(Buch).

9.Josvas bog 6.

13.-19. Hr.Iver(Holm).(P.H. har ikke rettet M.til D.)

1605.

- 20.-26. M.Matthias. Regia Maiestas invisit Detleff Brucktorp.
20. ○ Til eller vdi Vedle vdi scholen oc hospital.
Maths Lassøn oc Kirstine Oluffsdatters bryllup.
21. ☾ Doctor Hans Lauritzøn ^U .
Mondag afften ij mile til Voldum.
22. ♂ Vdi Woldum i Nørvongssherret 18.calent 58.
23. ♀ ij mile til Ielling, j til Nørup.
24. ♀ Vdi Nørup vdi Tyrrilherret 19.calent.59.
25. ♀ ij mile til Egtwed vdi Ierloffherret.20.Calent.60.
Regnstorm.
26. † iij onde mile til Kolding.
Landssting.
27.10.-2.11. M.Nicolaus. (M.Nicolaus er rettet fra D.Ivarus, der er
overstreget).
27. ○ Oluff Roeds Mergrete.
61.vdi Egtwed.
28. ☾ Vdi Kolding schole.
29. ♂ At høre den sag imellem { M.Peder Christenssøn Veile
Her Søffren aff Nykircke
Her Søffren aff Gluud.
31. ♀ Fra Kolding til Gamst.

November.

Øverst på siden 1.-17. står:

Fama de obsidione Brunswigæ.

1. Hiem i Iesu naffn til Ribe igen.
2. Iørgen, min søn, gaff sig til skibs fra Haterssleff til Warne-
minde til Rostock.
- 3.-9. D.Iacobus.
5. Georgius appulit Rostochium.
6. { IC. Her Daniel Ienssøn til Kolderup
C. Her Iacob Wistissøn capellane til Hierrom. 62.
8. Divisio Rusticorum effter Doctor Hans paa capitelshuss inter Sex.
9. Kong.Mat.drog aff.
200 daler til scholen.

20.-26. Mag.Mads(Pors).-Kgl. majst. besøgte Ditlev Brockdorff.

21. † = døde.

27.10.-2.11. Mag.Niels(Glud).

November.

Øverst på siden 1.-17.: Rygte om belejring af Braunschweig.

- 3.-9. Hr.Jacob(Buch).
5. Jørgen(Hegelund) landede i Rostock.
8. Skifte af bønderne efter dr.Hans(Lauridsen Amerinus) mellem seks.

1605.

10.-16. D.Ivarus. (D.Ivarus er rettet fra M.Nicolaus, der er over-
streget).

10. M. Torbern vdi Huixel døde.

11.-12. Regn.

11. 40 bodsmænd kom til Ribe vdi borgeleeye.
Martinus.

13. 63.Iosvæ 7. 14.

Øverst på siden 17.-30. står:

Obsidio Brunswicensis.

17.-23. M.Matthias.

20. 64.Iosvæ 7. 15.

23. Landssting.

24.-30. M.Nicolaus.

24. 65.vdi hospital.

25. Tres Ordines Canentium { 1.Store discant
2.Lille discant
3.<Davids degne>

27. { CI. Her Ienss Regelssøn til Reesby
CII. Her Hanss Søffrenssøn til Ølgod 66. Ordinatio trium.
CIII. Her Peder Michelssøn til Quong

29. Frue Berthe Albret Skeelss fødte en vng søn, som bleff kaldet
Otte.

30. Iørgen, min søn, kom først til Wittemberg.

December.

Øverst på siden 1.-17. står:

Mod Brunsswig skulle vdgøris aff { Flensborg - 100
Hatersleff- 50.

1.-7. Her Iacob.

1. Christen Chrenssøn i Nibbel bierckfoget styrt oc døde paa hanss
hiemgang fra kircken.

2. Albret Skeel drog til Kolding.

M.Iffuer drog til Kolding.

10.-16. Hr.Iver(Holm).

11. Martinus = Mortens dag.

13. Josvas bog 7. Jfr. 20.11.

Øverst på siden 17.-30. Belejring af Braunschweig.

17.-23. Mag.Mads(Pors).

24.-30. Mag.Niels(Glud).

25. De tre sangergrupper etc.

27. Ordinatio trium = ordinerung af tre.

December.

1.-7. Hr.Jacob(Buch).

1605.

4. 67. Iosvæ 7. 16.

7. Landssting.

8.-14. Her Iffuer.

8. Paa slottet { døbte ieg Albret Skeels søn Otte
prædicked ieg. 68.paa slottet.

9. Cancellor holdte munstring vdi Hatersleff - 166 heste.

11. 69.Iosvæ 7. 17.

12. Vdi scholen bleff vddielt { vadmæl - 663 allen
leret - 17 allen.

14. Kom tydsk prented missive til capitlet vnder Kong.Ma^{ts} oc Hertug
Hanss Adolph(s) secreter om to gerustede heste oc karle.

15.-21. M.Mathss.

16. Screffue wi suar oc vndskyldning til Gerdt Rantzow met Her Ienss
Regelssøn.

Øverst på siden 18.-31. står:

Obsidio Brunswigæ.

18. Temperdag.

19.-20. Sne.

21.-31. Frøst.

21. Bertel Struck loed kongelig steffning
læse

{ Borgemester oc raadmend
M.Mathss Pors
Bagge Pederssøn oc metarf-
fuinger
Mig PH, Marine.

Rescriptsit benigne Capitulo Gerardus Rantzowius de duobus equis.

21. Landssting.

22.-28. M.Nielss.

25. 70.vdi Vor Frue til høymess.

26. 71.vdi Vor Frue til afftenp.

27. 72. vdi S.Kar~~l~~æ kircke.

29.12.-4.1.1606. Her Iacob.

29. (Tegnet et bæger).

Baltzar Brun Cos.Hatersleb. døde.

31. Fra Philippi oc Iacobj dag 1598 oc til Phil. oc Iacobi dag 1605:

Her Christen Pouelssøns hospitals regnskab bleff hørt paa Riberhuss
aff lenssmanden, capitlet oc borgemester oc raad oc hannem kom til
at vdgiffue faar try aarss forglemt offuermaal (sex lester korn)
Anno 1599, 1600, 1601 vdi de diure aar, der ørtugen kaaste 4, 3,
2 daler, men bleff affregnet 3 lester faar S.Annetoft, saa resteret-
vj lester, kunde beløbe 400 daler, bleff hannem vndt paa 200 daler
at betalis paa sex aars maaler.

4. Josvas bog 7. Jfr. 11.12.

8.-14. Hr.Iver(Holm)

15.-21. Mag.Mads(Pors).

Øverst på siden 18.-31.: Belejring af Braunschweig.

21. Gert Rantzau skrev velvilligt tilbage til kapitlet om de to heste.

22.-28. Mag.Niels(Glud).

29.12.-4.1.1606. Hr.Jacob(Buch).

29. Cos.Hatersleb. = borgmester i Haderslev.

Bag i almanakken står:

Olei Sulphuris guttæ duæ in Saccaro exhibitæ mane, optimum et arcanum
remedium est adversus tussim.

Naar ruget bliffuer tilig mod,
da bliffuer hand hammel oc god.

Accipe,
Redde,
Cave.

1605 Den 26 maij paa Trefoldigheds søndag.
(Nedenunder står trykt: At sette kopper).

Sub spinis lilia crescunt.

Avgu(stin) :

Christus orat pro nobis, vt^x noster: orat in nobis, vt caput oratur a
nobis (x efter vt er der hul i
papiret).

Postillen sindt wie Brillen:

Gesunde awgen durffen kein Brillen
Gelærde bedurffen kein Postillen

Tisch.62.

Christus lest wol sinken
Aber nicht ertrinken
Er lest vns zeitleid sterben
Aber ewig nicht verderben. 1606.

Foran i almanakken står:

Εὐχου καὶ πόρει

Sophocles: Ὅστις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται
κείνου ἐστὶ δούλος καὶ ἐλεύθερος μὴ.

Papa modernus Paulus V.

Eclipses in { Sole || tres }
 { Luna || duæ. }

Dörch Henricum Winandum Ossenbrüg. Scholæ L.

Bag i almanakken:

To dråber svovllolie givet om morgenen i sukker er et meget godt og
mildt (egl. hemmeligt)lægemiddel mod hoste.

Accipe etc. = Modtag, giv tilbage, tag dig i agt.

Sub spinis etc. = Under tornene vokser liljerne.

Augustin: Kristus beder for os, da han er vor. Han beder i os. Som
vort overhoved tilbedes han af os.

1606.

Foran i almanakken:

Bed og arbejd.

Sophokles:

Den, som ved handel tjener på en tyran, er hans slave, om han end også
kommer som en fri mand (se tillæg).

Den nye pave Paul V.

Formørkelser i solen tre, i månen to.

Gennem Heinrich Winand, Osnabrück. Rektor.

Januar.

Øverst på siden 1.-10. står:

Obsidio Brunswicensis. Paa nyt aarss afften gjorde de vdfald aff
Brunsswigstad.

1.-3. Tø.

1. 1.vdi Vor Frue til afften.

4.-23. Frøst.

5.-11. Her Iffuer.

5. Stod mode til Gardaleb om Brunsswig fordrag.

6. M.Pouel Mortenssøn prædicked vdi S.Karine kircke.

2.vdi hospitalet.

Sne.

7. Scripsi Hafniam D.Secretario (ved Niels Hielm), ut remittatur mihi
citatio Struckianii.

8. Scripsi D.D.Iohanni Resenio ved Ion Iørgenssøn congratulatus de
Danico novo Testamento.

3.Iosvæ 8. 18.

12.-18. M.Matthias.

14. Begge mine Anner, hustru oc daatter, droge til Starup.

15. Sende M.Pouel mig scriffuelse fra Iørgen, min søn, fra Wittemberg.

17. Skede dom paa raadhuset imellem M.Mathss oc Bertel Struck om
Porsborg.

18. Snapss landssting.

Sne.

19.-25. M.Nicolaus de Coniugio.

19. Frue Berthe Albert Skeelss gick i kircke.

24.-25. Regntø.

25. N.Ø.

Cos.loed Bertel beskikke Nielss Pouelssøn de Chirograho occulto
uxoris ipsius 24o dl.

Januar.

Øverst på siden 1.-10.: Braunschweigs belejring.

5.-11. Hr.Iver(Holm).

7. Jeg skrev til København til hr.sekretæren(ved Niels Hjelm), at
(Bertel)Strucks stævning skal sendes tilbage til mig.

8. Jeg skrev til hr.dr. Hans Resen ved Jon Jørgensen og lykønskede
med Det Nye Testamente på dansk. - Josvas bog 8.

12.-18. Mag.Mads(Pors).

19.-25. Mag.Niels(Glud) om ægteskab.

25. Borgmestrene lod Bertel(Struck) beskikke Niels Poulsen 24o dl.
for hans hustrus hemmelige gælds brev.

1606.

26.1.-1.2. D.Iacobus.

26. Droge wi til Darum.

4.Froprædicken vdi Vor Frue.

Slud.

27. Milt.

28.-29. Regn.

28. Prima mea admonitio ad M.Matthiam a Citatione promulgata.

29. 5.Iosvæ 8. 19.

30. Alter conflictus cum M.Matthia in concessu Ministrorum verbi.

Kong.Mat. kom igennem Hatersleff til færgehuset oc offuer
Orrørsund til Asnes. (Ἰεῶν δόξα)

Milt.

Februar.

1. Her Søffren i Ølgod døde.

Kong.Mat. kom offuer Belt.

Ved Her Klaus Barefod scripsi Dño Secretario:

1. tum ut ego liberarer à profectioe

2. tum in cavsã Lauritz Nissøn i Høwre.

Nielss Pouelssøns oc Bertel Struckis actio infamis til tinge.

Frøst.

2.-8. Her Iffuer.

2. Her Klaus Barefod drog til Kiøbenhaffn.

6.vdi Vor Frue. Høymesse.

3. M.Mathss ved Mathss Aaskow loed læse paa tinge nogen tilbud eller
klage.

Tø.

4.-8. Frøst.

5. Her Klauss Barefod drog icke aff førend paa onsdag.

7.Iosvæ 9. 20.

6. Peder Ienssøn Doctor bleff hører i første lectie. (Ienssøn fejl
for Iessøn).

7. Regn.

26.1.-1.2. Hr.Jacob(Buch).

28. Min første påmindelse til mag.Mads(Pors) efter den bekendtgjorte
stævning.

29. Josvas bog. Jfr.5.2.

30. Det andet sammenstød med mag.Mads(Pors) i forsamlingen af ordets
tjenere.

Det græske = Gud ske lov.

Februar.

1. (Ved hr.Klaus Barfod) skrev jeg til hr.sekretæren l. dels for at
jeg kunne blive fri for rejsen, dels på Laurids Nissen i Højers
vegne. - actio infamis = injurieszag.

2.-8. Hr.Iver(Holm).

1606.

8. Scripsi D.Secretario ved Hanss Notler, Anders Kocks broder.
- 9.-15. M.Mathss.
- 9.-10. Regn.
9. Arffueskiift xi lødder effter salig Hans Andersson, som bleff halsshuggen.
11. Tertia εὐχῆς de causa M.Matthiæ et Bartolemæj.
Milt.

Sandsynligvis i tilknytning til de omtalte stridigheder står mellem

11. og 12.:

Thomes Iørgensson	j rosenobel
Baltzar	ij dl.
M.Nielss	ij dl.
Her Iffuer	ijj dl.

12. M.Ionæ Gamstedij deliberatio de Filia et M.Nielss.
8. Iosvæ 9. 21.
13. Quarta εὐχῆς de causa M.Matthiæ in Capitulo.
Slud.
14. Quinta ved chorside oc paa gaden.
Frøst.
15. Landssting.
Milt.
- 16.-22. M.Nicolaus.
- 16.-22. Frost.
17. Albertus Skeel ex Megeltunder rediit post 14 dies ad arcem.
Sne.
- 18.-22. Frost.
19. Bekom ieg Kong.Mat^s naadigste missive datert Kiøbenhaffn 4 febr.
9.Ex Iosvæ X. 22.
20. Retuli ad Albertum de variis oc om samme kongebreff, at ieg maatte bliffue hiemme fra herredage.
21. Forligelse imellem Bertel Struck oc M.Mathss.
- 23.2.-1.3. D.Iacobus.Catechesis.

8. Jeg skrev til hr. sekretæren etc.

9.-15. Mag.Mads(Pors).

11. Den tredie strid ang. mag.Mads(Pors') og Bertel(Strucks) sag.
12. Mag.Jon(Kolding)Gamstes overvejelse ang. datteren og mag.Niels (Åstrup). Josvas bog 9.
13. Fjerde strid i anledning af mag.Mads(Pors') sag på kapitlet.
14. Femte etc.
- 16.-22. Mag.Niels(Glud).
17. Albret Skeel vendte hjem efter 14 dages forløb fra Møgeltønder til slottet.
19. Ud fra Josvas bog 10.Jfr. 26.2. s.454.
20. Jeg berettede for Albret(Skeel) om forskellige sager etc.
- 23.2.-1.3. Hr.Jacob(Buch). Katekismus.

1606.

23. Bryllup i Otense { Mathss Knudssøn Scriffuer
Marine Mules

M.Nielss Mortenssøn Ostrup prædicket vdi S.Karine kircke.

M.Mathss drog aff til Clemend Oluffssøn / ἡ δε κακή πούλη
Tø.

24. Frøst.

25.-26. Tø.

26. Bertel Struck drog aff til Kiøbenhaffn.

18. Ex Iosvæ X. 23.

27. Compellavimus Albertum Skeel om hielp til taarn bygning.

Literæ Regiæ: precandum pro Regina gravida.

Frøst.

28. Paa freddagen bleff den altarsteen igen oplagd paa høye altar vdi domkircken.

Knog.

Marts.

1.-8. Frøst.

1. Landssting.

2.-8. Her Iffuer.

2. Passio incipit.

3. Effter Kong.Mat^s breff bleffue vdtagne xx bodssmend, som skulle brugis til Grønlands færd.

5. Marine Anderssdaatter Peder Iacobssøns vdi Ottense fødte en daatter.

11.ex Passione(1).

6. Frue Ide Woldmar Parsbergs vaar her.

9.-15. M.Mathss.

9.-11. Regn.

10. Herredagene ginge an vdi Kiøbenhaffn.

12. Temper.

12.ex Passione(2).

13. Min Anne drog til Odensee til hendis søster Marine, som laa vdi barselseng.

1594 Corruit Turris Ripensis.

Skønt.

23. Det græske = dette dårlige råd.

27. Vi talte med Albret Skeel etc. - Literæ etc. = Kgl.brev: Der skal bedes for dronningen, som er gravid.

Marts.

2.-8. Hr.Iver(Holm).

2. Lidelseshistorien begynder.

5. Ud fra Lidelseshistorien, jfr. 12.3.

9.-15. Mag.Mads(Pors).

13. 1594, Ribetårn styrtede sammen.

1606.

14. Scripsi Hafniam cum M.Nicolao Martini
	}	D.Secretario
		1.de Lite Porsii et Struckij
		2.de M.Nicolao Martini
		3.Lauritz Nissøn
til bøgger ij dl.

Exercitium in Schola Colloquendi.

Regn.

15. Serenissima Regina peperit Filiolam.

Skønt.

Arffue

Kiøbe godz

Pandte

Gaffue.

- 16.-22. M.Nielss.

16. CIIII. Her Hans Christenssøn Riber bleff orderet til Tuiiss oc Felding.

Severinus Andreæ M.AS.F. dedit se in iter, profecturus Heidelbergam.

Herredage.

Regn.

- 17.-24. Skønt.

17. Fra Ribe fremskicket:
bodssmend xx
oc aff Fano xv.

19. Uxor mea reversa est Otoniâ.

13.Ex Passione. 3.

20. Scripsi denuo D.Secretario.

Σύγγραμματα Iens Klynnes oc Martin Liemmis.

- 23.-29. Her Iacob.

23. Thomes Iørgenssøn bleff siug.

14.vdi S.Karine.

- 25.-26. Regn.

25. 15.vdi S. Karine.

26. 16.aff Passien 4.

- 27.-28. Klart.

-
14. Jeg skrev til København med mag.Niels Mortensen(Åstrup) til hr. sekretæren 1. om (Mads)Pors' og (Bertel)Strucks strid. 2. om mag.Niels Mortensen(Åstrup) etc.

Exercitium etc. = Samtaleøvelse i skolen.

15. Den meget ophøjede dronning nedkom med en lille datter.

- 16.-22. Mag.Niels(Glud).

16. Søren Andersen(Vedel), mag.Anders Sørensen(Vedels) søn, begav sig på vej; han skal til Heidelberg.

19. Min hustru vendte tilbage fra Odense.

Ud fra lidelseshistorien. Jfr.26.3.;og 2.4. side 456.

20. Jeg skrev på ny til hr. sekretæren.

Det græske = strid.

- 23.-29. Hr.Jacob(Buch).

1606.

28. Øxne bleffue skibbede til Holland.

Niels Pouelssøn Cos.døde.

29.-30. Regn.

29. Albret Skeel oc Frue Berte komme hiem fra Kiøbenhaffn.

30.3.-5.4. Her Iffuer.

30. Midfast.

April.

1. Skønt.

2. Paa onsdagen die 2 Aprilis forsende wi aff capitlet M.Iffuer oc Her Iacob til Lene D.Hansis venligen at paaminde om M.Iacobs hendis fader(s) residentz oc omgongs mur.

17. aff Passien 5.

Sne.

3. Albert fick tuende Kong.Mat^s breffue

1.om tusinde daler aff Løherritz kirckepenning, som Peder Rantzow vdgaff.
2.om Lauritz Nissøns sag i Høvre.

Skøn.

4. Regn.

5. Graat.

6.-12. M.Mathss.

6. Thomes Bonum Raadmand døde om mornen Quarta.

7. Øxneskibbe hiemkomne fra Holland.

Skønt.

9. 18.aff Passien 6.

Ml.11.-18.4. Ieg sende Relloff 5 mk. til at kiøbe mig det Ny danske Testamente faar.

11. Thomes Iørgenssøn Raadmand døde gantske christelig.

12. Den 12 Aprilis Iens Nielsøn Sun. (?)

{	1.Nielss Krag met breffue supplicatz om restantz aff Succentoria
	2.M.Iacob Mathssøn<s> canicke residentz
	3.Anders Dresselberg
	4.Iacob Wind.

Die 12 screff ieg til Hadersleff til Christopher Gerssdorff oc sende 50 dl. til Iørgen.

13.-19. M.Nielss.

13. Socrus Christina incept ægrotare.

Ml.14.-18.4. Friderico Andreæ(hører muligvis med til notitsen ml.11.-18.4.).

28. Cos. = borgmester.

30.3.-5.4. Hr.Iver(Holm).

April.

6.-12. Mag.Mads(Pors).

6. Quarta = kl.4.

12. Succentoria = underkantorat.

13.-19. Mag.Niels(Glud).

13. Svigermoder Kirsten(Klyne) begyndte at blive syg.

Ml. 14.-18.4. til Frederik Andersen(Klyne).

- 1606.
16. 19. aff Passien 7.
- 20.-26. Her Iacob.
20. (Tegnet et bøger).
Pascha.
20.vdi Vor Frue.
22. 21. vdi Vor Frue.
23. Her Anders Kolding actet til { Soer
Herluffsholm
Kiøbenhaffn.
- 22.aff opstandelse.
24. Christina socrus habuit meliusculé.
26. Landssting.
- 27.4.-3.5. Her Iffuer.
Paa Riberhuss to bryllupper { Her Ienss Regelsøns oc Iahan(sic)
Peder(åben plads) Marine(åben plads).
Vdskicket ieg mine visitatzbreffue met Peder N. aff Bøwling,
Predbiern Gyldenstierns tiener oc bud.
- 29.-30. Regn.
29. Drog ieg til Kiærgaard til velb.Hanss Lang om penning at for-
scriffue til Iørgen F.
30. Consultatio de Consule eligendo { Bertel Struck
Peder Lambertss.
- Kongebreffue { 1.de quindfolck, som ligge deris børn ihiel, første
oc andet at skulle miste deris hoffuet.
2.om suenneløn - i aaret - vj dl.
3.om skat oc landhielp til bekostning til at oplede
Grønland
4.om gieldbreffue at skulle fornyes huer xx aar.
5.til bisperne de processu vocandi.
- ἔρχου καὶ πόνει
Ora et labora.

-
- 20.-26. Hr.Jacob(Buch).
20. Påske.
24. Kirsten(Klyne) svigermoder havde det noget bedre.
- 27.4.-3.5. Hr.Iver(Holm).
29. F. = (min)søn.
30. Rådslagning ang. den borgmester, der skal vælges etc.
de processu vocandi = om fremgangsmåden ved kaldelse.
Det græske = Ora etc. = Bed og arbejd.

Maj.

Øverst på siden 1.-19. står:

Gammel Anders Mathssøn (M.Mathsis fader), som haffde været borgemester vdi Horsnes døde.

3. Scripsi Hafniam ved Lauge Søffrenssøn til 1.D.Hanss Resen 2.Peder Frantzøn, at de ville forskaffe mit breff til Iørgen til Wittenberg. 3.Georgio. 4.Canuto Bieskio, velb.5.Hanss Langis breff til Knud Bieske.

4.-10. M.Matthias.

5. Besøgte ieg Frue Magdalene Seested om de tusinde daler, hun haffde loffuit at vilde giffue oc stiftte til de fattige.

6. Kirstine AS. bleff berettet die 6 Maij. (Tegnet et bøger).

7. Tobias Lawterbach Freiberg Secretarius R.Germanicus Canonicus effter Lodwig Weiner.

23.ex Iosvæ X. 24.

8.-9. Regn.

10. Landssting.

11.-17. M.Nicolaus.

11. Dronnings barsel vdi Kiøbenhaffn.

Leipzig marckt.

12. 34. ☾ Duodecima Visitatio.

13. 33. ♂ Vdi Iern i Skadtzherret 1.calent. 24.25.vdi Skadtz, vdi Iernkircke.

14. 32. ♀ ij mile til Varde.

15. 31. ♀ Vdj Varderschole, j mil til Ianderup.

16. 30. ♀ Vdj Ianderup i Vesterherret 2.calent.26.vdi Iandrup kircke.

17. 29. † iij at besøge Her Michel i Quong.

18.-24. D.Iacobus.

18. 28. Bryllup vdi Kolding { Lauge Mathssøn ridefoged til Koldinghuss,
27.vdi Quong kircke. { Anne Henrich Splett.

Maj.

3. Jeg skrev til København etc. 3.Georgio = til Jørgen(Hegelund).4. Canuto Bieskio = til Knud Bjeske.

4.-10. Mag.Mads(Pors).

7. Tobias Lauterbach, kgl. tysk sekretær, kannik etc.

Ud fra Josvas bog 10.

11.-17. Mag.Niels(Glud).

12. Den tolvte visitats.

18.-24. Hr.Jacob(Buch).

1606.

- 19.27. ☾ Vdi Sønderborck i Nørherret 3.calent.28.vdi Sønder Borck.
20.26. ♂ Vdj Skern i Bøllingerherret 4.calent.29.vdi Skernekircke.
Mellem d.20. og 31. Regia maiestas commisit se navigationi in Angliam die tertio Pentecostes.
21. 25. ♀ iij til Ringkiøbing.
22. 24. ♀ Vdj Ringkiøbingschole.
23. 23. ♀ Vdj Ringkiøbingby i Hingherret 5.calent.30.vdi Ringkiøbingkircke.
24. 22. † Den 24 maij bleff Wabli Iuanowitz Guska (Notitsen er ikke afsluttet).
25.-31. D.Ivarus.
25. 21. ☉ iij store mile til Staby, did paa søndag afften.
26. 20. ☾ Vdj Staby i Vldborgherret 6.calent.31.vdi Stabykircke.
Predbiørn Gyldensterne taledede met mig.
27. 19. ♂ Vaar ieg vdi Staby.
28. 18. ♀ iij døffue drog til Vldborg paa onsdag afften.
29. 17. ♀ Himmelfartsdag vaar ieg paa Wosborg. Hans Vandel prædicket i capellen.
30. 16. ♀ Vdi Lomborg i Skodborgherret 7.calent.32.vdi Lomborg kircke. iij mile.
Actio Predbiernj in D.Christophorum Bøwling.
31. 15. † Vdj Vandborg j Vandfuldherret 8.calent.33.vdi Vandborgkircke. j mil.

Juni.

- 1.-7. M.Matthias.
1. 14. ☉ j mil til Lemvijs, til Wosborg iij mile.
Hagel.
2. 13. ☾ Vdi Lemvijschole.
3. 12. ♂ v store mile til Sale.
4. 11. ♀ Vdi Sale i Gindingherret 9.calent.34.vdi Sale kircke.
5. 10. ♀ Vdi Bordbiere i Hierromherret 10.calent.35.vdi Bordbiere.
6. 9. ♀ Regn.

Mellem d.20. og 31. Kgl.majst. gav sig på sørejse til England 3. pinsedag.

- 25.-31. Hr.Iver(Holm).
30. Predbjørn(Gyldenstjernes) sag mod hr.Kristoffer(Andersen Ulstrup) Bøwling.

Juni.

- 1.-7. Mag.Mads(Pors).

- 1606.
7. 8. † Vdi Holstebro schole.
Landssting.
- 8.-14. M.Nicolaus.
8. 7. ○ Pintz.
Vdi Holstebro oc om afften til Hierrom. 36.vdi Holstebro.
10. 5. ○ Kong.Mat.gick til skibs.
- 10.-11. Regn.
11. 4. ♀ Vdi Rind i Hammeromherret 11.calent.37.vdi Rindkircke.
Conflictus cum Her Sigfrid Fri Herre.
12. 3. † Incendium Hamburgj.
13. 2. ♀ Vdi Ølgod i Østerherret 12.calent.38.vdi Ølgodkircke.
Erick Krag † .
14. 1. †
- 15.-21. D.Iacobus.
15. Anders Kremer døde.
Prædicket ieg vdi Ølgod, om afften til Varde.39.vdi Ølgodkircke.
16. Vdi Varde til middag, til Ribe om afften.
- 17.-21. Regn.
17. Literæ Regiæ: Orandum pro Navigatione Regis in Angliam.
19. Pater Lavrentius Iesuita fuit Hafniæ.
21. M.Mathss vaar til landssting.
- 22.-28. D.Ivarus.
22. Frantz Iuels, Owe Iuels søn, bryllup vdi Aarhuss met Hanss Rostrup
daatter.
40.vdi Vor Frue.
24. Tractatum met M.Iona vdi Gamst.
Velb.Hanss Munck vaar her oc klagede paa Her Knud i Hoe.
- 25.-28. Regn.
25. 41.ex Iosue 10. 25.

-
- 8.-14. Mag.Niels(Glud).
11. Strid med hr.Sigfried(Rindschaid) etc.
12. Ildebrand i Hamburg.
13. † = døde.
- 15.-21. Hr.Jacob(Buch).
17. Kongebrev: Der skal bedes for kongens sejlads til England.
19. Jesuiterpateren Laurids(Nielsen)har været i København.
- 22.-28. Hr.Iver(Holm).
24. Der blev forhandlet med mag.Jon Jensen(Kolding) etc.
25. Ud fra Josvas bog 10.

1606.

26. Afferdiget ieg Willem met 1.bedebreffue faar Kong.Mat^S færdt til Engeland 2.om Sønderborck oc 3.Egwadtiender.4.quegtiende.5. Lass Bindesbøll.6.Oddumtiende.
28. M.Andreæ Velleio prorogatus adhuc annus Edilitatis, at være det fierde aar kirckeuenger, indtil Walpurgis.
Erick Krag begraffuet.
- 29.6.-5.7. M.Matthias.
29. Frederich Anderssøn gick først til kaast hoss M.Pouel Mortenssøn Scholemester at giffue huer vge - j daler.
Storm.

Juli.

1.-2. Nordwest. Regn.

1. Peder Michelssøn Hører affsagde sig met hørertieniste.

3. Den tredie iulij bleff tilskickede hører vdi

5. femte lectie	Ib Søffrenssøn
4. fierde lectie	Thomes Tygessøn
3. tredie lectie	Iacob Alsleff
2. anden lectie	Charsten
1. første lectie	Peder Doctor.

4.-7. Regn.

5. Landssting.

6.-12. M.Nicol.

8.-11. Skøn.

9. Anna brende canêelvand.

42.ex Iosvæ 11. 26.

10. Loed ieg Bispeng sla aff xij slettemend, oc vaar merckelig velgroed.

S.Knuds.

12. Andstbro bleff met vilie affkast oc fielen forreist.

13.-19. Her Iacob.

13. Vaar ieg vdi Iernwedkircke oc paa Kærgaard hoss Hanss vel.Lange.

43.vdi Iernkircke.

14. Begyntis at holde hunddage i scholen.

15. Distributio post ἀγαποθεσία in schola.

Regn om nat.

28. Kirkeværgæaret fremdeles fornyet for mag.Anders(Sørensen)Vedel etc.

29.6.-5.7. Mag.Mads(Pors).

Juli.

6.-12. Mag.Niels(Glud).

13.-19. Hr.Jacob(Buch).

15. Uddeling efter konkurrence i skolen.

1606.

16. 44.ex Iosue 11. 27.

17. Vsus sum pilulis Alaphanginis (31).(Der skal muligvis stå Alaphranginis).

18. Sara, min daatter, giorde barsel paa midnatten faar freddag.

På nogle hvide blade ml.18. og 19.:

Otte Skram til Hammergaard bleff stucken ihiel vdi Wiborg af Her Erick til Tuorning.

Frue Drude Rantzow Oluff Munckis til Wolstrup døde den 28 ianuarij.

N.(åben plads) Marcor Bildis

Erick Krag til Lyddomgaard den 13 iunij.

Nova in Octobri.

Frue Gissel Podebusk ψωρ vel λερα

Arild Huitfeld, rørd aff popelsie.

Ny kanicker vdi Riber capitel { Iens Iuel effter D.Hanss
Henrich Långe eff.M.Iacob Mathssøn.

Henrich Below paa Kallø^vin Decembrj.

Cheld Iuel v den 12 augusti.

Doctor Anders Christenssøn 27 nov.

Doctor Iørgen Skomaker.

Cantoribus Scholasticis dedi 1606.

Store discant	Iuleaftten	‡ daler	} 111‡ dl.
	Nyt aarss	‡ daler	
	Hellig try	j mk.	
Liden discant	Iuleaftten	‡ daler	}
	Nytt aarss	‡ daler	
	Hellig try Konger	j mk.	
Davidicis	Iuleaftten	‡ daler	}
	Nytt aarss	j mk.	
	Hellig try Konger	j mk.	
Summa 111‡ daler			

17. Jeg brugte alferankepilller.

På nogle hvide blade ml. 18.-19.:

Nova in octobri = nyt i oktober.

Fru Gissel Podebusk fik hudsygdom eller spedalskhed. - v = døde.

Cantoribus etc. = Jeg gav til skolesangerne 1606.

Davidicis = til davidsdegne.

1606.

Mine børn gaffue til scholegield effter iuel 1606.

Søffren	{ Ludimagistro M.Pavlo j mk. { Hypodidascalo Petro Mich j dl.	} ij dl. 4 sk.
Lauritz	{ Ludimagistro M.Pavlo xij sk. { Hypodidascalo Ib Søffrenssøn j dl.	
Anders	{ Ludimagistro M.Pavlo j mk. { Hypodidascalo Thomes Tyg. j dl.	

Scholegield effter S.Hans Baptistæ 1606.

Søffren	{ Ludimagistro M.Pavlo j mk. { Hypodidascalo Petro Mich. j dl.	} ij dl. j mk.
Lauritz	{ Ludimagistro j mk. { Hypodidascalo j dl.	
Anders	{ Ludimagistro j mk. { Hypodidascalo j dl.	

Nederst på siden 19.-31.:

Hertug Karl skulde kronis til konge vdi Suerig.

Grønnewitz

London

Wethel

Rissmundt

Wiatzor

Hampfften kort

Nundeiss

Roedtsister.

19. Vlrich Sandbiereg bleff siug.

Landssting.

20.-26. H.Iffuer.

20. (Tegnet et bæger).

M.Nielss Mortenssøn bekom kald til Andst oc Gesten sogner.

45.vdi Vor Frue.

22. Literæ Filij Georgij mihi Witeberga missæ, cui et rescripti.

Finge wi Bispeng reffuen oc sat vdi 27 stacke.

Varm regn.

23. 46.ex Iosua 12. 28.

24. Fick ieg Bispengs affgrøde vel hiemagen, hen ved (åben plads).

27.7.-2.8. M.Mathss.

27. Vdi Wiimb, bryllup.

Vldbeck.

Forscreff ieg Ienss Søffrenssøn Lee Aae til Vedle, at være hører.

Ludimagistro M.Pavlo = til rektor, mag.Poul(Åstrup). - Baptistæ = Døbers(dag).

Hypodidascalo Petro Mich. = til hører Peder Mikkelsen.

20.-26. Hr.Iver(Holm).

22. Brev fra (min) søn Jørgen sendt mig fra Wittenberg, til hvem jeg også skrev tilbage.

23. Ud fra Josvas bog 12. Jfr.30.7. side 464.

27.7.-2.8. Mag.Mads(Pors).

1606.

29. S.Oluffs dag.

30. 47.ex Iosua 13. 29.

Torden, regn.

August.

1.-9. Regn.

1. Her Lauritz aff Megeltunder vaar til landssting.

2. M.Mathss til landssting tredie sinde met Mogns Krag om Guldagger-
møl⟨le⟩.

3.-9. M.Niels.

3. CV.M.Nielss Mortensøn Ostrup bleff ordineret til Andst oc Gesten
sogner.

48.vdi Vor Frue.

5. Christen Pederssøn Hegelund aff Wiborg bleff skut ihiel
wforuarendis paa vognen vdi Ribe.

Fra Ribe til Øse - viij mile.

6. iij mile til Ølgod.

7. Her Sigfrid Rindshaid haffuer steffnd Her Anders Mathssøn vdi Rind.

8. Fra Ølgod iij mile til Varde, iij til Grimstrup.

10.-16. Her Iacob.

10. Gick Kong Ma^t til skibs vdi Engelland.

11.-12. Regn.

11. Anders Oluffsøn i Biersmose gaff varsel til Østerherritzting.

12. Cheld Iuel aff Stubbergaard døde.

13. 49.aff Iosua xiiij 30.

14. Ἀγωναθεία in Schola Ripensi, post plenilunium Augusti.

15.-16. Regn.

15. Doctor Peder Iffuerssøn aff Wiborg vaar hoss mig.

16. Landssting.

17.-23. Her Iffuer.

18. Birgitte Iørgenssdaatter kom hid.

Regn.

20. Decanatus Ripensis breffue paa capitelsshuss vdi eske effter.
bogstaffue ABCDEFGHIKLMOP bleffue offuerseet, oc antuordede Ienss
Laugissøn, paa M.Ionæ vegne.

50.aff Iosua 4. 31.

22.-23. Regn.

August.

3.-9. Mag.Niels(Glud).

10.-16. Hr.Jacob(Buch).

14. Konkurrence i Ribe skole efter august fuldmåne.

17.-23. Hr.Iver(Holm).

20. Ribe dekanats breve etc.: M.Ionæ = mag.Jon Jacobsen Venusin.

1606.

24.-30. M. Matthias.

24. Kong. Mat^s skibssflod paa hjemfarten fra Engelland saa Kulden.
Fra Ribe - viij mile til Varde.

25. Fra Varde - iij mile til Ølgod.

26. Dagen er sat imellem Her Sigfrid oc Her Anders vdi Rind oc
Hiørning.

27. Vdi Ølgod.

28. Fra Ølgod til Varde.

29. Conflictatio vdi Varderkircke { scholemesters froprædicken
met Nielss Thomssøn Cos. om { scholehuss
siugehuss

51. ἑὸς ἀφ᾽ ἑἰς vdi Varderkircke effter Clemend Lassøns prædicken.

31.8.-6.9. M. Niels.

31. Albret Skeel kom hiem til Riberhuss fra Engellandsfærd.

September.

3. Her Morten Hegelund vdi Vilsleff bleff hastiglig betagen met en
rørelse.

52. aff Iosua 15. 32.

7.-13. Her Iacob.

9. Hans Bremer (Stadensis) Bogfører døde christeligen. (P.H.s
parentes).

Albret Skeel drog aff til Føerd.

10. 53. ex Iosua 16. 33.

11. Peder Iacobssøn oc Marine A. aff Odensee komme hid.

12. el. 13. Lambe<r>t Hanssøn til Kiøbenhaffn.

13. vij towsmd gjorde deris eed om den drab.

Paa den 13 sept. annammet Nielss Mulvad aff mig til velb. Hanss
Lange aff Kiærgaard - v^c daler (Riber scholis penning). (P.H.s
parentes).

14.-20. Her Iffuer.

14. Vdi Gamsted bryllup { M. Nielss Mortenssøns oc
Kirstine Ionssdaatter.

24.-30. Mag. Mads (Pors).

29. Conflictatio = strid; cos. = borgmester; ἑὸς ἀφ᾽ ἑἰς = strid.

31.8.-6.9. Mag. Niels (Glud).

September.

7.-13. Hr. Iacob (Buch).

9. Stadensis = fra Stade.

10. Ud fra Josvas bog 16.

14.-20. Hr. Iver (Holm).

- 1606.
15. Her Morten Hegelund vdi Vilsleff døde post 13 dierum decubitus.
17. 54. ex Iosua 17.34.
Temper dag.
18. Kom til Ribe - 2o bøsseskøtter.
19. Her Morten Hegelund vdi Vilsleff bleff begraffuen.
55. ex 2 Petri 1. Liigprædicken.
20. † Fra Ribe til Døstrup iiij mile.
- 21.-27. M.Mathss.
21. ○ Vdi Meolden vdi Løherret 13.calent. 56 i Meolden. ij mile.
22. ☾ Vdi Roagger vdi Huiddingh. 14.calent. 57. Roagger.
ij mile til Gram.
Mauricij.
24. ♀ Vdi Branderup i Rangstrup < herret > 15.calent. 58. Branderup.
j mil eller iij mile omkring.
M.Iacob Mathssøn vdi Fyen døde vdi Odensee SR.(SR fejl for SF).
25. † Her Søffren i Ballom døde.
26. ♀ Vdi Nustrup vdi Gramherret 16.cal. 59.Nustrup.
27. † Løffuerdag afften til Starup.
- 28.9.-4.10. M.Nielss.
- 28.-29. Vdi Starup.
30. Fra Starup.

Oktober.

- 5.-11. Her Iacob.
5. ○ (Tegnet et bøger).
Bryllup { M.Niels Klaussøn Senings, met
Eline Pederssdaatter.
6. ☾ vi mile til Gamst om afften.
7. ○ Vdi Erst vdi Andstherret - 17.calent. 60. i Erst.
8. ♀ j mil til Kolding.
9. † Vdi Koldingschole.
10. ♀ Vdi Eltang i Bruskerret - 18.calent. 61.Eltang.
11. † iij mile til Vedle om afften.
Landssting.
- 12.-18. Her Iffuer.
12. ○ Her Iacob Bucks bryllup met Mergrete Peder Christenssøns.
62.vdi Vedle.

-
15. post 13 dierum decubitus = efter 13 dages sengeleje.
17. Ud fra Josvas bog.
19. ex 2 Petri 1. = Ud fra Peters 2 brev 1.kap.
- 21.-27. Mag.Mads(Pors).
22. Mauricij = Mauritius' dag.
24. SF = Superintendent Fioniensis = biskop over Fyn.
- 28.9.-4.10. Mag.Niels(Glud).

Oktober.

- 5.-11. Hr.Jacob(Buch).
- 12.-18. Hr.Iver(Holm).

1606.

13. ☾ Vdi Vedleschole.

14. ♂ Vdi Snee ij i Nørwongsherret - 19.calent. 63.Sneed.

16. ♀ Vdi Gadbjerg vdj Tyrildherret 20.calent. 64.Gadbjerg.

17. ♀ Vdi Vorbasse i Slaugsherret 21.calent. 65.Vorbasse.

18. † ij store mile til Maltbeck.

19.-25. M.Mathss.

19. ☉ Bryllup { M.Christen Hanssøn met
 { Mette Mathss Tordssøns

66.vdi Vorbasse.

Nederst på siden 20.-31. ud for en trykt meddelelse om Konstantinopels erobring står: Constantinopolis capta.

20. ☾ Vdi Maltbecke vdi Malthherret - 22.calent.67 vdi Maltkircke.

22. ♂ Vdi Røding i Frøsssherret - 23.calent. 68.vdi Røding.

23. ♀ ij mile til Ribe.

24. ♀ Vdi Bramming i Giørding <herret> . 24.calent.69.vdi Bramming.

25. † Renunciati Canonici Ripenses { Iens Iuel effter D.Hans
 { Henrich Lange effter M.Iacob.

26.10.-1.11. M.Nielss.

26. ☉ Bryllup { Tage Tot
 { Styring Bod (overstreget).

27. ☾ Her Hans Findtssøn vdi Guldagger ^v.

28. ♂ Invasit me Catarrhus suffocativus.

29. ♀ CVI Her Daniel Hanssøn Ripensis bleff ordineret til Wilsleff sogn. 70.Ordinatio.

Obiit D.Petrus in Ome.

30. ♀ Tussis.

31. ♀ Bleffue læsde paa capitlet velb.Iens Iuels til (åben plads) forleningsbreff paa canickedom effter Doctor Hanss Lauritzøn, velb. Henrich Langis kongebreff paa canickedom effter M.Iacob Mathssøn.

19.-25. Mag.Mads(Pors).

25. Udnævnt til kanniker i Ribe etc.

26.10.-1.11. M.Niels(Glud).

27. ^v = døde.

28. Jeg fik snue, der var nærved at kvæle mig.

29. Hr.Peder(Thomsen) i N.Omme døde.

30. Hoste.

1606.

November.

- 1.-30. Tussis.
- 1. M. Hanss Knudssøn destinatus Episcopæ Fioniensis. (Episcopæ fejl for Episcopus).
71.
- 2.-8. Her Iacob.
- 2. Nuptiæ { Knud Mathssøn
Mette Ienss Laugissøns
72.
- 6.-9. Sne.
- 9.-15. Her Iffuer.
- 10.-16. Frøst.
- 13. Bertel Struck vaar hoss mig imod M.Mathss.
Velb.Mogns Krag vaar hoss mig.
- 15. 1.Albret Skeel
2.Hanss Lange } vaare i Christen Langis canickegaard
3.-4.AS oc ieg } efter kongelig befaling.
5.Vnge Christen Lange }
- 16.-22. M.Mathss.
- 16. 73.
- 17.-19. Regn.
- 20.-22. Tø.
- 21. Tres Ordines { Store discant
canentium } Lille discant
delecti } Dauids degne
- 22. Landssting.
- 23.-29. Mag.Nielss.
- 23. M.Hans Knudssøn bleff induiet aff Doctor Peder Winstrup vdi Odensee.
- 24. Albret Skeel drog til Fyen met Frue Berthe.
Severinus Suaning reddidit literas à D.D.Andrea et Abigaële.
- 26. 74.Ex Iosue 18.
- 27. Doctor Anders Christenssøn paa Soer schole døde den 27 no.
- 28. Met Lass Ienssøn Bonum forskicket ieg til Iørgen, min søn, c r. daler.

November.

- 1.-30. Hoste.
- 1. Mag.Hans Knudsen(Vejle) udset til biskop over Fyn.
- 2.-8. Hr.Jacob(Buch).
- 2. Nuptiæ = bryllup.
- 9.-15. Hr.Iver(Holm).
- 16.-22. Mag.Mads(Pors).
- 21. De tre sangergrupper udvalgt etc.
- 23.-29. Mag.Niels(Glud).
- 24. Søren Svanning bragte brev tilbage fra hr.dr.Anders(Kristensen) og Abel.
- 26. Ud fra Josvas bog.Jfr.3.12.,10.12. side 469.

1606.

30.11.-6.12. Her Iacob. { Laxmand Gyldenstern
Bryllup vdi Nyborg { Iomfru Margrete Friiss.

December.

1.-12. Tussis.
1.-20. Milt.
3. 75.ex Iosua 19.
4. Examen Severini Suaningij.
6. Landssting.
7.-13. Her Iffuer.
7. (Tegnet et bøger).
10. 76.ex Iosua 20.
11. 4 Conveni Albertum Skeel reversum.
14.-20. ¶ M. Matthias.
16. Eleemosynæ (vadmæl oc leret) vddielt vdi scholen. (P.H.s parentes).
20. Hulde wi S.Thomes dag i scholen.
21.-27. M. Nicolaus.
25. 77.vdi Vor Frue.
27. 78.vdi S.Karine.
Frost.
28.12.-3.1.1607: Her Iacob.
30. Torbern Gabrielssøn Fynsk, kom til Ribe fra Nederland, haffde stor action imod Peder Nielssøn.
Bag i almanakken:
Quinque Eclipses
Eclipses in { Sole tres
 { Luna duæ.

30.11.-6.12. Hr. Jacob (Buch).

December.

1.-12. Hoste.
4. Søren Svannings eksamen.
7.-13. Hr. Iver (Holm).
11. Jeg talte med den hjemvendte Albret Skeel.
14.-20. Mag. Mads (Pors).
16. Almisse etc.
21.-27. Mag. Niels (Glud).
28.12.-3.1.1607. Hr. Jacob (Buch).
Bag i almanakken:
Fem formørkelser
Formørkelser i { solen tre
 { månen to.

1606.

På et hvidt blad bag i almanakken:
Coss. et Senatores Ripenses Anno 1605.

- Cos. 1. Cheld Iørgenssøn
2. Peder Lambertssøn
Nielss Pouelssøn (overstreget) √ 28. Martij 1606
Hans Iessøn Rip. (overstreget) √ 11. Deceb. 1605
3. Ebbe Mognssøn
Thomes Iørgenssøn Rip. (overstreget) √ 11. Aprilis 1606
4. Ienss Laugisssøn Rip.
5. Nielss Griisbeck
6. Oluff Roed
7. Bertel Struck
Thomes Bonum (overstreget) √ 6 Aprilis 1606.
Cos. Peder Lambertssøn Rip. (overstreget)
8. Peder Knudssøn Rip. √ 8 Aprilis 1608
9. Hans Hegelund Rip. 1607 die 3 Iulij
10. Lydick Andersssøn Rip.
11. Mognss Grove die 10 Iulij.
12. Morten Lieme - Kildeklær

På et hvidt blad bag i almanakken:

1603		M. Andreas bleff kirckeuerg.
1604		
1605		
1606		

1604 den 15 iunij døde Christen Lange, effter hannem bleff sat til kirckeuerg M. Ægidius
1605 første aar sat ind til pintzedag
1606 andet aar
1607 tredie aar, ind til pintzedag.

Hebræa lingva est pars cultus divini dicebat Lutherus

Oratio valedictoria Chilianii Krabbe (F. Nicolai Krabbe til Torstedlund)
An Iuveni studioso multum sit peregrinandum Witebergæ Habita 1601.
(Elegans oratio et exemplorum historicorum plena) οὐκ ᾤμην

Quintil:

Nemo, inquit, tam malus est, ut malus videri velit.

Quæstiones Ægidij Hunnii de Sacramentis - pagina 307, ex quæstionibus
Bezæ pag. 144.

Frederich Anderssens natalis die 19 Martij 1607
1589

18

Borgmestre og rådmænd i Ribe år 1605.

√ = døde.

M. Andreas = Mag. Anders Sørensen Vedel.

M. Ægidius = Mag. Gøde Lauridsen.

Hebræa lingva etc. = Luther sagde, at det hebraiske sprog er en del af gudstjenesten.

Oratio valedictoria etc. = Kjeld Krabbes kraftfulde tale (en søn af etc.): Om den unge student bør rejse meget udenlands, holdt i Wittenberg. (En fin tale, der er fuld af eksempler fra historien). Det troede jeg ligegodt ikke.

Quintil siger: Ingen er så ond, at han vil synes ond.

Ægidius Hunnius' undersøgelser ang. sakramenterne - side 307, ud fra Bezæ's undersøgelser side 144.

Frederik Anderssens fødselsdag etc.

1607.

Τὸ ἡμεῶς ἡλθεν ἕξοδος κήρυξ βοᾶ
M.Ioachimius Glubæus vp Fehmern.

Januar.

3. Albret Skeel gjorde sig wmag oc fordrog Torbern Gabrielss tiltale at Peder Nielssøn paa 500 daler.
- 4.-10. Her Iffuer.
6. Søffren Suaning kom atter til mig met M.Ionæ collatzbreff.
 1. vdi Vor Frue. Froprædicken.
 7. 2. Iosua 21.
- 10.-31. Tussis.
10. Invasit me Catarrhus asthmaticus.
- 11.-17. M.Matthias. Pædagogia.
11. Bryllup

}	Knud Rud
	Eline Marsuin.
- Regnskab imellem Ienss Laugissøn oc Hans Hegelund om Varsyssel prousties restantz.
M.Hans Knudssøn bleff forlent Doctor Iørgen Skomackers canickedom vdi Roskild.
14. CVII. Her Søffren Suaning blevv ordineret til Guldagger sogn.
 - 3.Ordinatio.
17. Anno 1605 die XVII Ian: M.Iohannes Petreus F.meus placidè in Christo obdormivit anno biennium.
Snapss landssting.
- 18.-24. M.Nicolaus.
20. Lauritz Nissøn i Høwer, min tiener, bleff stucken ihiel den 20 ianuarij.
- 25.-31. D.Iacobus.
25. M.Andreas Fossius Superattendens Bergensis obiit die Paulj.
Charsten Hører loffued at vilde (Notitsen er ikke afsluttet).
Offuer Peder Blind Anderssis søns liig bleff liust manddrab.
- 26.-29. Tørt.
29. Albert Skeel kom hiem.

1607.

Herolden råber: "Alderdommen kom!" - og går.

Januar.

- 4.-10. Hr.Iver(Holm).
6. M.Jonæ = Mag.Jon Jacobsen Venusin.
- 10.-31. Hoste.
10. Jeg fik snue, ledsaget af kortåndethed.
- 11.-17. Mag.Mads(Pors). Børneopdragelse.
17. År 1605 den 17.januar indsov mag.Jens Pedersen, min søn, blidt i Kristus for to år siden.
- 18.-24. Mag.Niels(Glud).
- 25.-31. Hr.Jacob(Buch).
- 25.1. Mag.Anders Foss, biskop i Bergen, døde Pouls dag.

1607.

30. Inundatio in loca maritima et declivia Angliæ, Sommersat, Gloucester, Herford, Norfolk Lincolne per 20 milliaria.

31. Landssting.

Februar.

1.-28. Tussis.

1.-7. D.Ivarus.

1. Fuct.

2. Milt.

3. Met Albrets forloff bleff Hans Hansøns Hegelunds sag forliget met Blinde Anders paa hans søns vegne, som døde den 23 ianuarij. Klart. Regn.

4.-5. Hagel.

6. M.Iacob Bonum drog til Flensborg met Lauritz Nielssøn. Sne.

7.-10. Frost.

8.-14. M.Matthias.

8. Albret Skeel vaar paa Riber raadhus met borgemester oc raad at høre paa M.Maths Porss oc Bertel Strucks trætte.

9. Ienss Laugis søns oc Hans Hegelunds tuist.

Albret drog tilig til Kiøbenhaffn.

Brugte ieg Avrea Alexandrina.

10. Examen Nicolai Petri, Ome (muligvis under d.9.).

12.-14. Fuct.

12. Promotio Heidelbergæ.

14. Vox mihi coepit inclarescere, ut canere fere possem.

Landssting.

15.-21. M.Nicolaus.

15. Passio.

Quinquagesima.

30. Oversvømmelse i kystområder og på skrånende steder i England:

Somerset, Gloucester, Herford, Norfolk, Lincoln, gennem et område på 20 mil.

Februar.

1.-28. Hoste.

1.-7. Hr.Iver(Holm).

8.-14. Mag.Mads(Pors).

9. Jeg brugte aleksandrinsk guld.

10. Niels Pedersens eksamen,N.Omme.

12. Promotion i Heidelberg.

14. Min stemme begyndte at blive klar, så jeg næsten kunne synge.

15.-21. Mag.Niels(Glud).

15. Faste.

Den 50.

1607.

17. Frue Iohanne Galskøt døde paa Hundsbeck.

18. Albret Skeel kom hiem fra Siælland.

22.-28. D.Iacobus.

22. (Tegnet et bøger).

Transactio imellem Hans Hegelund oc Anne Maths Ionssøns aff Varde.

Marine, min daatter, M.Pouelss, fødte hendis tredie søn.

23. Ienss Laugissøn haffde tiltale til Anders Kortssøn aff Aalborg faar Lene Christenssdaatter.

25. Frue Berthe fødte en vng daatter paa midnat faar onsdag, Anne.

26. Sort oc contract om taarnebygning met M.Hans Bergman, om 340 dl.

28. Droge hen til
Starup til barsel

{ Anna, min hustru
M.Iacob oc Anne
Sara.

Marts.

1.-7. D.Ivarus.

1. Bryllup vdi Grimstrup.

Frue Iohanne Galnskøt(sic) begraaffuen vdi Leborg kircke.

Sende ieg Willem til Nørherrit.

Lemviighss markind.

2.-31. Tussis.

2. In templo admonui M.Matthiam et Bartholemæum.

4. CVIII. Her Nielss Pederssøn bleff
ordineret til

{ Ome
Bredning sogner.4.Ordinatio.

Bartholemæus conquerebatur de M.Matthia.

Rende.

8.-14. M.Matthias.

8. Albret Skeels vng daatter Anne bleff døbt vdi Vor Frue kircke, præsentibus nobilibus Corwitz Rud, Henrich Friiss, Børge Rosenkrantz. 5.

11. 6.ex Passione.

22.-28. Hr.Jacob(Buch).

22. Transactio = Forlig.

Marts.

1.-7. Hr.Iver(Holm).

2.-31. Hoste.

2. I kirken påmindede jeg mag.Mads(Pors) og Bertel(Struck).

4. Bertel(Struck) besværede sig over mag.Mads(Pors).

8.-14. Mag.Mads(Pors).

8. præsentibus etc. = i nærværelse af adelsmændene etc.

11. Ud fra lidelseshistorien.

1607.

14. 1594 Corruit Turris Ripensis. (Fejl for d. 13.).

Landssting.

15.-21. M.Nicolaus.

15. Midfaste.

17.-18. Sne.

18. 7. ex Passione.

22.-28. D.Iacobus.

23. Examen Iacobi Hanssøn Hegelund Rip.

24. Første øxen skibbet fra Ribe til Holland.

25. 8.vdi S.Karine.

28. Landssting.

29.3.-4.4. D.Ivarus.

30. Kjøbte ieg to brunblæssede heste aff Thomes Ienssøn vdi Holstebro
46 dl.

31. Lizebeth Ienss Anderssøn<s> fødte en vng søn, bleff kaldet Anders.

April.

Øverst på siden 1.-16. står:

Drucknede vden Rostock { M.Kort Quist, prest paa Fredrichssborg
 { Oluff Iørgenssøn, borger vdi Kjøbenhaffn.

1.-4. Tussis.

1. 9.ex Passione.

2. Paa skertorsdag forfærlig storm, oc skadelig faar de arme øxen-
skibe.

Lass Bonum miste -	xv	øxen
Anderss Pederssøn oc Ienss Anderssøn -	xxv	
Søffren Pederssøn Hegelund -	xviiij	
Pouel Nielssøn -	ij	

2.-3. Taarn effter rende.

5.-11. M.Matthias.

14. 1594 styrtede Ribetårn sammen.

15.-21. Mag.Niels(Glud).

18. Ud fra lidelseshistorien. Jfr.1.4.

22.-28. Hr.Jacob(Buch).

23. Jacob Hansen Hegelund Ribes eksamen.

29.3.-4.4. Hr.Iver(Holm).

April.

1.-4. Hoste.

5.-11. Mag.Mads(Pors).

1607.

5. Paaske.

10. vdi Vor Frue.

6. (CIX. Her Iacob Hans Hegelund Hansøn bleff ordinêret til Guddum
oc Fabierg sogner. 11. Ordinatio.

7.-8. Skønt.

7. ♂ Min Anne drog til Starup til Marine M. Pouelss, min daatter, som
vaar siug.

Conveni Albertum Skeel, om taarnebygning	{ kalck cemente
Kirckeuegers regnskab	

8. ♀ Christen, Her Ienss Huids søn, beuilget til scholemester =
embed vdi Holstebro.

9. ♀ - 10. Regn.

10. ♀ Vdskicket ieg min(e) visitatzbreffue ved Her Iacob Hegelund.
Tussis.

11. † Witebergâ Ripas advenere	{ Knud Bieske Christen Thomssøn Maltisøn Peder Lange.
12.-18. M. Nicolaus.	
12.-13. Skønt.	

12. Karine Hans Iessøns døde paa søndag.

Frue Berthe gick vdi kircke.

13. Paa (den 13 aprilis døde Iacob Wind, canick vdi Ribe oc erchidegn
vdi Roskilde.

Bleffue øxne atter skibbet.

14. Mathss Kock døde vdi Tuornumgaard.

15.-29. Tussis.

15. Frue Karine Klaussdaatter aff Nørholm døde paa onsdag.

Anno 1599 die 6.7.8.9.

16. Paa torssdag vaar ieg vdi Varde met lenssmanden Albret Skeel.

(Navnet er senere tilføjet).

17. Aff Varde til Darum oc til Vilsleff at tale met Citzel oc Her
Daniel.

18. M. Anders Bendssøn superintendent vdi Aslo døde.

19.-25. Her Iacob.

7. Jeg talte med Albret Skeel etc.

10. Tussis = hoste.

11. Fra Wittenberg til Ribe ankom etc.

12.-18. Mag. Niels (Glud).

15.-29. Hoste.

15. År 1599 d. 6.7.8.9.

19.-25. Hr. Jacob (Buch).

1607.

22. 12.ex Iosua 22.

24. 1601 døde Albret Friiss, nu 6 aar siden.

25. Landssting.

26.4.-2.5. Her Iffuer.

26. Leipzig marcket.

27. Else Høg (åben plads) Iacob Wind begraffuis.

29. Divisio rusticorum effter Iacob Wind:

1. erchidegn vdi Roskilde }
2. canick vdi Roskilde } in quo successit Niels Krag.
3. canick vdi Rube }

13.ex Iosua 22.

30. Literæ M.Iacobi Holmij inscriptæ { M.Iohanni Ægidio } mihi redditæ.
M.Petro }
M.Nic.Arctandro }

M.Ionas Iacobus annammet Soer kongelig schole.

Mild regn.

Maj.

1. Afferdiget ieg budet igen, met mit breff til { M.Iacob Holm }
M.Ienss Giødssøn }
M.Nielss Norman. }

3.-9. M.Maths.

7. At drage fra Ribe til Becke til Wirst - vj mile. In Wirst. (til Wirst er senere tilføjjet).

8. Til Gadbjerg - iij, til Nørnsæd - iij mile.

Tradidi vxori mittendos filio xxx Ioachimicos Witebergam, præterea vj.

Regn.

9. Landssting.

10.-16. M.Nielss.

10. Fra Gadbjerg til Nør Sneed om afften.

Regn, til Sneed.

11.-14. Conventus noster in Nørnsede: M.Iohannis Ægidij
M.Petri Hegelundi
M.Nicolai Arctandri.

22. Ud fra Josvas bog 22.Jfr. 29.4.

26.4.-2.5. Hr.Iver(Holm).

29. Skifte af bønderne etc.; = hvor Niels Krag fulgte efter.

30. Mag.Jacob Holms brev, der blev skrevet til: Mag.Jens Gødesen, mag.Peder(Hegelund), mag.Niels Arctander, sendt til mig.

M.Ionas Iacobus = mag.Jon Jacobsen(Venusin).

Maj.

3.-9. Mag.Mads(Pors).

8. Jeg overdrog min hustru 30 joachimsthaler, som skulle sendes til (min) søn (Jørgen) i Wittenberg, foruden 6.

10.-16. Mag.Niels(Glud).

11.-14. Vort - mag.Jens Gødesens, mag.Peder Hegelunds og mag.Niels Arctanders - møde i N.Sneede.

1607.

14. Himmelfartsdag.

15. ♀ Vdj Staffning i Bøllingherret 1.calent. 14.i Staffning.

16. † Visitatio XIII. (Denne notits skulle egl. stå før d.15.).

17.-23. Her Iacob.

17. ○ Tog Her Staphen skudssmaal vdi Erstkircke paa Her Pouelss vegne
om den røcte de errato in administratione coenæ Domini, Dom.
Iudica.

Øverst på siden 18.-31. står: Velb.Iørgen Skeel fick Kallø vdi for-
lening.

18. (Troloffuelse imellem Her Iacob Hegelund oc Agatha Henrich(ss)
daatter.

I Ringkiøbingschole.

19. ♂ Paa Holm i Hingherret 2.calent.15.

20. ♀ ij store mile til Husby.

21. ♀ Vdj Hussby i Vldborgherret 3.calent.16.

22. ♀ Staby.Paa freddag afften til Staby.
Vldborg(Hører muligvis til under d.23).

23. † Landssting.

24.-30. Her Iffuer.

24. ○ Pintzedag. 17.vdi Stabykircke.

26. ♂ Miøborg.

27. ♀ Vdj Rôm i Skodborgherret 4.calent.18.

28. ♀ Vdj Hyom i Vandfuldherret 5.calent.19.

30. † Vdj Lemwijschole
Albret Skeel.

31.5.-6.6. M.Mathss.

Juni.

Øverst på siden 1.-16. står: Hensesteders gesandter vaar i Kiøben-
haffn.

1. (ij mile vdj Verum i Hierromherret 6.calent. 2o vdi Werum.

2. ♂ Vdj Hierrom ij mile.

3. ♀ Vdj Eissing i Gindingherret 7.calent.21.vdi Eissing
ij mile til Langtind.
Erick Skrams begraffuelse.

4. ♀ Til Hierrom.

6. † Vdj Holstebrowschole.
Landssting.

16. Visitatio XIII = trettende visitats.

17.-23. Hr.Jacob(Buch).

17. de errato etc. = om fejlgreb ved administrationen af den hellige
nadver, Judica søndag (5.søndag i fasten, her d.22.3.).

24.-30. Hr.Iver(Holm).

31.5.-6.6. Mag.Mads(Pors).

1607.

7.-13. M.Nielss.

7. ○ vj store mile til Vilberg.

8. ☾ Vdi Vilberg i Hammeromherret 8.calent.22.vdi Vilbierg.

10. ♀ Vdi Nørborck i Nørherret 9.calent.23 vdi Borck.

11. ♀ Til Quong i Vesterherret 10.calent. 24.vdi Quong.

12. ♀ Vdj Horn i Østerherret 11.calent.25.vdi Horn.

Her Iørgen Schrøder i Hadersleff døde.

14.-20. Her Iacob.

14. Søndag afften til Varde. 26.vdi Torstrup.

15. Mandag formiddag vdi scholen, da talte met mig Frue Ingeborg Kaass.

Paa ☾ afften til Guldagger oc Sønderrriiss.

17. Reversus incolumis ad meos Ἰεῶν δόξα .

18. Anne M.Iacobs vdi Darum, min daatter, fødde en daatter.

20. Landssting.

21.-27. Her Iffuer.

21. M.Christen Hanssen drog aff til Kiøbenhaffn oc ieg til Darum til barsel.

22. Albret Skeel kom hiem fra Kiøbenhaffn.

Nordvest storm.

24. S.Hans.

Albret oc Frue Berte droge aff til Aarhus til bryllup.

25. Vaare wi paa Vestermae oc Kockhale M.Mathss, M.Nielss oc ieg.

28.6.-4.7. M.Mathss.

29.-30. Milt.

29. Convivæ mihi:

{ D.Matthias Iacobi

{ M.Nicolaus Wilhelmi

{ Her Ienss Iacobssøn

{ Her Bagge Iacobssøn.

30. Velb.Iffuer Friiss vaare her om hans canickekorn aff anno { 1603

{ 1604

Vndte ieg Peder Ibssøn affgrøden aff min part Kockhale, som er

halffpart aff begge Kockhale, og gaff mig straks derfaar - x r.daler.

Juni.

7.-13. Mag.Niels(Glud).

14.-20.6. Hr.Jacob(Buch).

17. Jeg vendte uskadt hjem til mine, Gud ske lov.

21.-27. Hr.Iver(Holm).

28.6.-4.7. Mag.Mads(Pors).

29. Gæster hos mig: Dr.Mads Jacobsen, mag. Niels Villumsen etc.

Juli.

Øverst på siden 1.-15. står: Actore Peder Lauritzøn vdi Lorup homicida.

1. Eline Lauritz Nissøns encke aff Høwer vaar hoss mig oc M.Mathss
Porss.
Milt.
Regn.
2. Kongens fisk bleff affskicket til Kiøbenhaffn.
3. Loed ieg Bisp-eng sla, met x sletmend oc ix affriffuer, men
slaattens part bleff slagen tilforne paa tiisdagen.
Samme 3 dag loed Hans Lassøn sla { Kileeng
 { xxxiij skar.
Die 3 iulij døde Her Mogns paa Holm.
Regn.
4. Godske Rantzow aff Trøyborg gaff de selffeyerbønder faar deres
feste forhøgede skyld 1624 daler.
- 5.-11. M.Nielss.
(Tegnet et bæger).
Kong.Mat.giorde gestebud paa companie.
8. Ved Lambert Hanssøn { Rectori M.Iohanni Stephanio
scripsi Hafniam de { D.D.Iohanni Resenio
Anno Gratia { M.Christen Hanssøn
 { Velb.Nielss Krag om Horntiende
 { Frue Elsebe Høg Iacob Winds

Annus gratia 55½
Legata 30
 85 dl.(sic).
27. Ex Iosua 22.
10. Regn.
- 12.-18. Her Iacob.
12. Vaar stormflod faar Ribe, saa høy, at vore slagne enge vaare i
høy fare.
13. Begyntis hunddagene at holdis vdi scholen.
14. Vaar ieg vdi Vilsleff offuer den taxt paa all boen vdi Vilsleff-
prestegaard effter salig Her Morten Hegelund.
Regn.
15. Den 15 iulij skal Steen Maltissøn møde vdi Kiøbenhaffn, canceller,
Eske Brock.

Juli.

Øverst på siden 1.-15.: Forvalter Peder Lauridsen i Lovrup manddraber.

- 5.-11. Mag.Niels(Glud).
8. Ved Lambert Hansen skrev jeg til København om nådsens år til:
rektor, mag.Hans Staphensen, hr.dr. Hans(Poulsen)Resen etc.;
annus gratia = nådsens år, legata = legater. - Ex Iosua = ud
fra Josvas bog.
- 12.-18. Hr.Jacob(Buch).

1607.

På et par hvide blade mellem 15. og 16. står:

Frue Anne Lunge Thomes Maltissøns ♀ ianu.

M.Christophorus Knoff Cantor Roskildensis.

D.Iørgen Skomaker vdi Sleswig.

Fasti Staffuerskow til Ølo.

Frue Iohanne Galskøt Christopher Rosenkrantzis døde den 17 februarij.

Frue Karine Klausdaatter aff Nørholm Hans Langis døde paa ♀ den 15 aprilis.

Frue Hildeborg Iørgen Skrams maatte holdis vdi foruaring faar vildelse oc raserie.

Mogns Henrichssøn Borgemester vdi Ottensee.

Henrich Below.

Iacob Wind vdi Roskilde døde 13 ap.

Erick Skrams til Rammegaard begraffuelse - 3 iunij.

Her Iørgen Schroder Præpositus Hatersleb. die XII Iunij 1607.

Doctor Iacob Hasenbart.

Caspar (åben plads) Kong.Mat^s apotheker.

D.D.Georgius Mylius obiit Witeb. die III Iulij.

Herman Iuel døde paa Gudland.

Owe Krag døde.

Henrich Wind til Grundet.

M.Anders Bendssøn, bisp i Aslo vdi Norge, døde 18 aprilis 1608.(sic.)

Mellem d.15. og 16.:

♀ = døde.

Mag.Kristoffer Knoff, kantor i Roskilde.

Hr.Jørgen Schröder, provst i Haderslev, d.12.juni 1607.

Hr.dr. Georg Mylius døde i Wittenberg d.3.juli.

1607.

Cantoribus scholasticis dedi 1607.
(som 1606 - se her).

1. Severinus fick ij mk.
2. Laurentius j mk.
3. Andreas j mk.

Scholegield gaffue mine børn effter iuel 1607.

1. Severinus	{ M.Pavlo Ludimagistro j mk. Thomæ Tuconi Hypod. j dl.	} ij dl. j mk.	} 4 1/2 dl.
2. Laurentius	{ M.Pavlo Ludimag. j mk. Christiano Coldingensi j dl.		
3. Andreas	{ M.Pavlo Ludimag. j mk. Petro Iessen Doctori j dl.		
St.Hans dag.			
1. Severinus	{ M.Paulo Ludimagistro j mk. Iacobo Severini j dl.	} ij dl. j mk.	}
2. Laurentius	{ M.Paulo Ludim. j mk. Iacobo Alslev j dl.		
3. Andreas	{ M.Paulo Ludi. j mk. Christiano j dl.		

Øverst på siden 16.-31. står:

In Iulio drog Christen Friiss til Strassborg met Iørgen Below.

16. Marine M.Caspar Mules døde deserta á marito.

17. Regn den dag oc nat.

18. Søffren Michelssøn Skipper drucknet faar Bogensee.

Landssting.

19.-25. Her Iffuer.

19. Vdi Rindkøbing bryllup { Her Iacob Hanssøn Hegelund
Agatha Henrich Willemsøn aff Zwollen.

Regn.

20. Tør Norduest.Norden.

Cantoribus etc.: Jeg gav skolesangerne 1607.

Severinus = Søren; Laurentius = Laurids; Andreas = Anders(P.H.s sønner)

M.Pavlo Ludimagistro = til mag.Poul(Åstrup).

Thomæ Tuconi etc = til Thomes Tygesen, hører.

Christiano Coldengensi = til Karsten Kolding.

Petro Iessen Doctori = til Peder Jessen Doktor.

Iacobo Severini = til Ib Sørensen.

16. deserta etc. = forladt af(sin)ægtemand.

19.-25. Hr.Iver Holm.

1607.

21. Skønist; skøn vær.

22.-26. Skøn.

22. 28.ex Iosvæ 23.

23. Hafde wi megen møye met hø at riffue aff Bispeng paa

{ mandag
tiisdag
onsdag

24. Christopher Iffuerssøn, Durus exactor εις των ἀδελφον μου.

Τὸ ευρολον ἦν - 290 ἰωαχειμικῶν

Die 24 Iulii Regia Maiestas solvit Helsingora, navigaturus ad
Comitia Stavangriensia.

25. Eline Lauritz Nissøns aff Høwer vaar atter her hoss M.Mathss.

26.7.-1.8. M.Maththias.

26. Vaar ieg vdi Iernet at forfeste de to parter tiende

{ Grested
Iernet
Iernelund
Plowstrup

29. vdi Iernetkircke.

26.el.27. Velb. Iørgen Skeel vaar here.

27.-29. Regn.

29. 30.Ex Iosvæ Cap.23.

30. Ἀγωναθεσία in Schola.

August.

1. Fridericus Andreæ flytte aff Puggaard til mig ipsis Calendis
Avgusti.

Landssting.

2.-8. M.Nielss.

2. 31.vdi S.Karine.

4. Paa samme fierde dag avgusti døde Her Anders Nielssøn vdi Ielling.

5. Vdi hospitalet bleffue tilsatte

{ forstandere { Oluff Roed
Morten Lieme
husholder oc prest Peder Michelssø

32.Iosvæ 24.

22. Ud fra Josvas bog 23.Jfr.29.7., 5.8., 12.8. side 483.

24. Kristoffer Iversen, den meget hårde opkræver, kom ind ved min
broder. Summen var på 290 joachimsthaler.

Kgl. majst. stak i søen fra Helsingør, han skal sejle til herredag
i Stavanger.

26.7.-1.8. Mag.Mads Pors.

30. Konkurrence i skolen.

August.

1. Frederik Andersen(Klyne) etc. lige den 1. august.

2.-8. Mag.Niels(Glud).

- 1607.
8. Regn.
- 9.-15. Her Iacob.
10. Her Søffren Suaning er steffnd aff velb. Mogns Krag oc Guldagger sognemend.
12. 33.ex Iosua 24.
13. Paa Riberhuss bleff hørt almysshuss regnskab
saa oc huis offuerlast oc forhaanelse
Nielss Thomssøn haffde giordt Her Iacob
	{	Albret Skeel
		M.Peder Hegelund
		Her Iacob Michelssøn
		Her Peder Mathssøn
		Nielss Thomssøn Cos.
		Otte Rasmussøn Raadmand
- 15.-16. Regn.
15. Scripsi in Sialandiam ved Simen Suane
	{	M.Ionæ Venusino Scholarchæ
		Sorensi
		D.D.Iohanni Resenio
		M.Christiano Ioh.Græco
		Hans Hanssøn Hegelund.
- Landssting.
- 16.-22. Her Iffuer.
16. Anna drog til Kol-
ding om
17. Regnstorm.
	{	fyrbielcker xxxij huer ij mk. 6 sk.faar 18½ dl.
		fyrsparrer
		deller, letter.
19. 34.ex Iosua 24.
- 23.-29. M.Mathss.
25. ♂ Vdi Vodder i Huiddingherret 12.calent. 35 vdi Vodder.
Vestergasse, Døstrup, Emmerløff, Høwer Daler.
26. ♀ At vandre til Megeltunder.
Suaar regn oc storm vær.
27. ♀ Vdj Megeltunder Høwersherret 13.calent. 36.vdi Megeltunder.
- 28.-29. Regn.
28. ♀ Vdi Døstrup i Løherret.
29. ♀ Vdi Tofftlund i Rangstruph.14.calent 37.vdi Rangstrup.
Kong.Mai^t kom til Kolding met dronningen oc begynte strax at iage.
Landssting.
- 30.8.-5.9. M.Nicolaus.
30. Vdj Skrydstrup i Gramher. 15.calent.38.vdi Skrydstrup.
Biørn Iørgenssøn prædicket vdi Guldagger kircke effter M.Ionæ
Iacobi beffalning.

-
- 9.-15. Hr.Jacob(Buch).
13. Cos. = borgmester.
15. Jeg skrev til Sjælland ved Simon Svane til: mag.Jon(Jacobsen)
Venusin, skoleleder i Sorø, hr.dr. Hans(Poulsen)Resen, mag.
Kristen Hansen(Riber), den græske, etc.
- 16.-22. Hr.Iver(Holm).
19. Ud fra Josvas bog 24.
- 23.-29. Mag.Mads(Pors).
- 30.8.-5.9. Mag.Niels(Glud).
30. M.Ionæ Jacobi = mag. Jon Jacobsen(Venusins).

1607.

September.

3. Paa torsdag morn drog M.Pouel M. til K.M. oc prædicket paa ♀
paa Nygaard oc paa ○ vdi Koldinghuss.
4. Anno 1580 den 4 septemb. skede den skadelig ildebrand vdi Ribe.
- 6.-12. D.Iacobus.
7. M.Pouel Mortenssøn kom hiem til Ribe igen.
9. Scripsi ego filio meo Georgio Petreo Hegelund Witebergam, unde
revocavi ipsum domum.
Bud til Hamborg oc Wittenberg.
11. Scripsi { D.D.Iohanni Resenio, cui aperui consilium meum de filio
meo ad scholam revocando
M.Ionæ Iacobo 1. itidem de filio meo
2. de fratre meo Hans H. oc tackede han-
nem faar hand gaff hannem lenger dag.
3. Om den prest til Guldagger.
12. Landssting.
- 13.-19. Her Iffuer.
13. Herrebryllup vdi Horsness: Trude Bryske met Iomfrue Karine Friiss.
Paa denne søndag vaar Dronning Anna Catharina vdi store fare paa
iact saavel som oc Kong.Ma^t selff, at en lod skrente af en green
paa hendis liff vdi Seiste skow.
15. Afferdiget ieg Willem til Aspe, vdi Hierrom herret.
16. Temperdag. (Tegnet en komet).
18. Paa fredag morn døde Her Søffren Suaning Hydropicus, Ripis.
19. D.Severinus Suaning haffde forscreffuet sig fra Guldagger kald
til den 19 sept.
- 20.-26. M.Matthias. Esaiæ 46.
20. Scripsi M.Ionæ om Her Søffren Suanings død et de successore.
22. Promotio Witebergæ.

September.

- 6.-12. Hr.Jacob(Buch).
9. Jeg skrev til min søn Jørgen Pedersen Hegelund i Wittenberg,
hvorfra jeg kaldte ham hjem.
11. Jeg skrev til hr.dr.Hans(Poulsen)Resen, hvem jeg åbenbarede min
plan om at kalde min søn hjem til skolen; til mag.Jon Jacobsen
(Venusin) 1. ligeledes om min søn. 2. om min broder etc.
- 13.-19. Her Iver(Holm).
18. Hydropicus = den vandsottige; Ripis = i Ribe.
19. Severinus = Søren.
- 20.-26. Mag.Mads(Pors).
20. Jeg skrev til mag.Jon(Jacobsen Venusin)etc.
22. Promotion i Wittenberg.

1607.

23. CX.Peder Michelssøn, fuordum hører bleff ordineret prest til hospital vdi Ribe, oc vaar hand tilsat at være Oeconomus den 5 augusti. 40.Ordinatio.
Solet fieri Promotio Witebergæ.
24. Biørn Iørgenssøn Hafniensis kom hid met M.Ionæ Venusini collatz paa Guldagger sogn.
25. Paa freddag morn droge

Cheld Borgemest.	til rigens canceller.
Oluff Roed	
26. Velb.Nielss Krag paa løffuerdag morn drog fra Kolding til Wiborg oc vilde saa offuer fra Aarhuss til Sialand.
Inge Hennings døde.
- 27.9.-3.10. M.Nicolaus.
27. Scripsi Viellam M.Petro et Consuli om en scholemester, Severino Gyffskod.
29. Vdi Varde/Tunder (Det drejer sig sandsynligvis om afholdelse af marked).
30. 41. Ex Iosua 24.

Oktober.

1. M.Severinus Andreæ AS.F.rediit Heidelberga.
- 4.-10. Her Iacob.
4. ○ (Tegnet et bøger).
5. (Legati Belgici fuerunt Hafniæ apud R.M. et oblatis honorariis amplissimis et preciosissimis ex ipsa usque India et Insulis remotissimis. Pax videbatur futura sed utinam secura inter Hispanum et ipsos.
8. 4 Fra Ribe til Seist om afften.
9. ♀ Vdi Seist vdi Andstherret - 16.calent.42. - viij mile.
10. † Vdi Koldingschole. † mil.
Landssting.

-
23. Promotion plejer at finde sted i Wittenberg.
 24. Bjørn Jørgensen København kom hid med mag.Jon(Jacobsen)Venusins collats etc.
 - 27.9.-3.10. Mag.Niels(Glud).
 27. Jeg skrev til Vejle til mag.Peder(Kristensen) og borgmesteren (Klemen Sørensen) etc.
 30. Ud fra Josvas bog 24.

Oktober.

1. Mag.Søren Andersen(Vedel), Anders Sørensen(Vedels)søn, vendte tilbage fra Heidelberg.
- 4.-10. Hr.Jacob(Buch).
5. Belgiske gesandter var i København hos K.M. og efter at meget rundelige og kostbare gaver var givet helt ovre fra selve Indien og de ostindiske øer.
Fred syntes forestående, men gid den må være sikker, mellem Spanien og dem.

1607.

11.-17. Her Iffuer.

11. ○ Bryllup i Ribe { Hans Lauritzøn oc
 { Lene Bartilssdaatter.

12. ☾ Vdj Starup i Bruskherret 17.calent.43. i j mile.

13. ♂ Vdi Høyen vdi Ierloffherret 18.calent.44. Her Klauss. ij mile.

14. ♀ Vdj Vedleschole. j mil.

Øverst på siden 15.-31. står:

M.Severinus Andreæ drog til Kiøbenhafn.

15. ♄ Vdi Greess i Nørwongssherret calent.45 vdi Sindbjerg oc Græse.

16. ♀ Vdi Kolderup i Tyrrildherret calent.46 vdi Kolderup.

18.-24. M.Matthias. Esa.49.

18. ○ Scripsi D.Secretario { 1.de negocio, lapsu et morte Se. Suan(ing
ved Palle Fasti { 2.Nielss Vintapper
 { 3.Permutatione Residentiarum
 { 4.Filio meo Georgjo.

19. ☾ Vdi Føvling i Maltherret cale(n)t. 47 vdi Føvling. vj mile.

21. ♀ Vdi Hiortlund i Kalfslundh: calent 48. iij store mile.

24. † Landssting.

25.-31. M.Nic. 6.Genes.

25. Iep Alsis fald.

28. Paa denne nat faar Simonis Iudæ opslog min loge oc hasteligen vdi igen.

CXI. Her Biørn Iørgenssøn Hafniensis bleff ordineret til Guldagger sogn M.Ionæ capellane.49.

31. Simen Suane drog aff til Soer. { Hans Hanssøn Hegelund
Scripsi { D.D.Iohanni Resenio, cui misi
 { meum δεκαετιχον

11.-17. Hr.Iver(Holm).

Øverst på siden 15.-31.: Mag.Søren Andersen(Vedel) etc.

18.-24. Mag.Mads(Pors). Esajas 49.

18. Jeg skrev til hr.sekretæren { 1.om Søren Svannings virksomhed,fejl-
ved Palle Fasti { trin og død.
 { 2.om forandring af residenserne.
 { 3.om min søn Jørgen.

25.-31. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog 6.

28. Hafniensis = fra København; M.Ionæ etc. = som mag.Jon(Jacobsen Venusins) kapellan.

31. Scripsi etc. = Jeg skrev til hr.dr.Hans(Poulsen)Resen, hvem jeg sendte min Dekastikon.

1607.

November.

- 1.-7. Her Iacob.Matth.24.
- 1.-3. Regn.
3. Georgius F.meus rediit ex Germania.
- 3.el.4. Charsten Iohanssøn Schnel aff Tunder vaar hoss mig oc wi bleffue forligte om mine børns anpart husekiøb paa 200 marck lÿbsk.
- 6.-8. Slud.
7. Landssting om det testament trette effter Hans Bremer Bogfører.
- 8.-14. Her Iffuer. Tit.
- 9.-10. Frost.
10. Bleffue alle anden lectie børn offuersatte vdi tredie lectie.

tredie lectie børn en part bleffue	}	vdi tredie lectie
ad Tempus.		flytte til fierde lectie
11. 50.Ex Iosua ultimo.
12. Mette Iacobssdaatter M.Peder Christenssøn(s) vdi Veile døde effter lang sengeleye φθιςικη.
- 15.-21. M.Matth.Esa.49.
15. Velb.Iens Mognssøns bryllup vdi Aarhuss met N.(åben plads),Knud Bildis daatter.
Hans Hegelund gjorde sin raadmands gilde.
17. Regn.
18. Henrich Wind paa Grundet døde, hues arffuinge er Albret Wind oc Frue Barbara oc Iomfru Ingeborg.
51.ex Iosua ultimo.
20. Cæcilie, D.Hans Lauritzøns daatter, bleff førd brud fra Ribe til Bresten til M.Niels Willemsøn.
Albertus Skeel rediit.
21. Landssting.

November.

- 1.-7. Hr.Jacob(Buch).
3. Jørgen, min søn, vendte tilbage fra Tyskland.
- 8.-14. Hr.Iver(Holm). Titusbrevet.
10. ad Tempus = til tiden.
11. Ud fra Josvas bog sidste kapitel.
12. Det græske = af svindsot.
- 15.-21. Mag.Mads(Pors). Esajas 49.
18. Ud fra Josvas bog sidste kapitel.
20. Albret Skeel vendte tilbage.

1607.

22.-28. M.Nicol.Gen.

22. Bryllup M.Nielss Willemsøn.

CXII. Her Willem Ienssøn ordineret til Asp sogn vdi Hierrom herret.

52.Ordinatio D.Wilhelmj.

23. Her Iacob er steffnd faar mig selff.

27.-30. Tussis.

27. Paa freddag afften Catarrhus suffocativus vehemens me invasit.

28. Mathss Skredder døde christelig, efter at hand vaar rørd try dage tilforne.

29.11.-5.12. Her Iacob.

29. (Tegnet et bøger).

Reichsstag zw Regnssburg gehuben(?) von Ertzhertzog Ferdinand.

December.

1.-2. Tussis.

1. M.Michel Möller, Kong.Mat^s bartsker, døde vdi Kiøbenhaffn gantske hastig og lettelig.

3.-15. Frost.

5. Landssting.

6.-12. Her Iffuer. Tit.

6. Drog ieg fra Ribe til Gamste, ubi fuere M.Seuerinus Andreae oc Peder Nissøn Warmingius Ripensis.

M.Georgij prima Concio til Iernwed.

10. Torsdag middag drog ieg fra Kolding til Gamsted oc hiem igen.

13.-19. M.Matth.Catechismus.

13. CXIII. Her Søffren Gyffskod.53.

Mogns Grawe glorde hans raadmands gilde.

Secunda M.Georgij Concio, item in Iernwed.

14. Paa raadhuset bleff vedtagen ved lenssmændens Albret Skeels anfordring, at danequinde oc deris døttre skulle bære deris kaabe paa halset oc icke paa hoffuet.

22.-28. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog; ordinatio etc. = Hr.Villems ordinering.

27.-30. Hoste.

27. På fredag aften fik jeg en voldsom snue, der var ved at kvæle mig.

29.11.-5.12. Hr.Jacob(Buch).

December.

1.-2. Hoste.

6.-12. Hr.Iver(Holm). Titusbrevet.

6. ubi fuere etc. = hvor mag.Søren Andersen(Vedel) og Peder Nissen Varming fra Ribe var.-M.Georgij etc. = Mag.Jørgen(Hegelunds) første prædiken i Jernved.

13.-19. Mag.Mads(Pors).

13. Mag.Jørgen(Hegelunds) anden prædiken, ligeledes i Jernved.

1607.

15. Den 15 oc 16 decembris bleff vddielt vdi $\left\{ \begin{array}{l} \text{vadmæl} \\ \text{Riber schole} \end{array} \right. \left. \begin{array}{l} 669 \text{ alln} \\ \text{leret} \\ 435 \text{ alln} \end{array} \right.$

Gjør tilhobe 110⁴ alne
vdi penning 110 daler.

16. Temperdag.

17. Regn.

18. Tø.

19.-31. Frøst.

19. Landssting.

20.-26. M.Niels.Genes.

20. 54.vdi hospitalet.

21. 55.ex Iosua ultimo.

25. M.Ægidius prædickede i Sorte Brødre. 56.vdi Vor Frue.

26. M.Søffren Anderssøn i Sorte Brødre.

27.12.1607-2.1.1608. Her Iacob.

27. M.Iørgen Hegelund til froprædicken i Vor Frue oc siden op til
Vester Vedsted. 57.vdi Vor Frue.

29. Sne.

Bag i almanakken står:

1581 flytted ieg aff Puggaard vdi Lectoris gamle residentz.

Tiender x vdi Nørherret - ix lester

Vicaria Apolloniae 3 lester

Iernwed kircke iij lester

Canickedom iiii lester

16 lester

Canickerne vdi Aarhus capitel haffue icke gesterie, ey heller sag-
fald aff deris tienere, men det opbærer kongens lenssmænd, dog haffuer
nogle faa deris herlighed aff synderlig gunst.

20.-26. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog.

21. Ud fra Josvas bog sidste kapitel.

25. Mag.Gøde(Lauridsen)etc.

27.12.1607-2.1.1608. Hr.Jacob(Buch).

1607.

Bispen vdi Fyen haffuer til hans besolding, landgilde aff S.Hans
Kloster oc

Ruggaard viij lester

Tiender - xj

v bønder eller tienere j lest

Summa, hen ved - xx lester.

Drotning gaff ham aarlig 90 dl.

M.Canickedom oc pr. - iij lester.

Funera, bella, famemque ferunt, ventosque Cometæ.

Scolopendria Hirtzezung dispellit obstructiones lienis, at kiøbe paa
apothekerie, oc siude paa nyt øl, naar mand brygger.

Funera etc. = Kometer bringer begravelser, krige, sult og storme.

Scolopendria = Hjortetunge fordeler forstoppelse i milten.

1608.

Foran i almanakken står: 1608.
οὐ κρῶς γέ παντός ἐστὶ ἀρτύσαι καλῶς.
Sirac 18.

Cum consummaverit homo, tunc incipiet.

Januar.

1.-12. Frøst.

1. Frue Ermergaard Gyldenstjerne til Biørnssholm bleff begraffuen.

3.-9. Her Iffuer.

3. Matt.2.Ioseph flyer i Ægypten.

Troloffuelse { Hanss Iacobssøn
 { Dorethe Oluffssdaatter.

5. Tømmerkarle begynte først at hugge paa de xxiiij fag boder. (Tegnet en økse).

5.el.6. M.Ægidius prædickede vdi Vor Frue.

6. Søffren Bramming manddraber døde, effter lang sengeleye(siden S. Hans dag). (P.H.s parentes).

7.-13. Intumuit mihi gena sinistra.

7.-12. (Tegnet en økse, undtagen d.10).

9. Kong Mat^s breff oc patent om hans K.M.søns Christiani Election oc udueelse til Trinitatis.

Usus sum pilulis Capitalibus.

10.-16. M.Matthias.Børntuct.

10. Hans Lassøn maatte drage til Odensee faar forløfft faar Hans Hegelund faar 290 daler til Christopher Iffuerssøn aff Nackskow at vdlegge den 12 ianuarij.

M.Iørgen prædicked vdi S.Karine.

12. Bleff Søffren Frissis hospitals regnskab oplæst vdi hospitalet.

Lauritz Maler begynte paa Thomes Bonums liigtaffle.

13. Knog.

14.-31. Frøst.

14.-30. (Tegnet en økse, undtagen d.17. og d.24).

1608.

Foran i almanakken:

Ej er det hver mands sag at krydre maden ret.

Jesu Sirachs visdom 18.8:

Når et menneske kommer til ende dermed, da begynder det først.

Januar.

3.-9. Hr.Iver(Holm).

5.el.6. Mag.Gøde(Lauridsen)etc.

7.-13. Min venstre kind svulmede op.

9. Jeg brugte hovedpinepiller.

10.-16. Mag.Mads(Pors).

1608.

Nederst på siden 16.-31. står: Lauritz Maler gjorde Thomes Bonums liigtaffle færdig vdi try vggerstid.

16. Landssting.

Slaane.

17.-23. M.Nicol.

17. Socrus mea dire abiuravit se impensas facturam
in tabulam ἐπιτάφιον

18. Slaane.

19. Scripsi Hafniam D.Andrea Cold. (Andrea fejl for Andree).

Vaar ieg fadder til Lauritz Baggisøn.

Petrus Nissøn Warming sat til hører.

Iens Tryllund bleff lagt vdi hecte.

Snee.

21. Lauritz Suane gick aff til Kiøbenhaffn.

23. Petrus Ioh:Lamb rediit Hafnia.

24.-30. Her Iacob.

24. Dies Ordinationis D.Andree Michaelij.

25. Paa mandag afften til Kolding cum M.Georgio Filio.

28. CXIIII. M.Pouel Pouelssøn vdj xij presters oc borgemester oc raads neruerelse opsagde Koldingschole, oc min søn M.Iørgen P.H. bleff introduceret oc (Notitsen er ikke fuldført).

M.Georgius Petri, F.meus, bleff scholemester vdi Kolding den 28 ianuarij.

1.vdi Kolding.

29. Albret Skeel kom hiem fra Wiborg.

30. M.Ionas Iacobssøn paa Soer døde.

Paa middag fra Kolding til Gamst.

Landssting.

31.1.-6.2. Her Iffuer.

17.-23. Mag.Niels(Glud).

17. Min svigermoder (Kirsten Klyne) svor græsseligt, at hun ikke ville sætte sig i udgift til gravtavlematerialet.

19. Jeg skrev til København til hr.Anders(Mikkelsen)Kolding.

23. Peder, Hans Lambertsens, vendte tilbage fra København.

24.-30. Hr.Jacob(Buch).

24. Hr.Anders Mikkelsen(Koldings)ordineringsdag.

25. cum etc. = med mag.Jørgen,(min)søn.

28. Mag.Jørgen Pedersen, min søn, etc.

31.1.-6.2. Hr.Iver(Holm).

Februar.

- 1.-14. Frost.
- 1.-6. (Tegnet en økse undtagen d.2.).
1. Milt iislag.
3. Fridericus prædicket vdi Kloster.
6. Bekom ieg bededagis prædicken 200.
- 7.-13. M.Mathss.
7. Passio incoanda. Fastelaffn. (Tegnet et bægér).
Kolding hestemarckend.
- 8.-9. (Tegnet en økse).
9. Forligt met Ebbe Snedker oc Peder Snedker om try liigtaffler til
salig Anders Søffrenssøn faar ix dl. dog at forbedre, om deris
arbeid det kand vdkreffue.
10. 2.Ex Passione.
Tø.
- 11.-13. (Tegnet en økse).
12. Søffren Frisis regnskab bleff offuerhørt paa slottet.
Peder, Her Nielsis søn aff Befftofft, prædickede her.
Landssting.
13. Her Iffuer i Borck vaar hoss mig oc vilde paa Iess Iffuerssøns vegn
ickun biude ij dl. faar huer ørt.byg, oc intet faar rugget.
- 14.-20. M.Nielss.
- 15.-16. (Tegnet en økse).
- 15.-17. Tø.
16. Charsten Iohanssøn aff Tunder vaar her hoss mig, M.Iacob Bonum oc
Hans.
- Øverst på siden 17.-29. står:
Ebbe	}	Snedker komme vdi arbeid paa de try liigtaffler	17.	18.	19.	20.	22.
Peder			1	2	3	4	5
			23.	24.	25.	26.	29.
			6	7	8	9	10
			11	12	13	14	14
17. Temper onsdag vdi faste.

Februar.

- 7.-13. Mag.Mads(Pors).
7. Lidelseshistorien skal påbegyndes.
10. Ud fra lidelseshistorien.
- 14.-20. Mag.Niels(Glud).

1608.
 18.-20. (Tegnet en økse).
 18.-20. Frøst.
 19. Hans Lassøn in ius accersit τὸν ἀδελφόν μου διὰ τῆς ἐγγυᾶς
 20. Tø.
 21.-28. Her Iacob.
 21.-28. Tø.
 21. CXV. Her Peder Nielssøn bleff ordineret til Befftofft oc Tiislund.
 3. Ordinatio.
 24.-27. (Tegnet en økse).
 24. 4. Ex Passione.
 27. Landssting.
 28.2.-5.3. Her Iffuer.
 29. Afferdiget ieg Suend Knudssøn met bededagis prædickener til Vard-
 syssel oc Hardsyssel.
 (Tegnet en økse).

Marts.

- 1.-3. Frost.
 1.-3. (Tegnet en økse).
 1. Scripsi { Predbiern Gyldenstern
 { Caspar Marckdaner
 2. 5. Ex Passione.
 3. Lauritz Maler kom til mit paa torsdag middag at male paa de iij
 liigtaffler til Anders Søffrenssøn.
 4.-7. Tø.
 4. Die Quarto Martij bleff velb. Niels Krag's kongebreff læst om Var-
 syssel prouisti, datert - 3 febr.
 4.-5. Naffler.
 6. (Tegnet et søm).
 6.-12. M. Mathss.
 6. Midfast.
 8. Paa tiisdag oc onsdag bleff mit nyt huss xxiiij binding reist i
 Puggaardgade. Adelssmode vdi Wiborg de Electione Filioli Regii.

-
19. Hans Lassen(Lime) hentede min broder til retten formedelst sin
 kaution.
 21.-28. Hr. Jacob(Buch).
 24. Ud fra lidelseshistorien.
 28.2.-5.3. Hr. Iver(Holm.).

Marts.

1. Jeg skrev til etc.
 2. Ud fra lidelseshistorien.
 4. Die etc. = den 4. marts etc.
 6.-12. Mag. Mads(Pors).
 8. de Electione etc. = ang. valget af kongens lille søn.

1608.

9.-11. Frøst.

9. Velb.Niels Krag Secreter vaar her oc oplod ieg faar hannem mit kanickegaard.

6.Ex Passione.

12. Landssting.

Tø.

13.-19. M.Nielss.

13. Vaar ieg vdi Iernet hoss Her Christen.

Albret Skeel kom hiem fra Wiborg.

7. vdi Iernet kircke.

Regn.

Øverst på siden 17.-31. står: M.Knud Bramss vdi øsby døde.

20.-26. Her Iacob.

20. Examen et Colloquium met Peder, Her Ienssis søn vdi Aale, som oc prædicket til froprædicken.

23. Velb.Hartwig Staffuerskow v 23.

CXVI. Her Lambert Laugissøn bleff ordineret til Gammel oc Ny sogn.

9.Ordinatio.

Lauritz Maler drog aff til Aarhuss.

26. Solde ieg Hans Buck aff Husom ⁴⁴ ørt.rug faar - 88 daler.

Landssting.

27.3.-2.4. Her Iffuer.

27. Paaske.lo.vdi Vor Frue.

28. M.Søffren AS i Vor Frue.

Første 14 øxneskibbe skibede faar Ribe.(14 ser ud til at være tilføjjet senere).

Nielss Hanssøn - 80

Ienss Anderssøn- 80

Hans Lassøn

29. 11.vdi S.Karine.

30. M.Hans Iacobssøn Arp døde 30.

Fridericus Andreæ Klyne drog aff til Kiøbenhaffn

{ D.D.Conrado
D.D.Ioh.Resenio
M.Christ.Ioh.

31. Hartwig Stauerskow døde paa Dunnerup.

9. Ud fra lidelseshistorien.

13.-19. Mag.Niels(Glud).

20.-26. Hr.Jacob(Buch).

20. Eksamination af og samtale med etc.

23. v = døde.

27.3.-2.4. Hr.Iver(Holm).

30. Frederik Andersen Klyne etc. til hr.dr.Kurt(Aslaksen), hr.dr.

Hans(Poulsen)Resen, mag.Kristen Hansen(Riber).

1608.

April.

Øverst på siden 1.-17. står: M.Iffuer Iffuerssøn flytte aff min canickegaard i Puggaardgade vdi Christen Laugissøns huss i Graabrødregade.

1.-2. Tussis.

1. ♀ Albret Skeel skal være vdi en beffalning vdi Horssnes imellem de Vlfffelder oc Skrammer.

3.-9. M.Matthias.

3. ○ CXVII.Her Peder Ienssøn Aale ordineret til Nykircke oc Giffue.
12.Ordinatio Ripis.

4. ☾ Tussis.

5. ♂ Prestemode vdi Ribe - 51. 13.Prestemode vdi Ribe.

6.-7. Tussis.

7. 4 Prædicked ieg offuer Hartwig Staffuerskows liig vdi Giffue kircke.14.Hartwig.

8. ♀ Prestemode vdi Kolding.-41.

9. † CXVIII.Her Niels Iørgenssøn presteviet vdi Kolding.15.Ting.

10.-11. Tussis.

10.-16. M.Nicol.

10. ○ Fridericus Andreae gick først til bords til Doctor Conrads bord.

11. ☾ Her Herman Königss sag vaar faar rette.

12. ♂ Her Herman König er steffnd.

13.-14. Tussis.

15. ♀ Visitationis XIII^{tae} loco vandrede ieg til presterne, om fuld-
mactige at affærdige til printzens vduelelse vdi Københaffn.

16.Prestemode i Varde.

17.-23. Her Iacob.

17.-19. Tussis.

17. ○ 17.vdi Varde vdi S.Ibs.kircke.

18. Fra Varde til Detbjerg.

April.

1.-2. Tussis = hoste.

3.-9. Mag.Mads(Pors).

10.-16. Mag.Niels(Glud).

10. Frederik Andersen(Klyne).

15. I stedet for den fjortende visitats etc.

17.-23. Hr.Jacob(Buch).

1608.

Øverst på siden 18.-30. står: Her Anders i Fourle døde.

Nederst på siden 18.-30. står: Ebbe Snedker oc Iens komme i mit arbeid at giøre mig en grafftaffle, gaff ieg Ebbe faar min taffle iiiij daler.

♂ ♀ 4 ♀ † ♂ ♀
2 2 j j † j † † †

19. Til Voosborg.

20. Til Holstebro. Prestemode aff Hardsyssel - viij herreder. 18.vdi Holstebro.

21.-23. Tussis.

21. Til Borris.

Alsted affbrende.

22. Til Varde.

23. M.Severinus AS literis M.Ioh.Stephanij nuncupatus Rector Scholæ Sorensis.

Her Ienss Michelssøn i Howre døde.

Her Herman König sistat se Ripis. Suspendio ab officio in reditione.

Landssting.

24.-30. Her Iffuer.

24. Den 24 aprilis fra herredage bleff e. oc velb. Tyge Lange til Kiærgaard forlent met kanickedom effter Iacob Wind.

25. Tussis.

27. ♀	} I.Esaia 55 v.6.7. Prædicket	} 19.vdi		
28. 4			} Bededage II.Psalmo 85 usque ad 8 v. ieg	} publicæ
29. ♀				

Maj.

1.-7. M.Mathss.

3. Mag.Søffren Anderssøn drog aff til Soerschole.

¶ Niels Hanssøn Studenter gjorde wstyr vdi kircken, oc Gud beuarde mig fra hanum skinbarlig, først paa prædickestolen, siden i mit huss, der hand slog steen ind igennem tag vinduer.

Ienss Nielssøn i Handbiærg døde.

20. Ex Psal.61.

23. Mag.Søren, A(nders)S(ørensen Vedels) ved mag.Hans Staphensens brev udnævnt til rektor i Sorø.

Hr.Herman König skal møde for retten i Ribe. Suspendering fra embedet ved tilbagekomsten.

24.-30. Hr.Iver(Holm).

25. Hoste.

27. I.Esajas 55 vers 6.7. Prædikede jeg offentlige bededage etc.

28.II.Ud fra psalme 85 lige til 8.vers

29.III.Ud fra den samme fra vers 9 til enden.

Maj.

1.-7. Mag.Mads(Pors).

3. Ex Psalm 61 = ud fra psalme 61. Jfr. 11.5. side 498.

1608.

5. 21.vdi Vor Frue.

7. Landssting.

8.-14. M.Nielss.

22.vdi hospital.

11. Iep Nielssøn, en fiskendskarll, bleff før d til Fanø at skulde halshugges effter K.M.^{ts} breff, fordi hand haffde locket tuende søskenebørn, saa oc den ene quinde, som hand haffde locket første gong oc siste gong. (Tegnet to sværd).

23.Ex Psal.61.

14. Droge wi aff til herredage fra Ribe til Kolding paa vey til Københaffn.

15.-21. Her Iacob.

15. 1.Pintzedag.

Hørde ieg prædicken paa Koldinghuss.

Loed ieg mig nedsette paa en bod, til Meelfar met Kirstine AS.

16. ☾ Fra Meelfar til Odensee.

17. ♂ Til Nyborg

18. ♀ Komme wi lykkelig offuer Belt oc iiiij mile til Slaugelse til Her Peder.

19. ♃ Fra Slaugelse til Soer oc til Her Hans Osted - iiij mile.

20. ♀ Til Roskild oc til Kiøbenhaffn.

21. † Landssting.

22.-28. Her Iffuer.

22. ☉ Herredage.

☽ Her Torchel Ienssøn Kolderup vdi (åben plads).

24. ♂ Forsamling vdi Vor Frue kircke

{	1. Danmarckis r.
	2. Adelen
	3. Clerecie
	4. Borgerskab.

25. ♀ Forsamling paa slottet oc gestebud, der printzen vduelse skede.

27. ♀ Theologica facultas una cum Superintendentibus, compellavimus
D.Cancellarium et exhibuimus nostra quædam postulata.

29.5.-4.6. M.Mathss.

8.-14. Mag.Niels(Glud).

15.-21. Hr.Jacob(Buch).

22.-28. Hr.Iver(Holm).

22. ☽ = døde.

27. Det teologiske fakultet sammen med bisperne, vi forhandlede med hr.kansleren og fremførte visse krav.

29.5.-4.6. Mag.Mads(Pors).

1608.

- 29.⊙ Obligationes solennes dedimus accepimusque à Regia Maiestate.
30.☾ Domme oc retterting.
Landssdommeris sager aff Iudland.
31.♁ Albret Skeel drog aff.
M.Mathss drog ocso aff.

Juni.

- 1.♀ Megen regn.
3.♀ Regn.
4.♄ Landssting.
5.-11. M.Nielss.
8.♀ Gammel Her Iørgen Anderssøn Høyen døde i Ribe.
Lustravimus Hortum Regis.
10.♀ Paa fredag skede dom imellem Kirstine A.S. oc Morten I⊙ faar
Danmarckis R.raad. Dom.
11.-28. ὁρθόδοξία
12.-18. Her Iacob.
12. Paa Kiøbenhaffns slaat hørde wj { kongelig Musicani
D.D.Ioh.Resenii prædicken.Psal.15.
1. Her Iens Buck i Nagbøl hans bryllup
2. Her Iørgens da(a)tt(er) Lene aff Grimstrup.
3. Her Hans Ølgod
4. Klaus Frederichsøn.
13. Dom imellem Cos.oc { Thomes Erickssøn
Ienss Strudwad
Den 13 iunii forløste Gud Marine, min daatter, M.Pouel Anckerssøns
vdi Starup oc gaff hende en daatter Katrine, som vaar hendis
fierde barn.
Fra Kiøbenhaffn til Roskild.
13.-19. Tussis.

29. Vi påtog os og modtog højtidelige forpligtelser fra kgl.majst.

Juni.

- 5.-11. Mag.Niels(Glud).
8. Vi beså kongens have.
11.-28. Øjenbetændelse.
12.-18. Hr.Jacob(Buch).
12. D.D.Ioh.Resenii = hr.dr.Hans(Poulsen)Resens.
13. Cos. = borgmestrene.
13.-19. Hoste.

1608.

14. ♂ iiiij mile til Ringsted, iiiij mile til Slaugelse, ij til Korssør.
15. ♀ iiiij offuer Belt, iiiij mile fra Nyborg til Odensee.
16. 4 Vdi Odensee.
17. ♀ vj mile til Meelfar, oc ij til Kolding.
18. † viij fra Kolding til Ribe, sildig(Gratia Deo). (P.H.s parentes).
Landssting.
- 19.-25. Her Iffuer ad Timoth.
20. ☾ Usus sum pilulis Severianis.
21. ♂ Søffren Mortenssøn vdi Vester Vedsted, min tiener, døde.
Pilulis 7.
22. ♀ Usus sum pilulis 5.
24. ♀ S:Hans.
25. † Usus sum pilulis 7.
M.Georgius F. nos invisit.
- 26.6.-2.7. M.Mathss Esa.
- 26.-28. Klart.
26. ☉ Clemend Søffrenssøns bryllup vdi Veile, Iomfru Karine.
29. Incoavi librum Iudicum popularibus homiliis explicandum.
24.Ex Iudic. I l. I.
Loed ieg Bisp-eng sla.
Mulmt.

Juli.

2. 25.vdi Vor Frue mornprædicken.
Landssting.
- 3.-9. M.Nielss.Gen.49.
- 3.-4. Regn. Flod.
3. Gerdt Rantzow drog fra Røddinggaard fra iagt.
Eline Lauritz Nissøn(s) feste aff M.Maths faar - 4o dl.
4. Vaar farlig stormflod aff sudvest faar Ribe, saa Bisp-eng vaar nær kommen til at flyde.
5. Regn.

18. Gratia Deo = Tak til Gud.

- 19.-25. Hr.Iver(Holm): til Timotheus.
20. Jeg brugte severianispiller.
25. Mag.Jørgen, (min) søn, besøgte os.
- 26.6.-2.7. Mag.Mads(Pors). Esajas.
29. Jeg begyndte at udlægge Dommerbogen i folkelige prædikener.
Ex Iudic = ud fra Dommerbogen. Jfr.6.7. og 12.7. side 500.

Juli.

- 3.-9. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog.

1608.

6. ¶ Frue Christentze Krag loed hendis mageskifftsbreff læse.
26.Iudic I. 2. II.

8. Ienss Laugissøn drog til Kiøbenhaffn.

Lauritz Maler drog herfra.

Usus pilulis 7.

10.-16. Her Iacob.Marcus.

10. Besøgte ieg Her Christen i Iernwed. 27.vdi Iernet.

11.-14. Klart.

11. Begyntes hunddage at holdis vdj scholen.

12. 28.Iudic I. 3. III.

14. Her Christen vdi Iernwet døde.

15. Stormflod gick offuer Bisp-eng oc de andre met der omkring.

Iens Klyne bleff slagen offuer hans hoffuet aff vinkelder dreng.

D.D.Lucas Backmeister obiit.

Regn.

På nogle hvide blade mellem d.15. og 16. står:

1. Frue Ermegaard Gyldenstern til (Vitschildkloster nu Biørnsholm)
døde. (P.H.s parentes).

2. Velb.Peder Mund paa Skanderborg døde. Sepultus 28 Ianuarij.

M. Hieronymus Iustus Sogneprest vdi Wiborg døde in Ianuario.

M.Ionas Iacobus døde vdi Soer imellem den 29 og 30 ianuarij 1608.

3. Hannibal Gyldenstern døde sist in Ianuario.

4. Erick von Bockwoltd, Tonnes Rantzow.

5. Albret Wind

6. Gabriel Knudssøn vdi Fyen.

7. Hartwig Staffuerskow in Martio.

8. Christen Iuel til Dunslund.

9. Frue Sophie Iacob Siæfelds in Aprili.

10. Alsted, Peder Iuels gaard, affbrende.

11. Frue Anne Lange Hans Rostrup in Maio.

12. Woldemar Parsberg.

13. Vnge Eske Bilde sist in Iunio.

14. Hans Rantzow paa Rendesborg.

8. Jeg brugte syv piller.

10.-16. Hr.Jacob(Buch).

15. Hr.dr.Lucas Bachmeister døde.

På nogle hvide blade mellem d.15. og 16.: 2. Sepultus etc. = Begravet
d.28.januar.

7. in Martio = i marts. 11. in Maio = i maj.

1608.

15. Iomfru Ingeborg Bilde.

Churfurst Iochim Frederich.

Marcort von Alefeld, der skød Detleff von Aleffeld ihiel vdi
kistin, hand styrt død ned aff sin hest.

Lille Lass Kruse.

Cantoribus Scholasticis dedi 1608.

(som i 1606, se her).

In distributione fick:

1. Severinus	ii j mk.	}	j dl. xij sk.
2. Laurentius	j mk. 4.sk.		
3. Andreas	j mk.		

Til scholegield gaffue mine børn 1608 efter iuel.

1. Severinus	{ M.Paulo Ludimagistro	j mk.
	{ Ib Søffrenssøn	½ daler
2. Lavrentius	{ M.Paulo Ludimag.	j mk.
	{ Charsten Colding	½ daler
3. Andreas	{ M.Paulo Ludim.	j mk.
	{ Charsten Colding	½ daler
4. Margrete til Iacob Orgemester		

Scholegield gaffue mine børn til S.Hans dag.

1. Severinus	{ M.Pavlo Ludimagistro	j ort.
	{ Ib Søffrenssøn Hører	½ dl.
2. Lavrentius	{ M.Pavlo Ludimagistro	j ort
	{ Charsten Colding	½ dl.
3. Andreas	{ M.Pavlo Ludim.	j ort.
	{ Charsten Colding.	½ daler
4. Margrete til Iacob Orgemester oc Dorethe		j daler

16. Landssting.

17.-23. Her Iffuer.1.Tim.2.

17. Prædicket ieg offuer Her Christen vdi Iernwed hans liig, et
recitato primum Evangelico Dominicali et brevissime explicato.
29.vdi Iernved.

Cantoribus etc. = Jeg gav skoledrengesangerne 1608 etc.

In distributione = ved fordelingen.

1. Søren; 2. Laurids; 3. Anders (P.H.s sønner).

Skolegæld: 1. Mag.Pavlo Ludimagistro = til rektor, mag.Poul(Mortensen
Åstrup).

17.-23. Hr.Iver(Holm).

17. et recitato etc. = og efter at søndagens evangelietekst først
var oplæst og meget kort udlagt.

1608.

20. CXIX. Her Iacob Suennissøn Hører vdi Colding ordineret til Skibbet kald. 30. Ordinatio.
21. Iørgen Lunge fick Vesterviig til forlening.
22. Afferdiget ieg Suend til Sønder Borck.
- 24.-30. M. Mathss. Esa.
24. Peder Frantzøn Riber Kongelig Herold døde i Københaffn plevritide.
25. Promotio Baccalavreorum XXXIII.
26. 31. Ex Iudicum I^o <4.> IIII.
30. Min Anne drog til Starup.
Landssting.
- 31.7.-6.8. M. Niels. Gen.
31. Eske Pallissøn oc Citzels bryllup paa Lønborg.

August.

Øverst på siden 1.-17. står: Incoavi cursoriam lectionem Gr. Hebrææ M. Iohannis Meelsuhreri.

2. Albret Skeel kom hiem fra Fusing-ø.
22. Iudicum I^o. 5. V
- 7.-13. Her Iacob.
8. Marine M. Ienss Wiborgs døde.
Vaar ieg vdi Iernet oc tog siwn paa Iernet prestegaard.
9. Kong. Mat. vaar vdi Veile. (Muligvis under d.8).
10. CXX. Her Niels Christenssøn Ripensis ordineret til at være capel-
lane hoss Her Nielss vdi Vldborg. 33. Ordinatio.
Døde Her Søffren vdi Nykircke.
13. Landssting.
- 14.-20. Her Iffuer.
17. 34. Iudic. I. 6. VI.
20. Regn.
- 21.-27. M. Mathss Esa.
21. (Tegnet et bøger).

-
- 24.-30. Mag. Mads (Pors). Esajas.
 24. plevritide = af lungehindebetændelse.
 25. Promotion af 33 baccalaurer.
 26. Ud fra Dommerbogen.
 - 31.7.-6.8. Mag. Niels (Glud). 1. Mosebog.

August.

Øverst på siden 1.-17.: Jeg begyndte en kursorisk gennemgang af mag. Johannes Meelsuhrers hebraiske grammatik.

2. Iudicum = Dommerbogen. Jfr. 17.8 og 14.9. side 504.
- 7.-13. Hr. Jacob (Buch).
- 14.-20. Hr. Iver (Holm).
- 21.-27. Mag. Mads (Pors). Esajas.

1608.

24. CXXI, Her Lauge Søffrenssøn til capellane til Iernwed. 35. Ordinatio.
27. Landssting.
28. 8.-3. 9. M. Nielss. Genes.
28. Fra Ribe til Hygom. 36. vdi Hygom.
29. ☾ Vdi Hygom vdi Kalffslund oc Frøssherret 1. calent, bleff Her
Klaus vdi Hygom prouist. 37. vdi Hygom.
31. ♀ Vdi Hørup vdi Huidding < herret > . 2. calent. 38. vdi Hørup.

September.

- 1.-6. Regn.
2. ♀ Vdi Døstrup vdi Løherret - 3. calent. 39. vdi Døstrup.
4.-10. Her Iacob.
4. Bernd Vbbings bryllup vdi Tunder met Marine Iespersdaatter.
Ienss Lunds oc Lene Doctors bryllup.
Vdi Iernet.
8. Ribermarcket. Paa marckendsdag.
9.-10. Regn.
10. Landssting.
11.-17. Her Iffuer.
13. M. Mathss oc M. Nielss drog aff til Hammerumherret paa besectelse.
14. Mode.
40. Iudic. I^o. VII.
Regn.
15. Klart.
16. Paa natten faar freddag enixa filiolum mortuum Fru Berthe.
Regn.
18.-24. M. Mat. Esaias.
18. Prædicket ieg liigprædicken offuer Albret Skeels dødfød daatter.
41. vdi Vor Fruekircke.
Bryllup vdi Aalborg.

28. 8.-3. 9. Mag. Niels (Glud). 1. Mosebog.

September.

- 4.-10. Hr. Jacob (Buch).
11.-17. Hr. Iver (Holm).
16. På natten før fredag fødte fru Berthe (Friis) en lille datter,
der var død.
18.-24. Mag. Mads (Pors).

1608.

Nederst på siden 19.-30. står:

Brørup i Maltherret
Hoo i Vesterherret
Hodde i Østerherret
Hemme i Nørherret.

21. ♀ Temperdag.

42. Iudic 2.II°. VIII.

22. 4 Fra Ribe til Andst eller Hiardrup.

23. ♀ Vdi Hiardrup vdi 4.Andstherret. 43.vdi Hiardrup.

24. † Til Kolding betiden vdi scholen.

Landssting.

25.9.-1.10. M.Nicol.Genesis.

25. ○ Vdi Kolding.

26. ☾ Tilig fra Kolding til Hersleff i 5.Bryskerret. 44.vdi Hersleff.

27. ♂ Til Veile - ij mile, vdi Veile.

28. ♀ Tilig til Ielling j mil i 6.Nøruangss.

29. 4 Vdi Ielling.(Lode mine heste gaa til Kolding) 45.vdi Ielling.
(P.H.s parentes).

S:Michels dag.

30. ♀ Morn - ij mile til Ringgiffue 7.i Tyrriidherret. 46.vdi Ring-
giffue.

Σύνοδος cum Pastoribus < in > Nørwangssherret de M.Petrj
Christianj Præpositura.

Oktober.

Øverst på siden 1.-16. står: Velb.Niels Krag kom fra Wismar til Kolding
oc drog hastig aff til Skanderborg til Kong.Mt.

Velb.Iørgen Skowgaard kom.

1. † Aff til Egtwed - ij mile.

2.-8. D.Jacobus.Mar.

2. ○ Derfra til Kolding - ij mile.

3. ☾ Vdi Kolding.

5. Godske Rantzow.

5.-6. Nogle gode mends forsamling vdi Ribe imellem Frue Margrete
Rantzow Peder Rantzows oc Godske Rantzow om Troieborg.

6.-11. Klart.

21. Iudic. = Dommerbogen. Jfr. 12.10. side 506.

25.9.-1.10. Mag.Niels(Glud). 1.Mosebog.

30. Strid med præsterne i Nørvang herred om mag.Peder Kristensens
provsteembede.

Oktober.

2.-8. Hr.Jacob(Buch). Marcus.

1608.

7. Rex venit Coldingam.
8. Godske R.
Kønss eed.
Landssting.
- 9.-15. D.Ivar.
9. Hans Baggis bryllup.
12. Ved dette pass miste Frue Magdalene Seestede all sin siun, oc bleff aldelis blind.
47.Iudic. 2 II. IX.
Regn.
13. Compellavi Albertum de negocio pædagogico M.Georgij F.
- 16.-22. M.Mathss.
16. Herrebryllup vdi Otensee { Peder Marsuin
oc Iomfru (åben plads) Axel Gyldensterne
Bryllup { Hanss Ienssøn veffuer (?)
oc Leonora.
17. Seeby vdi (åben plads) affbrende til faa gaarde nær.
19. Rex Flensburgj.
48. Iudicum II°. X.
20. Lustratio civium vdi Flensborg.
21. Hanss Tavsan drog aff til Soer.
Til Hatersleff.
22. Landssting.
Regn.
- 23.-29. M.Nielss.
23. 49.vdi Vor Frue til froprædicken.
24. Kongebreff bleff læsd om munstring.
Komme samme dag hid til borgeleye 46 bøsseskytter oc bodssmend.

7. Kongen kom til Kolding.

9.-15. Hr.Iver(Holm).

13. Jeg talte med Albret(Skeel) om min søn mag.Jørgens lærergerning.

16.-22. Mag.Mads(Pors).

19. Kongen i Flensborg; Judicum = Dommerbogen. Jfr. 26.10., 2.11 og 9.11. side 507.

20. Mønstring af borgerne i Flensborg.

23.-29. Mag.Niels(Glud).

1608.

25. Socrus et ego scripsimus Hafniam { D.D.Conrado 2o dl.
misitque ipsa ved Hanss, Ienss Skomagers søn, { Friderico 15 dl.
35

26. 5o.Ex Iudicum II. XI.

27. (Tegnet en tønde).

29. Paa natten faar søndag fødte Sara, min daatter, en daatter.

3o.1o.-5.11. Her Iacob.Marcj.

CXXII. Her Christen Anderssøn Væirssiø bleff ordineret til Hower
i Hingherret oc Ølstrup vdi Bøllingherret. 51.Ordinatio.

31. Ved Pouel Fanninge scripsi Hafniam { D.D.Iohanni Resenio
Friderico.

November.

2. 52.Iudicum 3 III. XII.

3. Maatte affdrage paa ny besictelse { velb.Ienss Iuel til(åben
imellem capitlet oc Frue Christentz Krag { velb.Henrich Lang plads)
M.AS vdi hans sted M.Nielss
M.Mathss Porss.

Regn.

5. Landssting.

6.-12. Her Iffuer. 1.Tim.6.

6. 53.

9. 54.Ex Iudic.3.III.XIII.

1o. Frue Berthe gick vdi kircke.

11. Paa S:Mortens dag, bleff halssshugne xxiiij fribytter til Amsterdam,
aff it skib, som haffde veret Byrge Trollis, oc skibbet indløb til
Norge.

12. Frue Christentz Krag vaar her met besictelse.

Regn.

13.-19. M.Mathss.Esa.59.

13. (Tegnet et bøger).

25. Svigermoder(Kirsten Klyne) og jeg skrev { hr.dr.Kurt(Aslaksen
til København, og hun sendte ved Hans, til { Frederik(Klyne) etc.
Jens Skomagers søn

3o.1o.-5.11. Hr.Jacob(Buch). Markus.

31. Ved Poul Fanninge skrev jeg til { hr.dr.Hans(Poulsen)Resen
København til { Frederik(Klyne).

November.

6.-12. Hr.Iver(Holm). 1.Timotheusbrev 6.

13.-19. Mag.Mads(Pors). Esajas.

1608.

14. Kong.Mat. haffuer forscreffuet raadet til Randerss at lade dømme paa onde Albret Skeel til Iungergaard, oc Friherren Her Sigfrid Rindschaid.

15.-16. Regn.

16. 55. Ex Iudic. 3.III. XIII.

17. Nuptiæ Iacob Krabbe til Damssgaard oc Iomfru Marine Lange. 56.

18. Albret Skeel drog aff til Skanderborg oc M.Mathss om den mageskift.

19. Pouel Fanninge kom fra Kiøbenhaffn.

Friherren skulde til landssting.

Ordines Cantorum delecti.

Regn.

Nederst på siden 20.-30.: Sende ieg mine to brunblæsedede heste til

M.Iacob Bonum vdi Darum.

20.-26. M.Nielss.

20. Iørgen Friis aff Fareskow vaar her
om hans sønners bøger bogen(?)hoss Marine Christen Lang

{ Iust
Nielss
Christopher
Otto }

57.vdi vor Frue.

21. Sne.

22.-28. Frøst.

23. 58 Ex Iudicum 3. III.XV^{ta}

27.11.-3.12. Her Iacob.

28. Frue Christentz Krag til Ølow met hendis fader Mogns Krag anholdte paa capitlet effter Kong.Ma^{ts} tredie beffalning om endelig mageskift, huilcket wi kunde icke kende nocksommelig fyldest oc skiel.

29. Regn.

30. 59.Ex Iudicum III°. Concio 16.

Tø.

16. Ud fra Dommerbogen . Jfr. 30.11. og 7.12. side 509.

17. Nuptiæ = bryllup.

19. Sangergrupperne udvalgt.

20.-26. Mag.Niels(Glud).

20. Ø = død.

27.11.-3.12. Hr.Jacob(Buch).

30. Concio = prædiken.

1608.

December.

- 1.-3. Milt.
3. Velb.Anders Bilde til (åben plads) kom hiid.
Skulle alle friherrens anklagere møde personlig til landssting.
- 4.-10. Her Iffuer.
- 4.-5. Regn.
5. Albert Skeel kom hiem igen.
6. Die VI° Decemb. hora XI^a enixa est mea Uxor Nono partu filiolum,
huilcken wi kaldede Ienss.
- 7.-8. Milt.
7. Scanderburgi.
60. Ex III Iudic. concio XVII^{ma}.
9. Regn.
10. Rind.
- 11.-17. M.Mathss.
11. Literæ benignæ Dnj Cancellarij nobis redditæ om den skadelig
mageskiift at maa forbliffue imellem capitlet oc Frue Christentz
Krag.
12. Paa den 12 oc 13 decembris bleff almysse vddielt vdi Riberschole.
Vadmel - 710 allen kosted 80 $\frac{1}{2}$ dl.
Leret - 425 allen kosted 33 $\frac{3}{4}$ dl.
Begge slaugs til hobe vaare 1135 kosted 114 dl. (sic).
Slud.
13. Stormflod.
14. Temperdag.
Paa temper onsdag forhørde lenssmanden A.S. borgemesters tiltale
til M.Mathss faar hans sogneprest residentz.
- 15.-16. Flod.
16. Ienss Hund aff til Kiøbenhaffn.
- 17.-22. Frøst.
17. Friherren anden gong maa m.. (Notitsen er ikke fuldført).
- 18.-24. M.Nielss.

December.

- 4.-10. Hr.Iver(Holm).
6. Den 6.december fødte min hustru ved sin 9. fødsel en lille søn,
som etc.
7. Scanderburgi = Skanderborg.
17.prædiken ud fra Dommerbogen.
- 11.-17. Mag.Mads(Pors).
11. Hr.kansleren(Kristen Friis')velvillige breve sendt til os etc.
- 18.-24. Mag.Niels(Glud).

1608.

21. Ny prædickestoel opsat vdi Vester Vedsted kircke, kostede 56 daler.

61.Ex IIII^{to} Cap.Iudicum. Concio XVIII.

24. Sne.

25.-31. Her Iacob.

25. 62.vdi Vor Frue.

26. Besøgte ieg Frue Magdalene Seested.

63.til froprædicken i Vor Frue.

Regn.

27. Tø.

28. 64 Ex Ioh.I^o.

Regn.

29.-31. Tø.

Bag i almanakken:

ἑυχου και ποσει

Papa modernus Paulus V.

Kong.Mat^s skibbesnaffne:

Try Kroner

Argo

Gedeon

Vecter

Samson

Iosaphat

Raphael

Argo Rooss

Linde orm

Poenitentz

Markat

Stiern

Turtuldw

S.Michel

Hanen

Rød

Ørnen

S.Peder

Kat.

Contra Catarrhum, Tussim et difficultatem spirandi.

21. Ud fra 4.kapitel i Dommerbogen. 18.prædiken.

25.-31. Hr.Jacob(Buch).

28. Ud fra Johannes 1.

Bag i almanakken:

Bed og arbejd.

Papa etc. = Ny pave Paul V.

Contra etc. = mod snue, hoste og åndenød.

1609.

1609.

Foran i almanakken står:

Eclipses	{ Solis 4 Lunæ 2	{ <table border="0"> <tr> <td>1. Ianuarii 25 in Megallanica</td> </tr> <tr> <td>2. Iulij 20 in Mexicana</td> </tr> <tr> <td>3. Decembris 16 in Moscovia</td> </tr> <tr> <td>4. Decembris 30</td> </tr> </table>	1. Ianuarii 25 in Megallanica	2. Iulij 20 in Mexicana	3. Decembris 16 in Moscovia	4. Decembris 30
			1. Ianuarii 25 in Megallanica			
2. Iulij 20 in Mexicana						
3. Decembris 16 in Moscovia						
4. Decembris 30						
		{ <table border="0"> <tr> <td>1. Ianuarii 9</td> </tr> <tr> <td>2. Iulij 6 in Gr. <i>z</i>, totalis 11.12.</td> </tr> </table>	1. Ianuarii 9	2. Iulij 6 in Gr. <i>z</i> , totalis 11.12.		
1. Ianuarii 9						
2. Iulij 6 in Gr. <i>z</i> , totalis 11.12.						

Januar.

Øverst på siden 1.-16. står: Peder Schriffuer efter velb.Predbiern Gyldensterns beffalning sende mig copie aff Kong.M. (Sidens kant beskadiget).

1.-7. Her Iffuer.

1.-3. Tø.

2. Compellavi Albertum { kyndelmiss offer til begge capellanerne De VIII Eleemosynariis.

3. Velb.Niels Krag anholt hefftelig hoss oss iij vdi capitlet om mageskifft met (sic) hans søsters Frue Christentzis vegne i Ølo(w) . (Sidens kant beskadiget).

4. Incepimus parare gemina pulpita in Schola Ripensi.

1. Ex Esaia 9.

Regn.

5.-8. Tø.

6. Albret Skeel drog aff til { Fusing - ø
snapsslandsting
herredage.

8.-14. M.Mathss.Pædagogia. (P.H. har vildledt af den trykte tekst inddelt ugen 8.-15. januar forkert; han har regnet en dag for meget - rettet her).

9. Regn.

10. Sne.

11.-12. Knog.

11. Her Peders regnskab vdi hospital, iij fierding aars, bleff offuerslagen.

13. Vnge Benedicts Rantzow.

1609.

Foran i almanakken står:

Formørkelser	{ solens 4 månens 2	{ <table border="0"> <tr> <td>1. 25.januar i Magallanes.</td> </tr> <tr> <td>2. 20.juli i Mexico</td> </tr> <tr> <td>3. 16.december i Moskva</td> </tr> <tr> <td>4. 30.december</td> </tr> </table>	1. 25.januar i Magallanes.	2. 20.juli i Mexico	3. 16.december i Moskva	4. 30.december
			1. 25.januar i Magallanes.			
2. 20.juli i Mexico						
3. 16.december i Moskva						
4. 30.december						
		{ <table border="0"> <tr> <td>1. 9.januar</td> </tr> <tr> <td>2. 6.juli i Stenbukkens tegn, total 11.12.</td> </tr> </table>	1. 9.januar	2. 6.juli i Stenbukkens tegn, total 11.12.		
1. 9.januar						
2. 6.juli i Stenbukkens tegn, total 11.12.						

Januar.

1.-7. Hr.Iver(Holm).

2. Jeg talte med Albret(Skeel) om de 8 almisseuddelere.

4. Vi begyndte at lave en dobbelt forhøjning i skolen. - Ex Esaia = Ud fra Esajas' (bog).

8.-14. Mag.Mads(Pors). Børneopdragelse.

- 1609.
14. Snapss landssting.
Kold tøj oc regn.
- 15.-21. M.Nielss, om ecteskab.
15. Tøj.
- Øverst på siden 16.-31. står: Thomæ Tuconis huer vgge 8 sk.
- 16.-17. Milt.
16. Lene Ie(nss) Lundss gjorde barsel. (Sidens kant beskadiget).
17. 1605 hensoff vdi Herren M.Ienss Pederssøn, min søn, nu 4 aar siden.
Severinus Filius meus translatus in classem Sextam, die 17 Ianuarij 4 sk.(Thomæ Tuconis).
- 18.-20. Frøst.
20. 4 sk.(Thomæ Tuconis).
- 21.-23. Regn.
- 22.-28. Her Iacob.
22. Stor storm oc flod.
23. Regn.
- 24.-25. Milt.
24. Herredage vdi Horsness.
4 sk. (Thomæ Tuconis)
- 25.2.Ex IIII° Iudic.Concio XIX.
26. 4 sk. (Thomæ Tuconis).
Paa freddagen bleff Albret Skeel halsshuggen, oc friherren henførd.
Milt oc regn.
- 27.-29. Regn.
28. Eripuit me Deus præsentissimo vitæ periculo, cum in titubatione et lapsu cuspidem cultri, quem manu sinistra gestabam, ferè pectori et cordi impressissem.
- 29.1.-4.2. Her Iffuer.Skrifft(?).
29. Regn.
30. Paa denne mandag bleff Christoph.Rosenkrantz henførd til Skanderborg.
Milt.
31. Regn.
-
- 15.-21. Mag.Niels(Glud).
Øverst på siden 16.-31.: Til Thomas Tygesen. Jfr. 17.1., 20.1., 24.1. og 26.1.
17. Min søn Søren overflyttet til 6.klasse.
- 22.-28. Hr.Jacob(Buch).
25. Ud fra Dommerbogen 4. 19.prædiken.
28. Gud udrev mig af den mest oplagte livsfare, da jeg ved vaklen og fald næsten havde stukket spidsen af en kniv, som jeg havde i venstre hånd, ind i brystet og i hjertet.
- 29.1.-4.2. Hr.Iver(Holm).

Februar.

Øverst på siden 1.-14. står: Thomæ Tuconis.

1.-4. Socrus male affecta.

1.-2. Regn.

1. 4 sk. (Thomæ Tuconis).

3. Ex Psalmo CVII.

2. Hans Lange til Kiærgaard døde vdi Liussgaard ved Bredning A^o
ætatis LXVII.

(Tegnet en tønde).

3. Scripsi Hafniam ved Hanss Notler øxendriffuer { D.D.Ioh.Resenio
Frederico.

4 sk. (Thomæ Tuconis).

Storm.

4.-5. Klart.

5.-11. M.Mathss.

5.-11. Socrus habuit meliusculè.

6.-7. Milt.

6. Min hustrois kaabe bleff henstaalen.

8.-9. Klart.

8. Dronningen kom til Kolding.

4. Ex Iudicum V^o. Concio XX^a.

4. sk. (Thomæ Tuconis).

(Tegnet en tønde).

9. Dronningen drog fra Kolding til Hadersleff paa en rossbare,
deducta ab equitibus 150.

10.-11. Klart oc frøst.

10. 4 sk. (Thomæ Tuconis).

11. Landssting.

12.-18. M.Nicol.

12.-13. Frøst.

12. 11. (Tegnet et bæger).

Her Knud paa Førd ũ.

Bryllup i Otensee.

14. Milt.

Februar.

Øverst på siden 1.-14.: Thomas Tygesen. Jfr. 1.2., 3.2., 8.2., 10.2.

1.-4. Svigermoder(Kirsten Klyne) blev syg.

1. Ud fra psalme 107.

2. A^o ætatis LXVII = i sin alders 67.år.

3. Jeg skrev til København etc.til { hr.dr.Hans(Poulsen)Resen
Frederik(Klyne).

5.-11. Mag.Mads(Pors).

5.-11. Svigermoder(Kirsten Klyne)havde det noget bedre.

8. Ud fra Dommerbogen 5. 20.prædiken.

9. deducta etc. = ledsaget af 150 ryttere.

12.-18. Mag.Niels(Glud).

12. ũ = døde.

1609.
 Øverst på siden 15.-28. står: Thomon(sic)Tuconis.Charsten.
 15.-16. Milt.
 15. 4 sk. (Thomæ Tuconis).
 5.ex Iudicum Cap.V. Concio XXI.
 16. Velb.Hans Langes liig vdi Wiborg.
 17. 4 sk.(Thomæ Tuconis).
 Graat.
 18. Snee.
 19.-25. M.Nielss.Cate(ch)ismus.
 19. Dies Natalis Henrici Friderici A^O1593, qui nunc complet annos XVI.
 Klart.
 20.-23. Frost.
 20. Christopher Rosenkrantz bleff førd fra Skanderborg til Koldinghuss
 taarn.
 21. Snee.
 22. Cancellar kom til Hadersleff.
 Kong.Mat. beete paa Koldinghuss en time.
 4 sk.(Thomæ Tuconis).
 23. Konge Missive: Orandum pro Regina gravida.
 Rex venit Haderslebiam.
 4 sk.(Charsten).
 24.-25. Tø.
 24. 4 sk.(Thomæ Tuconis).
 25. Landssting.
 26.2.-4.3. Her Iffuer.
 26.-27. Snee.
 26. Passio incoanda. Fastelaffn.
 27. Affærdiget ieg Suend cum formulis precandi pro Regina gravida.
 Knog.
 28. Albret drog til Hadersleff til Kong.M^t.

Øverst på siden 15.-28.: Thomas Tygesen.Karsten(Kolding), jfr. 15.2.,
 17.2.,22.2.,23.2.,24.2.
 15. Ud fra Dommerbogen kap.5. 21.prædiken.
 19.-25. Mag.Niels(Glud).
 19. Henry Frederichs fødselsdag 1593, han, som nu fylder 16 år.
 23. Orandum etc. = Der skal bedes for dronningen, som er gravid.
 Kongen kom til Haderslev.
 26.2.-4.3. Hr.Iver(Holm).
 26. Lidelseshistorien skal påbegyndes.
 27. cum formulis etc. = med bedeformularer for dronningen, som er
 gravid.

Marts.

Øverst på siden 1.-17. står: Scholepersoner screffue 130 copier aff det obet kongebreff til all adel vdi Riberstiftt, at de skulde møde vdi Wiborg oc lade sig taxere faar heste.

Thomæ. Charsten.

1.-2. Sne.

1. 6.aff Passien.

2. Affærdiget wi aff capitlet Pouel Fanninger met vor scriffuelse endeligen imod den mageskiftt til Ølow.

Samme afften kom Albret Skeel hiem met gode tidinge fra cancel-
leren: Det vaar aldellis affslagen Ἔρεώ δόξα .

4 sk. (Thomæ.Charsten).

3.-7. Frost.

4. 4 sk.(Thomæ).

5.-11. M.Matthias.

5. M.Paulus Paulinus Coldingensis prædicket faar Kong.Mat.vdi Hadersleff.

6. Lille Ienss xiiij vgge(r).

7. 4 sk.(Thomæ).

8. Temperdag met mange sager.

$\tau\acute{o} \epsilon\rho\upsilon\sigma\acute{i}\nu\epsilon\lambda\alpha\delta$ me invasit.

4 sk (Charsten).

Regn.

9.-11. Klart.

10. Min næse hounede oc vdslogs met saarelse $\text{ἡ} \odot \text{C} \text{♁} \text{♂} \text{♀} \text{ἡ} \odot \text{C} \text{♁} \text{♂} \text{♀}$
som en segel paa it skib.

11. Landssting.

12.-18. M.Nicolaus.

14.-17. Klart.

14. Her Christen Cheldssøn i Vandborg ♁ .(Ref. muligvis til d.16., ud for hvilken der står ♁).

4 sk.(Thomæ).

Marts.

Øverst på siden 1.-17.: Thomas(Tygesen), Karsten Kolding). Jfr. 2.3., 4
7.3., 8.3., 14.3. og 16.3., 17.3. side 517.

2. Det græske = Gud ske lov.

5.-11. Mag.Mads(Pors).

5. Mag.Poul Poulsen(Paludan) Kolding etc.

8. Rosensygdом har angrebet mig.

12.-18. Mag.Niels(Glud).

14 ♁ = døde.

1609.

16. Die XVI Martij Argentinæ Promotio XXVI Magistrorum.

Loed ieg Samuel Daniel prædicke.

4 sk.(Charsten).

Ignes volaticj fra norduest.

17. Interdixi D.Severino Maltbeck Officio.

4 sk.(Thomæ).

Øverst på siden 18.-31. står: Thomæ.Charsten.

18. Regina peperit.

19.-25. D.Iacobus.

19. Albret drog aff til Fyen.

20. Min Annes kaabe bleff baaren igen oc lagt inden min laage efter
vj vgger.

21. Blest.

4 sk.(Thomæ).

22.-23. Storm.

22. 7.ex Passione.

23. Hertug Vlrich aff Butzow kom til Kong.Mat.til Hadersleffhuss.

4 sk.(Charsten).

24. M.Andreas Skerbeck skuld(e) prædicke faar Kog.Mat., sed dimissus.
Regn.

25. Landssting.

8.vdi S.Karine.

4 sk.(Thomæ).

Klart.

26.3.-1.4. D.Ivarus.

28.-30. Nord.

28. Henrich Ramel reversus ex Legatione Polonica.

Øxneskibbe løbe aff fra Huiddingnack oc Red.

Kong.Mat.drog aff til Kiøbenhaffn.

4 sk.(Thomæ).

29. Skulle nogle forordnede, Cheeld Krabbe oc Tyge Lange, vdi Kolding
høre gieldsbeskyldninger oc andre klagemaal imod Christopher
Rosenkrantz aff Kogssbøl.

9. ex Passione.

4 sk.(Charsten).

16. Promotion af 26 magistre i Strasbourg.

Ignes etc. = Flyvende ild fra nordvest.

17. Jeg forbød hr.Søren(Bruun) i Maltbæk embedet.

Øverst på siden 18.-31.: Thomas(Tygesen). Karsten(Kolding). Jfr. 21.3.,
23.3., 25.3., 28.3., 29.3. og 30.3. side 518.

18. Dronningen nedkom.

19.-25. Hr.Jacob(Buch).

22. Ud fra lidelseshistorien.Jfr.29.3.

24. sed dimissus = men blev sendt bort igen.

26.3.-1.4. Hr.Iver(Holm).

28. Henrik Ramel vendt tilbage fra gesandtskabsrejse til Polen.

1609.

30. 4 sk.(Thomæ).

31. Murmester.

Peter Peterssøn de Castella gick her aff til Kiøbenhaffn, cui
K.A.D. traditit Friderico F. deferendos - 50 Ioachimicos.
Hoss Albret vaare Iørgen Brahe oc Frederich Budde.

April.

Øverst på siden 1.-15. står: Velb.Iens Sparre Hoff Marschalck vaar
her, qui aliquando fuit Achates profectionis cum Duce Iohanne fratre
Regiæ Maiestatis in Gallias et Italiam.

Thomes.Charsten.

2.-8. M.Matthias.

3. Paa mandag die III Aprilis bleff forhørt aff mig oc presterne,
qui turbam dederant in Νοσοκομείω

1. Iens Søffrenssøn Fardrup Pluck. 2. Iep Vlff. 3. Anders Kørmer.

4. Hans Kloster. 5. Hans Eskessøn. 6. Christen Casperssøn avfugerat.

4. 4 sk.(Thomæ).

5. Scripsi Hafniam ved Iens Obeling { D.D.Iohanni Resenio
Petro,Hans Lambertssøns
Friderico.

10.Ex Passione.

4 sk.(Charsten).

Regn.

6. Snee.

7. Adelssmode vdi Wiborg om mustring, at lade sig taxeris faar heste.

4 sk.(Thomes).

8. Landssting.

9.-15. M.Nicolaus.

9. Her Tocke, gammel scholemester i Holstebro, døde, natus annos 94.

11. 4 sk. (Thomes).

31. cui tradidit etc. = han, til hvem K(arine)A(nders)D(atter) over-
drog at bringe til broderen Frederik(Klyne) - 50 joachimsthaler.

April.

Øverst på siden 1.-15.: qui etc. = han, som engang har været rejse-
ledsager(præceptor) for hertug Hans, kgl.majst.s broder, til Frankrig
og Italien.

Thomas(Tygesen), Karsten(Kolding). Jfr. 4.4., 5.4., 7.4., 11.4. og 12.4.,
14.4. side 519.

2.-8. Mag.Mads(Pors).

3. qui etc. = De, som havde gjort larm i hospitalet, blev mandag d.

3. april etc.

6. Kristen Kaspersen var flygtet bort.

5. Jeg skrev til København ved Jens Obling til { hr.dr.Hans(Poulsen)Resen
Peder(Hansen Riber) etc.
Frederik(Klyne).

Ud fra lidelseshistorien. Jfr.12.4.s.519.

9.-15. Mag.Niels(Glud).

9. natus etc. = 94 år gammel.

- 1609.
12. 4 sk.(Charsten).
 11.Ex Passione.
14. Ved dette pass vaar Kong.Mat. vdi Norge oc imod Suerigs grentzer
 paa denne side Hola øen loed sprengte oc affbrende to blockhuser.
 4 sk.(Thomes).
- Øverst på siden 16.-30. står: Thomes.Charsten.
- 16.-22. D.Iacobus.
16. Pascha.
 Indkomme vij øxenskirbe fra Holland.
 12.vdi Vor Fruekircke.
18. 13.vdi S.Karine.
 4 sk.(Thomes).
19. Paa fierde paaske dag dom om naadens aar imellem { Velb.Niels Krag
 Karine M.Ionæ.
 Maatte øxne opskibbes igen met stor møye oc besuærlighed.
 4 sk.(Charsten).
 Regn. Vesten.
- 20.-23. Regn.
20. Σύριε in arce coram Dioeceta met Søffren Friiss.
21. 4 sk.(Thomes).
22. Landssting.
- 23.-29. D.Ivarus.2.Timoth. 2. { aff Huiddingnack xviiij
 24. øxneskirbe ere atter affseglet { aff Red v
 xxiii
- 24.-26. Nordost.
25. 4 sk.(Thomes).
26. 14.Ex Iudicum 5.
 4 sk.(Charsten).
27. Margrete, Hans Hegelunds daatter, kom til mit, emeden hun lærer
 at sy oc kniple.
 Albret drog aff.
28. Dronningen bleff indled i kircken.
 4 sk.(Thomes).
29. Kong.Ma^t kom til Hatersleff fra Siælland, Skaane oc Norge.
- 30.4.-6.5. M.Matthias.Esa.

Øverst på siden 16.-30.: Thomas(Tygesen). Karsten(Kolding). Jfr. 18.4.,
 19.4., 21.4., 25.4., 26.4., 28.4.

16.-22. Hr.Jacob(Buch).

16. Påske.

19. M.Ionæ = mag.Jon Jacobsen Venusins.

20. Strid på slottet for lensmanden(Albret Skeel) etc.

23.-29. Hr.Iver(Holm).

26. Ud fra Dommerbogen 5.

30.4.-6.5. Mag.Mads(Pors). Esajas.

Maj.

Øverst på siden 1.-15. står: Thomæ.Charsten.

1. Albertus Skelius Conviva meus αὐτόματος	}	Søffren Anderssøn
Bagge Pederssøn
Anders Ienssøn ved Kielden
Hans Hanssøn
3. Paa onsdag afften komme voris
Riber øxnekiøbmend hiem fra Holland	}	Christen til Nielss Griisbe.
Peder til Oluff Roeds
Matthis til Knud Lambertsøn(s)
Nielss Hanssøn paa Kiærgaard

Vaar ieg oc Anne met børnene vaare i Darum.

4 sk.(Thomæ) 4 sk. (Charsten)

5. 4 sk.(Thomæ)

6. Vdløb Kong.Mat^s skibsflode - x skibbe, faar huilcke vaar Admiral
Mogns Vldfeld paa Gedeon, oc kom dennem en taage oc storm paa.
Landssting.

7.-13. M.Nicol.Exo.1.

8. (Adelss mustring vdi Wiborg vdi Kong.Mat^s personlig neruærelse.
Denne mandag afften falt en ynskelig skøn regn.

M.Georgius F. hac excurrit paa (afften.

4 sk.(Thomæ).

9. ♂ Anders Pederssøn aff Emmerløff, herritzscriffuer til Høffuers
herritzting, bleff halsshuggen. (Tegnet et sværd).

4 sk.(Charsten).

10.-11. Regn.

10. ♀ M.Georgius prædicket i Ribe ex Siraci(de 2°). (Den samme notits
på latin og græsk).

11. 4 Convenæ inter M.Iacobum Bonum et M.Pavlum Martinum om affgifft dette aar aff Darum	}	rug xvij tdr. byg xvij haffre j tdr.
---	---	--

Maj.

Øverst på siden 1.-15.: Thomas(Tygesen) Karsten(Kolding). Jfr. 3.5.,
5.5., 8.5., 9.5.

1. Albret Skeel min gæst, selvindbuden.

7.-13. Mag.Niels(Glud). 2.Mosebog 1.

8. (Min) søn mag.Jørgen gjorde en afstikker denne vej mandag aften.

10. Mag.Jørgen(Hegelund) prædikede i Ribe ud fra Sirach 2.

11. Møde mellem mag.Jacob Bonum og mag.Poul Mortensen(Åstrup) etc.

1609.

12. ♀ Komme mine heste hiem fra Darum, der de haffde været.

13. † Albret Skeel kom hiem fra Wiborg.

14.-20. Her Iacob.

14. (Tegnet et bøger).

15. Albret Skeel drog til Hadersleff til Kong.M.

Stor stormflod aff sudvest, som gick offuer Vester Mae.

Øverst på siden 16.-31. står: Thomæ. Christiano.

16. 4 sk.(Thomæ).

17. 4 sk.(Christiano).

18. Afferdiget ieg Michel Vedsted met mine visitatzbrefvue vdi Harsyssel iij dl.

19. 4 sk.(Thomæ).

21.-27. Her Iffuer.

21. Dronnings barsel høytid vdi Haderssleff.

22.-23. Tørt.

22. 4 sk.(Thomæ).

23. M.Matthias Porssius propsuit Haterslebiæ Dno Cancellario litem cum Rep. Ripensi de Pratis.

24.-26. Heede.

24. Albret kom hiem til middag.

4 sk.(Thomæ) 4 sk.(Christiano).

25. Himmelfart.

Visitatio mea XV.

26. ♀ Fra Ribe til Varde.

To købmendsskibbe kom hiem fra Holland.

27.1. † Vdi Darum.

Albret drog aff.

Torden regn.

28.5.-3.6. M.Matthias.

14.-20. Hr.Jacob(Buch).

Øverst på siden 16.-31.: Thomas(Tygesen) Karsten(Kolding).Jfr. 16.5., 17.5., 19.5., 22.5., 24.5.

21.-27. Hr.Iver(Holm).

23. Mag.Mads(Pors) forelagde i Haderslev for kansleren(Kristen Friis) retssagen med byen Ribe om engene.

25. Min femtende visitats.

28.5.-3.6. Mag.Mads(Pors).

1609.

28.2. ☉ Til Varde - ij mile til Aael.
oc noch ij mile til Hoô.

29.-30. Regn.

29.3. ☾ Vdi Hoo i Vester Herret 1.calent.15.
Adelss munstring i Fyen vdi Ottensee.

30.4. ♂ vj mile til Hemme.

31.5. ♀ Vdi Hemme i Nørherret 2.calent.16.

Juni.

Øverst på siden 1.-16. står: M.Iacobus Holmius S.vdi Vendsyssel døde.
Thomæ.Christiano.

1. 6. 7 vj mile.

2.-3. Regn.

2. 7. ♀ Vdi Detbjerg i Bøllingerherret 3.calent. 17.

3. 8. † ij mile.

Landssting.

4.-10. M.Nicolaus.Exod.

4. 9. ☉ 18.

5. 10. ☾ Vdi Ringkøbing.

6. 11. ♂ Til Hee ij mile.

Lille Ienss XXVI vgger. Halff aar.

7. 12. ♀ Vdi Hee i Hingherret 4.calent.19.

8. 13. 7 iij mile.

9. 14. ♀ Vdi Vldborg 5.calent.20 vdi Vldborg.

Severinus Filius. Puggaard.

10. 15. †

11.-17. D.Iacobus.

11. 16. ☉ Til Tøring.

Paa Enderup bryllup imellem { Iørgen Krag til Roelsiøgaard
oc I. Anne Winds.

21.Vdi Vldborg.

Regn.

12. 17. ☾ Vdi Tøring i Skodborgherret 6.calent. 22.vdi Tøring.

13. 18. ♂ Vdi Hôve i Vandfuldherret 7.calent. 23.vdi Howe.

14. 19. ♀ Til Lemviig.

15. 20. 7 Vdi Lemviig, til Hierrom.

16. 21. ♀ Vdi Estvad i Gindingherret 8.calent. 24.

Juni.

Øverst på siden 1.-16.: Mag.Jacob Holm, s(uperintendent) i Vendsyssel
døde. Thomas (Tygesen). Karsten(Kolding).

4.-10. Mag. Niels(Glud). 2.Mosebog.

9. Søren, (min) søn.

11.-17. Hr.Jacob(Buch).

- Øverst på siden 17.-30. står: Thomæ. Christiano.
17. 22. † Regn paa løffuerdagnat til mandag middag, huoraff kom stor vandlob.
Hoss mine tienere i Sale.
Stor flod oc hastig vandlob vdi Holstebro oc ved Skeerne.
Til Hierrom igen.
Landssting.
Regn.
- 18.-24. H.Iffuer.
18. 23. ○ iiij mile.
Her Lauge vdi Iernets bryllup met Anne Offersdaatter.
19. 24. ☾ Vdi Hierrom. (Hierrom rettet fra Holstebro).
20. 25. ♂ Vdi Meirup i Hierromherret 9.calent. 25.
21. 26. ♀
22. 27. ♄ At vandre ij mile til Aulum, ij til Nøwling, vj mile.
23. 28. ○ Vdi Nøwling i Hammerumherret 10.calent.26.
24. 29. † At vandre fra Nøwling til Vorgod iiij mile oc siden til Borris - ij mile.
- 25.6.-1.7. M.Matthias.Esa.
25. 30. ○
Fra Borris til (åben plads) (Borris rettet fra Skarrild).
27.Faster oc 28. vdi Skarrild.
26. 31. ☾ At vandre iij mile til Ølgod.
27. 32. ♂ Vdi Tiistrup. (Tiistrup rettet fra Hodde). 11.calent.29.
CXXIII. Her Holger Christenssøn ordineret vdj Tiistrup kircke til at være Her Enewolds capellane vdi Sale. 30.
Ordinatio.
Lille Ienss XXIX vgger.
28. 33. ♀ Die 28 vaar ieg paa Falckenflodgaard ved Dunsslund.
29. 34. ♄ Reversus sum incolumis ad meos. Ὁεῶν δόξα

Øverst på siden 17.-30.: Thomas (Tygesen). Karsten(Kolding).
18.-24. Hr.Iver(Holm).
25.6.-1.7. Mag.Mads(Pors).Esajas.
29. Jeg vendte uskadt tilbage til mine, Gud ske lov.

Juli.

1. Rex ipse febricitavit Hafniæ.
Marine Pederssdaatter M.Pouel Ancherssøns vaar her hoss oss.
Bleff den store eng i Fardrup enge slagen.
Landssting.
 - 2.-8. M.Nicol.
 - 3.-15. Klart.
 3. Loed ieg Bisp-eng slaa.
Negocium Pratense forhørd paa raadhuset.
 5. 31.Ex Iudicum VI°.
 6. Marine M.Pouels, min daatter, drog hiem.
 7. Observavimus Eclipsin Lunæ totalem hora P.M.10.11.12.13.14. ex
progn: Davidis Orchanj(?) Francfurtj ad Oderam. (Tegnet en for-
mørket måne).
 - 9.-15. D.Iacobus.
 9. Stod i Københaffn bryllup { Frederich Reetzis
oc N.(Åben plads), Steen Brahes daatter.
 10. Loed ieg Bisp-eng riffue.
 11. XXXI (ref. til lille Jens).
 12. Loed ieg Bisp-eng hiemage.
32.Ex Iudicum VI°.
 15. Landssting.
- Paa et par hvide blade mellem d.15. og 16. står:
1. Thomes Malthissøn døde ved 2 nytt aarss dag.
 2. Onde Albret Skeel til Iungergaard bleff halsshuggen paa ♀ den 27
ianuarii i Horsnes.
 3. Iomfru Ingeborg Bild.
 4. Hans Lange vdi Liussgaard paa kyndelmissdag den 2.februarij, skal
nedsettis vdi Wiborg den 16.febr.
 5. Hans Bylow Pomer spranck aff vognen fra Kong.Ma^t oc døde strax.
 6. Graff von Hollack bleff slagen paa skermytz.
 7. Iohanne Rud til Megelkiær sist in Maio.
 8. Holger Vlfftand til Hickbjerg i Skaane.

Juli.

1. Kongen selv havde feber i København.
- 2.-8. Mag.Niels(Glud).
3. Engsagen forhørt på rådhuset.
5. Ud fra Dommerbogen 6. Jfr. 12.7.
7. Vi så en total måneformørkelse kl.22,23,24, 1.2., således som
David Orchan(?) i Frankfurt a.O. havde forudberegnet den.
- 9.-15. Hr.Jacob(Buch).
7. in Maio = i maj.

1609.

9. Lass Kruse til Suenstrup (åben plads) 80 tusind dl.
Wolstrup affbrende (åben plads) desligeste oc Christopher
Lauritzøn Siefelds gaard vdi Hemmersyssel, ved Aalborg.Dies.
M.Iacobus Holmius S.Wensyssel in fine Maij.
10. Frue Anna Rønnow Erick Hardenberg circa 10 iunii.
11. Offwe Lunge til Tirsbeck.
12. Hennecke Bockwold.
13. Iomfrue Iohanne Munck, Lodwig Munckis daatter.
14. Frue N.(åben plads) Skeel vnge Benedicts Rantzows til Iungergaard.
15. Frue(åben plads) Iørgen Skeels vdi barselseng, som vaar Owe
Lungis daatter.
Iomfrue Magdalene Paawisk døde i Veile 9o.
Skock(?) Møtt(?) Fru Dorethe aff Solwyg.
Arild Huitfeld Rigens Cancellor.
Fru Barbara Christen Langis.

Cantoribus Scholasticis dedi 1609.

1. Store discant	{	Iuleafften	‡ dl.
		Nytt aarss afften	‡ dl.
		H.try Konger a.	‡ dl.
2. Liden discant	{	Iuleafften	
		Nytt aar afften	
		Try Kongers afften	
3. Davids degne	{	Iuleafften	
		Nyt aars	
		Try Kongers	

Finge aff discantpenninge:

Severinus	ijj mk.
Lavrentius	ijj mk.
Andreas	‡ mk.ijj sk.

Scholegield gaffue mine børn effter iuel 1609.

1. Severinus dedit	{	M.Pavlo Ludimagistro	j mk.
		Ib Søffrenssøn	‡ dl
2. Lavrentius dedit	{	M.Pavlo Ludimagistro	j mk.
		Thomis Tygessøn	‡ dl.
3. Andreas dedit	{	M.Pavlo Ludim.	j mk.
		Charsten Colding	‡ dl.
4. Margrete gaff Iacob Orgemester			‡ dl.

Scholegield (ikke mere).

-
9. Dies = dag. - Mag.Jacobus Holmius etc. = mag.Jacob Holm,
s(uperintendent) i Vendsyssel i slutningen af maj.
cantoribus etc. = Jeg gav skolesangerne 1609.Etc.
Severinus = Søren, Lavrentius = Laurids; Andreas = Anders(P.H.s
sønner).
 1. Severinus dedit M.Pavlo Ludimagistro = Søren gav rektor
Poul(Mortensen Åstrup) etc.

- 1609.
- 16.-22. Her Iffuer.
Klart.
- 17.-24. Heet.
17. Drog ieg aff til Kolding paa ① afften.
18. Paa ♂ beraadslagit ieg om Falckeflodgaard } Jess i Almstock
Caspas Marckdaner
- XXXII (Lille Jens)
19. Paa ♀ screff ieg til Kiøbenhaffn } D.D.Ioh.Resenio
velb. Niels Krag
Friderico
- M.Mathss loed sig fordiele vdi Ribe.
20. Saae 7 ieg Koldings borger i mustring.
Frue Kirstine Stygge Chr.Rosenkrantz fick varsel - xiiij dags, iij
vgger oc iijj vgger.
21. Fra Kolding til Starup.
22. Fra Starup oc hiem til Ribe.
- 23.-29. M.Mathss prædicket icke.
23. Her Nielss aff Vldborg vaar hoss mig.
25. Vaar ieg opdragen til Gredsted, Iernet, oc Iernelund oc Plougstrup,
at besee kornvexten.
Albret Skeel kom hiem til Ribe.
Lamme Hans Skredder ihielstack Tyge Ienssøn Røm, hans genbo i
Vester Vedsted.
Lille Jens XXXIII vgger.
- 26.-30. Heet.
26. Oplæste ieg aff prædickestolen, at skipper oc bodssmend skulde
møde paa raadhuus paa fredag.
33. Ex Iudicum VI° Capitel.
28. Revocavi F.Severinum fra Puggaard.
Bleff affærdiget vdi vdbud - bodssmend.
29. Oluff Kong.
Landssting.
- 30.7.-5.8. M.Nielss.
31. Severinus Filius meus kom vdi Puggaard til M.Pouel Scholemester
den 9 iunii oc vaar indtil den 16 iulij inclusive, som vaar v
vgger ij dage, noch a 24 Iulij ad 28. Summa tilhobe sex vgger.
Heet oc noget regn.

16.-22. Hr.Iver(Holm).

19. D.D.Ioh.Resenio=til Hans(Poulsen)Resen;Friderico=til Frederik(Klyne).

23.-29. Mag.Mads(Pors).

26. Ex Iudicum etc. = ud fra Dommerbogen 6.kapitel.

28. Jeg tilbagekaldte(min)søn Søren fra Puggård.

30.7.-5.8. Mag.Niels(Glud).

31. Søren, min søn, etc.; a 24 Iulij etc. = fra 24 juli til d.28.

1609.

August.

1. Lidet regn.
2. 34. Ex Iudicum C.VI.
XXXIIII (Lille Jens).
Regn.
5. Regn.
- 6.-12. Her Iacob, Marcj 6.
6. ☉ 35. vdi S.Kathrine.
8. ♂ XXXV. (Lille Jens).
9. ♀ Forførdelig tordenslag oc liuneild slog ild vdi Lydicke Anderssøns stald imod Langveilen oc slet opbrende. (Tegnet en række flammer).
36. ex Iudicum VI.
10. ♄ Forsende ieg mine visitatzbreffue vd i Østerleden, oc til Kolding oc Veile.
11. ♀ Anders, min søn, bleff siug aff smaapocke saa oc lille Ienss.
12. † Landssting.
- 13.-19. Her Iffuer.
13. Herre bryllup Iffuer Iuels daatter vdi Wiborg.
14. Hans Hegelund drog aff til Guddem oc Fabierg til hans søn Her Iacob, met min tieneris vogn, Ienss vdi Strandby.
15. XXXVI. (Lille Jens).
16. CXXIIII. Her Hans Bruun, Her Søffrens søn i Maltbeck. 37. Ordinatio.
- 20.-26. M.Mathss.
20. ☉ (Tegnet et bøger).
Vdi Kiøbenhaffn bryllup { Iohannes Kordieng
Anne Michelsd.
21. ☾ Regn.
22. ♂ Albret S. kom hiem.
24. ♄ Fra Ribe til Gamsted - vj mile.
25. ♀ Vdi Skanderup vdi Anstherret 12.calent. 38. vdi Skanderup. ii. ♄.
26. † Vdi Kolding ij.
Landssting.
- 27.8.-2.9. M.Nielss.

August.

2. Ud fra Dommerbogen kapitel 6. Jfr. 9.8.
- 6.-12. Hr.Jacob(Buch). Markus 6.
- 13.-19. Hr.Iver(Holm).
- 20.-26. Mag.Mads(Pors).
- 27.8.-2.9. Mag.Niels(Glud).

1609.

27. ♂ Bryllup i Hadersleff { Hans Munck
Iomfru
28. ♀ Vdi Smidstrup i Holmindssherret 13.calent.39.vdi Smidstrup. ij.
29. ♂ Til Veile.
30. ♀ Vdi Veile i Norwongssherret 14.calent.40.vdi Veile.
31. ♀ Vdi Bresten i Tyrrildherret 15.calent.41.vdi Bresten.

September.

1. ♀ Fra Bresten ij til Egtwed, ij til Becke, ij til Prestkiær.
Vdi Prestkiær vdi Maltherret 16.calent.42.vdi Brørup.
- 3.-9. Her Iacob.
6. CXXV. Her Iohan Stylen Brunsswiger bleff ordineret til at være
capellane paa Føerd.
43.Ordinatio.
Lille <Jens> XXXIX vgger gamel.
Skønt.
8. Adels munstring faar Varde.
9. Landssting.
Skønt.
- 10.-16. Her Iffuer.
- 11.-13. Regn.
11. Scripsi Hafniam ved Henrich Lange oc
Ienss Hundiswong { D.Cancellario } om Iomfru
Secretario } Margrete
Frederico Klynio } Bildis
tilbud
13. Aff Ribe til Her Pallis vdi Iernet.
14. Vdi Nørby i Skatzherret 17.calent.
Komme wi paa afftenen.
15. Vdi Nørbykircke vaar en stor almwe.44.vdj Nørby.
- 16.-18. Storm.
16. Vdi storm fra Nørby til { Strandby
Iernet.
- 17.-23. M.Mathss.

September.

- 3.-9. Hr.Jacob(Buch).
- 10.-16. Hr.Iver(Holm).
11. Jeg skrev til København etc. til hr.kansleren(Kristen Friis),
sekretæren, Frederik Klyne etc.
- 17.-23. Mag.Mads(Pors).

1609.

17. Paa ○ red ieg til Sneom, en nat.

18. Paa (fra Sneom til Ribe.

19. ♂ Hans Munck oc hans vnge Frue Margrete Bendicts Rantzows hiem-
fart.

Regn.

20.-23. Skønt.

20. Temperdag.

Her Aage oc Her Anders i Lindets trætte paa capitlet.

22. Gick Mamme her aff til Københaffn met hannem ieg fremskicket en
copie aff Iomfru Mergretis tilbud.

23. Landssting.

24.-30. M.Niels.

24. ○ { M.Niels Iørgenssøns bryllup i Lund
met Marine Ienss Laugissøns daatter.

Commissarii vdi Flensborg om Christopher Rosenkrantzis gield.

25.-30. Skønt.

25.-30. Tussis.

25. (Vdi Wistby i Løherret 18.calent. 45. iij.

26. ♂ Vdi Arildt i Huiddingherret 19.calent. 46. iij.

27. ♀ Vdi Bewtofft i Rangstrupherret 20.calent. 47. ij.

28. † Fra Bewtofft ij mile til Starup.

29. ○ S.Michelsdag vdj Starup. iij.

30. † iij. Fra Starup til Ribe. Gratia Deo.

I Tunder. (Ref. sandsynligvis til et marked her).

Oktober.

Øverst på siden 1.-15. står: Hans Owidssøn vdi Roost døde.

1.-31. Tussis.

1.-7. Her Iacob.Ephes.

2. (Vdi Lintrup { Kalfslundherr. 21.calent. 48.
Frøssherret

24.-30. Mag.Niels(Glud).

25.-30. Tussis = hoste.

30. Gratia Deo = Tak til Gud.

Oktober.

1.-31. Hoste.

1.-7. Hr.Jacob(Buch). Efeserbrevet.

1609.

3. ♂ Iep Suendssøn i Gredsted døde.
4. ♀ Nielss Funitzbeck concessit in meam familiam, propter Filiolorum institutionem dirigendam.
5. 7 Kong. Mat^s befalning er datert den 5 octobris.
6. ♀ Albret vaar paa capitlet om Iomfru Margrete Bildis trætte aff Dunsslund.
7. † Landssting.
- 8.-14. Her Iffuer ad Ephes.
8. Bryllup i Ribe { Pouel Nielssøn
Anne Hanssdaatter.
9. Misi Hamburgum ligandos ved Anders v { Calepinum XI linguarum
(åben plads) { Virgilium
Novum Testamentum
11. Bertel Struck drog aff til Dalbykloster vdi Skaane til Sigward Grubbe in causa filii ibi detentj.
Sne.
12. Discesserunt hinc à Nuptiis { M.Iacob Bonum
M.Pouel Ancherssøn
M.Iørgen F.
Kong.Mat^s breff om gode mends grantskning bleff mig tilskicket.
Hagel.
13. Regn.
- 15.-21. M.Mathss.
15. Iess Ienssøn i Huidding hans bryllup.
Gunde Lange til Kiærgaard vaar her.
Bøsseskøtter komme til Ribe - 22.
17. Mine heste henreden til Darum oc mine fire stude.
19. Bartel Ienssøn Galten prædicket faar Albret Skeel.
21. Landssting.
- 22.-28. M.Nielss.
22. Bryllup { Corwitz Wlffeld
Iomfrue Regitze Parsberg } vdi Wiborg.

4. Niels Fonnedsbæk kom ind i min husstand for at lede undervisningen af mine små sønner.

8.-14. Hr.Iver(Holm). Til efeserne.

9. Jeg sendte til Hamburg til indbinding ved Anders v { Calepinum på 11 sprog
Vergil
Det nye Testamente.

11. in causa filii etc. = på sin søns vegne, som var holdt tilbage der.

12. Drog herfra fra bryllup etc. M.Iørgen F. = mag.Jørgen,(min) søn.

15.-21. Mag.Mads(Pors).

22.-28. Mag.Niels(Glud).

1609.

23. Scripsi { D.D.Iohanni Resenio
D.D.Conrado Aslachio
Friderico.

25. CXXVI. Her Gregers Ienssøn til Vandborg.

CXXVII. Her Hans Nielssøn Wilsleff til Hussby oc Nissom. 49.
Ordinatio.

27.e1.28. Vox mihi clarificata.

29.10.-4.11. Her Iacob.

29. Iffuer Friderichssøn oc Marine Mathssdaatter vdi Varde.

November.

1.-9. Tussis.

1. AS.drog til Fyen.

3. Regn.

4. Landssting.

5.-11. Her Iffuer.

6. Komme 22 bodssmend oc bøsseskøter.

7. Frederich Munck vduarede Sneom by.

8. CXXVIII. Her Morten Pederssøn ordineret til Nøvling oc Sinding-
sogner. 50.Ordinatio.

9. Wolff Bartskers skendss løgn ord.

12.-18. M.Mathss.

14. Besøgte ieg Frue Magdalene Seestede.

15. Anders Lydickssøn bleff hastelig rørd aff popelsie.
Christen Vecters been sønderslagen.

16. Wolff Bartsker { soer en grim mened
forklaret oc vndskyldte

17. Bekom ieg fra Kiøbenhaffn 248 bededags prædickener.

18. Ordines Cantorum designati.

19.-25. M.Nielss.

20.-23. Regn.

23. Jeg skrev til { hr.dr.Hans(Poulsen)Resen
hr.dr.Kurt Aslaksen
Frederik(Klyne).

27.e1.28. Min stemme blev klar.

29.10.-4.11. Hr.Jacob(Buch).

November.

1.-9. Hoste.

5.-11. Hr.Iver(Holm).

12.-18. Mag.Mads(Pors).

18. Sangergrupperne udset.

19.-25. Mag.Niels(Glud).

1609.

21. Iuel(åben plads) frad(sic)Faaborg bleff ynckelig ihiels<1>agen
aff Hans(åben plads).

22. 51.ex Iudicum VII°.

24. Hospitals regnskab offuerslagen.

Milt.

25. Regn.

26.11.-2.12. Her Iacob.

26.-27. Frost.

26. Nuptiæ { Her Iffuer Holm
Karine Peder.

28. Regn.

29.-30.Frost.

29. Vespera diej 29 Novembris enixa est feliciter Frue Berthe Friiss
AS. filiolum.

52.

30. Summo mane obdormivit in Darum Neptis mea Margareta septem annorum
ingeniosa et morata puellula, Novem diebus clavis oculis.

December.

1. Afferdiget ieg Michel Vedsted met bededags prædicken til { Varsyssel
Harsyssel
Frøst.

2.-3. Regn.

2. Landssting.

3.-9. Her Iffuer.

3. 53.vdi Darum.

4. Frue Barbara Christen Langis døde.

Kong.Mat.vaar vdi stor liffs fare paa den ny skib Iusticia imellem
Hueen oc Kroneborg. (Tegnet et skib).

Regn oc Frøst.

5. Frøst.

6. A^o 1608 er liden Iens, min femte søn fød, oc da er (åben plads)
it år.

54. Iudicum VII.

Frøst. Tø.

22. Ud fra Dommerbogen 7.; jfr. 6.12.

26.11.-2.12. Hr.Jacob(Buch).

26. Nuptiæ = bryllup.

29. Om aftenen d.29.november nedkom fru Berthe Friis A(lbret)S(keels)
lykkeligt med en lille søn.

30. Tidligt om morgenen indsov i Darum min datterdatter Margrethe, en
begavet og god lille pige på syv år, efter at have ligget ni dage
med lukkede øjne.

December.

3.-9. Hr.Iver(Holm).

1609.

7.-9. Tø.

8. Albret Skeel loed sin vnge søn døbe vdi Vor Frue kircke oc kalde Tyge.

9. Sende Frue Magdalene 50 daler, til huer 34 sk.lybsk, at vddielis til hussarme oc scholebørn.

10.-16. Her Mathss De extremo Iudicio.

10. Landssting.

Regn.

11.-15. Tø.

11. Paa den 11 oc 12 decembris { vadmæl 755 allen
vddieltis i scholen { leret 517 allen
Summa begge slags 1272 allen

12. Nielss Hanssøn kom hiem fra Kiøbenhaffn.

14. Vaar ieg paa raadhuset { Agnetis huseleye
{ Her Anders Keiser

15. M.Iffuer paa raadhuset met Wolff Bartsker.

Pawens iule(dag).

Arild Huitfeld døde.

16.-18. Frost.

16. Vaare vdi Ribe { Iffuer Wind Iacob Winds sønner, met M.Erasmus
{ Iørgen Wind Assens met Christ(en) Griisbeck
{ Iørgen Below,

Landssting.

17.-23. (M.)Nielss.Catechesis.

18. Frue Barbara Winds salig Christen Langis liigs nedsettelse vdi Riber Domkircke.

(Textus Apoc.14.) (P.H.s parentes).

19. Tø.

20. Temperdag.

Trætte om Andtzagger sogndegn.

Regn. Sne.

22. Regn.

24.-30. Her Iacob.

10.-16. Hr.Mads(Pors) om den yderste dom.

17.-23. (Mag)Niels(Glud). Katekismus.

18. Textus etc. = tekst Apokalypsen 14.

24.-30. Hr.Jacob(Buch).

1609.

25. 55.vdi Vor Frue.

26. Invisimus Nielss Hanssøn.

27. 56.vdi S.Karine.

Forfærdelig stor storm oc flod faar Kiøbenhaffn.

Sluud.

28.-29. Frøst.

30. Landssting.

Sne.

31.12.1609 - 6.1.1610. Her Iffuer.

På et hvidt blad bag i almanakken står:

Vdi Koldingske apothekie

holdis j lod aniiss olie paa j dl. iiij mk.

canel vand en peel iij mk. iij mk.

slog vand j peel j dl.

ἢ εὖν τούτω ἢ ἐπὶ τούτω

Theog. χερὶ τὰ τε καὶ τὰ φέρε[ειν]

Oportet hæc et illa ferre.

Esto, quod es: quod sunt alii, sine que(m(?))... (Hul i papiret).

Quod non es, nolis: quod potes esse, velis.

Pyth. βουλευέου πρό ἔργου

Sæpe dies numera: sæpe acta et agenda revolve.

Accingo te, quamvis ignoras me.

Rerum vigilantia custos.

Ezech.37 v.22.

Faciam eos in gentem unam.

Eurip: in Phoenisis. τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεών.

26. Vi besøgte Niels Hansen.

31.12.1609-6.1.1610. Hr.Iver(Holm).

På et hvidt blad bag i almanakken:

(Det græske) Enten sammen med dette eller efter dette.

Theognis:

Det bør sig at bære både dette og hint. (Både på græsk og latin).

Vær hvad du er; hvad andre er, lad dem være det. (Se tillæg).

Lad være at ville være, hvad du ikke er; du skal ville være, hvad du kan være.

Pythagoras: Læg råd op forud for et værk.

Tæl ofte dagene, overtænk ofte det, der er udført, og det, der skal udføres.

Jeg udruster dig, hvor meget du end ikke kender mig.

Årvågenhed med tingene er det, der passer på dem.

Ezechiel: 37.12: Og jeg skal gøre dem til et folk.

Euripides i: Phoenikerinderne: Vi bøder for de fejl, de mægtige begår.

Januar.

Øverst på siden 1.-17. står: M.Christen Hanssøn Riber gjorde K.M. sin superintendentz eed til Wendsyssel stiftt.

1. Her Iffuer. (Tegnet et bæger).
2. Paa anden nyt aarssdag ere mine tienere Nielss Christenssøn oc Søffren Christenssøn i Stenderup vdsteffnde at møde faar Albret Skeel, men Nielss kom alene, oc drog wlowlig bort.
Frøst.
- 3.-4. Tø.
- 3.1. Ex Ioh.1.
5. Paa fredagmorn ved to slæt døde Leene Findssdaatter Søffren Anderssøns.
Paa fredag afften kom Michel Vedsted hiem effter fem vggers tid, som haffde ombaaret bededagis prædicken i Wardsyssel oc Hard-syssel.
Frøst.
6. Regn.
- 7.-13. M.Mathss Børntuct. Παύδαγγα.
7.-11. Tø.
7. Høy stormflod faar Ribe.
9. (Skrevet $\overline{\overline{\quad}}$)
It aar 5 vgg. (Lille Jens).
12. Regn.
13. Grum stormflod.
Tø.
- 14.-20. M.Nielss.
14. Kong.Mat^s missive met obet breff til alle prouister oc prester vdi huert herret om printzens hylding vdi Wiborg d.11. maii.
Frøst.
15. Iacob Abeln Boghandler vdi Aarhus (Notitsen ikke fuldført).
Tø. Regn.
- 16.-17. Milt.
16. Lille Iens it aar 6 vgger.
Andreas F. offuersat vdi fierde lectie.
- 18.-22. Frøst.
20. Snapss landssting.

Januar.

1. Hr.Iver(Holm).
3. Ud fra Johannes(ewang.) 1.
- 7.-13. Mag.Mads(Pors). Det græske = opdragelse.
9. Det hebraiske tegn for Anna.
- 14.-20. Mag.Niels(Glud).
16. Andreas F. = Anders,(min)søn.

1610.
 21.-27. D.Ivarus.
 21. M.Paulus Martini Ostrup, Vocatus literis Rectoris Hafniam ad
 Pædagogiam primam.
 22. Tø.
 23.-24. Frøst.
 23. It aar 7 vgger (Lille Jens).
 24. Scripsi { M.Georgio F. et l.Caspari
 { Hafniam { Friderico Klynio
 { D.D.Ioh.Resenio
 Brygget vj tdr.malt.
 25.-31. Raucedo et tussis.
 25. Sne.
 26.-27. Klart.
 28.1.-3.2. Her Iffuer.
 28. 1608 annammet M.Iørgen Koldingschole.
 Scripsi instanter { 2.Caspari
 { M.Georgio
 Frost.
 29.-31. Tø.
 29. Affdrog Suend met Kong.Mat^s breffue om printzens hylding.
 30. It Aar 8 vgger (Lille Jens).
 31. Met Hanss Notler { scripsi { M.Georgio
 { Friderico
 { Doctor Eske
 { et M.Paulus scripsit { Rectori
 { D.D.Iohanni Resenio

-
- 21.-27. Hr.Iver(Holm).
 21. Mag.Poul Mortensen Åstrup ved rektor(Gellius Sascerides) brev
 kaldt til København til det l.pædagogiske professorat.
 24. Jeg skrev { til mag.Jørgen(Hegelund),(min) søn, og l.Kasper(Markdanner)
 { til København { til Frederik Klyne
 { til hr.dr.Hans(Poulsen)Resen
 25.-31. Hæshed og hoste.Jfr.1.-3.2., 4.-28.2.
 28.1.-3.2. Hr.Iver(Holm).
 28. Jeg skrev indtrængende til { 2.Kasper(Markdanner)
 { mag.Jørgen(Hegelund).
 31. Med Hans Notler { skrev jeg { til mag.Jørgen(Hegelund)
 { til Frederik(Klyne)
 { til dr.Eskild(Kristensen)
 { og mag.Poul(Mortensen Åstrup) { til rektor(Gellius
 { skrev { Sascerides)
 { til hr.dr.Hans(Poulsen)
 { Resen.

1610.

Februar.

Øverst på siden 1.-17. står: Her Iesper Gundissøn paa Røme \mathcal{V} .

1.-3. Raucedo et tussis.

1.-4. Tø.

3. Usus sum Pharmaco Paracelcistico.

Landssting.

4.-10. M.Mathss.

4.-28. Raucedo.

4. Albertus rediit.

5. Scripsi Friderico ved Thomes Nielssøn.

Frøst.

6. Danielis IX
I a v.3 in 15
7. II a v.15 in 20
8. III a v.20 in 25

} bededage.

Tø.

9. Offuer Nielss Hanssøn loed Frederich Munck læse - xv dagss breff.
Sluud.

10. Hans Lassøn drog aff til Kolding.

Tø.

11.-17. M.Niels.

11. Legatus Brandeburgicus venit Hafniam de Negotio Clivensi.
Klart.

12. Her Christopher i Bøwling \mathcal{V} .

Milt.

13. M.Iørgen affsagde sig fra Kolding scholetieniste.

It aar lo vgger (Lille Jens).

Frøst.

14. Tø.

15.-17. Frøst.

Februar.

Øverst på siden 1.-17.: \mathcal{V} = døde.

3. Jeg brugte et paracelsisk lægemiddel.

4.-10. Mag.Mads(Pors).

4. Albret(Skeel) vendte tilbage.

5. Jeg skrev til Frederik(Klyne) etc.

6. Daniels bog IX

I.fra v.3-15

7. II fra v.15 til 20

8. III fra v.20 til 25.

11.-17. Mag.Niels(Glud).

11. Brandenburgsk gesandt kom til København i anledning af Cleve-sagen.

12. \mathcal{V} = døde.

- 1610.
15. M.Georgius F. venit tandem Coldingo Ripas.
16. Mine tienere blistede dun.
17. M.Ericus Andreae Roskildensis vocatus Concionator aulicus.
Albret kom hiem fra Sleswig.
Landssting.
- 18.-24. Her Iacob.
18. Passio incoanda. Fastelaffn.
19. Dies natalis Henrici Friderici Britannici Anno 1593, qui nunc
complet Annos XVII.
M.Georgius F. in Scholam Rip. introductus in locum M.Pauli
Martinii Ludimagistri die 19 Febr.
Fridericus Andreae rediit Hafnia.
- 20.-21. Frost.
20. Peder Staffnings sag forhørd.
It aar 11 vgger (Lille Jens).
21. Askeonsdag.
Scripsi M.Paulo Anchario et M.Iacobo Fabricio ab aula dimisso.
- 22.-25. Klart.
23. M.Paulus Martini dedit se in viam profecturus Hafniam.
24. Exhibitæ Literæ residerendis prælater oc canicker at skulle møde
personlig til hylding vdi Wiborg XI maii.
Her Søffren paa Fanø døde.
- 25.2.-3.3. Her Iffuer.
25. Første søndag i faste.
Til Flensborg.
Albret Skeel drog aff til Stenderup oc Klinck.
- 26.-28. Frost.
26. Offuer Nielss Hanssøn bleff - x dagsbreff læst.
Niels drog aff til Holland.
Troloffuelse imellem Hans Christenssøn oc Leene Christenssdaatter.
27. Lille Ienss it aar 12 vgger.

-
15. Mag.Jørgen, (min) søn, kom endelig fra Kolding til Ribe.
17. Mag.Erik Andersen Roskilde kaldet til hofpræst.
- 18.-24. Hr.Jacob(Buch).
18. Lidelseshistorien skal påbegyndes.
19. Henry Frederich Brites fødselsdag år 1593, han, som nu fylder 17
år.
Mag.Jørgen, (min) søn, indsat i Ribe skole i rektor mag.Poul
Mortensen(Åstrups) sted d.19.februar.
Frederik Andersen(Klyne) vendte tilbage fra København.
21. Jeg skrev til mag.Poul Ankersen og mag.Jacob Fabricius, der havde
modtaget sin afsked fra hoffet.
23. Mag.Poul Mortensen(Åstrup), som skulle drage til København, begav
sig på vej.
24. Forevist breve etc.
- 25.2.-3.3. Hr.Iver(Holm).

1610.

28. Temperdag.

Marts.

- 1.-16. Raucedo.
1. Screff ieg til Bogensse.
Sne.
- 2.-8. Tø.
2. Fridericus Andreæ se in viam dedit Flensburgum, Hamburgum et
Francofurtum, inde Giessam.
3. Landssting.
- 4.-10. M.Mathss.
4. Anden søndag i faste.
Flensborger drog til Franckfurt.
5. Frue Berte 27 aar gammel.
6. Albertus rediit. Da ville Friderick Anderssøn drage fra Flensborg
til Hamborg.
It aar 13 vgger (Lille Jens).
7. Wi fem Residentes besaae D.Hansis canickegaard.
9. Driffue øxen ginge aff, gennem Ribe.
10. Hans Vandel oc Søffren Ibssøn.
Tørt.
- 11.-17. M.Nielss.
11. Tredie søndag i faste.
Screff ieg met Lydick om liigsteen.
Milt.
12. Klart.
13. Lille <Jens> it aar 14 vgger.
Milt.
14. Hylding vdi Københaffn eller Ringsted.
Klart.
15. Milt.
16. Herredag vdi Københaffn.
Scripsi Caspari Marcodano tertium.
Storm.

Marts.

- 1.-16. Hæshed.
2. Frederik Andersen(Klyne) begav sig på vej til Flensborg, Hamborg
og Frankfurt, derfra til Giessen.
- 4.-10. Mag.Mads(Pors).
6. Albret(Skeel) vendte tilbage.
- 11.-17. Mag.Niels(Glud).
16. Jeg skrev til Kasper Markdanner for tredie gang.

1610.
 17. Landssting.
 Sluud.
 18.-24. Her Iacob.
 18.-19. Storm.
 18. Midfast.
 Vdi Wistby Conventus Creditorum Πανουργου Christophori Rosenkrantzii præidentibus Hans von der Wischen et D.D.Iohanne Schonbach.
 19. Frederich Anderssøn fød A^o $\frac{1610}{1589}$ den 19 martii.
 20. Lille Iens it aar 15 vgger.
 Stille. Sne.
 21. Anno 1605 bleff M.Pouel Mortenssøn scholemester vdi Ribe, ere nu 5 aar.
 2.ex Passione.
 Klart.
 22. Frederich Anderssøn oc andre komæ til Giessen.
 Sne. Regn.
 23.-25. Regn.
 23. Christopher Rosenkrantz bleff halsshuggen, neden faar Kiøbenhaffns slot. (Tegnet et sværd).
 25.-31. Her Iffuer.
 25. Skal øxne gaa paa Elber Bro.
 G.l.
 26. Scripsi Hafniam D.D.Resenio.
 Skønt.
 27.-28. Storm.
 27. Lille Iens it aar 16 vgger.
 28. 3.
 29.-31. Storm, regn.
 29. ἀγωνοθεσία περὶ καλλιγραφίας in Schola.
 30. Øxne skibbede til Holland.
 Vaar ieg paa raadhuuss imod Ienss Klyne.
 31. Landssting.

18.-24. Hr.Jacob(Buch).

18. I Visby møde af fuentasten Kristoffer Rosenkrantz's kreditorer under forsæde af Hans v.d.Wisch og hr.dr.Johann Schönbach.
 21. Ud fra lidelseshistorien.
 25.-31. Hr.Iver(Holm).
 26. Jeg skrev til København til hr.dr.(Hans Poulsen)Resen.
 29. Konkurrence ang. skønskrift i skolen.

1610.

April.

Øverst på siden 1.-17. står: It skib sanck paa Elffuen met 300 tønnder rug paa, som vaare A.S.

- 1.-7. M.Mathss.
- 2.-4. Skønt.
4. Albret met Gerdt, vdi Tofftlund.
M.Paulus kom fra Kiøbenhaffn.
4.aff Passien.
6. G.2°.
- 8.-14. M.Nielss.
8. Paaske.
5.Vor Frue.
10. Min Anne førde til Krogssgaard - v^c dl.til Frederich Munck.
Screff ieg met met(sic) Peder Dall effter nogle bøgger til Lybke oc Hamborg oc fick ieg hannem ii³ dl.
Semina Pestis vdi Sommersted.
6.vdi S.Karine.
14. Landssting.
- 15.-21. Her Iacob.
- 15.-16. Skøn.
15. Hylding i Lund.
16. Kong Ma^t begaff sig fra Malmø henoffuer til skibs til Rostock at tale med margreffuen aff Brandenburg, dronnings broder Iohan Sigismundus.
17. It aar 19 vgger (Lille Jens).
18. De siste øxenskippe løbe aff til Holland.
7.Ex Iudicum VII°.
Gelm.
20. Gick mit bud aff til Københaffn Oluff Christenssøn til Doctor Hanss Resen met mine verss om printzens hylding.
Meelfar.
Regn.
21. Nyborg.
- 22.-28. Her Iffuer.
- 22.-23. Regn.

April.

- 1.-7. Mag.Mads(Pors).
4. Mag.Poul(Mortensen Åstrup) etc.
- 8.-14. Mag.Niels(Glud).
10. Spire til pest i Sommersted.
- 15.-21. Hr.Jacob(Buch).
18. Ud fra Dommerbogen 7.
- 22.-28. Hr.Iver(Holm).

1610.

22. (Tegnet et bøger).

Ingeborg Anderss daatter fød 1593.

Bælt.

23. Soer.

24. Paa tiisdagen vaar Albret Skeel paa raadhuset oc paalagde byen
at oprydde dyben aff Riber Aa.

Kiøbenhaffn.

It aar 20 vgger. (Lille Jens).

25.-26. Regn.

25. Kiøbenhaffn.

8.ex Iudicum VIII°.

26.-30. Bogtrycker.

27. Hans Hegelund bleff dielt aff A.S. faar - 70 daler.

28. <Første skønne> sommerssdag.

Klart.

29.4.-5.5. M.Mathss.

29. Hylding vdi Odense.

Anden skønne sommerssdag.

Ienss Klyne fød 1574.

Hans Christenssøns oc Lene Christensdaatters bryllup.

Klart.

30. Mine iiiij stude henskicket til Mulvad.

Skønt.

Maj.

1. Kong Ma^t kom til Veile met dronningen.

Lille Ienss it aar 21 vgger.

Skønt.

2. Velb.Nielss Friiss døde i Ottense.

9. Ex Iudicum 8.

Regn.

3. Skønt.

25. Ud fra Dommerbogen 8. Jfr. 2.maj.

29.4.-5.5. Mag.Mads(Pors).

Maj.

1610.

4. Konning Henrick IIII aff Franckrige bleff iammerlig myrd til Pariis den 4 maij.
Regn.
- 6.-12. M.Nielss.
6. ○ M.Pouels dag hørd. (Det sidste ord er utydeligt skrevet).
10.
7. (Becke.
8. ○ Munstring - iij iudske faner vdi Wiborg (som oc paa samme ot-
tende dag i fiurd 1610) (sic). (P.H.s parentes). Men
munstringen skeede paa (Notitsen ikke afsluttet).
Lille Ienss it aar 22 vgger.
Gadbierg.
11. Printz Christians hylding til Wiborg landssting. (Kong Christian
bleff hyl(et) Anno 1584 den 16 iunij. Bleff kronet 1596 den
29 augusti) (P.H.s parentes).
Iuramentum Fidelitatis.
12. Landssting.
- 13.-19. Her Iacob.
13. M.Iørgen prædicket i S.Karine.
15. Kong Ma^t omdrog oss imod Nør Sneed, vilde til Kolding om afften.
Reversi sumus.
Lille Ienss it aar 23 vgger.
16. Paa tiisdag oc onsdag munstrede K.M.Haterssleff borger, oc en
bønder fennick.
En skøn torden regn.
Øsende torden regn.
18. Velb.Nielss Frisis liigss nedsettelse vdi Odensee.
Torden oc regn.
19. Aabenraa affbrende indtil paa xxx huse nær.

6.-12. Mag.Niels(Glud).

11. Iuramentum etc. = troskabsed.
- 13.-19. Hr.Jacob(Buch).
15. Reversi etc. = Vi vendte tilbage.

1610.

20.-26. Her Iffuer.

22. Dronning gaff sig til skibs vdi fra Aarhus til Samsø.

Karine N.Hanssøns peperit.

Lille Ienss it aar oc 24 vgger.

23. 11.Ex Iudicum 8°.

26. Albert kom hiem fra begraffuelse.

Landssting.

27.5.-2.6. M.Matthias Ier. 1°.

27. Pintzedag.12.vdi Vor Frue.

28. Pastor in Hersted se miserè suspendit, cuius Uxor fuit D.D.

Dibvadii soror.

29. Lille Ienss it aar oc 25 vgger.

Herlig skøn tuorden regn.

30. Cheld Borgemester drog til Københaffn met øxentold, per quem scripsi D.D.Iohanni Resenio de Exemplaribus pluribus Homagii.

31. Loed ieg quegtiende scriffue i Iernet.

Kong Mat seiglede til Oslow i Norge.

Her Iens Pouelssøn vdi Vinding døde.

Juni.

1.-4. Hede.

3.-9. M.Nicol.

4. Die 4° munstret K.M.hoffsinderne.

4.-6. Klyne hiemagne aff Kamtrup Mose met megen harm.

5. Liden Iens it aar oc 26 vgger.

6. Die 6 gick K.M. til skibs met dronningen til Norge.

Iørgen Ernst Wümb til Wôdr met M.Hans Arnold de Fine oc Olaus Wormius Wilhelmi F. Aarhus φιλία τρος vaare her.

13. Absolvi Octavum Iudicum.

Regn.

20.-26. Hr.Iver(Holm).

22. peperit = nedkom.

23. Ud fra Dommerbogen 8.

27.5.-2.6. Mag.Mads(Pors). Jeremias 1.

28. Præsten i Hersted(Ø.) hængte sig i en tilstand af fortvivlelse, han, der var gift med hr.dr.(Jørgen)Dybvads søster.

30. per quem etc. = gennem hvem jeg skrev til hr.dr. Hans(Poulsen)

Resen angående flere eksemplarer af troskabseden.

Juni.

3.-9. Mag.Niels(Glud).

4. Den 4.dag etc.

6. Olaus Wormius etc. = Ole Worm, Villums søn Århus, en ven af lægekunsten etc.

Jeg blev færdig med Dommerbogen.8.

- 1610.
- 7.-8. Kalt.
7. M.Pouel Mortenssøn drog her fra til Kiøbenhaffn.
9. Landssting.
- 10.-16. Her Iacob Marcj X.
10. Vdi Roost bryllup { Iørgen Frederichsøn
Marine Hans Owissøns
- 11.-14. Hede.
11. Albret Skeel drog herfra.
12. It aar 27 <vgger>. (Lille Jens).
13. 14.Ex Iudicum 9.
14. Her Christen Iørgenssøn vdi Siem døde Anno ætatis - 78.
15. Hylding vdi Oslo i Norge, men herredage paa den 18 iunii.
16. Prædictet ieg offuer Her Christens liig vdi Siem kircke.
15. Ecclesiastæ 12°.
- 17.-23. Her Iffuer.
- 17.-19. Regn.
17. Bryllup Gadbjerg { Anders Rasmussøn
Karine
18. Iomfru Mergrete Bilde gaff mig varsel faar sandmends gong imellem
Dunslundmarck oc Klinckmarck, ved Willem Frantzøn.
Flod faar Ribe, som offuerløb Segholm, Tyre-eng oc Hoffuit-eng.
Nordvest stormflod.
19. It aar 28 vgger (Lille Jens).
20. Anno 1582 Anne Pederssdaatter fød oc er nu XXVIII aar, (paa
huilcken samme hendis fødzens dag, hun bleff femte gong forløst,
oc fødde da en daatter).
Margrethe i Darum fød.
Samme XX° iunii haffuer Her Statholder tilskicket vort capitel
Kong Ma^{ts} oc Hertug Hans Adolffs tydske breff om rosstienist.
16.Ex Iudicum IX°.
23. Landssting.
Regn oc tuorden.
- 24.-30. M.Matthias ex Ierem.

-
- 10.-16. Hr.Jacob(Buch). Markus 10.
13. Ud fra Dommerbogen. Jfr.20.6.
14. Anno ætatis-78 = 78 år gammel.
16. Prædikerens bog 12.
- 17.-23. Hr.Iver(Holm).
- 24.-30. Mag.Mads(Pors) ud fra Jeremias.

- 161o.
 24. Regn.
 25. Quartalgericht zu Rendesburg.
 26. It aar oc 29 vgger (Lille Jens).
 Scripsi til velb.Knud Brahe om sandmends gong.
 27.-28. Regn.
 27. Stormflod faar Ribe.
 17.Ex Iudic.IX.
 28. Nielss Klocker døde.
 28.el.29. Screff ieg til Albret Skeel.

Juli.

- 1.-7. M.Niels.
 1. Darum.
 2. 18.vdi Iernet.
 3. It aar 3o vgger (Lille Jens).
 Torden regn.
 4. Loed ieg Bisp-eng sla vdi muske regn, som stille regnet den
 gantske dag.
 19. ex Iudicum 9°.
 Regn.
 5.-7. Skøn.
 5. In schola: Thomas Tychicus Quintæ, Petrus Nissøn Quartæ, Christianus
 Reinold Tertitæ, Olaus Borckius Secundæ, Nicolaus Funitzbeck Primæ.
 Christen Friiss drog aff til Aarhuss.
 6. Iens Laugissøn.
 7. Landssting.
 8.-14. Her Iacob.
 8. ☉ Skal min tieners sag aff Klinck møde til landssting.
 Torden regn.
 9. ☾ Skøn.
 10. ☽ Compellavi Chilianum cos.de filia Maria nomine M.Georgii Filij.
 It aar 31 vgger (Lille Jens).
 Regn.

-
26. Jeg skrev etc.
 27. Ud fra Dommerbogen 9. Jfr. 4.7.

Juli.

- 1.-7. Mag.Niels(Glud).
 5. I skolen: Thomas Tygesen femte klasse, Peder Nissen fjerde,
 Kristen Reinhold(sen Kolding) tredie, Oluf Borch anden, Niels
 Fonnedsbæk første.
 8.-14. Hr. Jacob(Buch).
 10. Jeg talte med Kjeld(Jørgensen) borgmester om hans datter Marine
 på(min)søn mag.Jørgens vegne.

1610.

11. ♀ M. Iacob Bonum gick til sengs.
20. Ex Iudic. 9°.
Skøn oc stille.

12.-14. Skønt.

12. ♀ Begyntis at holdis hunddage i scholen.

13. ♀ Loed ieg Bisp-eng riffue.

15.-21. Her Iffuer.

15. Haffde til gest Chield Iørgenssøn, Anne hans hustru, Marine hans daatter etc.

Regn.

På et par hvide blade mellem d.15. og 16. står:

1. Iomfrue Anne Rosenkrantz, Otte Christopher Rosenkrantzis daatter, Anders Bildis festemø, døde paa tredie iuledag.
2. Brostrup Gedde, som haffd Gudland.
3. Gammel Hans Lindenow Bornholm.
4. Claus Dyre male multatus i Københaffn.
5. Nielss Friiss døde vdi Odensee.
Konning Henricus IIII Navarrenus, Rex Galliæ, miserabiliter a suis confossus.
6. Børge Trolle[♂] Tuiss.
7. Iacob Høg til Trudsholm.
8. Hans frue.
9. Frue N.(åben plads) Munck, Iffuer Frisis frue.
Iffuer Gye, Falcks søn til Bolderup.
N.N.(åben plads) Marsuins frue[♂].

11. Ud fra Dommerbogen 9.

15.-21. Hr. Iver(Holm).

På nogle hvide blade mellem d.15. og 16.:

4. Klaus Dyre hårdt straffet etc.
5. Kong Henrik IV af Navarra, konge af Frankrig, på ulykkelig vis gennemboret af sine egne.
6. ♀ = døde, jfr.9.

1610.

Tribus Ordinibus Cantorum Scholasticorum anni ingredientis 1610 dedi.
(Som de foregående år, men uden angivelse af pengebeløb og intet om P.H.s sønner).

Scholegield, som mine børn gaffue strax efter iuel 1610.

1. Severinus dedit M.Paulo Ludimagistro j daler
2. Laurentius dedit { M.Paulo Ludimagistro j mk.
Thomes Tygessøn j dl.
3. Andreas dedit { M.Paulo Ludimagistro j mk.
Thomes Tygessøn j dl.
4. Margrete gaff Iacob Orgemester (Intet anført).
5. Dorethe gaff hannem (Intet anført).

Scholegield, som de gaffue til S.Hans.

(Som efter jul 1610 med den forskel, at M.Paulo er erstattet af M.Georgio, og det står anført, at Margrete gav Jacob Orgemester j daler, og Dorethe gav ham j mk.)

16. (Hertil vel:) M.Iacob Bonum periculosè decumbebat.

Vdi morning en øsinde regn.

17. Afferdiget ieg mit bud til { 1. Fordrup i Ielling sogn til Frue Marine
Below met Epitaphio
2. Iess vdi Almstock om Klincktrætte.

It aar 32 vgger (Lille Jens).

18. Ienss Anderssøn Klyne bleff ihielstucken aff Peder Ienssøn om afften imellem 9 oc 10.

21.Ex Iudic.X^o.

21. Gods oc giæld efter Iens Klyne bleff screffuen vdi danemends offueruelse.

Landssting.

22.-28. M.Mathss.

22.-24. Regn.

Tribus Ordinibus etc. = Jeg gav skolesangergrupperne ved indgangen til året 1610 etc. Scholegield etc.

1. Søren gav mag.Poul(Mortensen Åstrup). 2.Laurids etc. 3. Anders etc. Scholegield til S.Hans.

M.Georgio = mag.Jørgen(Hegelund).

16.(Hertil vel:) Mag.Jacob Bonum lagde sig farligt syg til sengs.

18. Ud fra Dommerbogen 10.

22.-28. Mag.Mads(Pors).

1610.

24. Endelig forhandling oc forklaring imellem Hans Hegelund, min broder, og mig.
It aar 33 vgger (Lille Jens).
25. 22.Ex Iudic.XI.
- 27.-31. Skønt.
27. Besøgte ieg M.Iacob vdi Darum.
- 29.7.-4.8. M.Nielss.
29. M.Georgius concionabatur in D.Catharinæ.
31. It aar 34 vgger (Lille Jens).

August.

- 1.-5. Skønt.
1. 23.Ex Iudic.XI.
4. Landssting.
- 5.-11. Her Iacob.
5. 24.vdi hospitalet. (Tegnet et bæger).
6. Lauritz Atzerssøn ascitus socius et Achates studiorum Severini F.
7. Min Anne førde til Frederich Munch v^cdl.
Mandrup Parsberg kom hiem til Aalborg.
Iens <it> aar oc 35 vgger.
- 8.-9. Skønt.
8. 25.Ex Iudicum XI.
9. Sara, min daatter, fødde hendis femte barn Margrete.
10. Regn.
- 11.-12. Skønt.
11. Epistolam prolixè scriptam Frederico Andreæ Klynio accepit Lambert Lauritzøn mittendam ipsi Giessam.
- 12.-18. Her Iffuer.
14. Lille Iens it aar 36 vgger.
Desponsatio M.Georgii, Filii mei, cum Marine, Chield Iørgenssøns daatter.
16. Marine Pederssdaatter drog hiem til Starup.
25. Ud fra Dommerbogen 11. Jfr. 1.8., 8.8.
- 29.7.-4.8. Mag.Niels(Glud).
29. Mag.Jørgen(Hegelund) prædikede i St.Katharine.

August.

- 5.-11. Hr.Jacob(Buch).
6. Laurids Assersen antaget som fælle og leder af (min) søn Sørens studier.
11. Lambert Lauridsen modtog et omfattende brev skrevet til Frederik Andersen Klyne, og som skulle sendes til ham i Giessen.
- 12.-18. Hr.Iver(Holm).
14. Min søn mag.Jørgens trolovelse med Marine, Kjeld Jørgensens datter.

1610.
 17.-20. Skønt.
 18. Landssting.
 19.-25. M.Mathss.
 19. Hans Lassøn drog aff til Hamborg.
 26.vdi Vor Frue.
 20. Skønt.
 21.-22. Regn.
 21. Lille Ienss it aar 37 vgger.
 22. Tyge Lange gjorde sin eed.
 27. Iudic XI.
 24. Skønt.
 25. Grandede soer Peder Ienssøn fredløss faar Ienss Klynnes drab.
 Landssting.
 26.8.-1.9. M.Nielss.
 26. Christianus Christiani Gødstrup prædicket oc bleff examinêret.
 Skønt.
 27. Kong. Mat. kom til Kolding.
 28. Ingeborg Harckis bleff brend faar Ribe. (Tegnet nogle flammer).
 It aar 38 vgger (Lille Jens).
 29. 28.Ex Iud.XII°.
 30. Afferdiget ieg Suend.

September.

Nederst på siden 1.-15. står: Bolde Harckssdaater bleff soren til ild aff xv mend.

1. Landssting.
 Regn.
- 2.-8. Her Iacob.
2. Albert kom hiem.
3. Regn.
4. Siw ferdning aar 39 vgger (Lille Jens).
 Storm.
5. CXXIX. Her Christen Christenssøn aff Gøstrup bleff ordineret til Bøwling oc Flynderkald. 29.Ordinatio.

-
- 19.-25. Mag.Mads(Pors).
 22. Dommerbogen 11. Jfr. 29.8.
 26.8.-1.9. Mag.Niels(Glud).
 26. Kristen Kristensen etc.

September.

- 2.-8. Hr.Jacob(Buch).

- 1610.
8. Velb.Tyge Lange Secreter vaar hoss mig.
- 9.-15. Her Iffuer.
- 10.-13. Arffueskifft effter Ienss Klyne (Muligvis kun d.lo.).
11. Munstrung zu Flensburg.
Landtag samme sted strax effter.
It aar 40 vgger (Lille Jens).
Affærdiget ieg breffue til Flensburg til { Tyge Lange om steffning
Albret Skeel imod Io-
han Stygge.
13. Peder Hanssøn, Hanss Lambertssøns søn, drog aff til Flensburg
oc Tydskland in Studia.
15. Landssting.
- 16.-22. M.Mathss. Catechismus.
16. Nielss Krag } bryllup i Aalborg.
oc Iudte Høgs }
- 30.vdi Vor Frue.
17. Den 17 septembris, Landgericht vdi Hatersleben.
18. Vaar ieg vdi Steenss offuer it siun.
It aar 41 vgger (Lille Jens).
19. Temperdag.
CXXX. Marcus Sture bleff ordineret til capellane til Herretsted-
kircke.31. Ordinatio.
21. Regn.
22. Visitatio mea XVI.
- 23.-29. M.Nielss.
23. Fra Ribe til Gamsted.
24. Vdi Andstkircke vdi 1.Andstherret, vij. 32.Andst.
Dom vdi Haderssløff effter lowbogen.
25. Til Kolding ij.
It aar 42 vgger (Lille Jens).

9.-15. Hr.Iver(Holm).

13. in studia = på studierejse.
- 16.-22. Mag.Mads(Pors).
22. Min sekstende visitats
- 23.-29. Mag.Niels(Glud).

1610.

26. Vdi Gaffuerssslund vdi 2.Holdmindsherret ij.33.vdi Gaffuersssl.
- 27.-29. Regn.
27. Vdi Skibbet eller Willestrup 3.Tyrrildherret iij. 34.vdi Skibbet.
28. Til Veile j.
29. S.Michelssdag
35.vdi Veile.
- 30.9.-6.10. Her Iacob.
30. Aff til Ome iijj.
Primo.

Oktober.

1. ☾ Vdi Ome vdi Nørwangssherret.36.
 2. ♂ Fra Ome vj mile.
It aar 43 vgger (Lille Jens).
 3. ♀ Vaar ieg hoss velb.Knud Brahe paa Engelsthalm.
Lambert Hanssøn drog til Københaffn.
 4. 4 Kong.Mat. gaff sig til bods, offuer fra færgehuset offuer
Oresund, alene til Asness.
 - 5.-14. Hos x dies exemit Gregorius XIII è Calendario.
 6. † Hiem til Ribe, Ὑεῶν χάρειε
 - 7.-13. Her Iffuer.
 7. Secundo.
 - 1.Albret Skeel
 - 2.Erick Lunge
 - 3.Knud Brahe
 - 4.Chield Brockenhuss.
 - 5.Thomes Iuel
 - 6.Iens Mognssøn.
 8. Ved Tobias Lauterbach screff ieg til

{	Tyge Lange
	Lambert Hanssøn
	Peder Lassøn
 9. 47 bodssmend komme til Ribe, deriblant - 18 riber, som skulle
føre det store ny orloffs skib fra Itzehoe.
It aar 44 vgger (Lille Jens).
 10. 37.Ex Iudicum 12°
 12. Bøger skiffte imellem

{	Frue Ingeborg Kruse
	Michel Huassis moder
	Nielss, Iørgen Frisis søn,
	Marine Christen Laugissøns
- Forførdelig storm.
13. Landssting.
 - 14.-20. M.Mathss.

30.9.-6.10. Hr.Jacob(Buch).

30. For første gang.

Oktober.

- 5.-14. Disse ti dage tog Gregor 13 ud af kalenderen.
6. Det græske = Gud ske lov.
- 7.-13. Hr.Iver(Holm).
7. For anden gang.
10. Ud fra Dommerbogen 12.
- 14.-20. Mag.Mads(Pors).

- 1610.
14. Tertio.
15. Magistrorum XIII Promotio Hafniæ die XV Octobris.
Storm.
16. Lauritz Scriffuer Byfoget sagde sententz imod capitel.
Eggert Abildgaard antuordet fra sig Kong.M.breff om mageskiift.
It aar 45 vgger (Lille Jens).
17. 38. Ex Iudicum Cap.XII°.
20. Albret Skeel afferdiget bud til Københaffn oc ieg om ny steffning.
- 21.-27. M.Nielss.
21. Nuptiæ M:Georgii F. met Marine Cheldssdaatter.
23. It aar 46 vgger (Lille Jens).
- 24.-26. Regn.
24. Lybske gesandte vaar vdi Københaffn.
25. Her Iørgen Lund bleff halsshuggen vdi Flensborg.
26. Bolde Harckssdaatter bleff dømt quit faar xv mends neffnings to.
27. Slactet wi iij nød.
Landssting.
- 28.10.-3.11. Her Iacob.
28. Her Aage haffuer vdscreffuet bryllupsbreffue imellem { Her Nielss oc
Nielss Michelssøn oc Dorethe Baltzersdaatter. { Kirstine Aage
30. It aar 47 vgger. (Lille Jens).
31. Albret Skeel oc Frue Berthe droge aff til Hesselagger ἐπι κλη.
ῥονομήδω.
Lene Christenssdaatter enixa est.
- 39.Ex Iudicum C.XII°.

November.

3. Albret acter bort.
- 4.-10. Her Iffuer.
4. Bryllup { Iohan Vintapper
Karine Ienss Laugissøn.

-
14. For tredie gang.
15. Promotion af 14 magistre i København d.15.oktober.
17. Ud fra Dommerbogen kap.13. Jfr. 31.10.
- 21.-27. Mag.Niels(Glud).
21. (Min) søn mag.Jørgens bryllup etc.
- 28.10.-3.11. Hr.Jacob(Buch).
31. Det græske = til overtagelse af deres arv.
enixa est = blev forløst.

November.

- 4.-10. Hr.Iver(Holm).

161o.

5. Bertel Struck drog til Københaffn.

Francfurtske breffue bleff oss tilskicket fra Frederich Anderssøn
Rip.oc fra velb. Frederich Muncgis sønner.

6. It aar 48 vgger (Lille Jens).

7. 4o.Iudic. XIII.

8. Disciplina Scholastica.

9.-17. Regn.

9. Redditæ mihi literæ Hafnia

{ Tyge Lange
D.D.Hans Resen
Peder Lassøn.

10. Landssting.

11.-17. M.Mathss.

13. It aar 49 vgger (Lille Jens).

14. M.Ivarus incoavit Examen Philippi Tentualiter et percursorie.

41.Ex Iudic.XIII.

16. Peder Anderssøn aff Varde talte met mig om Søffren Ibssøn til
Varder schole.

17. Paa denne løffuerdagen ydte alle Gredste grande deris tiende korn -
en lest rug.

18.-24. M.Nielss.

18. M.Atzer C. haffde bryllup ved Skanderborg.

42. vdi S.Karine.

19. Ordines Cantorum deligendi et digerendi

{ 1.Store discant
2.Liden discant
3.(Åben plads)Davidici

20. Albret oc Frue Berthe komme hiem fra Fyen.

It aar 5o vgger (Lille Jens).

21. En pebling Iffuer Christenssøn bleff stucken aff Hans Detleffssøn
oc døde paa torsdag afften.

43.Ex Iudicum XIII°.

22. Frøst.

7. Dommerbogen 13. Jfr. 14.11., 21.11.

8. Skoleundervisning.

9. Breve sendt mig fra København etc.

11.-17. Mag.Mads(Pors).

14. Mag.Iver(Hemmet)begyndte på Philip(Melanchtons)Examen statarisk og
kursorisk.

18.-24. Mag.Niels(Glud).

19. Sangergrupperne skal udvælges og fordeles etc.

1610.

23. Her Ienss Rusk bleff troldom offuersoren aff kirckeneffnd.

24. Landssting.

25.11.-1.12. Her Iacob.

25. Literæ K.M.redditæ, quibus iubemur precari pro Regina gravida.

(Tegnet et brev).

Regn.

27. Paa tiisdagen affærdiget ieg Thomes N.Pomer met samme breffue.

It aar 51 vgger(Lille Jens).

Regn.

28. Disputatio in Sacello Theologica de Deo.

44.Ex Iudicum XIII°.

29. Anna mea decubuit à 29 Novemb.ad XV Decembris per 17 dies.

December.

1. Scripsi Hafniam ved Lauge Hatfilter { Henrico Waldkirck met min iulesang
Petro Lassøn

Ann<a> ægrota).

2.-12. Ægrota.

2.-8. Her Iffuer.

4. To aar gammel (Lille Jens).

5. M.Peder Christenssøn Sogneprest vdi Vedle døde paa onssdag afften
imod X.

45.Iudicum XII.

6.-8. Regn.

6. Anno 1608 er liden Iens, nu min femte søn, fød, oc da er hand II
aar.

9.-15. M.Mathss. De extremo iudicio.

9. M.Iørgen prædickede i S.Karine.

10.-11. Regn.

25.11.-1.12. Hr.Jacob(Buch).

25. Kgl. majts. brev tilsendt, ved hvilket det befales os at bede for
dronningen, der er gravid.

28. Theologisk disputats i kapellet om Gud.

Ud fra Dommerbogen 14. Jfr. 5.12.

29. Min Anne lå til sengs fra 29. november til 15. december, i hele
17 dage.

December.

1. Jeg skrev etc.; Anna ægrota = Anne syg.

2.-8. Hr.Iver(Holm).

9.-15. Mag.Mads(Pors). Om den yderste dom.

1610.

10. Apollonie Klausd. bleff brend til Giøringherritzting. (Tegnet nogle flammer).
- 13.-17. Frøst.
13. Anna meliusculè habuit.
14. Paa den 14 oc 15 decembris { vadmæl
læret
- Tilhobe beløb i pening (Notitsen er ikke fuldført).
Meliusculè.
15. Melius.
- 16.-22. M.Nielss.
16. Anna post XVII dies prodiit in publicum.
46.vdi S.Karine.
17. Snee.
- 19.-22. Frost.
19. Temperdag.
Til temperdag vaar Nielss Krag oc Cheeld Brockenhuss.
20. Vocavi Severinum Ibssøn fra Soer til at være scholemester i Varde.
22. Landssting.
- 23.-29. Her Iacob.
23. Sne.
- 24.-28. Frost.
- 24.el.25. Regia Maiestas ægrotavit.
27. Her Peder i Daler oc Her Ebbe i Wist(by) møtte faar lenssmanden
A.Skeel om iij gaards tiende vdi Gerdrup.
29. Thomas D.Christiani Lunde huc venit Hafnia.
Landssting.
Snee.
- 30.12.1610-5.1.1611. Her Iffuer.
30. Frøst.

13. Anne havde det noget bedre. Jfr.14.12.

15. Bedre.

16.-22. Mag.Niels(Glud).

16. Anne kom ud efter 17 dages forløb.

20. Jeg kaldte Søren Ibsen fra Sorø etc.

23.-29. Hr.Jacob(Buch).

24.el.25. Kong.majst.blev syg.

29. Thomas, søn af hr.Kristen(Jacobsen Høst)Lunde, kom hertil fra
København.

30.12.-5.1.1610. Hr.Iver(Holm).

1610.

På nogle hvide blade bag i almanakken står:

Bededage, den 6.7.8.februarij.

Pindarus in Olymp.od 6: ἀρχομένου δ' ἔργου πρόσωπον
χρῆ δέμεν τηλαυγέε.

Hoc est incipientis operis præfulgidum debet esse frontispicium.

Christ: Malum est, non pati sed facere malum

Vnge printzis hylding Christiani Quinti:

vdi Københaffn den 14 martij

vdi Lund den 15 aprilis

vdi Odensee den 29 aprilis

vdi Wiborg den 11 maij

vdi Norrig i Oslo den 15 iunij

Herredage den 18 iunij.

Yderligere står bag i almanakken:

j hollandsk allen er - v Riberkorter

20 støffuer giøre - j let gylden

oc det er iij støffuer ringer j dl.

280 skaalepund giøre - j skip pund.

På nogle hvide blade bag i almanakken:

Pindar i Olymp. od.6.:

ἀρχομένου... På et(digter)værk, som man be-

gynder på, bør man sætte en pande (et åsyn, d.v.s. en banebrydende indledning), der kan ses lysende på lang afstand.

Det latinske det samme som det græske.

Kristus: Det onde er ikke: at lide ondt, men: at gøre ondt.

Christiani Quinti = Christian V.s.

1611.

Foran i almanakken står:

Exarsit bellum inter Christianum IIII et Carolum Suecum inde a Cal.
Maii.

Hertug Christian aff Sachssen sagdis dødt circa Iohannem.

Ἡ κίετα Πόλεμος ἐπὶ ἄητοῖς χωρεῖ Thuc.1°

Rector Academiæ Hafniensis solet creari quotannis proximo die
Mercurii post Dom.Trinitatis.

Januar.

Øverst på siden 1.-18. står: Godske van Anefeld tager 2000 mand an vdi
Hamborg paa Kong M^{ts} vegne.

Vdi Lybck beredis mange trommer oc fennicker oc faner.

1. M.Andreas Welleius decubuit inde a medio Decembris.

Snee.

2. Besøgte ieg den fattige gamle Her Iens Rusk, prest aff Lønne,
anholden paa Riberhuss faar troldoms spøgerie.

Regn.

3. Vdi hospitalet at offuersla regnskabet.

Birgitte Bangssdaatter indbeuilget.

Tø.

4. Kirstine Christen Glarmesters.

Slaane.

5.-17. Frost.

5.-9. Brygde vj tdr.malt (Muligvis under d.8.)

6.-12. M.Matthias. Pædagogia.

6. 1. Hospital.M.Iørgen prædicket.

8. Screff ieg til

Københaffn	{	D.D.Iohanni Resenio om Med-olden sag
		Petro Lasson misi til Henrich Waldkirchvið marck
		Søffren Ibssøn Hører i Soer.

Albret loed Kirstine Glarmesters vdsette, oc Mette Høllends.

Foran i almanakken står:

Der udbrød krig mellem Christian IV og Karl den Svenske fra 1. maj.

Circa Iohannem = omkring S.Hans.

Det græske = En krig forløber ingenlunde efter forud indgåede af-
taler eller beregninger. Thukydidis 1°.

Rector Academiæ etc. = Rektor ved Københavns universitet plejer at
blive valgt hvert år den nærmeste onsdag efter Trinitatissøndag.

1. Mag.Anders(Sørensen)Vedel lagde sig til sengs fra midten af
december.

6.-12. Mag.Mads(Pors). Børneopdragelse.

8. D.D. Iohanni Resenio = til hr.dr.Hans(Poulsen)Resen; Petro Lasson
etc. = til Peder Lassen (og) sendte etc.

- 1611.
10. Albret drog aff til Engelsthalm oc Wiborg.
11. M.Mathss Ienssøn prædicket i Weile.
- 13.-19. M.Nicolaus de Coniugio.
14. Screff ieg met Peder Reinhold Tuconi Lange Secretario om den Med-olden sag.
16. M.Matthias Iohannis Fioniensis prædicket vdi Kolding slottskircke faar Caspar.
- 18.-25. Tø.
18. Søffren Ibssøn rediit huc Sorâ.
- Øverst på siden 19.-31. står: De suenske to skibe toge it hadersleffske skib paa Dumssness ved Bornholm, paa K.M.Strøme, som(?) hørde Christen Mechelborg.
19. M:Mathss Ienssøn Medelfar, som haffde kald til Vedle (Notitsen ikke afsluttet).
Snaps landssting.
- 20.-26. D.Iacobus de Paulo.
20. Septuagesima (Tegnet et bæger).
Samme M.Mathss prædicket til høye messe, oc tilforne om morgen.
Søffren Ibssøn til froprædicken.
Vdi Wiborg bryllup {Cheeld Krabbis
Christentz Iul.
21. Affærdiget ieg samme Søffren Ibssøn til Varder schole.
22. 2. De Paulo Act.9.
26. Affærdiget ieg Søffren oc Suend til Flenssborg.
Regn.
- 27.1.-2.2. D.Ivarus.
27. Sexagesima.
Albret kom hiem fra Wiborg.
28. Tø.Regn.
29. Scripsi Caspari Marcodano de Samuele.
Regn.

-
- 13.-19. Mag.Niels(Glud) om ægteskab.
14. Tuconi Lange Secretario = til Tyge Lange sekretær.
16. Mag.Mads Jensen fra Fyn etc.
18. Søren Ibsen vendte tilbage hertil fra Sorø.
- 20.-26. Hr.Jacob(Buch) om Paulus.
20. den 7o.
22. 2.Om Paulus. Apostlenes Gerninger 9.
- 27.1.-2.2. Hr.Iver(Holm).
27. Den 6o.
29. Jeg skrev til Kasper Markdanner om Samuel(Danielsen).

1611.

30. CXXXI. Her Oluff Pederssøn bleff ordineret til Lønnekald oc Nymind Fiskeleye.

3.Ordinatio.

31. Gerdt Rantzow drog aff til Kong Mat. oc haffde bestilling paa - hundred lette rytter oc iij^M fodgenger.

Februar.

1.-2. Regn.

1. Ved dette pass bleff Axel Aagessøn, en hallandsk herremand, halss-huggen, som staffe en karl ihiel. (I staffe er st rettet fra h: Meningen er sikkert, at der skal stå stack).

Her Ienss Hanssøn Rusk, som vaar prest til Lønne oc Nymind, convictus veneficij et imposturarum Magicarum vivus crematus ved Kiarregaard. (Tegnet nogle flammer).

2. Landssting.

3.-9. M.Matthias.

3.-9. Frost.

3. Quinquagesima. Passio incoanda.

Regina peperit filiolum, cui postea inditum nomen Huldricj, die Martij 25.

6. 4.Ex Passione.

7. Σύρεξις Coss.cum Nielss Hanssøn propter lebetem in stabulo periculose igne subiecto pice repletum funibus nauticis tingendis mersandisque.

8. Laurentius Filiolus meus deductus fuit a Matre Flensburgum, ut deinceps Hamburgum et Giessam cum comitatu deveheretur: Scholam trivialem ibi frequentet. $\frac{L}{H}$

Hønkyss.

Februar.

1. Her Jens Hansen Rusk etc. levende brændt ved Kærgård, overbevist om trolddom og magiske bedragerier.

3.-9. Mag.Mads(Pors).

3. Den 50. Lidelseshistorien skal påbegyndes. Regina etc. = Dronningen nedkom med en lille søn, som senere fik navnet Ulrik, den 25. marts.

6. Ud fra lidelseshistorien. Jfr. 27.2. s.561.

7. Borgmestrenes strid med Niels Hansen på grund af en kedel, som man med fare havde tændt ild under i stalden, fuld af beg til at bestryge skibstovene med og nedsænke dem i.

8. Min lille søn Laurids blev af sin moder ledsaget til Flensborg, for at han med et rejseselskab umiddelbart derefter kunne bringes til Hamburg og Giessen og besøge trivials skolen der. (Tegnet = Laurids Pedersen Hegelund).

1611.

9. Die 9 bleff Marine Christenss brend paa Maltherritzting. (Tegnet nogle flammer).
- 10.-16. M.Niels.
10. 5.vdi S.Karine.
Sne.
11. Tø.
12. Frost.
13. Temper.
14. Regn.
16. Ienss Hundessvong kom hiem fra Københaffn.
Landssting.
- 17.-23. D.Iacobus.
17. Sne.
20. 6.aff Passien.
21. Peder Chieldssøn Bodssmends Capitein vdtog bodssmend aff Ribe.
22. Conciliatio tentata inter Cos.Chilianum et Nielss Hanssøn.
Albret drog aff.
Iens Laugissøn Raadmand døde.
Laurentius Filiolus meus iter ingressus est Flensburgo Hamburgum
ad Giessenenses.
(Tegnet et skib).
- 24.2.-2.3. D.Ivarus.
24. 7.
25. Skønt.
26. Barthel Struck kom hiem fra Skaane oc Siælland effter 16 vgger
propter Filij Petri Struckij liberationem.
27. 8.Ex Passione.
Regn.
28. iijj hollendiske skibbe komme her ind faar lande om øxne oc
iblant dem Gisbert Bornstein aff Enckhusem, qui litem intendebat
Nicolao Iohannis.

10.-16. Mag.Niels(Glud).

17.-23. Hr.Jacob(Buch).

22. Forlig forsøgt mellem borgmester Kjeld(Jørgensen) og Niels Hansen.
Laurids, min lille søn, begav sig på vej fra Flensborg til Ham-
burg (og) til Giessenenserne.

24.2.-2.3. Hr.Iver(Holm).

26. propter etc. = på grund af sønnen Peder Strucks frigivelse.
28. qui etc. = som truede Niels Hansen med proces.

1611.

Marts.

Øverst på siden 1.-17. står: Regia Maiestas tentabatur imbecilliore valetudine.

2. Tuli repulsam apud A.S.nomine fratris: oc Hans Lassøn bleff kongens foget.
- 3.-9. M.Matthias.
3. Frederic Andersson Anno 1610 begaff sig paa veyen til Giessen.
4. Niels Hanssøn bleff siug.
6. 9.
7. Bleff Riber capitel tilskicket it missive vnder Kong M^{ts} oc Hertug Hans Adolfs secret, at møde til Kiil som incorporerte vdi Schleswigs førstendom, den 13 martij. (Tegnet et brev).
Lille Ienss to aar 13 vgger.
Regn.
9. Nihil respondimus.
- 10.-16. M.Nicolaus.
10. Margrete, min daatter, begynte noget at faa til sig igen oc æde lidet.
Nogle adels forsamling vdi Ribe om Christopher oc Charsten Rosenkrantzis giæld oc godsigelse.
Driffue øxne.
11. Regn.
12. Driffue øxne.
Sluud.
13. 10.
16. Landssting.
- 17.-23. D.Iacobus.
17. 11.vdi Vor Frue froprædicken.
Sigis, at aff Kiøbenhaffns by skulle vdgiøris iij^c mand, som finge spitz oc harnisk.

Marts.

Øverst på siden 1.-17. står: Kongelig majestæt blev anfaldet af svageligt helbred.

2. Jeg fik afslag hos A(lbret) S(keel) på (min) broders vegne etc.
- 3.-9. Mag.Mads(Pors).
9. Vi svarede intet.
- 10.-16. Mag.Niels(Glud).
- 17.-23. Hr.Jacob(Buch).

1611.

19. Frederich Anderssøn fød den 19 martij Anno 1589, iamque vixit Giessæ unum.
20. Absolvi lectionem Bibliorum Danicorum novissimæ versionis, prima vice: confestimque incoavi denuo Lectionem.
12.ex Passione.
21. Regn.
- 24.-30. D.Ivarus.
24. Paask.
13.vdi Vor Frue.
25. Kong Ma^{t^s}vnge søn bleff døbt i Københaffn, kaldet Vlrich.
26. 14.vdi S.Karine.
28. Albret kom hiem.
- 28.el.29. Filiola mea Margareta, quæ recidivo morbo afflictissime per Sex dies decubuerat (Notitsen ikke afsluttet).
29. Her Iffuer sagde tieniste(aff).
30. Landsting.
- 31.3.-6.4. M.Matthias.
31. Bryllup i Kiøbenhaffn: Henrich Huitfelds.

April.

1. Øxenskiibe vdløb aff Huidning Nacke xxii.
3. Brygget.
Slactet 4 suin.
4. Albret Skeels heste ginge aff paa⁴ .
Feidebreff datert den 4.aprilis.
Skøn.
5. Fick ieg Kong Mat^s breff om { bøn faar skibbe (Tegnet et brev)
den tredie puose
6. Steen Brahe oc Oluff Rosensparre skulle besøge K.Karl om de to hoffuetstycker, men de komme icke bort.
Samuel subiit Examen.

19. iamque etc. = og han har nu levet i Giessen et år.

20. Jeg afsluttede gennemgangen af den nyeste oversættelse af den danske bibel første gang, og jeg begyndte straks igen en gennemgang. - ex Passione = ud fra lidelseshistorien.
- 24.-30. Hr.Iver(Holm).
- 28.el.29. Min lille datter Margrete, som meget ilde tilredt af en tilbagevendende sygdom havde ligget i sengen i seks dage.
- 31.3.-6.4. Mag.Mads(Pors).

April.

6. Samuel(Danielsen)underkastede sig eksamen.

1611.

7.-13. M.Nicolaus.

10. Albret Skeel drog aff til Halmsted.

11. Afferdiget ieg breff om bøn faar skibssflode.

Undecimo Aprilis præstitit M.Paulus Martinus Regiæ Ma^{ti}

Iuramentum Sup.Skan.

L:L.

13. Landssting.

14.-20. D.Iacobus.

15. Redditæ mihi literæ Giessa a Friderico Klynio et a Laurentio,
meo filiolo.

Faar Varde bleff en quinde brend. (Tegnet nogle flammer).

16. Hans, Bertel Strucks søn, ereptus Siwardo Grubbe.

17. CXXXII. Her Samuel Danielssøn i Hiardrup oc Wambdrup sogner.15.
Regn.

18. Borger her vdi Ribe hulde munstring oc vaar ved - 416. (I marginen
står:530).

Invisi Frue Magdalena Seest.

Øxneskibbe løbe vd anden reise.

Øverst på siden 19.-30. står: Scripsi denuo Wardas til Her Iacob oc
Her Peder oc Søffren Ibssøn.

20. Finge wi Kong Ma^{ts} breffue

den 20 aprilis ved Mathss Anderssøn		1.til menige Riber capitel at skulle
		2.til prouister oc prester huer at vd-

vdgiffue aarlig(en)til Martini-300 dl.
giffue 8 dl. (Tegnet et brev).

Her Iffuer drog aff.

21.-27. M.Mathss Ieremiæ 4.

21. Petrus Nissøn første afftenprædicken vdi Her Iffuers sted.

22. Kong Mat^s rolde bleff læsdt om ny paalagde zize om allehonde vare
oc species oc om skat aff Ribe - 1500.

7.-13. Mag.Niels(Glud).

11. Den 11.april aflagde mag.Poul Mortensen(Åstrup) ed til kgl.majt.
som superintendent i Skåne.

L:L = L(iteræ) L(itanieæ) = bededagsbreve.

14.-20. Hr.Jacob(Buch).

15. Breve sendt mig fra Giessen fra Frederik Klyne og Laurids, min
lille søn.

16. ereptus etc. = befriet fra Sigvard Grubbe.

18. Jeg besøgte fru Magdalene Sehested.

Øverst på siden 19.-30.: Jeg skrev påny til Varde etc.

20. Martini = Mortens(dag).

21.-27. Mag.Mads(Pors). Jeremias 4.

1611.

24. A^o 1601 døde Albret Friiss, nu X aar siden, cui successit nobiliss. Albertus Skeel. Promotio D.D.Christiani Bordingii (Bordum) Arhusii medicj, ut sit in servitio et familia Principis seu Regis Electi. (P.H.s parentes).

16.Iudic.15.

27. Landssting.

28.4.-4.5. M.Nielss Exodj.

29. (Tegnet et brev).

Maj.

2. 17.vdi S.Karine.

Skønt.

5.-11. Her Iacob.

5. Vaar ieg vdi Darum oc siden i Sneom til barsel.

6. Regn.

7. M.Severinus AS.cum fratre Iohanne est reversus Hafnia.

8. 18.ex Iudi(cum) XV.

11. Landsting.

12.-18. M.Mathss.

12. Pintze.(Tegnet et bøger).

13. Her Christen i Hierrom bleff siug.

19.vdi Vor Frue.

14. Regn.

15. Tem(perdag).

16.-18. Regn.

18. Visitatio mea XVII.

Fra Ribe oc til Varde viij.

19.-25. M.Nielss.

20. (Vdi Lyddum vdi 1.Vesterherret iiij.20.vdi Lyddom.

Die 20 drog Chield Cos.aff til Københaffn, oc screff ieg met hannem til Cancelleren om Me-olden sag.

24. cui successit etc. = hvem den meget ædle Albret Skeel efterfulgte.
Promotio etc. = promotion af lægen, hr.dr. Kristen Bording(Bordum), så at han kan komme i prinsens eller den udvalgte konges tjeneste og husstand. Iudic = Dommerbogen.

28.4.-4.5. Mag.Niels(Glud) 2.Mosebog.

Maj.

5.-11. Hr.Jacob(Buch).

7. Mag.Søren,A(nders)S(ørensen Vedels), er vendt tilbage med broderen Hans fra København.

8. Ud fra Dommerbogen 15.

12.-18. Mag.Mads(Pors).

18. Min syttende visitats.

19.-25. Mag.Niels(Glud).

20. Kjeld(Jørgensen)borgmester etc.

1611.

21. ♂ Til Lønborg ij.
- 22.-23. Regn.
22. ♀ Vdi Lønborg i 2.Nørherret.21.Lønborg.Predbiern.
23. † Til Lem iij Bøllingh.
24. ♀ Vdi Lem vdi 3.Bøllingherr(et).22.Paa Lundeness.
25. † Til Ringkøbing ij.
Til Varde.
Landsting.
- 26.5.-1.6. Her Iacob.
26. Vdi Ringkøbing eller Hee.
Til Ribe.
27. ☾ Vdi Stadel i 4.Hingherret iij.23.vdi Stadel.
Calmar by indtagen met stormer haand den 27 maii.
Bønder munstring.
Regn.
28. ♂ Wosborg; vdi Vldborg iij.
29. ♀ Vdi Idum 5.Vldborgherret.24.vdi Idum.
30. † Holstebro.
31. ♀ Vdi Nawer 6.Hierrom herret iij mile.25 vdi Naŵr.

Juni.

1. † Til Miøborg om afften iij mile.
- 2.-8. M.Mathss.
2. ☉ Til Engbiere vdi Hierrom hensoff Her Christen Pederssøn.
Den anden iunii hørde K.M.prædicken vdi Calmar kircke met
sit krigssfolck.
26.vdi Miøborg.
Streng nordvest.
3. ☾ Vdi Engbiere i 7.Vandfuldherret.
4. ♂ Til Lemuig ij.
5. ♀ Vdi Lemuig.
Regn.

26.5.-1.6. Hr.Jacob(Buch).

Juni.

- 2.-8. Mag.Mads(Pors).

- 1611.
6. ♀ Vdi Nissum i 8.Skodborgherret.27.Nissom 3 mil.
Lille Ienss iij aar.
7. ♀ Til Hierrom iij.
8. ♂ Til Hadderup iij.
Landsting.
- 9.-15. M.Nielss.
10. ☾ Hadderup.28.Hadderup.
11. ♂ Til Aulum iij.
12. ♀ Vdi Aulum vdi 10.Hammerumherret.29.vdi Aulum.
13. ♀ Til Vorgod, ubi conveni D.Gregorium apoplecticum - iij.
14. ♀ Til Borris iij - vdi Borris - ij Tarm, iij Varde.
- 14.-15. Regn.
15. Vdi Varder schole, viij.
- 16.-22. Her Iacob.
16. CXXXIII. Ordinatio D.Severinj.30.vdi Varde.11.Østerherret.
Søffren Ibssøn Ripensis ordineret vdi Varde til Her Iacobs
capellane.
17. ☾ Vdi Guldagger i 12.Skatzherret.31.vdi Guldagger.
Sensi lumbaginem seu debilitatem lumborum cum dolore.
18. ♂ Reversus sum incolumis domum ad meam meosque: Ὑεῶν δόξα
20. ♀ Christianus dux Saxonie obiit diem XX die Iunij.
Skønt.
22. ♂ Landsting.
- 23.-29. M.Mathss.
23. Gunder Baggissdaatter døde hastiglig i Weile.
24. S.Ioh.
26. Christianopel bleff iammerlig forrasket om natten faar den 26
iunii. Christianopel bleff plustret.
27. ♀ Loed ieg Bisp-eng sla aff x slet mend.
Samme afften drog menige borger aff byen i deris rustning oc
lo vden byen ved Galliebierg den nat. (Tegnet en regimentsfane).
(vel her): Vdi lige maade droge Varderborger vd paa veien at
Vesterherret.
- 28.-29. Regn.
- 30.6.-6.7. M.Nielss.
30. Stormflod dog aff nordvest.
- 9.-15. Mag.Niels(Glud).
13. vbi etc. = hvor jeg talte med hr.Gregers(Jensen), der var
apoplektisk.
- 16.-22. Hr.Jacob(Buch).
16. Hr.Søren(Ibsens)ordination.
17. Jeg havde lumbago eller lammelse over lænderne med smerte.
18. Jeg vendte uskadtd hjem til mit og mine: Gud ske lov.
20. Hertug Christian af Sachsen døde d.20.juni.
- 23.-29. Mag.Mads(Pors).
24. St.Hans.
- 30.6.-6.7. Mag.Niels(Glud).

1611. Juli.

Øverst på siden: 1.-18. står:

Thuc. ἡ κίετα πόλεμος ἐστὶ [ἡ] γὰρ ἐπὶ ἑταίροις χωρεῖ.

2. ♂ Conspiratio et rebellio Studiosorum Hafniensium adversus Dn̄os Professores.
32. i S.Karine.
Storm.
3. ♀ Velb.Nielss Krag affærdigt bud, Lauritz Lauritzøn, til Københaffn.
Blanding.
4. ♀ Vendidi rug vj lester vj ørte 150 tdr. til Bagge, som skal giffue derfaar 300 dl.
Klar.
5. ♀ 177 bededagisprædicken mig tilskickede.
Bøndermunstring.
Regn.
6. † Borgermunstring.
Skønt.
- 7.-13. Her Iacob.
- 7.-9. Regn.
8. Relegati Hafniæ

{	1.Ion Lauritzøn Snecke-steen
	2.Iens Søffr.Riber
	3.Iacob Samuel
9. Munstring ved Skatzherret - ij.
10. Frue Berthe kom hiem til Riberhuss.
Munstring i Varde.
33.Ex Iudic.15.
Skønt.
11. Hundtage begyndtis i scholen.
Peder Lassøn gaff sig til skibs fra Københaffn til Rostock at Wittenberg.
Graat.
13. Eller
- 14.-20. M.Mathss.

Juli.

Øverst på siden 1.-18.: Thucydid: En krig forløber ingenlunde efter forud indgåede aftaler eller beregninger.

2. Sammensværgelse og oprør af de københavnske studenter mod de herrer professorer.
4. Vendidi = jeg solgte.
- 7.-13. Hr.Jacob(Buch).
8. Relegati etc. = Bortviste i København.
10. Ud fra Dommerbogen 15.
- 14.-20. Mag.Mads(Pors).

1611.

14. Vaar ieg opdragen til Iernved.

Afferdiget ieg Suend met bededagsprædicken.

15. Loed ieg Bispeng riffue.

Klart.

16. Affdroge til Københaffn den 16 iunii

{	1. Her Nielss i Medolden
	2. Dorethe Suanedaatter
	3. Oluff Borck
	4. Niels Funitzbeck
	5. Anders Kirmair
	6. Morten Pederssøn.

Torden.

17. Compellavi Frue Berthe, reversam ex Hallandia, effter 14 vggers bortuereelse.

17 iulii skeede den slact faar Calmar, oc da bleff Calmarby affbrend.

34. ex Iudic. 16.

På nogle hvide blade mellem d. 18. og 19. står:

1. Otte Rewentlow, Moritzis søn, bleff stucken ihjel i Ecklenfiurd aff en hoffkarl vdi en dantz.
2. og 3. To Palle Fastis sønner døde i Wittenberg, Niels oc Iørgen, i Ian. et Febr.
4. Frue Christentz Bryske paa fredag faar dimmelvgge paa Vennergaard.
5. Frue Wibecke Vlfstand Nielss Krabbis aff kreffft vdi begge hendis bryste.
6. Henrich Gyldenstiern til Offuergaard.
7. Christopher Bockwoldt til Gram 6 iulij.
8. Store Knud Ruud i Odensee.
9. Frue N. (åben plads) Tagge Krabbis.
10. Frue Birgithe Bilde Owe Lunges.
11. Frue Margrete Vlfstand Peder Iuels.
12. G(åben plads) Tagge Tottis.
13. Frue Tale Tot Gerdt Rantzows døde i Skaane circa XI Nov.
14. Frue Magdalene Seestede Moritz Podebuskis effter lang sengeleye oc blindelse oc vdmattelse døde 2 decembris om afften ni slet.
15. Iacob Krabbis moder.

17. Jeg var sammen med fru Berthe(Friis), som var vendt tilbage fra Halland etc.

Ud fra Dommerbogen.

1611.

Tribus Ordinibus Cantorum Scholasticorum anni ingredientis 1611.

I. Store discant	{ Iuleafften Nyt aars afften Try Kongers	{ j dl. j dl. j dl.	} iii j daler j mk.
II. Liden discant	{ Iuleafften Nyt aar Try Konger	{ j dl. j dl. j dl.	
III. Davids degne	{ Iuleafften Nyt aars Try Konger	{ j mk. j mk. j mk.	

Scholegield, som mine børn gaffue strax effter iuel 1611.

1. Severinus dedit M.Georgio	j daler	
2. Laurentius dedit	{ M.Georgio Charsten	{ j marck j daler
3. Andreas dedit	{ M.Georgio Charsten	{ j marck j daler
4. Margrete } 5. Dorethe }	gaffue Iacob Orgemester	j daler
	Summa	iii j daler

Scholegield, som de gaffue til S.Hans.

Severinus dedit M.Georgio Ludimag.	j daler	
Andreas dedit	{ M.Georgius Ludim. Charsten	{ j mk. j dl.
Dorethe gaff Iacob Orgemester	j mk.	
	Summa	ij daler

Summarum ix daler j mk.d.

19. ii j aar vi vgger(Lille Jens).

20. Landsting.

Støffregn.

21.-27. M.Niels.

21. Paa søndag afften vaar en hastig forfærlig regn oc stormflod aff sudvest. Flod gick en aln høyt offuer Bispeng.

22. ☾ -23. Klart.

23. ☉ Kom xi suenske skibbe til Calmarslaat.

24. ☽ Besuerlig høagen aff Bisp-eng.

Regifugium Caroli.

Frederich Munch fick aff mig v^c daler.

L(ille)Ienss ii j aar vij vgger.

35.Ex Iudic.16.

Tribus etc. = Til de tre sangergrupper i begyndelsen af året 1611.

Skolepenge etc.:

1. Søren gav mag.Jørgen(Pedersen Hegelund)
2. Laurids gav { " " " " " "
Karsten(Reinoldsen Kolding)
3. Anders gav

Skolepenge etc.:

Ludimagister = rektor.

21.-27. Mag.Niels(Glud).

24. Regifugium etc. = Karls kongeflugt.

Ex etc. = ud fra Dommerbogen 16.

1611.

25. 7 Ibs dag.

Examen 1. privatum per Magistros
2. per Doctores

26. ♀ Blandet.

27. ♂ Talde ieg met Anders Oluffssøn aff Flensborg, oc hand anammet
aff mig

til Frederich }
oc min Lauritz } 12o daler

28.7.-3.8. Her Iacob.

29. Disputatio et defensio Thesium.

30. Ved Anders Oluffssøn screff ieg breff til { Frederich And(erssøn)
Lauritz, min søn

31. Skede tacksigelse i Københaffn faar seyervinding.

Ultimo Iulij Sueci sunt cæsi ad coemeterium cæteris fugientibus
ad palustria.

Promotio Baccalaureorum XXIX Hafniæ.

36.

August.

1. Suenno rediit ex Hardsalia, som haffde omförd bededagsprædicker
oc forfest Hemme tiende, oc samme dag forfestet ieg Gredste
grande deris tiende.

3. Die 3 Augusti arx Calmarna occupata.
Landsting.

4.-10. M.Maths Ierem.8.

4.-5. Klart.

4. Tacksigelse skeede i Københaffn faar Kong Karls fluct. (Tegnet
et bæger).

6.-9. Heet.

6. Navis huc appulit advectans 130 milites ductore Frederich von
Inthiema, postridie iter ingressi Coldingam.

7. K.M.breff dateret.

37. ex Iudic.16.

23. Eksamen 1. privat ved magistre
2. ved doktorer

28.7.-3.8. Hr.Jacob(Buch).

29. Disputats og forsvar for theserne.

31. Den sidste dag i juli blev svenskerne nedhugget ved kirkegården,
medens de andre flygtede til sumpegnene.

Promotion af 29 baccalavrer i København.

August.

1. Svend(Knudsen) vendte tilbage fra Hardsyssel etc.

3. D.3.august blev Kalmar slot besat.

4.-10. Mag.Mads(Pors).

6. Et skib landede her hidbringende 130 soldater under ledelse af
Friederich v.Inthiema, dagen efter begav de sig på vej til Kolding.

7. Ud fra Dommerbogen 16.

1611.

- 7.e1.8. Ascivi in famulisium meum Morten Ienssøn Døstrup.(famulisium fejl for famulitium).
9. iiij aar ix vgger (Lille Jens).
10. Riber borgers fierdepart vaare vdi munstring oc øffuedis.
- 11.-17. M.Niels Exodj.
11. Frue Berthe fødde en vng daatter.
Heet.
12. Hunddagene endis vdi Riber schole.
Den anden fierding borger drillet.
Regn.
13. K.M.Breff om tacksigelse (Tegnet et brev).
Scripsi denuo { Flensburgum
 { Coldingam
 { Giessam Petro Sturio et Laurenti F.
14. 38. Exodi 11.
16. Her Niels Hanssøn vdi Gram døde.
iiij aar x vgger (Lille Jens).
17. Ferebatur Pestis grassari Bremæ.
Landsting.
- 18.-24. Her Iacob.
19. M.Severinus AS. oc Hans droge til Hamborg.
20. Vdi Gram prædicket ieg offuer Her Nielss Hanssøns liig.39.Deut.3°
21. Drog ieg fra Gram met M.Pouel Anckerssøn til Starup oc talde der
met Ionas Amptscriffuer oc Charsten Mechelnborg.
23. Fra Starup hiem til Ribe igen.
iiij aar xi vgger (Lille Jens).
- 25.-31. M.Mathss.
26. Hypodidascalorum iubiltatio in Schola.

-
- 7.e1.8. Jeg optog i mit tjenerskab Morten Jensen Døstrup.
- 11.-17. Mag.Niels(Glud). 2.Mosebog.
13. Jeg skrev påny til Flensborg, Kolding, Giessen til Peder Stuhr og
Laurids,(min)søn.
14. 2.Mosebog 11.
17. Pest sagdes at rase i Bremen.
- 18.-24. Hr.Jacob(Buch).
19. Mag.Søren A(nders)S(ørensen Vedels)etc.
20. Deut. = Deuteronomium = 5.Mosebog.
- 25.-31. Mag.Mads(Pors).
26. Hørernes fest på skolen.

1611.

28.	} Bededage ex Psal.78.	I. v.5. in 38	} 40.	
29.		II. v.38 in 59		41.
30.		III. v.59 in finem		42.

30. Ad diem Tertium Augusti Calmaria canâ, fuge Carole cane, subactâ.

31. Min Lille Iens xj fierding aar ringer j vge.
Landsting.

September.

- 1.-7. M.Niels.
4. 43.Iudic.16.
6. xi fr.aar.(j vge - overstreget) (Lille Jens).
7. Regn.
8.-14. Her Iacob.
11. 44.Iudic.17.
12. Den 12. 13. 14 septembris vaar en forfærlig storm oc haffflod faar Ribe, saa at noget fæ drucknede, oc skibbe forginge, to faar Oxeby, to(?) faar Longleg oc to sønder faa(r).
Fremskicked ieg min visitatz breffue { Andstherret
Holmindssherret
Nørwongssherret
Tyrrildherret.
13. xi fr.aar ij vger.(Lille Jens).
Stormflod.
14.-17. Storm.
14. Landsting.
15.-21. M.Mathss.
16. Rachel, salig M.Hans Anckerssøns effterladte encke, M.Pouel Anckerssøns moder, som da vaar gammel 78 aar (Notitsen er ikke afsluttet).
19. Barthel Tuordssøn sat til hører.
21. Capitlet vaar tilhobe om at gøre forslag paa vor skat 300 dl.
Die 21° septembris skeede de suenskis vdfald aff Elsborg.
22.-28. M.Nielss.
22. Fra Ribe til Wirst eller Gamst.
23. (Vdi Wirst vdi Andstherret ij. 45.

30. in finem = til enden.

30. Den 3.august blev Kalmar det grå taget, flygt, Karl den Grå.

September.

- 1.-7. Mag.Niels(Glud).
4. Dommerbogen 16. Jfr. 11.9.
8.-14. Hr.Jacob(Buch).
15.-21. Mag.Mads(Pors).
22.-28. Mag.Niels(Glud).

1611.

24. ♂ Til Kolding vdi scholen ij.
Iudske faner droge fra Halmsted oc til Elsborg.
25. ♀ Vdi Piedsted i Holmindsherret, v mile.46.
26. ♀ Vdi Nørup i Tyrrildherret iij 47.
27. ♀ Til Vedle ij.
xi fr.aar. (iij vgger - overstreget) (Lille Jens).
28. † Vdi scholen.
Landsting.
- 29.9.-5.10. Her Iacob.
29. ☉ S.Michelsdag til Brondle, v mile.
30. ☾ (Tegnet to faner, der sikkert må ses i forbindelse med
notitsen 24.9.).
Vdi Brondle i Nøruangs herret. 48.

Oktober.

1. ♂ Til Kolding.
- 3.-14. Regn.
3. ♀ Borgmester oc raad i Kolding besøgt mig imod M.Ienss Hart.
4. ♀ xi fierding aar iij vgger. (Lille Jens).
5. † Mit skudssmaal til Løherritzting imod Her Nielss i Med-olden.
Tussis.
- 6.-12. M.Mathss.
6. Reversus domum ad meos.
Frue Margrete Vlfstand Peder Iuelss (Notitsen ikke afsluttet).
- 7.-12. Raucedo.
9. Christen Bundtmager 102 aar gammel ♀.
11. xi fr.aar v vgger (Lille Jens).
12. Landsting.
- 13.-19. M.Nielss.
13. Her Søffren Ibssøn Schemester (sic) oc Capellane i Varde haffde
bryllup met Wibecke, Her Iacobs daatter.
14. Her Hans Søffrenssøn i Maltbeck døde.

29.9.-5.10. Hr.Jacob(Buch).

Oktober.

5. Tussis = Hoste.
- 6.-12. Mag.Mads(Pors).
6. Jeg vendte tilbage til mine.
- 7.-12. Hæshed.
9. ♀ = døde.
- 13.-19. Mag.Niels(Glud).

- 1611.
15. Frue Berthe invisit nos.
16. Oluff Christenssøn Wiburgensis, studiosus Heidelbergensis(Notitsen er ikke afsluttet).
49.Iud.17.
17. Ienss, min liden søn, bleff gantske siug aff kulde oc gruelig hede.
18. xi fr.vi aar(sic).
- 20.-26. Her Iacob.
21. M.Georgii bryllup met Marine Cheldssdaatter 1610.
- 23.-24. Regn.
23. Capitels skat bleff vdlagt 307.
50.Iudic.18.
24. Lauritz Lauritzøn, bud fra Albret Skeel, kom hiem igen.
xi fr.aar vij vgger (Lille Jens).
26. De suenske fanger aff Elsborg oc Guldborg bleffue førde til Koldinghuss - 6, til Silkeborg - 4.
Landsting.
- 27.10.-2.11. M.Mathss.
27. Redditæ mihi literæ Giessa et Franco-
furto oc fra Wittemberg
1.Frederich Anderssøn
2.Laurits P.Heg.,min søn
3.Peder Klaussøn Hygom
4.Peder Lassøn
29. Frue Berte drog aff til Fusing oc strax tilbage igen.
30. Kong Karl den NyOnde døde vdi Nykøbing den 30 octobris.
51.Iudic.18.
31. xi fr.aar viij vgger (Lille Jens).
Regn.

November.

- 1.-3. Regn.
1. Hans Iacobssøn Bagger kom siug hiem oc døde aff sprinckel eller pest.
Frue Berthe drog aff til Københaffn.
2. Ved Hans Michelssøn Tunder, Predbierns karl,screff ieg til Predbiern Gyldenstern om Peder Suendssøn oc til Knud Gregerssøn Ridefoget.
- 3.-9. M.Nielss.

-
15. Fru Berthe(Friis)besøgte os.
16. Oluf Kristensen Viborg, student fra Heidelberg. Iud.17 = Dommerbogen 17. Jfr. 23.10., 30.10.
- 20.-26. Hr.Jacob(Buch).
- 27.10.-2.11. Mag.Mads(Pors).
27. Breve sendt mig fra Giessen og Frankfurt etc.

November.

- 3.-9. Mag.Niels(Glud).

1611.

3. Vaar Lambert Hanssøn hoss mig oc annammet aff mig 118⁴ daler presteskat at føre til renteriet.
Scripsi Sigwardo Beck et D.D.Ioh.Resenio.
- 4.-6. Skønt.
5. Hans Lassøn drog aff til Københaffn.
Gredstedgrande ydte j lest rug.
6. Lambert Hanssøn drog aff til Københ.
52.Iudic.18.
7. Brygget wi - vij tdr.malt.
8. xj fr.ix vgger. (Lille Jens).
9. Landsting.
- 10.-16. Her Iacob.
11. Frue Thale Tot Gerdt Rantzows døde.
12. Den 12 nov. ☉ kom Her Iffuer hiem fra Halmsted.
13. 53.
- 15.-16. Frost.
15. xj fr.x vgger (Lille Jens).
- 17.-23. M.Mæthss. Ier:12.
- 18.-20. Frøst.
19. Maria, M.Georgii uxor, enixa est primo partu Filiolum Iib.
Marine Oluffs rørd aff popelsie.
20. Her Peder Getzøer i Høyen fick Charsten Reinholdssøn Hører hiem
met sig til en Pædagogum.
54.Iudic.18.
- 21.-23. Tø.
21. Kom tidend fra Lybeck om K.Karls død.
22. xj fr.xj vgger. (Lille Jens).
23. Landsting.
- 24.-30. Her Iffuer.
24. Marine Oluffs døde sactelig 86 aar.
Frue Thale Tots liig nedsat vdi Helsingborg.
(Tegnet et bæger).
- 25.-30. Tø.
25. Forscreff ieg Petrum Hanssøn Hønkyss.

-
3. Jeg skrev til Sigvard Bech og hr.dr.Hans(Poulsen)Resen.
 6. Dommerbogen 18. Jfr. 20.11.
 - 10.-16. Hr.Jacob(Buch).
 - 17.-23. Mag.Mads(Pors).
 19. Marine, mag.Jørgen(Hegelunds)hustru, blev ved sin første fødsel
forløst med en lille søn, Ib.
 - 24.-30. Hr.Iver(Holm).

1611.

27. 55.Iudic.19.

29. xj fr.xij vgger (Lille Jens).

30. Anders Oluffssøn annammet vdi Ribe aff	{	Kirstine AS til Fredr.	10
		mig til Lauritz	4
		Christopher	9
			<u>23</u> dl.

Ved Søffren Skade send til Anders	{	til Lauritz F.guld faar	10 dl.
Oluffssøn		til Frederich guld -	6 dl.

December.

1.-7. M.Nicol.

1.-4. Tø.

3. Frue Magdalene Seested døde imellem 12 oc 1 paa natten faar tiis-
dag den 3 decembris.

Frue Magdalene Seestede-affgongen Mouritz Podebuskis-døde vdi
Ribe paa natten imellem mandag oc tiisdag den 3 decembris.

4. Filiolus infans M.Georgii(Iib, 14 dag gammel)expiravit sub diem
(P.H.s parentes).

Gerdt Rantzow kom hiem.

Nielss Søffrenssøn kirckeuerger døde.

56.Iudic.19.

5.-6. Frøst.

6. Anno 1608 er Ienss P., min yngeste søn, fød, nu III aar gammel.

7. Anna mea drog hen til Varde, Vldbeck, Lyne.

Fru Gissel sende de fattige - 50 slette daler.

Hans Lassøn oc Lambert Hanssøn komme hiem fra Københaffn.

Tø.

Landsting.

8.-14. Her Iacob Dommedag.

8.-9. Frøst.

9. Kongebreff til byen om skat faar 47 bodssmend oc bøsseskötter-
hold.

Fra S.Mortensdag oc indtil paaske ere 22 vgger(huer dag vij sk.d.);
kand beløbe ved - 800 daler. (P.H.s parentes).

10.-11. Tø.

11. 57.Iud.19.

12. Slud.

27. Dommerbogen 19. Jfr. 4.12., 11.12.

30. F. =(min) søn.

December.

1.-7. Mag.Niels(Glud).

4. Mag.Jørgen(Hegelunds)lille spæde søn(etc.)udåndede henimod dag
d.4.december.

7. Min Anne etc.

8.-14. Hr.Jacob(Buch).

- 1611.
- 13.-14. Frøst.
13. Albertus rediit post 35 vgger.
- 15.-21. H.Iffuer.
15. Tø.
- 17.-21. Frøst.
18. Frue Magdalene Seestedes liigs nedsettelse vdi domkircken;
 Concionem habuit M.Mat.Porssius ex Esaiæ XXVI° pomposam et
 Κολα Κευτικην.
21. Landsting.
- 22.-28. M.Mathss.
22. CXXXIIII. Her Anders Pederssøn Stadel ordineret til Hierrom,
 Giemsing oc Vene.
24. Lambert Hanssøn Scriffuer paa Riberhuss døde paa natten faar
 tiisdagen den 24 decembris.
 Samme iuleafften døde ocsaa vdi Københaffn Lambert Pederssøn
 Trelund 25 aar.
- 25.-28. Tø.
25. Marine Ib Tuornums, 79 aar gammel, døde iuledag.
27. Sagdis, at K.M.^t loed paa iuleafften beleigre Elssborg.
- 29.12.-4.1.1612. M.Nielss.
- 29.-31. Frøst.
30. Nielss Mulvad vaar hoss huer canicke met velb.Tyge Langis
 protestation.
31. Actio Albertj Skelij in Bar(?)

-
13. Albret(Skeel)vendte tilbage efter 35 uger.
- 15.-21. Hr.Iver(Holm).
18. Concionem etc. = Mag.Mads(Pors)holdt ligtalen ud fra Esajas XXVI,
 den var højtravende og fuld af smiger.
- 22.-28. Mag.Mads(Pors).
- 29.12.-4.1.1612. Mag.Niels(Glud).
31. Albret Skeels proces mod Bar(?).

1611.

På et hvidt blad bag i almanakken:

Olei sulphuris guttæ duæ exhibitæ in saccaro mane optimum et arcanum
remedium est adversus tussim.

Quatuor Stipendiarij Regii hoc tempore:

1. M.Iens Paaske, Nielss Paaskis søn
2. M.Pouel Foss, M.Desiderij søn
3. M.Pouel Anderssøn, D.D.Andreæ Laurentij søn
4. M.Søffren Anderssøn Rip., M.AS.søn.

Maa nyde samme Stipendium vdi v aar oc stundum bekomme dend det
siette aar, quali enim gratia.

κενὰ πολλὰ τοῦ πολέμου

På et hvidt blad bag i almanakken:

To dråber svovlolie kommet i sukker om morgenen er et meget godt og
mildt (egl. hemmeligt) middel mod hoste.

Quatuor etc.: Fire kongelige stipendiater på denne tid, etc.; D.D.
Andreæ Laurentij - hr.dr. Anders Lauridsens. - quali enim gratia =
nemlig alt efter, hvilken yndest han nyder.

Det græske: Forfængeligt er mangt, som hører krigen til.

1612.

Foran i almanakken står: Cum corporibus vigent et deflorescunt animj

397o

1612

5582

Januar.

1. Μ. Γεωργιος ἐδημηγόρει
Literis nobis Heidelbergæ redditis a Friderico Andreæ et Laurentio Filiolo nunciabatur Pestis grassari Marburgi et Giessæ.
- 2.-3. Tø.
3. Κληρονομία effter Marine { Peder Ibssøn v^M dl.
Ib Tuornums 10.000 daler { Anne Cheeld Cos. 11^M dl.
Lambert Knudssøns børn 1j^M dl.
4. Frost.
- 5.-11. Her Iacob.
5. Compellavi Albertum Skeel de variis om Siemsogn.
Tø.
- 5.-7. Frost.
6. I vdi S.Karine.
8. ♀ Albret oc Frue Berthe droge aff at Fusing - ø, Wiborg, Københaffn, leiren.
Knaag.
9. Keiser Rodolfus døde til Prag.
Frost.
10. Knaag.Frost.
11. Scripsi Hafniam D.D.Iohanni Resenio de di<ffi>cultatibus vdi presteskat. (Papiret beskadiget).
Frost.
- 12.-18. Her Iffuer de Pædagogia.
12. Tø.Regn.
13. Tø.
14. Her Iffuer N. i Nør Borck døde.
- 15.-20. Frost.
15. ♀ Auditi utrinque Her Anders Keiser oc Iørgen S... (Papiret beskadiget).

Foran i almanakken: Sammen med legemerne trives sjælene og visner de.

Januar.

1. Mag.Jørgen(Hegelund)prædikede. Literis etc. = Gennem breve sendt til os fra Heidelberg fra Frederik Andersen(Klyne) og min lille søn Laurids meldtes, at pest rasede i Marburg og i Giessen.
3. Det græske = Arveskifte. Cos. = borgmester.
- 5.-11. Hr.Jacob(Buch).
5. Jeg talte med Albret Skeel om forskellige ting om Seem sogn.
11. Jeg skrev til København til hr.dr.Hans(Poulsen)Resen om vanskelighederne etc.
- 12.-18. Hr.Iver(Holm) om børneopdragelse.
15. Begge parter hørt etc.

1612.

16. Σ ὀφθαλμῶν μετ H.H.H., som straks løb til ... ledør oc

vdraabte Oluff Klaussøn
1.
2.
3.

17. 1605 Obdormivit M.Iohannes faar 7 aar.

18. Scripsi Collegis om presteskat

	{	M.Christen Olborg(overstreget)
	{	M.Niels L.i Wiborg(overstreget)
	{	M.Iens G. i Århus(overstreget)
	{	M.Hans K. i Odensee(overstreget)

Oluff Borck drog hiem effter N...(Papiret beskadiget) sogn kald.
Landssting.

19.-25. M.Mathss. Ecteskab.

M.Ivarus.

Øverst på siden 19.-31. står: Nogle vort folck drog faar <Elsborg>.

Suenske gjorde stor skade vdi Blegind. (Papiret beskadiget, men
Elsborg findes i Langebeks afskrift).

19. Lippitudo sinistri oculi.

20.-31. Lippitudo.

21.-28. Tø.

25. S.Paulus.

26.1.-1.2. M.Mathss de Conversio<ne>

28. Den 28 ianuarii Peder Pederssøn Tryllund Rip.en kaanstrig scriffue
oc regnemester vdi Ribe i xix aar, oc vdi Københaffn i xii aar,
døde 1612 Ætatis LX.

29.-31. Frost.

31. Brygd - iij tdr.malt.

Februar.

Øverst på siden 1.-18. står: Mine breffue til Franckfurt til Frederich
Anderssøn oc Læuritz Pederssøn fremskicket ieg met Søffren Skade til
Flensborg.

1.-22. Lippit.

16. Strid etc.

17. 1605 hensov mag.Jens(Hegelund)etc.

18. Jeg skrev til kollegerne etc.

19.-25. Mag.Mads(Pors).Mag.Iver(Hemmet).

19. Betændelse i det venstre øje.

20.-31. Øjenbetændelse.

26.1.-1.2. Mag.Mads(Pors) om(Pauli)omvendelse.

28. Ætatis LX = 60 år gammel.

Februar.

1.-22. Øjenbetændelse.

1612.

1. Chield Krabbe døde paa Hald.
Landsting.
- 2.-8. Her Iacob de navigatione.
2. Frost.
3. Regn.
- 4.-6. Frost.
5. ☉ Liden Ienss P.F.fick trøye oc boxe.
6. Velb.Mandrop Duwe kom hid met hans scholemester Michel Christenssøn.
7. Sara, Her Søffrens enke vdi Weien, døde. Did vaar M.Pouel
Anckerssøn dragen til arff at registre oc annamme.
Sne.
8. Frost.
- 9.-15. Her Iffuer.
9. Henrich Holckis bryllup vdi Horssness met I.Else Friiss.
Sneknog.
- 10.-18. Frost.
10. Robert aff Engelland indskicket til K.M.at tilbyde hielp aff
Engeland.
11. Gabriel Kruse oc Enewold Kruse toge folck vd i Ribe til K.M.skitbe.
12. ☽ Gud skinbarlig beuarde min Anna oc børn fra fare, der en rødden
sæk fuld met rug brast tuert aff, ned igennem to loffte oc luger
paa nederst gulff faar mit kammerdør oc haffde nær slaget folck
ned met sig.
15. Sne.
Landsting.
- 16.-22. M.Mathss.Catechismus.
16. Periculum incendiij til Marine Suanis.
Invitaram ad me Filiolos Alberti Skelii Christianum et Ottonem
unaque Mandropium Dwe Georgii F.cum Achate Michaelle Christiano
Hafniensi.
17. Nielss Schriffuer aff Aarhuss, som forklarar Lambert Hanssøns
regnskab.

-
- 2.-8. Hr.Jacob(Buch) om sejlads.
 5. Liden Jens P(edersen),(min)søn etc.
 - 9.-15. Hr.Iver(Holm).
 - 16.-22. Mag.Mads(Pors).
 16. Fare for ildebrand etc.
Invitaram etc. = Jeg havde indbudt hos mig Albret Skeels små
sønner, Kristen og Otto, sammen med Manderup Due, Jørgens søn,
med hovmesteren Mikkell Kristensen fra København.

1612.

18. Kong Ma^{ts} breff til tolderne, at de skulle ingen øxen stede igennem, vden de strax giffue tolden vd, saafremt de icke self(ville staa) tilstede derfaar. (Papiret beskadiget).

Skøn Vær.

19.-20. Tø.

19. (Vel her) Kong M.haffde været fra Københaffn mere end otte vgger, hen imod Suerig.

Finge wi x less ved hiem fra Gram.

20. Iørgen Siem drog aff til Gerdt R.

21. M.Iens Harte i Kolding døde.

Forraskels paa Guldborg enge.

Sne.

22.-29. Frost.

22. Byens enge bleffue bortfestet.

Sende wi til Døstrup iij, til Gram iij vng nød.

23.-29. M.Nielss.

23. Passio incoanda. Fastelaffn.

Hestemarcket vdi Kolding.

24. Thomes Tygessøn Hører U effter stor hiemmelig skrøbelighed oc sengeleye.

26. O Gerdt Rantzow begaff sig paa reisen.

Thomes Tygessøns bøger registeret oc taxeret, et sub auctione venditi.

Christen Zumb oc Falck Lycke vaare i følge met Gerdt Rantzow (sic).

2.ex Passione.

29. Landssting.

Marts.

Øverst på siden 1.-17. står: Scripsi Friderico Andreae ved Morten Holst aff Flensborg.

1.-7. Her Iacob.(Tegnet et bæger).

1.-4. Frost.

2. Regn.

3. A^o 1610 Frederich Anderssøn begaff sig herfra paa veien at Giessen nu 2 aar.

23.-29. Mag.Niels(Glud).

23. Lidelseshistorien skal påbegyndes.

24. U = døde.

26. et sub auctione etc. = og solgt ved auktion.- ex Passione = ud fra lidelseshistorien.

Marts.

Øverst på siden 1.-17.: Jeg skrev til Frederik Andersen(Klyne)etc.

1.-7. Hr.Jacob(Buch).

1612.

4. ♀ Temperdag.

6.-31. Tussis.

6.-7. Tø.

6. Iens 3¼.

8.-14. Her Iffuer.

8. Scripsi Henrico Lange ved Peder Oxby oc Nielss Oluffssøn.
Skønt.

9.-11. Skønt.

9. Claus Pederssøn vaar oc here paa raadhuset met K.Ma^{ts} beffaling
at beslaa alle skibbe at skulle lade sig bruge til at føre krigs-
folck oc fitallie.

12. Driffue øxen.

Regn.

13. Michel Christenssøn oc Mandrup Thubbe begaffue sig fra Estrup
til Flensborg oc til Francfurt.

14.-16. Skønt.

14. Smaa regn.

15.-21. M.Mathss.

17.-18. Regn.

17. Henrich Meibom Stenhugger kom i mit arbeid paa en liden liigsteen
paa ♂ 17, ♀ 18, ¼ 19 Martij.

Deinde Aprilis 15 ♀ , 16 ¼ , 17 ♀ , 18 † , 20 ☾ , 21 ♂ , 22 ¼ ,
¼ 23, ♀ 24, † 25, ☾ 27, ♂ 28, ¼ 30

in Maio ♀ 6, ¼ 7, ♀ 8.

18. ♀ Velb. Knud Brahe kom hiem.

19. 3 kremer drog aff til Hamborg oc Lybeck.

Anno 1589 die 19 Martij Natalis Friderici Andreae, iam 23 annorum.
Skønt.

20. XII vdbodssmend til skibbene droge aff til Københaffn, aff Riber
by Føerd - 12, Ballom.

Regn.

6.-31. Hoste.

8.-14. Hr.Iver(Holm).

8. Jeg skrev til Henrik Lange etc.

15.-21. Mag.Mads(Pors).

17. Deinde Aprilis = derefter i april.

19. År 1589 den 19.marts Frederik Andersens fødselsdag, nu 23 år.

- 1612.
21. Regn iorn(?)
- 22.-28. M.Nielss.
22. Midfast.
Klart, storm.
23. Predbiern Gyldenstern drog aff til Siælland.
Storm.
24. Skønt.
- 25.-26. Storm.
25. ♀ 6.vdi S.Karine. 7.vdi Vor Frue til afftenprædicken.
- 27.-28. Skønt.Sudvest.
28. Gunde Rostrup, Falck Lyckis lutinant, vaar her at tage folck an.
Landssting.
- 29.3.-4.4. H.Iacob.
29. Dominica Iudica den 29 martij døde Dronning Anna Catharina paa
Købinghaffns slaat.
Mulm.Sudvest.
- 30.-31. Regn.Sudvest.
30. Iohannes á Wowern fertur obiisse diem et Abel Werner Lubecensis
Canonicus Sleswicensis.
Vesterherritz bønder munstrede 1500.
31. Skatzherrits bønder munstrede 1580.

April.

- 1.-30. Tussis.
1. ♀ 8.Ex Passione
Storm.
2. Blandet.
3. ♀ Paa tredie aprilis vdiaged voris borgere vel 2000 øxne til
skibs. Men de haffde modbør oc bleffue icke skibbede.
Dimisi Olaum Borck cum literis ad Predbiernum Gyldenstern.
D.D.Petrus Hollander vaar hoss I.Anne Lange.
Klart.Norden.

-
- 22.-28. Mag.Niels(Glud).
- 29.3.-4.4. Hr.Jacob(Buch).
29. Judica-søndag(d.v.s. 5.søndag i fasten)etc.
30. Johannes fra Wowern siges at være død og Abel Verner fra Lybeck,
kannik i Slesvig.

April.

- 1.-30. Hoste.
1. Ex Passione = ud fra lidelseshistorien.
3. Jeg sendte Oluf Borch med brev til Predbjørn Gyldenstjerne.

1612.

4. 1611 Feidebreff gick vd imod Suerig den 4 aprilis.

Regn.

5.-11. H.Iffuer.

Norduest.

6.-7. Sønden.

6. Bekom ieg K.M.^{ts} scriffuelse om at lade ringe faar dronningens liig, indtil hun bliffuer begraffuen. Samme dag begyntis at ringe vdi Ribe. (Tegnet et brev).

7. Lauritz Atzerssøn Hører.

8. ☽ Dimisi Hans Hanssøn Hegelund til Hostebro(sic).

9.Ex Passione.

Skønt.

9. Sønden.

10. Suduest.

11. CXXXV. Her Peder Nissøn ordineret til $\left\{ \begin{array}{l} \text{Malt} \\ \text{Folding} \end{array} \right\}$ 11(sic)Ordinatio (10 mangler).

Landssting.

12.-18. M.Mathss.

12. Paaske.

☽ paa paaskedag I.Anne Lang.

12.vdi Vor Frue.

13. Sudvest.

14.-18. Norden.

14. Øxneskibbe fra $\left\{ \begin{array}{l} \text{Nacke - 25} \\ \text{Reed - 22} \end{array} \right\}$ 47.

15. ☽ Die 15 liigprædicken in Reginæ memoriam. 13.1.Pet.1.

16. Døde Her Nielss i Wodder.

It øxenskib aff Røm-ø kom paa sande met Lass Bonums oc Mortens (sic) Ibssøns < øxne >.

18. Skib-øxen.

Regn.

19.-25. M.Nielss.

19. Haffde ieg liigprædicken offuer Her Nielss i Wodder. 14. i Wodder.

Mustring faar Halmsted.

Krigssfolck skal opdrage ind i Suerig.

5.-11. Hr.Iver(Holm).

8. Dimisi = jeg sendte.

Ex Passione = ud fra lidelseshistorien.

12.-18. Mag.Mads(Pors).

12. ☽ = døde.

15. Den 15.ligprædiken til minde om dronningen.13.1.Peters brev 1.

19.-25. Mag.Niels(Glud).

1612.

21.-22. Suduest.

22. ☉ M.Poul Anckerssøn besøgte oss.

Ingeborg Andersdaatter er fød Anno Domini 1593 den 22 aprilis oc er nu xix aar gammel.

15.Iudicum 20°.

23.-25. Norden.

23. Om bededage Redditæ mihi literæ $\left\{ \begin{array}{l} 8 \\ 9 \\ 10 \end{array} \right\}$ Iulij
D.D.Petri Winstrupii

24. Øxneskibbe fra Holland komme hiem. Nogle met øxen løb vd igen.

25. Landssting.

26.4.-2.5. Her Iacob.

26.-27. Sønden.

27. ☾ Iomfrue Anne Langis liigprædicken holt vdi Ribe.

Regn.

28.-30. Nord.

28. ☉ M.Pouel P. aff Kolding vaar hoss mig, per quem scripsi Caspari Marcodano de aliquot Capitibus γλυκυπικεωε

Paa tiisdagen holdte wi op met ringen faar dronningens liigs begraffuelse, oc haffde da været død - 4 vgger, oc wi haffde ringd 3 vgger.

16.Iudicum 20.

30. Kong Mat^s scriffuelse til Gerdt Rantzow Feldtmarskalck, at hand skal lade alle kirckers i Torning leen deris penning(tilsige) oc indkreffue til Ioh.oc Mich. Thi Hans M^t vil dennem selff annamme paa rente.

Velb.Iacob Krabbe til Vebenssholm vaar hoss min Anne om 200 daler, quos accepit.

Maj.

1.-31. Tussis.

1. M.Henrich Meybom Steenhugger drog aff mit arbeid til Kolding oc Ottensee.

22. Anno Domini = i det Herrens år.

Dommerbogen 20. Jfr.28.4.

23. Om bededage sendt mig hr.dr.Peder Vinstrups breve, 8.-10. juli.

26.4.-2.5. Hr.Jacob(Buch).

28. Mag.Poul P(oulsen Paludan)etc., gennem hvem jeg skrev til Kasper Markdanner om visse personer på en bittersød måde.

30. quos accepit = som han modtog.

Maj.

1.-31. Hoste.

1612.

2. Marine Christen Laugissøns ♀ Ætatis 60, døde 2 maij christeligen
xvij aar effter Christen Laugissøns død. Thi hand døde 1595 den
14 martij.

Hans, Christen Laugissøns søn, natus est die 3 novemb.1582.

3.-9. Her Iffuer.

5. Tussis vehementissima.

6. ♀ CXXXVI. Her Iens Søffrenssøn Hundevad ordineret til capel-
lanetieniste vdi Kolding.

17.

7. Vaar oc saa Iacob Bygk her oc prædicke paa torsdagen.

9. Visitatio mea XVIII. Textus Exodj 32 v.7.8.9.10.11.12.13.14.
Landssting.

10.-16. M.Mathss.

Fra Ribe viij mile.

11. ☾ Vdi Varde 1.Vesterherret.18.

12. ♂ Til Lønborg eller Staffning vij.
Adelssmode vdi Aarhuss.

13. ♀ Til Ringkøbing iiij.
Regn.

14. ♄ Til Veierssiø iij.

15. ♀ Vdi Veierssiø 2.Hingherret.19.

16. ♃ Til Vldborg eller Vossborg iiij.

17.-23. M.Nielss.

17. ☉ V.Vocem.

18. ☾ Vdi Giording vdi 3.Hierromherret.20 vdi Giording.

Vaar ieg hoss velb. Predbiern Gyldenstern paa Wossborg.

19. ♂ Til Ferring v mile.

20. ♀ Vdi Ferring vdi 4.Vandfuldherret.21.vdi Færing.
Til Lemuiig - ij.Vesperi.

2. Ætatis 60 = død i sin alders 60.år; natus est = han er født etc.

3.-9. Hr.Iver(Holm).

5. Den mest voldsomme hoste.

9. Min attende visitats; tekst 2.Mosebog etc.

10.-16. Mag.Mads(Pors).

17.-23. Mag.Niels(Glud).

17. Vocem(jucunditatis) = 5.søndag efter påske.

20. Vesperi = om aftenen.

1612.

21. ♀ Himmelfart, vdi Lemviig.

Postridie uxor ipsius obiit in partu una cum foetu.

22. ♀ Vdi Guddum vdi 5.Skodborgherret ij mile-22.vdi Guddum.

23. † Landssting.

24.-30. Her Iacob.

24. ☉ Exaudj. Til Søvel vj mile.

Elssborg opgaffs faar K.M^t.

25. ☾ Vdi Søvel i 6.Gindingherret.23.vdi Søvel.

26. ♂ Holstebro v mile. Paa Stubbergaard hoss Frue Christentz Iuel
paa Stubbergaard.

27. ♀ Vdi Felding 7.Vldborgherret.24.

1611 Calmarby indtagen met storm.

28.-29. Regn.

28. ♀ Til Øredt v mile.

29. ♀ CXXXVII. Her Oluff Klausson Nørborck.

Vdi Ørredt i 8.Hammerumherret.25.26.

30. † Vdi Ørredt.

31.5.-6.6. H.Iffuer.

31. ☉ Pintzedag. 27.

Claus Mortenssøn Rigens Scriffuers try sønner, Studiosi komme
hiem fra Skotland oc Engelland.

Juni.

1.-30. Tussis.

1. ☾ Kom ieg fra Øredt til Gøstrup. Fra Øredt j miil, til Gøstrup
ij mile.

Sensi dolorem in sinistra regione Pectoris.

Regn.

2. ♂ 28.i Gøstrup.

Vaar stille ved en skarp nordwest vær.

3. ♀ Temperdag.

Vdi Vorgod i 9.Bøllingherret.29.i Vorgod.

Døde Frue Marine Brockenhuse Otte Krags paa Lunderup.

21. Dagen efter døde hans(?)hustru under fødslen sammen med barnet.

24.-30. Hr.Jacob(Buch).

24. Exaudi (Domine, vocem meam) = 6.søndag efter påske.

31.5.-6.6. Hr.Iver(Holm).

Juni.

1.-30. Hoste.

1. Jeg følte smerte i venstre side af brystet.

- 1612.
4. ♀ Munstring faar Ribe.
5. ♀ Vdi Oddum vdi 10.Nørherret.
CXXXVIII. Her Christen Nielssøn Staby ordinêret vdi Oddumkircke.
30.31.vdi Oddum.
Lille Iens iiī aar.
6. † Torden.Regn.
- 7.-13. M.Mathss.
7. ○ Dom.Trinitatis.
Til Andtzagger, til Varde.
- 8.-11. Norduest.
8. (Vdi Andtzagger 11.Østerherret.32.i Andtzagger.
9. ♂ Frue Marine Munck ♀ .
10. ♀ Vdi Brøndum vdi Skatzherret.33.vdi Brøndum.
11. ♀ Vdi Gøring vdi 13.Gøringherret.34.vdi Gøring.
12. ♀ Klaus Podebusk oc Otte Christopher Rosenkrantz vaare vdi Ribe
offuer arffskifft.
Reversus sum domum ad meos.
Regn.
13. † Skønt.
- 14.-20. M.Nielss.
14. Rex Matthias { electus die 3 Iunii
coronatus 14°
- Borger munstring skeede faar Ribe - ij fennicker.
15. Bønder munstring.
Hamborg.
16. Regina Augusta coronata die 16.
Frue Karine Brockenhusis begraaffuelse i Varde aff Lunderup, Otte
Kraggis.
Ell.
17. ♀ 35.Iudic.20.
Cheeld Borgemester }
Christen Friiss } komme hiem fra Københaffn.
Peder Hanssøn }
20. Landss<ting>.
- 21.-27. Her Iacob.
21. M.Georgius ἐδὴ μὴ ῥέει

-
- 7.-13. Mag.Mads(Pors).
9. ♀ = døde.
12. Jeg vendte hjem til mine.
- 14.-20. Mag.Niels(Glud).
14. Kong Matthias : valgt den 3.6.-kronet den 14.6.
16. Dronning Augusta kronet den 16.
17. Ud fra Dommerbogen.
- 21.-27. Hr.Jacob(Buch).
21. Mag.Jørgen(Hegelund)prædikede.

1612.
 22. Regn.
 25. 1611 Christianopel bleff iammerlig forrasket.
 Regn.
 26. Compellavi nob.Claus Podebusk de Testamento materno, legato Scholæ-
 Mille Ioachimicis.
 27. Slaattens part aff Bispeng bleff slagen.
 28.6.-4.7. Her Iffuer.
 28. Frue Marine Munck paa Lindet bleff begraffuen.
 Regn.
 30. Søffren Fornagger giord til hører vdi nederste lectie ultimo Iunii.

Juli.

- 1.-5. Tussis.
 1. ♀ 36.ex Iudic.2o.
 2. Christianus Friiss prædickede i Vor Frue.
 4. Købmend komme hiem fra Hamborg effter try vggers tid.
 5.-11. M.Matthias.
 5. 37.vdi Vor Frue.
 6.-13. Heede.
 6. Oluff Klocker bleff skarpelig atuaret { mandag
 tiisdag
 7. Loed ieg Bisp-eng sla met x sletter.
 8. ♀ } Bededage { Isaiæ 1° v.15.16.17.18.19.2o. } Ego vdi Vor Frue.
 9. ♀ } { 1. Tim. 1° 15.16.17. } 38.vdi Vor Frue.
 10. ♂ } { Psal.51. v.12 ad finem } Ego vdi S.Karine.
 39.vdi S.Karine.
 11. Arnold Wenigel K.M. vactmester, vaar her.
 Vnge Henning Walckendorff kom hiem fra Leipzig.
 Den 11 iulij vaar ieg hoss Anders Oluffssøn aff Flensborg, oc da
 til Frederich Anderssøn antuordet Moder Kirstine A.S. han-
 nem 12o daler
 oc ieg til Lauritz, min søn, 5o daler
 vdi en bouse tilhobe 17o

26. Jeg talte med den adelige Claus Podebusk om moderens testamente,
 legatet til skolen - looo joachimsthalere.
 28.6.-4.7. Hr.Iver(Holm).
 30. ultimo Iunii = sidste juni.

Juli.

- 1.-5. Hoste.
 1. Ud fra Dommerbogen 2o.
 5.-11. Mag.Mads(Pors).
 8. Ego = jeg.
 10. ad finem = til enden.

1612.

12.-18. M.Nicolaus.

12. E.oc velb.Iørgen Skowgaards liig bleff nedsat vdi Helsingborg kircke.

13. Anders Oluffssøn drog her fra til Flensborg.

Hunddagene begyntis i scholen.

Borger vaare i munstring.

Loede wi Bisp-eng riffue.

Aura.

14. Trepidatio nocte et die 14 iulii ob naves appulsas imellem Rømø oc Haffrevad.

Riber borgers to fennicker fortøffuede vden Sønderport paa demming.

Gratia et gloria Deo.

15.el.16. Senatus et Capitulum scripserunt Hafniam pro impetrandis ab armamentario Regio, octo Tormentis bellicis - til cantzler oc statholder.

15. ☽ 4o.ex.Iudic.2o.

Heede.

16.-17. Regn.

På nogle hvide blade ml.d.17. og 18. står:

Nobilium funera.

Christen Iuel til Aabierg, Hermans søn, aff siugdøm i leyren 2o ia-
nuarij.

Cheeld Krabbe paa Hald paa kyndelmiss afften 31. ianuarii.

Rodolphus Keiser døde til Prag den 9 ianuarij 1612 Ætatis 60, Imperii
36. (Tegnet en kejserkrone).

M.Iffuer Stub i Københaffn.

M.Iens Harte vdi Kolding 21° febr.

Den 21 febr.paa Guldborg enge.

1. Christen Barnekow
2. Frantz Rantzow
3. Steen Rosenspar, Oluffs eniste søn.
4. Peder Stygge, Moritzis eniste søn.
5. Niclas Gerstrup
6. Søffren Knudssøn
7. Nielss Mule
8. Thomes Nold, en lifflender.

12.-18. Mag.Niels(Glud).

13. Aura = mild vind.

14. Virvar om natten og dagen den 14.juli på grund af skibe, der
bevægede sig (egl. landede) mellem Rømø og Havrevad; Gratia etc.=
Tak og ære til Gud.

15.el.16. Byrådet og kapitlet skrev til København for at få otte
kanoner fra det kgl.rustkammer etc.

15. ex Iudic. = ud fra Dommerbogen.

På nogle hvide blade ml. d.17. og 18.:

Nobilium etc.: Adelsmænds begravelse.

Ætatis 60 etc. = i sin alders 60.år(og) i sin regerings 36.

1612.

Frue (åben plads) Gøye, Falckis daatter, gammel Eske Bildis.

Frue Karine Bryske til Slumstrup døde vdi Fyen, offuer hendis liig prædicket M.Hans Knudssøn convenienter.

Knud Gedde bleff skut.

Tagge Krabbe.

Absolon Iuel til Vesterbech (Nielss Iuels søn, som bleff slagen ihiel aff...) styrt ner en hest oc døde ynckelig 4 maij. (P.H.s parentes).

Frue Birgitte Wind Hartwig Staffuerskows paa Hennegaard døde ved den 24 martij.

Byrge Rosenkrantz-Axelssøn skut paa Oland.

Oluff Rosenkrantz aff cancellie 14 dag faar paaske.

Peder Iuel til Giordsleff 15 martij.

Frue Karine Brockenhuse til Lunderup døde paa onsdag i pintzevgen den 3 iunij.

Frue Marine Munck Lauge Huitfelds paa Lindetgaard den 9 iunij.

Hans Rostrup

Frue Elle Rostrup.

Iørgen Skowgaard

Nicolaus de Wale Herold.

Tribus Ordinibus Cantorum Scholasticorum anni ingredientis 1612.

(som 1611 med den undtagelse, at Liden discant Try Konger har j mk, hvorfor den samlede sum bliver iii j r.dl.)

Scholegield, som mine børn gaffue strax effter iuel 1612.

1. Severinus dedit M.Georgio	j daler
2. Andreas dedit { M.Georgio	j mk.
{ Nicolao Funitzbeck	½ daler
3. Margrete	
4. Dorethe gaff Iacob Orgemester	½ dl.

Summa 2½ daler.

Scholegield, som de gaffue til S.Hans dag

(som efter jul 1612, men beløbet er udregnet til iij dl.)

(Den samlede sum:) Summarum viij dl. iij mk.d.

Convenienter = sømmeligt.

Tribus etc. = til de tre grupper af skoledrengeangere i begyndelsen af året 1612.

1. Søren gav mag.Jørgen(Hegelund); 2. Anders gav { mag.Jørgen(Hegelund)
Niels Fonnedsbæk

1612.

18. Paa freddagen besaae ieg kornet vdi
{	1. Gredsted, temmelig	} herlig rug, byg, haffre
	2. Iernet	
	3. Iernelund	
	4. Plowstrup god rug oc byg	

Landsting.

Regn.

19.-25. Her Iacob.

20.-23. Regn.

20. Mathss Ionssøn Cos.vdi Varde ☞.

22. ☞ 41. ex Iudic.21°.

25. Skønt.

26.7.-1.8. Her Iffuer.

26. (Tegnet et bæger).

27.-30. Skønt.

28. M.Canutus Bieskius obiit Hafniæ.

29. ☞ 42. ex Iudic.21°.

August.

1. Landssting.

2.-8. M.Maths.Ier.

2. Her Peder Nielssøns til Malt oc Folding bryllup (paa Estrupgaard met Anne Pd.), prest til Malt oc Folding. (P.H.s parentes).

3. 1611 Calmar slaat bleff indtaget.

5. ☞ Salutavit me Gunde Lange domi meæ.
43.Ex Iudic.21°

6. Hans Lassøn oc L.L.droge aff til Hamborg. Met hannem ieg frem-
skicket velb. Frederich Munckis oc Her Klauss Hygoms breff
screffuen til Peder Sture oc min knip Frederich Klyne oc Lauritz,
min søn.

7. Regn.

9.-15. M.Nielss.

19.-25. Hr.Jacob(Buch).

20. Mads Jonsen, borgmester i Varde, døde.

22. Ud fra Dommerbogen. Jfr. 29.7., 5.8.

26.7.-1.8. Hr.Iver(Holm).

28. Mag.Knud Bjeske døde i København.

August.

2.-8. Mag.Mads(Pors).

5. Gunde Lange hilste på mig hjemme hos mig. - Ex Iudic. = Ud fra
Dommerbogen. Jfr. 19.8., 26.8. s.595.

9.-15. Mag.Niels(Glud).

1612.

9. ☉ Christianus Friiss prædicket i S.Karinekircke.
Hoc vespere me invasit vomitus cum horrore et frigore.
10. ☾ Borger munstring her faar Ribe.
Henric Splete kom vdi Caspars tieniste.
11. ♂ Rursus acer iteratusque vomitus, quem secuta est ἀνορεξία καὶ
ἀσπικία, ita ut mihi decumbendum fuerit.
12. ♀ M.Andreas habuit Capitulum.
- 13.-14. Skønt.
13. ♀ Gustare incepti cibum.
Ægrotavi.
15. † Landsting.
- 16.-22. Her Iacob Lucæ 4.
Øverst på siden 16.-31. står: Christen Thomssøn til Tandrup Beckmarck
Storegaard.
16. ☉ Stor regn.Storm aff synden.
- 17.-18. Regn; sterck synden.
17. ☾ Brygde wi 4½ tdr.malt.
18. ♂ Albret Skeel kom hiem til Riberhuss efter 32 vggers bortuærelse
vdi Suerigs tog.
19. ♀ 44.Ex Iudic.21.
20. ♀ Kong Ma^{ts} breff til prælater oc capitlet om kirckernis penning
vdi (åben plads).
Solde Anne Hans Lassøn - iij quier.
- 21.-22. Regn.
- 23.-29. Hr.Iffuer.M.Niels.
24. ☾ Albret drog aff til Fusing oc Heignet.
25. Otte Christopher Rosenkrantz kom til Ribe.
26. ♀ Marine Anderssdaatter drog herfra hiem til Ottensee igen.
45.Ex Iudic.21.
Regn.
- 27.el.28. Condixi Iacobo Bucchio Scholam Coldingensem.
29. Landsting.

9. Hoc vespere etc. = Denne aften fik jeg opkastning med gysen og kulde.

11. Atter heftig og gentagen opkastning; på den fulgte svigtende evne til at holde mig oprejst og søvnløshed, således at jeg måtte gå til sengs.

12. Mag.Anders(Sørensen Vedel) ledede kapitlet.

13. Jeg begyndte at tage føde til mig. - Ægrotavi = jeg var syg.

16.-22. Hr.Jacob(Buch). Lucas 4.

23.-29. Hr.Iver(Holm). Mag.Niels(Glud).

27. el. 28. Jeg kom overens med Jacob Buch om Kolding skole.

1612.

30.8.-5.9. M.Maths.

30. Maths Hanssøn
oc Iohan Oluff Rods daatter } bryllup

September.

2. ♀ CXXXIX. Her Hans Berthelssøn ordineret til Andtzagger sogn.
- 3.el.4. Albret kom hiem igen.
4. Nielss Krag drog aff at Københaffn.
iij aar iij fr. (Lille Jens).
- 6.-12. M.Nielss.
- 6.-9. Regn.
6. Petrus Hanssøn Lambertius suscepit hinc profectionem.
7. Her Nielss Pederss vdi Reesby døde.
- 8.el.9. Til Røddingskow - iij suin.
9. ♀ Fick Her Peder aff mig vj suin.
10. 46.vdi Reesby.
11. Skønt.
12. Landsting.
- 13.-19. Her Iacob.
14. Riber borgers munstring.
Regn.
15. Gruelig storm.
16. ♀ Temperdag.
Frue Berthe Albret Skeels fødte en vng søn paa natten faar onsdagen, bleff kaldet Nielss.
19. Visitatio XVIII vdi Østerleden.
- 20.-26. Her Iffuer.
20. Fra Ribe - v mile til Weien.
(vel her) Mandrup Parsberg oc Iacob Vlfeld til Kolding.
21. (Vdi Weien vdi 1.Maltherret.47.
1611 de suenskis vdfald aff Elssborg, der de bleffue slagne oc fangne.
22. ♂ Vdi Eerst vdi 2.Andstherret.48.
23. ♀ Til Colding in Schola.

30.8.-5.9. Mag.Mads(Pors).

September.

- 6.-12. Mag.Niels(Glud).
6. Peder Hansen Lambertsen påbegyndte rejsen herfra.
- 13.-19. Hr.Jacob(Buch).
19. Den attende visitats.
- 20.-26. Hr.Iver(Holm).
23. in Schola = i skolen. Jfr. 24.9., 28.9. s.597.

1612.

24. ♀ Vdi Colding in Schola.

Introduxi Iacobum Buck in Scholam Coldingensem.

25. ♀ Vdi Brestrup ³ { Endleherret
Bruskherret 49
Holminds

Den 25 septemb.vdi Wiborg skeede forligelse paa regnskab imellem Frue Karine Strangissdaatter til Wosnesgaard oc Frue Kirstine Styge om huis Mobilia fra Kogsbøl til Høgsbro oc vaar tildømt vdi Hatersleff 1610 den 5 octobris.

26. † Til Weile.

Komme sex suin til Wirstskow til Her Staphen aff mine.
Landsting.

27.9.-3.10. M.Matthias.

27. ☉ Vdi Weile.

28. ☾ In Schola.

29. ☽ S.Michelsdag.

30. ♀ Vdi Tyrregod 4.Nøruanherret.iiij.50.

Oktober.

1. ♀ Paa torsdag til Gadbjerg.

2. ♀ Vdi Gadbjerg vdi 5.Tyrrildherret.51.

3. † Drog ieg til Engelsthalm oc talde met Knud Brahe.
Til Egtwed.

4.-10. M.Nicol.

4.-8. Vdi Kolding.

4. ☉ Til Kolding.

9. Til Gamst.

10. Til Ribe.

Landsting.

11.-17. Her Iacob.

11. Christopher Peder Baggissøns troloffuelse met Lene, Willem Worms daatter i Aarhus, Doctor Oluff Worms søster.

12. K.M.breff at huerffue fem bønder vdi førstendom skulle giffue en seng til Calmar.
Natfrøst.

24. Jeg indførte Jacob Buch i Kolding skole.

27.9.-3.10. Mag.Mads(Pors).

Oktober.

4.-10. Mag.Niels(Glud).

11.-17. Hr.Jacob(Buch).

- 1612.
- 14.-18. Frøst.
14. ♀ Scripsi D.D.Iohanni Resenio ved Olaff Cursor.
- 18.-24. Her Iffuer.
18. Sluud.
19. Affærdiget ieg Suend met breffue om almyssepeng { Hardsysssel
Vardsysssel
- Milt.
- 20.-23. Regn.
21. ♀ 52.Ex Iudic.ultimo.
22. Marine P. M.Pouel Ancherssøns, min daatter, kom hid.
Høy stormflod faar Ribe.
24. Landsting.
- 25.-31. M.Mathss.
25. Vdi Doctor Hans Lauritzøns residentz falt stwen ned.
Regn.
26. Marine P. drog hiem, aff til Starup.
Klart.
28. ♀ Mode paa grentzerne imellem Danmark oc Suerig.
53.Solvi librum Iudicum homiliis 180.
Regn.
29. Compellavi Albertum de variis.
30. 1611 Kong Karl den NyOnde døde vdi Nykøbing.
D.D.Georgius Dybvadius obiit diem suum Hafniæ.
Klart.
31. Circa hos dies Promotio Baccalavreorum.
XXXVII Baccalavreorum promotio ultimo Octobris Decano M.Wolfgango.
Qui vicit, periit: plorant, qui succubuere.
[(Κλαίει)? ὁ νικῆ]θείς. ὁ δὲ νικῆσας ἀπόλωλεν
(Hul i papiret).

-
14. Jeg skrev til hr.dr.Hans(Poulsen)Resen ved Olaf Løber.
- 18.-24. Hr.Iver(Holm).
21. Ud fra Dommerbogens sidste kapitel.
- 25.-31. M.Mads(Pors).
28. Jeg blev færdig med Dommerbogen i 180 folkelige prædikener.
29. Compellavi etc. = Jeg talte med Albret(Skeel) om forskellige ting.
30. Hr.dr.Jørgen Dybvad døde i København.
31. Omkring disse dage promotion af baccalavrer. Promotion af 37 baccalavrer sidst i oktober med mag.Wolfgang(Rhuman) som dekan.
Qui etc. = den, som sejrede, gik til grunde; de, som bukkede under, jamrer. Det græske: Den, som tabte slaget græder>
Den, som vandt i slaget, er ikke mere. (Se tillæg).

1612.

November.

Nederst på siden 1.-16. står:

Suin aff	{	Gaffuesti	iiij
		Røddingskow	iiiiij
		Her Peder i Rødding	vj
		Her Staphen i Wirst	vj
			xix

1.-7. M.Niels.

54.

4. ♀ Voris lybske vnge købmend droge aff til Lybke, oc ieg ved Hans Friiss screff om nogle ny bøger oc fremskicket - 4.r.dl.
Noch met Lambert Lauritzøn -10 slette dl.

55.Invocavi Ruth.cap.1.I.

6. Iohan, Willem Wormbs søn, kom hid met Christopher Pederssøn, procatum.

7. Landsting.
Regn.

8.-14. Her Iacob.

9.-12. Brygde wi 7 tdr.malt.

9.-10. Regn.

9. Albret drog aff til Fusing oc Heignet.

11. ♀ S.Mort.

Gredsted grande ydte - (Notitsen er ikke fuldført).

Iohan Wormb drog aff.

56.ex Ruth.cap.1.II.

Skønt.

14. Dono misi

Hans Lassøn j (Det drejer sig sandsynligvis om svin,

M.Iørgen j og notitsen må ses i forbindelse med

Hans Hegelund j notitsen nederst 1.-16.11.)

K.A.S.Moder j

Frue Kirstine Stygge j

Ingeborg L.Tøg...(Papiret beskadiget).

15.-21. Her Iffuer.Hebr.

November.

1.-7. Mag.Niels(Glud).

4. Jeg begyndte på Ruths bog, kap.1.I. Jfr. 11.11.

6. procatum = for at forhandle om ægteskab.

8.-14. Hr.Jacob(Buch).

14. Dono misi = jeg sendte som gave.

15.-21. Hr.Iver(Holm).

1612.

16. Paa (drog Søffren Andersson aff til København.

Her Hans Rasmussøn vdi Raffnsiø, prest } Nykirck
paa natten faar den 16.n. & } Faaborg

Bleff fremskicket til K.M.renteri { Riber capitels skat - 300
presteskat -1212
Riber byes skat -1500

3040

(Imellem 1212 og
1500 er indkilet
28, hvorved den
samlede sum bliver
3040).

18. ♀ 57. Ex Ruth 1°.III.

19. Albertus rediit { Fusing-ø
Heignet
Leergraff.

20. Regn.

21. Landsting.

22.-28. M.Matth.Ierem.

22. (Tegnet et bøger).

22. Conviva Albertj: Discursus de variis.

Canceller drog aff.

23. Tilbød ieg D.Nicolao Christierni steffning, siden oc D.Agoni in
Medolden.

24. Peder Ienssøn, manddraber oc rømmingsmand, bleff fangen vdi
Wibtorp oc førd til Riberhuss.

25. Suend Knudssøn kom hiem aff Hardsyssell.

58.Ex Ruth 1.IIII.

29.11.-5.12. M.Niels.

29. Mode beramt paa grentze(rne) imellem Danmark oc Suerig, huortil
vaare skicked de danske Commissarij

1. Christian Friiss Cancellor

2. Mandrup Parsberg

3. Steen Brahe

4. Eske Brock.

16. ♀ = døde.

18. Ud fra Ruths bog. Jfr. 25.11.

19. Albret(Skeel) vendte tilbage etc.

22.-28. Mag.Mads(Pors).

22. Albret(Skeels)gæst: samtale om forskellige ting.

23. Nicolao Christierni = Niels Kristensen; D.Agoni etc. = hr. Ogge
(Hansen Husum) i Mjolden.

29.11.-5.12. Mag.Niels(Glud).

1612.

December.

1. Peder Ienssøn Riber, som stack Iens Klyne ihiel 1610 den 18 iulij bleff halssshuggen paa Tofften oc lagt paa S.Peders kirckegaard. (Tegnet et blodigt sværd). Effter iij aar. Loed Albret sine heste gaa aff.
2. ♀ 59.Ex Ruth 1.V.
5. Søffren Friiss drog aff met slaats regnskab. Landsting.
- 6.-12. Her Iacob.
6. Agnet.
7. Sara, min daatter, fødde hendis 7 barn, en vng daatter, Kirstine.
 1. Lass √
 2. Lass
 3. Iens
 4. Karine
 5. Mergret
 6. Iørgen
 7. Kirstine √Anders Lydickssøn døde.
8. Albret Skeel drog aff oc Frue Berthe.
9. ♀ 60.VI.
- 13.-19. Her Iffuer.
- 13.-14. Stormflod.
13. Drog ieg bort met Anne, Moder oc Ingeborg til Becke til Willem Wormb. Agnete, M.Jacob Iandrup(åben plads)gammel, døde den 13 decembris.
16. ♀ Skal iudske rytter være vdi deris leyre i Helsingborg. Temper.
19. Landsting.
- 20.-26. M.Matthias.
21. Forfærdelig vær oc stormflod faar Ribe.
25. Iuledag. 61.vdi Vor Frue.
26. 62.vdi S.Karine.
- 27.12.-2.1.1613. M.Nicolaus.
27. M.Georg i Vor Frue.
29. Kongebreff kom til Riberby om skat faar 50 bodsmend oc bøsseskøtterhold fra Mortens dag indtil paaske, som er 21 vgger (huer karl om dagen vij sk.d.) kand beløbe - (P.H.s parentes).(Notitsen ikke afsluttet).

December.

- 6.-12. Hr.Jacob(Buch).
7. √ = døde.
- 13.-19. Hr.Iver(Holm).
- 20.-26. Mag.Mads(Pors).
- 27.12.-2.1.1613. M.Niels(Glud).

1612.

Bag i almanakken står:

Visito, peto, cibo, redimo, tego, colligo, condo. Septem opera
Misericordiæ.

Remi verba. Pastor.5.

Cernite sim qualis, qui modo talis eram.

Avg. Deus sic curat unumquemque nostrum tanquam solum curet, et sic
omnes, tanquam, singulos.

Lib.1. confess.

Prov. 17.v.16. Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam
emere non possit?

Huor til skulle penninge i daarens haand at kiøbe vijsdom met?

Effterdj hand haffuer dog icke vid dertil.

Ἀρχὴν πάντων ποίει θεόν.

Nic.Hemmingius: Ἀρχὴν, μέσον, τέλος πάντων ποίει θεόν.

Mane quid facturus; sero quid feci<sti?>

Si accusare sufficit, quis erit innocens<?>

Psal.36: Iudicia Dei, abyssus malis.

Bag i almanakken:

Jeg besøger, jeg opsøger, jeg bespiser, jeg frikøber, jeg tildækker,
jeg samler, jeg skjuler. Barmhjertighedens syv gerninger.

Remus' ord i (Ovids)Fasti V:(v 460)

Se I, hvordan jeg er, jeg, som nylig var sådan.

Avg(ustin): Gud sørger således for hver enkelt af os, som om han kun
sørgede for ham alene, og han sørger således for alle, som om de var
enkeltvis.

Bog 1. Bekendelserne.

Salomos ordsprog 17.v.16: Hvad nytter det dåren at have rigdom, når
han ikke kan købe visdom?

Gør Gud til alle tings begyndelse.

Niels Hemmingsen: Gør Gud til alle tings begyndelse, midte og mål.

Mane etc. = Du stod i begreb med at gøre noget om morgenen; hvorfor
gjorde du det så først sent?

Hvis det er tilstrækkeligt at anklage, hvem bliver da uskyldig?

Psalm.36. Guds domme en afgrund for de onde.

1613.

^{1.}ὁ βίος βραχύς, ^{2.}ἡ δὲ τέχνη μακρῆ, ^{3.}ὁ δὲ καιρὸς ὀξύς, ^{4.}ἡ δὲ
πεῖρα σφαλερῆ

Vita brevis, Ars vero longa.

Occasio a præceptis, Experimentum periculosum.

^{5.}ἡ δὲ κρίσις χαλεπῆ.

Iudicium difficile.

δι' τέχνας πηγαὶ τῶν καλῶν. Xenoph.

φεύγων πόνους φεύγει καὶ τιμᾶς.

πολυτελέστατον ἀνάλωμα χρόνος Antiph.

ἔργα νέων, βουλὰὶ δὲ μέγων $\left\{ \begin{array}{l} \text{πορδαὶ} \\ \text{εὐχὰὶ} \end{array} \right\}$ δὲ γερόντων

Vota senum, consulta virorum et facta iuventæ.

Res iuvenum, consulta virum, crepitus seniorum.

Rom.XI.36.

ὅτι $\left\{ \begin{array}{l} \text{ἔξ' αὐτοῦ} \\ \text{καὶ δι' αὐτοῦ} \\ \text{καὶ εἰς αὐτόν} \end{array} \right\}$ τὰ πάντα.

Januar.

1. 1.vdi Vor Frue til afften.Ioh.1.

2.-5. Regn.

3.-9. Her Iacob.

1. Livet er kort, 2. men kunsten er lang, 3. det gunstige øjeblik ligger på en knivsæg, 4. og vort forehavende er farefuldt.

Vita brevis etc. = Livet er kort, men kunsten er lang.

Occasio etc. = den gunstige lejlighed styrter hovedkulds bort, erfaringen er fuld af risiko.

5. dommen er meget svær.

Iudicium difficile = Dommen er svær. (Det samme som det græske).

Kunsterne er det skønnes kildespring. Xenophon.

Den, der flygter fra anstrengelserne, undflyr også æresbevisningerne.

Tid er en såre kostbar udgift. Antiphon.

Bedrifter hører de unge til, gode råd de midaldrende, bønner (Peder Hegelund har over for dette ord givet sin variant: fjærter) de gamle.

Vota etc. = bønner hører til de gamle, beslutninger til mændene og handlinger til ungdommen.

Realiteterne er ungdommens, de gode råd mændenes, fjærterne de gamles.

Romerbrevet XI.36:

at alle ting er $\left\{ \begin{array}{l} \text{fra Ham} \\ \text{og ved Ham} \\ \text{og til Ham} \end{array} \right.$

Januar.

3.-9. Hr.Jacob(Buch).

1613.

3. Frue Berthe Albert Skeels afferdiget
Iens Scriffuer aff Megeltunder til Kiill met } xii_j^M daler
5. Enewold Kruse Landsdommer døde.
6. Mørck.
7. Met Søffren Anderssøn Guldsmed } Thomes Kremer om en Ny danske
screff ieg til Wiborg } Bibel oc dertil fick 2 rigs dl.
Hans Søffrenssøn Landstingshører
om den Balgom sag.
- Klart iblant.
8. Mørckt.
9. Her Samuel Danielssøn i Hiardrup døde, ordineret 1611 den 17 aprilis.
Skønt.
- 10.-16. Her Iffuer. Børntuct.
11. Klart.
12. Ved Peder Terpagger fremskicket ieg 626½ daler fuldgørendis huer til 37 sk.lb.
13. xx dag iule.
15. E.oc velb.Frantz Paal døde hastelig vdi Kiil, Frue Dorethe Skrams mand.
Prima Συζήτησις cum liberis Skeliis.
16. Wiborg snaps landsting.
- 17.-23. M.Maths(de Coniugio) (P.H.s parentes).
17. Tacksigelse aff prædickstolen faar gode tidinge om freds forhandling effter den herre mode paa grentzerne, som vaar beramt den 29 novemb. faar 7 vgger.
- 18.-21. Huad som vaar taget faar den 22 ianuarij, det er priiss, men icke siden.
18. Skønt.
19. Muliercula furacissima supplicio capitali affecta et caput patibulo affixtum.
(Tegnet et blodigt sværd).
20. Compellarunt me Her Iens i Nagbol oc Her Peder aff Røding.

10.-16. Hr.Iver(Holm).

15. Prima etc. = Den første diskussion med (Albret)Skeels børn.
- 17.-23. Mag.Mads(Pors)(om ægteskab).
19. Det mest tyvagtige kvindfolk henrettet og hovedet anbragt på en stage.
20. Hr.Jens(Knudsen Buch) i Nagbøl og hr.Peder(Andersen) i Rødding talte med mig.

1613.

22. Scripsi ved Iacob Pederssøn { Coldingam P.P.P.D.P.
Hafniam D.D.Iohanni Res.
Hafniam D.D.Iohanni Res.
Petro Hanssøn.

24.-30. M.Niels(de Paulo)(P.H.s parentes).

24. Lauge Anderssøn Lintrup }
Christen Friiss } prædickede { til fro pr.
Niels Baltzarssøn } { i S.Karine
Kalt. } { afften pr.

25.-31. Frøst.

29. Alegatus nuncijs Iens Hundissswong Aarhusium.

ξου απαρροχητοις dona sponsalitia, quæ in fasciculo obsignata
tradidit Matri Inge et filia Sponsæ Leene mandag afften in
Crepusculo.

30. Literæ Regiæ de Pacificatione erant scriptæ Hafniæ.
Landsting.

31.1.-6.2. Her Iacob De re navtia.

Februar.

1. Mandrop Parsberg oc Eske Brock komme offuer Belth hiem at Iudland.
Frøst.

2. Frøst oc Knog.Snee.

3.-4. Tø.

5. Peder Terpagger førde mig hiem fra Københaffn quittantz paa
almyssepenning - 626 daler.
Regn.

6. Frøst.

7.-13. Her Iffuer Catechesis.

7. Ved Ienss Iessøn forsende ieg breffue til { Frederich 120 dl.
Anders Oluffssøn, som skulde til Franckfurt til { Lauritz 50
170

Slaâne.

22. Jeg skrev ved Jacob Pedersen til Kolding til P(oul)P(oulsen)
P(aludan) D(ominus) P(ræpositus): til København til hr.dr.Hans
(Poulsen)Resen.

24.-30. Mag.Niels(Glud)om Paulus.

29. Alegatus etc. = Afsendt buddet etc. til Århus; det græske etc.=
Sammen med gæstegaver, nogle forlovelsesgaver, som han gav for-
seglet i et lille bundt til moder Inge(r)(Olufsdatter Worm) og
den trolovede datter Lene mandag afften i skumringen.

30. Det kgl. brev om fredsslutningen var skrevet i København.

31.1.-6.2. Hr.Jacob(Buch) om sejlads.

Februar.

7.-13. Hr.Iver(Holm).

- 1613.
- 8.-10. Brygd wi 7 tdr.malt.
- 8.-9. Tørt.
8. (Vdi Vor Frue kircke vaar ieg i stor fare oc bleff handeløss oc nær vdstørt bag lengs met min nackte imod gulffuen.
- 10.-12. Klart.
10. ☽ Literæ Regiæ redditæ de Pacificatione. (Tegnet et brev).
2.ex Psal.6o.
Pro Concione ex Psalmo LX° tandem promulgabam literas Regias de Pace.
13. Paa ḥ afferdiget ieg Iffuer Gamst til herritzprouister vdi Hard-syssel met met(sic)tacksigelse.
Mørckt.
Landsting.
- 14.-20. M.Matthias.
14. ☉ Passio incoanda.
M.Ægidius leffueret vdi Hadersleff ved iij^M daler aff kirckernis part penning vdi Tørning leen.
15. (Paa Riber gest ting effterdreff oc fordielte Bertel Struck(åben plads)Iesperssøn aff Gelssbrv for en løgnere.
Klart. Frøst.
16. ☊ For^{ne} Iens Iessøn, som førde 170 rigs daler til Flensborg kom derfra oc haffde verit vdi stor fare oc voffue aff store oc mange hobe krigsfolck.
Klart.
- 17.-18. Klart frøst.
17. ☋ 3.aff Passien.
Øverst på siden 19.-28. står: Plato Δεῖ τελευτᾶν ἐν εὐφροσύνῃ
- 19.-20. Milt.
- 21.-27. M.Nicolaus.
- 21.-22. Klart.
21. ☉ Lauge M.AS prædicket froprædicken.
M.Iørgen vdi S.Karine.
Severinus Fil,primulum vdi Darum.
-
10. Det kgl. brev sendt om fredsslutningen - I stedet for at prædike ud fra den 60.salme bekendtgjorde jeg endelig det kgl.brev om fred.
- 14.-20. Mag.Mads(Pors).
14. Lidelseshistorien skal påbegyndes. - M.Ægidius = mag. Gøde Lauridser Øverst på siden 19.-28.: Platon: Man bør dø i andægtig tavshed.
- 21.-27. Mag.Niels(Glud).
21. Severinus etc. = Søren, (min)søn, for første gang i Darum.

1613.

22. ☾ S.Petri dag.

23. ♂ Alle fiskere ridde sig til oc gaffue sig til fiskeleye til almindelige haffuefiskende.

Kalt.

24. ♀ Tamperdag.

4.

Gelm.

25.-28. Klart.

27. † Landsting.

28.2.-6.3. D.Iacobus.

28. Screff ieg til Anders Oluffssøn met Morten Tolstrup oc frem-skicket nogle breffue til Franckfurt.

Marts.

1.-7. Raucedo.

1.-5. Klart.

1. ☾ Sensi defluxum Catarrhi in fauces et pulmones unde Ravcedo et tussis.

Niels Hanssøn loed sig fordiele faar scholens penning 130 daler oc rente.

2. ♂ Albret Skeel kom hiem fra Skaane.

Iffuer Gamst kom hiem fra Harsyssel.

4. † Progressio Classium.

5. ♀ Albret Skeel paa raadhuus forligte Bartel Struck oc Nis Basslund om skelden.

6. † Kalt.

7.-13. D.Ivarus.

7. ☉ Frue Dorethe Lange Iørgen Rosenkrantzis døde vdi disse dage.

8.-13. Driffue øxen ginge aff sted til Elben.

8. ☾ E.oc v.Frantz Paalis liig, som døde til Kiil(den 15 ianuarij) bleff indførd. (P.H.s parentes).

Snee.Regn.

28.2.-6.3. Hr.Jacob(Buch).

Marts.

1.-7. Hæshed.

1. Jeg havde udflod af betændelse i halsen og i lungerne, hvoraf der kom hæshed og hoste.

4. Klassernes oprykning.

7.-13. Hr.Iver(Holm).

1613.

9. ♂ Habui Concionem funebrem in depositione funeris nobilis Francisci Paalen ex Textu 2.Corinth.5 1.2.3.4.5. 5.2.Cor.5.
Fuct.
10. ♀ CXL.Her Lauge Anderssøn bleff ordinêret til Hierdrup oc Wambdrup sogner.
6.Ordinatio.
11. ♀ Paa 4 morn den xj martii vdi en natstorm forgickis fem fisker skibbe øffre ¶ 1 aff 1.Synderside ¶ 1. aff 2.Sønderhoo ¶ 1. aff 3.Nørby ¶ 1.aff 4 Røm-ø oc ¶ 1. aff 5.Sild paa huer - 12 karle.
Regn oc Storm.
12. ♀ Met Simen Suane screff ieg til Anders Oluffssøn oc sende hannem en lax oc Gerdt Moeleman en lax.
Skønt.
13. † Landsting.
Tørt.
- 14.-20. M.Matthias.
14. ☉ Compellavi Albertum de Hypodidascalis.
Midfast.
Regn.
15. ☾ Kalt.
16. ♂ Regn.
17. ♀ 7.ex Passione.
Klart.
18. Graat.
20. Skønt.
- 21.-27. M.Nicolaus.
21. Christen Ienssøn Huid prædicket til froprædicken.
Øxenskirke løbe aff disse dage (Tegnet et skib).
- 22.-27. Skønt.
22. Programmata invitatoria ad promotionem solemnem magistrorum Hafniæ circa Cal. Maias accipi à Decano M.Wulfango Rhumanno.

9. Jeg holdt ligprædiken ved nedsættelsen af adelsmanden Frands Paals lig ud fra teksten etc.

14.-20. Mag.Mads(Pors).

14. Jeg talte med Albret(Skeel) om hørerne.

17. Ud fra lidelseshistorien. Jfr.24.3., 31.3.s.609.

21.-27. Mag.Niels(Glud).

22. Jeg modtog indbydelsesskrift til en højtidelig magisterpromotion i København ca. 1.maj, udsendt af dekanen mag.Wolfgang Rhuman.

1613.
 24. 8. ex Passione.
 25. (Tegnet et bæger).
 27. Landsting.
 28. 3.-3. 4. D. Iacobus.
 31. ♀ Stenderup prestegaard med andre try gaarde slet opbrende oc ickun en gaard bleff beholden. (Tegnet nogle flammer).
 9. ex Passione.

April.

1. Oluff Ølgod Raadmand vdi Varde døde.
 Klart.
 2. Regn.
 3. Storm.
 4.-10. Her Iffuer.
 4. ☉ Paaske. 10.
 5. ☾ Frue Karine Holgers døde.
 Storm.
 6. ☉ Regn.
 7. ♀ CXLI. Her Christen Huid ordinêret til

Borris	11.
Faster	

 Her Iacob Suennissøn haffuer hid steffnd

M. Nielss Willum
M. Maths Weil.

 8. ♄ Severinus Filius meus dedit se in iter Hafniense met Christen Friiss.
 Regn oc storm.
 9. ♀ Albertus Skeel suscepit profectionem in Thermas.
 Fra Broen til Sunden(?) etc.
 Stormflod.
 10. Landsting.
 Skønt.
 11.-17. M. Maths. Ier. 19.
 11. Peder Munck cos. Hafniensis døde.
 12. ☾ Paa ☾ bleff hospitals regnskab fra

1610 til 1611
1611 til 1612

 offuerseet.
 13. ☉ xvj øvenskibbe løbe vd anden reise 8 aff red, 8 aff Nacke.
 (Tegnet et skib).
 Anna uxor profecta est Starup ad Generum meum M. Pavlum Ancherium et filiam partui vicinam.

28. 3.-3. 4. Hr. Iacob (Buch).

April.

- 4.-10. Hr. Iver (Holm).
 8. (Min)søn Søren begav sig på vej til København etc.
 9. Albret Skeel påbegyndte en rejse til de varme bade.
 11.-17. Mag. Mads (Pors).
 11. Peder Munk, borgmester i København, døde.
 13. Anna etc. = Anne, (min)hustru, drog til (S.) Starup til min svigersøn, mag. Poul Ankersen, og (min)datter, der var nær ved sin nedkomst.

1613.

15. 4 Die XV° Aprilis Severinus Filius venit Hafniam.

Hø - ij less til Starup, j til Gram, j fisk fra Kirstine.
Regn.

16.-17. Solskin.

16. ☽ Fra Gramskow købt - viij less ved.

Die XVI Aprilis affseglet Iacob Wlffeld at Hispanien met to
skibbe Victor oc Hector.

17. † Marine N.Pouel Anckerssøns fødde { trium filiorum
en daatte<r> , ut iam sit mater { trium filiarum

Isto XVII Aprilis Caspar Marckdanner paa Coldinghuss bleff
hastelig siug.

18.-24. M.Nielss Exodi 23.

18.-19. Skønt.

Nederst på siden 19.-30. står:

Ingward Harckssen oc Paie Sachssen aff Husom købte mig aff c ørt. rug,
som er iij lester iij ørt.

Lauritz Simenssøn oc Carsten Peterssøn købte 64 tdr. - ij lester xvj
ørt.

Som beløber vij lester ringer 4 ørt.

19. ☾ Kong.Mat.kom fra Ietzeho til Hatersleffhuss den 19 aprilis,
der haffde Hans M. været faar den store orlogs skib skyld paa
Støre, som kand komme til rette.

Heinrich Lange vaar dermed.

Velb.Tyge Lange Secretarius vaar her i byen.

20. ☽ Scripsi Hafniam til { Peder, Hans Lambertssøns søn, oc tilskickede
met Anders Christen- hannem fra hans fader - 50 dl.
ssøn Ringcøping { Severinum Filium
Doctor Hans Resen.

Den 19 aprilis kom Kong Ma^t til Hadersleff.

Den 20 tiligen drog hastelig til færlehuset til Asnes.

15. Den 15.april kom Søren, (min)søn, til København.

17. ut iam etc. = så hun nu er moder til: tre sønner, tre døtre.

Isto etc. = Denne 17.april etc.

18.-24. Mag.Niels(Glud) 2.Mosebog.

20. Scripsi etc. = Jeg skrev til København etc.; Severinum Filium =
Søren, (min)søn.

1613.

21. ♀ Philippus Maler betingd at stafere prædickestolen.
22. 4 Anno 1593 den 22 aprilis er Ingeborg Anderssdaatter fød, nu xx aar gammel.

Screff ieg met Michel Vedsted oc gaff beffaling om Søffrens kiste.

23. ♀ Her Peder ♂

24. ♂ Tyge Lange Secreter ὀρεκίεαε { skatliggelse
portion vdi enge
residentzer

Her Michel i Quong apoplecticus.

Depositio Hafniæ.

25. 4.-1.5. Her Iacob Lucæ 5.

25. ☉ Candidati ornandi titulo Magisterij sistant se D.Decano et nomina apud ipsum sua profiteantur.

Severinus F.gick først til kaast til M.Wolff Rhumann.

26. ☾ Redditæ nobis tandem literæ { Lavrentio F.
Friderico
Iørgen Chelssøn
M.Severino
Hans Tavsano.

27. ♂ Statim scripsi Frederico et Lavrentio per Cursorem Chilian Cos. Solskin. Regn.

28. ♀ 12. Ex Ruth 1°

29.-30. Skønt.

Maj.

1. D.Petrus in Dâler compellavit me adduxitque duos { Iohannem
filios { Christophorum
2.-8. Her Iffuer.Heb.12.
3.-13. Varmt.
3. Voris købmend komme hiem fra Holland, effter sex vgger.
5. 13.Ex Ruth 1°.

23. ♂ = døde.

24. ὀρεκίεαε er uforståeligt; apoplecticus = den apoplektiske;
Depositio etc. = Deposits i København.

25. 4.-1.5. Hr.Jacob(Buch). Lukas 5.

25. Kandidater, der skal prydes med titlen af magistre, fremstiller sig for hr. dekanen og anmelder deres navne for ham. - Severinus F. = Søren, (min)søn.

26. Breve endelig sendt os fra: Laurids,(min)søn, Frederik(Klyne), mag.Søren(Vedel), Hans Tavsens.

27. Omgående skrev jeg til Frederik og Laurids ved borgmester Kjeld (Jørgensens)bud.

28. Ud fra Ruths bog 1.Jfr.5.5.

Maj.

1. Hr.Peder(Hansen) i Daler talte med mig og hidførte to sønner: Johannes og Kristoffer.
2.-8. Hr.Iver(Holm). Hebræerbrevet 12.

1613.

7. Ablegavi Suennonem cum literis meis ad Præpositos Harsalicos.

8. Redditæ mihi literæ Hafnia

	{	Severino F.
	{	Christiano Friiss.

Landsting.

9.-15. M.Maths.

9. Visitationis meæ XIX^æ tempus ordinarium in Hardsaliam, quod hoc anno supersedi propter infirmitatem.

10.-11. εχολή

10. ☾ Kom Nielss Michelssøn Skipper hiem fra Husom.

11. ☉ Den 11 maij affbrende Ryde. (Tegnet nogle flammer).

12. ♀ It lybsk skib, der det for Nyborg haffde fortoldet alt sit skibslod, haffuer hans druckne bodssmend huggen alle tackel oc tower sønder paa alle skuder, oc siden skut paa K.M.vdlegger skib.

14. ♃ Liden regn, smaa regn.

15.-16. Regn.

15. † Promotio VI Magistrorum Hafniæ.

16.-22. Mag.Niels.

17. Soel regn.

18. Uxor mea profecta fuit in Krogsgaard ad Fridericum Munk.

23.-29. Her Iacob.

23. 1.Pintzedag.14.

Wolff Quant begick den groffue skyld imod Hans Skredder - 150 daler.

24. Lydick Anderssøn drog aff til herredag.

Albret Skeel kom hiem effter 6 vggers vandring til varmbad.

25. Filij M.Andreæ dederunt se in iter Hamburgense et

	{	Lauge
	{	Hans Tausson

Lipsense

29. Cheeld Iørgenssøn Borgemester drog aff til Kiøbenhaffn met Kong Mat^s skat.

30.5.-5.6. Her Iffuer.

30.-31. Herredage vdscreffne.

Kong Mat^s breff til Cheeld, at all told skulle giffues vdi rigs daler, oc icke vdi guld eller marckstycker.

7. Jeg sendte Svend(Knudsen) med mine breve til provsterne i Hardsyssell.

8. Breve sendt mig fra København fra: Søren, (min) søn, etc.

9.-15. Mag.Mads(Pors).

9. Den sædvanlige tid for min nittende visitats i Hardsyssell, som jeg dette år undlod på grund af svagelighed.

10.-11. Skole.

15. Promotion af seks magistre i København.

16.-22. Mag.Niels(Glud).

18. Min hustru har været rejst til Krogsgård til Frederik Munk.

23.-29. Hr.Jacob(Buch).

25. Mag.Anders(Sørensen Vedels)sønner begav sig på vej til Hamburg og Leipzig etc.

30.5.-5.6. Hr.Iver(Holm).

Juni.

Øverst på siden 1.-17. står: Reliquiæ Movricii Podebuskii translatae
 è sacrario Coldingensi in novam ædem Kørup.

1. ♂ Wolff Quant publicè ob grande furtum 150 daler 50 *matias*
2. ♀ CXLII. Her Søffren Lambertssøn bleff orderet til Nykircke oc
 Faaborg.
 Tordenskul.
3. ♀ Albret Skeel drog aff til hans gaard.
 Rector M.Hans Ienssøn.
4. ♀ Iomfru Eline Corwitzdaatter drog til Københaffn.
 Scripsi Severino F.
 1. Saffuemend.
5. † Frederich Munckis sønner komme til Ribe met Peder Sture { Iørgen
 Iffuer
 2. Saffuemend
 Landsting.
- 6.-12. M. Maths.
6. ☉ 15. vdi S. Karine.
7. ☾ Kom Lauritz Struck hiem fra Holland.
 Fick ieg fra Gramskow - xj less ved.
 3. Saffuemend.
8. ♂ To herremend aff Øsel bleffue halsshugne faar Københaffns slot
 for forrederske breffue. (Tegnet et blodigt sværd).
 3. (sic) Saffuemend.
9. ♀ Chilianus Consul rediit Hafnia.
10. ♀ Hans Lassøn drog aff til Hamborg.
11. ♀ Niels Torchelssøn vdi Emmerleff drucknede selfftredie.
 Finge wi klyne hiemagen - xv mk.
 Maths, Her Staphens søn, til kaast.
12. † Christen Ienssøn Holm oc P. Porss til Hamborg.

Juni.

Øverst på siden 1.-17.: Mourids Podebusks' (jordiske) levninger over-
 ført fra kirken i Kolding til Kørup nye kirke.

1. Wolff Quant på grund af stort tyveri offentligt 150 daler
 50 Matthias (daler).
4. Jeg skrev til Søren, (min)søn.
- 6.-12. Mag. Mads (Pors).
9. Borgmester Kjeld (Jørgensen) vendte tilbage fra København.

1613.

13.-19. M.Niels.

13. Vdi Boldersleff Hans Bondssøns bryllup met Margrete, Asmus Peterssøns daatter, K.M. ridefoget.

Σύρρεξις

Misi ved Hans Lassøn - en frantz krone.

16. 16.ex Ruth 2°

Øverst på siden 18.-30. står: Affhandlet Lass Bonum mig affgrøden aff Bisp-eng oc skal giffue - 40 slette dl. xxxv rigs dl. 7 sk.d. inden S.Ibs dag oc huer td. rug faar td.- xiiij slette mk.

18. Regn.

19. Her Peder Jørgenssøn, præst til Fønss oc Øsleff, døde.

Landsting.

20.-26. Her Iacob ex Luca.

20. Paa søndagmorn drog Cheeld Borgemester oc M.Iørgen aff.

22. ♂ Velb.Caspar Marckdaners } Frederich (skulde?) affærdiges met
sønner } Hans Petro Isenberg.

varmt.

23. ♀ Christopher Pederessøn lod opsig domkircken hoss canickerne ved Ienss Anderssøn oc Maths Lassøn - it tusind daler.

17.ex Cap.II° Ruth.

24. † S.Hans Døber.

Frue Bege Claussdaatter paa Hundssbeck døde.

25. ♀ Anna advexit Petro Lange - 500 dl.

Anno 1611 Christianopel vdi (åben plads) bleff iammerlig forrasket.

Loed ieg sla halff Myllyck.

26. † Compellavit me Gunder i Gram.

To(?).

27.6.-3.7. Her Iffuer ad Hebr.

28.-29. Regn.

13.-19. Mag.Niels(Glud).

13. det græske = strid; misi = jeg sendte

16. Ud fra Ruths bog 2.Jfr. 23.6. og 30.6. side 615.

20.-26. Hr.Jacob(Buch) ud fra Lucas.

25. Anne bragte Peder Lange etc.

26. Gunder(Nielsdatter Nielsen) talte med mig etc.

27.6.-3.7. Hr.Iver(Holm), (brevet) til hebræerne.

1613.

28. Bisp-eng slagen.

Met Eske Nielssøn screff ieg til
Københaffn oc fransende fiske met
skipper Christen Iffuerssøn paa
rendbaanen

{ D.D. Ioh.Resenio
M.Wolfgango
Pouel Ienssøn
Kirstine P.Tryllund(s)
Frue Mette.

29. Effusæ pluvixæ.

30. Marcus Lund, en herremand bleff halsshuggen faar Københaffns
slaat, som haffde slaget sin frue ihiel. (Tegnet et blodigt
sværd).

18.ex cap.2° Ruthæ.

Juli.

Øverst på siden 1.-16. juli:

Nemo beneficia in Calendario scribit.Sen.

2. Marine Her Klausis i Hygom døde effter to aarss sengeleye.

3. Landsting.

4.-10. M.Maths.

4. 26. 5.

Herre bryllup { Nielss Wind
vdi Horsnes { Iomfru N.(åben plads), Peder Iuelss daatter.

5. Kom Iomfrue Eline hiem.

Prædicket ieg liigprædicken offuer Marine Her Clausis i Hygom-
kircke.

19.Ex Apoc.7.

6. A.G. bleff hører.

Regn.

Anno 1600 vaar M.Iacob Bonums bryllup met Anne min daatter (som
nu (er) XIII aar siden). (P.H.s parentes).

7. Iacob Bokelman Organist døde φ τ ι ϵ ι κ \acute{o} ϵ annorum XXXVII.

20.Ex Ruth 2°

Regn.

9. Regn.

11.-17. M.Niels.

11.-13. Regn.

28. D.D. Ioh.Resenio = Hr.dr. Hans(Poulsen)Resen; M.Wolfgango = mag.
Wolfgang Rhuman.

29. Umådelige regnskyl.

Juli.

Øverst på siden 1.-16.: Ingen skriver velgerninger i kalenderen (egl.
gældsbogen). Sen(eca).

4.-10. Mag.Mads(Pors).

5. Ud fra Apokalypsen 7.

7. φ τ ι ϵ ι κ \acute{o} ϵ = af tæring; annorum etc. = 47 år gammel; ex Ruth =
Ud fra Ruths bog. Jfr. 14.7. side 616.

11.-17. Mag.Niels(Glud).

1613.

11. 25. 6.

At beseer korn vaar ieg op vdi Iernet sogn

{ Gredsted
Ierne
Iernelund
Plowstrup

(Kornsynet skal muligvis stå under d.lo.).

Kong.Ma^{ts} skattebreffue til prouister oc sogneprester
til Martini til capitlet

{ 1613
1614

12. Hunddagene begyntis i scholen.

14. 21.Ex Ruth 3.

På nogle hvide blade ml.d.16. og 17.juli:

Antegnelse paa de herremend som haffue ladet sig bruge vdi den krig
imod K.Karl vdi Suerig Anno 1611.

1. Sigmund Ludwitz faar Calmar 5 maij
2. Caspar Miltnitz faar Calmar 27 maij
3. Melchior Rantzow faar Calmar
4. Lucas Krabbe paa skermytze 16 iunij
5. Otte Brahe, Axelss søn, i Calmar 16 iunij
6. Tønne Brahe, Iørgens søn
7. Otte Krage
8. Eiler Grubbe
9. Lauritz Grubbe, Frue Annes broder til Iulingssholm
10. Peder Hundermarck Capitein
11. Iens Biørnssøn vdi Christianopel 26 iunii
12. Henrich Wulff Hoffskenc
13. Iffuer Hundermarck Fendrich
14. Steen Maltissøn Feld Marskschalck
15. Frederich von Bockwold
16. Dirich von Anefeld
17. Oluff Blome
18. Benedicts von Hagen
19. Henrich Retloff
20. Christen Mandtuel ^q paa skibbet
21. Henrich Gøye til Tureby i Siælland som haffde Axel Brahes daatter
22. Iffuer Bryske, Eilers eniste søn
23. Mogns Galt aff Tyrstrup
24. Frederich Maltzan, som lenge haffde tient i Suerig oc affskild met
venskab
25. Ienss Sparre
26. Detleff Rantzow Marskalcker
27. Christen Mund

overstr.
overstr.
overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

overstr.

1613.

28. Godske von Anefeld. Convaluit. Overstr. undtagen convaluit.
28. (sic) Gregers Iuel, Peders søn til Alsted.
29. Peder Basse overstr.
30. Moritz Galde
31. Apltzius von Grŕneberg
32. Christen Eggerdssøn.
33. Godsk Linden-ow
34. Stachius von Thynen
35. Christopher von Thynen
36. Iesper Gøye overstr.

Erich Høg

Tage Krabbe

Frantz Paal døde til Kiil den 15 ian.

Enewold Kruse Landssdommer døde.

Frue Dorethe Lange/Iørgen Rosenkrantzis, in Martio.

Erick Lycke/Ericksøn

Frue Karine Holgers ♂ 5 aprilis

Frue Bege Clausdaatter paa Hundsbeck ♂ 24 iunij

Henricus Iulius, Hertug til Brunsswig, døde til Prag 19 iulij

Carl Bryske/vdi Haffreballe gaard, ved Aarhuss

Anders Bilde døde i Hamborg in Octobri overstr.

Frue Wibecke Gyldenstern Nielss Frisis 24 octob.

Frue Margrete Friiss til Engelund ♂

Tribus Ordinibus Cantorum Scholasticorum anni ingredientis 1613.

Store discant	Iuleafften	‡ dl.	} Summa iij dl.
	Nytt aars afften	‡ dl.	
	Try Kongers afften	‡ dl.	
Liden discant	Iuleafften	‡ dl.	
	Nytt aars afften	‡ dl.	
	Try Kongers afften	‡ dl.	
Davids degne	Iuleafften	j mk.	
	Nytt aars afften	j mk.	
	Try Kongers a.	j mk.	
Parvulis discursentibus		ij mk.	

28. convaluit = Han blev rask igen.

♂ = døde.

Til de tre grupper af skolesangere i begyndelsen af året 1613.

Parvulis discursentibus = Til de meget små, der løb omkring.

1613.

Scholegield, som mine børn gaffue strax efter iuel 1613 den 8 ianuarij

Severinus dedit Ludimag.M.Georgio Fr. j dl.

Andreas dedit { Ludimag.M.Georgio j mk.
Hypod.Nielss Funitzbeck j dl.

Liden Iens gaff Hypod.Søffren Fornagger j mk.

Dorethe gaff Iacob Orgemester

Øverst på siden 17.-31.:

M.Maths Ienssøn Meelfar lo siug vdi Odensee/aff en farlig halssbyld.

17. Niels Krag bleff isat til Lands dommers embed.

Landsting.

Regn. Forferdelig støbregn.

18.-24. Her Iacob Luc.

18. 7.(tegnet et bæger).

Bryllup Her Bagge Iacobssøn i Ottensee.

19. Dorethe, Uxor M.Wolfgangi Rhumanni obiit.

Hans, H.Nielssis søn aff Gram.

Skønt.

20. Hertug Henric Iulius døde til Prag.(muligvis under d.19.).

Hertug Henrich ♂.

Affærdiget ieg Suend K.met skatte breffue til herritzprouister.

Regn.

21. Niels Funitzbeck drog aff met Pouel Fanninger.

22.ex Ruth 3°

22.-23. Torden.

24. Scripsi Flensburgum et Giessam { Friderico 12o
ved Ion Iørgenssøn misique { Laurentio F. 5o
17o

25.-31. Her Iffuer l.Petri l.

26.-27. Skønt.

26. Tobias Lauterback tydsk Secretarius døde i Københaffn.

27. Primus attulit Henric Lange tydsk { 1.Antwordtschrift imod Lübeck
prented copie aff Kong. Ma^s { 2.Schreibend an Keiserlich Mt
oc missive til Albret Skeel { 3.Contract imellem Danske Amiral
oc Lybsker.

Skolepenge etc.:

Søren gav rektor, mag.Jørgen,(sin)broder

Anders gav { rektor,mag.Jørgen Hegelund
hører Niels Fonnedsbæk.

18.-24. Hr.Jacob(Buch).

19. Dorthe, mag.Wolfgang Ruhmans hustru, døde.

21. ex Ruth = Ud fra Ruths bog.

24. Jeg skrev til Flensborg og Giessen etc. og sendte til Frederik
(Klyne), til Laurids,(min)søn, etc.

25.-31. Hr.Iver(Holm).l.Peters brev l.

27. Som den første bragte etc.

1613.

28. 23. Ex Ruth.

Ell.

29.-31. Skønt.

29. Her Iørgen Ienssøn vdi Aulum døde.

Salutavit me M.Iens Dinyssøn Rector scholæ Sorensis.

Siwerd Gabriel Capitein vdtog x bodssmend.

31. Landsting.

August.

Øverst på siden 1.-15. Horrifici Rumores à Lubecensibus.

1.-7. M. Matthias Ierem 23.

1. Vaare øffuerdragne at holde herredage
vdi Norrig

}	1. Cancellor
	2. Predbiern Gyldenstiern
	3. Iørgen Friiss
	4. Oluff Rosenspar

2. Regn.

3.-6. Skønt.

3. Anno 1611 bleff Calmar slaat indtagen.

4. 24. Ex Ruth 4°

5. Gaff ieg Hans Lassøn befaling at kjøbe - 2 skippund bli.

Scripti Hamburgum M. Georgio Ludovico Frobenio Bibliopolæ ved

Hans Lassøn (Καὶ ὁ Μαθητὴς τοῦ κυρίου)

(P.H.s parentes).

6.-15. Tussis.

6. iij store vogne met holster hermend vaare komne igennem Flensborg
oc vilde til Kong Ma^t

7.-13. Regn.

8.-14. M. Niels Exodj 27.28.29.30.

10. Christianus Christiani Bille introductus Hypodidasculus Quintæ
classis.

11. 25. Ex Ruth 4.

13. Her Thomes Pederssøn Bølling ŷ.

Velb. Henrich Lange til Old agger vaar hoss mig πῦρ πρῆσιν

28. Ex Ruth = Ud fra Ruths bog. Jfr. 4.8., 11.8.

29. Mag. Jens Dinesen (Jersin), rektor for Sorø skole, hilste på mig.

August.

Øverst på siden 1.-15.: Skrækindjagende rygter fra Lybeckerne.

1.-7. Mag. Mads (Pors). Jeremias 23.

5. Jeg skrev til Hamburg til mag. Ludwig Frobenius, boghandler etc.,
og <det gjorde> også Martin, flygtningen.

6.-15. Hoste.

8.-14. Mag. Niels (Glud). 2 Mosebog etc.

10. Kristen Kristensen Billum indsat som hører i femte klasse.

13. ŷ = døde; Velb. Henrik Lange etc. ildsprudende.

1613.

14. Introductio Gymnasii literarii Hamburgi die XIV° Augusti.

15.-21. Her Iacob Luc.6.

15. Martinus Holt-appel Organist.

Øverst på siden 16.-31. står: Vdi Horsbølherret er den store flod-
dige indbrut oc vij sogner forderffuen deris hø oc korn.

18. Scripsi Hafniam { M.Wolfgango xx rigs dl.
Severino Filio x r.dl.

26.1^o Sam.1°

19. Christopher Pederssøn drog aff met sin brudskare til Aarhuss -
xij vogne.

Iens Hundisvong til Københaffn.

20. Henrich Lange drog aff.

M.Ægidius drog vdi regnskab.

Regn.

21. Velb.Karl Bryske døde.

Stormflod.

22.-28. Her Iffuer l.Petri l.

22. Christopher Peder Baggissøns } bryllup vdi Aarhuss.
Leene Willem Wormbssdaatter }

Knud Fogtsuend til København. (Muligvis under d.23).

23. (Nielss Krags scriffuelse til capitlet om option at nyde efter
Tobias Lauterback, som døde faar en moned.

24. ♂ Significavi de Synodo.

Scripsi om aalden til suin til { Her P.i Leersko<w>
M.Pouel i Colding
Peder Kutscher

25. ♀ Georgius Chilianus reuersus ex Germania.

Severinus F.incipit febricitare.

27. 2. 1° Sam.1°

26. ♀ } Prester døde i Fyen kort tid { 1.M.Laurids(åben plads)Sogneprest
til Odensee
27. ♀ } { 2. Presten til Hesselagger
3. Her Søffren i Veilby ved Meelfø
4. Her Simen vdi Virsleff

28. Landsting.

29.8.-4.9. M.Matthias.

14. Indførelse i det litterære gymnasium i Hamburg d.14.august.

15.-21. Hr.Jacob(Buch). Lucas 6.

18. Jeg skrev til København til: Mag.Wolfgang(Rhuman)etc., Søren,(min)
søn, etc. l. Samuels bog. Jfr. 25.8.

20. M.Ægidius = mag.Gøde(Lauridsen).

22.-28. Hr.Iver(Holm). Peters l.brev l.

24. Jeg bekendtgjorde om synoden; scripsi = jeg skrev.

25. Jørgen Kjeldsen vendt tilbage fra Tyskland. Severinus etc. =
Søren,(min)søn, begyndte at få feber.

29.8.-4.9. Mag.Mads(Pors).

1613.

30. Kongebreff til nogle aff adelen at skulle møde vdi Kolding den
15 septembris at følge aff landet:

{ de to Gyldensterner	- Corwitz Rud
{ de to Skeeler	- Marcus Bilde
{ Eske Brock	- Christen Tot

38. 28. Calent i Huiddingherret vdi Skerbeck.

Nederst på siden 16.-31. står: Printzen bleff send fra Hispanien -
to heste, men den ene døde.

Legati quondam redierunt ex Hispania, sed expectantur terrestri
itinere per Gallias.

September.

2. Holdt M.Anders capitel om option oc division effter Tobias Lauter-
bach.
3. Iørgen Cheldssøn prædicket i Vor Frue. Matth. (Muligvis under d.4.)
5.-11. M.Niels. Her Iacob.Lucæ.
8. Kom Albret Skeel hiem igen til Riberhuss effter xiiij vgger.
10. Chilianus Cos.unà cum filio Georgio profectus til Fønss.
11. Droge aff Find Nielssøn Tryllund oc Kirstine Peder Tryllunds.
Scripsi Hafniam Severino F.
Prædicket Petrus Lassøn.
Uxor M.Georgij peperit filiolum.
Loed ieg driffue til aalden til Her Staphen xvj suin, deraff de
vj til Hiardrup, de x til Wirst.
- 12.-18. Her Iacob.M.Nielss.
12. Orgemesteren Morten Holt-appel drog hiem til Dytmarsken.
Albertus de variis.
13. Iørgen Cheldssøn fick kald til Fønss oc Øsleff sogner.
Velb.Anders Dresselberg, Domprouist vdi Harsyssel ¶.(Muligvis
under d.12.).
14. M.Ivarus Lector profectus Coldingam.
15. Postridie et M.Nicolaus.
Temperdag.

Nederst på siden 16.-31.: Legati etc.: Gesandterne er forhen vendt
(direkte)hjem fra Spanien, men de forventes over land gennem Frankrig.

September.

- 5.-11. Mag.Niels(Glud).Hr.Jacob(Buch).Lucas.
10. Borgmester Kjeld(Jørgensen) sammen med sønnen, Jørgen, draget til
Fønns.
11. Scripsi etc. = Jeg skrev til København til(min)søn Søren.
Uxor etc. = Mag.Jørgen(Hegelunds)hustru nedkom med en lille søn.
- 12.-18. Hr.Jacob(Buch).Mag.Niels(Glud).
12. Albret(Skeel)om forskellige ting.
13. ¶ = døde.
14. Mag.Iver(Hemmet)draget til Kolding.
15. Dagen efter også mag.Niels(Glud).

- 1613.
- Øverst på siden 16.-30. står: Velb.Anders Dresselberg sagdis død.
 Nederst på siden 16.-30. står: Kong Mat^s indridning i Hamborg.
16. ♀ (vel her) Albret drog aff til Kolding, oc Frue Berthe met.
- 17.-24. Regn.
18. ♂ Visitatio XVIII vdi Østeregn.
 Mogns Vldfeld kom til Kolding.
- 19.-25. Her Iffuer.
19. ○ Fra Ribe - vj til Andst oc ij mile til Seiest.
 Albret Skeel drog aff til Kolding.
20. ☾ Vdi Seiest vdi 1.Andstherret.29.vdi Seiest.
 Cancellar drog fra Kolding.
21. ♂ Til Colding oc scholen.
 Anno 1611, der de suenske gjorde vdfald aff Elsborg, bleffue
 de slagne oc fangne.
22. ♀ Fra Colding iij til Pugdal.
23. ♀ Vdi Pugdal eller Vlderup sogn i $\left. \begin{array}{l} 2 \\ \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Endleherret} \\ \text{Bruskherret} \\ \text{Holmindsher.} \end{array} \begin{array}{l} \\ \\ 30.\text{vdi Vlderup.} \end{array}$
- Fluxus sangvinis e sinistra nare.
24. ♀ Til Veile iij oc vdi scholen.
25. ♂ Vdi Veile oc vdi scholen.
 Landsting.
- 26.9.-2.10. M.Matthias.
26. ○ Fra Veile iij til Nykircke.
27. ☾ Vdi Nykircke vdi 3.Norwongsherret.31.vdi Nykircke.
28. ♂ ij til Kolderup.
29. ♀ S.Michels dag.
 32.vdi Nykircke.
 Vdi Kolderup.
 Regn.
30. ♀ Vdi Kolderup vdi 4.Tyrrildherret.33.vdi Kolderup.
-
18. Den attende visitats etc.
- 19.-25. Hr.Iver(Holm).
23. Der flød blod fra mit venstre næsebor.
- 26.9.-2.10. Mag.Mads(Pors).

1613.

Oktober.

Øverst på siden 1.-16. står: Fuit Coldingæ M.Paulus Ancharius gener missurus filium Iffuer Anckerssøn Hafniam in alicuius Mercatoris famulitium met Eske Nielssøn.

1. ♀ Fra Kolderup drog ieg met Iust Brockenhuss til Leerbeck at see hans liberie.
2. † Om eftermiddagen til Kolding, sildig.
- 3.-9. M.Niels.
5. Printzen Electus Rex Christianus V kom til Kolding, cum { Frederico
Fratribus { Ulrico
Samme middag drog ieg fra Kolding til Lintrup.
6. Paa onsdag middag hiem til Ribe.
8. Karine Iohan: Vintappers †
Regn.
9. Landsting.
- 10.-16. Her Iacob.
10. M.Christen Friis kom hiem fra Københaffn.
12. Division effter Tobias Lauterbach skeede paa Riber capitel inter Septem effter 11 vggers tid, quia obiit 26 Iulij.
13. Regn.
- 15.-16. Regn.
- 17.-23. Her Iffuer.
23. Landsting.
- 24.-30. M.Maths.
24. Frue Wibecke Gyldenstern Nielss Frisis døde paa Hessel agger.
Vdi Puggaard Convivolum.
25. Kong Mat^s forleningsbreff læsdt paa Tyge Lange paa domprouistie vdi Harsyssel.
26. Slactet wi - 14 faar.
27. 34.3.1. Sam.1.

Oktober.

Øverst på siden 1.-16.: Mag.Poul Ankersen, (min) svigersøn, var i Kolding for at sende(sin)søn Iver Ankersen til København i en købmands tjeneste etc.

- 3.-9. Mag.Niels(Glud).
5. Printzen etc.= Prinsen, den udvalgte konge, Christian V, etc., med sine brødre: Frederik, Ulrik.
8. † = døde.
- 10.-16. Hr.Jacob(Buch).
12. Deling etc. mellem syv etc., eftersom han døde d.26.juli.
- 17.-23. Hr.Iver(Holm).
- 24.-30. Mag.Mads(Pors).
24. Udi Puggaard et lille gæstebud.
27. 1.Samuels bog.

1613.

29. Velb.Gunde Lange kom hjem fra varmbad.
Brygde wi viij tdr. malt, nu 41.
30. Anno 1611 Kong Karl den NyOnde døde vdi Nykøbing.
- 31.10.-6.11. M.Niels Exodj.
31. Her Iørgen Cheldssøn ordinêret vdi Odensee til Fønss oc Øsleff sogner.

November.

Øverst på siden 1.-18. står: Hastig østen storm gjorde stor skade faar Meelfar, tog skibbroen bort, slog alle ferger oc skuder sønder, tog it huss bort, plancker om kolgaarde, it skib forgickis met korn.

1. Peder Lassøn prædicket vdi S.Karine kircke.

Faar Skagen forgickis xxvij skibbe, som væare:

Lybsker - viij Hollander-xv

Dantziger - iiiij Summa 27

oc folck derpaa ved 400.

Storm.

2. Kong Ma^t drog ind vdi Hamborg.

Storm.Sluud.

3. 35.4.1. Sam.1.

Sluud.

- 5.-6. Regn.

6. Anne oc Agnete Michelssdøtre droge aff til Københaffn

D.D.Ioh.Resenio
M.Wolfgango
Severino P. filio
Nicolao Funitzbeck

Landsting.

- 7.-13. Her Iacob.Luc.

8. In Capitulo, de Divisione Veteri et Nova.

9. Frost.

10. 36. 5. 1.Sam.2.

11. Mortens dag.

12. Συζήτηση 616 met { Peder Christenssøn Burgaard { Bølling
Maths Christ.Gødstrup til { Sedding
Aulum

-
- 31.10.-6.11. Mag.Niels(Glud).2.Mosebog.

November.

3. 1.Samuels bog. Jfr. 10.11.
6. D.D.Ioh.Resenio etc. = til hr.dr. Hans (Poulsen)Resen, mag. Wolfgang(Rhuman), Søren P(edersen), (min)søn, Niels Fonnedsbæk.
- 7.-13. Hr.Jacob(Buch). Lucas.
8. På kapitlet, om den gamle og nye fordeling.
12. Diskussion etc.

1613.

14.-20. Her Iffuer.

14. Albert kom hiem effter otte vggers tid.

15. Mondag afften drog Albret aff til Hesselagger.

Vdlagde ieg paa capitlet min krigsskat 28 dl.

17. 37. 6. 1.Sam.2.

Nederst på siden 19.-30. står:

Tidinge om stor skat vdi Suerig.

Huer bosat bonde	8 daler	- oc kone(n)	16
Huer prest	16 dl.	- oc konen	32
Huer borger	30 dl.	- oc konen	60
Huer hermand	80 dl.	- oc konen	160
Tienistefolck oc børn (Intet anført).			

19. Anna mea usa est medicamento Paracelsico satis acri.

Kolt, frost.

20.-24. Klart.

21.-27. (Ingen anført).

21. (Tegnet et bæger).

22. Frost.

23. Gredstegrande ydte deris tiende, en lest rug.

24. Her lens vdi Magstrup døde.

Min Anna drog til Hadersleff oc leffuerede presteskat - 1224 dl.

38. 7.1.Sam.2.

25. Regia Maiestas venit ex Holsatia Coldingam, ut festinato traiceret en Sialandiam.

26. Sne.Frost.

27. Regia Maiestas traiecit fretum Balticum cum solo Cancellario.

Sne.

28.11.-4.12. (Ingen anført).

28. M.Hans Wandel prædicket i Vor Frue
M.Christen Friiss vdi Sorte Brødre.

14.-20. Hr.Iver(Holm).

17. 1. Samuels bog. Jfr. 24.11. og 8.12. side 626.

19. Min Anne brugte paracelsisk medicin, der er kraftig nok.

25. Kgl. majst. kom fra Holsten til Kolding, for at han ilsomt kunne drage over til Sjælland.

27. Kgl.majst. drog over det baltiske stræde med kansleren(Kristen Friis)alene.

December.

1. Δύεφημος ἐπαγγελία
4. CXLIII. 5. CXLIIII. Her Peder Christenssøn ordineret til Bølling oc Sedding.
Her Maths Christenssøn til Aulum vdi Hammerumherret. 39. Ordinatio.
Cum his scripsi Ulrico Sandberg om Meirup.
Cum M. Hans Wandel scripsi Predbierno.
- 2.-3. Tø.
4. Landsting.
- 5.-11. Her Iacob.
7. Rediit R. M. ex Sialandia Coldingam.
Audita fuit causa inter M. Matthiam Meelfardensem et Ottenienses Iørgen Scriffuer cos. et Otte Knudssøn et Wiellinses Clementem, Nielss Knudssøn et Oluff Hyrup.
- 8.-9. Tø.
8. Die 8 drog K. M. aff til Holsten, actendis til Berlin.
4o. 8. 1. Sam. 2.
- 10.-11. Frøst.
- 12.-18. Her Iffuer.
- 13.-14. Frøst.
13. Vdi scholen bleff vddielt { vadmæl
leret
14. Den 14 dec. bleff den halffgaln Anne Lorups brend faar Ribe faar troldoms sager. (Tegnet nogle flammer).
16. Her Niels Bærfod vdi Nebel ☽ 17° dec.
Hans Lassøn førde bønderskat ved \sqrt{M} dl. til Hadersleff.
17. el. 18. Scripsi Hafniam Severino F. misique 16 dl.
18. D. D. Iohannes Paludanus vdi Wiborg døde ved dette pass.
Capitulum coactum apud M. Andream de Mille Imperialibus.

December.

1. Ildevarslende tilsagn; cum his = Med dem skrev jeg til Ulrik Sandberg etc.; cum M. Hans Vandel etc. = Med mag. Hans Vandel skrev jeg til Predbjørn (Gyldenstjerne).
- 5.-11. Hr. Jacob (Buch).
7. Kgl. majst. vendte tilbage fra Sjælland til Kolding.
Der var afhøring i sagen mellem mag. Mads (Jensen) Medelfar og odensianerne borgmester Jørgen (Nielsen) Skriver og Otto Knudsen (Seebled) og vejlenserne Klemens (Sørensen), etc.
- 12.-18. Hr. Iver (Holm).
16. ☽ = døde.
17. el. 18. Jeg skrev til København til Søren, (min)søn, og sendte 16 daler.
18. Hr. dr. Hans Paludan etc.; Capitulum etc. = Kapitlet indkaldt hos mag. Anders (Sørensen Vedel) ang. 1000 imperialer.

1613.

Øverst på siden 19.-31. står: Chilianus Cos. ægrotavit.

19.-25. M.Matthias.Prophethiæ.

19.-26. Tø.

21. Vera Bruma.

23. M.Matthias scripsit Haderslebiæ Godefrido Schroeder de Mille
Ioachim.

25. Apud Albertum in arce.

41.vdi Vor Frue.

26.-31. M.Nicolaus.

27.-31. Skønt.

27. (Meridie abiit M.Matthias Haderslebiæ.

M.Hans Vandel fick kaldssbreff til Graabrødre kircke i Odensee.

(Muligvis under d.28.).

29. ☉ Reversus M.Matthias.

42.Novissima verba Davidis. 2.Sam.23.

30. ♄ Suenno prædicket i Vor Frue.

Die Iovis Andreas Filius meus admissus fuit ut serenissimo
Principe Christ.

Øverst på siden 19.-31. Borgmester Kjeld(Jørgensen)blev syg.

19.-25. M.Mads(Pors).Profetierne.

21. Sand solhvervsdag.

23. Mag.Mads(Pors) skrev til Haderslev til Godfred Schrøder ang. de
1000 Joachimsthaler.

25. Hos Albret(Skeel) på slottet.

26.-31. Mag.Niels(Glud).

27. Ved middagstid drog mag.Mads(Pors) af sted til Haderslev.

29. Mag.Mads(Pors)vendt tilbage.

Davidis sidste ord. 2.Samuelsbog 23.

30. Svend(Knudsen)etc.

Die Iovis etc. = Torsdag fik min søn Anders foretræde hos hans
højhed prins Christian.

Tillæg til oversættelsen.

- 1565, ml.16.-30.6.: ad "atro lapillo": at betegne en dag ved hjælp af en sort eller hvid lille sten var en thrakisk skik, som adskillige latinske digtere hentyder til; samme slags småsten brugtes også ved afstemning om liv og død.
- " 11.7.: μεταφραστειντα er en grov grammatisk fejl for μεταφραστειντα.
- "oversat af de 72": Denne oversættelse går under navnet Septuaginta (de 70) og er foretaget af 72 lærde i hellenistisk tid i Alexandrias lærdomscenter; den skulle afhjælpe diaspora-jødernes manglende evne til at læse deres hellige bog, Det gamle Testamente; deres modersmål var jo efterhånden alt andet end hebraisk, og en oversættelse af Det gamle Testamente fra dette sprog til det universelle græsk blev i århundrederne op til Kristi fødsel en tvingende nødvendighed for jødommen.
- " 23.8.: D.13.8. begyndte mag.Leonhardt Wolf på en gennemgang af Philip Melanchtons fysik, og den 23.8. begyndte Peder Hegelund at høre disse forelæsninger over Aristoteles' fysik efter Melanchtons lærebog, og han laver så et ordspil på sin lærers navn og sin egen umættelige iver for at få kundskaber. Leonhardt Wolfs latiniserede navn er nemlig Leon Lucius (gr. λύκιος), der betyder ulv, ty.Wolf. Det kunne således for at ramme Peder Hegelunds tone nok være rimeligt at oversætte den studentikose vits på en lidt fri måde med: Jeg er blevet bidt af en gal Wolf og er begyndt at gå til hans forelæsninger over Aristoteles' fysik. Det er lektor Ellen A.Madsen, Esbjerg, der har gjort mig opmærksom på denne mulighed.
- 1569, 9.6.: Det lille digt er i elegisk versemål (heksameter vekslende med pentameter), jfr. iøvrigt Peder Hegelunds afskedsdigt til Anders Sørensen Vedel 1567 - et digt, hvor heksametre og pentametre vekslede (Wegener: Anders Sørensen Vedel, s.41). Ellen A. Madsen har oversat denne metrisk ikke fejlfri elegi således:
- Ak! iblandt sorger og hyppige fald jeg henlever livet.
Livet jeg har vel, men ak! stakket, elendigt det er.
Kristus! Engang i min død skal jeg sejre med dig over slangen.
Nok er triumfen vel din - derved en smule dog min!
Da får jeg livet, skal blomstre på ny med et ujordisk legem.

- Da går til livet jeg ind, evigt at leve for Gud.
- 1571, før l.1.: $\nu\acute{\epsilon}\mu\epsilon \chi\epsilon\omicron\epsilon$ er ikke græsk, men en forgræskning af nehme kehre, et tysk udtryk og må oversættes som: "drag omsorg for mig", "tag mig ind i din omhu" eller lign.
- 1573, før l.1.: Der er tale om et distichon og er i metrisk oversættelse foreslået således af Ellen A.Madsen: Trende gaver den eneste Gud (ej vi selv) kan os skænke.
Først: klog plan, dernæst: held. Sidst: at det endes os vel.
- 1576-92, på bindet om almanakkerne:
Ellen A. Madsen foreslår Publilius Syrus-citatet oversat således:
Sin helse den patient totalt forsager,
som gør sin læge til sin arvetager.
- 1582, bag i bogen: Distichon aulicum. Det er faktisk ikke noget distichon, men fire heksametre! ved at oversætte det med „hofepigram“ kan man let komme til at give det indtrykket af, at det er et distichon-agtigt digt til hofbrug - og det kan ikke være meningen. Ellen A.Madsen foreslår derfor "Et digt om hofliv" og har oversat Peder Hegelunds digt således:
De, der i kongens sale fortroligt færdes til daglig,
sidder vel højt på strå; men til himlen er det ikke vejen.
De, der i duftende enge færdes med hakker og plova,
sidder i ringere stand, men de finder bedre til himlen.
- 1594, bag i kalenderen:
Til det hebraiske: Det ser ud, som om Peder Hegelund har oversat direkte fra den hebraiske Bibel, evt. ved at låne verbet fra det følgende halvvers: Vis søn(hører på) en faders tugt - og dette stemmer bedre overens med den latinske sætning end med den danske bibeloversættelse, der s.263 er anvendt i oversættelsen. Denne oplysning er venligt givet mig af pastor Carl Lomholt, Esbjerg.
- 1603, øverst l.-16.8.:
Ellen A.Madsen foreslår det latinske heksameter-vers metrisk oversat således: Enfold og retfærd og renhed i hjerte er al min bekymring.
- 1606, foran i kalenderen:
Sophocles-citatet foreslås af Ellen A.Madsen oversat således: Enhver, der købslår for profit med en tyran,
Tyrannens slave er han, går han end som fri.

1609, bag i kalenderen:

Esto etc. foreslås af Ellen A. Madsen oversat
metrisk således: Vær, hvad du er! Hvad andre er (men
ej du), lad det fare!
Stræbe du bør efter eet: hvad du
at være formår.

1612, 31.12.

Både det latinske og det græske citat er heksametre;
de udtrykker begge nøjagtigt samme tanke (og denne
falder godt i tråd med Peder Hegelunds spredte
bemærkninger om krigens forfængelighed og menings-
løshed).

Ellen A. Madsen foreslår for begge citaters vedkom-
mende følgende oversættelse:

Den, der sejrede - borte er han.-
Og taberne græder.

1613, foran i kalenderen:

Ἔρως νεῖωσ etc. er et heksameter, der siger det
samme som de to følgende latinske heksametre og kan,
som Ellen A. Madsen foreslår, oversættes således:

Ungdom gør dåd, og manddom gør råd,
men alderdom fjærter.